

Brussels, 4 February 2025

Interinstitutional File:
2023/0428 (NLE)

14436/24
ADD 7

JUR 511
ECOFIN 1132
UEM 342
FIN 895

LEGISLATIVE ACTS AND OTHER INSTRUMENTS: CORRIGENDUM/RECTIFICATIF

Subject: ANNEX to the COUNCIL IMPLEMENTING DECISION amending
Implementing Decision of 29 October 2021 on the approval of the
assessment of the recovery and resilience plan for Romania
(ST 15833/23 ADD1, 22 November 2023)

LANGUAGES concerned: **All linguistic versions**

PROCEDURE APPLICABLE (according to Council document R/2521/75):

— Procedure 2(c) (obvious errors in all language versions)

This ADD 7 concerns ET language version.

TIME LIMIT for the observations by Member States: 8 days

OBSERVATIONS to be notified to: dql.rectificatifs@consilium.europa.eu
(DQL RECTIFICATIFS (JUR 7), Directorate Quality of Legislation, Legal Service)

PARANDUS

**järgmise dokumendi juurde: NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS, 8. detsember 2023, millega
muudetakse 29. oktoobri 2021. aasta rakendusotsust Rumeenia taaste- ja vastupidavuskavale
antud hinnangu heakskiitmise kohta**

(St 15833/23 ADD1, 22. november 2023)

Dokumendis ST 15833/23 ADD1 esitatud lisa sõnastatakse järgmiselt:

„LISA

1. 1 JAOTIS: TAASTE- JA VASTUPIDAVUSKAVA KOHASED REFORMID JA INVESTEERINGUD

1.1. REFORMIDE JA INVESTEERINGUTE KIRJELDUS

A. KOMPONENT: VEEMAJANDUS

Komponendi eesmärk on tagada kestlik veevarustus inimeste, keskkonna ja majanduse turvalise tuleviku tagamiseks. Eelkõige on rahastamisvahendi eesmärk: 1) suurendada üldsuse juurdepääsu avalikele vee- ja kanalisatsiooniteenustele, eelkõige maapiirkondades, kooskõlas Euroopa Liidu õigusaktide nõuetega ning teha need kättesaadavaks kõigile sotsiaalsetele rühmadele; 2) suurendada olemasolevate akumulatsioonide ainete ohutust; 3) tugevdada riikliku veeameti (ANAR) haldus- ja reageerimissuutlikkust hädaolukordades, eelkõige seoses veemajandustaristuga; 4) parandada ilmahoiatuste ja hoiatussüsteemide prognoosimise täpsust, et vähendada äärmuslikest ilmastikunähtustest tingitud surmajuhtumite ja vigastuste arvu.

Komponent koosneb kahest reformist ja seitsmest investeeringust.

Komponendis sisalduvad meetmed peaksid aitama lahendada mõningaid probleeme, mis on esile toodud riigipõhistes soovitudes keskenduda investeeringute tegemisel rohe- ja digipöördele, eelkõige keskkonnataristule (riigipõhised soovitused 4, 2019 ja 3. riigipõhised soovitused 2020).

Lähtudes meetmete kirjeldusest taaste- ja vastupidavuskavas ja võttes arvesse põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) kohaseid leevendavaid samme, mis kavas on sätestatud, võib eeldada, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses oluliselt keskkonnanäesmärke.

A.1. LAENUGA SEOTUD REFORMIDE JA INVESTEERINGUTE KIRJELDUS

Reform 1. Vee- ja reovee sektori säästva majandamise õigusraamistiku tugevdamine ning üldsuse juurdepääsu kiirendamine kvaliteetsetele teenustele Euroopa direktiivide alusel

Reformi eesmärk on parandada piirkondlike vee- ja reoveetaristu ettevõtjate suutlikkust ning parandada nende ja kohalike omavalitsuste/kogukondadevaheliste arenguühenduste ning vee- ja reoveetaristu omanike vahelise koostöö kvaliteeti ja tõhusust. Selle saavutamiseks tehakse mitmeid seadusandlikke ja regulatiivseid muudatusi:

1) Veevarustust ja kanalisatsiooni käsitlevasse seadusesse nr 241/2006 tehakse muudatused, et võimaldada järgmist:

- Piirkondlike vee- ja kanalisatsiooniettevõtjate tariifistrateegia heakskiitmine kogukondadevaheliste arendusliitude üldkoosolekul kohalike haldusüksustelt saadud erivolituse alusel. Selle muudatusega vähendatakse märkimisväärselt tariifistrateegia heakskiitmiseks vajalikku aega, mis võimaldab laiendada vee- ja reoveeteenuste taristut.

- Kohustada kohalikke haldusasutusi pidama arvestust füüsiliste ja juriidiliste isikute kohta, kes ei juhi reovett ühiskanalisisatsiooni, ning saatma selliste isikute nimekirja igal aastal riiklikule Keskkonnaametile.
- Kohustada kasutajaid ühendama olemasolevaid ühiskanalisisatsioonisüsteeme, kui neil puudub sobiv individuaalne kogumis- ja puhastussüsteem.
- Võimaldab vajaduse korral korraldada üksnes veeteenuse osutamist, tingimusel et reovee kogumine toimub individuaalsete kogumis- ja puhastussüsteemide kaudu, mis tagavad keskkonnakaitse samal tasemel kui tsentraliseeritud kogumis- ja puhastussüsteemid.
- Tagada asjakohaste individuaalsete süsteemide erandlikkus selles mõttes, et need süsteemid käsitlevad olukordi, kus tsentraliseeritud süsteemid ei ole tehniliselt ja majanduslikult teostatavad.
- Keelata puhastamata reovee otse keskkonda juhtimine asjakohastest individuaalsetest süsteemidest.
- Töötada välja kriteeriumid asjakohaste individuaalsete süsteemide lubamiseks, ehitamiseks, registreerimiseks, registreerimiseks, käitamiseks ja hooldamiseks.

Eespool nimetatud reformi rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2021.

2) selle seaduse jõustumine, millega kiidetakse heaks riiklik programm „Esimene veega ühendamine ja sanitaartingimused“, millega toetatakse väikese sissetulekuga perekondi ja üksikisikuid (kelle keskmine igakuine sularaha netosissetulek on väiksem pereliikme kohta tagatud riiklikust brutopalgast), et nad tasuksid veevarustus- ja kanalisatsioonisüsteemiga ühendamisega seotud kulud. Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. märtsiks 2022.

3) Keskkonnafondi haldusasutuse ja esimese veeühenduse ja sanitaarprogrammis osalevate kohalike omavalitsuste vahel sõlmitud rakenduslepingute allkirjastamine. Lepingud viiakse lõpule 31. detsembriks 2022.

Reform. 2 Riikliku veeameti (ANAR) praeguse majandusmehhanismi ümberkorraldamine, et tagada riikliku veemajandussüsteemi ajakohastamine ja hooldamine ning veepoliitika raamdirektiivi ja üleujutuste direktiivi nõuetekohane rakendamine

Reformi eesmärk on tagada riikliku veemajandussüsteemi ajakohastamine ja säilitamine ning direktiivide 2000/60/EÜ (veepoliitika raamdirektiiv) ja 2007/60/EÜ (üleujutuste direktiiv) nõuetekohane rakendamine ning kõige tõhusam kulujuhtimine ANARi tasandil.

Selle saavutamiseks võetakse kasutusele uus majandusmehhanism, mis võimaldab ANARil kõige paremini rahuldada tarbijate vajadusi, sealhulgas parandades seost ülesannete ja personalistruktuuri vahel, viies läbi vajalikud uuringud Rumeenia 11 vesikonna kohta, mis hõlmab järgmist: I) säästva veemajanduse ja -kasutuse majanduslik tähtsus; II) veevajaduse ja vesikonna/piirkonna tasandil kogutud vee mahtude arengu suundumused; ning iii) keskmised ja pikaajalised makromajanduslikud näitajad ning optimaalne kulude katmise mehhanism veemahtude puhul, mida ANAR pakub veeressursside kasutajatele kooskõlas ökoloogilise vooluhulga nõuetega.

Nende uuringute põhjal võetakse vastu veeseaduse nr 107/1996 seadusandlikud muudatused, et reguleerida Rumeenia veevarude uut majandusmehhanismi.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. septembriks 2024.

Reformiga kaasneb kolm investeeringut – 1., 2. ja 3. investeering.

Investeering 1. Vee- ja kanalisatsioonisüsteemide laiendamine linnastutes, mille inimekvivalent on üle 2000 ja mis on prioriteetsed Euroopa direktiivide täitmise kiirendatud kavas

Selle investeeringu eesmärk on laiendada vee- ja reoveekogumissüsteemide katvust omavalitsustes, mille inimekvivalent on üle 2000 ning mis on prioriteediks Euroopa direktiivide täitmise kiirendamise kavas.

Investeeringu tulemusena ehitatakse kokku üle 2000 inimekvivalendiga linnastutes kokku 1 282 km veejaotusvõrke ja vähemalt 2 003 km kanalisatsioonivõrke ning võetakse need kasutusele, pidades esmatahtsaks Euroopa direktiivide täitmise kiirendatud kavas ja kooskõlas 1. reformi raames vastu võetud seaduse nr 241/2006 muudatustega.

Investeering viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering 2. Reovee kogumine alla 2000 inimekvivalendiga linnastutes, mis takistavad veekogude hea seisundi saavutamist ja/või mõjutavad looduslikke kaitsealasid

Investeeringu eesmärk on ehitada alla 2000 inimekvivalendiga linnastutes reovee kogumiseks individuaalsed süsteemid või muud asjakohased (ühised) süsteemid.

Investeeringu tulemusena ehitatakse ja võetakse kasutusele kokku vähemalt 12900 üksikut või muud asjakohast süsteemi ja kokku vähemalt 320 km kanalisatsioonivõrk. Investeeringut alustatakse alles pärast asjakohaseid individuaalseid süsteeme käsitlevate seadusandlike muudatuste (reform 1) heakskiitmist ja sellise õigusakti jõustumist, millega kiidetakse heaks esimese vee- ja kanalisatsioonivõrguga ühendamise riiklik kava (reform 1) ning see peab olema kooskõlas 1. reformi raames vastu võetud seaduse nr 241/2006 muudatustega.

Investeering viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering 3. Toetada madala sissetulekuga elanikkonna ühendamist olemasolevate vee- ja kanalisatsioonivõrkudega

Investeeringu eesmärk on toetada väikese sissetulekuga perekondi ja üksikisikuid (kelle keskmine igakuine sularaha netosissetulek on väiksem kui pereliikme kohta tagatud riiklik brutopalk), et katta avaliku veevarustus- ja kanalisatsioonisüsteemiga liitumise kulud.

Investeeringu tulemusena ühendatakse 1. reformi raames vastu võetud riikliku programmi „Esimene veega ühendamine ja kanalisatsioon“ kaudu veel vähemalt 70851 kodumajapidamist vee ja kanalisatsiooniga. Investeeringut viivad ellu kohalikud omavalitsused ühisvee- ja kanalisatsiooniettevõtjate kaudu, kes haldavad kavandatud hoonesüsteeme. Investeeringuga rahastatakse avaliku sektori hankijate poolt õigusnormide kohaselt tehtud ja põhjendatud kulusid, ületamata 2371 eurot ühendatud leibkonna kohta.

Investeering viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering 4. Kliimamuutustega kohanemine olemasolevate kogude veepuhastus- ja kogumisseadmete automatiseerimise ja digitaliseerimise teel, et tagada ökoloogiline vooluhulk, suurendada elanikkonna veevarustuskindlust ja vähendada üleujutuste ohtu

Investeering koosneb kahest allinvesteeringust: 1) olemasolevate kaitseliinide taastamine kooskõlas üleujutuste direktiiviga ja üleujutusrisi juhtimise riikliku strateegiaga; ning 2) kokkuvarisemise ohus olevate olemasolevate akumulatsioonide taastamine.

Esimese allinvesteeringu eesmärk on renoveerida olemasolevad üleujutuskaitseliinid. Selle allinvesteeringu tulemusena taastatakse kokku vähemalt 408 km üleujutuskaitseliine kooskõlas üleujutuste direktiiviga ja üleujutusrisi juhtimise riikliku strateegiaga. Taastamistöödes eelistatakse alasid ennetus- ja kaitsekavade ning üleujutuste leevendamise alusel ning need koosnevad tammi- jõgekalda aladelt kaevandatud kohalikust materjalist saadud täidistest, millele järgnevad rohukatted.

Allinvesteeringu rakendamine viiakse lõpule 31. märtsiks 2026.

Teise allinvesteeringu eesmärk on parandada ja renoveerida kahjustatud tammid ja üleujutuste ennetamise poldrid olemasolevatel üleujutuste kaitseliinidel, et taastada ja säilitada nende suutlikkus üleujutusi ennetada. Allinvesteering viiakse ellu, võttes 30. juuniks 2023 vastu 13 olemasoleva tammi taastamise projektikava, mille jaoks puuduvad teostatavad alternatiivid üleujutusrisi vähendamiseks. Nende projektikavade alusel taastatakse 13 olemasolevat tammi, mille kohta läbivaadatud teostatavusuuringutes jõuti järeldusele, et üleujutusrisi vähendamiseks puuduvad teostatavad alternatiivid. Taastamine toimub kooskõlas teostatavusuuringutes ja projektikavades sätestatud nõuetega ning selles järgitakse täielikult tulemusi ja tingimusi, mis on sätestatud põhjalikus ja kumulatiivses keskkonnamõju hindamises, mis on lõpule viidud kooskõlas direktiiviga 2011/92/EL (keskkonnamõju hindamise direktiiv), samuti direktiivi 2000/60/EÜ (veepoliitika raamdirektiiv) ja direktiivi 92/43/EMÜ (elupaikade direktiiv) kohase asjakohase hindamise kontekstis, sealhulgas vajalike leevendusmeetmete rakendamisel. Asjaomaste veekogude hea ökoloogiline seisund/potentsiaal kooskõlas veepoliitika raamdirektiivi nõuetega saavutatakse ja seda tõendatakse viimaste asjakohaste tõendavate andmetega ning välditakse igasugust halvenemist. Seoses üleujutuste ennetamise poldritega tuleb selle investeeringu tulemusena taastada või uuesti paigaldada 13 olemasolevatel üleujutuste kaitseliinidel asuvat üleujutuse ennetamise poldrit.

Allinvesteeringu rakendamine viiakse lõpule 31. märtsiks 2026.

Investeering 5. Valglavalitsuste asjakohane varustamine üleujutuste seire, ennetamise ja hädaolukordadele reageerimisega

Investeeringu eesmärk on varustada ANAR/vesikonna haldusasutused vajalike masinate ja seadmetega sekkumiseks, et leevendada äärmuslike ilmastikunähtuste mõju.

Investeeringu tulemusena peavad 11 vesikonna haldusasutused olema varustatud masinatega, mis võimaldavad juurdepääsu maastikule ja sekkumist, amfiibset juurdepääsu ja liikuvate liivakottide/järvede transporti raskesti ligipääsetavates piirkondades; droonid, mis on varustatud LIDAR-/Flir-/fotogrammeetriaanduritega; tammide geoelektronkiirguse/georadari tehnoloogiad ning riist- ja tarkvarataristu eespool nimetatud seadmete kogutud andmete analüüsimiseks ja salvestamiseks, et toetada ja parandada üleujutuste ennetamist ja hädaolukordadele reageerimist.

Eeldatakse, et kõnealune meede ei kahjusta oluliselt keskkonnamääruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse meetme kirjeldust ning taaste- ja vastupidavuskavas kooskõlas põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suunistega (2021/C58/01) sätestatud leevendavaid samme. Eelkõige peab ostetavate sõidukite (kui neid on) CO₂ eriheide, nagu on määratletud määruse (EL) 2019/631 artikli 3 lõike 1 punktis h, olema väiksem kui 50 g CO₂/km.

Investeering viiakse lõpule 31. detsembriks 2024.

Investeering 6. Veekatastri rakendamine

Investeeringu eesmärk on tagada väikeste vooluveekogude kiire piiritlemine, kasutades ülemaailmsel ja Euroopa tasandil kättesaadava poolautomaatse satelliitteabe tõlgendamise ja töötlemise meetodeid ligikaudu 70 % ulatuses katastriveekogude pikkusest, hüdro-morfoloogiliste aktiivsete alade (erosioon/sadestamine) kindlaksmääramine poolautomaatsete meetodite abil, et toetada veepoliitika raamdirektiivi rakendamist, ning vooluveekogude pikaajaliste infrastruktuuride kriitiliste punktide (tammid, kaldaäärsed seadmed) kindlaksmääramine, et seada esikohale üleujutuste direktiivi rakendamine.

Veekatastri väljatöötamiseks ja kasutuselevõtmiseks i) hangitakse riigi tasandil digitaalse maapealse mudeli (DTM)/digitaalse pinnamudeli (DSM) hanked, tuginedes satelliitteabele, mis tehakse kättesaadavaks kõigile riigiasutustele; II) tarkvara arendamine jõesängi muutmise (erosiooni setimise protsess), kruusa kaevandamise seire ja maalihkepotentsiaali kindlaksmääramiseks tammikogumi aladel; III) väikeste jõesängide poolautomaatne digiteerimine ja piiritlemine DTM/DSM ortofotode ja satelliidifotode põhjal.

Investeering viiakse ellu 31. detsembril 2025.

Investeering 7. Riikliku integreeritud meteoroloogiasüsteemi (SIMIN) riikliku vaatlusvõrgu laiendamine

Investeeringu eesmärk on suurendada suutlikkust prognoosida raskeid ilmastikunähtusi (praegused ilmastikunähtused) ja seega vähendada või ennetada nende kahjulikku mõju. Selleks laiendatakse riikliku integreeritud meteoroloogiasüsteemi (SIMIN) raames toimuvat riiklikku vaatlusvõrgustikku automaatsete ja autonoomsete meteoroloogiajaamade ja agrometeoroloogiajaamadega.

Selle investeeringu tulemusena omandatakse 300 automaatset ja autonoomset pinna-meteoroloogiajaama ja 100 agrometeoroloogiajaama ning võetakse need kasutusele 31. detsembriks 2025. Lisaks võetakse 30. juuniks 2026 kasutusele info- ja kommunikatsioonitehnoloogia täiendavate meteoroloogiajaamade integreerimiseks riiklikku integreeritud meteoroloogiasüsteemi (SIMIN).

Investeering viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

A.2. Laenu eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
1	Reform 1. Vee- ja reovee sektori säästva majandamise õigusraamistiku tugevdamine ning üldsuse juurdepääsu kiirendamine kvaliteetsetele teenustele Euroopa direktiivide alusel	Vaheeesmärk	Veevarustus- ja kanalisatsiooniseaduse nr 241/2006 muudatuste jõustumine	Seaduse jõustumisele viitav õigusnorm				NELJAS KVARTAL	2021	Veevarustust ja kanalisatsiooni käsitleva seaduse nr 241/2006 muudatuste jõustumine: - Võimaldada piirkondlike vee- ja kanalisatsiooniettevõtjate tariifistrateegia heakskiitmist kogukondadevaheliste arendusliitude üldkoosolekul kohalikelt haldusüksustelt saadud erivolituse alusel. Selle muudatusega vähendatakse märkimisväärselt tariifistrateegia heakskiitmiseks vajalikku aega, mis võimaldab laiendada

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetas e	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										vee- ja reoveeteenuste taristut. - Kohustada kohalikke haldusasutusi pidama arvestust füüsiliste ja juriidiliste isikute kohta, kes ei juhi reovett ühiskanaliseerimisele, ning saatma selliste isikute nimekirja igal aastal riiklikule Keskkonnaametile. - Kohustada kasutajaid ühendama olemasolevaid ühiskanaliseerimisüsteeme, kui neil puudub sobiv individuaalne kogumis- ja puhastussüsteem. - Võimaldab vajaduse korral korraldada üksnes veeteenuse osutamist, tingimusel

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäe v) mõõt	Lähtetas e	Eesm ärk	Nõuded	Aasta	
										et reovee kogumine toimub individuaalsete kogumis- ja puhastussüsteemide kaudu, mis tagavad keskkonnakaitse samal tasemel kui tsentraliseeritud kogumis- ja puhastussüsteemid. - Tagama piisavate individuaalsete süsteemide erandlikkuse, mis käsitleb üksnes olukordi, kus tsentraliseeritud süsteemid ei ole tehniliselt ja majanduslikult teostatavad. - Keelata puhastamata reovee otse keskkonda juhtimine asjakohastest

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										individaalsetest süsteemidest. - Töötada välja kriteeriumid asjakohaste individaalsete süsteemide lubamiseks, ehitamiseks, registreerimiseks, registreerimiseks, käitamiseks ja hooldamiseks.
2	Reform 1. Vee- ja reoveesektori säästva majandamise õigusraamistiku tugevdamine ning inimeste juurdepääsu kiirendamine kvaliteetsetele teenustele Euroopa	Vaheeesmärk	Riikliku programmi „Esimene veega ühendamine ja sanitaartingimused“ heakskiitmise seaduse jõustumine	Seaduse säte, mis viitab esimese veega ühendamise ja sanitaarprogrammi seaduse jõustumisele				KVARTAL	2022	Jõustub seadus, millega kiidetakse heaks riiklik programm First Connection to Water and Sanitation, millega toetatakse väikese sissetulekuga perekondi ja üksikisikuid (kelle keskmine rahaline netosissetulek on pereliikme kohta tagatud riiklikust brutopalgast

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	direktiivide alusel									väiksem) veevarustus- ja kanalisatsioonisüsteemiga ühendamise kulude tasumisel. Väikese sissetulekuga leibkonnad teevad kindlaks kohalikud ametiasutused. Esimese ühendamise programmiga rahastatakse seejärel keskkonnanafondi administratsiooni kaudu kohalike omavalitsustega lepingu sõlminud kindlaksmääratud perekondade ühendustöid.
3	Reform 1. Vee- ja reoveesektori säästva majandamise õigusraamistiku tugevdamine ning	Vaheeesmärk	Esimeses veega ühendamise ja sanitaarprogrammis	Esimeses veega ühendamise ja sanitaarprogrammis osalevate kohalike omavalitsustega				NELJAS KVARTAL	2022	Keskkonnanafondi haldusasutus allkirjastab rakenduslepingud kohalike ametiasutustega, kes osalevad esimeses veega ühendamise ja

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	inimeste juurdepääsu kiirendamine kvaliteetsetele teenustele Euroopa direktiivide alusel		osalevate kohalike omavalitsustega sõlmitud rakenduslepingud	sõlmitud rakenduslepingud						sanitaarprogrammis.
4	Reform 2. ANARi praeguse majandusmehhanismi ümberkonfigureerimine, et tagada riikliku veemajandussüsteemi ajakohastamine ja hooldamine ning veepoliitika raamdirektiivi ja ülejutuste direktiivi nõuetekohane	Vaheeesmärk	Veeseadust nr 107/1996 muutva seaduse jõustumine	Seaduse säte, mis viitab veeseaduse nr 107/1996 muutmist käsitleva õigusakti jõustumisele				KOLMAS KVARTAL	2024	Läbiviidud uuringute põhjal võetakse vastu veeseaduse nr 107/1996 seadusandlikud muudatused, mis jõustuvad Rumeenia veevarude uue majandusmehhanismi reguleerimiseks. Uus mehhanism parandab seost ANARi (Rumeenia veeamet) reguleeritud veetulu süsteemi ja iga veekasutajate kategooria kulude vahel, kellele

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	rakendamine									ANAR tagab vajalikud veekogused kooskõlas ökoloogilise vooluhulga nõuetega.
5	Investeering 1. Vee- ja kanalisatsioonisüsteemide laiendamine linnastutes, mille inimekvivalent on üle 2000 ja mis on prioriteetsed Euroopa direktiivide täitmise kiirendatud kavas	Märklaud	Ehitatud ja toimivad veejaotusvõrgud		Kilomeetrid (km)	0	319	KOLMAS KVARTAL	2024	Vähemalt 319 km veejaotusvõrke ehitatakse ja võetakse kasutusele linnastutes asuvates omavalitsusüksustes, mida peetakse esmatähtsaks Euroopa direktiivide täitmise kiirendatud kavas, ning kooskõlas 1. vaheeesmärgis esitatud seaduse nr 241/2006 muudatustega.
6	Investeering 1. Vee- ja kanalisatsioonisüsteemide laiendamine	Märklaud	Ehitatud ja toimivad veejaotusvõrgud		Kilomeetrid (km)	319	1 282	TEINE KVARTAL	2026	Kokku ehitatakse ja võetakse kasutusele 1 282 km veejaotusvõrke linnastutes asuvates omavalitsusüksustes, mida

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	linnastutes, mille inimekvivalent on üle 2000 ja mis on prioriteetsed Euroopa direktiivide täitmise kiirendatud kavas									peetakse esmatähtsaks Euroopa direktiivide täitmise kiirendatud kavas, ning kooskõlas 1. vaheeesmärgis esitatud seaduse nr 241/2006 muudatustega.
7	Investeering 1. Vee- ja kanalisatsioonisüsteemide laiendamine linnastutes, mille inimekvivalent on üle 2000 ja mis on prioriteetsed Euroopa direktiivide täitmise kiirendatud kavas	Märklaud	Ehitatud ja toimivad kanalisatsioonivõrgud		Kilomeetrid (km)	0	239	KOLMAS KVARTAL	2024	Rohkem kui 2000 inimekvivalendiga linnastutes ehitatakse ja võetakse kasutusele vähemalt 239 km kanalisatsioonivõrku, mida peetakse esmatähtsaks Euroopa direktiivide täitmise kiirendatud kavas ja kooskõlas 1. vaheeesmärgis esitatud seaduse nr 241/2006 muudatustega.
8	Investeering 1.	Märklaud	Ehitatud ja		Kilomeet	239	2 003	TEINE	2026	Rohkem kui 2000

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	Vee- ja kanalisatsioonisüsteemide laiendamine linnastutes, mille inimekvivalent on üle 2000 ja mis on prioriteetsed Euroopa direktiivide täitmise kiirendatud kavas		toimivad kanalisatsioonivõrgud, mis on ehitatud ja toimivad linnastutes, mis on prioriteetsed Euroopa direktiivide täitmise kiirendatud kavas.		rid (km)			KVARTAL		inimekvivalendiga linnastutes ehitatakse ja võetakse kasutusele vähemalt 2 003 km kanalisatsioonivõrgustikku, mida peetakse esmatähtsaks Euroopa direktiivide täitmise kiirendatud kavas ja kooskõlas 1. vaheeesmärgis esitatud seaduse nr 241/2006 muudatustega.
9	Investeering 2. Reovee kogumine alla 2000 inimekvivalendiga linnastutes, mis takistavad veekogude hea seisundi saavutamist ja/või mõjutavad	Märklaud	Alla 2000 inimekvivalendiga linnastutes ehitatud ja kasutatavad individuaalsed või muud asjakohased süsteemid		Number	0	1 000	NELJAS KVARTAL	2023	Vähem kui 2000 inimekvivalendiga linnastutes tuleb ehitada ja kasutusele võtta vähemalt 1000 individuaalset või muud asjakohast süsteemi, mis takistavad veekogude hea seisundi saavutamist ja/või mõjutavad looduslikke kaitsealasid.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	looduskaitsealasid									
10	Investeering 2. Reovee kogumine alla 2000 inimekvivalendiga linnastutes, mis takistavad veekogude hea seisundi saavutamist ja/või mõjutavad looduskaitsealasid	Märklaud	Alla 2000 inimekvivalendiga linnastutes ehitatud ja kasutatavad individuaalsed või muud asjakohased süsteemid.		Number	1 000	12 900	TEINE KVARTAL	2026	Kokku ehitatakse ja võetakse kasutusele vähemalt 12900 individuaalset või muud asjakohast süsteemi vähem kui 2000 inimekvivalendiga linnastutes, mis takistavad veekogude hea seisundi saavutamist ja/või mõjutavad looduslikke kaitsealasid.
11	Investeering 2. Reovee kogumine alla 2000 inimekvivalendiga linnastutes, mis takistavad veekogude hea seisundi saavutamist ja/või	Märklaud	Ehitatud ja toimiv kanalisatsioonivõrk linnastutes, mille inimekvivalent on alla 2000.		Kilomeetrid (km)	0	80	TEINE KVARTAL	2024	Vähemalt 80 km kanalisatsioonivõrku linnastutes, mille inimekvivalent on väiksem kui 2000 inimekvivalenti, ehitatakse ja see toimib ning see vastab 1. vaheeesmärgis sätestatud seaduse nr 241/2006

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	mõjutavad looduslikke kaitsealasid									muudatustele.
12	Investeering 2. Reovee kogumine alla 2000 inimekvivalendiga linnastutes, mis takistavad veekogude hea seisundi saavutamist ja/või mõjutavad looduskaitsealasid	Märklaud	Ehitatud ja toimivad kanalisatsioonivõrgud linnastutes, mille inimekvivalent on alla 2000		Kilomeetrid (km)	80	320	TEINE KVARTAL	2026	Alla 2000 inimekvivalendiga linnastutes ehitatakse kokku vähemalt 320 km kanalisatsioonivõrku ning see peab olema kooskõlas l. vahe-eesmärgis sätestatud seaduse nr 241/2006 muudatustega.
13	Investeering 3. Toetada madala sissetulekuga elanikkonna ühendamisest olemasolevate vee- ja kanalisatsioonivõr	Märklaud	Kodumajapidamised, mis on riikliku programmi „Esimene vee- ja kanalisatsioonivõr		Number	0	70 851	TEINE KVARTAL	2026	Vähemalt 70851 kodumajapidamist ühendatakse vee ja kanalisatsiooniga riikliku programmi „Esimene vee- ja kanalisatsioonivõr“ kaudu.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	kudega		kaudu ühendatud vee- ja kanalisatsioonivõrkudega							
14	Investeering 4.1 Olemasolevate kaitseliinide taastamine kooskõlas üleujutuste direktiiviga ja üleujutustega seotud riskijuhtimise riikliku strateegiaga	Märklaud	Taastatud üleujutuskaitse eliinid kooskõlas üleujutuste direktiivi ja üleujutusrisi juhtimise riikliku strateegiaga		Kilomeetrid (km)	0	79	NELJAS KVARTAL	2024	Vähemalt 79 km üleujutuskaitseliine taastatakse kooskõlas üleujutuste direktiivi ja üleujutusrisi juhtimise riikliku strateegiaga. Taastamistööd seatakse esikohale üleujutuste ennetamise ja kaitse kavade alusel ning need koosnevad tammi-jõgekalda aladelt ekstraheeritud kohalikust materjalist saadud täidistest, millele järgnevad rohukatted.
15	Investeeringud.	Märklaud	Taastatud		Kilomeetrid	79	408	KVART	2026	Üleujutuste direktiivi ja

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	4.1. Olemasolevate kaitseliinide taastamine kooskõlas üleujutuste direktiiviga ja üleujutustega seotud riskijuhtimise riikliku strateegiaga		üleujutuskaitse eliinid kooskõlas üleujutuste direktiivi ja üleujutusrisiki juhtimise riikliku strateegiaga		rid (km)			AL		üleujutusrisiki juhtimise riikliku strateegia kohaselt taastatakse kokku vähemalt 408 km üleujutuste kaitseliine. Taastamistööd seatakse esikohale üleujutuste ennetamise ja kaitse kavade alusel ning need koosnevad tammi- jõgekaldade aladelt ekstraheeritud kohalikust materjalist saadud täidistest, millele järgnevad rohukatted.
16	Investeering 4.2. Selliste olemasolevate akumulatsioonide taastamine, mis nõuavad ohutuks käitamiseks	Vaheeesmärk	Projektikavade vastuvõtmine valitsuse otsuse/ministri määrusega (vastavalt	Vajaduse korral valitsuse otsuse/ministri määruse vastuvõtmine				TEINE KVARTAL	2023	13 olemasoleva tammi taastamise projektikavad, mille jaoks puuduvad võimalikud alternatiivid üleujutusrisiki vähendamiseks, võetakse vastu vastavalt vajadusele

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäe v) mõõt	Lähtetas e	Eesm ärk	Nõuded	Aasta	
	hädaolukorras sekkumist		vajadusele)							valitsuse otsusega/ministri määrusega (olenevalt investeeringu suurusest). Teostatavusuuringud hõlmavad eelkõige tammide renoveerimise alternatiivide kasulikkuse ja mõju hindamist ja võrdlemist, et vältida üleujutusriske, sealhulgas tammide võimalikku eemaldamist ja nende asendamist looduspõhiste lahendustega. Selles kasu- ja mõjuanalüüsis hinnatakse nii kasu, mida eri variandid võivad pikas perspektiivis saada, et ennetada üleujutusriske, ning võetakse eelkõige arvesse tulevaste üleujutusriskide prognoose, kui ka

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetas e	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										keskkonnatulemusi. Projekti eesmärk on tagada tammide ohutu käitamine, vähendada üleujutuste ohtu ning kaitsta veekogusid ja bioloogilist mitmekesisust meetmete abil, millega tagatakse kalade ränne ja ökoloogiline vooluhulk ning välditakse veekogude eutrofeerumist. See peab olema kooskõlas riikliku üleujutusrisi juhtimise strateegiaga ja kohaldatavate üleujutusrisi maandamise kavadega kooskõlas direktiiviga 2007/60/EÜ (üleujutuste direktiiv). Kõik meetmed, mis on kindlaks määratud

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäe v) mõõt	Lähtetas e	Eesm ärk	Nõuded	Aasta	
										keskkonnamõju hindamise, direktiivi 2000/60/EÜ (veepoliitika raamdirektiiv) kohase hindamise ja direktiivi 92/43/EMÜ (elupaikade direktiiv) kohase asjakohase hindamise raames, mis on vajalikud, et tagada vastavus olulise kahju ärahoidmise tehnilistele suunistele (2021/C58/01), integreeritakse projekti kavandamisse ja neid järgitakse rangelt taristu ehitamise, ajakohastamise, käitamise ja kasutuselt kõrvaldamise etappidel, sealhulgas vajalike leevendusmeetmete rakendamise kaudu. Tuleb vältida mõjutatud

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäe v) mõõt	Lähtetas e	Eesm ärk	Nõuded	Aasta	
										veekogude ökoloogilise seisundi halvenemist ning meede ei tohi takistada mõjutatud veekogude ökoloogilise seisundi või potentsiaali paranemist. Kui vett võetakse, annab asjaomane asutus asjakohase loa, milles täpsustatakse tingimused, millega välditakse seisundi halvenemist ja tagatakse mõjutatud veekogude hea ökoloogiline seisund kooskõlas veepoliitika raamdirektiivi nõuetega ja mida tõendavad viimased asjakohased tõendavad andmed. Veevõttu tuleb vältida, kui asjaomased veekogud (pinna- või põhjavesi) on

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										(kliimamuutuste süvenemise kontekstis) halvemas seisundis kui heas seisundis või potentsiaalselt heas seisundis.
17	Investeering 4.2. Selliste olemasolevate akumulatsioonide taastamine, mis nõuavad ohutuks käitamiseks hädaolukorras sekkumist	Märklaud	Olemasolevate tammi taastatud		Number	0	13	KVARTAL	2026	13 olemasolevat tammi, mille kohta läbivaadatud teostatavusuuringutes jõuti järeldusele, et üleujutusrisiki vähendamiseks puuduvad teostatavad alternatiivid, taastatakse kooskõlas 16. vahe-eesmärgis sätestatud nõuetega ning järgides täielikult direktiivi 2011/92/EL (keskkonnamõju hindamise direktiiv) kohaselt lõpule viidud põhjaliku ja kumulatiivse keskkonnamõju hindamise

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäe v) mõõt	Lähtetas e	Eesm ärk	Nõuded	Aasta	
										tulemusi ja tingimusi, samuti asjakohaseid hindamisi direktiivi 2000/60/EÜ (veepoliitika raamdirektiiv) ja direktiivi 92/43/EMÜ kohase asjakohase hindamise (elupaikade direktiiv) kontekstis, sealhulgas vajalike leevendusmeetmete rakendamist. Nende sammude puhul, mille eemaldamist ja asendamist looduspõhiste lahendustega peetakse teostatavusuuringute tulemuste põhjal parimaks variandiks, viiakse lõpule täiendavad uuringud, et hinnata demonteerimisvõimalusi. Asjaomaste veekogude hea

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										ökoloogiline seisund/potentsiaal kooskõlas veepoliitika raamdirektiivi nõuetega saavutatakse ja seda tõendatakse viimaste asjakohaste tõendavate andmetega ning välditakse igasugust halvenemist.
18	Investeering 5. Valglavalitsuste asjakohane varustamine ülejutuste seire, ennetamise ja hädaolukordadele reageerimisega	Märklaud	Vesikonna haldusasutused, mis on varustatud masinatega, mis võimaldavad ligikaudset juurdepääsu ja sekkumist, mobiilsete kottide/rataste amfiibset juurdepääsu		Number	0	11	NELJAS KVARTAL	2024	Veemajandusasutused varustatakse järgmiste seadmetega: masinad maastikule juurdepääsuks ja sekkumiseks, amfiibne juurdepääs ja liikuvate liivakottide/järvede transport raskesti ligipääsetavates piirkondades. Põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäe v) mõõt	Lähtetas e	Eesm ärk	Nõuded	Aasta	
			ja transporti raskesti ligipääsetavat es piirkondades, droone, mis on varustatud LIDAR/Flir/f otogrammeet ria anduritega, tammide kerede geoelektrilist- /georadariteh noloogiat ning riist- ja tarkvarataristu							58/01) järgimise tagamiseks peab ostetavate sõidukite CO2 eriheide, nagu on määratud määruse (EL) 2019/631 artikli 3 lõike 1 punktis h, olema väiksem kui 50 g CO2/km; LIDAR-/Flir- /fotogrammeetriaanduritega varustatud droonid, –tammikehade geoelektronkiirguse/georadar dari tehnoloogiad; –riist- ja tarkvarataristu eespool nimetatud seadmetega kogutud andmete analüüsimiseks ja salvestamiseks, et toetada ja parandada ülejutuste ennetamist ja hädaolukordadele

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetas e	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										reageerimist.
19	Investeering 6. Veekatastri rakendamine	Vaheeesmärk	Veekatastri väljaarendamine ja kasutuselevõtmine	Veekatastri toimimine				NELJAS KVARTAL	2025	Veekatastri peab välja töötama ja kasutusele võtma: – digitaalse maapealse mudeli (DTM)/digitaalse pinnamudeli (DSM) hankimine riiklikul tasandil, tuginedes satelliiditeabele, mis tehakse kättesaadavaks kõigile riigiasutustele; – tarkvara arendamine jõepõhja muutmise (erosiooni setitamise protsess), kruusa kaevandamise seire ja maalihkepotentsiaali määramiseks tammikogumi aladel; – väikeste jõesängide

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetas	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										poolautomaatne digiteerimine ja piiritlemine DTM/DSM ortofotode ja satelliidifotode põhjal.
20	Investeering 7. Riikliku integreeritud meteoroloogiasüsteemi (SIMIN) riikliku vaatlusvõrgu laiendamine	Märklaud	Ostetud ja toimivad meteoroloogiajaamad		Number	0	400	NELJAS KVARTAL	2025	Autonoomsete maapealsete automaatsete meteoroloogiajaamade võrgustikku laiendatakse 300 automaatse ja autonoomse pinna meteoroloogiajaama ning 100 agrometeoroloogiajaama soetamise ja kasutuselevõtmisega.
21	Investeering 7. Riikliku integreeritud meteoroloogiasüsteemi (SIMIN) riikliku	Vaheeesmärk	Toimiv info- ja kommunikatsioonitehnoloogia süsteem meteoroloogia	Riiklik meteoroloogiasüsteem (SIMIN), mis on integreeritud täiendavate				TEINE KVARTAL	2026	Rakendatakse info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat täiendavate meteoroloogiajaamade integreerimiseks riiklikku integreeritud

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetas e	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	vaatlusvõrgu laiendamine		a- ja agrometeoroloogiajaamade integreerimiseks riiklikku integreeritud meteoroloogia asüsteemi (SIMIN)	toimivate jaamadega						meteoroloogiasüsteemi (SIMIN).

B. KOMPONENT: METSAD JA BIOLOOGILISE MITMEKESISUSE KAITSE

Komponendi eesmärk on ühtlustada riiklikud metsamajandamistavad elurikkuse säilitamise ja keskkonnakaitse tavade ja tagada üleminek kliimanetraalsele Euroopale, luues metsadega kaetud uusi alasid ja taastades kahjustatud elupaiku.

Komponent koosneb kahest reformist ja viiest investeeringust.

Komponendis sisalduvad meetmed peaksid aitama lahendada mõningaid probleeme, mis on esile toodud riigipõhistes soovituskeskendades investeringute tegemisel rohe- ja digipöörde, eelkõige keskkonnataristule (riigipõhised soovitusd 4, 2019 ja 3. riigipõhised soovitusd 2020).

Lähtudes meetmete kirjeldusest taaste- ja vastupidavuskavas ja võttes arvesse põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) kohaseid leevendavaid samme, mis kavas on sätestatud, võib eeldada, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses oluliselt keskkonnanäesmäärke.

B.1. Tagastamatu rahalise toetusega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform 1. Metsamajandamis- ja juhtimissüsteemide reform uue riikliku metsastrateegia ja sellele järgnevate õigusaktide väljatöötamise kaudu

Reformi eesmärk on tagada selge ja kindel strateegiline ja reguleeriv raamistik kliimamuutuste leevendamist ja nendega kohanemist toetava säästva metsapoliitika rakendamiseks.

Reform koosneb järgmistest meetmetest:

- (1) Viia lõpule sõltumatud uuringud nii institutsionaalsete kui ka regulatiivsete juhtimisalaste puuduste kohta ning kehtivate metsandusalaste õigusaktide sätete rakendamise kohta (30. juuniks 2022);
- (2) Riikliku metsastrateegia 2020–2030 vastuvõtmine eespool punktis 1 esitatud hindamise soovitusel (30. septembriks 2022);
- (3) Ministrite muudetud määruste vastuvõtmine ja jõustumine, millega kehtestatakse siduvad eeskirjad metsastamise ja taasmetsastamise kohta, mis on ette nähtud lõike 2 alusel vastu võetud riiklikus metsastrateegias 2020–2030 (30. septembriks 2022);
- (4) Selliste õigusaktide vastuvõtmine ja jõustumine, millega muudetakse ja täiendatakse kehtivaid metsi käsitlevaid õigusakte eesmärgiga ühtlustada õigusraamistikku, võidelda ebaseadusliku metsaraie vastu ja parandada metsamajandamist (30. juuniks 2023).

Reformi toetatakse kahe investeeringuga – 1. ja 2. investeering.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. septembriks 2023.

Investeering 1. Riiklik metsastamise ja taasmetsastamise kampaania, sealhulgas linnametsad

Investeeringu eesmärk on luua uusi metsi ja metsataimestikuga alasid kliimamuutuste suhtes tundlikel aladel maa identifitseerimise ja hindamise, metsastamise rahastamise, istandike hooldamise, metsataimestiku pindala suurendamise teel sidetel ja linnastutes (linnametsad, sealhulgas minimetsad) omavalitsusüksuste ümbruses ja põllumajanduskultuuridega põldude vahel, samuti muude kaitsealuste metsakardinate kategooriate kaudu.

Selle investeeringu tulemusena metsastatakse või taasmetsastatakse kokku 26 760 ha uusi alasid ning luuakse kokku 3 150 000 m² linnametsade^{ala} kooskõlas 1. reformi raames vastu võetud riiklikus metsastrateegias sätestatud õiguslike nõuetega.

Investeering viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering 2. Metsa paljundusmaterjali kaasaegse tootmisvõimsuse arendamine

Investeeringu eesmärk on arendada välja piisav paljunemisvõimekus (puuliigid ja ökotüübid), mis sobivad Rumeenia tulevaste kliimatingimuste jaoks.

Selle investeeringu tulemusena võetakse kasutusele vähemalt 90 uut ja renoveeritud puukooli kooskõlas 1. reformi raames vastu võetud riiklikus metsastrateegias sätestatud õiguslike nõuetega.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. septembriks 2024.

B.2. Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, sihid ja näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
22	Reform 1. Metsamajandamis- ja juhtimissüsteemide reform uue riikliku metsastrateegia ja sellele järgnevate õigusaktide väljatöötamise kaudu	Vaheeesmärk	Riikliku metsastrateegia 2020–2030 vastuvõtmine	Riikliku metsastrateegia 2020–2030 vastuvõtmine				KOLMAS KVARTAL	2022	Võetakse vastu riiklik metsastrateegia 2020–2030. Strateegias sätestatakse sõltumatute uuringute soovitude alusel metsastamise ja taasmetsastamise siduvad eeskirjad järgmiselt: a. Nõuded, et liigid ja ökotüübid oleksid kliimamuutustele vastupanuvõimelised ja avaldaksid negatiivset mõju bioloogilisele mitmekesisusele. Strateegia vastab vajadusele ajakohastada suuniseid puude istutamise kohta Rumeenias ja loob kaitsemeetmed, eelkõige selleks, et välistada invasiivsete võõrliikide kasutamine või keskkonda laskmine. b. Nõuded paljundusmaterjali

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										tootmisele selliste puuliikide ja ökotüüpide sihtliikide ja ökotüüpide jaoks, mis sobivad Rumeenia tulevaste prognoositavate ilmastikutingimuste jaoks piisavas koguses erasektori osalusel, ning meetmetele, millega takistatakse äriliste puukoolide loomist lühikese raieringiga või monokultuuride tootmiseks. C. Metsastamise nõuded, et aidata kaasa elurikkuse säilitamise, veemajanduse ja mullakaitse eesmärkide saavutamisele, keelates metsastamise või taasmetsastamise suure loodusliku väärtusega põllumajandusmaal, rohumaal või märgaladel, välja arvatud elupaikade taastamine.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										d. Metsamajandamistegevusse lisatavad nõuded ennetusmeetmetele, millega suurendatakse mulla looduslikku kasutust, ja konkreetsed kliimamuutustega kohanemise nõuded, millega tagatakse, et metsa majandamine põhineb liikide seirel. e. Nõuded linnade metsastamisele, mis tuleb saavutada maastikutasandi lähenemisviisi abil, mis aitab tugevdada ühenduvust looduslike või poollooduslike aladega (nt metsad või põllumajandusalad), keskendudes elupaikade sidumisele roheline taristu ja ökoloogiliste koridoridega. F. Nõuded metsastamis- ja taasmetsastamisprojektidele, mis

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										viiakse ellu kliimaohutudega, eelkõige põua ja üleujutuste suhtes tundlikes piirkondades, ning vajaduse korral metsastamine või taasmetsastamine vähendavad sellest tulenevaid riske. g. Strateegiaga kehtestatakse energia tootmiseks kasutatava metsa biomassi säästlikkuse kriteeriumid. H. Strateegia hõlmab konkreetseid meetmeid ebaseadusliku metsaraie vastu võitlemiseks, nagu SUMALi täielik rakendamine, sealhulgas metsaraie seire kaugseire abil, sanktsioonide korra tugevdamine ja vajaduse korral muud meetmed. I. Strateegia sisaldab ka konkreetseid meetmeid

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										metsaelupaikade ja liikide kaitseks, eelkõige metsandusnormide vastavusseviimist bioloogilise mitmekesisuse kaalutlustega.
23	Reform 1. Metsamajandamis- ja juhtimissüsteemide reform uue riikliku metsastrateegia ja sellele järgnevate õigusaktide väljatöötamise kaudu	Vaheeesmärk	Jõustunud on ministri muudetud määrused, millega kehtestatakse siduvad eeskirjad metsastamise ja taasmetsastamise kohta, mis on ette nähtud riiklikus metsastrateegias 2020–2030	Ministrite määruste säte muudatuste jõustumise kohta				KOLM AS KVARTAL	2022	Järgmiste muudetud ministri määruste jõustumine kooskõlas metsastamise ja taasmetsastamise siduvate eeskirjadega, mis on ette nähtud riiklikus metsastrateegias 2020–2030: a. Korraldus nr 766/2018, milles käsitletakse metsamajandamiskavade, sealhulgas metsamaa maakasutust käsitlevate sätete väljatöötamist ja muutmist, samuti iga-aastaste tuuleparkide ülestöötamise kvootide heakskiitmise meetodikat.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										b. Korraldus nr 1648/2000 metsade uuendamise ja rikutud maa metsastamise koostisi, kavasid ja tehnoloogiad käsitlevate tehniliste eeskirjade heakskiitmise kohta c. Korraldus nr 1649/2000 stendide hooldamise ja haldamise tehniliste normide heakskiitmise kohta d. Korraldus nr 1650/2000 töötlemisviiside valikut ja rakendamist käsitlevate tehniliste normide heakskiitmise kohta e. Korraldus nr 1653/2000, mis käsitleb tehniliste normide heakskiitmist seoses regenereerimise iga-aastase kontrolliga

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										f. Korraldus nr 1672/2000, mis käsitleb metsamajandamise tehniliste normide heakskiitmist
24	Reform 1. Metsamajandamis- ja juhtimissüsteemide reform uue riikliku metsastrategia ja sellele järgnevate õigusaktide väljatöötamine kaudu	Vaheeesmärk	Kehtivaid metsi käsitlevaid õigusakte muutmise ja täiendavate õigusaktide jõustumine	Seaduse säte, mis viitab seadusandlike aktide jõustumisele				TEINE KVARTAL	2023	Järgmiste õigusaktide jõustumine, mille eesmärk on ühtlustada õigusraamistikku, võidelda ebaseadusliku metsaraie vastu ja parandada metsamajandamist: I) Uus metsandusseadustik, milles sätestatakse kriminaalkaristuste süsteemi muudatused; II) Erakorraline määrus nr 85/2006, millega kehtestatakse metsataimestikule tekitatud kahju hindamise meetodid metsades ja mujal; III) Seadus nr 171/2010 metsarikkumiste eest karistuste

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										määramise kohta, millega kehtestatakse ebaseadusliku metsaraie ja muude metsakuritegude tekitatud keskkonna- ja rahalise kahju arvutamise meetodid; IV) Muud valitsuse otsused ebaseadusliku metsaraie vastu võitlemiseks ja metsamajandamise parandamiseks: Valitsuse otsuse nr 743/2015, valitsuse otsuse nr 1076/2009, valitsuse otsuse nr 229/2009 ja valitsuse otsuse nr 497/2020 muudatused;
25	Investeering 1. Riiklik metsastamise ja taasmetsastamise kampaania,	Märklaud	Uued metsastatud või taasmetsastatud maa-alad		ha	0	6 000	NELJAS KVARTAL	2023	Uued metsastatud või taasmetsastatud maa-alad (vähemalt 6 000 ha) kooskõlas riiklikus metsastrateegias sätestatud õiguslike nõuetega: a. Kasutatakse ainult liike ja ökotüüpe, mis on

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	sealhulgas linnametsad									kliimamuutuste tulevase prognoositava mõju suhtes vastupidavad, ning neil ei tohi olla kahjulikku mõju bioloogilisele mitmekesisusele. Võõrliikide kasutamine on lubatud üksnes juhul, kui tõendatakse, et nende kasutamine toob kaasa soodsad ja asjakohased ökosüsteemi tingimused (nt kliima, muld, taimkattealad, tulekindlus) ning et olemasolevad pärismaised liigid ei ole enam kohanenud tulevaste modelleeritud kliima- ja mullastikutingimustega. b. Kasutatakse ainult selliseid puuliike ja ökotüüpe, mis sobivad Rumeenia tulevaste prognoositavate kliimatingimuste jaoks; C. Metsastamine aitab kaasa

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										bioloogilise mitmekesisuse kaitse, veemajanduse ja mullakaitse eesmärkide saavutamisele. Metsastamine ei toimu suure loodusliku väärtusega põllumajandusmaal, rohumaal ega märgaladel, välja arvatud juhul, kui sekkumise eesmärk on elupaikade taastamine. d. Metsastamis- või taasmetsastamisprojekte viiakse ellu piirkondades, mis on kliimaohutude, eelkõige põudade ja üleujutuste suhtes haavatavad ja haavatavad. e. metsastamis- ja taasmetsastamisprojektide suhtes kohaldatakse keskkonnamõju hindamise menetlust, kui see on keskkonnamõju hindamise sõelumismenetluses kindlaks

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										määratud; metsastamis- ja taasmetsastamismeetmetega seotud metsamajandamiskavad läbivad täieliku keskkonnamõju strateegilise hindamise menetluse (keskkonnaaruanne), eelkõige juhul, kui need mõjutavad kaitsealuseid elupaiku ja/või liike.
26	Investeering 1. Riiklik metsastamise ja taasmetsastamise kampaania, sealhulgas linnametsad	Märklaud	Uued metsastatud või taasmetsastatud maa-alad		ha	6 000	26 760	TEINE KVARTAL	2026	Metsastatud või taasmetsastatud maa uued alad (kokku 26760 hektarit) kooskõlas riiklikus metsastrateegias sätestatud õiguslike nõuetega ja eesmärgi 25 nõuetega.
27	Investeering 1. Riiklik metsastamis	Märklaud	Luuakse uusi linnametsade alasid.		M ²	0	500 000	NELJAS KVARTAL	2023	Uued linnametsa alad (vähemalt 500000m ²) kooskõlas riiklikus metsastrateegias sätestatud

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	e ja taasmetsastamise kampaania, sealhulgas linnametsad									õiguslike nõuetega: a. Kasutatakse ainult liike ja ökotüüpe, mis on kliimamuutuste tulevase prognoositava mõju suhtes vastupidavad, ning neil ei tohi olla kahjulikku mõju bioloogilisele mitmekesisusele. Võõrliikide kasutamine on lubatud üksnes juhul, kui on tõendatud, et nende tulemuseks on soodsad ja asjakohased ökosüsteemitingimused (nt kliima, muld, taimkattealad, tulekindlus) ning et olemasolevad pärismaised liigid ei ole enam kohanenud tulevaste modelleeritud kliima- ja pedohüdrooloogiliste tingimustega. b. Kasutatakse ainult liike ja ökotüüpe, mis sobivad Rumeenia

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										tulevaste prognoositavate kliimatingimuste jaoks; C. Linnade metsastamiseks kasutatakse maastikutasandi lähenemisviisi, mis tugevdab ühendusi looduslike või poollooduslike aladega (nt metsad või põllumajandusalad), keskendudes elupaikade ühendamisele rohelise taristu ja ökoloogiliste koridoride kaudu. Liikide ja ökotüüpide valimisel võetakse arvesse nende rolli õhu puhastamisel ja muude ökosüsteemi teenuste osutamisel linnapiirkondadele. d. Metsastamine aitab kaasa bioloogilise mitmekesisuse kaitse, veemajanduse ja mullakaitse eesmärkide saavutamisele. Metsastamine ei toimu suure loodusliku

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										väärtusega põllumajandusmaal, rohumaa ega märgaladel, välja arvatud juhul, kui sekkumise eesmärk on elupaikade taastamine. e. Metsastamis- või taasmetsastamisprojekte viiakse ellu piirkondades, mis on kliimaohutude, eelkõige põudade ja üleujutuste suhtes haavatavad ja haavatavad.
28	Investeering 1. Riiklik metsastamise ja taasmetsastamise kampaania, sealhulgas linnametsad	Märklaud	Linnametsade uued alad on loodud		M ²	500 000	3 150 000	TEINE KVARTAL	2026	Uued linnametsade alad (kokku 3 150 000 m²)^{kooskõlas} metsastrateegias sätestatud õiguslike nõuetega ja eesmärgi 25 nõuetega.
29	Investeering 2. Metsa	Märklaud	Uued ja renoveeritud		Number	0	90	KOLMAS	2024	Uued ja renoveeritud puukoolid (vähemalt 90) tegutsevad

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	paljundusmaterjali kaasaegse tootmisvõimsuse arendamine		puukoolid toimivad (loodud või taastatud)					KVARTAL		kooskõlas riiklikus metsastrateegias sätestatud õiguslike nõuetega. Paljundusmaterjali tootmine on suunatud puuliikidele ja ökotüüpidele, mis sobivad Rumeenia tulevaste prognoositavate kliimatingimuste jaoks.

B.3. Laenuga seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Re-vorm 2. Looduskaitsealade haldamise süsteemi reform Euroopa bioloogilise mitmekesisuse strateegia sidusaks ja tõhusaks rakendamiseks

Reformi eesmärk on rakendada praegust looduskaitsealade määramise raamistikku, eelkõige luues mehhanismi, mille abil siduda õigusaktid bioloogilist mitmekesisust mõjutavate eri sektoritega, nagu haridus, põllumajandus, metsandus, jahindus, turism, ruumiline korraldus, transport ja energeetika.

See saavutatakse kahe seadusandliku akti vastuvõtmise ja jõustumisega:

1) seadusandlik akt, millega luuakse institutsioonidevaheline komisjon, et analüüsida elurikkust mõjutavate sektorite suhtes kohaldatavat õigusraamistikku ning koostada ja edendada ettepanekuid õigusraamistiku muutmiseks või täiendamiseks, võttes arvesse ajakohastatud teavet liikide ja elupaikade kaitsestaatuses leviku ja dünaamika kohta (30. juuniks 2022);

2) seadusandlik akt, millega muudetakse elurikkust mõjutavate sektorite suhtes kohaldatavat õigusraamistikku eesmärgiga tagada, et erinevates asjaomastes sektorites kehtiv õigusraamistik ei mõjuta ega piira looduskaitsealade majandamiskavades sisalduvate kaitsemeetmete rakendamist (30. juuniks 2025). Seadusandlik akt põhineb lõike 1 alusel loodud komitee ettepanekutel.

Reform viiakse ellu 30. juuniks 2025.

Investeering 3. Heakskiidetud majandamiskavade ajakohastamine ja looduslikes maismaa- ja mereelupaikades ranget kaitset vajavate võimalike alade kindlaksmääramine, et rakendada ELi elurikkuse strateegiat aastani 2030

Investeering koosneb kahest allinvesteeringust.

Esimese allinvesteeringu (investeering 3.1) eesmärk on ajakohastada heakskiidetud majandamiskavasid. Teise allinvesteeringu (investeering 3.2) eesmärk on teha kindlaks võimalikud ranget kaitset vajavad valdkonnad kooskõlas ELi elurikkuse strateegiaga aastani 2030.

Seoses olemasolevate kaitsekorralduskavade ajakohastamisega investeeringu tulemusena vaadatakse 30. juuniks 2026 läbi vähemalt 250 looduskaitsealade kaitsekorralduskava ja ajakohastatakse neid kooskõlas ELi õigusaktidega.

Selle allinvesteeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Rangelt kaitstud alade osas võetakse vastu ja jõustuvad kaks õigusakti: 1) seadusandlik akt, millega määratakse kindlaks Natura 2000 kaitsealadel kindlaks määratud rangelt kaitstud alad koos olemasolevate kaitsekorralduskavadega või mis hõlmavad põlis- ja vanu metsi (31. detsembriks 2023); ning 2) seadusandlik akt, millega määratakse rangelt kaitstud alad, mis on kindlaks määratud Natura 2000 kaitsealadel ilma olemasolevate kaitsekorralduskavadeta ja muudel aladel (31. detsembriks 2025).

Selle allinvesteeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering 4. Integreeritud investeeringud elupaikade ökoloogiliseks taastamiseks ning niitudega, veest ja veest sõltuvate aladega seotud liikide kaitseks

See investeering koosneb viiest allinvesteeringust.

Esimese allinvesteeringu (investeering 4.1) eesmärk on taastada vooluveekogude ühendatus, kõrvaldades vooluveekogudes takistused ning aidates seeläbi kaasa veest sõltuvate veeelupaikade ja -liikide külgühenduse taastamisele kooskõlas looduskaitsealade suhtes kohaldatavate majandamiskavadega. Selle allinvesteeringu tulemusena taastatakse 1700 hektari kaldaäärsete elupaikade ühendatus.

Selle allinvesteeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Teise allinvesteeringu (investeering 4.2) eesmärk on taastada rohumaade elupaigad kaitsealustel looduslikel aladel. Selle allinvesteeringu tulemusena taastatakse ökoloogiliselt vähemalt 2 800 ha rohumaaelupaiku.

Selle allinvesteeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Kolmanda allinvesteeringu (investeering 4.3) eesmärk on vähendada eutrofeerumist ja säilitada Doonau delta järvede bioloogiline mitmekesisus. Selle allinvesteeringuga hõlmatavad meetmed hõlmavad veetaseme reguleerimist kahes järves, järvede piiride optimaalse profiili kujundamist ja saavutamist, värvitustamist, kalda konsolideerumist, hooldustöid, puude ja taimestiku taastamiseks langetamist perimeetris, puidu ja randade eemaldamist, mis hägustab vee ringlust ja põhjustab settimist, piirkonna liikide ja elupaikade seiret ning väikesemahulisi äravoolutöid optimaalse veeringluse saavutamiseks. Selle allinvesteeringu tulemusena on veetaimede eemaldamisest kasu saanud vähemalt 100 hektarit järvealaid, tuginedes ajakohastatud teostatavusuuringule (juuni 2021).

Selle investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Allinvesteeringu (investeering 4.4) neljas eesmärk on töötada koos tehisintellektiga välja loodusliku tuura seiresüsteem piki Alam-Doonau piirkonda (1 500 km), et võidelda salaküttimise vastu. Selle allinvesteeringu tulemusena võetakse kasutusele looduslike tuuraliste andmete seire, edastamise ja edastamise võrgustik. Eeldatakse, et see allinvesteering ei kahjusta oluliselt keskkonnamääruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse meetme kirjeldust ning taaste- ja vastupidavuskavas sätestatud leevendusmeetmeid kooskõlas põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suunistega (2021/C58/01). Eelkõige peab ostetavate sõidukite CO₂ eriheide, nagu on määratletud määruse (EL) 2019/631 artikli 3 lõike 1 punktis h, olema väiksem kui 50 g CO₂/km. Ostetavad mõõtepaadid peavad vastama keskkonna seisukohast parimale võimalikule tehnoloogiale.

Selle allinvesteeringu rakendamine viiakse lõpule 30. septembriks 2025.

Viienda allinvesteeringu (investeering 4.5) eesmärk on ajakohastada Doonau delta üldsuse juurdepääsu ja külastajate taristut, et vähendada survet elupaikadele ja liikidele. Selle allinvesteeringu tulemusena ehitatakse 10 külastuskeskust, mille eesmärk on leevendada turismi survet elupaikadele, suunates ja jälgides turismivooge kümnesse külastuskeskusesse, mis on seotud 40 vaatluspunktiga, mis on asjakohaselt varustatud kõigi külastajate kategooriate vajadustega. Külastuskeskuste ehitamisel kasutatakse keskkonnasõbralikke tehnoloogiaid, ökosüsteemipõhiseid lähenemisviise ja materjale traditsioonilisel viisil Doonau delta kogukonnaarhitektuuri jaoks.

Selle allinvesteeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering 5. Integreeritud ülejutusrisi maandamise süsteemid metsa vesikondades

Investeeringu eesmärk on vähendada üleujutusrisiki, et kaitsta inimesi, taristut ja sotsiaalmajanduslikke eesmärke riskipiirkondades ning kaitsta keskkonda ja bioloogilist mitmekesisust asjakohaste keskkonnameetmete abil, eelkõige seoses kalade rände ja ökoloogilise vooluhulga tagamisega.

Investeering tehakse kahes etapis:

1) üleujutuste eest kaitsvate moderniseerimistööde projekti kavandi vastuvõtmine, mis hõlmab järgmist: I) vähemalt kuue kahjustatud alluviumihoidmiskonstruktsiooni taastamine, et paigaldada pikisuunalised meetmed (vajaduse korral kalaredelid ja ökoloogiline vooluhulk); II) vähemalt 30 uue alluviaalse rajatise, sealhulgas kalaredelite ja ökoloogilise vooluhulga ehitamine maksimaalse kõrgusega 5 m; III) vähemalt 4 ha maa taastamine taasmetsastamise, umbrohu või tara ehitamise teel; ning iv) vähemalt 30 km pikkuse tulba taastamine. See etapp viiakse lõpule 31. märtsiks 2023.

2) üleujutuskaitse moderniseerimistööde lõpuleviimine eespool punktis 1 vastu võetud projektikavandi alusel. Selle etapi rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Kõik direktiivi 2000/60/EÜ (veepoliitika raamdirektiiv) kohase hindamise raames kindlaks tehtud meetmed, mis on vajalikud olulise kahju ärahoidmise tehniliste suuniste (2021/C58/01) järgimise tagamiseks, integreeritakse projekti kavandamisse ja neid järgitakse rangelt kõigis ehitus-, moderniseerimis-, käitamis- ja dekomisjoneerimisetappides. Tuleb vältida mõjutatud veekogude ökoloogilise seisundi halvenemist ning meede ei tohi takistada mõjutatud veekogude ökoloogilise seisundi või potentsiaali paranemist.

Investeering viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

B.4. Laenu eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõdühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
30	Reform 2. Looduskaitseala de haldamise süsteemi reform Euroopa bioloogilise mitmekesisuse strateegia ühtse ja tõhusa rakendamise kaudu	Vaheeesmärk	Sellise õigusakti jõustumine, millega luuakse institutsioonid evaheline komitee, et analüüsida bioloogilist mitmekesisust mõjutavate sektorite suhtes kohaldatavat õigusraamistikku	Õigusakti jõustumisele viitava seaduse säte				TEINE KVARTAL	2022	Jõustub õigusakt, millega luuakse institutsioonidevaheline komitee, et analüüsida õigusraamistikku, mida kohaldatakse bioloogilist mitmekesisust mõjutavates sektorites, nimelt hariduses, põllumajanduses, metsanduses, jahipidamises, turismis, ruumilises korralduses, transpordis ja energeetikas. Komiteed juhib keskkonna-, vee- ja metsandusministeerium ning sellesse kuuluvad valdkondlikud ministeeriumid ja allasutused, kes vastutavad asjaomaste sektorite eest: haridus, põllumajandus,

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										metsandus, jahindus, turism, ruumiline korraldus, transport ja energeetika. Komisjon koostab ettepanekuid õigusraamistiku läbivaatamiseks, võttes arvesse ajakohastatud teavet liikide ja elupaikade kaitsestaatus leviku ja dünaamika kohta.
31	Reform 2. Looduskaitsealade haldamise süsteemi reform Euroopa bioloogilise mitmekesisuse strateegia ühtse ja tõhusa rakendamise kaudu	Vaheeesmärk	Bioloogilist mitmekesisust mõjutavate sektorite suhtes kohaldatavat õigusraamistiku muutva õigusakti jõustumine	Õigusakti jõustumisele viitava seaduse säte				TEINE KVARTAL	2025	Jõustub õigusakt, millega muudetakse bioloogilist mitmekesisust mõjutavate sektorite suhtes kohaldatavat õigusraamistikku. Nende seadusandlike muudatuste eesmärk on tagada, et erinevates asjaomastes sektorites kehtiv õigusraamistik ei mõjutaks ega piiraks looduskaitsealade kaitsekorralduskavades

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										sisalduvate kaitsemeetmete rakendamist. Seadusandlik akt põhineb parlamendikomisjoni ettepanekutel, võttes arvesse ajakohastatud teavet liikide ja elupaikade kaitsestaatus leviku ja dünaamika kohta.
32	Investeering 3.1 Heakskiidetud majandamiskavade ajakohastamine	Märklaud	Jõustused looduskaitsealad, millel on ajakohastatud majandamiskavad		Number	0	100	KVARTAL	2025	Jõustuvad looduskaitsealad (vähemalt 100), millel on ajakohastatud majandamiskavad. Eelistatakse alasid, mida võivad mõjutada taristuprojektid, mille puhul Rumeenia on asjakohaste ELi õigusaktide alusel võtnud kohustuse koguda seireandmeid, et määrata kindlaks alaspetsiifilised elupaikade ja liikide, sealhulgas rändlinnuliikide kaitse eesmärgid.
33	Investeeringud.	Märklaud	Jõustused		Number	100	250	TEINE	2026	Jõustus vähemalt 250

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	3.1 Heakskiidetud majandamiskavade ajakohastamine		looduskaitsealad, millel on ajakohastatud majandamiskavad					KVARTAL		looduskaitseala, millel on ajakohastatud majandamiskavad. Eelistatakse alasid, mida võivad mõjutada taristuprojektid, mille puhul Rumeenia on asjakohaste ELi õigusaktide alusel võtnud kohustuse koguda seireandmeid, et määrata kindlaks alaspetsiifilised elupaikade ja liikide, sealhulgas rändlinnuliikide kaitse eesmärgid.
34	Investeering 3.2. Võimalike alade kindlakstegemine rangeks kaitseks looduslikes maismaa- ja mereelupaikades, et rakendada ELi elurikkuse strateegiat	Vaheeesmärk	Rangelt kaitstud alade määramist käsitleva õigusakti jõustumine (määratletud Natura 2000 kaitsealadel olemasolevate majandamiska	Õigusakti jõustumisele viitava seaduse säte				NELJAS KVARTAL	2023	Rangelt kaitstud alade määramist käsitleva õigusakti jõustumine. Õigusakt põhineb analüüsidel/uuringutel ja kaardistamisel mittesekkamiseks kavandatud alade piiritlemise kohta (rangelt kaitstud), mis on vajalikud õigusakti ettepaneku

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	aastani 2030		vadega või mis hõlmavad põlis- ja vanu metsi)							põhjendamiseks, tuginedes ELi elurikkuse strateegiale aastani 2030. Õigusaktiga määratakse olemasolevate majandamiskavadega kindlaks Natura 2000 kaitsealadel kindlaks määratud rangelt kaitstud alad, mis hõlmavad põlis- ja vanu metsi.
35	Investeering 3.2. Looduslike maismaa- ja mereelupaikade ranget kaitset vajavate võimalike alade kindlaksmääramine, et rakendada ELi elurikkuse strateegiat aastani 2030	Vaheeesmärk	Rangelt kaitstud alade käsitleva õigusakti jõustumine (määratletud Natura 2000 kaitsealadel ilma olemasolevate kaitsekorralduskavadeta ja muudel aladel)	Õigusakti jõustumisele viitava seaduse säte				NELJAS KVARTAL	2025	Rangelt kaitstud alade määramist käsitleva õigusakti jõustumine. Õigusakt põhineb analüüsidel/uuringutel ja kaardistamisel mittesekkamiseks kavandatud alade piiritlemise kohta (rangelt kaitstud), mis on vajalikud ELi elurikkuse strateegial 2030 põhineva õigusakti ettepaneku põhjendamiseks. Õigusaktiga määratakse rangelt kaitstud alad, mis on

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										kindlaks määratud Natura 2000 kaitsealadel ilma olemasolevate kaitsekorralduskavadeta ja täiendavatel aladel.
36	Investeering 4.1. Takistuste kõrvaldamine vooluveekogudes, et hõlbustada sõltuvate elupaikade ja liikide ühendatuse taastamist	Märklaud	Taastatud ühenduvusega kaldaelupaigad		ha	0	1 700	TEINE KVARTAL	2026	Taastatud ühenduvusega kaldaelupaigad (vähemalt 1 700 ha)
37	Investeering 4.2. Kaitsealustel looduslikel aladel asuvate rohumaa elupaikade taastamine	Märklaud	Ökoloogiliselt taastatud rohumaa elupaigad		ha	0	2 800	TEINE KVARTAL	2026	Rohumaade elupaigad (vähemalt 2 800 ha) on ökoloogiliselt taastatud.
38	Investeering 4.3 Doonau delta	Märklaud	Järvealad, mis on saanud		ha	0	100	TEINE KVART	2026	Järvealad (vähemalt 100 hektarit), mis on saanud

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	järvede värvitustamine eutrofeerumise vähendamiseks ja bioloogilise mitmekesisuse säilitamiseks		kasu veetaimede eemaldamisest					AL		kasu veetaimede eemaldamisest, tuginedes ajakohastatud teostatavusuuringule (juuni 2021).
39	Investeering 4.4. Looduslike tuuraliste seiresüsteemi rakendamine Alam-Doonau ääres	Vaheeesmärk	Looduslike tuuraandmete seire, edastamise ja edastamise võrk toimib	Võrgustik toimib				KOLMAS KVARTAL	2025	Looduslike tuuraandmete seire, edastamise ja edastamise võrk toimib. Meetmetega töötatakse koos tehisintellektiga välja metsikute tuuraliste seiresüsteem piki Alam-Doonau (1 500 km), et võidelda salaküttimise vastu. Selleks et tagada vastavus põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C 58/01), peab ostetavate sõidukite CO2 eriheide, nagu on määratletud määruse (EL) 2019/631 artikli 3 lõike 1 punktis h, olema väiksem

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										kui 50 g CO ₂ /km. Ostetavad mootorpaadid peavad vastama keskkonna seisukohast parimale võimalikule tehnoloogiale.
40	Investeering 4.5. Doonau delta üldsuse juurdepääsu- ja külastustaristu ümberkorraldamine, et vähendada turismist tulenevat survet elupaikadele ja liikidele	Märklaud	Külastuskeskused, mis on ehitatud selleks, et leevendada turismist tulenevat survet elupaikadele		Number	0	10	TEINE KVARTAL	2026	10 külastuskeskust, mille eesmärk on leevendada turismi survet elupaikadele, suunates ja jälgides turismivooge kümnest külastuskeskusest koosnevasse võrgustikku, mis on seotud 40 vaatluspunktiga, mis on asjakohaselt varustatud ja varustatud kõigi külastajate kategooriate vajadustega. Asukohad valitakse vastavalt praegu läbivaatamisel oleva Doonau delta Reservatsioonikaitsekorralduskava kriteeriumidele. Külastuskeskuste ehitamisel kasutatakse

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										keskkonnasõbralikke tehnoloogiaid, ökosüsteemipõhiseid lähenemisviise ja materjale traditsioonilisel viisil Doonau delta kogukonnaarhitektuuri jaoks.
41	Investeering 5. Integreeritud üleujutusrisi maandamise süsteemid metsa vesikondades	Vaheeesmärk	Projekti ülesehituse vastuvõtmine	Projekti ülesehituse vastuvõtmine				KVARTAL	2023	Võetakse vastu üleujutuste eest kaitsmise moderniseerimistööde projekt. See hõlmab: - Vähemalt kuue kahjustatud alluviumi kinnihoidva struktuuri taastamine, et paigaldada pikisuunalised meetmed (vajaduse korral kalaredelid ja ökoloogiline vooluhulk); - Vähemalt 30 uue alluviaalse rajatise, sealhulgas kalaredelite ja ökoloogilise vooluhulga ehitamine maksimaalse kõrgusega 5 m;

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										- Vähemalt 4 ha maad, mis on taastatud taasmetsastamise, umbrohu või tara ehitamise teel; - taastatud vähemalt 30 km tualettvoodit. Kõik direktiivi 2000/60/EÜ (veepoliitika raamdirektiiv) kohase hindamise raames kindlaks tehtud meetmed, mis on vajalikud olulise kahju ärahoidmise tehniliste suuniste (2021/C58/01) järgimise tagamiseks, integreeritakse projekti kavandamisse ja neid järgitakse rangelt ehitus-, moderniseerimis-, käitamis- ja dekomisjoneerimisetappides. Tuleb vältida mõjutatud veekogude ökoloogilise seisundi halvenemist ning meede ei tohi takistada

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										mõjutatud veekogude ökoloogilise seisundi või potentsiaali paranemist.
42	Investeering 5. Integreeritud üleujutusrisi maandamise süsteemid metsa vesikondades	Vaheeesmärk	Üleujutuste eest kaitsmisega seotud moderniseerimistööde lõpuleviimine	Üleujutuste eest kaitsmisega seotud tööde moderniseerimise lõpuleviimine				TEINE KVARTAL	2026	Üleujutuskaitse ajakohastamise projekt viiakse lõpule kooskõlas vahe-eesmärgis 41 sätestatud nõuetega.

C. RAHASTAMISVAHEND: JÄÄTMEKÄITLUS

Komponendi eesmärk on kiirendada Rumeenias jäätmekäitlussüsteemide laiendamist ja ajakohastamist, keskendudes liigiti kogumisele, jäätmetekke vältimisele, vähendamisele, korduskasutamisele ja taaskasutamisele, et järgida kohaldatavaid ELi õigusakte ja minna üle ringmajandusele.

Komponent koosneb ühest reformist ja kolmest investeeringust.

Komponendis sisalduvad meetmed peaksid aitama lahendada mõningaid probleeme, mis on esile toodud riigipõhistes soovituskeskendudes keskenduda investeeringute tegemisel rohe- ja digipöördele, eelkõige keskkonnataristule (riigipõhised soovituskeskendid 2019 ja 2020).

Lähtudes meetmete kirjeldusest taaste- ja vastupidavuskavas ja võttes arvesse põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) kohaseid leevendavaid samme, mis kavas on sätestatud, võib eeldada, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses oluliselt keskkonnanäesmärke.

C.1. Laenuka seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform 1. Jäätmekäitluse juhtimise parandamine, et kiirendada üleminekut ringmajandusele

Reformi eesmärk on luua ringmajandusele ülemineku strateegiline ja õigusraamistik, võttes vastu riikliku ringmajanduse strateegia ja tegevuskava ning muutes teatavaid jäätmekäitlusega seotud õigusakte.

Reformi rakendamine koosneb järgmistest sammudest:

- (1) Riikliku ringmajanduse strateegia vastuvõtmine, et luua raamistik Rumeenia majanduse üleminekuks ringmajandusele, mis hõlmab toodete kogu olelusringi (31. septembriks 2022);
- (2) Jõustuvad õigusaktid, mis on vajalikud ühtse jäätmekäitluse kasutuselevõtuks kooskõlas riikliku jäätmekavaga, eelkõige õigusaktid, mis on seotud jäätmekäitluse, omavalitsuste sanitaarteenuste, sanitaarteenuste tariifide kehtestamise ja pakenditootja laiendatud vastutusega (31. septembriks 2022);
- (3) Riikliku ringmajanduse strateegia tegevuskava vastuvõtmine, milles määratakse kindlaks strateegia peamised rakendusetapid (millele on osutatud eespool punktis 1), vastutavad asutused ja meetmete siduv ajakava (31. septembriks 2023). Kõik strateegia ja tegevuskava alusel avaliku sektori asutustele 2023. aasta kolmandast kvartalist 2026. aasta esimese kvartalini määratud meetmed viiakse lõpule 30. märtsiks 2026.

Reformi tulemusena parandatakse Rumeenia jäätmekäitlussüsteemi kontrolli ja seiret ning keskkonnakvaliteedi parameetreid ning suurendatakse jäätmete liigiti kogumise taset. 30. juuniks 2026 tuleb saavutada 4,5 protsendipunkti suurune panus 50 % riiklikusse ringlussevõtu ja korduskasutamiseks ettevalmistamise eesmärgi saavutamisse 2025. aastaks.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Reformiga kaasneb kolm investeeringut – 1., 2. ja 3. investeering.

Investeering 1. Integreeritud olmejäätmete käitlemise süsteemide arendamine, ajakohastamine ja lõpuleviimine maakonna või linna/omavalitsuse tasandil

Investeeringu eesmärk on arendada ja ajakohastada integreeritud jäätmekäitlussüsteeme ja -taristut riiklike jäätmete käitlemiseks maakonna või linna/omavalitsuse tasandil.

Investeering aitab saavutada olmejäätmete ettevalmistamise, korduskasutamise ja ringlussevõtu uusi eesmärke vastavalt direktiivile (EL) 2018/851, millega muudetakse direktiivi 2008/98/EÜ, mis käsitleb jäätmeid. Investeeringud põhinevad riiklikul jäätmekaval, maakonna jäätmekavadel ja Bukaresti omavalitsuse jäätmekäitluskaval ning aitavad kaasa ringmajanduse paketi ringlussevõtu eesmärkide saavutamisele.

Selle investeeringu rakendamine hõlmab järgmist:

- a) luua vabatahtlikud jäätmekogumiskeskused, et tagada kodumajapidamisjäätmete liigiti kogumine mitme jäätmevoo puhul (I.1.a), mille tulemusena alustab 30. juuniks 2026 tööd 565 vabatahtlikku kogumiskeskust.
- b) digiteeritud ökosaaride rajamine jäätmete liigiti kogumiseks kohalikul tasandil, peamiselt korterelamute aladel (I.1.b), mille tulemusena võetakse 30. juuniks 2026 kasutusele 13752 digiteeritud ökosaart jäätmete liigiti kogumiseks.
- c) linnastute integreeritud keskused jäätmete liigiti kogumiseks (I.1.c), mille tulemusena tegutsevad integreeritud jäätmekogumiskeskused 14 linnastus 30. juuniks 2026.
- d) ringlussevõtukohtade ehitamine ringmajanduse paketi ringlussevõtu eesmärkide saavutamiseks (I.1.d), mille tulemusena võetakse 30. juuniks 2026 kasutusele 26 jäätmete ringlussevõtu kohta, et täita riiklikus ringmajanduse strateegias sätestatud ringlussevõtu eesmärgid.

Eespool nimetatud investeeringud (a-d) peavad olema kooskõlas riikliku jäätmekava, maakonna jäätmekavade ja Bukaresti omavalitsuse jäätmekäitluskava sätetega.

Eeldatakse, et kõnealune meede ei kahjusta oluliselt keskkonnanäesmärke määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse meetme kirjeldust ning taaste- ja vastupidavuskavas kooskõlas põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suunistega (2021/C58/01) sätestatud leevendavaid samme. Eelkõige peavad selle meetme alusel ostetud sõidukid olema keskkonna seisukohast parim võimalik tehnoloogia.

Investeering viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering 2. Sõnniku ja muude kompostitavate põllumajandusjäätmete käitlemise taristu arendamine

Investeeringu eesmärk on arendada sõnniku kogumise ja taaskasutamise süsteeme.

Investeering hõlmab peamiselt sõnniku taaskasutamise integreeritud kommunaalsüsteemide, kompostimisjaamade ja kompostikäitlusseadmete loomist suurtele põllumajandusettevõtetele, biogaasisüsteemide loomist ja seadmete ostmist põllumajanduskomposti haldamiseks. Kavandatud investeeringute eesmärk on ajakohastada taristut, vähendada ammoniaagi- ja metaaniheidet ning vähendada nitraadireostust.

Investeeringu tulemusena luuakse 254 kompostitavate põllumajandusjäätmete kogumise integreeritud süsteemi, mis võetakse kasutusele 30. juuniks 2026.

Eeldatakse, et kõnealune meede ei kahjusta oluliselt keskkonnanäesmärke määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse meetme kirjeldust ning taaste- ja vastupidavuskavas kooskõlas põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suunistega (2021/C58/01) sätestatud leevendavaid samme. Eelkõige peavad selle meetme alusel ostetud sõidukid olema keskkonna seisukohast parim võimalik tehnoloogia.

Investeering peab olema kooskõlas riikliku jäätmekavaga.

Investeering viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering 3. Avaliku sektori järelevalve-, kontrolli- ja institutsioonilise suutlikkuse arendamine jäätmekäitluse ja reostuse vältimise valdkonnas

Investeeringu eesmärk on varustada vastavad avaliku sektori asutused jäätmekäitluse seire, kontrolli ja aruandlusega.

Investeeringut tehakse kahe tegevussuuna kaudu:

(1) 43 National Environmental Guard County Commissioners'i varustamine digitaalseadmetega (IKT-süsteem, veoautode skaneerimissüsteemid, pimekaamerad ja kehal kantavad videokaamerad, mehitamata õhusõidukid) jäätmekäitluse seireks ja kontrolliks (31. detsembriks 2024). Selle tulemusena viivad riiklikud keskkonnakaardivolinikud 31. detsembriks 2025 läbi 400 kontrollimissiooni, kasutades uusi digiseadmeid.

(2) 384 õhukvaliteedi, radioaktiivsuse ja müra seireseadme ostmine ja kasutuselevõtmine riiklikule keskkonnakaitseametile, et tagada andmete kogumine, edastamine ja säilitamine ning võimaldada esitada andmeid saasteainete kontsentratsiooni kohta keskkonnas (30. juuniks 2025).

Eeldatakse, et kõnealune meede ei kahjusta oluliselt keskkonnanäesmärke määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse meetme kirjeldust ning taaste- ja vastupidavuskavas kooskõlas põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suunistega (2021/C58/01) sätestatud leevendavaid samme. Eelkõige peavad selle meetme alusel ostetud sõidukid olema keskkonna seisukohast parim võimalik tehnoloogia.

Investeering viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

C.2. Laenu eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
43	Reform 1: jäätmekäitluse juhtimise parandamine, et kiirendada üleminekut ringmajandusele	Vaheeesmärk	Riikliku ringmajanduse strateegia vastuvõtmine	Riikliku ringmajanduse strateegia vastuvõtmine valitsuse otsusega				KOLMAS KVARTAL	2022	Riikliku ringmajanduse strateegia vastuvõtmine, mis põhineb käimasoleva tehnilise toe instrumendi projekti soovitusel. Strateegias sätestatakse eeskirjad toodete kogu olemusringi kohta ja määratakse kindlaks järgmised põhielemendid: - regulatiivsed, finants- ja teabehaldusmeetodid ja -vahendid ringmajanduse algatuste toetamiseks; - hõlmataivate sektorite kindlaksmääramine; - jätmetega seotud keskkonna- ja majanduslike stiimulite läbivaatamine, et muuta ringlussevõtt mugavamaks kui prügilasse ladestamine ja põletamine;

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										- suunised finants- ja juhtimismeetodite/-vahendite kasutamiseks vastavates sektorites; - sidusrühmade (ametiasutused, akadeemilised ringkonnad, erasektor, mittetulundussektor ja kodanikud) vahelise koostöö juhtimisraamistik. Riiklik ringmajanduse strateegia aitab tõhusalt kaasa ELi jäätmete ringlussevõtu eesmärkide saavutamisele, eelkõige olmejäätmete ringlussevõttule ja kõrge prügilasse ladestamise määra vähendamisele.
44	Reform 1: jäätmekäitluse juhtimise parandamine, et kiirendada üleminekut ringmajandusele	Vaheeesmärk	Riikliku ringmajanduse strateegia tegevuskava vastuvõtmine	Riikliku ringmajanduse strateegia tegevuskava vastuvõtmine Rumeenia valitsuse otsusega				KOLMAS KVARTAL	2023	Tegevuskavas määratakse kindlaks eesmärgi 43 kohaselt vastu võetud strateegia peamised rakendusetapid, vastutavad asutused ja kindlaksmääratud meetmete siduv ajakava, mis põhineb tehnilise toe instrumendi projekti raames sõnastatud ekspertide soovitusel.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										Kava sisaldab piisavat rakendamise järelevalvesüsteemi ja korrigeerivaid vahendeid, et tagada kavandatud põhimeetmete elluviimine.
45	Reform 1: jäätmekäitluse juhtimise parandamine, et kiirendada üleminekut ringmajandusele	Vaheeesmärk	Avaliku sektori asutustele määratud riikliku ringmajanduse strateegia ja tegevuskava meetmete rakendamine	Avaliku sektori asutustele määratud riikliku ringmajanduse strateegia ja tegevuskava meetmete rakendamine				KVARTAL	2026	Kõigi riiklikus ringmajanduse strateegias ja tegevuskavas ette nähtud meetmete rakendamise lõpuleviimine, mis on määratud ametiasutustele alates 2023. aasta kolmandast kvartalist kuni 2026. aasta esimese kvartalini.
46	Reform 1: jäätmekäitluse juhtimise parandamine, et kiirendada üleminekut ringmajandusele	Vaheeesmärk	Ühtse jäätmekäitluse kasutuselevõttks vajalike õigusaktide jõustumine kooskõlas riikliku	Õigusakti säte, mis viitab jäätmekäitlust käsitlevate õigusaktide jõustumisele				KOLMAS KVARTAL	2022	Selliste õigusaktide jõustumine, mis on vajalikud nõuetele vastava jäätmekäitluse konsolideerimiseks Rumeenias, eelkõige riiklikus jäätmekavas sisalduvate olmejäätmete käitlemise juhtimismeetmete kaudu, et saavutada ELi jäätmete

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
			jäätmekavaga							raamdirektiivis sätestatud jäätmekäitluseesmärgid. Jõustuvad järgmised õigusaktid: 1. Jäätmerežiimi käsitlev määrus, millega reguleerib laiendatud tootjavastutust vastavalt jäätmete raamdirektiivile. Määrusega kehtestatakse ka ranged karistused, et takistada ebaseaduslikku prügilasse ladestamist, jäätmete ladestamist ja avaõhu põletamist. 2. Määrus seaduse 101/2006 (sanitatsiooniseadus) muutmise kohta. 3. Ühenduse kommunaalteenuste riikliku reguleeriva asutuse (ANRSC) sanitaartariifide metoodikat käsitleva korralduse 109/2007 muudatus. Korraldusega (nr 2) ja ANRSC muudetud korraldusega (nr 3)

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										reguleeritakse: - majandushoobade täielik kasutuselevõtmine (tasumine, prügilamaks ja laiendatud tootjavastutus); - ühenduse kommunaalteenuste riikliku reguleeriva asutuse roll olmejäätmete tariifipoliitika riikliku reguleeriva asutusena; - kogukondadevaheliste arenguühenduste finantskohustused seoses integreeritud jäätmekäitlussüsteemide projektidega.
47	Reform 1: jäätmekäitluse juhtimise parandamine, et kiirendada üleminekut ringmajandusele	Märklaud	Panus 4,5 % riiklikusse ringlussevõtu ja korduskasutamiseks ettevalmistamise eesmärgi saavutamiseks 2025. aastaks	Panus riiklikusse 50 % ringlussevõtu ja korduskasutamiseks ettevalmistamise eesmärgi saavutamiseks 4,5 %		45,5	50	TEINE KVARTAL	2026	4,5 protsendipunkti riikliku taaste- ja vastupidavuskava olmejäätmekäitlemise investeeringute panus olmejäätmekäitluse 50 % ringlussevõtu ja korduskasutamiseks ettevalmistamise riiklikku eesmärki, mis tuleb saavutada 2025. aastaks (nagu on määratletud jäätmete raamdirektiivis (2008/98/EÜ, muudetud direktiiviga

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										(EL) 2018/851) ja komisjoni 18. novembri 2011. aasta otsuses 2011/753/EL, millega kehtestatakse eeskirjad ja arvutusmeetodid direktiivi 2008/98/EÜ artikli 11 lõikes 2 sätestatud eesmärkide täitmise kontrollimiseks). Panus arvutatakse riikliku taaste- ja vastupidavuskavaga toetatavast taristust pärinevate olmejäätmete koguste alusel, mis võetakse ringlusse 2025. aastal. Panus arvutatakse 2025. aastaks seatud 50 % riikliku ringlussevõtu ja korduskasutamiseks ettevalmistamise eesmärgi alusel.
48	Investeering 1.a Vabatahtlike kogumiskeskuste loomine	Märklaud	Vabatahtlikud kogumiskeskused on loodud ja toimivad		Number	0	250	KOLMAS KVARTAL	2024	Vähemalt 250 vabatahtlikku kogumiskeskust on loodud ja toimivad kooskõlas riikliku jäätmekava/riigi jäätmekavade ja Bukaresti omavalitsuse jäätmekäitluskavadega.

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										Vabatahtliku kogumise keskused teenindavad kuni 50000 elanikuga kogukondi. Keskused tagavad selliste majapidamisjäätmete liigiti kogumise, mida ei ole võimalik koguda uksest ukseni, vastavalt ringlussevõetavad jäätmed ja biojäätmed, mida ei saa koguda üksikutesse kastidesse, ning spetsiaalsed jäätmevood (lastijäätmed, elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmed, kasutatud patareid ja akud, ohtlikud jäätmed, ehitus- ja lammutusjäätmed). Tagamaks, et meede vastab põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01), peavad selle meetme alusel ostetud sõidukid olema keskkonna seisukohast parim võimalik

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										tehnoloogia.
49	Investeering 1.a Vabatahtlike kogumiskeskuste loomine	Märklaud	Vabatahtlikud kogumiskeskused on loodud ja toimivad		Number	250	565	TEINE KVARTAL	2026	565 vabatahtlikku kogumiskeskust, mis on loodud ja toimivad kooskõlas riikliku jäätmekava/riigi jäätmekavade ja Bukaresti omavalitsuse jäätmekäitluskavaga. Vabatahtliku kogumise keskused teenindavad kuni 50000 elanikuga kogukondi. Keskused tagavad selliste majapidamisjätmete liigiti kogumise, mida ei ole võimalik koguda uksest ukseni, vastavalt ringlussevõetavad jäätmed ja biojätmed, mida ei saa koguda üksikutesse kastidesse, ning spetsiaalsed jäätmevood (lastijätmed, elektri- ja elektroonikaseadmete jätmed, kasutatud patareid ja akud, ohtlikud jätmed, ehitus- ja lammutusjätmed).

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
50	Investeering 1.b digiteeritud ökosaares ehitamine jäätmete liigiti kogumiseks kohalikul tasandil	Märklaud	Digiteeritud ökosaares jäätmete liigiti kogumiseks, loodud ja toimivad		Number	0	7 000	NELJAS KVARTAL	2024	Vähemalt 7000 digiteeritud ökosaares jäätmete liigiti kogumiseks, mis on loodud ja toimivad kooskõlas riikliku jäätmekava/riigi jäätmekavade ja Bukaresti omavalitsuse jäätmekäitluskavaga. Digiteeritud ökosaares kasutatakse korterelamute alade teenindamiseks paikkondades. Eelistatakse kogukondi, kellel on kõige suuremad vajadused seoses maakonnas jäätmekavade/riiklike jäätmekavade ja mis täiendavad ühtekuuluvuspoliitika investeeringuid järgmiste kriteeriumide alusel: - jäätmete tekitamise suutlikkus vastavalt paikkonnas suurusele (I klassi omavalitsusüksused, II astme omavalitsused ja linnad); - jäätmete liigiti kogumise madal tase; - olemasolevate jäätmekäitluskohtade

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										kättesaadavus. Digiteeritud ökosääred tagavad kodumajapidamisjäätmete liigiti kogumise, peamiselt plokialadel, järgmiste liigiti kogutud jäätmeevoogude puhul: paberi- ja papijäätmel, plastijäätmel, metallijäätmel, klaasijäätmel, biojäätmel, jäätmeläägid. Iga ökosääre peab teenindama vähemalt 200 elanikku.
51	Investeering l.b digiteeritud ökosääre ehitamine jäätmel liigiti kogumiseks kohalikul tasandil	Märklauel	Digiteeritud ökosääred jäätmel liigiti kogumiseks, loodud ja toimivad		Number	7 000	13 752	TEINE KVARTAL	2026	13752 digiteeritud ökosääre jäätmel liigiti kogumiseks, mis on loodud ja toimivad kooskõlas riikliku jäätmekava/riigi jäätmekavade ja Bukaresti omavalitsuse jäätmekäitluskavaga. Digiteeritud ökosääre kasutatakse korterelamute alade teenindamiseks paikkondades. Eelistatakse kogukondi, kellel on kõige suuremad vajadused seoses

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										maakonna jäätmekavade/riiklike jäätmekavadega ja mis täiendavad ühtekuuluvuspoliitika investeeringuid järgmiste kriteeriumide alusel: - jäätmete tekitamise suutlikkus vastavalt paikkonna suurusele (I klassi omavalitsusüksused, II astme omavalitsused ja linnad); - jäätmete liigiti kogumise madal tase; - olemasolevate jäätmekäitluskohtade kättesaadavus. Digiteeritud ökoloogilised saared tagavad kodumajapidamisjäätmete liigiti kogumise peamiselt plokialadel järgmiste liigiti kogutud jäätmevoogude puhul: paberi- ja papijäätmed, plastijäätmed, metallijäätmed, klaasijäätmed, biojäätmed, jäätmejäägid. Iga ökosaar peab teenindama vähemalt 200 elanikku.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
52	Investeering 1.c Linnakogumite integreeritud keskused seoses liigiti kogumisega	Märklaud	Linnastutes asuvad ja tegutsevad integreeritud jäätmekogumiskeskused		Number	0	6	NELJAS KVARTAL	2024	Vähemalt kuus integreeritud jäätmekogumiskeskust, mis asuvad ja tegutsevad linnastutes kooskõlas riikliku jäätmekava/riigi jäätmekavade ja Bukaresti omavalitsuse jäätmekavaga. Asukohad tagavad kõige asustatud piirkondade hõlmamise järgmiselt: - Bukarest (Põhja pool) ja sellega seotud Ilfovi piirkond; - Bukarest (lõunapoolne) ja sellega seotud Ilfovi piirkond; - Constanta; - Galati ja Braila; - Iasi; - Craiova; - Ploiesti; - Timisoara; - Cluj-Napoca; - Sibiu; - Brasov; - Baia Mare;

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										- Targu Mures; - Buzau. Keskused tagavad selliste kodumajapidamisjätmete liigiti kogumise, mida ei ole võimalik uksest ukseni süsteemi koguda, vastavalt ringlussevõetavad jäätmed ja biojätmed, mida ei saa koguda üksikutesse kastidesse, samuti spetsiaalsed jäätmevood – suurjäätmed, elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmed, kasutatud patareid ja akud, ohtlikud jäätmed, ehitus- ja lammutusjäätmed. Tagamaks, et meede vastab põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01), peavad selle meetme alusel ostetud sõidukid olema keskkonna seisukohast parim võimalik tehnoloogia.
53	Investeering	Märklaud	Linnastutes		Number	6	14	TEINE	2026	Linnastutes luuakse vähemalt 8

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	1.c Linnakogumite integreeritud keskused seoses liigiti kogumisega		asuvad ja tegutsevad integreeritud jäätmekogumiskeskused					KVARTAL		täiendavat integreeritud jäätmekogumiskeskust, mis tegutsevad kooskõlas riikliku jäätmekava/riigi jäätmekavade ja Bukaresti omavalitsuse jäätmekavaga. Asukohad tagavad kõige asustatud piirkondade hõlmatus järgmiselt: - Bukarest (Põhja pool) ja sellega seotud Ilfovi piirkond; - Bukarest (lõunapoolne) ja sellega seotud Ilfovi piirkond; - Constanta; - Galati ja Braila; - Iasi; - Craiova; - Ploiesti; - Timisoara; - Cluj-Napoca; - Sibiu; - Brasov; - Baia Mare; - Targu Mures;

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										- Buzau. Keskused tagavad selliste kodumajapidamisjäätmete liigiti kogumise, mida ei ole võimalik uksest ukseni süsteemi koguda, vastavalt ringlussevõetavad jäätmed ja biojäätmekogumise, mida ei saa koguda üksikutesse kastidesse, samuti spetsiaalsed jätmevood – suurjäätmed, elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmed, kasutatud patareid ja akud, ohtlikud jäätmed, ehitus- ja lammutusjäätmed.
54	Investeering I.d Jäätmejäätmete ringlussevõtu rajatiste ehitamine ringmajanduse paketi	Märklaud	Ehitatud ja töös olevad jäätmete ringlussevõtu kohad		Number	0	26	TEINE KVARTAL	2026	26 jäätmekäitluskohta ehitatakse ja võetakse kasutusse, et saavutada riikliku ringmajanduse strateegia ringlussevõtu eesmärgid ning kooskõlas riikliku jäätmekava/riigi jäätmekavade ja Bukaresti omavalitsuse jäätmekäitluskavaga. Toetust antakse eraettevõtjatele, kes investeerivad liigiti kogutud jäätmete

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	ringlussevõtu eesmärkide saavutamiseks									ringlussevõtu rajatistesse, et vähendada jäätmete mõju keskkonnale ja elanikkonnale, ressursside tarbimist, et edendada kestlikku majandusarengut kõigis piirkondades ja saavutada ringmajanduse paketi ringlussevõtu eesmärgid. Esmatähtsaks peetakse tiptasemel projekte, mis on digiteeritud käitamise, järelevalve ja sekkumise kaudu ning millega vähendatakse tehnoloogilist energiatarbimist, transporditehnoloogiat ja hooldust. Tagamaks, et meede vastab põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01), peavad selle meetme alusel ostetud sõidukid olema keskkonna seisukohast parim võimalik tehnoloogia.
55	Investeering 2	Märklaud	Kompostitavat		Number	0	254	TEINE	2026	Kooskõlas riikliku jäätmekavaga

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	Sõnniku- ja muude kompostitavate põllumajandusjätmete käitlemise taristu arendamine		põllumajandusjätmete kogumise integreeritud süsteemid, mis on loodud ja toimivad.					KVARTAL		luuakse ja võetakse kasutusele vähemalt 254 kompostitavate põllumajandusjätmete kogumise integreeritud süsteemi järgmiselt: - 150 Kogukonna integreeritud süsteemid (kogukonna platvorm, individuaalsed platvormid väikestele ja keskmise suurusega põllumajandustootjatele ning komposti käitlemise kohandatud seadmed); - 94 kommunaalsed integreeritud süsteemid kogukondadele koos olemasoleva ühisplatvormiga (individuaalsed platvormid väikestele ja keskmise suurusega põllumajandustootjatele ning komposti käitlemiseks kohandatud seadmed); - Kompostimissüsteemid suurte põllumajandusettevõtetega kogukondadele (kompostimisjaam ja komposti käitlemiseks

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										kohandatud seadmed); - 5 Biogaasisüsteemid kogukondadele, kus on väga suured põllumajandusettevõtted (elektrivõimsusega vähemalt 300 kW ja soojusvõimsusega vähemalt 300 kW). Need rajatised peavad vastama põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (C(2023) 6454 final), täites artiklites 29–31 sätestatud säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heite vähendamise kriteeriume ning taastuvenergia direktiivi (EL) 2018/2001 (REDII) artiklis 26 sätestatud toidu- ja söödapõhiseid biokütuseid käsitlevaid eeskirju ning nendega seotud rakendusakte ja delegeeritud õigusakte. Suurte põllumajandusettevõtete ja põllumajandustootjate kogukondade (kommunaalid ja linnad) valimisel võetakse arvesse parimat positiivset

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										keskkonnamõju võrreldes investeeringute avaliku sektori kuludega, tuginedes suunistele, milles on selgelt kindlaks määratud valikukriteeriumid, sealhulgas: - loomade arv, et tõendada tegelikku (mitte ajaloolist) saasteallikat; - nitraadisisaldus ja -suundumused põhjavees; - nõuetekohase ehituskoha olemasolu; - positiivne kulude-tulude analüüs; investeeringute, sealhulgas ringmajanduse mudelite pikaajalise jätkusuutlikkuse tõendamine (keskendudes biogaasijaamadele); - rahaliste vahendite kättesaadavus kaasrahastamiseks ja investeeringute edasiseks toimimiseks; - positiivsed avalikud konsultatsioonid, et näidata keskkonnainvesteeringute

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										ühiskondlikku heakskiitu. Väikesed ja keskmise suurusega põllumajandustootjad, kes saavad kasu väikestest platvormidest, elavad kogukondades, kus sõnnikukäitlusplatvormid toimivad, või ehitatakse uued platvormid, ning nad on nendes kogukondades kasvatatud loomade omanikud. Tagamaks, et meede vastab põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01), peavad selle meetme alusel ostetud sõidukid olema keskkonna seisukohast parim võimalik tehnoloogia.
56	Investeering 3.a Riikliku Keskkonnaagentuuri seire- ja kontrolliseadmed	Märklaud	National Environmental Guard County Commissioners, kellel on digitaalsed		Number	0	43	NELJAS KVARTAL	2024	Seadmete kasutuselevõtmine 43 keskkonnakaardi voliniku jaoks, kes tegelevad jäätmekäitluse seire- ja kontrollitegevusega, et parandada jäätmete jälgitavust, suurendada nähtavust jäätmesaadetiste tegelikul

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
			seadmed jäätmekäitluse seireks ja kontrolliks							marsruudil ja seega vähendada ebaseadusliku jäätmeveo koguseid. Ostetakse järgmised seadmed: - 1 integreeritud IKT-süsteem, mis teenindab 43 volinikku; - 8 veoautode skaneerimissüsteemi; - 271 tammikaamerat; - 16 mehitamata õhusõidukit; - 8 raadiosidega varustatud tarbesõidukid seireseadmete veoks; - 709 kehakandunud kaameras. Tagamaks, et meede vastab põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01), peavad selle meetme alusel ostetud sõidukid olema keskkonna seisukohast parim võimalik tehnoloogia.
57	Investeering 3.a Riikliku Keskkonnaagentuuri seire- ja	Märklaud	400 kontrollkäiku seire- ja kontrollisead		Number	0	400	NELJAS KVARTAL	2025	400 kontrollmissiooni, mille viis läbi riiklik keskkonnakaart, kasutades digiseadmeid, mis on omandatud eesmärgi 56 kohaselt seire- ja

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	kontrolliseadmed		mete abil							kontrollitegevuseks.
58	Investeering 3.b Riikliku Keskkonnaagentuuri õhukvaliteedi, radioaktiivsuse ja müra seireseadmed	Märklaud	õhukvaliteedi, radioaktiivsuse ja müra seireseadmete kasutuselevõtmine		Number	0	384	TEINE KVARTAL	2025	Õhukvaliteedi, radioaktiivsuse ja müra seireseadmed hangitakse ja võetakse kasutusele. Seadmed tagavad andmete kogumise, edastamise ja säilitamise ning võimaldavad esitada andmeid saasteainete kontsentratsiooni kohta keskkonnas. Õhukvaliteedi seireseadmed ostetakse alles pärast riikliku lennujuhtimisprogrammi (mis on osa riikliku taaste- ja vastupidavuskava säästva transpordi komponendist, mis on hinnanguliselt kavas vastu võtta 2022. aasta juunis) vastuvõtmist, lähtudes programmis ette nähtud vajadustest.

D. KOMPONENT 4: SÄÄSTEV TRANSPORT

Selles taaste- ja vastupidavuskava komponendis käsitletakse mitut kestliku transpordiga seotud probleemi, et edendada Rumeenias arukat, ohutut ja kaasavat liikuvust. Seda tuleks vaadelda seoses komponendiga nr 10 „Kohalik fond“, mis hõlmab täiendavaid meetmeid säästva liikuvuse tagamiseks linnapiirkondades.

Selle komponendi eesmärk on suurendada Rumeenia transpordisektori kestlikkust, toetades selle rohe- ja digipööret. Investeeringuid toetavad reformid hõlmavad regulatiivseid muudatusi, et stimuleerida heitevaba maanteetransporti, parandada riigi omandis olevate ettevõtete juhtimist transpordisektoris, parandada liiklusohutust, edendada keskkonnahoidlikku ühistransporti ning edendada üleminekut raudteedele ja siseveeteedele.

Reformid ja investeeringud aitavad täita 2019. ja 2020. aastal Rumeeniale esitatud riigipõhiseid soovitusi vajaduse kohta: I) „eeldada küpseid avaliku sektori investeerimisprojekte ja edendada erasektori investeeringuid, et edendada majanduse taastumist“ ning „keskenduda investeeringutele rohe- ja digipöördele, eelkõige kestlikule transpordile“ (riigipõhine soovitus 3, 2020), võttes samal ajal arvesse piirkondlikke erinevusi (riigipõhine soovitus 4, 2019); II) „parandada suurte projektide ettevalmistamist ja prioriseerimist ning kiirendada nende rakendamist (riigipõhine soovitus 4, 2019).

Lähtudes meetmete kirjeldusest taaste- ja vastupidavuskavas ja võttes arvesse põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) kohaseid leevendavaid samme, mis kavas on sätestatud, võib eeldada, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses oluliselt keskkonnameesmärke. Maanteetaristusse tehtavad investeeringud keskenduvad TEN-T põhivõrgule, aitavad kaasa majanduslikule ja sotsiaalsele ühtekuuluvusele ning nendega kaasnevad märkimisväärsed reformid maanteetranspordi CO₂ heite vähendamiseks, alternatiivkütuste taristu arendamiseks, liiklusohutuse parandamiseks ning puhta ühistranspordi ja ühelt transpordiliigilt teisele ülemineku edendamiseks.

D.1. Tagastamatu rahalise toetusega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform 1. Säästev transport, CO₂-heite vähendamine ja liiklusohutus

Reformi eesmärk on toetada üleminekut säästvale ja arukale liikuvusele, arendades ja parandades Rumeenia transpordisüsteemi strateegilist, õiguslikku ja tegevusraamistikku. Kavandatud reform on seotud komponendis „Kohalik fond“ sisalduvate säästva linnalise liikumiskeskonna meetmetega, et tagada vastastikune täiendavus ja koostoime kohalikul tasandil võetavate meetmetega.

Reformiga kaasnevad järgmised muudatused.

1.1 Maantee CO₂-heite vähendamine kooskõlas põhimõttega „saastaja maksab“

Õigusaktide paketiga rakendatakse uut maksusüsteemi kooskõlas põhimõttega „saastaja maksab“ ja muude keskkonnamaksude põhimõtetega. Pakett hõlmab i) raskete kaubaveokite (veoautod ja muud liiki veoautod) vahemaapõhist maksustamist ja ii) stimuleerimiskavasid sõidukipargi uuendamiseks (eelkõige väikeautod/sõiduaudod/bussid) lammutamise kavade kaudu koos maksustamismeetmetega kõige saastavamate sõiduaudode omanikele. Uut maksustamissüsteemi rakendatakse mittediskrimineerival viisil.

Transpordi- ja infrastruktuuriministeerium viib läbi analüüsi, et täpsemalt määratleda maksustamise tase, eelkõige raskeliikluse puhul, koos konkreetsete stiimulitega elektri-/hübriidsõidukitele, sealhulgas kergsõidukitele, selliste maksude järkjärgulise kehtestamise ajakava, teemaksusüsteemiga hõlmatavad sõidukikategooriad, sõiduautode saastatuse tase, maanteekategooriad ja Rumeenia integreeritud riikliku teedevõrgu katvuse tase. Saadud lisatulu tuleks kasutada teedevõrgu hooldamiseks ja uuteks investeeringuteks säästvasse transporti.

Reformi eesmärk on ka ületada vähemalt 3 protsendipunkti võrra ELi keskkonnasõbralike sõidukite direktiivis sätestatud keskkonnasõbralike avaliku sektori sõidukite minimaalseid hanke-eesmärke.

Õigusaktide pakett sisaldab meetmeid, millega stimuleerida heiteta sõidukite ja sõidukipargi uuendamise programmide kasutamist üksikisikute, eraettevõtjate ja avaliku sektori asutuste poolt, aidates suurendada Rumeenias registreeritud heiteta sõidukite arvu vähemalt 100 % võrreldes 2020. aasta esialgse väärtusega, ning 250000 saastava sõiduki (EURO 3 või alla selle) lammutamist 30. juuniks 2026.

Oluline element, mis aitab kaasa transpordi kestlikkusele, eelkõige seoses õhusaaste vähendamisega linnapiirkondades ja riigi tasandil, on riiklik õhusaaste kontrolli programm, mis oleks tulnud esitada komisjonile 2019. aasta aprilliks vastavalt direktiivile (EL) 2016/2284 ja mille Rumeenia ametiasutused märkisid, et see kiidetakse heaks 30. juuniks 2021.

Rumeenia parlamendis heaks kiidetud õigusaktide pakett jõustub 30. juunil 2024 ja maksustamissüsteem võetakse täielikult kasutusele 30. juuniks 2026.

1.2 Alternatiivkütuste taristu

Reformi eesmärk on arendada maantee sõidukite alternatiivkütuste taristut, eelkõige paigaldatakse täiendavad laadimispunktid, et jõuda 30. juuniks 2026 vähemalt 22415 laadimispunkti.

Taaste- ja vastupidavusrahastust toetatav investeering seisneb vähemalt 7683 laadimispunkti rahastamises, millest 6600 punkti peavad olema kiirlaadimispunktid (mis võimaldavad edastada elektrit elektrisõidukile, mille võimsus on üle 22 kW) ja 1083 punkti on tavalaadimispunktid (mis võimaldavad edastada elektrisõidukile, mille võimsus on kuni 22 kW, välja arvatud seadmed, mille võimsus on kuni 3,7 kW).

Mis puudutab üldsuse juurdepääsu, siis kohaliku fondi komponendis sisalduvad 5600 elektrilaadimispunkti on üldsusele juurdepääsetavad vastavalt direktiivi 2014/94/EL artikli 2 punktile 7 ning 2083 punkti (83 punkti kohaliku fondi komponendis ja 2000 punkti renoveerimislaine komponendis) peavad olema avaliku sektori/erasektori osalusega laadimispunktid.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

1.3 Liiklusohutus

Reform koosneb riiklikust liiklusohutuse strateegiast, mis hõlmab järgmisi uusi meetmeid:

¹ Rumeenia ei ole seda juriidilist kohustust veel täitnud ja rikkumine on pooleli. Kava raames riikliku õhusaaste kontrolli programmi esitamise kuupäeva tunnustamine ei tähenda komisjoni heakskiitu. See ei mõjuta tõepoolest käimasolevat rikkumist seoses riikliku õhusaaste kontrolli programmi esitamata jätmisega.

1. Ohutuskontroll: liiklusohutuse kindlaksmääramise tehnilist hindamist optimeeritakse; mootorsõidukitega seotud tehnilise ekspertiisi rakendamine ja arendamine; uurimis- ja ekspertlaborite loomine, mis hõlmavad sõidukite seire, kontrollimise ja katsetamise meetodeid kogu nende kasutusea jooksul;
2. Katsejaamades ja sõidukite remondiüksustes kasutatavate liiklusohutuselementide andmebaaside väljatöötamine; andmete kogumise metoodika ja esmase andmekogumise aluse väljatöötamine liiklusohutuse peamiste tulemusnäitajate analüüsimiseks;
3. Rangemate kiiruspiirangute kehtestamine ohtlikele lõikudele ja rikkumiste eest määratavate karistuste karmistamine;
4. Strateegia mustade kohtade (esmase vastuvõtu keskuste) kõrvaldamiseks riiklike teede ja kiirteede võrgus. Tuvastatud 267 musta kohta (esmase vastuvõtu keskused) kõrvaldatakse 2030. aastaks, millest 129 toetatakse kavaga 30. juuniks 2026.

Seda reformi rakendatakse teiste õigusaktide ja nendega seotud täitemeetmete jõustumise kaudu. Need meetmed täiendavad linnapiirkondade liiklusohutusmeetmeid, mis on hõlmatud kohaliku fondi komponendiga.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. märtsiks 2026.

1.4 Arukate transpordisüsteemide strateegia ja õigusaktide pakett

Reformi eesmärk on arendada välja intelligentne transpordisüsteem, et suurendada transpordi tõhusust ja ohutust tänu transporditeabe digiteerimisele.

Reformi elluviimiseks luuakse intelligentsete transpordisüsteemide strategiadokument, mille kiidab heaks Rumeenia valitsus. Intelligentsete transpordisüsteemide strateegia töötatakse välja koos ühendvedude poliitikaga, et täita mitmeliigilise transpordi sõlmede tõhusa toimimise vajadusi.

Reform viiakse ellu 30. juuniks 2022.

1.5 Raudteetaristu arendamine ja raudteeliikluse korraldamine

Reformi eesmärk on tugevdada Rumeenia raudteede tõhusust ja konkurentsivõimet.

Strateegia hõlmab ajakohastamis- ja arengueesmäärke, mis on vajalikud inimeste ja kaupade praeguste ja tulevaste liikuvusvajaduste rahuldamiseks, ning kindlaksmääratud nõudeid raudteetranspordi konkurentsivõime suurendamiseks. Samal ajal kavandatakse meetmeid raudteeinfrastruktuuri käitamise ajakohastamiseks, et suurendada rongiliikluse tulemuslikkust ja muuta selle käitamine tõhusamaks, et piirata raudteetranspordi kulusid.

Reform hõlmab raudteetaristu arendamise strateegiat aastateks 2021–2025, mis kiideti heaks 2020. aasta lõpus. See hõlmab kõiki hooldus-, remondi- ja uuendustöid, mis on vajalikud olemasoleva taristu taastamiseks ja säilitamiseks vajalike näitajatega, et toetada riigi tasandil konkurentsivõimelist raudteetransporti.

Meede hõlmab investeerimiskava 2020–2030, milles seatakse prioriteediks raudteeinvesteeringud TEN-T ja Euroopa raudteeliikluse juhtimissüsteemi (ERTMS) rakendamisse koos selgete näitajate

ja kriteeriumidega raudteetaristu investeringute prioriseerimiseks, samuti institutsiooniline kord, mis on vajalik selle mehhanismi rakendamiseks ja investeerimisprojektide ettevalmistamiseks.

Meede hõlmab ka strateegiat ja tegevuskava ERTMSi kasutuselevõtuks aastatel 2025–2030, sealhulgas järgmist: selged meetmed ERTMSi kasutuselevõtuks ja sertifitseerimiseks TEN-T põhivõrgus keskpikas ja pikas perspektiivis (horisontaalne 2030); vastutustundlikud osalejad; eelarveproгноosid; vastutavate asutuste haldussuutlikkuse meetmed riiklikul tasandil, et hallata täielikult sertifitseerimisprotsessi kõigis sektorites, mida nende ehitamisel arvesse võeti, et tagada nende täielik toimimine.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

1.6 Laevandusstrateegia ja integratsioon teiste transpordiliikidega

Reformi eesmärk on arendada edasi veetransporti (siseveeteed ja sadamad) Rumeenias kooskõlas ELi säästva ja aruka liikuvuse strateegiaga.

Meede hõlmab merendusstrateegia vastuvõtmist ja sekkumismeetmete kavandamist sektori arendamiseks, mis on integreeritud teiste transpordiliikidega, ning strateegia rakendamise tegevuskava väljatöötamist ja heakskiitmist.

Analüüsitakse Rumeenia (nii sise- kui ka mereveeteede) praegust olukorda ja Rumeenia sadamate praegust taristu olukorda, keskendudes sellele, kuidas parandada laevade ja sadamate keskkonnatoimet, võttes arvesse kogu ELi hõlmavaid nõudeid, nagu direktiiv 2014/94/EL alternatiivkütuste taristu kasutuselevõtu kohta. Strateegias tuleks kaaluda meetmeid kõigi sadamatoimingute keskkonnahoidlikumaks muutmiseks (heitmed, müra, saaste). Selleks et edendada Doonau laevatatavust säästval viisil, töötatakse välja lähenemisviis, mis ühendab säästva taristu, alternatiivkütused ja digitaliseerimise, võttes samal ajal arvesse Doonau keskkonnatundlikkust. Tehakse ettepanekuid veetranspordi infrastruktuuri majandamise õigusliku ja institutsioonilise raamistiku muutmiseks, et: veetranspordi integreerimine muude transpordiliikidega, sadamate (mere- ja sisemaa) ja laevanduse keskkonnamõju vähendamine, ühendvedude sadamate arendamise kavade koostamine ja kaubaveo suurendamine Doonaul kestlikul viisil 15 % võrra 2026. aastaks.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2023.

Investeering 1. Raudteeinfrastruktuuri ajakohastamine ja uuendamine

Selle investeeringu eesmärk on ajakohastada raudteeliine (sealhulgas raudteede asendamine, liiprid, substraadid, elektrifitseerimine, sildade/sildade konsolideerimine/ehitamine, ERTMSi 2. tasand) kooskõlas TEN-T standarditega ning „uuendada“ (raudtee, traali, purunenud kivide asendamine, tõstes seega liini konstruktiivsele kiirusele) ja elektrifitseerida konkreetseid raudteelõike. Lisaks on ette nähtud 11 kiiret investeeringut, et kõrvaldada raudteede kiirusepiirangud, suurendada rongi kiirust ja suurendada raudteeohutust. Rakendatakse kiireid võiduprojekte, et tagada raudteetranspordi elujõulisus TEN-T koridorides kuni nende ajakohastamiseni. Investeeringuga ehitatakse kokku 315 km ümberehitatud raudteeliine läbilaskevõime suurenemisega 30 % ja ERTMS 2 paigaldatakse; 2 426 km (2 163 km ühe rööbastee „kiire võidu“ projektid + 263 km liinide uuendamine) uuendatud raudteedel, mille kiirus on 15 % suurem (keskmine kiirus vähemalt 100 km/h).

Investeering hõlmab ka 17 elektroonilise tsentraliseerimise projekti, mida rakendatakse riikliku taaste- ja vastupidavuskava kaudu ning millel on Rumeenias tasakaalustatud ruumiline jaotus ja mis kujutavad endast tõelisi TEN-T koridore varustavaid raudteelõike. 17 elektroonilise tsentraliseerimise projektiga lahendatakse läbilaskevõimega seotud probleemid 111 raudteejaamas, mille kogupikkus on üle 973 km. Selle tulemusena suureneb liiklusmaht hinnanguliselt 10–15 %. Lisaks kõrvaldatakse kavandatud elektroonilise tsentraliseerimise projektidega maanteed kitsaskohad raudteeületuskohtadelt, vähendades märkimisväärselt ooteaega.

Eeldatakse, et kõnealune meede ei kahjusta oluliselt keskkonnanäesmärke määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse meetme kirjeldust ning taaste- ja vastupidavuskavas kooskõlas põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suunistega (2021/C58/01) sätestatud leevendavaid samme. Eelkõige järgitakse projektides täielikult direktiivi 2011/92/EL kohaselt läbiviidava keskkonnamõju hindamise tulemusi ja tingimusi ning asjakohaseid hindamisi direktiivi 2000/60/EÜ ja nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ kontekstis, sealhulgas vajalike leevendusmeetmete rakendamist. Sellega tagatakse, et investeering ei mõjuta oluliselt ega pöördumatult mõjutatud veekogusid ega avalda märkimisväärset negatiivset mõju kaitsealustele elupaikadele ja liikidele.

Investeeringud viiakse lõpule 30. juuniks 2026 ja 50 % töödest viiakse lõpule 31. detsembriks 2024.

Investeering 2. Raudteeveerem

Uude heitevabasse ja ajakohastatud raudteeveeremisse tehtava investeeringu eesmärk on parandada avaliku reisijateveoteenuse kvaliteeti raudteel ja seega suurendada seda liiki säästva transpordi kasutamist maanteetranspordis ühelt transpordiliigilt teisele ülemineku kaudu.

Uus raudteeveerem tehakse raudtee-reisijateveo ettevõtjatele tasuta kättesaadavaks avaliku teenindamise lepingute alusel, mis sõlmitakse täielikus kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1370/2007.

Investeering viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

D.2. Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, sihid ja näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
59	Reform 1. Säästev transport, CO ₂ -heite vähendamine ja liiklusohutus/ Maanteedtranspordi CO ₂ -heite vähendamine kooskõlas põhimõttega „saastaja maksab“	Vaheeesmärk	Selliste õigusaktide jõustumine, millega rakendatakse raskeveokite (veoautode) suhtes uut vahemaapõhist maksustamissüsteemi, ning suuremad omandimaksud kõige saastavamatele sõiduautodele (autod/bussid/bussid), mis põhinevad põhimõttel „saastaja	Õigusakti jõustumisele viitava õigusakti säte				TEINE KVARTAL	2023	Õigusaktide pakett raskeveokite (veoautode) uue vahemaapõhise maksustamissüsteemi rakendamiseks ning suuremad omandimaksud kõige saastavamatele sõiduautodele (autod/bussid/bussid), mis põhinevad põhimõttel „saastaja maksab“ ja keskkonnanahoidliku maksustamise põhimõttel. Uus sõidukite maksustamissüsteem hõlmab järgmist: - vahemaal põhinevate maksude konkreetne tase ja selged kriteeriumid raskeveokite maksustamiseks kooskõlas põhimõttega „saastaja maksab“; - stiimulid keskkonnasõbralike/vähese heitega sõidukite ja transpordiliikide jaoks; - hoiatussüsteem kõige saastavamate

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
			maksab“ ja keskkonnahoidliku maksustamise põhimõttel							sõidukite kasutamiseks, sealhulgas maksu- ja finantsmeetmete abil eraisikute sõiduautode omandimaksu määrade abil; - tulude kasutamine teehoolduse ja uute investeeringute toetamiseks säästvasse transporti; - 10 % maanteeliikluse (reisijate ja kaupade) suunamine raudteele aastatel 2020–2026; - maksustamissüsteemi täieliku rakendamise ajakava (2026. aasta teiseks kvartaliks).
60	Reform 1. Säästev transport, CO ₂ -heite vähendamine ja liiklusohutus/ Maanteetranspordi CO ₂ -heite vähendamine kooskõlas põhimõttega	Vaheeesmärk	Selliste õigusaktide jõustumine, millega edendatakse keskkonnasõbralike sõidukite ja sõidukite uuendamise programmide	Õigusakti säte, mis viitab keskkonnasõbralike sõidukite kasutamist edendavate õigusaktide jõustumisele ja sõidukipargi uuendamise				TEINE KVARTAL	2024	Õigusaktid sisaldavad rahalisi ja maksusoodustusi, et: - suurendada heiteta sõidukite arvu 2025. aastaks vähemalt 100 % võrreldes 2020. aasta algväärtusega; - kasutuselt on ajavahemikul 2022–2026 kasutuselt vähemalt 250000 saastavat sõidukit (EURO 3 või alla selle).

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	„saastaja maksab“		kasutamist kodumaiste kasutajate, eraettevõtete ja avaliku sektori asutuste poolt	programmidele						
61	Reform 1. Säästev transport, CO ₂ -heite vähendamine ja liiklusohutus/ Maanteetranspordi CO ₂ -heite vähendamine kooskõlas põhimõttega „saastaja maksab“	Märklaud	Avaliku sektori asutuste hangitud uued keskkonnahoidlikud sõidukid, mis ületavad vähemalt 3 % keskkonnasõbralike sõidukite direktiivis sätestatud künniseid		Protsent (%)	0	3	NELJAS KVARTAL	2025	Eesmärk viitab keskkonnasõbralike sõidukite osakaalule avaliku sektori asutuste ostetud sõidukite koguarvust. Eesmärk on ületada vähemalt 3 protsendipunkti keskkonnasõbralike sõidukite osakaaluga seotud minimaalseid hanke-eesmärke kategooriate kaupa, mis on sätestatud keskkonnasõbralike sõidukite direktiivis (Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/1161, millega muudetakse direktiivi 2009/33/EÜ) aastatel 2021–2025. Selguse huvides tuleks eesmärgiks seada vähemalt 21,7 %

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										kergsõidukite, 9 % raskeveokite ja 27 % busside puhul, arvestades, et keskkonnasõbralike sõidukite direktiivis Rumeenia jaoks sätestatud minimaalsed hanke-eesmärgid on järgmised: 18,7 % kergsõidukite, 6 % raskeveokite, 24 % busside puhul.
62	Reform 1. Säästev transport, CO ₂ -heite vähendamine ja liiklusohutus/ Maanteetranspordi CO ₂ -heite vähendamine kooskõlas põhimõttega „saastaja maksab“	Märklaud	Lammutatud saastavad mootorsõidukid (EURO 3 või alla selle)		Number	0	250 000	TEINE KVARTAL	2026	Alates 2022. aastast kuni 2026. aasta keskpaigani lammutatakse kasutuselt vähemalt 250000 saastavat sõidukit (mille heitenormid on EURO 3 või alla selle), mis on vanemad kui 15 aastat.
63	Reform 1. Säästev transport, CO ₂ -heite vähendamine ja liiklusohutus/	Märklaud	Heiteta sõidukite arvu suurendamine		Number	0	29 500	KVARTAL	2026	Eesmärk viitab heiteta sõidukite (elektri- ja vesinikusõidukid, nagu on määratletud alternatiivkütuste taristu direktiivis 2014/94/EL) arvu suurenemisele (M1 – sõiduaudod, N1

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mōõt	Lähtetase	Eesmärk	Nōuded	Aasta	
	Maanteedtranspordi CO ₂ -heite vähendamine kooskõlas põhimõttega „saastaja maksab“									– väikesed tarbesõidukid; N2 ja N3 – raskeveokid, mis on registreeritud Rumeenias ajavahemikul 2020. aasta lõpust kuni 2025. aasta lõpuni. Riiklik statistikainstituut esitab 2025. aasta lõpu ametlikud andmed 2026. aasta esimese kvartali lõpuks Euroopa alternatiivkütuste vaatluskeskusele seire eesmärgil.
64	Reform 1. Säästev transport, CO ₂ -heite vähendamine ja liiklusohutus/alternatiivsete kütuste taristu	Märklaud	Riigi tasandil paigaldatud laadimispunktid		Number	1 836	22 415	TEINE KVARTAL	2026	Heiteta maantesõidukite laadimispunktide riiklik eesmärk hõlmab järgmist: a. 1836 juba olemasolevat laadimispunkti b. 2896 (vähemalt 50 kW) suure võimsusega laadimispunkti (millest 264 elektrilaadimispunkti pakutakse taaste- ja vastupidavusrahastust rahastatavate kiirteede võrgu arendusprojektide kaudu)

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										paigaldatakse riiklike teede/kiirteede võrku kooskõlas C.N.A.I.R. strateegiaga elektrisõidukite laadimisjaamade paigaldamise kohta Rumeenias TEN-T võrku 2030. aastaks. c. 5683 laadimispunkti, mida rahastab arenguministeerium kohaliku fondi komponendist (5600 suure võimsusega laadimispunkti ja 83 tavalalaadimispunkti), jaotatuna järgmiselt: - laadimispunktid maakonna residentsuse omavalitsusüksustes: 1697; - teistes omavalitsusüksustes asuvad laadimispunktid: 796; - laadimispunktid linnades: 679; - maapiirkondades asuvad laadimispunktid: 2 428. d. 2000 laadimispunkti, mida rahastab arendusministeerium

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										renoveerimislaine komponendist (1000 suure võimsusega ja 1000 tavaelektrijaama); e. vähemalt 10000 muud kiir- ja tavaladimispunkti, mida rahastatakse riiklikest allikatest, muudest ELi rahalistest vahenditest (sealhulgas ühtekuuluvuspoliitika) ja/või eraallikatest (sealhulgas kontsessioonide kaudu). Nende laadimispunktide asukoht peab asuma üldistes linnakavades/säästva linnalise liikumiskeskonna kavades kehtestatud piirkondades elamu-/segaalade, teeninduspiirkondade/kaubanduspiirkondade/transpordialadena (elanikele võimalikult lähedal, et piirata reisivajadusi). Need laadimispunktid peavad asuma ka mitmeliigilise transpordi punktides, et julgustada

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										pendelrändajaid kasutama ühistransporti. Laadimispunktid paigaldatakse: 85–95 % üldkasutatavates/poolavalikes piirkondades; 5–15 % erahoonetes.
65	Reform 1. Säästev transport, CO ₂ -heite vähendamine ja liiklusohutus Liiklusohutus	Vahe-eesmärk	Riikliku liiklusohutuse strateegia vastuvõtmine	Strateegia vastuvõtmine valitsuse otsusega (teisene õigusakt) ja selle rakendamise algus				TEINE KVARTAL	2022	Riikliku liiklusohutuse strateegiaga aastateks 2021–2030 rakendatakse ELi eeskirju ja suuniseid, mis on sätestatud ELi liiklusohutuspoliitika raamistikus aastateks 2021–2030 ja nulleesmärgis, et vähendada liiklussurmade arvu 2050. aastaks nulli lähedale. Vahe-eesmärgina täidab Rumeenia ELi eesmärki vähendada ohvrite (surmade ja raskete vigastuste) arvu 2019. aasta lähtetasemelt 2030. aastani 50 %. Strateegiat käsitletakse terviklikul ja valdkondadevahelisel viisil kõigile

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										liiklusohutusega seotud osalejatele ning see hõlmab järgmist: - eeskirjade täitmise tagamine, suuremad karistused õigusnormide rikkumise eest; - kiirusepiirangute vähendamine konkreetsetel aladel või teedel sõltuvalt õnnetuste andmetest/riskianalüüsist ja parimatest tavadest ELi tasandil, kiirusejuhtimissüsteemi ja kohustuslike turvaelementide kasutuselevõtmine, liikluseeskirjade läbivaatamine, sealhulgas vähekaitstud kasutajate prioriteetsus; - mustade ja kuumade kohtade arvu vähendamine nii linna- kui ka linnadevahelistes keskkondades, sealhulgas konkreetne investeerimistegevuskava, et vähendada mustade/kuukade kohtade arvu 129 võrra 2025. aasta

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										teiseks kvartaliks võrreldes algse 267 musta/kuuma kohaga 2021. aastal; - vanade/puudulike sõidukite riiklikust registrist järk-järgult loobumine, suurem ohutusjärelvalve ja -kontroll; - haridus ja koolitus, teavituskampaaniad; - õigussüsteemi integreerimine ja intelligentsete transpordisüsteemide reform. Rumeenia valitsus kiidab heaks intelligentsete transpordisüsteemide strategiadokumendi. Intelligentsete transpordisüsteemide strateegia töötatakse välja koos ühendvedude poliitikaga, et täita mitmeliigilise transpordi sõlmede tõhusa toimimise vajadusi. Liiklusohutuse strateegia rakendamise järelvalve eest vastutav

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										üksus ja peamised tulemusnäitajad määratakse selgelt kindlaks ja toimivad.
66	Reform 1. Säästev transport, CO ₂ -heite vähendamine ja liiklusohutus/ Liiklusohutus	Vaheeesmärk	Liiklusohutuse jõustumine – õigusaktid – liiklusohutusnõude rikkumiste seiret, jõustamist ja karistusi käsitlevad õigusaktid	Õigusakti säte, mis viitab liiklusohutusalast õigusaktide jõustumisele				NELJAS KVARTAL	2022	Tehakse järgmised liiklusohutust edendavad seadusandlikud muudatused: - eeskirjade täitmise tagamine, suuremad karistused õigusnormide rikkumise eest; - liiklusrikkumiste jälgimine automaatseadmete abil (videokaamerad, andurid); - kiirusepiirangute vähendamine konkreetsetel aladel või teedel sõltuvalt õnnetuste andmetest/riskianalüüsist ja parimatest tavadest ELi tasandil, kiirusejuhtimissüsteemi ja kohustuslike turvaelementide kasutuselevõtmine, liikluseeskirjade läbivaatamine, sealhulgas vähekaitsstud kasutajate prioriteetsus;

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										- vanade/puudulike sõidukite riiklikust registrist järk-järgult loobumine, suurem ohutuskontroll ja -kontroll. Liiklusohutuse üldeesmärk on vähendada liiklusõnnetustes hukkunute arvu 2030. aastaks 2019. aastaga võrreldes 50 % kooskõlas ELi liiklusohutuspoliitika raamistikuga aastateks 2021–2030.
67	Reform 1. Säästev transport, CO ₂ -heite vähendamine ja liiklusohutus/maanteeohutus	Märklaud	Paigaldatud ja funktsionaalsed seadmed kiiruse tagamise ja liiklusohutuse eeskirjade järgimise suurendamiseks		Number	0	1 800	NELJAS KVARTAL	2024	Paigaldada tuleb 1000 kiirusekontrollisüsteemi, 300 mobiilset radarit ja 500 kaamerat ning need peavad olema funktsionaalsed. Kiirusekontrolli süsteemid on liiklusohutuse infrastruktuur, mis koosneb sõiduki kiiruse piiramise konstruktsioonidest. Maanteepolitsei kasutab mobiilseid radareid sõltuvalt sektoritest, kus on kõige rohkem registreeritud kiiruserikkumisi, ning

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										kaameraid kasutatakse liiklusnõuete rikkumiste automaatseks registreerimiseks. Need paigutatakse prioriteetsena 267 musta punkti/kuuma punkti.
68	Reform 1. Säästev transport, CO ₂ -heite vähendamine ja liiklusohutus/Liiklusohutus	Märklaud	Liiklusõnnetuste ohvrite (raskelt vigastatud ja surnud) arvu vähendamine 25 % võrreldes 2019. aasta lähtetasemega		Protsent (%)	100	75	KVARTAL	2026	Eesmärk on vähendada liiklusõnnetustes kannatanute (raskelt vigastatud ja surnud) ohvrite arvu 2025. aastal vähemalt 25 % võrreldes 2019. aasta lähtetasemega kogu riigis tänu liiklusohutuse reformile, põhjalikule tegevuskavale ning Rumeenia taaste- ja vastupidavuskava alusel toetatud liiklusohutusinvesteeringutele. 2025. aasta lõpu ametlikud andmed esitab riiklik statistikainstituut 2026. aasta esimese kvartali lõpuks.
69	Reform 1. Säästev transport, CO ₂ -heite vähendamine ja liiklusohutus/Liiklusohutus	Vaheeesmärk	Raudteetaristu arendamise strateegia (2021–2025)	Raudteetaristu arendamise strateegia vastuvõtmine				NELJAS KVARTAL	2021	Heakskiidetud strateegias ja tegevuskavas määratakse kindlaks vastutavad asutused/osalejad, rakendamise tähtajad, rahaeraldised

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	Raudteetaristu arendamine ja raudteeliikluse korraldamine		vastuvõtmine ja tegevuskava kohaldamine	valitsuse otsusega nr 985/2020 (teisesed õigusaktid), tegevuskava vastuvõtmine ja rakendamise algus						ja näitajad. Samal ajal määrab transpordi- ja taristuminister koos C.N.C.F.F. C.F.R. SAgaga kindlaks selgete näitajate ja kriteeriumidega mehhanismi raudteetaristu investeeringute prioriseerimiseks ning selle mehhanismi rakendamiseks ja investeerimisprojektide ettevalmistamiseks vajaliku institutsioonilise korra. Raudteetaristu arendamise tegevuskava (2021–2025) vastuvõtmine, mis sisaldab järgmist: - investeeringute prioriseerimise näitajatega süsteem; - projekti ettevalmistamise eest vastutav struktuur; - meetmed raudtee-kaubaveo suurendamiseks 2026. aastal vähemalt 25 % võrreldes 2020. aastaga; - sihtotstarbelised meetmed, et

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										saavutada eesmärk suurendada raudtee-reisijate arvu keskmiselt 25 % võrreldes 2021. aasta lähtetasemega; - meetmed, mille eesmärk on suurendada uute soetatud veeremite kasutamist; - meetmed reisijate ümbersuunamiseks bussidelt/minibussidelt rongidele transporditeedel. Transpordi- ja taristuministeerium kiidab heaks ka transporditaristu arendamise investimiskava aastateks 2020–2030, milles seatakse prioriteediks raudteelinvesteeringud ja ERTMSi kasutuselevõtmine vastavalt taaste- ja vastupidavuskavale, ajakohastades seega raudteetaristu arendamise strateegiat, võttes arvesse kõiki kättesaadavaid rahastamisallikaid.

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
70	Reform 1. Säästev transport, CO ₂ -heite vähendamine ja liiklusohutus/ Raudteetaristu arendamine ja raudteeliikluse korraldamine	Vahe-eesmärk	Euroopa raudteeliikluse juhtimissüsteemi (ERTMS) riikliku tegevuskava avaldamine ja rakendamine	Tegevuskava vastuvõtmine ja rakendamine				NELJAS KVARTAL	2025	Vahe-eesmärk viitab uue ERTMSi tegevuskava rakendamisele 2025. aastaks. Tegevuskava hõlmab järgmist: - TEN-T põhivõrgu ERTMSi kasutuselevõtu ja sertifitseerimise selged sammud keskpikas (2025. aastal) ja pikas perspektiivis (horisontaalne 2030); - vastutustundlikud osalejad; - eelarveprognoosid; - teavitatud asutuste haldussuutlikkuse meetmed riiklikul tasandil, et täielikult hallata ERTMSi sertifitseerimismenetlust kõigis kavandatud sektorites nende ehitamise ajal, et tagada täielik toimimine.
71	Reform 1. Säästev transport, CO ₂ -heite vähendamine	Vahe-eesmärk	Meresõidustrateegia vastuvõtmine	Laevandusstrateegia vastuvõtmine valitsuse poolt				TEINE KVARTAL	2023	Meresõidustrateegia väljatöötamine ja heakskiitmine.

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	ja liiklusohutus/Laevandusstrateegia									Merendusstrateegia rakendamise tegevuskava väljatöötamine ja heakskiitmine. Laevainvesteeringute prioriteetide juhendi väljatöötamine ja heakskiitmine. Meresõidustrateegia hõlmab järgmist: Rumeenia veeteede (nii sisevee-veekui ka mereveeteede) praeguse olukorra analüüs ning Rumeenia sadamate infrastruktuuri olukorra analüüs; Rumeenia laevandussektori projektide analüüs; 2027., 2030., 2035. ja 2050. aasta tulevikusuundumuste ja stsenaariumide analüüs; Analüüsis keskendutakse sellele, kuidas parandada laevade ja sadamate keskkonnatoimet, võttes arvesse ELi tasandi nõudeid, nagu direktiiv

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										2014/94/EL alternatiivkütuste taristu kasutuselevõtu kohta; kuigi tähelepanu tuleks pöörata keskkonnahoidlike kütuste pakkumisele laevadele (eelkõige kaldaäärse elektrivarustuse kaudu), kaalutakse strateegias meetmeid kõigi sadamatoimingute keskkonnahoidlikumaks muutmiseks (heitkogused, müra, saaste). Doonau laevatatavuse edendamiseks kestlikul viisil on vaja lähenemisviisi, mis ühendab kestliku taristu, alternatiivkütused ja digitaliseerimise, võttes samal ajal arvesse Doonau keskkonnatundlikkust. Tehakse ettepanekuid laevandustaristu haldamise õigusliku ja institutsioonilise raamistiku muutmiseks, et: integreerida veetransport muude transpordiliikidega, koostada

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mōōt	Lähtetase	Eesmärk	Nōuded	Aasta	
										mitmeliigilise transpordi sadamate arengukavad ja suurendada 2022. aasta lõpust 2026. aasta lõpuni kestlikul viisil kaubavedu Doonaul 15 %.
72	Investeering 1. Raudteeinfrastruktuuri ajakohastamine ja uuendamine	Vaheeesmärk	Lepingute allkirjastamine 50 % ulatuses raudteeinfrastruktuuri moderniseerimise, uuendamise ja uuendamisega seotud töödest	Lepingute allakirjutamine				NELJAS KVARTAL	2022	Eesmärk on sõlmida võitnud ettevõtjatega lepingud, mis moodustavad 50 % raudteede ehitamiseks ja järelevalveks tehtavatest töödest, järgmiselt: - Raudteede moderniseerimine, elektrifitseerimine, ERTMS Arad-Timișoara – Caransebe lõigul; - Raudteede ajakohastamine, elektrifitseerimine, ERTMS Cluj-Napoca – Episcopia Bihori lõigul. Pikendamisinvesteeringud hõlmavad järgmisi ridu: • Bukarest – Pitești – TEN-T üldvõrk; • Reșița – Voiteni – seos TEN-T põhivõrgukoridoriga.

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										Investeering hõlmab ka mitut nn kiire võiduprojekti, mille eesmärk on kõrvaldada kiirusepiirangud ja piirangud järgmistes lõikudes: • Bukarest – Craiova; • Arad – Oradea; • Sibiu – Copșa Mică; • Oradea – Satu Mare – Halmeu; • Apahida – Dej – Baia Mare – Satu Mare; • Dej – Beclean – Ilva Mica • Adjud – Siculeni; • Filiași – Tg.Jiu – Petroșani – Simeria; • Pitești – Slatina – Craiova; • Coșlariu – Teiuș – Cluj-Napoca; • Tecuci – Bârlad – Vaslui – Iași. Hankemenetlus viiakse läbi kooskõlas L98/2016 ja selle hilisemate muudatustega, millega võeti üle asjakohane Euroopa direktiiv 2014/24/EL.

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										Lepingute sõlmimisel järgitakse avatud ja võistlevaid pakkumismenetlusi ning asjaomaste lubade heakskiitmist koos keskkonnamõju hindamise (sealhulgas veepoliitika raamdirektiivi kohaselt vajalikud hindamised) ja asjakohase hindamise (elupaikade direktiivi osa) arvamustega, mis on välja antud ja lisatud investeeringute kavandamisse, ning tagatakse vastavus olulise kahju ärahoidmise tehnilistele suunistele (2021/C58/01).
73	Investeering 1. Raudteeinfrastruktuuri ajakohastamine ja uuendamine	Vaheeesmärk	Lepingute allkirjastamine 100 % ulatuses raudteeinfrastruktuuri moderniseerimise, uuendamise ja uuendamisega	Lepingute allakirjutamine				NELJAS KVARTAL	2023	Eesmärk viitab lepingute sõlmimisele võitnud ettevõtetega: - Raudteede moderniseerimine, elektrifitseerimine, ERTMS Arad-Timișoara – Caransebe lõigul; - Raudteede ajakohastamine, elektrifitseerimine, ERTMS Cluj-Napoca – Episcopia Bihori lõigul.

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
			seotud tööde kohta							Pikendamisinvesteeringud hõlmavad järgmisi ridu: • Bukarest – Pitești – TEN-T üldvõrk; • Reșița – Voiteni – seos TEN-T põhivõrgukoridoriga. Investeering hõlmab ka kiirete võitade projekte, mille eesmärk on kõrvaldada kiirusepiirangud ja piirangud järgmistes jagudes: • Bukarest – Craiova; • Arad – Oradea; • Sibiu – Copșa Mică; • Oradea – Satu Mare – Halmeu; • Apahida – Dej – Baia Mare – Satu Mare; • Dej – Beclean – Ilva Mica • Adjud – Siculeni; • Filiași – Tg.Jiu – Petroșani – Simeria; • Pitești – Slatina – Craiova; • Coșlariu – Teiuș – Cluj-Napoca;

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										Tecuci – Bârlad – Vaslui – Iași. Hankemenetlus viiakse läbi kooskõlas L98/2016 ja selle hilisemate muudatustega, millega võeti üle asjakohane Euroopa direktiiv 2014/24/EL. Lepingute sõlmimisel järgitakse avatud ja võistlevaid pakkumismenetlusi ning asjaomaste lubade heakskiitmist koos keskkonnamõju hindamise (sealhulgas veepoliitika raamdirektiivi kohaselt vajalikud hindamised) ja asjakohase hindamise (elupaikade direktiivi osa) arvamustega, mis on välja antud ja lisatud investeeringute kavandamisse, ning tagatakse vastavus olulise kahju ärahoidmise tehnilistele suunistele (2021/C58/01).
74	Investeering 1. Raudteefrastruktu	Märklaud	Tööde lõpuleviimine		Protsent (%)	0	50	NELJAS KVART	2024	Eesmärk hõlmab 50 % raudteefrastruktuuri

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	uri ajakohastamine ja uuendamine		vähemalt 50 % ulatuses kõigist raudteeinfrastruktuuri investeeringutest.					AL		investeeringutega seotud tööde vahepealset lõpuleviimist, mõõdetuna lõpetatud tööde protsendina (tõendatud järelevalvearuandega) järgmistes valdkondades: - Ajakohastamine, elektrifitseerimine, ERTMS Arad-Timișoara-Caransebe lõigul; - Ajakohastamine, elektrifitseerimine, ERTMS Cluj-Napoca – Episcopia Bihori lõigul. Pikendamisinvesteeringud hõlmavad järgmisi ridu: • Bukarest – Pitești – TEN-T üldvõrk; • Reșița – Voiteni – seos TEN-T põhivõrgukoridoriga. Investeering hõlmab ka „kiire võitluse“ projekte, mille eesmärk on kõrvaldada piirangud ja kiirusepiirangud järgmistes punktides:

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										• Bukarest – Craiova; • Arad – Oradea; • Sibiu – Copșa Mică; • Oradea – Satu Mare – Halmeu; • Apahida – Dej – Baia Mare – Satu Mare; • Dej – Beclean – Ilva Mica; • Adjud – Siculeni; • Filiași – Tg.Jiu – Petroșani – Simeria; • Pitești – Slatina – Craiova; • Coșlariu – Teiuș – Cluj-Napoca; • Tecuci – Bârlad – Vaslui – Iași.
75	Investeering 1. Raudteeinfrastruktuuri ajakohastamine ja uuendamine	Märklaud	Uue/ajakohastatud kasutatava raudteetaristu kilomeetrid		Kilomeetrid (km)	0	2 741	TEINE KVARTAL	2026	Eesmärk hõlmab järgmist: - 315 km uuendatud raudteeliine läbilaskevõime suurenemisega 30 % ja ERTMSi 2. taseme paigaldamist; - 2 426 km (2 163 km rööbaste kiirprojektide kogupikkus + 198 km Bukaresti-Pitești lõigu uuendamine + 65 km Reșita –

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										Voiteni lõigu uuendamine) uuendatud raudteed, mille kiirus on 15 % suurem (keskmise kiirus jõuab kiiruseni vähemalt 100 km/h). Eesmärk viitab uute ja ajakohastatud raudteede kilomeetrite arvule, mis tuleb täiendada avaliku sektori hankija teatega vastuvõtmise kohta ja mida käitatakse kooskõlas TEN-T standardite ja KTKdega: - Ajakohastamine, elektrifitseerimine, ERTMS Arad-Timişoara-Caransebe lõigul; - Ajakohastamine, elektrifitseerimine, ERTMS Cluj-Episcopia Bihori lõigul. - Kahe eespool nimetatud projekti puhul hõlmavad ehitustööd täielikku ERTMSi kui rööbastee asuvaid seadmeid ja Euroopa raudtee koostalitlusvõime sertifitseerimist, mis tuleb lõpule

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										viia investeeringuga samal ajal. Investeeringute renoveerimine hõlmab järgmisi valdkondi: • Bukarest – Pitești – TEN-T üldvõrk; • Reșița – Voiteni – seos TEN-T põhivõrgukoridoriga. Investeering hõlmab „kiire võitluse“ projekte, mille eesmärk on kõrvaldada kiirusepiirangud ja piirangud järgmistes punktides: • Bukarest – Craiova; • Arad – Oradea; • Sibiu – Copșa Mică; • Oradea – Satu Mare – Halmeu; • Apahida – Dej – Baia Mare – Satu Mare; • Dej – Beclean – Ilva Mica; • Adjud – Siculeni; • Filiași – Tg.Jiu – Petroșani – Simeria;

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										• Pitești – Slatina – Craiova; • Coșlariu – Teiuș – Cluj-Napoca; • Tecuci – Bârlad – Vaslui – Iași. Esitatakse tõendid direktiivi 2011/92/EL kohase keskkonnamõju hindamise loamenetluste järgimise kohta, et tagada vastavus olulise kahju ärahoidmise tehnilistele suunistele (2021/C58/01). Asjaomaste veekogude hea ökoloogiline seisund/potentsiaal kooskõlas veepoliitika raamdirektiivi 2000/60/EÜ nõuetega saavutatakse/säilitatakse ja seda tõendatakse uusimate asjakohaste tõendavate andmetega. ERTMSi raudteeäärne süsteem tuleks sertifitseerida Euroopa koostalitlusvõime jaoks.
76	Investeering 2. Raudteeveerem	Vaheeesmärk	Lepingute allkirjastamine	Lepingute allakirjutamine				TEINE KVART	2023	Vahe-eesmärk viitab transpordi- ja taristuministeeriumi ning võitnud

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
			avatud ja võistlevate pakkumismenetluste alusel.					AL		ettevõtete vahel veeremi tarnimiseks sõlmitud lepingutele: 20 Majandus- ja rahaliitu (Electric Multiple Units – RE-IR – Electric Interregio – pikamaarongid, millel on 6 veeremiüksust), 12 H-EMU (vesinikelektrilised mitu veeremiüksust, 3+1 veeremiüksusega), moderniseeritud heiteta veerem: 55 vedurit ja 139 vagunit, 16 uut neljateljelist elektrivedurit koos ERTMSi/Euroopa rongijuhtimissüsteemiga (ETCS) ning 20 hüdraulilise manööverdusveduri ümberehitamist pistikühendusega elektrivedurites.
77	Investeering 2. Raudteeveerem	Märklaud	Kasutusel olev uus elektriline veerem		Number	0	262	TEINE KVARTAL	2026	Kasutuselevõtmine: – 20 Majandus- ja rahaliitu (Electric Multiple Units – RE-IR – Electric Interregio – kaugrongid, millel on 6 veeremiüksust) ja 12 H-EMUD (vesinikelektrilised mitu

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										veeremiüksust, 3+ 1 veeremiüksusega) – 55 moderniseeritud elektrivedurit, mille kiirus on 160 km/h ja mille rongid pukseerivad kuni 16 vagunit; – 16 uut neljateljelist elektrivedurit, millel on ERTMS-süsteem, mis suudab saavutada kiiruse 160 km/h ja pukseerida kuni 16 vagunit; – 20 manöövervedurit, mis on ümber ehitatud diiselmootorist elektrienergiaks ja pistikühenduseks; – 139 moderniseeritud (30 magamisvagunit, kupeevagunit, restorani- ja bistrovagunit ning 109 klassi vagunit InterCity, InterRegio ja Regio rongidele). Investeeringu tõhususe maksimeerimiseks kasutatakse TEN-

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										T võrgus kõiki uusi ostetud veeremeid, eelistades uuendatud liine.

D.3. Laenuga seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform 2. Tulemuspõhine kvaliteedijuhtimine transpordis – institutsioonilise suutlikkuse ja äriühingu üldjuhtimise parandamine

Reformi eesmärk on arendada transpordiinvesteeringute ja -teenuste kvaliteeti, parandades ettevõtete üldjuhtimist ja transpordisektoris tegutsevate riigi omanduses olevate ettevõtete tulemuslikkust, eelkõige maanteed, raudteede ja metrooga tegelevate ettevõtete puhul.

2021. aasta aprillis jõustunud õigusaktidega loodi uus üksus C.N.I.R. S.A. (riiklik maanteetaristu ettevõtte), et hallata investeeringuid maanteesektorisse, mille ülesanne on tagada projektide rakendamine alates tehnilise ja majandusliku dokumentatsiooni etapist, hankemenetlustest, tõhusast ehitamisest kuni vastuvõtmiseni. Eeldatakse, et see võimaldab keskenduda konkreetsele üksusele (C.N.I.R.) uute teedeinvesteeringute tõhusale juhtimisele ja prioriseerimisele, samas kui teine üksus (C.N.A.I.R.) keskendub olemasoleva teedevõrgu haldamisele ja hooldusele. Kehtestatakse kolmeaastane üleminekuperiood, mille jooksul C.N.A.I.R. (riiklik maanteeinfrastruktuuri amet) ja C.N.I.R. juhivad investeerimisprojekte paralleelselt, kuni C.N.I.R.

Transpordisektori riigi omanduses olevate ettevõtete juhatuse liikmete valimist ja ametisse nimetamist parandatakse läbipaistvate ja konkurentsipõhiste menetlustega ning töötasu peab olema kooskõlas peamiste tulemusnäitajatega.

Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) standarditele vastava finants- ja tegevustulemuste sõltumatu hindamise põhjal rakendatakse soovitusi C.N.A.I.R., C.N.I.R., C.F.R. (Compania Națională de Căi Ferate), C.F.R. Călători ja Metrorex tulemuslikkuse parandamiseks. Sõltumatu hindamise läbiviimiseks sõlmib/valib transpordi- ja taristuministerium konkurentsipõhise riigihanke teel lepingu rahvusvahelise finantseerimisasutuse või rahvusvahelise auditeerimisettevõttega, kes on tunnustatud riigiettevõtete tulemuslikkusega seotud pädevuse ja asjatundlikkuse poolest. Selle sõltumatu hindamise soovitusel rakendatakse 30. juuniks 2023.

Reformiga tagatakse naiste tasakaalustatud esindatus kõigis reformiprotsessides ja selle rakendamisega seotud organisatsioonilistes struktuurides. Samuti on selle eesmärk parandada naiste esindatust kõnealuse reformi objektiks olevate äriühingute otsustustasandi ametikohtadel.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2023.

Investeering 3. Jätkusuutliku maanteetaristu arendamine TEN-T võrgus, teemaksud, liikluskorraldus ja liiklusohutus

Selle investeeringu eesmärk on parandada teede infrastruktuuri kvaliteeti ja tõhusust TEN-T konkreetsetel lõikudel ning edendada majanduslikku ja sotsiaalset ühtekuuluvust, eelkõige vähem arenenud ja äärepoolsetes piirkondades.

Uued kiirteed ehitatakse kokku 429 km ulatuses järgmiselt:

- A7 – Ploiești-Pașcani (319 km);
- A8 – Târgu-Mureș-Miercurea Nirajului ja Leghin- Târgu Neamț (Moșca) (59 km);
- A1 – Marginea-Holdea (9 km);
- A3 – Nădășelu-Poarta Sălajului (42 km).

Kõik kiirteesektorid ehitatakse vastavalt TEN-T standarditele, need peavad vastama keskkonnamõju hindamise nõuetele, asjakohase hindamise arvamustele ja tingimustele ning lisama nendesse (elupaikade direktiivi osa) uued tehnilised eeskirjad reostuse piiramiseks, ohutuse parandamiseks ja liikluse tõhususe edendamiseks.

Uute maanteede ehitamisel peavad olema järgmised omadused: TEN-T nõuetele vastavad kohustuslikud tehnilised standardid, laadimisjaamade ehitamine, turvaliste parkimisalade ehitamine, digiteerimislahenduste rakendamine, mille eesmärk on muuta liiklus tõhusamaks ja ohutumaks, metsakardinade paigaldamine ja liiklusohutuse parandamine.

Eeldatakse, et see meede ei kahjusta oluliselt keskkonnameesmärkide saavutamist määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse meetme kirjeldust ning taaste- ja vastupidavuskavas sätestatud leevendusmeetmeid kooskõlas põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suunistega (2021/C58/01). Kõik kiirteelõigud peavad olema ehitatud kooskõlas TEN-T standarditega, vastama keskkonnamõju hindamise nõuetele, hõlmama projekteerimisel asjakohast hindamist (elupaikade direktiivi osa) ning hõlmama uusi tehnilisi omadusi saaste piiramiseks ja transpordi digiteerimiseks (metsakardinad, helisummutuspaneelid, elektrilaadimisjaamad, intelligentne transpordisüsteem, liiklusohutus). „Ei kahjusta oluliselt“ järgimine tagatakse järgmiste kaasnevate meetmetega:

- maanteeinvesteeringute ühendamine vähemalt 22415 laadimispunkti paigaldamisega, nagu on ette nähtud selle komponendi 1. reformis, komponendi 10 („Kohalik fond“) 1. ja 2. investeeringus ning komponendi 5 („Renoveerimislaine“) 1. investeeringus;
- Selle komponendi 1. reform, millega kehtestatakse: I) raskete kaubaveokite (veoautod ja muud veoautod) vahemaapõhine maksustamine; II) kõige saastavamate sõiduautode omandiõigusega seotud kohalikud maksustamismeetmed; ning iii) Rumeenias registreeritud heiteta elektrisõidukite arvu suurendamine 29500 võrra aastatel 2020–2025;
- Selle komponendi 1. reform, millega nähakse ette rahalised ja maksusoodustused heiteta ja vähese heitega sõidukite arvu suurendamiseks ning vähemalt 250000 saastava sõiduki kasutuselt kõrvaldamiseks (EURO 3 või alla selle);
- Selle komponendi 1. reform, mis hõlmab raudteeinfrastruktuuri arendamise strateegiat ja laevandusstrateegiat ning integreerimist teiste transpordiliikidega, mis toetavad üleminekut maanteetranspordilt raudteele ja/või siseveeteedele;
- Komponendi nr 10 (kohalik fond) 4. reform, mis hõlmab meetmeid ühistranspordipargi uuendamise stimuleerimiseks keskkonnasõbralike sõidukitega, liiklusohutuse suurendamiseks ning riiklike kvaliteedi miinimumstandardite tagamiseks linna- ja maapiirkondades.

Investeering viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering 4. Maa-aluse transpordivõrgu arendamine Bukaresti ja Cluj-Napoca omavalitsusüksustes

Investeeringu eesmärk on laiendada Bukaresti omavalitsusüksuse maa-alust transpordivõrku 6,6 kilomeetri võrra ja ehitada Cluj-Napocasse 8,8 kilomeetrit maa-alust transpordivõrku. Projektid aitavad suurendada puhta ühistranspordi kasutamist, vähendades seeläbi õhusaastet, heitkoguseid ja ummikuid nendes linnapiirkondades. Investeering hõlmab vahendeid liikumispuudega isikutele ja on juurdepääsetav nägemispuudega isikutele.

Investeering viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

D.4. Laenu eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
78	R2. Tulemuspõhine kvaliteedijuhtimine transpordis – institutsioonilise suutlikkuse ja äriühingu üldjuhtimise parandamine	Vaheeesmärk	Seaduse nr 50/2021 (millega kiidetakse heaks erakorraline määrus nr 55/2016 Rumeenia riikliku maanteede ja maanteede ettevõtte ümberkorraldamise kohta – S.A. (C.N.A.I.R.) ja National Road Investment Company – S.A. (C.N.I.R.) asutamise kohta) jõustumine	Seaduse säte, mis viitab seaduse nr 50/2021 jõustumisele				TEINE KVARTAL	2021	C.N.A.I.R. reformi käsitlevate õigusaktide jõustumine ja uue maanteeinvesteeringute projektijuhtimisettevõtte (C.N.I.R.) loomine. Parlament kiitis seaduse heaks ja see jõustus 2021. aasta aprillis. Koos õigusaktidega (esmased ja teisesed õigusaktid) hõlmab kogu õigusaktide pakett (juhised, juhatuse otsused, juhtkonnaga sõlmitud halduslepingud) järgmist: - Selged tulemusnäitajad, mis on kooskõlas juhatuste volituste ja peamiste tulemusnäitajatega, sanktsioonid ja stiimulid nõuete täitmata jätmise korral, et hinnata mõlema äriühingu finantstulemusi (tulud, kasumlikkus, riigieelarve kaasamine) ja osutatud teenuse tulemuslikkust (nt kasutajate rahulolu-uuringu kaudu);

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										- Äriühingu üldjuhtimise standardid, mis on kooskõlas O.E.C.D. raamistikuga (kutselised juhatused valitakse avatud, konkurentsivõimelise ja läbipaistva menetluse teel). Äriühingu tegevuse tõhustamiseks ning C.N.A.I.R. volituste ja institutsiooniliste mehhanismide ümberkorraldamiseks tuleb muuta esmaseid ja teiseid õigusakte. Täpsemalt säilitab C.N.A.I.R. praegused teehooldusega seotud ülesanded ning olemasolevad investeeringud nii suurte kui ka väiksemate projektide tasandil. Kehtestatakse kolmeaastane üleminekuperiood, mille jooksul C.N.A.I.R. ja C.N.I.R. juhivad investimisprojekte paralleelselt, kuni C.N.I.R. on täielikult toimiv ja kõiki suuri investimisprojekte juhitakse C.N.I.R.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
79	R2. Tulemuspõhine kvaliteedijuhtimine transpordis – institutsioonilise suutlikkuse ja äriühingu üldjuhtimise parandamine	Vaheeesmärk	C.N.A.I.R., C.N.I.R., C.F.R., Metrorex, C.F.R. Călători direktorite nõukogu liikmete valimine ja ametisse nimetamine.	Sidusrühmade üldkogu kinnitatud volitused				NELJAS KVARTAL	2022	Transpordisektori riigi osalusega ettevõtete (C.N.A.I.R., C.N.N.I.R., C.F.R., Metrorex, C.F.R. Călători) direktorite nõukogu liikmete valimine ja ametisse nimetamine toimub järgmiselt: - läbipaistva ja konkurentsipõhise menetluse alusel, - volituste kestus on neli aastat, et tagada keskmise pikkusega ja pikaajaliste tõhususkavade rakendamine; - juhatuse liikmete tasustamine tulemusnäitajate alusel, mis on seotud iga äriühingu pikaajalise rahalise jätkusuutlikkusega (iga äriühingu profiili seisukohast oluline põhiline tulemusnäitaja) ja iga äriühingu osutatud teenuse tulemuslikkusega (nt kliendirahulolu uuringu alusel); - kooskõlas hea valitsemistava põhimõtetega kooskõlas riigi omanduses olevate ettevõtete

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										reformiga, millega muudetakse seadust 111/2016.
80	R2. Tulemuspõhine kvaliteedijuhtimine transpordis – institutsioonilise suutlikkuse ja äriühingu üldjuhtimise parandamine	Vaheeesmärk	C.N.A.I.R., C.N.I.R., C.F.R., C.F.R., Călători ja Metrorex finants- ja tegevustulemuste parandamiseks esitatud peamiste soovitude rakendamine	Peamised soovitud on ellu viidud				TEINE KVARTAL	2023	Pärast seda, kui C.N.A.I.R., C.N.I.R., C.F.R. (Compania Națională de Căi Ferate), C.F.R. Călători ja Metrorex on OECD standardite kohaselt läbi viinud sõltumatu finants- ja tegevustulemuste hindamise, rakendatakse hindamise peamised soovitud. Sõltumatuks hindamiseks valib transpordi- ja taristuministerium võistleva pakkumismenetluse teel rahvusvahelise finantseerimisasutuse või rahvusvahelise audiitorühingu, kes on tunnustatud oma pädevuse ja eksperditeadmiste poolest riigile kuuluvate ettevõtete tegevuses. Tehakse C.N.A.I.R., C.F.R., C.F.R. Călători ja Metrorexi finants- ja tegevustulemuste sõltumatu hindamine kooskõlas OECD standarditega. Rakendatakse

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetas	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										hindamise peamisi soovitusi.
81	R2. Tulemuspõhine kvaliteedijuhtimine transpordis – institutsioonilise suutlikkuse ja äriühingu üldjuhtimise parandamine	Märklaud	Raudteede parem tõhusus rongide täpsuse osas		Protsent (%)	0	20	NELJAS KVARTAL	2025	Eesmärk on ametliku avaldatud statistika põhjal vähendada vähemalt 20 % rongide osakaalu, mis hilinevad rohkem kui 30 minutit võrreldes 2020.–2025. aasta lähtetasemega. 2021. aasta lõpuks viiakse lõpule analüüs, et määrata kindlaks hilinemisega rongide arvu lähtetase.
82	I3. Jätkusuutliku maanteetaristu arendamine TEN-T võrgus, teemaksud, liikluskorraldus ja liiklusohutus	Vaheeesmärk	Lepingute allkirjastamine 100 % ehitustööde kohta pärast avatud ja võistlevaid pakkumismenetlusti ning asjaomaste lubade saamist koos keskkonnamõju	Lepingute allakirjutamine				NELJAS KVARTAL	2023	Vahe-eesmärk on lepingute sõlmimine, mis käsitlevad A1, A3, A7 ja A8 TEN-T võrgu kiirteelõikude 100 % ehitustööde ehitamist ja järelevalvet: • A7 – Ploiesti-Pascani; • A8 – Târgu-Mures-Miercurea Nirajului ja Leghin- Târgu Neamț (Moșca); • A1 – Marginea-Holdea; • A3 – Nădășelu-Poarta Sălajului.

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
			hindamise ja asjakohase hindamise (elupaikade direktiivi osa) arvamustega, mis on esitatud ja lisatud investeeringute kavandamisse							Olulise kahju ärahoidmise tehniliste suuniste (2021/C58/01) järgimiseks peavad kõik kiirteelõigud olema ehitatud kooskõlas TEN-T standarditega, vastama keskkonnamõju hindamise nõuetele ja lisama projekti asjakohase hindamise (elupaikade direktiivi osa) ning hõlmama uusi tehnilisi omadusi saaste piiramiseks ja transpordi digiteerimiseks (metsakardinad, helisummutuspaneelid, elektrisõidukite laadimisjaamad, arukas transpordisüsteem, liiklusohutus) kooskõlas asjakohaste eeskirjadega. Hankemenetlus on avatud ja konkurentsivõimeline ning see viiakse läbi kooskõlas seadusega 98/2016 ja selle hilisemate muudatustega, millega võeti üle asjakohane Euroopa direktiiv 2014/24/EL.

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
83	I3. Jätkusuutliku maanteetaristu arendamine TEN-T võrgus, teemaksud, liikluskorraldus ja liiklusohutus	Märklaud	Uute teede ehitamine, 50 % töödest on lõpetatud		Protsent (%)	0	50	NELJAS KVARTAL	2024	Eesmärk tähendab, et vähemalt 50 % TEN-T võrgus asuva maanteetaristu töödest (mida tõendab järelevalvearuanne) on lõpule viidud: • A7 – Ploiești-Pașcani (319 km); • A8 – Târgu-Mureș-Miercurea Nirajului ja Leghin- Tg. Neamț (Moțca) (59 km); • A1 – Marginea-Holdea (9 km); • A3 – Nădășelu-Poarta Sălajului (42 km). Kiirteed ehitatakse vastavalt tehnilistele kirjeldustele, hõlmates täielikult kõik KMH tulemused, asjakohase hindamise (osa elupaikade direktiivi) arvamused ja tingimused ning need peavad vastama olulise kahju ärahoidmise tehnilistele suunistele (2021/C58/01).
84	I3. Jätkusuutliku maanteetaristu	Märklaud	Uute teede ehitamine valmis		Kilomeetrid (km)	910	1 339	TEINE KVARTAL	2026	Eesmärk viitab TEN-T võrgus ehitatud ja kasutusele võetud

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetas e	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	arendamine TEN-T võrgus, teemaksud, liikluskorraldus ja liiklusohutus		(TEN-T standarditega)					AL		maanteetaristu kilomeetrite arvule (kokku 429 km): • A7 – Ploiești-Pașcani (319 km); • A8 – Târgu-Mureș-Miercurea Nirajului ja Leghin – Târgu Neamț (Moțca) (59 km); • A1 – Marginea-Holdea (9 km); • A3 – Nădășelu-Poarta Sălajului (42 km). 910 km kiirtee lähtejoon on 2020. aasta lõpu seisuga valminud ja kasutusel olevate kilomeetrite arv riikliku statistikainstituudi andmete kohaselt. Elektrisõidukite laadimispunktide arv uuele maanteetaristule ehitatud ruumides: 264 (keskmiselt viis laadimispunkti 52 laadimisjaamas). Intelligentne liiklussüsteem: 429 km kiirteed, mis on asjaomaste eeskirjade kohaselt varustatud uue

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										intelligentse transpordisüsteemiga. Metsakardinad: 625 ha konkreetseid puud, nagu on kirjeldatud „ei kahjusta oluliselt“ hinnangus selle meetme kohta. Ohutud ja turvalised parkimiskohad kiirteedel: 18. Kiirteed ehitatakse vastavalt tehnilistele kirjeldustele, mis hõlmavad täielikult kõiki keskkonnamõju hindamise tulemusi, asjakohase hindamise (osa elupaikade direktiivi) arvamusi ja tingimusi, et järgida olulise kahju ärahoidmise tehnilisi suuniseid (2021/C58/01).
85	I3. Jätkusuutliku maanteetaristu arendamine TEN-T võrgus, teemaksud, liikluskorraldus ja liiklusohutus	Märklaud	Liiklusohutuse mustad/kuumad kohad eemaldatud		Number	0	129	TEINE KVARTAL	2026	2021. aastal vähendatakse praeguseid 267 musta/kuumat kohta 129 võrra. Meetmed, mille eesmärk on kõrvaldada 129 mustat/kuumat kohta, on muu hulgas järgmised: - rullide, betooni või kaabliga

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetas e	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										teeseinte asukoht (kasutades säästvaid materjale kooskõlas ringmajandusega), sõltuvalt tee liigist, et parandada liiklusohutust piirkondades, kus on suur liiklusõnnetuste oht; - meetmed jäikade objektidega kokkupõrgete tagajärgede leevendamiseks maanteealal, määrates kindlaks õnnetuste avastamise ja liiklusseire süsteemiga varustatud lõõgisummutajad; - selliste süsteemide ostmine, mis kaitsevad töötajaid, kes sekkuvad kiirteede taristusse ja rahvusvahelisele liiklusele avatud riigimaanteedele, tüüp „veokile paigaldatud summutav summutaja“; - Liiklusohutuse kampaania, mis on suunatud vähekaitstud liiklejate kategooriatele; - öise liiklusohutuse suurendamine,

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										andes ohtlikest teelõikudest märku keskkonnahoidlike valgusallikatega; - öise liikluse ümbersuunamine marsruutimispostide, valgusnupude, sealhulgas liiklejate metsloomade eest kaitsmise tähistega; - liiklusohutuse suurendamine ohtlike sektorite valgustamise kaudu ning olemasolevate valgustussüsteemide tarbimise optimeerimine, varustades need kaugjuhtimissüsteemiga; - ülesõidukohad liiklusohutuse suurendamiseks ja liiklusummikute kõrvaldamiseks, jalakäijate jalgteede arendamine; - katseprojekt: liiklusohutuse kõrge taseme tagamine kiirteelõigul, mis võimaldab autonoomsetel sõidukitel liikuda. Liiklusohutuse mustade ja kuumade kohtade kindlakstegemise viib läbi

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										Rumeenia politsei, kes tõendab ka nende kõrvaldamist C.N.A.I.R. tehtud töö tulemusena.
86	I4. Maa-aluse transpordivõrgu arendamine Bukaresti ja Cluj-Napoca omavalitsusüksustes	Vaheeesmärk	Lepingute allkirjastamine 50 % ehitustööde kohta pärast avatud ja võistlevaid pakkumismenetlusi ning saadud asjakohaseid lube.	Lepingute allakirjutamine				NELJAS KVARTAL	2022	Cluj-Napoca transpordiministeeriumi/City-Halli ja võitnud ettevõtjate vahelised lepingud allkirjastatakse pärast avatud ja võistlevat hankemenetlust 50 % uute metrooliinide ehitustööde hankimiseks Bukarestis ja Cluj-Napocas järgmiselt: • M6 Bukarest: 1. mai – Tokyo (6 jaama), pikkus 6,6 km; • M1 Cluj-Napoca: Moșilor (Teilor) – Sf. Maria (Câmpului) (7 jaama), pikkus 8,8 km. Selle investeeringuga hõlmatud tööd on järgmised: konstruktsioonitakistustööd, jaamad, vahejaamad, tunnelid, galeriid, muud konstruktsioonid. Hankemenetlus viiakse läbi kooskõlas L98/2016 ja selle

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										hilisemate muudatustega, millega võeti üle asjakohane Euroopa direktiiv 2014/24/EL. Pakkumuse tehniline kirjeldus sisaldab vajaduse korral täielikult kõiki keskkonnamõju hindamise tulemusi ja tingimusi.
87	I4. Maa-aluse transpordivõrgu arendamine Bukaresti ja Cluj-Napoca omavalitsusüksustes	Vaheeesmärk	Lepingute allkirjastamine 100 % ehitustööde kohta pärast avatud ja võistlevaid pakkumismenetlusi ning saadud asjakohaseid lube.	Lepingute allakirjutamine				NELJAS KVARTAL	2023	Cluj-Napoca transpordiministeeriumi/City-Halli ja võitnud ettevõtjate vahelised lepingud allkirjastatakse pärast avatud ja võistlevat hankemenetlust 100 % ehitustööde, sealhulgas konstruktsiooniliste vastupidavustööde, jaamade, vahejaamade, tunnelite, galeriide ja muude ehitiste hankimiseks uute metrooliinide jaoks: • M6 Bukarest: 1. mai – Tokyo (6 jaama), pikkus 6,6 km; • M1 Cluj-Napoca: Moșilor (Teilor) – Sf. Maria (Câmpului) (7 jaama), pikkus 8,8 km.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										Selle investeeringuga hõlmatud tööd on järgmised: strukturealne vastupidavus; jaamad, vahejaamad, tunnelid, galeriid, muud ehitised. Hankemenetlus viiakse läbi kooskõlas L98/2016 ja selle hilisemate muudatustega, millega võeti üle asjakohane Euroopa direktiiv 2014/24/EL. Pakkumuse tehniline kirjeldus sisaldab vajaduse korral täielikult kõiki keskkonnamõju hindamise tulemusi ja tingimusi.
88	I4. Maa-aluse transpordivõrgu arendamine Bukaresti ja Cluj-Napoca omavalitsusüksustes	Märklaud	50 % metrooliinide investeeringutest Bukarestis ja Cluj-Napocas		Protsent (%)	0	50	NELJAS KVARTAL	2024	Vähemalt 50 % uute metrooliinide töödest Bukarestis ja Cluj-Napocas (järelvalvearuandega tõendatud), sealhulgas konstruktsiooniresistentsustööd, jaamad, vahejaamad, tunnelid, galeriid ja muud ehitised: • M6 Bukarest: 1. mai – Tokyo; • M1 Cluj-Napoca: Moșilor (Teilor)

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										– Sf. Maria (Câmpului).
89	I4. Maa-aluse transpordivõrgu arendamine Bukaresti ja Cluj-Napoca omavalitsusüksustes	Märklaud	Uute metrooliinide kilomeetrite arv Bukarestis ja Cluj-Napocas		Kilomeetrid (km)	0	15,4	TEINE KVARTAL	2026	Bukarestis ja Cluj-Napocas asuvate uute metrooliinide põhikonstruktsiooniga (struktuurikindlad tööjaamad, vahejaamad, tunnelid, galeriid, muud ehitised) seotud tööde lõpuleviimine kogupikkusega 15,4 km järgmiselt: • M6 Bukarest: 1. mai – Tokyo (6 jaama), pikkus 6,6 km; • M1: Cluj-Napoca – 1. jagu: Moșilor (Teilor) – Sf. Maria (Câmpului) (7 jaama), pikkus 8,8 km.

E. KOMPONENT 5: RENOVEERIMISLAINE

Rumeenia riiklikus pikaajalises renoveerimisstrateegias hindab Rumeenia vajadust investeerida 12,8 miljardit eurot hoonete renoveerimisse, et vähendada 2030. aastaks energia lõpptarbimist lähtestsenaariumiga võrreldes 0,83 miljoni naftaekvivalenttonni võrra.

Komponendi eesmärk on suurendada energiatõhusaks renoveerimise kiirust ja kvaliteeti nii avalikus kui ka erasektoris, tegeledes samal ajal pärandi kaitsmise probleemiga. Selle komponendi reformide ja investeeringute eesmärk on vähendada primaarenergia tarbimist ja lõppenergia tarbimist kooskõlas riiklikus pikaajalises renoveerimisstrateegias 2030. aastaks seatud eesmärkidega.

Nende investeeringute ja reformide puhul võetakse arvesse Rumeenia viimase kahe aasta riigipõhiseid soovitusi „keskenduda investeeringutega seotud majanduspoliitikas vähese CO₂-heitega ja energiatõhususele“ (riigipõhine soovitus 4, 2019) ning „keskenduda investeeringutele rohepöördesse, eelkõige puhtale ja tõhusale energiatootmisele ja -kasutusele“ (3. riigipõhine soovitus 2020).

Lähtudes meetmete kirjeldusest taaste- ja vastupidavuskavas ja võttes arvesse põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) kohaseid leevendavaid samme, mis kavas on sätestatud, võib eeldada, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses oluliselt keskkonnanäesmärke.

E.1. Laenuga seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform 1. Lihtsustatud ja ajakohastatud õigusraamistik, et toetada investeeringute tegemist üleminekul keskkonnasäästlikele ja vastupidavatele hoonetele

Reformiga lihtsustatakse hoonete renoveerimisega seotud õigus- ja õigusraamistikku, et kiirendada rohepööret. Reform hõlmab järgmisi alamreforme:

- R1.a Keskkonnahoidlikele hoonetele üleminekul tehtavate investeeringute rakendamist toetavate õigusaktide kodifitseerimine. Ruumilise planeerimise, linnaplaneerimise ja ehituse seadustikuga seotakse, lihtsustatakse ja kodifitseeritakse ühte õigusakti vähemalt kümme seadusandlikku akti ruumilise planeerimise, linnaplaneerimise ja ehituse valdkonnas. Tegevusjuhise vastuvõtmine ja jõustumine on hõlmatud komponendi 10 kohaliku fondi 5. reformiga 31. märtsiks 2023. Reformi eesmärk on vähendada asjaomaste üksuste ehituslubade väljastamiseks kuluvat aega 2020. aastaga võrreldes vähemalt 50 % võrra 270 päevalt 135 päevale kogu ehituslubade saamise protsessi jaoks. Tegevusjuhend hõlmab ka Euroopa rohelise kokkuleppe peamisi põhimõtteid, nagu ressursitõhususe, looduspõhiste lahenduste, elurikkuse koridoride ja ringmajanduse edendamine. Samuti edendatakse sellega loamenetluste digitaliseerimist. Alamreformi rakendamine viiakse lõpule 31. juuniks 2025.
- R1.b. Õigus- ja õigusraamistiku optimeerimine, et toetada investeeringute tegemist keskkonnasäästlikele hoonetele üleminekul. Õigusraamistiku osas muudetakse valitsuse erakorralist määrust nr 18/2009 elamute energiatõhususe parandamise mitmeaastase riikliku programmi kohta, et suurendada energiatõhusaks renoveerimise eesmärki vähemalt 30 %-ni primaarenergia säästmisest kuni 60 % primaarenergia säästuni elamute puhul. Uus tehniline reguleeriv raamistik sisaldab järgmisi vastuvõetud ja toimivaid suuniseid: Liginullenergiahoonete suunised, suunised ehitusteabe modelleerimise (BIM) rakendamise hõlbustamiseks ning metoodika mitteinvasiivseks lähenemisviisiks ajalooliste hoonete energia-

ja ressursitõhususele. Uue õigusraamistiku eesmärk on anda suuniseid liginullenergiahoonete nõuete tehnilise rakendamise kohta, et toetada avaliku halduse keskasutusi, kes vastutavad liginullenergiahoonete nõuete rakendamise järelevalve eest; ning kehtestada standardid, et saavutada ajalooliste hoonete energia- ja ressursitõhususe kokkuvõtteid, ilma et see mõjutaks nende arhitektuurilist ja ajaloolist väärtust. Alamreformi rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2022.

Reform 2. Strateegiline, õiguslik ja menetlusraamistik hoonete maavärinakindluse toetamiseks

Reform hõlmab järgmisi alamreforme:

- R2.a. Seismilise riski vähendamise riikliku strateegia vastuvõtmine. Strateegia sisaldab tegevuskava konkreetsete eesmärkidega vähendada seismilist riski lühikeses, keskpikas ja pikas perspektiivis (2030, 2040 ja 2050) eri liiki haavatavate hoonete puhul, sealhulgas üldsuse teadlikkuse suurendamine ja seismilise juhtimise institutsioonilise suutlikkuse tugevdamine. Reformiga tagatakse integreeritud ja järjepidev lähenemisviis energia- ja seismilise renoveerimise kavandamisele ning vähendatakse mitmelt aastalt mitme kuuni aega, mis on vajalik hoonetega seotud sekkumiste prioriteetide tulemuslikuks lõpuleviimiseks. Seda reformi elementi rakendatakse valitsuse poolt strateegia vastuvõtmisega ja see viiakse lõpule 31. detsembriks 2022.
- R2.b. Olemasolevate hoonete seismiliste riskide vähendamise õigusraamistiku optimeerimine. Alamreformi eesmärk on parandada olemasolevat olemasolevate hoonete moderniseerimise programmi, millel varem ei olnud seismilist ja energiatõhusat renoveerimist käsitlevat integreeritud lähenemisviisi. Alamreformiga muudetakse programm mitmeaastaseks programmiks, lisatakse abikõlblike kulude loetellu energiatõhususe suurendamiseks vajalikud tööd, laiendatakse seda üldkasutatavatele hoonetele, mitte ainult erahoonetele, ning lisatakse rahastamiskõlblike kriteeriumide hulka ka maavärinariski klass RSII. Seda reformi elementi rakendatakse hoonete seismilise riski vähendamist käsitleva uue seaduse jõustumisega ja selle rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2022.

Investeering 1. Renoveerimislaine fondi loomine olemasolevate hoonete energiatõhususe parandamiseks tehtavate tööde rahastamiseks

Investeeringu eesmärk on suurendada Rumeenias mitmepereelamute ja üldkasutatavate hoonete energiatõhusamaks renoveerimise määra. Kuna Rumeenia on üks Euroopa riike, kus seismiline risk on kõige suurem, tuleb energiatõhusaks renoveerimine vajaduse korral teha paralleelselt seismilise renoveerimisega, et tagada kulutõhus lähenemisviis ja investeeringu pikaajaline mõju. Ehitistes võetakse arvesse ka hoone esteetikat ja arhitektuurilist kvaliteeti, võttes arvesse võimalikke kultuurikaitsenõudeid seoses renoveerimisega kultuuripärandisse kuuluvate hoonete puhul. Investeeringuga parandatakse ka hoonete juurdepääsetavust, luues rajatisi ja kohandades hooneid puuetega inimeste vajadustele ja vananevale elanikkonnale.

Investeering tehakse kahel suunal:

- Telg – investeeringud mitmepereelamutesse rohe- ja vastupanuvõimelise ülemineku nimel

Mitmepereelamute energiatõhusaks renoveerimise ja integreeritud renoveerimise riiklik toetuskava (seismne konsolideerimine ja energiatõhusus) kehtestatakse 31. märtsiks 2022. Investeeringu eesmärk on saavutada CO₂_{heite} vähenemine kokku vähemalt 0,11 miljonit tonni ja primaarenergia sääst vähemalt 0,11 miljonit tonni. Kavas sätestatakse, et kõigi renoveerimistöödega saavutatakse

keskmiselt vähemalt 30 % primaarenergia nõudluse säästust. Rohkem kui kümne parkimiskohaga hoonete olulise rekonstrueerimise korral peab iga parkimiskoha kaablitaristu tagama võimaluse paigaldada elektrisõidukite laadimispunktid ja iga viie parkimiskoha kohta tuleb paigaldada üks laadimispunkt.

Kohalike ametiasutuste konkursikutsete avaldamise eest vastutab arengu-, riiklike ehitustööde ja halduse ministeerium, samas kui lepingute sõlmimise eest vastutavad kohalikud asutused. Üks projektikonkurss hõlmab nii elamute energiatõhusaks renoveerimist kui ka seismilist konsolideerimist ning see on pühendatud suurima maavärinariskiga piirkondadele. Konkursikutse täpsustamiseks tuleb eelistada vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohus olevaid kogukondi. Eraldi projektikonkurss hõlmab ainult mõõdukat energiatõhusat renoveerimist ning on pühendatud vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohus olevatele kogukondadele. Kolmas projektikonkurss hõlmab mõõdukat (90 %) ja põhjalikku (10 %) energiatõhusaks renoveerimist ning see jaotatakse kõigile kohalikele haldusüksustele, sealhulgas Bukaresti kuuele sektorile, vastavalt hoonete arvule ja nende elanikkonnale maakonnas. Kui pärast esimest vooru jäid kasutamata rahalised vahendid, tehakse ülejäänud rahalised vahendid samadel tingimustel kättesaadavaks kõigile kohalikele haldusüksustele põhimõttel „kes ees, see mees“.

I või II maavärinariski klassi liigitatud mitmepereelamud (RSI ja RsII) jäetakse välja üksnes energiatõhususega seotud sekkumiste rahastamisest.

Selle telje raames tehtavad investeeringud viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

- Telg – investeeringud avalikesse hoonetesse rohepöördeks ja vastupanuvõimeliseks üleminekuks

31. märtsiks 2022 kehtestatakse riiklik toetuskava üldkasutatavate hoonete energiatõhusaks renoveerimiseks ja integreeritud renoveerimiseks (seismne konsolideerimine ja energiatõhusus). Investeeringu eesmärk on saavutada CO₂ heite koguvähenemine vähemalt 0,059 miljonit tonni ja primaarenergia sääst vähemalt 0,0168 miljonit tonni. Kavas sätestatakse, et kõigi renoveerimistöödega saavutatakse keskmiselt vähemalt 30 % primaarenergia nõudluse säästust. Rohkem kui kümne parkimiskohaga hoonete olulise rekonstrueerimise korral tuleb tagada, et paigaldatakse vähemalt üks elektrisõidukite laadimispunkt või sisseehitatud taristu.

Arengu-, riiklike ehitustööde ja halduse ministeerium jälgib rakendamist ja töid kas riikliku investeerimisühingu kaudu või otse asjaomaste kesknõukogude, maavolikogude, maakondlike omavalitsusüksuste ja muude omavalitsuste, sealhulgas Bukaresti kuue sektori kaudu. Avaliku sektori asutustele esitatavate konkursikutsete avaldamise eest vastutab ministeerium. Projektikonkursid koondatakse nii palju kui võimalik suurteks tsentraliseeritud hankepakettideks ning töötatakse välja standardsed hankedokumendid koos tulemusnäitajate ja erinõuete ning tehnilise ja majandusliku hindamise menetlustega.

Kõige suurema maavärinariskiga piirkondades asuvatele kohalikele haldusüksustele korraldatakse integreeritud projektide (seismne konsolideerimine ja energiatõhusus) konkurss. Eraldi projektikonkurss hõlmab mõõdukat (80 %) ja põhjalikku (20 %) energiatõhusaks renoveerimist. Kui pärast esimest vooru jäid kasutamata rahalised vahendid, tehakse ülejäänud rahalised vahendid samadel tingimustel kättesaadavaks kõigile kohalikele haldusüksustele põhimõttel „kes ees, see mees“.

Avaliku sektori hooned, mis on liigitatud RSI ja RsII maavärinariski klassidesse, jäetakse välja üksnes energiatõhususega seotud sekkumiste rahastamisest.

Selle telje raames tehtavad investeeringud viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering 2. Riikliku ehitusregistri rakendamine

Investeeringu eesmärk on luua riiklik hoonefondi andmebaas, mis sisaldab põhiteavet, nagu hoone liigitus, selle energiatarbimine ja seismiline risk. Andmebaas aitab kaasa poliitikaanalüüside väljatöötamisele ning programmide koostamisele ja hindamisele, eri programmide sihthoonete kindlakstegemisele, kehvale/kõrgete tulemuste kindlakstegemisele, investeeringute prioriseerimisele ja üldiste edusammude jälgimisele.

Investeeringuga luuakse riiklik hoonete register, mis on olemasolevate riiklike avaliku ja erasektori hoonete IT-süsteem. Register peab olema geoviidetega, ühendatud ja koostalitlusvõimeline kohaliku tasandi linnaandmepankade ja muude riiklike registrite süsteemidega. Esimeses katseetapis sisaldab register osa, mis sisaldab teavet kõigi taaste- ja vastupidavuskava alusel renoveeritavate hoonete kohta. See võimaldab jälgida kõnealuste hoonete energiatarbimist.

Hoone energiapass on osa logiraamatutest ja sisaldab kogu teavet energiaga seotud sekkumiste kohta digitaalsel kujul. Logiraamatud kuuluvad ühtse süsteemina riiklikku ehitusregistrisse.

Riiklik hoonete register on veebis katsejaotisega kättesaadav 31. detsembriks 2024.

Investeering 3. Kutsetöötajate ja töötajate kutsealase suutlikkuse suurendamine renoveerimisel, arendades ehitussektori energiatõhususe alaseid koolitusi

Investeeringu eesmärk on täiendada hoonete renoveerimisse tehtavaid investeeringuid, tugevdades ehitussektori spetsialistide ja tööjõu oskusi ja suutlikkust, mis ei ole praegu piisav, et viia ellu vajalik ambitsioonikas energiatõhusaks renoveerimine.

Koolitusprogrammid koosnevad elukestva õppe programmide lühiajalistest kursustest, mille eesmärk on parandada hoonete energiatõhusa renoveerimise kontekstis keskkonnahoidlike töökohtadega spetsialistide ja tööjõu oskusi, mida pakutakse Rumeenia territooriumil ühtlaselt jaotunud eri piirkondades. Arendatakse partnerlusi koolituskeskuste, ülikoolide ja asjaomaste institutsioonide vahel. Koolituskursused on struktureeritud mooduliteks ning sisaldavad nii teoreetilisi kui ka praktilisi kursusi. Investeering hõlmab puuetega inimeste osalemist eri- ja koolituskursustel/programmides.

Investeeringu eesmärk on töötada hoonete energiatõhususe valdkonnas välja 10 sertifitseerimiskava spetsialistide ja ehitustöötajate kvalifikatsiooni jaoks, hõlmates kokku vähemalt 8000 inimest.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2023.

Investeering 4. Ringmajandus ja ajalooliste hoonete suurem energiatõhusus

Investeeringu eesmärk on lahendada probleeme, mis on seotud ajalooliste hoonete, näiteks ajaloomälestiste ja kaitsealadel asuvate hoonete energiatõhusaks renoveerimise ja ressursitõhususega, kasutades valdkondadevahelist ja integreeritud lähenemisviisi, millega rakendatakse kestlikkuse ja ringmajanduse põhimõtteid kooskõlas ajaloomälestiste kaitse riikliku strateegiaga. Investeeringuga edendatakse ajalooliste hoonete renoveerimistöödest pärit materjali kogumist, parandamist ja korduskasutamist, aidates seeläbi kaasa nii kultuuripärandi säilitamisele kui ka kliima- ning energia- ja ressursitõhususe eesmärkidele kooskõlas ELi renoveerimislaine strateegiaga.

Investeeringuga i) töötatakse välja ja katsetatakse uusi materjale ja tehnoloogilisi lahendusi energia- ja ressursitõhususega seotud sekkumisteks ajalooliste hoonete puhul; II) arendada ajalooliste hoonete energia- ja ressursitõhususse sekkumiseks vajalikke kutseoskusi; III) luua katsekeskus ajalooliste hoonete lammutustöödest pärit ajalooliste ehitusmaterjalide kogumiseks ja taaskasutamiseks; IV) tagada ajalooliste hoonete korrapärane hooldamine.

Riikliku kultuuripärandi instituudi raames luuakse katsekeskus ajalooliste ehitusmaterjalide kogumiseks ja taaskasutamiseks 31. detsembriks 2024 ning 31. detsembriks 2025 töötatakse välja kaks sertifitseerimissüsteemi ajalooliste hoonete energia- ja ressursitõhususe meetmete jaoks, mis hõlmavad kokku vähemalt 200 inimest.

E.2. Laenu eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järgmised Num.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
90	Reform 1. Lihtsustatud ja ajakohastatud õigusraamistik, et toetada investeeringute tegemist üleminekul keskkonnasäästlikele ja vastupidavat ele hoonetele	Vaheeesmärk	Eluhoonete energiatõhususe parandamise mitmeaastase riikliku programmi (valitsuse erakorraline määrus nr 18/2009) kehtiva õigusraamistiku muudatuste jõustumine	Valitsuse erakorralise määruse nr 18/2009 muudatuste jõustumisele viitava seaduse säte				NELJAS KVARTAL	2022	Eluhoonete energiatõhususe parandamist käsitleva mitmeaastase riikliku programmi muudatustega suurendatakse elamute energiatõhusaks renoveerimise eesmärgke vähemalt 30 %-ni primaarenergia säästuni kuni 60 % primaarenergia säästuni, kehtestades loetelu mõõduka või põhjaliku renoveerimise kuludest, mis on toetuskõlblikud, ning suurendades programmi raames esitatud projektide tulemusnäitajate ambitsioonikust.
91	Reform 1.	Vahe-	Keskkonnahoidl	Avaldamine				NELJAS	2022	Tehniline reguleeriv

Järgmised Num.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	Lihtsustatud ja ajakohastatud õigusraamistik, et toetada investeeringute tegemist üleminekul keskkonnasäästlikele ja vastupidavatele hoonetele	eesmärk	ikele ja digitaalsetele hoonetele üleminekuks tehtavaid investeeringuid käsitlev tehniline õigusraamistik toimib	ametlikus väljaandes				KVARTAL		raamistik sisaldab järgmisi vastuvõetud ja toimivaid suuniseid: 1. Liginullenergiahoone suunistes antakse suuniseid liginullenergiahoonete nõuete tehnilise rakendamise kohta, et toetada liginullenergiahoone nõuete rakendamise järelevalve eest vastutavaid avaliku sektori keskhaldusasutusi. Suunised sisaldavad asjakohaseid näitajaid ning nende kogumise ja järelevalve mehhanisme. Ajalooliste hoonete energiatõhususe mitteinvasiivse lähenemisviisi metoodikaga kehtestatakse standardid,

Järgmised Num.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										et saavutada ajalooliste hoonete energia- ja ressursitõhususe kokkuvõtte, ilma et see mõjutaks nende arhitektuurilist ja ajaloolist väärtust.
92	Reform 1. Lihtsustatud ja ajakohastatud õigusraamistik, et toetada investeeringute tegemist üleminekul keskkonnasäästlikele ja vastupidavatele hoonetele	Märklaud	Ehituslubade väljastamise aja lühendamine		Protsent (%)	0	50	TEINE KVARTAL	2025	Asjaomaste üksuste poolt ehituslubade väljastamiseks kuluva aja vähendamine võrreldes 2020. aastaga vähemalt 50 % võrra 270 päevalt 135 päevale kogu ehituslubade saamise protsessi jooksul.
93	Reform 2. Strateegiline, õiguslik ja menetlusraamistik	Vaheeesmärk	Olemasoleva hoonefondi seismilise moderniseerimise riikliku	Riikliku seismilise riski vähendamise strateegia vastuvõtmine				NELJAS KVARTAL	2022	Strateegias määratakse kindlaks kriteeriumid, mille alusel prioriseerida investeeringuid olemasoleva hoonefondi

Järgmised Num.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas e	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	hoonete maavärinakindluse toetamiseks		seismilise riski vähendamise strateegia vastuvõtmine ja rakendamine.	valitsuse poolt.						seismilise riski vähendamise, lähtudes hoonete ja kogukondade seismilise riski tasemest ning riskivähendusmeetmetest saadavast kasust. Kiire visuaalse hindamise meetodika kasutuselevõtt seismiliste riskide teise tasandi hindamiseks aitab vähendada aega, mis on vajalik, et viia tulemuslikult lõpule hoonetega seotud sekkumiste prioriseerimine haavatavuse andmete põhjal mitmelt aastalt mitme kuuni. Selles võetakse arvesse pikaajalises renoveerimisstrateegias kavandatud meetmeid, töötades välja

Järgmised Num.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										kohustusliku integreeritud sekkumisjuhendi.
94	Reform 2. Strateegiline, õiguslik ja menetlusraamistik hoonete maavärinakindluse toetamiseks	Vaheeesmärk	Hoonete seismiliste riskide vähendamist käsitleva uue seaduse jõustumine	Hoonete seismiliste riskide vähendamist käsitleva uue seaduse jõustumisele viitav seaduse säte				NELJAS KVARTAL	2022	Hoonete seismiliste riskide vähendamist käsitleva uue seaduse jõustumine. Seadus hõlmab järgmisi toiminguid: - lisada mitmeaastane lähenemisviis olemasoleva hoonefondi moderniseerimiseks - lisada abikõlblike isikute loetellu; energiatõhususe suurendamiseks vajalike eri liiki tööde kulud; - laiendada programmi üldkasutatavatele hoonetele koos mitmepereelamutega; - RsII seismilise klassi lisamine abikõlblike

Järgmised Num.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas e	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										kriteeriumide hulka koos RSI seismilise klassiga.
95	Investeering 1. Renoveerimislaine fondi loomine olemasolevate hoonete energiatõhususe parandamiseks tehtavate tööde rahastamiseks	Vaheeesmärk	Millega kehtestatakse riiklik toetuskava mitmepereelamute energiatõhusaks ja energiatõhusaks renoveerimiseks ning integreeritud renoveerimiseks (seismne konsolideerimine ja energiatõhusus)	Rahastamiskava kehtestava ministri määruse avaldamine				KVARTAL	2022	Kava raames rahastatakse elamute energiatõhusaks renoveerimist vähemalt 3,2 miljoni m² ulatuses. Kava raames rahastatakse järgmist liiki projekte: - integreeritud projektid (seismne konsolideerimine ja energiatõhusus); - energiatõhusamaks renoveerimise projektid. Rahastamiskavaga tagatakse, et vähemalt 90 % kogueraldisest kasutatakse energiatõhususega seotud töödeks ning mitte rohkem kui 10 %

Järgmised Num.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										eraldisest kasutatakse seismiliseks konsolideerimiseks ja muudeks täiendavateks töödeks (nt tuleohutus, juurdepääsetavus). Kogu kavaga tagatakse, et kõigi lepingutega täidetakse asjaomane energiatõhususe nõue, mille kohaselt vähendatakse iga hoone (välja arvatud kultuuriväärtuse staatusega hoone) energiatarbimist vähemalt 50 % võrreldes aastase kütteenergia tarbimisega enne renoveerimist, mis tagab vähemalt 30 % (möödukas renoveerimine) ja 60 % (põhjalik renoveerimine) primaarenergia nõudluse vähenemise võrreldes

Järgmised Num.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										renoveerimiseelse olukorraga ja järgides tehnilisi suuniseid „ei kahjusta oluliselt“ (2021/C58/01).
96	Investeering 1. Renoveerimislaine fondi loomine olemasolevate hoonete energiatõhususe parandamiseks tehtavate tööde rahastamiseks	Vaheeesmärk	Millega luuakse riiklik toetuskava üldkasutatavate hoonete energiatõhusaks renoveerimiseks ja integreeritud renoveerimiseks (seismne konsolideerimine ja energiatõhusus)	Abikava kehtestamise korralduse avaldamine				KVARTAL	2022	Kavast rahastatakse üldkasutatavate hoonete vähemalt 1,8 miljoni m² energiatõhusaks renoveerimist. Kavaga tagatakse järgmist liiki projektid: - integreeritud projektid (seismne konsolideerimine ja energiatõhusus) - energiatõhusamaks renoveerimise projektid. Rahastamiskavaga tagatakse, et vähemalt 90 % kogueraldisest kasutatakse energiatõhususega seotud töödeks ning mitte rohkem kui 10 %

Järgmised Num.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										eraldisest kasutatakse seismiliseks konsolideerimiseks ja muudeks täiendavateks töödeks (nt tuleohutus, juurdepääsetavus). Kogu kavaga tagatakse, et kõigi lepingutega täidetakse asjaomane energiatõhususe nõue, mille kohaselt vähendatakse iga hoone (välja arvatud kultuuriväärtusega hoone) energiatarbimist vähemalt 50 % võrreldes aastase kütteenergia tarbimisega enne renoveerimist, mis tagab vähemalt 30 % (möödukas renoveerimine) ja 60 % (põhjalik renoveerimine) primaarenergia nõudluse säästu võrreldes renoveerimiseelse

Järgmised Num.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										olukorraga ja järgides tehnilisi suuniseid „ei kahjusta oluliselt“ (2021/C58/01).
97	Investeering 1. Renoveerimislaine fondi loomine olemasolevate hoonete energiatõhususe parandamiseks tehtavate tööde rahastamiseks	Vaheeesmärk	Projektikonkursid elamute energiatõhusaks renoveerimiseks ja integreeritud renoveerimiseks (seismne konsolideerimine ja energiatõhusus)	Konkursikutse tehnilise kirjelduse avaldamine				TEINE KVARTAL	2022	Ehitus-, riiklike ehitustööde ja halduse ministrium avaldab elamute energiatõhusaks renoveerimiseks ja integreeritud renoveerimiseks (seismne konsolideerimine ja energiatõhusus) järgmised kolm projektikonkurssi: - integreeritud projektide projektikonkurss, mille puhul seismiline konsolideerimine viiakse ellu integreeritud viisil koos energiatõhususe suurendamise meetmetega.

Järgmised Num.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										Konkursikutse on ette nähtud kohalikele haldusüksustele, mis asuvad piirkondades, kus maavärinaprojekti a(g) maapinna kiirenduse tippväärtus vastavalt seismilise konstruktsiooni koodeksis P100–1 esitatud Rumeenia territooriumi tsoonide kaardile on suurem kui 0,2 g või sellega võrdne, kui IMR=225 aastat. Konkursikutse täpsustamiseks tuleb eelistada vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohus olevaid kogukondi. - projektikonkurss selliste energiatõhusaks renoveerimise projektide jaoks, mis

Järgmised Num.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										on suunatud vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohus olevatele kogukondadele ja mille eelarve moodustab vähemalt 20 % 1. investeeringule eraldatud vahenditest, mis vastab energiatõhususele. - territoriaalse energiatõhususega seotud renoveerimisprojektide konkurss, mis on avatud kõigile kohalikele haldusüksustele, sealhulgas Bukaresti kuuete sektorile maakonna kohta vastavalt mitmepereelamute arvule ja maakonna elanikkonnale.

Järgmised Num.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										Hooned, mis on liigitatud maavärinariski klassidesse RsI ja RsII, jäetakse välja teise ja kolmanda projektikonkursi raames sõlmitavate energiatõhususlepingute puhul. Kõik kolm konkursikutset sisaldavad valikukriteeriume, mille kohaselt peavad kõik lepingud sisaldama asjakohast energiatõhususe nõuet, mille kohaselt tuleb kütteenergia tarbimist vähendada vähemalt 50 % võrreldes aastase kütteenergia tarbimisega enne renoveerimist iga hoone puhul (v.a hoone, mille puhul on tegemist kultuuriväärtusega), mis

Järgmised Num.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										annab vähemalt 30 % primaarenergia säästu võrreldes renoveerimiseelse olukorraga (mõõdukas renoveerimine). Kolmanda projektikonkursi puhul nõutakse, et 10 % eelarvest kulutatakse projektidele, mille primaarenergia sääst on vähemalt 60 % (põhjalik renoveerimine) võrreldes renoveerimiseelse olukorraga. Investeering ei hõlma gaasikatelde väljavahetamist. Kui vahendite kohta ei ole pärast esimest vooru lepingut veel sõlmitud, tehakse ülejäänud vahendid samadel tingimustel kättesaadavaks kõigile

Järgmised Num.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										kohalikele haldusüksustele põhimõttel „kes ees, see mees“.
98	Investeering 1. Renoveerimislaine fondi loomine olemasolevate hoonete energiatõhususe parandamiseks tehtavate tööde rahastamiseks	Vaheeesmärk	Projektikonkursis energiatõhusaks renoveerimiseks ja integreeritud renoveerimiseks (seismne konsolideerimine ja energiatõhusus) (avalikud hooned)	Konkursikutse tehnilise kirjelduse avaldamine				TEINE KVARTAL	2022	Arengu-, riiklike ehitustööde ja halduse ministeeriumi avaldatud projektikonkursid avalike hoonete energiatõhusaks renoveerimiseks ja integreeritud renoveerimiseks (seismne konsolideerimine ja energiatõhusus) rohe- ja vastupanuvõimelise ülemineku eesmärgil: - integreeritud projektide projektikonkurss, kus seismilise konsolideerimise sekkumisi viiakse ellu integreeritult energiatõhususe

Järgmised Num.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										suurendamisele suunatud meetmetega. Konkursikutse on ette nähtud kohalikele haldusüksustele, mis asuvad piirkondades, kus maavärinaprojekti a(g) maapinna kiirenduse tippväärtus vastavalt seismilise konstruktsiooni koodeksis P100–1 esitatud Rumeenia territooriumi tsoonide kaardile on suurem kui 0,2 g või sellega võrdne, kui IMR=225 aastat. - nõuab mõõdukat (80 %) ja põhjalikku (20 %) energiatõhusaks renoveerimise projekte, mis on pühendatud keskasutustele,

Järgmised Num.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas e	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										maavolikogudele, maakondlikele omavalitsustele ja muudele omavalitsustele, sealhulgas Bukaresti kuuele sektorile. RsI ja RsII maavärinariski klassidesse liigitatud hooned jäetakse teise projektikonkursi raames sõlmitavatest lepingutest välja. Kaks konkursikutset sisaldavad valikukriteeriume, mille kohaselt peavad kõik lepingud sisaldama asjakohast energiatõhususe nõuet, mille kohaselt tuleb kütteenergiatarbimist vähendada vähemalt 50 % võrreldes iga hoone (v.a

Järgmised Num.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										kultuuriväärtuse staatusega hoone) renoveerimisele eelneva aastase kütteenergia tarbimisega, mis tagab vähemalt 30 % primaarenergia säästu (mõõdukas renoveerimine) võrreldes renoveerimiseelse olukorraga. Teise projektikonkursi puhul nõutakse, et 20 % eelarvest kulutatakse projektidele, mille primaarenergia sääst on vähemalt 60 % (põhjalik renoveerimine) võrreldes renoveerimiseelse olukorraga. Investeeringud ei hõlma gaasikatelde väljavahetamist. Kui rahaliste vahendite kohta ei ole pärast esimest vooru lepingut

Järgmised Num.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										veel sõlmitud, tehakse ülejäänud vahendid samadel tingimustel kättesaadavaks kõigile omavalitsustele põhimõttel „kes ees, see mees“.
99	Investeering 1. Renoveerimislaine fondi loomine olemasolevate hoonete energiatõhususe parandamiseks tehtavate tööde rahastamiseks	Vaheeesmärk	Elamute energiatõhusaks renoveerimise ja integreeritud renoveerimise (seismne konsolideerimine ja energiatõhusus) lepingute allkirjastamine	Lepingute allakirjutamine				NELJAS KVARTAL	2022	Keskkonnahoidlikele ja vastupidavatele hoonetele (eluhooned) üleminekuks energiatõhusaks renoveerimiseks ja integreeritud renoveerimiseks (seismne konsolideerimine ja energiatõhusus) allkirjastatakse lepingud kooskõlas vaheeesmärkide 95 ja 97 tingimustega.
100	Investeering 1.	Vaheeesmärk	Lepingute allkirjastamine	Lepingute allakirjutamine				NELJAS KVARTAL	2022	Keskkonnahoidlikele ja vastupidavatele

Järgmised Num.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas e	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	Renoveerimislaine fondi loomine olemasolevate hoonete energiatõhususe parandamiseks tehtavate tööde rahastamiseks		üldkasutatavate hoonete energiatõhusaks renoveerimiseks ja integreeritud renoveerimiseks (seismne konsolideerimine ja energiatõhusus)					AL		hoonetele (avalikud hooned) üleminekuks energiatõhusaks renoveerimiseks ja integreeritud renoveerimiseks (seismne konsolideerimine ja energiatõhusus) allkirjastatakse lepingud kooskõlas vahe-eesmärkide 96 ja 98 tingimustega.
101	Investeering 1. Renoveerimislaine fondi loomine olemasolevate hoonete energiatõhususe parandamiseks tehtavate tööde	Märklaud	Mitmepereelamute täielik energiatõhusaks renoveerimine		Arv (m ²)	0	2 050 865	NELJAS KVARTAL	2025	Elamute energiatõhusaks renoveerimine kooskõlas vahe-eesmärkide 95 ja 97 tingimustega

Järgmised Num.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas e	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	rahastamiseks									
103	Investeering 1. Renoveerimislaine fondi loomine olemasolevate hoonete energiatõhususe parandamiseks tehtavate tööde rahastamiseks	Märklaud	Mitmepereelamute täielik energiatõhusaks renoveerimine		Arv (m ²)	2 050 865	3 204 478	TEINE KVARTAL	2026	Elamute energiatõhusaks renoveerimine kooskõlas vahe-eesmärkide 95 ja 97 tingimustega
104	Investeering 1. Renoveerimislaine fondi loomine olemasolevate hoonete energiatõhususe parandamiseks	Märklaud	Üldkasutatavate hoonete täielik energiatõhusaks renoveerimine		Arv (m ²)	0	1 204 553	NELJAS KVARTAL	2025	Üldkasutatavate hoonete energiatõhusaks renoveerimine kooskõlas vahe-eesmärkide 96 ja 98 tingimustega

Järgmised Num.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas e	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	ks tehtavate tööde rahastamiseks									
106	Investeering 1. Renoveerimislaine fondi loomine olemasolevate hoonete energiatõhususe parandamiseks tehtavate tööde rahastamiseks	Märklaud	Üldkasutatavate hoonete täielik energiatõhusaks renoveerimine		Arv (m ²)	1 204 553	1 797 841	TEINE KVARTAL	2026	Üldkasutatavate hoonete energiatõhusaks renoveerimine kooskõlas vahe-eesmärkide 96 ja 98 tingimustega
107	Investeering 2. Riikliku ehitusregistri rakendamine	Vahe-eesmärk	Loodud ja toimiv riiklik digitaalne ehitusregister.	Riiklik digitaalne hoonete register on veebis kättesaadav katsejaotisega, mis sisaldab				NELJAS KVARTAL	2024	Registri infosüsteem sisaldab avalike ja erahoonete geoviidetega andmebaasi, mis täiendab INSPIRE geoportaali ning on ühendatud ja

Järgmised Num.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
				teavet riikliku taaste- ja vastupidavuskaava kaudu renoveeritud hoonete kohta.						koostalitlusvõimeline kohaliku tasandi linnade andmebaasi ja muude riiklike registrite süsteemidega. Hoone energiapass on osa logiraamatutest ja sisaldab kogu teavet energiaga seotud sekkumiste kohta digitaalsel kujul. Logiraamatud kuuluvad ühtse süsteemina riiklikku ehitusregistrisse. Registri eesmärk on jälgida energiatõhusaks renoveerimise andmeid (energiasääst, heitkoguste vähendamine) ning andmeid seismilise haavatavuse ja muude hoone omaduste kohta.
108	Investeering 3.	Märklaud	Sertifitseerimissüsteemide		Number	0	10	KVARTAL	2023	Ehitiste töötajatele ja spetsialistidele

Järgmised Num.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	Renoveerimis sektori spetsialistide ja töötajate kutsealase suutlikkuse suurendamine, töötades välja energiatõhususega seotud ehitusalaseid koolitusi		kehtestamine ehitiste energiatõhususe valdkonnas							kehtestatakse vähemalt kümme sertifitseerimissüsteemi. Sertifikaate antakse koolitusprogrammides elukestva õppe programmide lühikursuste vormis, mida pakutakse Rumeenia territooriumil ühtlaselt jaotunud eri piirkondades. Koolituse eesmärk on parandada spetsialistide ja töötajate oskusi hoonete energiatõhusaks renoveerimisel.
109	Investeering 3. Renoveerimis sektori spetsialistide ja töötajate kutsealase suutlikkuse suurendamine	Märklaud	Vähemalt 8000 spetsialisti ja töötajat, kellel on sertifikaat energiatõhususega seotud koolituste läbimiseks		Number	0	8 000	NELJAS KVARTAL	2023	Vähemalt 8000 ehitussektori spetsialisti ja töötajat peavad energiatõhususega seotud koolituste läbimiseks olema saanud lühikese kursuse sertifikaadi.

Järgmised Num.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	e, töötades välja energiatõhus usega seotud ehitusalaseid koolitusi									
110	Investeering 4. Ringmajandus ja ajalooliste hoonete suurem energiatõhusus	Vaheeesmärk	Kasutusel on labor uute materjalide ja tehnoloogiliste lahenduste katsetamiseks ajalooliste hoonete jaoks.	Labor töötab				NELJAS KVARTAL	2024	Labori organisatsiooniline struktuur ja juhtimiskord peavad olema kehtestatud, et katseid oleks võimalik teha teaduslike meetodite kohaselt. Katse tulemusi kasutatakse selliste meetodite tehniliste menetluste väljatöötamiseks, mille eesmärk on suurendada ajalooliste hoonete energiatõhusust, kasutades tehnikaid ja uusi materjale, sõltuvalt piirkonnast, ehitustraditsioonist ja füüsilistest omadustest.

Järgmised Num.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
111	Investeering 4. Ringmajandus ja ajalooliste hoonete suurem energiatõhusus	Vaheeesmärk	Kasutusel on riikliku kultuuripärandi instituudi katsekeskus ajalooliste ehitusmaterjalide kogumiseks ja taaskasutamiseks.	Tegevuslitsents on saadud				NELJAS KVARTAL	2024	Katsekeskus peab olema varustatud taristuga ajalooliste materjalide demonteerimiseks, liigiti kogumiseks ja sortimiseks ning vahenditega, mida on vaja ajalooliste hoonete renoveerimisel ja lammutamisel kogutud materjalide parandamiseks. Parandatud materjale taaskasutatakse ajalooliste hoonete tulevastes töödes, sealhulgas käesolevast komponendist rahastatavates töödes. Keskuse arendamine põhineb ringmajandusel ja on kooskõlas ressursitõhususe põhimõtetega.
112	Investeering 4.	Märklaud	Vähemalt 200 spetsialisti,		Number	0	200	NELJAS KVART	2025	Vähemalt 200 spetsialisti peab olema

Järgmised Num.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	Ringmajandus ja ajalooliste hoonete suurem energiatõhusus		kellel on sertifikaat, et nad saaksid läbida ajalooliste hoonetega seotud sekkumisi ja energiatõhusust käsitlevad koolitused.					AL		saanud sertifikaadi energiatõhususega seotud koolituste läbimiseks ajalooliste hoonete valdkonnas.

F. KOMPONENT 6: VÄHENDAMINE

Energiasektor on Rumeenia suurim kasvuhoonegaaside heite allikas (66 %). Rumeenia prognoosib oma riiklikus energia- ja kliimakavas ligikaudu 22,6 miljardi euro ulatuses investeeringuid energiasektorisse aastatel 2021–2030, et saavutada riikliku energia- ja kliimakava 2030 poliitikaeesmärgid.

Komponendi eesmärk on lahendada Rumeenia energiasectori peamised probleemid seoses CO₂ heite vähendamise ja õhusaastega. Eelkõige on selle eesmärk kiirendada energiasectori CO₂ heite vähendamist, kaotades 2032. aastaks järk-järgult pruunsöe- ja söeküttel töötavad elektrijaamad ning hõlbustades taastuvate energiaallikate ja alternatiivsete energiaallikate, näiteks saastevaba vesiniku kasutuselevõttu. Samuti on selle eesmärk suurendada elektrivõrgu paindlikkust, digitaliseerida energiasectorit ja vähendada tööstuse energiamahukust. Komponendi eesmärk on ka parandada energiasectori riigiettevõtete üldjuhtimist.

Nende investeeringute ja reformide puhul võetakse arvesse Rumeenia viimase kahe aasta riigipõhiseid soovitusi „keskenduda investeeringutega seotud majanduspoliitikas vähese CO₂-heitega ja energiatõhususele“ (riigipõhine soovitus 4, 2019) ning „keskenduda investeeringutele rohepöördesse, eelkõige energia- ja keskkonnataristu puhtale ja tõhusale tootmisele ja kasutamisele, sealhulgas söekaevanduspiirkondades“ (riigipõhine soovitus 3, 2020).

Lähtudes meetmete kirjeldusest taaste- ja vastupidavuskavas ja võttes arvesse põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) kohaseid leevendavaid samme, mis kavas on sätestatud, võib eeldada, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses oluliselt keskkonnanäesmärke.

F.1. Tagastamatu rahalise toetusega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform 1. Elektrituru reform, söe asendamine energiaallikate jaotuses ning taastuvelektri tootmis- ja tootmistehavate erainvesteeringute õigusliku ja reguleeriva raamistiku toetamine

Reformi eesmärk on vähendada energiasectori CO₂ heidet, keskendudes energiatootmisele. Reform hõlmab kahte peamist meetet: söe kasutamise järkjärguline lõpetamine ja taastuvatest energiaallikatest toodetud elektri tootmisvõimsuse suurendamine.

Esimese reformielemendi eesmärk on lõpetada 2032. aastaks järk-järgult söe- ja pruunsöeküttel töötavad elektrijaamad. CO₂-heite vähendamist käsitlev seadus ja sellega seotud teised õigusaktid, milles sätestatakse kogu paigaldatud söe- ja pruunsöevõimsuse dekomisjoneerimise ajakava, jõustuvad 30. juuniks 2022. Kokku 3 780 MW kivisöel ja pruunsöel töötavat ülesseatud elektritootmisvõimsust kõrvaldatakse kasutuselt 31. detsembriks 2025.

Teise reformielemendi eesmärk on hõlbustada ja kiirendada taastuvate energiaallikate kasutuselevõttu Rumeenia energiaallikate jaotuses. Lisaks liidu õigusaktide ülevõtmisele tehakse uues energiaseaduses järgmist: I) võtta taastuenergia tootmis- ja tootmistehavate investeeringute peamiseks toetusmehhanismiks kasutusele hinnavahelepingud; II) võimaldada kõigil energiatootjatel pidada otseseid läbirääkimisi energiaostulepingute üle; III) lihtsustada taastuenergiasse tehtavate investeeringute litsentsimise ja lubade andmise menetlusi, kehtestades lühemad ja kohustuslikud haldusreageerimisajad ning rakendades aruandlusmenetlusi tarbetute viivituste korral; IV) kehtestada konkreetne toetusraamistik avamere taastuenergia investeeringuteks praegu alakasutatud piirkondades; ning v) rakendada tasakaalustaval turul

tarbimiskaja, et vähendada tipptundidel tarbimist ja suurendada tööstustarbijate osalemist energiaturul.

Uus energiaseadus jõustub 30. juuniks 2023. Nende meetmete tulemusena võetakse 30. juuniks 2026 kasutusele ja ühendatakse võrku täiendav taastuvenergia (tuule- ja päikeseenergia) võimsus vähemalt 3 000 MW.

Reform 2. Riigiettevõtete juhtimise parandamine energiasektoris

Reformi eesmärk on parandada riigiettevõtete üldjuhtimist, keskendudes energiasektorile. Eelkõige parandatakse reformiga energiasektori riigiettevõtete juhatuse ja/või nõukogu liikmete valimise ja ametisse nimetamise läbipaistvust ja konkurentsivõimet. Need juhtorganid nimetatakse ametisse neljaks aastaks ning tasustamissüsteem põhineb finants- ja teenusetulemustega seotud kvantitatiivsetel ja kvalitatiivsetel eesmärkidel.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2022. Reformiga viiakse 30. juuniks 2023 lõpule ka Hidroelectrica vähemalt 15 % aktsiate noteerimine.

Reform 3. Keskkonnahoidlik eelarvestamine

Rumeenia ei kasuta praegu keskkonnahoidlikke eelarvetavasid. Reformi eesmärk on võimaldada jälgida keskkonnahoidlikke eelarvelisi kulusi ning hinnata eelarvepoliitika mõju keskkonnale ja kliimale. Selle reformi raames töötab rahandusministeerium välja metoodika üksikute eelarveridade mõju hindamiseks keskkonnaeesmärkidele ja rakendab seda kooskõlas ELi kestliku tegevuse taksonoomia ja põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suunistega (2021/C58/01). Reformiga suurendatakse kohalike ametiasutuste suutlikkust rakendada keskkonnahoidlikke eelarvetavasid.

Metoodika võetakse vastu, avaldatakse ja rakendatakse 30. septembriks 2023.

F.2. Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, sihid ja näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
113	Reform 1. Elektrituru reform, söe asendamine energiaallikate jaotuses ning taastuvelektri tootmisettehtavate erainvesteeringute õigusliku ja reguleeriva raamistiku toetamine	Märklaud	Söekütletöötava elektritootmise võimsuse kasutuselt kõrvaldamine		Megavattid (MW)	0	1 695	NELJAS KVARTAL	2021	1 695 MW söekütletöötavat ülesseatud elektritootmisvõimsust on kasutusest kõrvaldatud.
114	Reform 1. Elektrituru reform, söe asendamine energiaallikate jaotuses ning taastuvelektri tootmisettehtavate erainvesteeringu	Vaheeesmärk	CO ₂ -heite vähendamist käsitleva seaduse jõustumine, millega võetakse vastu söe/pruunsöe järkjärgulise kasutuselt	Õigusakti jõustumisele viitava seaduse säte				TEINE KVARTAL	2022	2022. aasta teiseks kvartaliks jõustub CO ₂ heite vähendamise seadus (ja kõik teised õigusaktid) ajakavaga kuni 2032. aastani: - Söe/pruunsöe põletamisel põletatud elektritootmise koguvõimsuse (st 4 590 MW) kasutuselt

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Möödühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	te õigusliku ja reguleeriva raamistiku toetamine		kõrvaldamise ajakava							kõrvaldamine. - Suletavate kaevanduste taastamisega seotud meetmed (nt mulla kuivatamine kaevandatud aladel, näiteks ülemine muld ja taastaimestamine, jäätmemaadlad, sulgemisjärgne maa kasutamine maavormi jaoks). - Oskuste täiendamise meetmed (ametialane ümberkorraldamine ja ümberõpe) ning muud meetmed, millel on mõjutatud kogukondadele sotsiaalmajanduslik mõju.
115	Reform 1. Elektrituru reform, söe asendamine energiaallikate jaotuses ning	Märklaud	Pruunsöel põhineva elektritootmis võimsuse kasutuselt kõrvaldamine		Megavattid (MW)	1 695	2 355	NELJAS KVARTAL	2022	Kokku suletakse kokku 2 355 MW kivisöe ja pruunsöega köetav elektritootmisvõimsus, millest 2025. aasta MW on kasutusest kõrvaldatud ja

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Möödühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	taastuvelektri tootmise tehtavate erainvesteeringute õigusliku ja reguleeriva raamistiku toetamine									330 MW on ümber ehitatud. Seisatud võimsus kõrvaldatakse 2025. aastaks ning see aktiveeritakse ja seda kutsutakse tootma üksnes CO2-heite vähendamise seaduse artiklis 4 sätestatud konkreetsetel asjaoludel ja täielikus kooskõlas asjakohase ELi õigusega, sealhulgas riigiabi eeskirjadega.
116	Reform 1. Elektrituru reform, söe asendamine energiaallikate jaotuses ning taastuvelektri tootmise tehtavate erainvesteeringute õigusliku ja reguleeriva	Vaheeesmärk	Uue energiaseaduse jõustumine	Seaduse säte, mis viitab energiaseaduse jõustumisele				TEINE KVARTAL	2023	Uue energiaseaduse (ja mis tahes nõutavate teiseste õigusaktide) jõustumine, mis: – Rakendada hinnavahelepinguid; - Taastuenergia ostulepingute sõlmimine; - Lihtsustada taastuenergiasse tehtavate investeeringute litsentsimis- ja

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Möödühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	raamistiku toetamine									loamenetlusi, lühikest ja siduvat haldusreageerimisega ning aruandlusmenetlusi tarbetute viivituste korral, vähendada vajalikke dokumente ja menetlusi, kehtestada uus spetsiaalne avamere taastuenergiajaamade raamistik; - rakendada tasakaalustamisturul nõudluspoole reageeringut.
117	Reform 1. Elektrituru reform, söe asendamine energiaallikate jaotuses ning taastuvelektri tootmisse tehtavate erainvesteeringute õigusliku ja	Vaheeesmärk	Taastuvate energiaallikate hinnavahelepingute allkirjastamine	Kõigi lepingute allkirjastamine				NELJAS KVARTAL	2023	Lepingute allkirjastamine pärast esimest pakkumisvooruhinnavahelepingute jaotamiseks, et edendada taastuvatest energiaallikatest elektri tootmist (vähemalt 1 500 MW ülesseatud võimsust) kooskõlas põhimõtte „ei kahjusta

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Möödühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	reguleeriva raamistiku toetamine									oluliselt“ tehniliste suunistega (2021/C58/01), mida rahastatakse muudest ELi fondidest.
118	Reform 1. Elektrituru reform, söe asendamine energiaallikate jaotuses ning taastuvelektri tootmisse tehtavate erainvesteeringute õigusliku ja reguleeriva raamistiku toetamine	Vaheeesmärk	Taastuvate energiaallikate hinnavahelepingute allkirjastamine	Kõigi lepingute allkirjastamine				TEINE KVARTAL	2025	Lepingute allkirjastamine pärast teist pakkumisvooruhinnavahelepingute jaotamiseks, et edendada taastuvatest energiaallikatest elektri tootmist (vähemalt 2 000 MW täiendavat ülesseatud võimsust) kooskõlas põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suunistega (2021/C58/01), mida rahastatakse muudest ELi fondidest.
119	Reform 1. Elektrituru reform, söe asendamine energiaallikate jaotuses ning taastuvelektri	Märklaud	Pruunsöel põhineva elektrienergia tootmisvõimsuse kasutuselt kõrvaldamine		Megavatid (MW)	2 025	3 780	NELJAS KVARTAL	2025	Kasutuselt on kõrvaldatud kokku 3 780 MW kivisöel ja pruunsöel töötavat elektritootmisvõimsust, mis on osaliselt asendatud 1 300 MW tulevikukindla, paindliku ja tõhusa

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Möödühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	tootmise tehtavate erainvesteeringute õigusliku ja reguleeriva raamistiku toetamine									gaasipõhise elektritootmisega või gaasil töötava soojuse ja energia koostootmisega, mis võimaldab taastuvatest energiaallikatest toodetud ja vähese CO2 heitega gaaside kasutamist rahastada muudest ELi vahenditest.
120	Reform 1. Elektrituru reform, sõe asendamine energiaallikate jaotuses ning taastuvelektri tootmise tehtavate erainvesteeringute õigusliku ja reguleeriva raamistiku toetamine	Märklaud	Täiendav tellitud taastuenergia võimsus		Megavattid (MW)	4 408	7 408	TEINE KVARTAL	2026	Lisaks olemasolevale installeeritud võimsusele (tuule- ja päikeseenergia) on tellitud ja võrku ühendatud vähemalt 3 000 MW täiendavat taastuenergia võimsust (tuule- ja päikeseenergia), mida rahastatakse osaliselt muudest ELi vahenditest.
121	Reform 2. Riigiettevõtete	Vaheeesmärk	Riigiettevõtete juhtimise	Haldusnõukogude valimine ja				NELJAS	2022	Kõigi energeetikaministeeriumi

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	juhtimise parandamine energiasektoris		parandamine energiasektoris	ametisse nimetamine on lõpule viidud				KVARTAL		pädevusse kuuluvate riiklike riigiettevõtete (nt Hidroelectrica, Romgaz, Nuclearelectrica) juhtimise ja/või nõukogude liikmete valimine ja ametisse nimetamine läbipaistva ja konkurentsipõhise menetluse alusel, mille mandaat on neli aastat, ning tasustamissüsteemi alusel, mis põhineb kvantitatiivsetel ja kvalitatiivsetel eesmärkidel, mis on seotud ettevõtja finants- (nt tulu ja tulu, riigieelarve kaasamine) ja teenuste osutamisega (näiteks sõltumatu organi korraldatud representatiivsel klientide rahulolu uuringul).
122	Reform 2. Riigiettevõtete juhtimise	Vaheeesmärk	Vähemalt 15 % Hidroelectrica	Esialgse avaliku pakkumise lõpuleviimine				TEINE KVARTAL	2023	Pärast noteerimisprospekti avaldamist kaubeldakse börsil vähemalt 15 %

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	parandamine energiasektoris		aktsiate noteerimine lõpetatud							osalusega Hidroelectricas pärast esialgset avalikku pakkumist.
123	Reform 3. Keskkonnahoidlike eelarvestamine	Vaheeesmärk	Keskkonnahoidlike eelarve planeerimise meetodika viimistlemine ja kohaldamine	Keskkonnahoidlike eelarve planeerimise meetodika väljatöötamine ja kohaldamise algus				KOLMAS KVARTAL	2023	Rahandusministeerium viimistleb ja kohaldab meetodikat, mille alusel hinnata üksikute eelarveridade mõju keskkonnanäesmärkidele kooskõlas ELi kestliku tegevuse taksonoomia ja põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suunistega (2021/C58/01). Meetodika võetakse vastu, avaldatakse ja seda hakatakse kohaldama ning see võimaldab jälgida roheline eelarve kulusid ning hinnata eelarvepoliitika keskkonnamõju ja kliimamõju.

F.3. Laenuga seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform 4. Soodsa õigusliku ja reguleeriva raamistiku väljatöötamine tulevikutehnoloogiate, eelkõige vesiniku- ja hoiustamislahenduste jaoks

Reformi eesmärk on muuta kehtivat õigus- ja õigusraamistikku, et kehtestada meetmed taastuvallikatest toodetud vesiniku kasutuselevõtu toetamiseks ja hõlbustamiseks, keskendudes transpordi- ja energiasektorile (gaas ja elekter). Eelkõige töötatakse reformiga välja riiklik vesinikustrateegia ja strateegiline tegevuskava, milles määratakse kindlaks strateegia meetmete rakendamise ajakava. Reformiga kõrvaldatakse kõik õiguslikud ja haldustakistused taastuvallikatest toodetud vesiniku tehnoloogia arendamisel ning aidatakse saavutada tulevasi riiklikke ja Euroopa eesmärke seoses taastuvallikatest toodetud vesiniku tootmise, ladustamise, transpordi ja kasutamisega 2030. aastaks.

Määruse kohaselt on vesinikuvalmis seadmed (nt katlad) ja seadmed kohustuslikud alates 1. jaanuarist 2026 kõigi uute käitiste puhul.

Kooskõlas taaste ja vastupidavuse määruse artikli 7 lõikega 2 on Rumeenia taotlenud tehnilist abi riikliku vesinikustrateegia väljatöötamiseks ette nähtud tehnilise abi rahastamisvahendi kaudu, sealhulgas sellise poliitika kindlaksmääramist, mille eesmärk on suunata, koordineerida ja mobiliseerida avaliku ja erasektori investeeringuid vesiniku (taastuvate gaaside) tootmise, ladustamise, transpordi ja tarbimise/kasutamise valdkonnas, sealhulgas vaadata läbi õigusraamistik, mis on vajalik selle valdkonna stimuleerimiseks. Riiklikul vesinikustrateegial ja asjakohasel tegevuskaval põhinevad õigus- ja õigusraamistiku muudatused viiakse lõpule 31. märtsiks 2023.

Reform 5. Majanduse energiamahukuse vähendamine, töötades välja jätkusuutliku mehhanismi energiatõhususe suurendamiseks tööstuses

Reformi eesmärk on hõlbustada investeeringuid tööstuse energiatõhususse ja suurendada tööstussektori vastupanuvõimet.

Reformiga: I) kõrvaldada energiatõhususe lepingute sõlmimise takistused; II) võtta kasutusele energiatõhususe turujärelevalve, et tagada toodete vastavus ökodisaini standarditele, iii) suurendada VKEdede teadlikkust energiatõhususe meetmetest, programmidest ja eelistest; IV) luua järelevalvesüsteem energiaauditite soovitude rakendamiseks heitkogustega kauplemise süsteemi sektorites; v) kehtestada keskkonnahoidlikele rahastamisvahenditele uued standardid.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2022.

Reform 6. Konkurentsivõime suurendamine ja CO₂-heite vähendamine kütte- ja jahutussektoris

Reformi eesmärk on aidata kaasa kütte- ja jahutussektori CO₂ heite vähendamisele.

Reformiga: I) selgitada kesk- ja kohalike omavalitsuste vahelisi kohustusi kütte- ja jahutussektori juhtimisel ning laiendada äriühingu üldjuhtimise seaduse kohaldamist kaugküttetarnijatele; II) tagada biomassi jätkusuutlikkus ja jälgitavus, et vältida bioenergia kasutamise negatiivset mõju bioloogilisele mitmekesisusele ja metsadele, ning mitmekesistada energiaallikate jaotust küttes ja jahutuses väljaspool metsa biomassi; III) võimaldada korterelamutel ja nende üürnike ühendustel toota ja müüa üleliigset päikese- ja võimaluse korral tuuleenergiat paindlikumal kujul, luues netoarvestisüsteemid, lihtsustades ühendusmenetlusi ja kehtestades stiimuleid.

Reform viiakse ellu 31. detsembriks 2023.

Investeering 2: Saastevaba vesiniku tootmisvõimsus elektri salvestamiseks ja/või tööstuse CO₂ heite vähendamiseks

Selle investeeringu eesmärk on aidata kaasa saastevaba vesiniku kasutuselevõtule kooskõlas ELi vesinikustrateegiaga, paigaldades elektrolüüsiseadmetesse saastevaba vesiniku tootmisvõimsuse vähemalt 60 MW H_{2, mis} toodab taastuvatest energiaallikatest vähemalt 10000 tonni vesinikku.

Investeering viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering 3: Paindliku ja väga tõhusa gaasipõhise elektri- ja soojusenergia tootmise arendamine kaugküttes, et saavutada CO₂-heite ulatuslik vähendamine

Investeeringu eesmärk on aidata lahendada Rumeenia probleeme üleminekul kivisöest ja pruunsöest energiaallikalt. Eelkõige tagatakse investeeringuga tarbijatele soojuse pakkumine söeküttel elektri ja soojuse tootmise järkjärgulise lõpetamise kontekstis.

Investeeringu tulemusel paigaldatakse vähemalt 300 MWe elektritootmisvõimsus tulevikukindla, paindliku ja suure tõhususega gaasiküttel soojus- ja elektrienergia koostootmiseks, mis võimaldab kasutada taastuvatest energiaallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaase.

Eeldatakse, et kõnealune meede ei kahjusta oluliselt keskkonnanäesmärke määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse meetme kirjeldust ning taaste- ja vastupidavuskavas kooskõlas põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suunistega (2021/C58/01) sätestatud leevendavaid samme. See tagatakse järgmiste kaasnevate meetmetega:

- Komponenti nr 6 4. reform koos komponendi nr 6 2. investeeringuga hõlmab usaldusväärseid kavasid suurendada taastuvatest energiaallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaaside kasutamist riikliku vesinikustrateegia ja tegevuskava vastuvõtmise ja rakendamise ning taastuvallikatest toodetud vesiniku tootmisvõimsuse paigaldamise kaudu; ja
- Komponenti 1 reformi tulemusena suletakse söe- ja pruunsöel töötavad elektri- ja soojusjaamad, mis on selle investeeringu raames oluliselt CO₂-mahukamad kui suure tõhususega gaasiküttel töötavad kombineeritud soojus- ja elektrienergiajaamad. 31. detsembriks 2025 suletakse kokku 3 780 MW kivisöel/ligniidil töötavat võimsust ning see võimsus on märkimisväärselt suurem kui selle investeeringu raames paigaldatav 300 MW gaasil töötav kombineeritud soojus- ja elektrienergia koostootmisvõimsus ning 1 300 MW gaasiküttel töötav võimsus, mis on kavas paigaldada asendamiseks; ja
- Komponenti 1 reformi tulemusena paigaldatakse 2026. aastaks vähemalt 3 000 MW täiendavat taastuvenergia võimsust, mis näitab, et Rumeenial on usaldusväärne trajektoor taastuvate energiaallikate osakaalu suurendamiseks riiklikus energia- ja kliimakavas 2030. aastaks seatud taastuvenergia eesmärgi saavutamiseks. Kuna Rumeenia kavatseb seda eesmärki suurendada, käivitatakse 30. juuniks 2025 teine enampakkumisvoor taastuvenergia hinnavahelepingute sõlmimiseks, et näidata usaldusväärset trajektoori taastuvate energiaallikate osakaalu suurendamiseks suurema eesmärgi suunas; ja

- Komponenti nr 6 1. reform hõlmab konkreetseid reforme ja investeeringuid taastuvate energiaallikate osakaalu suurendamiseks, nagu hinnavahelepingute rakendamine, taastuvenergia ostulepingute sõlmimine, taastuvenergiasse tehtavate investeeringute litsentsimis- ja loamenetluste lihtsustamine, lühikesed ja siduvad haldusreageerimisajad ja aruandlusmenetlused tarbetute viivituste korral, vajalike dokumentide ja menetluste vähendamine ning avamere taastuvenergiajaamade jaoks uue sihtotstarbelise raamistiku kehtestamine.

Lisaks kiidetakse 30. juuniks 2022 heaks riiklik õhusaaste kontrolli programm, mis oleks tulnud esitada komisjonile 2019. aasta aprilliks kui direktiivil (EL) 2016/2284 põhinev ELi õiguslik nõue (vt säästva transpordi komponendi 1. reformi joonealune märkus 1).

Investeering viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering 4. Patareide ja akude, elementide ja päikesepaneelide (sealhulgas abiseadmete) tööstuslik tootmis- ja/või montaaži- ja/või ringlussevõtuahel ning uued elektrisalvestusvõimsused

Investeeringu eesmärk on suurendada elektrivõrgu paindlikkust ja aidata kaasa taastuvate energiaallikate täiendava tootmisvõimsuse integreerimisele.

Investeeringul on kolm allinvesteeringut:

- Esimese allinvesteeringuga akude väärtusahelasse (tootmine, monteerimine ja ringlussevõtt) saavutatakse 30. juuniks 2026 patareide ja akude tootmise ja kokkupanemise koguvõimsus vähemalt 2 GW aastas pärast projektikonkurssi valikukriteeriumidega, millega tagatakse vastavus põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01). Need kriteeriumid välistavad eelkõige prügilate, jäätmepõletustehaste² ja mehhaaniliste bioloogilise töötlemise³ rajatistega seotud tegevuse, samuti tooraine kaevandamisega seotud tegevuse.
- Teine allinvesteering fotogalvaaniliste elementide ja paneelide väärtusahelasse (tootmine, monteerimine ja ringlussevõtt) peab saavutama 30. juuniks 2026 vähemalt 200 MW fotogalvaaniliste elementide ja paneelide aastase koguvõimsuse pärast projektikonkurssi valikukriteeriumidega, millega tagatakse vastavus põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01). Need kriteeriumid välistavad eelkõige prügilate,

²Välistamist ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemisega tegelevates jaamades, ega olemasolevate jaamade suhtes, kui meetme tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda heitgaase ladustamiseks või kasutamiseks või taaskasutada põletustuhas leiduvaid materjale, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

³Välistamist ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad olemasolevates mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamades, kus nende tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõttu biojäätmete kompostimiseks ja biojäätmete anaeroobseks lagundamiseks, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

jäätmepõletustehaste⁴ ja mehhaaniliste bioloogilise töötlemise⁵ rajatistega seotud tegevuse, samuti tooraine kaevandamisega seotud tegevuse.

- Kolmanda allinvesteeringu eesmärk on paigaldada 30. juuniks 2026 elektri salvestamise koguvõimsus vähemalt 240 MW (ehk 480 MWh) pärast projektikonkurssi valikukriteeriumidega, mis tagavad vastavuse põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01).

Investeering viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering 5. Energiatõhususe tagamine tööstussektoris.

Investeeringu eesmärk on suurendada tööstuse energiatõhusust, näiteks vähendada energiatarbimist, arendada välja süsteemid energiatarbimise mõõtmiseks ning suurendada omatarbeks toodetud energia ja soojuste tarbimist.

Investeeringuga vähendatakse kasvuhoonegaaside otsest ja kaudset heidet vähemalt 30 % võrreldes eelneva heitega vähemalt 30 projekti puhul, mida jälgitakse riikliku energiatarbimise tsentraliseerimise ja analüüsimise IT-platvormi kaudu.

Tagamaks, et meede vastab „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01), jäetakse tulevaste projektikonkursside juhendites sisalduvatest rahastamiskõlblikkuse kriteeriumidest välja järgmised tegevused: I) fossiilkütustega seotud tegevus, sealhulgas järgmise etapi kasutamine⁶; II) ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) raames toimuv tegevus, millega saavutatakse prognoositud kasvuhoonegaaside heide, mis ei ole asjaomastest võrdlusalustest väiksem⁷; III)

⁴Välistamist ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemisega tegelevates jaamades, ega olemasolevate jaamade suhtes, kui meetme tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda heitgaase ladustamiseks või kasutamiseks või taaskasutada põletustuhas leiduvaid materjale, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

⁵Välistamist ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad olemasolevates mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamades, kus nende tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõttu biojäätmete kompostimiseks ja biojäätmete anaeroobseks lagundamiseks, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

⁶Välja arvatud käesoleva meetme kohased elektri- ja/või soojusenergia tootmise ning maagaasi ülekande- ja jaotustaristuga seotud projektid, mis vastavad põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) III lisas sätestatud tingimustele.

⁷Kui toetatava tegevuse prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomastest võrdlusalusest oluliselt madalam, tuleks esitada selgitus põhjuste kohta, miks see ei ole võimalik. Saastekvootide tasuta eraldamise võrdlusalused saastekvootidega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvate tegevuste jaoks on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/447.

prügilate, jäätmepõletustehaste⁸ ja mehhaaniliste bioloogilise töötlemise rajatistega seotud tegevus⁹; ning iv) tegevused, mille puhul pikaajaline jäätmete kõrvaldamine võib keskkonda kahjustada. Peale selle peab rahastamiskõlblikkuse kriteeriumides olema sätestatud tingimus, et valida võib ainult tegevusi, mis vastavad asjakohastele ELi ja riiklikele keskkonnanalastele õigusaktidele.

Investeering viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

⁸Välistamist ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemisega tegelevates jaamades, ega olemasolevate jaamade suhtes, kui meetme tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda heitgaase ladustamiseks või kasutamiseks või taaskasutada põletustuhas leiduvaid materjale, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

⁹Välistamist ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad olemasolevates mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamades, kus nende tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõttu biojäätmete kompostimiseks ja biojäätmete anaeroobseks lagundamiseks, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

F.4. Laenu eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
126	Reform 4. Soodsa õigusliku ja reguleeriva raamistiku väljatöötamine tulevikutehnoloogiate, eelkõige vesiniku- ja hoiustamislahenduste jaoks	Vaheeesmärk	Õigusraamistiku muudatuste jõustumine, millega rakendatakse riiklikku vesinikustrateegiat	Seaduse säte, mis viitab õigusliku raamistiku muudatuste jõustumisele				KVARTAL	2023	Õigusraamistiku muudatuste jõustumine, mis põhinevad riiklikul vesinikustrateegial ja asjakohasel tegevuskaval. Muudatustega kõrvaldatakse kõik õiguslikud ja haldustakistused taastuvallikatest toodetud vesiniku tehnoloogia arendamisel ning rakendatakse meetmeid, mis on vajalikud kogu taastuvallikatest toodetud vesiniku väärtusahela arendamiseks, sealhulgas vesinikuvalmis seadmete ja seadmete kohustuslik kasutamine lõppkasutajate poolt 1. jaanuariks 2026.
127	Reform 5. Majanduse energiamahukuse vähendamine, töötades välja	Vaheeesmärk	Sellise õigusraamistiku jõustumine, millega kehtestatakse	Õigusakti jõustumisele viitava seaduse säte				NELJAS KVARTAL	2022	Jõustub õigusraamistik, millega kehtestatakse meetmed, et hõlbustada investeeringuid energiatõhususse tööstuses.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	jätkusuutliku mehhanismi energiatõhususe suurendamiseks tööstuses.		meetmed, et hõlbustada investeeringuid energiatõhususte tööstuses							Reformiga: I) kõrvaldada energiatõhususe lepingute sõlmimise takistused; II) võtta kasutusele turujärelevalve ja energiatõhususe standardite kohaldamine, et tagada toodete vastavus ökodisaini standarditele, iii) suurendada VKEde teadlikkust energiatõhususest; IV) luua järelevalvesüsteem energiaauditite soovitude rakendamiseks heitkogustega kauplemise süsteemi sektorites; v) kehtestada keskkonnahoidlikele rahastamisvahenditele uued standardid.
128	Reform 6. Konkurentsivõime suurendamine ja CO2-heite vähendamine kütte- ja	Vaheeesmärk	Jõustub õigusraamistik, millega kehtestatakse meetmed kütte- ja jahutussektori	Õigusakti jõustumisele viitava seaduse säte				NELJAS KVARTAL	2023	Jõustub õigusraamistik, millega kehtestatakse meetmed kütte- ja jahutussektori CO2 heite vähendamiseks. Reformiga: I) selgitada kesk- ja kohalike omavalitsuste vahelisi

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	jahutussektoris		CO ₂ heite vähendamiseks							kohustusi kütte- ja jahutussektori juhtimisel ning laiendada äriühingu üldjuhtimise seaduse kohaldamist kaugkütte pakkujatele; II) hõlmab raamistiku läbivaatamist, et tagada biomassi jätkusuutlikkus ja jälgitavus, et vältida bioenergia kasutamise negatiivset mõju bioloogilisele mitmekesisusele ja metsadele; III) mitmekesistada kütte ja jahutuse energiaallikate jaotust metsa biomassist eemale; IV) suurendada tootvate tarbijate rolli taastuvenergia tootmises, sealhulgas kvantitatiivset hüvitist.
129	Saastevaba vesiniku tootmisvõimsus elektri	Vaheeesmärk	Lepingute allkirjastamine uute elektrolüüsisea	Lepingute allakirjutamine				TEINE KVARTAL	2022	Lepingute allkirjastamine selliste uute elektrolüüsiseadmete ehitamiseks, mille võimsus

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	salvestamiseks ja tööstuse CO ₂ heite vähendamiseks		dmete võimsusega vähemalt 60 MW H ₂ ehitamiseks							on vähemalt 60 MW _{H2} ja mille eeldatav maht on vähemalt 10000 tonni taastuvallikatest toodetud vesinikku.
131	Investeering 2. n Rohelise vesiniku tootmisvõimsus elektri salvestamiseks ja tööstuse CO ₂ heite vähendamiseks	Märklaud	Saastevaba vesiniku tootmine		Megavattid (MW _{H2})	0	60	NELJAS KVARTAL	2025	Tellitakse elektrolüüsiseadmed võimsusega vähemalt 60 MW _{H2} , mille eeldatav kogus on vähemalt 10000 tonni taastuvallikatest toodetud vesinikku.
133	Investeering 3. Paindliku ja suure tõhususega gaasikütel soojuse ja elektri koostootmise arendamine kaugküttes, et saavutada CO ₂ -heite ulatuslik	Vaheeesmärk	Lepingute allkirjastamine suure tõhususega gaasi koostootmise ja kaugkütte projektide jaoks	Lepingute allakirjutamine				TEINE KVARTAL	2022	Lepingute allkirjastamine direktiivis 2010/31/EL määratletud kaugküttes suure tõhususega gaasi koostootmise ehitamiseks või moderniseerimiseks. Valikukriteeriumidega tagatakse vastavus põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	vähendamine									(2021/C58/01), eelkõige III lisas sätestatud tingimustele. Investeeringud asendavad vähemalt sama märkimisväärselt CO2-mahukama elektri ja/või soojustootmisrajatise (nt kivisüsi, pruunsüsi või nafta) võimsuse, mis toob kaasa kasvuhoonegaaside heite vähenemise.
134	Investeering 3. Paindliku ja suure tõhususega gaasiküttel soojuse ja elektri koostootmise arendamine kaugküttes, et saavutada CO2-heite ulatuslik vähendamine	Märklaud	Suure tõhususega koostootmisjaamad ja kaugküte		Megavattid (MWe)	0	300	TEINE KVARTAL	2026	Suure tõhususega soojus- ja elektrienergia koostootmise kasutuselevõtmine kaugküttes kooskõlas põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suunistega (2021/C58/01), eelkõige III lisas sätestatud tingimustega kooskõlas eesmärgiga 133.
135	Investeering 4. Patareide ja akude, elementide ja	Vaheeesmärk	Lepingute allkirjastamine aku- ja fotogalvaanilise	Lepingute allakirjutamine				TEINE KVARTAL	2024	Lepingute allkirjastamine investeeringuteks akude väärtusahelasse ning fotogalvaanilistesse

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	päikesepaneelide (sealhulgas lisaseadmete) tööstuslik tootmis- ja/või montaaži- ja/või ringlussevõttuahe 1 ning uued elektrisalvestusvõimsused		tootmise väärtusahelates tehtavateks investeeringuteks							elementidesse ja paneelidesse (tootmine, kokkupanek, ringlussevõtt). Valikukriteeriumidega tagatakse vastavus põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01), eelkõige erandite kasutamise kaudu jäätmekäitluse ja toorainete kaevandamise valdkonnas.
136	Investeering 4. Patareide ja akude, elementide ja päikesepaneelide (sealhulgas lisaseadmete) tööstuslik tootmis- ja/või montaaži- ja/või ringlussevõttuahe 1 ning uued elektrisalvestusvõimsused	Vaheeesmärk	Lepingute allkirjastamine aku säilitamise toetuskava raames	Lepingute allkirjutamine				TEINE KVARTAL	2024	Lepingute allkirjastamine, et arendada aku salvestusvõimsust vähemalt 240 MW. Valikukriteeriumidega tagatakse vastavus põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01), eelkõige erandite kasutamise kaudu jäätmekäitluse ja toorainete kaevandamise valdkonnas.
137	Investeering 4.	Märklaud	Akude tootmis-		Gigavatt	0	2	TEINE	2026	Selliste patareide ja akude

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	Patareide ja akude, elementide ja päikesepaneelide (sealhulgas lisaseadmete) tööstuslik tootmis- ja/või montaaži- ja/või ringlussevõtuahe l ning uued elektrisalvestusvõimsused		ja/või koostetud ja/või ringlussevõtute hased		(GW)			KVARTAL		tootmis- ja koostetehaste kasutuselevõtmine, mille koguvõimsus on vähemalt 2 GW aastas.
138	Investeering 4. Patareide ja akude, elementide ja päikesepaneelide (sealhulgas lisaseadmete) tööstuslik tootmis- ja/või montaaži- ja/või ringlussevõtuahe l ning uued elektrisalvestusv	Märklaud	Tellitud fotogalvaaniliste elementide ja paneelide maht		Megavattid (MW)	0	200	TEINE KVARTAL	2026	Fotogalvaaniliste elementide ja paneelide tootmise kasutuselevõtmine koguvõimsusega vähemalt 200 MW aastas.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	õimsused									
139	Investeering 4. Patareide ja akude, elementide ja päikesepaneelide (sealhulgas lisaseadmete) tööstuslik tootmis- ja/või montaaži- ja/või ringlussevõtuahe 1 ning uued elektrisalvestusvõimsused	Märklaud	Paigaldatud elektrisalvestusvõimsus		Megavattid (MW)	0	240	TEINE KVARTAL	2026	Vähemalt 240 MW elektrisalvestusvõimsuse kasutuselevõtmine kooskõlas olulise kahju ärahoidmise põhimõttega, mis on sätestatud tehnilistes suunistes „ei kahjusta oluliselt“ (2021/C58/01) ja vahe-eesmärgis 136.
140	Investeering 5. Energiatõhususe tagamine tööstussektoris	Vaheeesmärk	Sektori energiatõhususe tehtavate investeeringute pakkumismenetluse avamine	Tehnilise kirjelduse avaldamine				TEINE KVARTAL	2022	Projektikonkursi algatamine energiatõhususe projektide valimiseks tööstuses. Valikukriteeriumides nõutakse järgmist: – kaudse ja otsese kasvuhoonegaaside heite vähendamine vähemalt 30 % võrreldes eelneva heitega, mida jälgitakse riikliku

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										energiatarbimise tsentraliseerimise ja analüüsimise IT-platvormi kaudu; – olulise kahju ärahoidmise tehniliste suuniste (2021/C58/01) järgimine, kasutades välistamisnimekirja ning nõuet järgida asjakohaseid ELi ja riiklike keskkonnavalasid õigusakte.
141	Investeering 5. Energiatõhususe tagamine tööstussektoris	Märklaud	Lõpetatud energiatõhususe projektid		Number	0	30	NELJAS KVARTAL	2025	Viia lõpule vähemalt 30 energiatõhususe projekti tööstuses, millega saavutatakse kaudse ja otsese kasvuhoonegaaside heite vähendamine vähemalt 30 % võrreldes eelneva heitega, mida jälgitakse riikliku energiatarbimise tsentraliseerimise ja analüüsimise IT-platvormi kaudu kooskõlas olulise kahju ärahoidmise tehniliste suuniste (2021/C58/01) järgimise tingimustega, nagu

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										on sätestatud eesmärgis 140.

G. KOMPONENT 7: DIGIÜLEMINEK

Taaste- ja vastupidavuskava selles komponendis käsitletakse avaliku haldusega seotud digiüleminekuga seotud probleeme, nagu killustatus, koostalitlusvõime kui lõppkasutajakesksete digiteenuste arendamise peamine takistus, bürokraatlikud takistused võrguehituseks vajalike ehituslubade saamisel, madalad põhi- ja kõrgema taseme digioskused ning kokkupuude küberriskidega. Seda arvesse võttes on selle komponendi eesmärk lahendada kõik need probleemid ning saavutada kodanike ja ettevõtjate hüvanguks sidus ja integreeritud digitaristu, pakkudes samal ajal digitaalmajandusele ja -ühiskonnale üleminekuks vajalikke vahendeid (nt ühendatus, oskuste arendamine või küberturvalisus). Eelkõige hõlmab komponent reforme, mis on vajalikud valitsuse pilve loomiseks ja koostalitlusvõime tagamiseks, ühenduvuse parandamiseks, avaliku ja erasektori üksuste kaitse ja küberturvalisuse suurendamiseks ning avaliku sektori digipädevuste suurendamiseks. Reforme toetavad investeeringud ulatuvad valitsuse pilvandmetöötluse arendamisest kuni tervishoiu, kohtusüsteemi, keskkonna, tööhõive ja sotsiaalkaitse, riigihangete, valitsusväliste organisatsioonide, valgete valdkondade ühenduvuse, eri struktuuride küberturvalisuse tagamise ning nii küberturvalisuse kui ka riigiteenistujate ja laiema elanikkonna oskuste suurendamiseni. Üks oluline investeering on Rumeenia kodanike jaoks elektroonilise isikutunnistuse kasutuselevõtt.

Komponent koosneb neljast reformist ja 19 investeeringust.

Need investeeringud ja reformid aitavad täita Rumeenia viimase kahe aasta riigipõhiseid soovitusi „Oskuste, sealhulgas digitaaloskuste parandamine“ (3. riigipõhine soovitus) ning „tugevdada oskusi ja digiõpet“ ning „keskendada investeeringuid rohe- ja digipöördele, [...] digiteenuste taristule“ (2. ja 3. riigipõhised soovitused 2020).

Lähtudes meetmete kirjeldusest taaste- ja vastupidavuskavas ja võttes arvesse põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) kohaseid leevendavaid samme, mis kavas on sätestatud, võib eeldada, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses oluliselt keskkonnaeesmärke.

G.1. Tagastamatu rahalise toetusega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform 1. Ühtse raamistiku väljatöötamine valitsuse pilvandmetöötluse süsteemi struktuuri määratlemiseks

Reformi eesmärk on ajakohastada avalikku haldust, võttes kasutusele kõrgtehnoloogia ning keskendudes kodanike ja ettevõtjate vajadustele, tagades samal ajal andmepõhise poliitika väljatöötamise eeltingimused ja suurendades olemasolevate digitehnoloogiate koostalitlusvõimet. Lisaks toetatakse reformiga avalike digiteenuste integreeritud arhitektuuri arendamist.

Reformi rakendamine koosneb kahest tegevussuunast. Esiteks peaks infosüsteemide koostalitlusvõime seaduse jõustumisel olema üksikasjalikult kirjeldatud ühtseid standardeid ja eeskirju, mida avaliku sektori asutused kohaldavad rakenduste arendamiseks turvalises ja kestlikus keskkonnas, viies need kooskõlla Euroopa koostalitlusvõime raamistikuga. Teiseks peaks valitsuse pilvandmetöötluse seaduse jõustumisel olema sätestatud pilvetaristu, -tehnoloogia ja -teenuste kavandamise, rakendamise, arendamise ja haldamisega seotud kohustused ja ülesanded. Küberturvalisus tagatakse nii pilve välis- kui ka sisekaitseks, kasutades kõige arenenumaid ja majanduslikult tõhusamaid olemasolevaid küberturvalisuse lahendusi.

Rumeenia taaste- ja vastupidavuskavas sisalduvate kõigi digivaldkonna meetmete seireks ja rakendamiseks luuakse eeldatavasti spetsialistidest koosnev ajutine rakkerühm.

Reform viiakse ellu 30. juuniks 2022.

Reform 2. Üleminek ELi 2025. aasta ühenduvuseesmärkidele ja erainvesteeringute stimuleerimine väga suure läbilaskevõimega võrkude kasutuselevõtuks

Reformi eesmärk on kiirendada 5G-võrkude kasutuselevõttu riiklikul tasandil kooskõlas turvaeeskirjadega ning pakkuda lairibaühendust valgetele piirkondadele (väikesed maavalitsused, eraldatud piirkonnad, ebasoodsas olukorras olevad asustatud piirkonnad), vähendada maapiirkondade ja linnade digilõhet, vähendada halduskoormust ning ühtlustada menetlusi ja tasusid, luues eeltingimused võrdseks juurdepääsuks digiteenustele ja internetiühendusele.

Reform hõlmab mitut meetet:

- The implementation of Romania's roadmap applying of the Connectivity Toolbox¹⁰. Rumeenia peaks rakendama ELi tasandil meetmepaketis sisalduvast 39 soovituselt 12.
- 5G-võrgu turvalisust käsitleva seaduse jõustumine, millega nähakse ette, et sideteenuse osutajad saavad kasutada 5G-võrkudes tehnoloogiat, seadmeid ja tarkvara üksnes tootjatelt, kellele on eelnevalt antud luba peaministri otsusega, tuginedes kõrgeima kaitsenõukogu arvamusele. Iga 5G seadmete ja tarkvara tootja peab taotlema kõnealust luba, mis esitatakse kommunikatsiooniministriumile.
- Nn 5G litsentside (st 700 MHz, 1 500 MHz ja 3,4–3,8 GHz sagedusalades) andmine (enampakkumine). Euroopa elektroonilise side seadustiku kriteeriumide kohaselt kavandatakse pikaajalisi litsentse, et tõhusalt stimuleerida 5G-d, edendada konkurentsi ja lõppkasutajate õigusi.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. septembriks 2022.

Reform 3. Elutähtsat taristut omavate avaliku ja erasektori üksuste küberturvalisuse tagamine

Reformi eesmärk on jätkata elutähtsat taristut omavate avaliku ja erasektori üksuste küberriskidele vastupanuvõime tugevdamise protsessi.

Reformi rakendamisega kehtestatakse õigus- ja institutsiooniline raamistik tegevuse korraldamiseks ja läbiviimiseks küberturvalisuse ja küberkaitse valdkonnas, koostöömehhanismid ja institutsioonide kohustused nendes valdkondades kaitse- ja küberturvalisuse määrase viimistlemise ja jõustumise teel. Lisaks koordineerib riiklik küberturbekeskus riikliku küberturvalisuse strateegia (2021–2026) ettevalmistamist, mis sisaldab sätteid küberturvalisuse regulatiivse ja institutsioonilise raamistiku korrapärase hindamise ja ajakohastamise kohta, mille eesmärk on tugevdada avaliku ja erasektori ning akadeemilist partnerlust, et suurendada ühiskonna kui terviku kübervastupidavusvõimet, arendada suutlikkust reageerida küberrünnete ja süsteemide, võrkude ja teenuste vastupidavust ning tugevdada Rumeenia rolli küberturvalisuse arhitektuuris rahvusvahelisel tasandil.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2022.

Reform 4. Kodanike digipädevuse suurendamine avalike teenuste ja digiõppe valdkonnas kogu elu jooksul

¹⁰ https://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=75185

Reformi eesmärk on toetada majanduse digitaliseerimist ja üleminekut tööstusele 4.0 ning viia tööturg kooskõlla selle sektori viimaste arengutega.

Reform viiakse ellu, kui jõustub ametite klassifikaatorite koodeksi muudatus, sealhulgas määratletakse uued digitaalsed ametid, mis on samaväärsed teiste ELi riikidega. Tehakse analüüs ning konsulteeritakse ülikoolide ja muude asjaomaste sidusrühmadega.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. septembriks 2022.

Investeering 1. Valitsuse pilvandmetöötluse taristu kasutuselevõtt

Selle investeeringu eesmärk on võtta kasutusele valitsuse pilvetaristu, kasutades turvalisi ja energiatõhusaid tehnoloogiaid, et tagada avalike andmete ohutus, koostalitlusvõime ja standardsus.

Selle investeeringu rakendamine hõlmab järgmist: I) IV tasandi andmekeskuste ehitamine kahe peamise andmekeskuse jaoks ja III tasandi projekteerimine teiseste andmekeskuste jaoks, ii) spetsiaalse side- ja infotehnoloogiataristu loomine, iii) tugitaristu (elekter, füüsilised turvameetmed) arendamine ja laiendamine, iv) skaleeritava ja suure kättesaadavusega IT- ja C-taristu kasutuselevõtt igas andmekeskuses. Andmekeskused peavad vastama andmekeskuste energiatõhususe Euroopa tegevusjuhendile.¹¹

Investeeringu rakendamist toetab väliskonsultandi hinnang, mis peaks pakkuma strateegilisi ja tehnoloogilisi võimalusi ning seadusandlikku ja regulatiivset paketti, et määrata kindlaks valitsuse pilvandmetöötluse saavutamine, tsiviil- ja tehnoloogiliste taristute ehitamise, tarnimise, paigaldamise ja käitamise võimalused vastavalt kavas sätestatud tähtaegadele, riigiasutuste poolt praegu pakutavate avalike digitaalsete rakenduste/teenuste kaardistamine, tootmise ja/või rakendamise etapis rakendatavate protsesside ja menetluste kavandamine ning kaardistatud rakenduste pilvandmetöötluse arendamise/migratsiooni kava.

Vähemalt 30 avalik-õiguslikku asutust peavad olema ühendatud ja kasutama valitsuse pilvandmetöötlust.

Investeering viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

¹¹ Kättesaadav aadressil <https://e3p.jrc.ec.europa.eu/publications/2021-best-practice-guidelines-eu-code-conduct-data-centre-energy-efficiency>

Investeering 2. Pilvandmetöötluse arendamine ja ränne

Selle investeeringu eesmärk on ajakohastada avaliku sektori asutustes kasutatavat tehnoloogiat, et need saaksid pilvandmetöötluseks valmis, ning töötada samal ajal välja uusi pilvepõhiseid rakendusi pilvandmetöötluseks.

Selle investeeringu rakendamine peaks kaasa tooma minimaalse pilvandmetöötluseks valmis/virtualiseeritud rakenduste kasutuselevõtu, mis põhinevad väliskonsultandi poolt välja töötatud analüüsil, et toetada valitsust valitsuse pilvandmetöötluse kasutuselevõtul. Eeldatakse, et vähemalt 30 valitsuse pilvepõhist digiteenuse rakendust viiakse üle platvormi kui teenuse (PaaS) või taristu kui teenuse (IaaS) süsteemi.

Investeering viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering 3. E-tervise ja telemeditsiinisüsteemi arendamine

Investeeringu eesmärk on vähendada tervishoiuteenuste osutajate, riikliku ravikindlustusasutuse ja tervisekindlustuskoja töötajate tööaega, tagades samal ajal tervisekindlustuse IT-platvormi küberturvalisuse. Veelgi tugevdatakse kesksete, piirkondlike ja kohalike tervishoiuasutuste suutlikkust hallata terviseandmeid digitaalselt ning kiirendada telemeditsiini lahenduste kasutuselevõttu.

Investeeringu eesmärk on ka edendada tervishoiuasutuste integreerimist digitaristu kaudu, lihtsustades tervishoiuministeeriumi ja muude sidusrühmade (nt rahvatervise direktoraatide) juurdepääsu andmetele, vähendades killustatust ja parandades terviseandmete kvaliteeti.

Investeeringu eesmärk on samuti suurendada maapiirkondade ja väikeste linnapiirkondade ning haavatavate rühmade juurdepääsu erikonsultatsioonidele, vähendades samal ajal ooteaega telemeditsiini abil. Telemeditsiin on suunatud ka teabe ja hariduse kättesaadavuse parandamisele, et ennetada planeerimata rasedusi ja pereplaneerimist.

Selle investeeringu rakendusetapis järgitakse mitut etappi. Esiteks viiakse läbi praeguse eraelu puutumatust käsitleva mõjuhinna vajaduste hindamine, milles kaardistatakse olemasolev taristu ja olemasolevad lüngad. Teiseks muudetakse eraelu puutumatust käsitlev mõjuhinna tarkvaralahenduse abil modulaarsest ja killustunud süsteemist koostalitlusvõimeliseks, kasutajasõbralikuks ja optimeeritud andmevoogudeks, tervishoiuteenuse osutajate eesmärkide, tegevuste ja tulemusnäitajate elektrooniliseks seireks ning uute funktsioonidega (nt meditsiiniga seotud dokumentide digiteerimine). AvTS-i rolli laiendatakse riiklikust haigekassast kaugemale, töötades välja lisamoodulid kõigile asutustele, kes osalevad tervishoiupoliitikas riiklikul tasandil moodulhaiguste registrite ning telemeditsiini ja patsientide seire liidese jaoks. Eeldatavasti toetatakse patsientide ja arstide ning arstide vahelist suhtlust, keskendudes eelkõige haavatavatele rühmadele või piirkondadele. Investeeringut toetatakse koolituse ja varustuse soetamisega. Lisaks töötatakse välja uued arvutimoodulid ja -rakendused ning uued digitaalsed registreerimis- ja haldussüsteemid, mis põhinevad koostalitlusvõimelistel ja tsentraliseeritud andmetel. Telemeditsiinisüsteem peab olema kavandatud nii, et see tagaks maa- ja väikeste linnapiirkondade patsientidele reaajas ja asünkroonse juurdepääsu erikonsultatsioonidele.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. septembriks 2025.

Investeering 4. Kohtusüsteemi digitaliseerimine

Investeeringu eesmärk on toetada Rumeenia kohtusüsteemi ettevalmistamist ja üleminekut tsentraliseeritud elektroonilisele kohtuasjade haldamise süsteemile. Rumeenia töötab juba välja muid ELi vahendeid ECRISi süsteemi (elektrooniline juhtumite haldamise süsteem) kaudu ning taaste- ja vastupidavuskava täiendab selles valdkonnas tehtavaid jõupingutusi.

Investeering koosneb järgmistest meetmetest:

- tehniline üleminek kohalikelt keskserveritelt jagatud keskserveritele – see optimeerib tehniliste ressursside (keskserverid, andmekeskused, virtualiseerimisserverid) haldamist ja kasutamist.
- kaugtöö ja dokumentide digiteerimise tehnilise taristu ajakohastamine ja lõpuleviimine, et suurendada kohtusüsteemi vastupanuvõimet.
- küberturvalisuse alase suutlikkuse parandamine (pakkudes seadmeid ja koolitust) nii kesk- kui ka kohalikul tasandil (eelkõige kohtutele, aga ka prokuratuuridele).
- uue süsteemi rakendamine, mis võimaldab kohtunikel osaleda kassatsioonikohtu tasandil turvalisel videokonverentsil veebipõhises tegevuses.
- toetada ECRIS V süsteemi viimistlemist, mis on Rumeenia kohtusüsteemi digiülemineku keskne element. Süsteemi arendamist, osa sellega seotud tarkvara ja tugiriistvara hankimisest ning kasutajate koolitamist rahastatakse rakenduskava „Haldussuutlikkus“ raames. Taaste- ja vastupidavuskava alusel rahastatakse täiendavaid meetmeid (nt: selliste tugiseadmete hanked, mis on osa virtualiseerimisprojektist, mis hõlbustab üleminekut ECRIS IV-lt ECRIS V-le, kohtusüsteemi andmekeskuse loomist, mis majutab ka ECRIS V, personaalarvutite ja muude seadmete hankimist lõppkasutajatele).

See investeering on aluseks kohtusüsteemi arendamise strateegiale aastateks 2022–2025, mis hõlmab erimeetmeid, et tagada õigussubjekti ja huvitatud üksuse digitaalne suhtlemine kohtusüsteemiga, e-allkiri ja e-tempel, täiustatud andmevahetuse kättesaadavus e-toimikute jaoks (mis on menetlusosaliste võimalus saada elektrooniline juurdepääs kohtutoimikutele), kohtusüsteemidevahelise sektori strateegia väljatöötamine füüsilise arhiivi digiteerimiseks (vaheeesmärk 421).

Uued hooned peavad vastama eesmärgile saavutada vähemalt 20 % väiksem primaarenergia nõudlus kui liginullenergiahoonete nõue vastavalt riiklikele suunistele, mis tagatakse energiamärgistega.

Investeering viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering 5. Keskkonnavaldkonna digitaliseerimine

Investeeringu eesmärk on rakendada integreeritud IT-süsteemi, et toetada säästvat arengut, parandada taristu ja keskkonna kvaliteeti, kaitsta loodust ja säilitada bioloogilist mitmekesisust.

Investeering koosneb kahest peamisest meetmest:

- metsade terviklikkuse ja puidu transportimise järelevalveks, kontrollimiseks ja tagamiseks vajaliku infrastruktuuriarendamine. Seda süsteemi rakendatakse kahes etapis (IT-süsteemi paigaldamine ja konfigureerimine ning turvalahenduste rakendamine konfidentsiaalsuse tagamiseks, koolitus, uurimis- ja hoiatusplatvormi kasutuselevõtmine). Süsteem integreeritakse Rumeenia puidukangi süsteemiga SUMAL 2.0 ning selle raames jälgitakse õiguslikke kohustusi, mis on seotud puidu ülestöötamise ja töötlemisega, metsade õigeaegse uuendamise,

metsa seisundi ja metsoaelupaikade kaitsestaatusega (nt metsakatte kadu ja metsakatte juurdekasv). Metsastatud maaregister, nagu on ette nähtud riiklikus süsteemis eTerra3 (maaomandi andmebaas), lisatakse SUMAL 2.0sse rakendusliidese (API) kaudu, et saada omandi- ja haldusõiguste täielik andmekogum. Süsteemil on kolm peamist komponenti: I) satelliidifotode võrdlemine (automaatselt ja nõudmisel), et avastada muutusi metsa võrastikus; II) puidutranspordi seire, kasutades kunstliku luure abil kasutatavaid videovalvekaameraid; III) digitaalne metsamudel, mis on saadud õhust ja maismaalt LiDAR-skaneerimise teel (suur tihedus – üle 30 hindepunkti ruutmeetri kohta). Süsteemi andmekeskused peavad vastama andmekeskuste energiatõhususe Euroopa tegevusjuhendile.

- the digitalisation of 32 environmental public services (such as transmission of data and information necessary for the calculation and reporting of emission inventories, Natura 2000 reporting, nature Conservation - service on derogations and by-catches of strictly protected species, the management of the national register of zoo gardens, public aquariums and rehabilitation centres, ecosystem management service, the management plans of protected natural areas, the management of the register of authorisations issued by the county environmental agencies for the activities of harvesting / capturing and / or commercialization of the species of wild flora and fauna carried out by individuals and legal entities, the management of notification and authorization procedures in the field of GMMs (genetically modified micro-organisms) and GMOs (genetically modified organisms), public service notifications SEVESO - service for accident / incident notifications sent by economic operators, as well as classification notifications within the meaning of Directive 2012/18/ EU (SEVESO III), with interoperability with IGSU, EMAS registration service - manages organizations that adhere to a community eco-management and audit scheme, EPRTR application for reporting purposes of the economic operators, Service for Industrial Emissions, Service for issuing permits, agreements, authorizations and integrated environmental permits integrated with the document management system, Soil-Underground public service (management of data on potentially contaminated, contaminated and remedy sites), laboratory analysis public service in the field of waste, noise, radioactivity, waste generation and management reporting services, reporting services on the generation and management of waste packaging, end-of-life vehicle reporting service, service on the approval / rejection of cross border waste shipments, service for the registration of producers of batteries and accumulators, service for the registration of manufacturers of electrical and electronic equipment and for reporting data on the generation and management of electrical and electronic equipment waste, chemical reporting service in accordance with art. 36 of Regulation 1907/2006 - REACH and art. 46 and 49 of Regulation 1272/2008 – CLP, safety reports for high level sites, major accident prevention policy for low level sites, emergency plan, domino effect between installations, according to the implementation of the EU SEVESO III Directive, service to request the ecological label for legal entities, service for presenting the cases of environmental damage registered in Romania, monitoring emissions from medium combustion plants, public greenhouse gas emission permit service, registration service for economic operators that are not subject to environmental authorization in order to meet the requirements established by EU Directive 2008/98, service for issuing approvals and evaluation reports (for biocidal products, plant protection products and fertilisers), data reporting service for selective waste collection in public institutions).

Investeering viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering 6. Digiüleminek tööhõives ja sotsiaalkaitstes

Selle investeeringu eesmärk on suurendada mitme töö- ja sotsiaalkaitse valdkonna teenuse digitaliseerimise taset, mida toetavad seadmete ostmise ja töötajate koolitamine.

Investeering koosneb mitmest meetmest:

- riikliku tööhõiveameti (ANOFM) pakutavate teenuste digitaliseerimine (nt dokumentide veebipõhine esitamine toetusesaajate registreerimiseks ja hüvitiste määramiseks, võimalus registreeruda ja osaleda veebipõhistel koolitustel ning ametialaste pädevuste hindamine, veebipõhised nõustamissessioonid) ning IT-taristu ajakohastamine.
- territoriaalse tööinspeksiooni (ITM) digiteerimine, mis on suunatud kontrollitegevusele töösuhete ning tööohutuse ja töötervishoiu valdkonnas (IT-süsteem, elektroonilised allkirjad, teatamismenetluse lihtsustamine). Lisaks peaks projekti REGES-ONLINE eesmärk olema digiteerida territoriaalsed tööinspeksioonid tööandjatega, hõlbustades andmete edastamist töötajate ja nende individuaalsete töölepingute kohta.
- sotsiaaltoetuste digitaliseerimine, mida haldab riiklik makse- ja sotsiaalinspeksiooni amet – ANPIS (sealhulgas toimivad IT-süsteemid, mis teenindavad miinimumsissetuleku saajaid). ANPISe jaoks on ette nähtud dokumendi- ja teabehalduse vahendite, kodanikega reaajas suhtlemise kanalite, digitaliseerimise ja töötlemisvahendite väljatöötamine, tagades samal ajal andmete turvalisuse. Lisaks eeldatakse koostöös taaste- ja vastupidavuskava komponendis nr 13 (sotsiaalreformid) sisalduva reformiga, et võetakse kasutusele digiplatvorm kaasamise miinimumsissetuleku rakendamiseks.
- ANOFMi, ANPISe ja ITMi töötajatele mõeldud digioskuste koolitused.

Investeering viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering 7. E-vormide elektrooniliste vormide rakendamine riigihangete valdkonnas

Investeeringu eesmärk on võtta kasutusele riigihanketeade avaldamiseks kasutatavad elektroonilised standardvormid, millega ühtlustatakse riigihanketavasid riiklikul ja Euroopa tasandil kooskõlas rakendusmäärusega (EL) 2019/1780, millega kehtestatakse riigihankega seotud teadete tüüpvormid ja tunnistatakse kehtetuks rakendusmäärus (EL) 2015/1986.

Investeering hõlmab ELi tasandi õiguslike nõuete analüüsi ja võrdlust eelmiste vormidega ning jätkub kavade, koodiloendite, äri- ja valideerimiseeskirjade ja märgistega, hindab taotletud süsteemi integreerimist, kohandab e-vorme, määratleb ja rakendab e-vormide andmemudeli, elektroonilised vormid ja teated. Lisaks integreeritakse e-vormid muude vahendite ja teenustega (näiteks riikliku riigihangete süsteemi äriteabe süsteem) ning kasutajatele pakutakse koolitusi.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2023.

Investeering 8. Elektrooniline isikutunnistus ja digitaalllalkiri

Selle investeeringu eesmärk on toetada elektroonilise isikutunnistuse (e-ID-kaardi) üleminekut ja kasutuselevõttu Rumeenia kodanike poolt. Investeering on oluline, et hõlbustada digitaalset suhtlust avaliku ja erasektori üksuste ning kodanike vahel.

Investeering hõlmab järgmist:

- 5 miljoni elektroonilise isikutunnistuse väljaandmine riikliku taaste- ja vastupidavuskava rakendamise ajal. Elektrooniline isikutunnistus salvestab kaks digitaalset sertifikaati: I) üks, mis võimaldab autentimist avaliku halduse internetipõhiste teenuste kasutamiseks, mida saab kasutada alates elektroonilise isikutunnistuse väljaandmise hetkest, ja ii) vabatahtlik e-allkiri kvalifitseeritud sertifitseerimisteenuse osutajate väljastatud kvalifitseeritud e-allkirja jaoks, mis on kodanikele kättesaadav;
- töötada välja ja rakendada 11 internetipõhist avalikku teenust, millel on vähemalt 3-tasemeline keerukus, mis peab olema kättesaadav elektroonilise isikutunnistuse abil. Need internetipõhised avalikud teenused hõlmavad järgmisi komponente: IT- ja C-taristu elektroonilise isikutunnistuse kaudu juurdepääsetavate teenuste arendamiseks, osutamiseks ja järjepidevuse suurendamiseks, virtualiseerimislahendused taristu kättesaadavuse parandamiseks, et tagada juurdepääs elektroonilistele teenustele, ning praeguse varu- ja katastroofitaaste laiendamine moodullahenduste abil;
- turvariske (sealhulgas küberriske) käsitleva varajase hoiatamise süsteemi väljatöötamine;
- teadlikkuse suurendamise kampaania rakendamine, mis soodustab elektroonilise isikutunnistuse ja sellega kaudselt seotud elektrooniliste avalike teenuste laialdast kasutamist.

Investeering viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering 9. Valitsusväliste organisatsioonide sektori digitaliseerimine

Investeeringu eesmärk on toetada valitsusväliste organisatsioonide digiüleminekut ja suurendada töötajate digikirjaoskust.

Investeering koosneb projektikonkursist ja selle raames antakse valitsusvälistele organisatsioonidele 200 toetust (kuni 70000 eurot maksimaalselt 30 kuu jooksul) investeeringuteks digitaristusse, töötajate ja vabatahtlike digioskustesse, kliendisuhete haldamise platvormide arendamisse ja seadmete ostmiseks. Lisaks luuakse selle investeeringuga valitsusväliste organisatsioonide digiülemineku ressursikeskus. Keskus toetab IT-teenuste ja avatud lähtekoodiga tarkvaralahenduste arendamist ning tehnilist abi digiülemineku strateegiate rakendamisel, koondades olemasolevad digiressursid avatud digiraamatupoesse, mis võimaldab lihtsamat juurdepääsu, abi, e-õpet ja koolitust, praktikakogukondi ning kohandatud tuge digiülemineku protsessides.

Investeering tehakse 30. juuniks 2025.

Investeering 10. Digiülemineku avaliku teenistuse juhtimises

Investeeringu eesmärk on parandada avalikku teenistust, vähendades bürokraatiat ja parandades avalike teenuste kvaliteeti hästi koolitatud ja professionaalse avaliku teenistuse kaudu. See investeering on seotud komponendiga nr 14 (hea valitsemistava).

Investeering seisneb kahe koostalitlusvõimelise platvormi kasutuselevõtus:

- e-ANFP – avaliku teenistuse juhtimisplatvormi (kesk-, territoriaalne ja kohalik tasand) arendamine ja laiendamine kõigile karjääriprotsessidele (värbamine, hindamine, edutamine,

avalikust süsteemist lahkumine, mis põhineb standardsel pädevusraamistikul ja ametijuhenditel) ning seotus koostööd tegevate institutsioonidega.

- SIMRU (integreeritud personalijuhtimissüsteem) – avaliku sektori asutuste personaliprotsesside (personaliandmete haldamine, organisatsiooniline juhtimine, ajajuhtimine, eesmärkide seadmine ja aruandlus) juhtimisplatvormi arendamine.

Investeering viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering 11. Sellise kava rakendamine, millega toetatakse kommunikatsiooniteenuste kasutamist toetusesaajatele mõeldud eri liiki vahendite kaudu, keskendudes valgetele piirkondadele

Investeeringu eesmärk on tagada väga kiire internetiühenduse kättesaadavus piirkondades, kus turg ei suuda neid teenuseid ise pakkuda (külad, sealhulgas ebasoodsas olukorras olevad piirkonnad). Minimaalne kiirus peab olema ajakohastatav vähemalt 100 Mbit/s ning võrgud peavad olema FTTB/H ja/või 5G.

Investeering koosneb kahest prioriteetsest suunast: I) absoluutne prioriteet, mis on suunatud täielikult valgetele maapiirkondade omavalitsustele, mida ei teenindata püsivõrkudega, kuid kus on varjatud nõudlus või sotsiaal-majanduslikud tegurid, ning ii) põhiprioriteet, mis on suunatud püsivõrkudele, kus tuleb parandada kiirust ja turg ei suuda neid vajadusi rahuldada. Investeeringuga rahastatakse passiivset taristut ja aktiivseid võrguelemente, tagasiühenduse ja juurdepääsu segmenti, uute võrkude loomist või olemasolevate ajakohastamist.

Investeering viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering 12. Küberturvalisuse kaitse tagamine nii avaliku kui ka erasektori IT- ja C-taristutele, millel on riikliku julgeoleku jaoks kriitilise tähtsusega väärtus, kasutades arukaid tehnoloogiaid

Selle investeeringu eesmärk on tugevdada küberturbe riikliku keskuse suutlikkust ning tagada vähemalt 101 riigi tasandi elutähtsa IKT-taristuga institutsiooni ja üksuse (ministeeriumid, ametid, energiatarbijad/jaotajad, tervishoid, transport, veevarustus) taristu turvalisus.

Investeering koosneb mitmest tegevussuunast:

- Küberturvalisuse lahenduste, seadmete ja koolituse pakkumine üksustele, kes on valitud küberrünnete suhtes haavatavuse astme, küberründe võimaliku mõju pakutavatele teenustele, suurte küberrünnete sihtmärgiks olemise tõenäosuse, riikliku/piirkondliku katvuse ning üksuste pakutavate teenuste saajate arvu alusel.
- Riikliku küberkeskuse suutlikkuse arendamine, võttes kasutusele turvaplatvormi ja edastades andmeid eri usaldustasemetega võrkude vahel, ning suurendades keskuse uurimissuutlikkust.

Investeering viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering 13. Julgeolekusüsteemide arendamine valitsuse spektri kaitseks

Selle investeeringu eesmärk on tagada traadita side kesk- ja kohalikes avalik-õiguslikes asutustes ja ametiasutustes. Eelkõige on investeeringu eesmärk rakendada sidesüsteemides traadita nõrkuste ennetamise mehhanisme, töötada sidesüsteemides välja traadita nõrkuste tuvastamise lahendused ja luua sidesüsteemides ühtne traadita nõrkuste haldamise süsteem.

Investeeringu rakendamiseks luuakse uus riiklikul tasandil jaotatavate andurite võrgustik, mis paigutatakse spetsiaalsetesse vastuvõtukohtadesse, et automaatselt avastada ja hoiatada riikliku raadiospektri häirete korral.

Investeering viiakse lõpule 31. märtsiks 2026.

Investeering 14. Rumeenia ametiasutustele osutatavate internetiteenuse osutajate taristuteenuste vastupidavuse ja küberturvalisuse suurendamine

Selle investeeringu eesmärk on suurendada internetiteenuse osutaja taristu vastupidavust avaliku sektori asutuste jaoks, tagades samal ajal nende küberturvalisuse.

Investeering seisneb avaliku halduse gigabiti internetiühenduse võrgu ajakohastamises ja laiendamises, küberturvalisuse alase suutlikkuse ajakohastamises, internetiühenduse teenuse turvalisuses (DNS, internet, e-post, majutus). Kõik Rumeenia maakonnad ühendatakse üleriigilise internetijaotusvõrguga.

Investeering viiakse lõpule 31. detsembriks 2024.

Investeering 15. Uute küberturbeoskuste loomine ühiskonna ja majanduse jaoks

Investeeringu eesmärk on toetada küberturvalisuse alaste oskuste arendamist nii üliõpilaste kui ka avaliku ja erasektori osalejate jaoks.

Investeering koosneb kahest peamisest meetmest:

- küberturvalisuse koolituste läbiviimine 5000 õpetajale (ülikoolieelsel ja ülikoolitasemel), kes annavad oma äsja omandatud teadmised üle üliõpilastele kogu Rumeenias. Investeeringu selle osaga suurendatakse teadlikkust küberturvalisusest ning aidatakse kaasa pikaajalisele mõjule majandusele ja ühiskonnale.
- esialgse hindamise põhjal töötatakse välja töövahend 1000 osaleja küberturvalisuse küpsuse suurendamiseks, milles keskendutakse sihtrühma tegevusele, tehnoloogiale ja oskustele.

Investeering viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering 16. Riigiteenistujatele mõeldud kõrgema taseme digioskuste koolitusprogramm

Selle investeeringu eesmärk on suurendada riigiteenistujate kõrgema taseme digioskusi, et toetada avalike teenuste digitaliseerimist, parandades kvalifitseeritud tööjõu kättesaadavust asutusesiseste IT- ja arvutiteenuste jaoks.

Investeering hõlmab kõrgema taseme digioskuste alaseid koolitusi (andmebaasihaldus, süsteemihaldus, ärianalüüs, andmeanalüüs, programmitöö) 32500 riigiteenistujale (kellest 2500 kõrgemasse karjäärikategooriasse kuuluvat riigiteenistujat). Eelnevalt tehakse koolitusvajaduste analüüs.

Investeering viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering 17. Raamatukogude digioskuste keskusteks saamise rahastamiskavad

Selle investeeringu eesmärk on parandada digikoolitusele piiratud juurdepääsuga kogukondade ja tõrjutud rühmade põhilisi digioskusi. Investeeringud hõlmavad 105 raamatukogu ümberkujundamist digioskuste arendamiseks, mida toetatakse täiendavate vahenditega 1030 raamatukogule nende IT-seadmete muutmiseks või ajakohastamiseks. Selle investeeringu raames eeldatakse, et 100000 ebasoodsas olukorras olevatest kogukondadest pärit kodaniku jaoks arendatakse põhioskusi, nagu digikirjaoskus, kommunikatsioon, meediapädevus, digitaalse sisu looja, digitaalne turvalisus ja digitaalne ettevõtlusharidus.

Investeering viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

G.2. Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, sihid ja näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorra-number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
142	Reform 1. Ühtse raamistiku väljatöötamine valitsuse pilvandmetöötlaste süsteemi struktuuri määratlemiseks	Vahe-eesmärk	Loodud ja toimiva digiülemineku reformide ja investeeringute rakendamise ja jälgimise rakkerühm	Töökonna loomist käsitleva ministri määruse jõustumine				NELJA S KVARTAL	2021	Käivitatakse ajutine digiülemineku rakkerühm, mis võtab taaste- ja vastupidavuskava rakendamisperioodil tööle 17 väga spetsiifilist lepingulist ametikohta digitehnoloogia ja projektijuhtimise spetsialistide valdkonnas. Selle üksuse peamised ülesanded on järgmised: - riikliku taaste- ja vastupidavuskava valdkondlike komponentide väljatöötamine ja rakendamine; - jälgida riikliku taaste- ja vastupidavuskava raames digivaldkonnaga seotud reformide ja investeeringute rakendamist, keskendudes peamistele projektidele, ning pakkuda tihedas koostöös teiste asjaomaste

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivse d näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetase	Eesm ärk	Nõuded	Aasta	
										institutsioonidega välja kriitiliste plokkide koheseid parandusmeetmeid; - projekti tulemuslikkuse juhtimise süsteemide väljatöötamine digisamba erieesmärkide hõlmamiseks; - reguleeriva, meetodilise raamistiku ning funktsionaalsete, tegevus- ja finantsmenetluste väljatöötamine ja reguleerimine oma tegevusvaldkonnas; - vahendite väljatöötamine digitaalvaldkonnaga seotud poliitika rakendamiseks; - projektijuhtimine ja aruandlus riiklikus taaste- ja vastupidavuskavas digivaldkonnaga seotud meetmete raames kehtestatud eesmärkide saavutamise kõigi etappide kohta;

Järjekorra-number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhiik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										- muude selliste omaduste täitmine, mis on vajalikud digivaldkonnaga seotud riikliku taaste- ja vastupidavuskava reformide ja investeeringute elluviimiseks. Rakkerühma koordineerib direktor, kes allub ministrile, kellel on digiülemineku portfelli.
143	Reform 1. Ühtse raamistiku väljatöötamine valitsuse pilvandmetöötluse süsteemi struktuuri määratlemiseks	Vaheeesmärk	Valitsuse pilvearhitektuuri võimaluste täielik analüüs	Väljundaruane koos hinnangu ja soovitusetega				KVARTAL	2022	Analüüs peab sisaldama järgmist: - strateegilised ja tehnoloogilised võimalused ning seadusandlik ja regulatiivne pakett valitsuse pilvandmetöötluse saavutamise kindlaksmääramiseks, sealhulgas koostalitlusvõime eeskirjad ja valitsuse andmehaldusmudel; - tsiviil- ja tehnoloogiliste infrastruktuuride ehitamise,

Järjekorra-number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										tarnimise, paigaldamise ja käitamise võimalused vastavalt kavas sätestatud tähtaegadele; - riigiasutuste poolt praegu pakutavate avalike digitaalsete rakenduste/teenuste kaardistamine, tootmis- ja/või rakendusetappides rakendatavate protsesside ja menetluste kavandamine; - kaardistatud rakenduste pilvearendus-/migratsioonikava.
144	Reform 1. Ühtse raamistiku väljatöötamine valitsuse pilvandmetöötluse süsteemi struktuuri määratlemiseks	Vaheeesmärk	Valitsemissektori pilveteenuste juhtimise seaduse jõustumine	Seaduse säte, mis viitab pilveteenuste juhtimist käsitleva seaduse jõustumisele				TEINE KVARTAL	2022	Uue seadusega kehtestatakse üldine raamistik sellise pilvetaristu arendamiseks ja haldamiseks, mis koosneb infotehnoloogiast, sidest ning küberturvalisuse ressurssidest ja teenustest, mida avalik sektor jagab kooskõlas Euroopa pilvandmetöötluse strateegiaga ja kooskõlas riikliku koostalitlusvõime

Järjekorra-number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhiik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										raamistikuga.
145	Reform 1. Ühtse raamistiku väljatöötamine valitsuse pilvandmetöötluse süsteemi struktuuri määratlemiseks	Vaheeesmärk	Koostalitlusvõimetus käsitleva õigusakti jõustumine	Koostalitlusvõimetus käsitleva õigusakti jõustumisele viitav seaduse säte				TEINE KVARTAL	2022	Uus seadus: - olema kooskõlas Euroopa koostalitlusvõime raamistiku sätetega¹²; - kehtestada raamistik/juhtimine, et toetada asjakohaste standardite ja eeskirjade valimist avaliku sektori rakenduste ja teenuste arendamiseks turvalises ja säästvas keskkonnas; - võtta kasutusele andmete migratsioon ja integreerimine olemasolevatesse andmestruktuuridesse, tagades samal ajal koostalitlusvõime; - tagada, et funktsioonide rakendamine hõlmab riiklike identimis- ja autoriseerimistaristute

¹² https://ec.europa.eu/isa2/sites/default/files/eif_brochure_final.pdf

Järjekorra-number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhiik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										ühtlustamist ELi liikmesriikidega riikidevahelises süsteemis kooskõlas Euroopa eeskirjadega, mis on sätestatud eIDASe määruses (EL) 2014/910 e-identimise ja e-tehingute jaoks vajalike usaldusteenuste kohta siseturul; - võtta arvesse ühtse digivärava määruses (EL) 2018/1724 sätestatud ühekordsuse põhimõtet.
146	Reform 2. Üleminek ELi 2025. aasta ühenduvuseesmärkidele ja erainvesteeringute stimuleerimine väga suure läbilaskevõimega võrkude kasutuselevõtuks	Vaheeesmärk	5G-võrgu turvalisust käsitleva seaduse jõustumine	Seaduse säte, mis viitab 5G turvaseaduse jõustumisele				TEINE KVARTAL	2021	5G-võrgu turvalisust käsitleva seaduse jõustumine. Peamised sätted on suunatud sideteenuse osutajatele, kes saavad kasutada tehnoloogiat, seadmeid ja tarkvara 5G-võrkudes üksnes tootjalt, kellele on eelnevalt antud luba peaministri otsusega, tuginedes kõrgeima kaitsenõukogu arvamusele.

Järjekorra-number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										Iga 5G seadmete ja tarkvara tootja peab taotlema kõnealust luba, mis esitatakse kommunikatsiooniministeeriumile.
147	Reform 2. Üleminek ELi 2025. aasta ühenduvuseesmärkidele ja erainvesteeringute stimuleerimine väga suure läbilaskevõimega võrkude kasutuselevõtuks	Vaheeesmärk	Pakkumiskutse avaldamine telekommunikatsiooniooperaatoritele 5G litsentside andmiseks	Pakkumiskutse avaldatakse ANCOMi veebisaidil.				TEINE KVARTAL	2022	Konkurentsipõhise valikumenetluse (enampakkumise) avaldamine ja korraldamine nn 5G litsentside andmiseks (st 700 MHz, 1 500 MHz ja 3,4–3,8 GHz sagedusalades). Euroopa elektroonilise side seadustiku kriteeriumide kohaselt on ette nähtud pikaajalised litsentsid, et tõhusalt stimuleerida 5G-d, edendada konkurentsi ja lõppkasutajate õigusi. Enampakkumismenetlus tugineb kogemustele, mis on saadud varasemate spektrioksjonitega Rumeenias (2012 ja 2015) ja sarnaste hiljutiste menetlustega ELis,

Järjekorra-number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										ning hõlmab konkurentsipõhiseid kaitsemeetmeid, turu kujundamise mehhanisme ja litsentsidega seotud tingimusi, mis kõik sobivad Rumeenia turu eripära ja dünaamikaga.
148	Reform 2. Üleminek ELi 2025. aasta ühenduseesmärkidele ja erainvesteeringute stimuleerimine väga suure läbilaskevõimega võrkude kasutuselevõtuks	Vaheeesmärk	Rakendatakse ELi ühenduvuse meetmepaketi soovitusi					KOLM AS KVARTAL	2022	Rumeenia tegevuskava rakendamine ühenduvuse meetmepaketi rakendamisel ¹³ on mitut sidusrühma hõlmav ühine jõupingutus. Vastavalt tegevuskava projektile, mida asjaomased ministeeriumid praegu analüüsivad, rakendab Rumeenia 39 soovitusel 12 puhul järgmist: 24 – Edendada piisavaid baashindu 25 – Ühtlustatud sagedusalade õigeaegne kättesaadavus

¹³ https://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=75185

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivse d näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühi k	Lähtetase	Eesm ärk	Nõuded	Aasta	
										28 – Individuaalse loa andmise kord sagedusalas 24,25–27,5 GHz 31 – Korduvate spektritasude struktuur kasutuselevõtu stimuleerimiseks 38 – Koordineeritud ja sihipärane teabevahetus 5G rakendamise teavitamiseks ja harimiseks 39 – Üldsuse teavitamine raadiotugijaamade seadmete vastavusest kohaldatavatele elektromagnetväljade ohututele piirnormidele. Kõik need soovitusel peaksid valmima 2021. aastaks, samal ajal kui 2 – Esitage elektroonilise side võrkude kasutuselevõttu käsitlevad näidiseeskirjad 3 – pakkuda kohalikele omavalitsustele ja muudele

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivse d näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetase	Eesm ärk	Nõuded	Aasta	
										pädevatele asutustele mõeldud teabematerjale ja seminare 11 – Tagada eri allikatest pärit teabe kättesaadavus ja suurendada kavandatud ehitustööde läbipaistvust 26 – Riiklike spektrikavade korrapärane läbivaatamine 32 – Rahalise abi kasutamine investeeringute stimuleerimiseks 35 – Kasutada Euroopa Postside- ja Telekommunikatsiooniadmini stratsioonide Konverentsi (CEPT)/elektroonilise side komitee (ECC) väljatöötatud ühtlustatud tehnilisi tingimusi, kui peetakse vajalikuks ühiseid spetsiaalseid sagedusalasid Kõik need valmivad 2022. aastal.

Järjekorra-number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
149	Reform 2. Üleminek ELi 2025. aasta ühenduvuseesmärkidele ja erainvesteeringute stimuleerimine väga suure läbilaskevõimega võrkude kasutuselevõtuks	Vaheeesmärk	Raadiospektri kasutusõiguste andmine	Loovutatud kasutusõigused				KOLMAS KVARTAL	2022	Raadiosageduste „5G“ litsentsid antakse vaheeesmärgi 147 kohase konkurentsipõhise valikumenetluse/enampakkumise tulemuste põhjal.
150	Reform 3. Elutähtsat taristut omavate avaliku ja erasektori üksuste küberturvalisuse tagamine	Vaheeesmärk	Riikliku küberjulgeoleku strateegia (2021–2026) vastuvõtmine	Riikliku küberturvalisuse strateegia (2021–2026) vastuvõtmine valitsuse poolt				NELJAS KVARTAL	2021	Võetakse vastu riiklik küberturvalisuse strateegia aastateks 2021–2026 ja see sisaldab sätteid, mis käsitlevad järgmist: - küberturvalisuse regulatiivse ja institutsioonilise raamistiku korrapärane hindamine ja ajakohastamine; - tugevdada avaliku ja erasektori ning akadeemilist partnerlust, et suurendada ühiskonna kui terviku

Järjekorra-number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhiik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										küberturvalisusvõimet; - küberrünnete reageerimise suutlikkuse ning süsteemide, võrkude ja teenuste vastupidavuse arendamine - Rumeenia rolli tugevdamine küberturvalisuse arhitektuuris rahvusvahelisel tasandil.
151	Reform 3. Elutähtsat taristut omavate avaliku ja erasektori üksuste küberturvalisuse tagamine	Vaheeesmärk	Rumeenia kaitse- ja küberjulgeoleku seaduse jõustumine	Rumeenia kaitse-, küber- ja julgeolekuseaduse jõustumisele viitava seaduse säte				NELJAS KVARTAL	2022	Rumeenia kaitse- ja küberjulgeoleku seadusega kehtestatakse õigus- ja institutsiooniline raamistik küberturvalisuse ja küberkaitse, koostöömehhanismide ja institutsioonide reageerimise korraldamiseks ja läbiviimiseks asjaomastes valdkondades.
152	Reform 4. Kodanike digipädevuse	Vaheeesmärk	Tööministri ja riikliku statistikainstituudi esimehe	Tööministri ja				KOLMAS KVARTAL	2022	Tööministri ja riikliku statistikainstituudi esimehe ministri käskkirjas määratletakse Rumeenia

Järjekorra-number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhiik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	suurendamine avalike teenuste ja digiõppe valdkonnas kogu elu jooksul		ministri käskkirja jõustumine, mis käsitleb uute digitaalsete kutsealade määratlemist ametite klassifikaatoris (COR)	Riikliku Statistikainstituudi esimehe käskkirjas sisalduv säte, milles osutatakse uue digitaalse kutseala määratluse muudatuse jõustumisele Regioonide Komitees.						ametite klassifikaatori (COR) tasandil uued digitaalsed ametid, mis on samaväärsed Euroopa Liidu riikides kehtivate digiteerimise heade tavadega kutsealadega. Tehakse diagnostiline uuring/analüüs, et prognoosida järgmise viie aasta tööjõuvajadusi majanduse digiülemineku ja tööstusele 4.0 ülemineku kontekstis, sealhulgas soovitusi uute digitaalsete ametite määratlemiseks kutsealade ametlikus klassifikaatoris.
153	Investeering 1. Valitsuse pilvandmetöötluse kasutuselevõtt	Vaheeesmärk	Investeeringu rakendamise lepingu allkirjastamine pakkumismenetluse alusel, et investeering ellu viia	Lepingu allkirjastamine				TEINE KVARTAL	2022	Riikliku pilvetaristu rakendamise lepingu allkirjastamine. Pakkumismenetluse ja investeeringu tegemise eest vastutavad asutused on spetsiaalsed telekommunikatsiooniteenused ja Rumeenia digiteerimise

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivse d näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühi k	Lähtetase	Eesm ärk	Nõuded	Aasta	
										amet. Valitsuse pilvandmetöötluse rakendamine hõlmab vähemalt järgmisi etappe: - IV astme kavandatud andmekeskuste ehitamine kahe peamise keskuse jaoks ja III taseme projekteerimine teistest keskuste jaoks; - spetsiaalse sideinfrastruktuuri ja infotehnoloogia (optilised kiudoptilised kaablid ja suure läbilaskevõimega sideseadmed) pakkumine; - elektrivarustusvõrgu arendamine/laiendamine iga andmekeskuse jaoks, et tagada liiasus ja elektrinõudlus; - skaleeritava ja üleliigse kliimataristu loomine, mis on iga andmekeskuse jaoks energiatõhus; - inertgaasi tulekahju

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivse d näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühi k	Lähtetase	Eesm ärk	Nõuded	Aasta	
										avastamise ja kustutamise süsteemi paigaldamine, et tagada iga andmekeskuse kogu taristu kaitse; - füüsilise turvasüsteemi rakendamine (juurdepääsukontroll, videovalve, sissemurdmisvastane süsteem) arendatud taristu jaoks; - infrastruktuuri seire- ja juhtimisvõrgu rakendamine realiseeritud rajatistes; - skaleeritava ja suure kättesaadavusega IT- ja arvutitaristu (töötlusseadmed, salvestamine, side, virtualiseerimistarkvara) rajamine igas andmekeskuses; - küberturvalisuse ala jaoks vajalike litsentside ja eriseadmete soetamine. - Turvalisuse tagab riiklik

Järjekorra-number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhiik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										pilvetaristu haldaja.
154	Investeering 1. Valitsuse pilvandmetöötluse taristu kasutuselevõtt	Märklaud	Valitsuse pilvandmetöötluse kaudu ühendatud avaliku sektori asutused		Number	0	30	NELJAS KVARTAL	2024	Kooskõlas eesmärgi 153 sätetega on valitsuse pilvandmetöötlusega seotud ja seda täielikult kasutanud vähemalt 30 avalik-õiguslikku asutust. Avaliku sektori asutused vahetavad omavahel andmeid valitsuse pilvetaristu kaudu.
155	Investeering 1. Valitsuse pilvandmetöötluse taristu kasutuselevõtt	Märklaud	III ja IV tasandi andmekeskused, mis on kavandatud pilveteenuste jaoks, taristu ja tehnoloogia		Number	0	4	NELJAS KVARTAL	2025	Kaks III ja IV tasandi andmekeskust on kavandatud, riist- ja tarkvarapilvid (infrastruktuur teenusena – IaaS/platvorm teenusena – PaaS/Software-as-a Service – SaaS) toimivad kooskõlas eesmärgi 153 sätetega. Andmekeskused järgivad andmekeskuste energiatõhusust käsitlevat Euroopa tegevusjuhendit.
156	Investeering 2. Pilvandmetöötlus	Märklaud	Riiklikud digitaalteenuste		Number	0	5	TEINE KVART	2025	Valitsemissektori pilvepõhiste digiteenuste rakenduste arv

Järjekorra-number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	e arendamine ja ränne		rakendused, mis on üle viidud teenusena – taristusse IaaS/platvorm teenusena – PaaS/					AL		PaaS ja olemasoleva pilvevalmiduse/virtualise süsteemi migratsioon IaaS pärast eesmärgi 143 raames välja töötatud analüüsi. Rakendused/teenused töötatakse välja riigiasutuste/institutsioonide jaoks, et aidata neil osutada avalikke teenuseid, mis kuuluvad nende vastutusalasse, nii et neid ei kasutata majandustegevuseks.
157	Investeering 2. Pilvandmetöötluse arendamine ja ränne	Märklaud	Riiklikud digiteenuste rakendused, mis on üle viidud teenusena – taristusse IaaS/platvorm teenusena – PaaS		Number	5	30	TEINE KVARTAL	2026	Valitsemissektori pilvepõhiste digiteenuste rakenduste arv PaaS ja olemasoleva pilvevalmiduse/virtualise süsteemi migratsioon IaaS pärast eesmärgi 143 raames välja töötatud analüüsi. Rakendused/teenused töötatakse välja riigiasutuste/institutsioonide jaoks, et aidata neil osutada avalikke teenuseid, mis

Järjekorra-number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										kuuluvad nende vastutusalasse, nii et neid ei kasutata majandustegevuseks.
158	Investeering 3. E-tervise ja telemeditsiinisüsteemi arendamine	Märklaud	Avaliku sektori tervishoiuasutused on digiteeritud		Number 0		60	TEINE KVARTAL	2023	Digiteeritakse vähemalt 60 riiklikku tervishoiuasutust. Tervishoiu valdkonnas vastutavad asutused on: rahvatervise direktoraadid, rahvatervise instituudid, riiklik raviamet, riiklik tervishoiu- ja juhtimiskool ning tervishoiuministeerium. Digiteerimisprotsess hõlmab järgmist: 1. Investeeringud IT-süsteemidesse ja digitalistusse (IT-seadmed, litsentsid, IT-tarkvara, sidesüsteemid) järgmiste asutuste jaoks: Tervishoiuministeerium, piirkondlikud tervishoiuasutused (tervisestatistika, tervishoiuhaldus (tervise planeerimine) ja otsuste toetamine (läbivaatamise

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivse d näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetase	Eesm ärk	Nõuded	Aasta	
										ootel, riiklik tervishoiu arvepidamine, personalijuhtimine, register, otsuste toetamine); Maakonna kiirabiteenused (sealhulgas Bukaresti – Ilfov Ambulance'i teenistus), riiklik rahvatervise instituut, riiklik spordimeditsiini instituut, riiklik Transfusion Hematoloogia Instituut „Prof. Dr. CT Nicolau“, riiklik siirdamisamet, eriolukordade säilitamise keskbüroo, vabatahtliku Hematopoietic Stem Cell Donors'i riiklik register, riiklik ravimi- ja meditsiiniseadmete amet, kohtumeditiini instituudid, Bukaresti vaimse tervise ja uimastitõrje riiklik keskus, riiklik rahvatervise, juhtimise ja koolituse keskus Bukarestis. Nakkushaiguste seiresüsteem, tervisestatistika, otsuste toetamine, tüvirakkude

Järjekorra-number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhiik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										siirdamise registrid). 2. Tehniline abi digitaalsete tervishoiulahenduste arendamiseks ja integreerimiseks tervishoiusüsteemi. 3. Töötajate koolitamine IT-rakenduste käitamiseks. Koolitust toetatakse 2970 töötaja riiklikust taaste- ja vastupidavuskavast. Eelistatakse kõrvalistes või vaestes piirkondades asuvaid tervishoiuteenuste osutajaid.
159	Investeering 3. E-tervise ja telemeditsiinisüsteemi arendamine	Vaheeesmärk	Kasutusele võetud telemeditsiinisüsteem					NELJA S KVARTAL	2024	Telemeditsiinisüsteem peab olema kättesaadav paljudele asjaomastele tervishoiuteenuste osutajatele ning seda on võimalik laialdaselt kasutada kogu riigis, keskendudes maapiirkondadele ja väikestele linnapiirkondadele. Maapiirkonnad ja väikesed

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivse d näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetase	Eesm ärk	Nõuded	Aasta	
										linnapiirkonnad, kus telemeditsiinisüsteem kasutusele võetakse, valitakse mitme teguri alusel, sealhulgas: - praegune juurdepääs tervishoiuteenustele (mõõdetuna üldarstide või perearstide/elanikkonna arvu järgi), seades esikohale valdkonnad, kus juurdepääs tervishoiuteenustele on väiksem. - vähem arenenud piirkonnad (vastavalt ELi klassifikatsioonile, mõõdetuna SKP/kapitalina), eelistades piirkondi väljaspool Bukaresti ja Ilfovi maakonda. Süsteem tagab nii reaalajas kaugkonsultatsioonid videokonverentsi teel kui ka reaalajas andmeedastuse või

Järjekorra-number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhiik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										asünkroonsed ühendused. Telemeditsiinisüsteemi kasutuselevõtmisega tagatakse, et taaste- ja vastupidavuskava rakendamise viimasel aastal (kolmas kvartal-2025–2026) korraldatakse vähemalt 200000 kaugmeditsiini konsultatsiooni.
160	Investeering 3. E-tervise ja telemeditsiinisüsteemi arendamine	Vaheeesmärk	Uus tervisekindlustuse IT-platvorm toimib	PIA (tervisekindlustuse IT-platvorm toimib)				TEINE KVARTAL	2025	Uus tervisekindlustuse IT-platvorm peaks: - tagada kasutajasõbralik ja juurdepääsetav keskkond kasutajatele, sealhulgas puuetega inimestele; - parandada vastastikust sidumist ja koostalitlusvõimet; - võimaldada uusi funktsioone (nt meditsiiniga seotud dokumentide digiteerimine); - andmevoogude optimeerimine, üldiste

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivse d näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetase	Eesm ärk	Nõuded	Aasta	
										eesmärkide, erieesmärkide, tegevuste ja tulemuslikkuse näitajate elektrooniline jälgimine, mida eeldatakse riikliku kindlustusasutuse/tervishoiuteenuse osutaja tasandil. Platvormil on järgmised omadused: Ühtse integreeritud informaatikasüsteemi (SIUI), riikliku ravikindlustuskaardisüsteemi (CEAS) ja riikliku elektroonilise retseptisüsteemi (SIPE) ajakohastamine. Ajakohastamise eesmärk on asendada serverid, kirjutada nende rakendused ümber kaasaegses pilvetehnoloogias ning asendada muud IT- ja sideseadmed. SIUI sisaldab iga teenuseosutaja tüüpi arveldamiseks osutatavate teenuste veebipõhiseid valideerimismooduleid

Järjekorra-number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										(eriloend ambulatoorsetele haiglatele, eriarstidele, perearstidele, apteekidele, meditsiiniseadmete pakkujatele).
161	Investeering 3. E-tervise ja telemeditsiinisüsteemi arendamine	Märklaud	200 riikliku tervishoiuasutuse digiteerimine		Number	0	200	TEINE KVARTAL	2025	200 riiklikku tervishoiuasutust saavad kasutada: - Riiklike tervishoiuüksuste IT-süsteemid ja digitaristu. Haiglate IT-süsteemid hõlmavad patsientide terviseandmete haldamist, vastuvõtmist ja lõpetamist, farmaatsiat, laohaldust, rajatiste haldamist, diagnostikaga seotud rühma (DRG) rühmitajat ja DRG kodeerimistoetust, tervishoiustatistikat, finantsjuhtimist, kuluarvestust, kvaliteedijuhtimist, palga- ja personalihaldust, finantsasutuse finantsaruandeid, otsuste tegemist ja ambulatoorset

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivse d näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühi k	Lähtetase	Eesm ärk	Nõuded	Aasta	
										IT-süsteemi; - Telemeditsiini ja mobiilsete patsiendiseiresüsteemide tugevdamine. Haiglate IT- süsteemid peaksid olema koostalitlusvõimelised telemeditsiinisüsteemidega (seiremoodul ja ambulatoorse nõustamise moodul) ning haigla ambulatooriumi spetsialistid peaksid suutma pakkuda kaugkonsultatsioone ning jälgida koduhooldusteenuse osutajate või perearstide/perearstide abiga ka ambulatoorseid patsiente ja kroonilisi patsiente; - Tehniline abi digitaalsete tervishoiulahenduste arendamiseks ja integreerimiseks tervishoiusüsteemi. - Töötajate koolitamine IT-

Järjekorra-number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										rakenduste käitamiseks. Koolitust toetatakse taaste- ja vastupidavusrahastust 3000 arsti puhul.
162	Investeering 3. E-tervise ja telemeditsiinisüsteemi arendamine	Märklaud	Uue eraelu puutumatust käsitleva mõjuhinnangu platvormiga ühendatud tervishoiuteenuste osutajad		Number 0		25 000	KOLM AS KVARTAL	2025	Uue eraelu puutumatust käsitleva mõjuhinnangu platvormiga ühendatakse 25000 tervishoiuteenuse osutajat (haiglad, ambulatooriumid, laborid, perearstid, apteegid, meditsiiniseadmete pakkujad, koduhooldus).
163	Investeering 4. Kohtusüsteemi digitaliseerimine	Vaheeesmärk	Ärirakenduste virtualiseerimine ja tsentraliseerimine	Riikliku (tsentraliseeritud) elektroonilise toimiku (e-toimiku) operatiivne ja kohtuasjade haldamine, mis on virtualiseeritud väiksemas				TEINE KVARTAL	2023	Selleks et vähendada olemasoleva kohtuasjade haldamise süsteemi (st elektrooniline kohturegistrite infosüsteem, ECRIS IV versioon) tegevusriski ja võtta kasutusele kohtuasja toimikutele elektroonilise juurdepääsu tänapäevane alternatiiv („e-toimik“), tehakse selle investeeringuga järgmist:

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivse d näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetase	Eesm ärk	Nõuded	Aasta	
				asukohas						- kasutada „virtualiseerimist“ serverite arvu vähendamiseks ligikaudu 270 asukohalt 60 asukohale (ei ole täielikult tsentraliseeritud, kuna ECRIS IV puhul on andmeside lühiajalise ja vana tehnoloogia puhul piiratud); - koondada e-toimiku neli olemasolevat laiendust ühte riiklikku e-toimikusse, mille kaudu menetlusosalistel on lihtne ja turvaline juurdepääs kohtutoimiku dokumentidele. Samuti on peamine strateegiline eesmärk kiirendada ja tagada lihtne üleminek ECRISe järgmisele versioonile (ECRIS V). Seega on riiklikus taaste- ja vastupidavuskavas kavandatud „virtualiseerimise

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivse d näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühi k	Lähtetase	Eesm ärk	Nõuded	Aasta	
										ja tsentraliseerimise“ konkreetne eesmärk kohtusüsteemi IT-taristu tehnoloogiline ajakohastamine: - suurendada WANi andmeedastusvõimsust (suurendades ribalaiust), mis on vajalik elektroonilise juhtumite haldamise süsteemi nõuetekohaseks toimimiseks tsentraliseeritud konfiguratsioonis; - piisava töötlemis- ja säilitamissuutlikkuse tagamine kohtute ja apellatsioonikohtute tasandil, et koondada õigusemõistmise rakendused ja saavutada kohtutes IT-ressursside tõhus haldamine; - üldsusele pakutavate teenuste turvalisuse ja

Järjekorra-number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhiik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										kättesaadavuse suurendamine riikliku elektroonilise toimiku (e-toimiku) rakendamise kaudu.
164	Investeering 4. Kohtusüsteemi digitaliseerimine	Vaheeesmärk	ECRIS (juhtumite elektrooniline register ja infosüsteem) kasutuselevõtmine on lõpule viidud	ECRIS süsteem toimib ja toimib				NELJAS KVARTAL	2025	Kohtusüsteemi digiülemineku keskne element on uue kohtuasjade haldamise süsteemi (ECRIS V) rakendamine, mis võimaldab ühelt poolt õigussubjekti ja huvitatud üksuse digitaalset suhtlust kohtusüsteemiga ning teiselt poolt paremat ja ulatuslikumat digitaalset suhtlust kohtusüsteemi tasandi institutsioonide vahel ning nende ja teiste külgnevate institutsioonide vahel.
165	Investeering 4. Kohtusüsteemi digitaliseerimine	Vaheeesmärk	Õigusemõistmise valdkonna kesksed avaliku sektori asutused digiteeritud	Õiguskaitse valdkonna kesksed avaliku sektori				TEINE KVARTAL	2026	E-valitsuse parandamiseks ja kohtusüsteemi digipöörde kiirendamiseks saavad keske õigusemõistmise valdkonna avaliku sektori asutused kasu

Järjekorra-number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
				asutuste WANi andmeedastus võime suurenemine						järgmistest tehnoloogilistest uuendustest, mis hõlmavad järgmist: - LAN- ja WAN-side. See võimaldab videokonverentse paremini korraldada kooskõlas COVID-19 pandeemia ajal vastu võetud uusimate õigusaktidega; - Küberkaitse IT-turvaseadmed ja lahendused; - IT-terminalid/perifeerid - videokonverentsisüsteemide ajakohastamine ja suurendamine 400-lt 600-le; - eriseadmed – keerukaks õiguslikuks uurimiseks, nagu audio- ja videovalve, kriitilise tähtsusega protsesside eriseadmed (digitaalsed mikroskoobid kohtuekspertiisi jaoks).
166	Investeering	4. Vahe-	Andmekeskus	Andmekeskus				TEINE	2026	Justiitsministeeriumile,

Järjekorra-number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	Kohtusüsteemi digitaliseerimine	eesmärk	toimib	on loodud ja toimib				KVARTAL		riigiministeeriumile ja allasutustele luuakse uus andmekeskus, mis on koostalitlusvõimeline riikliku taaste- ja vastupidavuskava raames välja töötatud valitsuse pilvega. Uued hooned peavad vastama eesmärgile saavutada vähemalt 20 % väiksem primaarenergia nõudlus kui liginullenergiahoonete nõue vastavalt riiklikele suunistele, mis tagatakse energiamärgistega.
167	Investeering 5. Keskkonnavaldkonna digitaliseerimine	Vaheeesmärk	Suurem suutlikkus jälgida, kontrollida ja jälgida metsi integreeritud IT-süsteemi kaudu	Ebaseadusliku metsaraie vastu võitlemise süsteem on loodud ja toimib				NELJAS KVARTAL	2024	Luuakse ebaseadusliku metsaraie vastu võitlemise süsteem ja see toimib. See integreeritakse Rumeenia puidu ülestöötamise süsteemiga SUMAL 2.0 (Rumeenia puidu ülestöötamise süsteem) ning selle raames jälgitakse õiguslikke kohustusi, mis on seotud puidu ülestöötamise, metsade õigeaegse taastamise,

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivse d näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										metsade seisundi ja metaelupaikade kaitsestaatus (nt metsakatte kadu ja metsakatte juurdekasv). Metsastatud maaregister, nagu on ette nähtud riiklikus süsteemis eTerra3 (maaomandi andmebaas), lisatakse SUMAL 2.0sse rakendusliidese (API) kaudu, et saada omandi- ja haldusõiguste täielik andmekogum. Süsteemil on kolm peamist komponenti: I) satelliidifotode võrdlemine (automaatselt ja nõudmisel), et avastada muutusi metsa võrastikus; II) puidutranspordi seire, kasutades kunstliku luure abil kasutatavaid videovalvekaameraid; III) digitaalne metsamudel, mis on saadud õhust ja maismaalt LiDAR-skaneerimise teel (suur tihedus – üle 30

Järjekorra-number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										hindepunkti ruutmeetri kohta). Süsteemi andmekeskused peavad vastama andmekeskuste energiatõhususe Euroopa tegevusjuhendile.
168	Investeering 5. Keskkonnavaldkonna digitaliseerimine	Märklaud	Digiteeritud avalikud keskkonnateenused		Number	0	32	TEINE KVARTAL	2026	Vähemalt 32 keskkonnaga seotud avalikku teenust digiteeritakse ja neid osutatakse internetis, et hõlmata järgmist: - Andmete ja teabe edastamine heiteinventuuride jaoks. - Natura 2000 aruandlus ja looduskaitseteenused - Keskkonnaregistrite haldamine, teatamise ja lubade andmise menetlused ning load, mille eesmärk on ühtlustada jäätmekäitlusteenuseid kodanike ja ettevõtjate jaoks.

Järjekorra-number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
169	Investeering Digiüleminek tööhõives ja sotsiaalkaitstes	6. Vaheeesmärk	Veebipõhise süsteemi REGES kasutuselevõtmine	RÕHUTAB veebipõhise süsteemi toimimist				NELJA S KVARTAL	2024	Rakendatakse IT-süsteemi REGES-ONLINE, mis tagab avaliku sektori asutustele ja institutsioonidele juurdepääsu andmete registreerimisele rakendusliidese (API) tasandil. Projekti REGES-ONLINE eesmärk on digiteerida territoriaalsed tööinspeksioonid tööandjatega, hõlbustades andmete edastamist töötajate ja nende individuaalsete töölepingute kohta.
170	Investeering Digiüleminek tööhõives ja sotsiaalkaitstes	6. Märklaud	Digiteenuste rakendamine tööhõive ja sotsiaalkaitse valdkonnas		Number	0	3	NELJA S KVARTAL	2025	E-valitsuse digitaalteenuste kasutuselevõtmine töö ja sotsiaalkaitse valdkonnas: - Avaliku tööturuasutuse (ANOFM) pakutavate teenuste digiteerimine, et vastata tõhusalt tööturu uutele vajadustele, optimeerides toiminguid

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivse d näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetase	Eesm ärk	Nõuded	Aasta	
										kodanike hüvanguks ja koolitades digioskusi konkreetsete tegevuste haldamiseks (nt dokumentide veebipõhine esitamine toetusesaajate registreerimiseks ja hüvitiste määramine, võimalus registreeruda ja osaleda veebipõhistel koolitustel ning ametialaste pädevuste hindamisel, veebipõhised nõustamissessioonid) ning IT-taristu ajakohastamine. - kontrollitegevuse digiteerimine töösuhete ning tööohutuse ja töötervishoiu valdkonnas. - sotsiaaltoetuste digitaliseerimine, mida haldab riiklik makse- ja sotsiaalinspektsiooni amet – ANPIS (sealhulgas toimivad IT-süsteemid, mis teenindavad

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivse d näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetase	Eesm ärk	Nõuded	Aasta	
										miinimumsissetuleku saajaid). Minimaalset kaasamistulu käsitleva digitaalse platvormi kasutuselevõtmine võimaldab muu hulgas järgmist: - o kõigi turuinfrastruktuuri- ettevõtja rakendamisega seotud toimingute tegemine moodulitega, mis võimaldavad intuitiivsel/kasutajasõbra- likul viisil juhtumipõhist haldamist, sealhulgas aktiveerimismeetmeid; - o koostalitlusvõime muude asjakohaste andmebaasidega, nt rahandusministeeriumi, tööministeeriumi, haridusministeeriumi, riikliku tööturuasutusega.
171	Investeering 6. Märklaud	Digiüleminek	Digioskuste alastel		Number	0	4 777	TEINE KVART	2026	Digioskuste alastel koolitustel osalevate töötajate arv:

Järjekorra-number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	tööhõives ja sotsiaalkaitstes		koolitustel osalevate töötajate arv					AL		- Riiklik tööhõiveamet: 1200 töötajat - Riiklik makse- ja sotsiaalinspeksioon: 1595 töötajat. - Tööinspeksioon ja piirkondlikud tööinspeksioonid: 1982 töötajat
172	Investeering E-vormide vormide rakendamine riigihangetes	7. Vaheeesmärk	Elektrooniliste riiklike vormide rakendamine riigihankemenetlustes kooskõlas ELi õigusaktidega	Toimivate hankemenetluste elektrooniliste standardvormide				TEINE KVARTAL	2023	Investeeringuga tagatakse rakendusmääruse (EL) 2019/1780 (e-vormid) rakendamine Rumeenia riigihanketeenuses SEAP. E-vormide rakendamine ei mõjuta eeldatavasti lõppkasutajat, sest muudatused tuleb teha tagaküljel. Investeeringu eesmärk on tagada andmete väljavõte ja vastavus uutele tehnoloogilistele nõuetele direktiivi tasandil.
173	Investeering 8. Elektrooniline	Märklaud	Kodanikud, kellele antakse välja e-ID-kaart		Number	0	5 000 000	TEINE KVARTAL	2026	Isikutunnistus peab vastama Euroopa Komisjoni dokumentide turvalisuse

Järjekorra-number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhiik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	isikutunnistus ja digitaalallkiri									nõuetele kooskõlas määruses (EL) nr 1157/2019 sätestatud eesmärkidega. Elektrooniline isikutunnistus salvestab kaks digitaalset sertifikaati: - kohustuslik täiustatud e-allkirja jaoks, mis on registreeritud kõigil Rumeenias kehtivatel elektroonilistel isikutunnistustel, mida saab kasutada pärast elektroonilise isikutunnistuse väljaandmist. - vabatahtlik sertifikaat kvalifitseeritud e-allkirja jaoks, mille on välja andnud kvalifitseeritud sertifitseerimisteenuse osutajad (riigisisesed/mitteriiklikud), mis kehtivad ka kolmandate isikute teenustele ning kehtivad Rumeenias ja ELis ning mida kodanikud

Järjekorra-number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhiik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										saavad osta.
174	Investeering 8. Elektrooniline isikutunnistus ja digitaalalkiri	Vaheeesmärk	Elektroonilise isikutunnistuse kasutuselevõtu toetusmeetmed on rakendatud	Kasutusele võeti veebipõhised avalikud teenused, töötati välja varajase hoiatamise süsteem, viidi ellu teadlikkuse suurendamise kampaania				TEINE KVARTAL	2026	Elektroonilise isikutunnistuse abil on juurdepääs 11 avalikule internetipõhisele teenusele, millel on vähemalt 3-tasemeline keerukus. Need internetipõhised avalikud teenused hõlmavad järgmisi komponente: IT- ja C-taristu elektroonilise isikutunnistuse kaudu juurdepääsetavate teenuste arendamiseks, osutamiseks ja järjepidevuse suurendamiseks, virtualiseerimislahendused taristu kättesaadavuse parandamiseks, et tagada juurdepääs elektroonilistele teenustele, ning praeguse varu- ja katastroofitaaste laiendamine moodullahenduste abil. Viiakse lõpule turvariske (sealhulgas küberriske) käsitleva varajase hoiatamise

Järjekorra-number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhiik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										süsteemi väljatöötamine. Viiakse lõpule teadlikkuse suurendamise kampaania, mis soodustab elektroonilise isikutunnistuse ja sellega kaudselt seotud elektrooniliste avalike teenuste laialdast kasutamist.
175	Investeering 9. Valitsusväliste organisatsioonide sektori digiteerimine	Märklaud	Lõpule viidud projektid valitsusväliste organisatsioonide digiteerimiseks		Number 0		200	NELJA S KVARTAL	2024	Edukalt lõpule viidud projektid valitsusväliste organisatsioonide digiülemineku ja digiülemineku valdkonnas. Valitud projektidega toetatakse valitsusväliseid organisatsioone nende tegevuse digiteerimisel, investeerides digitaristusse, suurendades töötajate ja vabatahtlike digipädevust toetusesaajatele kaugteenuste osutamisel, arendades platvorme ja kliendisuhete haldamise lahendusi.

Järjekorra-number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										Valikumenetlus põhineb järgmistel kriteeriumidel: projekti asjakohasus digipöörde ja sidususe seisukohast; projekti meetoodika ja teostatavus; kestlikkus; kavandatav eelarve: kavandatud kulud on majanduslikud, põhjendatud ja seotud digiteerimiseks kavandatud meetmetega. Taotlejal ja kavandataval projektimeeskonnal on projekti elluviimiseks vajalikud kogemused, asjatundlikkus, motivatsioon ja suutlikkus. Toetus on kuni 70000 eurot projekti kohta maksimaalselt 30-kuulise rakenduseperioodi jooksul.
176	Investeering 9. Valitsusväliste organisatsioonide digiteerimine	Vaheeesmärk	Valitsusväliste organisatsioonide digiülemineku ressursikeskus	Luuakse ressursikeskus ja see tegutseb				TEINE KVARTAL	2025	Valitsusväliste organisatsioonide digitaliseerimise ressursikeskus pakub:

Järjekorra-number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										- IT-teenuste ja avatud lähtekoodiga tarkvaralahenduste arendamine ning tehniline abi digiülemineku strateegiate rakendamisel - olemasolevate digiressursside tsentraliseerimine avatud digiraamatupoes - lihtsama juurdepääsu võimaldamine abi, e-õpe ja koolitus - praktikakogukonnad kohandatud toetus digiülemineku protsessides.
177	Investeering 10. Digiülemineku avaliku teenistuse juhtimises	Vaheeesmärk	Luuakse ja võetakse kasutusele interaktiivsed ja koostööplatvormid standarditud personalijuhtimiseks haldusasutustes.	Toimivad platvormid				NELJA S KVARTAL	2025	Koostööplatvormid hõlmavad kõiki protsesse alates töölevõtmisest kuni hindamise, edutamise ja avalikust süsteemist lahkumiseni, tuginedes pädevusraamistike mudelile ja standardsetele ametikirjeldustele.
178	Investeering 11.	Märklaud	Väga kiire		Number	0	945	NELJA	2025	945 küla valgetes

Järjekorra-number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhiik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	Sellise kava rakendamine, millega toetatakse kommunikatsioontechnuste kasutamist toetusesaajatele mõeldud eri liiki vahendite kaudu, keskendudes valgetele piirkondadele		internetiühendus ega valgetes piirkondades asuvad külad					S KVARTAL		piirkondades ühendatakse väga kiire internetiühenduse teenustega kindlaksmääratud asukohas, kus turg ei saa teenuseid osutada. Külad seatakse tähtsuse järjekorda järgmiselt: –absoluutne prioriteet maa- või äärepoolsetele omavalitsustele, mida ei teeninda püsivõrgud. – eelistatakse maapiirkondi ja kaugeid piirkondi, mis on püsivõrkudega alateenindatud. Minimaalne kiirus peab olema ajakohastatav vähemalt 100 Mbit/s ning võrgud peavad olema FTTB/H ja/või 5G.
179	Investeering 12. Riikliku julgeoleku seisukohast kriitilise	Märklaud	Turvalise IT- ja arvutitaristuga üksused		Number	0	101	KOLMAS KVARTAL	2025	Taristu kindlustamine 101 avalik-õiguslikule ja eraõiguslikule üksusele, kellel on riikliku julgeoleku seisukohast kriitilise tähtsusega IT- ja arvutitaristu:

Järjekorra-number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	tähtsusega info- ja kommunikatsioonitehnoloogia taristu küberturvalisuse kaitse tagamine nii avaliku kui ka erasektori IT-taristu puhul, kasutades arukaid tehnoloogiaid									valitsussektori üksused energiatehnika valdkonnas (nt gaasi- või elektritarbijad/-jaotajad), veevarustus ja kanalisatsioon, esmatähtsad teenused, tervishoid ja transport (nt lennujaamad, sadamad). Nende hulgas on riiklikku küberjulgeolekusüsteemi 59 üksust, mille eesmärk on tõsta turvalisuse taset, lisades uusi tehnoloogiaid ja lahendusi, ning 42 üksust on toetusesaajad, kes määratakse kindlaks allpool esitatud kriteeriumide alusel. Lisaks saavad tööstuskontrolli küberturvalisuse lahendustest kasu üheksa üksust 101st, kellel on OOT-infrastruktuur. Infrastruktuurid valitakse järgmiselt: - võttes arvesse tõenäosust, et APT (Advanced Persistent Threat) küberrünnete

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivse d näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetase	Eesm ärk	Nõuded	Aasta	
										sihtmärgiks on; - kasutajate arv ja sellise rünnaku mõju taristule ning kaudselt majanduslikule ja sotsiaalsele keskkonnale. Iga uue üksuse kohta tehakse kohapealne uuring, mis annab põhjaliku ülevaate IT- ja/või OT-võrkude küberturvalisuse vajadustest. - hallatavate OT-võrkude keerukus, - küberrünnete suhtes vastuvõtlikkuse aste (nt tööstussüsteemide/allüstee mide kaugjuhtimine); - nende üksuste osutatud teenuste saajate arv. 101 üksuse puhul võetakse kasutusele vähemalt järgmised elemendid: - täiustatud haavatavustuvastussüsteem infosüsteemides ja sideseadmetes (tarkvara- ja

Järjekorra-number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										riistvaralahendused); - integreeritud süsteem võrgu- ja infosüsteemide vastu suunatud küberrünnetega seotud telekommunikatsiooniplatvormide kindlakstegemiseks (tarkvaralahendused ja riistvara); - küberintsidentide automaatse analüüsi ja töötlemise kompleksne turvaplatvorm (tarkvara- ja riistvaralahendused).
180	Investeering 12. Riikliku julgeoleku seisukohast kriitilise tähtsusega info- ja kommunikatsioonitehnoloogia taristu küberturvalisuse kaitse tagamine	Vaheeesmärk	Riiklike küberturbekeskuste tugevdamine	Täiendav suutlikkus				NELJA S KVARTAL	2025	Küberturbe riiklik keskuse struktuur arendab IKT IT- ja OT-taristute integreeritud küberturvalisuse kaitse suutlikkust. Lisaks saab keskus kasu järgmisest: - Tehnilise taristu arendamine küberturvalisuse intsidentide tuvastamiseks, jälgimiseks, haldamiseks ja neile reageerimiseks, mille

Järjekorra-number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	nii avaliku kui ka erasektori IT-taristu puhul, kasutades arukaid tehnoloogiaid									eesmärk on kaitsta riikliku julgeoleku seisukohast kriitilise tähtsusega IKT-taristuid, mis ei saa/enam ei saa kasu riikliku tähtsusega IKT-taristu kaitse riikliku süsteemi pakutavast kaitsest küberruumist tulenevate ohtude eest, millel on täiendav roll. - Uue tehnoloogia riikliku küberturvalisuse riskihindamise ja -juhtimise platvormi loomine. - Raadioside turvalisuse taristu rakendamine, mis tõstab kodanikele digiteenuseid osutavate avaliku sektori asutuste kaitsetaset ja nende kättesaadavust. - andmete turvalisuse ja suunamise platvorm eri usaldustasemetega võrkude vahel edastamiseks; - Suurendada riikliku

Järjekorra-number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhiik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										koordineerimiskeskuse uurimissuutlikkust (tarkvara- ja riistvaralahendused). Lisaks käivitatakse riiklik programm ettevõtjate ja pädevate asutuste ettevalmistamiseks küber- ja hübriidkriisiolukordadeks, korraldades õppusi, ning töötatakse välja kriisiohjekavad.
181	Investeering 13. Turvasüsteemide arendamine valitsemissektori spektri kaitseks	Märklaud	Riiklikul tasandil kasutusele võetud vastuvõtukohad		Number 0		65	KVARTAL	2026	Riiklikul tasandil kasutusele võetud vastuvõtukohad: STS (telekommunikatsiooni eriteenus) töötab välja uue riiklikul tasandil levitatavate andurite võrgustiku, mis on paigutatud spetsiaalsetesse vastuvõtukohtadesse, et automaatselt avastada ja hoiatada riikliku raadiospektri häirete korral. Tagatakse riikliku spektri kättesaadavus ning kodanikele ja avalik-õiguslikele üksustele

Järjekorra-number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										osutatakse riiklike raadioteenuste järjepidevust G2G/G2B/G2C mudeli alusel.
182	Investeering 14. Rumeenia ametiasutustele osutatavate internetiteenuse osutajate taristuteenuste vastupidavuse ja küberturvalisuse suurendamine	Märklaud	Keskused, mis võimaldavad kesksetele ja kohalikele avaliku huvi asutustele ja üksustele juurdepääsu internetiteenuse osutaja teenustele		Number 0		41	NELJA S KVARTAL	2024	Igale Rumeenia 41 maakonnast määratakse üks keskus. Selliste suure läbilaskevõimega turvaliste keskuste arv, mis on ühendatud riikliku internetijaotusvõrguga, kus on mitu I taseme tarnijat ja nendega seotud turvamehhanisme, mis tagavad kesk- ja kohalike ametiasutuste juurdepääsu internetile ja internetiga seotud teenustele. Osutatavad turvateenused: - Kaitse dooste eest (teeninduse katkestamine) kiirusel 10 Gbit/s - Seotud infoturbeintsidentidega tegeleva rühma (CERT)

Järjekorra-number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhiik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										teenused (turvarühm, turvasündmuste jälgimine kogu võrgus, turvaintsidentidele reageerimine) - Seotud turbekeskuste teenused (abisajate teavitamise ja eskalatsiooni mehhanismid) - Maine ja pahatahtliku liikluse filtreerimismehhanismid, mis põhinevad mainel ja pahatahtlikul elukohal toetusesaajatele osutatavate domeeninimede süsteemi teenuste tasandil - Testkeskkonna analüüs osutatud teenuste jaoks.
183	Investeering 15. Uute küberturbeoskuste loomine ühiskonna ja majanduse jaoks	Märklaud	Küberjulgeoleku alasel koolitusel osalevad koolitajad		Number	0	5 000	TEINE KVARTAL	2026	Läbinud küberturvalisuse koolitajate koolituse, mida kohaldatakse majanduse ja ühiskonna prioriteetsetes valdkondades ning mis on suunatud kõrgkooli lõpetanutele ja üliõpilastele

Järjekorra-number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhiik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										(ettevõtetele ja haldusasutustele küberkursuste jaoks tasuta kättesaadavad vahendid, rangem andmekaitsekontroll ning uute tehnoloogiate kasutamise turvalisus ja keskkond).
184	Investeering 15. Uute küberturbeoskuste loomine ühiskonna ja majanduse jaoks	Märklaud	Üksused, kes saavad küberturvalisuse küpsuse suurendamiseks valitsuse töövahendeid ja teenuseid		Number	0	1 000	TEINE KVARTAL	2026	Sellel investeeringul on järgmised eesmärgid: - Töötada välja riiklik programm küberoskuste vajaduste ja nende tagajärgede analüüsimiseks, läbivaatamiseks ja dokumenteerimiseks majanduse ja ühiskonna prioriteetsetes valdkondades. - 1000 peamise majandus- ja avaliku halduse osaleja (sealhulgas ettevõtted, VKEd, koolid, haiglad, kesk- ja kohaliku omavalitsuse asutused) küberturvalisuse (operatiiv-

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivse d näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühi k	Lähtetase	Eesm ärk	Nõuded	Aasta	
										, tehnoloogia- ja oskused) valmidusastme hindamine, dokumenteerimine ja jälgimine. Lua ja pakkuda valitsuse töövahendeid ja teenuseid, et tõsta 1000 peamise osaleja küberturvalisuse küpsust. Peamised osalejad valitakse järgmise kahe kriteeriumi alusel: - osalejad, kes on valitud esindama võrgu- ja infoturbe direktiivis määratletud valdkondi ning küberturvalisuse direktiivi ülevõtmist Rumeenia õigusesse (st seadus nr 362/2018) - osalejad, kes on valitud küberturvalisuse küpsuse hindamise alusel, mille Rumeenia riiklik küberturvalisuse valdkonna pädev asutus (st CERT-RO) on juba läbi viinud uuringu

Järjekorra-number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										põhjal, mis hõlmab küpsustaseme enesehindamist.
185	Investeering 16. Riigiteenistujatel mõeldud kõrgema taseme digioskuste koolitusprogramm	Märklaud	Digitaalselt koolitatud riigiteenistujad		Number	0	32 500	TEINE KVARTAL	2026	30000 riigiametnikku, kes on saanud koolituse kõrgema taseme digioskuste omandamiseks (nt andmebaasi administraator (SQL, MySQL); süsteemijuht; ärianalüütikud; andmeanalüütik; programmeerijad erinevatel platvormidel) ja 2500 riigiteenistujat kõrgemasse karjäärikategooriasse, kellel on juhtimiskoolitus ja talendijuhtimine
186	Investeering 17. Raamatukogude digioskuste keskusteks saamise rahastamiskavad	Märklaud	Digikeskustesse ümberehitatud raamatukogud		Number	0	1 135	NELJAS KVARTAL	2025	Vähemalt 1135 raamatukogu digiteeritakse järgmiselt: - 105 raamatukogu, sealhulgas viis maakonna keskraamatukogu ja 100 maa- või munitsipaalraamatukogu, renoveeritakse ning

Järjekorra-number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhiik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										varustatakse arvutite ja tehniliste seadmetega. Renoveerimine toimub kooskõlas põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suunistega (2021/C58/01). - 1030 raamatukogud saavad kasutada uusi või ajakohastatud IT-seadmeid.
187	Investeering 17. Raamatukogude digioskuste keskusteks saamise rahastamiskavad	Märklaud	Kodanikud, kes on saanud koolitust digipädevuste arendamiseks		Number	0	100 000	TEINE KVARTAL	2026	Ebasoodsas olukorras olevate kogukondade kodanikud, kes on saanud koolituse põhiliste digioskuste arendamiseks raamatukogudes, mis on üleviidud digikeskustesse. Põhilised digioskused hõlmavad digikirjaoskust, suhtlemist, meediapädevust, digitaalse sisu loojat, digiturvalisust, digitaalset ettevõtlusharidust.

G.3. Laenuga seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Investeering 18. Digiüleminek ja robotiliste protsesside automatiseerimine avalikus halduses

Investeeringu eesmärk on toetada digiüleminekut, suurendada tootlikkust ja vastupidavust, vähendada vigu ja (kodanike) taotluste menetlemiseks kuluvat aega, võttes kasutusele robotiliste protsesside automatiseerimise lahendused (tööjõuliste, korduvate ja eeskirjadel põhinevate ülesannete automatiseerimine).

Investeering seisneb kõrgtehnoloogia kasutuselevõtus, äriprotsesside ümberkujundamises ja avaliku sektori otsustusprotsesside parandamises. Kõigepealt analüüsib konsultant avaliku sektori asutuste olemasolevaid töövooge ja pakub välja sobivad RPA tehnoloogialahendused. Järgmine samm on kutse avaldamine institutsioonidele, kes soovivad kasutada RPA lahendusi.

Investeering viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering 19. Ettevõtete töötajate täiendus- ja täiendõppe kavad

Investeeringu eesmärk on toetada väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate digipööret, suurendades nende töötajate digioskusi.

Investeering tehakse mitmes etapis. Kõigepealt töötatakse välja tööjõu oskuste täiendamise õppekava. Keskendutakse kujunemisjärgus tehnoloogiatele (nt asjade internet, suurandmed, masinõpe, tehisintellekt, robotprotsesside automatiseerimine, plokiahel). Teises etapis toetab konsultant administratsiooni koolituse struktuuri kindlaksmääramisel ning seejärel korraldatakse koolituskursused programmis osalemist taotlenud VKEde töötajate jaoks.

Investeering viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

G.4. Laenu eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorra-number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/s iht	Nimetu s	Kvalitatiivsed näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Läh teta s e	Eesm ärk	Nõuded	Aasta	
188	Investeering 18. Digiüleminek ja robotiliste protsesside automatiseerimine avalikus halduses	Märklaud	Avaliku s halduse s rakenda tud robotil iste protsess ide automat iseerimi ne ja tehisint ellekti edenda mine		Number	0	18	NELJAS KVART AL	2025	Selle investeeringuga rakendatakse lahendusi, et toetada robotiliste protsesside automatiseerimist ja tehisintellekti 18 keskvalitsuse avaliku sektori asutuses.
189	Investeering 19. Ettevõtete töötajate täiendus- ja täiendõppe kavad	Vahe-eesmärk	Digiosk uste toetami se projekti konkurs	Konkursikutse avaldamine				KVART AL	2022	Projektikonkurss, et toetada VKEsid digioskuste, näiteks digivahendite ja -seadmete alasel koolitusel, digioskuste, sealhulgas pilvetechnoloogiaga seotud oskuste ja tööstuse 4.0

Järjekorra-number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/s iht	Nimetu s	Kvalitatiivsed näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Läh teta s e	Eesm ärk	Nõuded	Aasta	
			i käivita mine							spetsiifiliste tehnoloogiate tugevdamisel.
190	Investeering 19. Ettevõtete töötajate täiendus- ja täiendõppe kavad	Märklaud	VKEde, keda rahastatakse oma töötajate digioskuste koolitamiseks		Number	0	2 000	NELJAS KVARTAL	2025	Nende VKEde arv, mida rahastatakse selleks, et toetada oma töötajaid digioskuste alasel koolitusel osalemisel kooskõlas vahe-eesmärgiga 189.

H. KOMPONENT 8: MAKSU- JA PENSIONIREFORMID

See komponent hõlmab reforme ja investeeringuid, et lahendada maksuhalduse, maksusüsteemi, valitsemissektori eelarveraamistiku, pensionisüsteemi ja ettevõtete toetamisega seotud peamisi probleeme:

- i. Maksuhalduse reform ja maksuraamistiku läbivaatamine, et tugevdada maksusüsteemi ja suurendada maksuhalduri kogutavat tulu vähemalt 3 protsendipunkti SKPst (2,5 protsendipunkti maksuhalduse reformist ja 0,5 protsendipunkti maksuraamistiku läbivaatamisest) ning vähendada käibemaksu alalaekumist vähemalt 5 protsendipunkti võrra võrreldes 2019. aastaga.
- ii. Riikliku pensionisüsteemi reformimine uue õigusraamistiku kaudu, et tagada riigi rahanduse jätkusuutlikkus vananeva elanikkonna keskkonnas, korrigeerida ebavõrdsust, tagada süsteemi jätkusuutlikkus ja prognoositavus ning järgida sissemaksete tegemise põhimõtet seoses pensioniõiguste saajatega. Samuti on selle eesmärk ajakohastada pensionisüsteemi digitaalsete rakenduste ja teenuste kaudu. Riikliku pensionireformi eesmärk on täita asjakohaseid riigipõhiseid soovitusi (riigipõhised soovituselised 2.2 ja 2.3, 2019) ning eelkõige tagada riigi rahanduse jätkusuutlikkus, pensioniea võrdsustamine ja II samba finantsstabiilsus.
- iii. Avaliku sektori kulutuste tõhususe suurendamine, suurendades eelarveprotsessi läbipaistvust, parandades eelarveprogrammide järelevalve- ja aruandlussüsteemi, seades esikohale suured investeerimisprojektid, viies läbi kulutuste läbivaatamise kõigis avaliku sektori sektorites, tugevdades eelarvenõukogu rolli. Eelarvemenetluste digitaliseerimine peaks neid eesmärke toetama.
- iv. Institutsioonilise suutlikkuse suurendamine pensionikulude prognoosimiseks keerukate majandusliku modelleerimise vahendite abil. Reformi peamine eesmärk on arendada suutlikkust hinnata pensionisüsteemi struktuurireformide mõju keskpikas ja pikas perspektiivis, parandades märkimisväärselt prognooside täpsust ja hinnates seeläbi mõju pensionisüsteemi jätkusuutlikkusele.
- v. Suurendada ettevõtete (eriti VKEde) konkurentsivõimet, innovatsioonisutlikkust, tootlikkust ja rahvusvahelistumist, pakkudes alternatiivseid rahastamisallikaid riikliku arengupanga loomise ja kasutuselevõtmise kaudu.

Lähtudes meetmete kirjeldusest taaste- ja vastupidavuskavas ja võttes arvesse põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) kohaseid leevendavaid samme, mis kavas on sätestatud, võib eeldada, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses oluliselt keskkonnanäesmärke.

H.1. Tagastamatu rahalise toetusega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform 1. Riikliku maksuhalduse ameti (ANAF) reformimine digitaliseerimise kaudu

Reformiga käsitletakse pakilist vajadust ANAFi ajakohastamise ja digitaliseerimise järele, et muuta maksude kogumine tõhusamaks, et suurendada tulude suhet SKPsse (2025. aasta neljandaks kvartaliks 2,5 protsendipunkti võrreldes 2019. aastaga) ja vähendada käibemaksu alalaekumist (5 protsendipunkti 2026. aasta teiseks kvartaliks võrreldes 2019. aastaga). Reformi eesmärk on luua

menetluslik ja toetav raamistik integreeritud riskijuhtimise rakendamiseks ja kasutamiseks maksuhalduri tasandil kõigi haldusfunktsioonide poolt, et luua süsteem maksuhaldusega seotud tegevuste kindlakstegemiseks, kavandamiseks, hindamiseks ja kohandamiseks vastavalt kindlakstehtud (pidevalt ajakohastatavatele) maksuriskidele.

Reform hõlmab eelkõige järgmisi elemente:

- sellise õigusraamistiku jõustumine, mis käsitleb juriidilistest isikutest maksumaksjate kohustuslikku registreerimist eriotstarbelistes varakogumites (virtuaalne eraruum). Selle aktiga muudetakse maksumenetluse seadustikku ja kehtestatakse juriidilistele isikutele kohustus registreerida end eriotstarbelises varakogumis.
- sellise õigusraamistiku jõustumine, millega määratakse kindlaks maksumaksjate liigitamise riskikriteeriumid ANAFi esimehe käskkirjaga. See on esimene samm integreeritud maksuriskide juhtimise süsteemi täieliku toimimise ja arendamise suunas, sealhulgas tsentraliseeritud riskianalüüsi ja keskse elektroonilise riskiregistri kasutuselevõtmise kaudu. Riskikriteeriumid määratakse kindlaks vastavalt maksunõuete täitmata jätmise riski peamistele kategooriatele, st: maksukohustuslasena registreerimise, deklaratsioonide esitamise, deklareerimise taseme ja maksetega seotud riskid ning nende puhul võetakse arvesse rahvusvahelisi standardeid. Uusi riskikriteeriume võetakse arvesse riskipõhises maksuhalduse süsteemis, mille puhul kohandatakse maksuhaldusmeetmeid ja -kontrolle vastavalt iga maksumaksjate kategooria maksuriskile.
- maksukontrolliasutuste tegevust käsitleva muudetud õigusraamistiku jõustumine, mille eesmärk on tugevdada maksukontrollstruktuuride suutlikkust ja tõhusust, et ennetada riiklikke ja piiriüleseid maksupettusi ja maksudest kõrvalehoidumist suurte maksuriskide varajase ja sihipärase tuvastamise kaudu. Osa õigusraamistiku muudatustest rakendati 2020. aastal. Sellega kehtestatakse maksuhaldurite (maksukontrolliasutused, pettusevastased kontrolliasutused ja üksikisiku maksuolukorra kontrollimise eest vastutavad asutused) volitused dokumentide kontrollimiseks. ANAF analüüsib kontrollstruktuuride tegevuse institutsioonilist ja õigusraamistikku. Võttes arvesse selle analüüsi järeldusi ja tulemusi, viiakse lõpule maksukontrolliasutuste õigusraamistiku läbivaatamine. Reformiga tugevdatakse ka koostööd tööinspeksioonidega ning teiste sotsiaal- ja töökaitse valdkonna institutsioonidega, et ennetada ja piirata halli/musta töö maksudest kõrvalehoidumist.

Reformi tulemusel ühendatakse ANAF-süsteemiga vähemalt 600000 kassaaparaati, suurendatakse dokumentide auditite osakaalu võrreldes kohapealsete kontrollidega ning suureneb maksukontrollide arv.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026 ja seda toetavad kolm investeeringut.

Reform 2. Tollisüsteemi ajakohastamine ja elektroonilise tolli rakendamine

Reformiga parandatakse tolliameti toimimist, edendades kehtiva õigusraamistiku muutmist, pädevuste ja sisemenetluste muutmist ning investeerides seadmetesse, mis on vajalikud kontrollitegevuseks riigi territooriumil ja ELi välispiiril.

Reformi eesmärk on parandada tolliasutuste haldus- ja tegevussuutlikkust ning suunata tollivormistust täielikult elektroonilise keskkonna suunas. Teabevahetus ettevõtjate ja tolliasutuste vahel ning liikmesriikide tolliasutuste vahel toimub eranditult elektrooniliste andmetöötlus- ja levitamismeetodite abil.

Eelkõige võetakse järgmisi meetmeid:

- tolliasutuste töölerakendamine,
- tolli IT-süsteemide arendamine kooskõlas liidu tolliseadustiku nõuetega;
- tollivormistuse keskendamine elektroonilisele keskkonnale ja bürokraatlike tõkete vähendamine;
- tolliformaalsuste lihtsustamine.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025 ja seda toetab üks investeering.

Reform 3. Eelarve kavandamise mehhanismi parandamine

See reform viiakse ellu muudetud reguleeriva raamistiku jõustumisega, mis:

- tagada mitmeaastane eelarveplaneerimine;
- muuta avaliku sektori investeeringute prioriseerimine tõhusamaks,
- võtma kasutusele süstemaatilised kulutuste läbivaatamised, mis on kooskõlas eelarvetsükliga ja järgnevate eelarvete leidude selge rakenduskavaga, ning mille suhtes kohaldatakse sõltumatuid järeelhindamisi.

Reformi üks eesmärk on parandada eelarve kavandamise mehhanismi ja ajakohastada IT-süsteemi riigieelarve väljatöötamiseks ja haldamiseks, kasutades laialdaselt andmeid ja teavet, mis kajastavad kõige paremini eelarvekuluseid poliitika ja programmi tasandil (eelarvemenetluste analüüs, aruannete koostamiseks kuluva aja ühtlustamine ja aruannete koostamise vorm), mõjutades järgmist:

- suurendada eelarvemenetluse läbipaistvust, avaldades analüüse ja aruandeid, mis lihtsustavad konkreetsete programmide rahastamisprotsessi;
- eelarveprogrammide järelevalve- ja aruandlussüsteemi parandamine.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2024 ja seda toetab üks investeering.

Reform 4. Maksuraamistiku läbivaatamine

Maksusüsteemi läbivaatamine peaks võimaldama Rumeenial parandada konkurentsivõimet, toetades samal ajal riigi rahanduse jätkusuutlikkust ja keskkonnaeesmärke. Samuti peaks see tooma kaasa õiglasema, tõhusama, lihtsama ja läbipaistvama maksusüsteemi, mis suudaks majandust paremini toetada ja hõlbustada maksumaksjatel nõuete täitmist.

Kavas sisalduva maksusüsteemi põhjalikul läbivaatamisel tehakse kindlaks moonutused ja valdkonnad, kus asjakohaseid maksualaseid õigusakte tuleks kohandada, eelkõige seoses äriühingu tulumaksu, tulumaksu ja sotsiaalkindlustusmaksete ning omandi maksustamisega, et anda teavet otsuste tegemiseks ülemääraste maksusoodustuste järkjärgulise kaotamise kohta. Maksuraamistiku läbivaatamise eesmärk on ka laiendada keskkonnahoidlikku maksustamist, sealhulgas säästva transpordi ja energia komponentide kõrvalmeetmena.

Reformi läbiviimisel analüüsitakse põhjalikult Rumeenia maksualaseid õigusakte, kasutades selleks sõltumatu asutuse pakutavat tehnilist abi, eelkõige sellistes valdkondades nagu füüsiliste isikute teenitud tulult tasumisele kuuluvad maksud ja sotsiaalmaksed, äriühingu tulumaks (sealhulgas eriskeemid, mille suhtes võib kohaldada erandeid), omandimaksud (mis on kohalikud maksud) ja keskkonnamaksud. Sellele süstemaatilisele analüüsile järgneb sellest tulenevate soovitude rakendamine tagamaks, et maksusüsteem edendab paremini jätkusuutlikku majanduskasvu.

Konkreetselt seoses omandimaksudega käsitletakse reformiga võimalikku arbitraaži kahe maksusüsteemi vahel, mida kohaldatakse vastavalt füüsiliste ja juriidiliste isikute suhtes, kes teenivad kinnisvaratulu, ning määratakse automaatselt kindlaks kohaliku maksuga maksustatavate kinnisasjade maksustatav väärtus, lõpetades sellise maksubaasi kasutamise, mis ei ole seotud turuväärtusega.

Reformi konkreetsed eesmärgid on järgmised:

- parandada maksutulude struktuuri;
- suurendada 2025. aastaks maksutulu suhet SKPsse 0,5 protsendipunkti võrreldes 2019. aastaga;
- kõrvaldada maksusüsteemi moonutused ja lüngad, mis võimaldavad maksumaksjatel minimeerida makse (süsteemi õiglust), eelkõige tulumaksu ja sotsiaalkindlustusmaksed;
- lihtsustada maksueeskirju, et hõlbustada nõuete täitmist ja haldamist, ning kaotada soodusvabastused ja -kohtlemine;
- saavutada tõhusam maksusüsteem ja maksukoormuse õiglasem jaotamine;
- muuta omandimaksu, sealhulgas julgustades kohalikke omavalitsusi kehtestama tasuta saastekvoote keskselt kindlaksmääratud vahemikes ja hinnates maksubaasi võimalikult lähedaselt kinnisvara turuväärtusele.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. märtsiks 2025 ja seda toetab üks investeering.

Reform 5. Riikliku arengupanga asutamine ja töölerakendamine

Reformi eesmärk on võtta kasutusele riiklik arengupank, et tegeleda otseselt finantsturu tõrgetega, rahastades kõrge riskiprofiiliga, kuid suure lisaväärtuse ja töökohtade loomise potentsiaaliga abikõlblike abisaajate projekte, mille suhtes erasektoril on vähe huvi tagada rahastamist. Reform järgneb struktuurireformi tugiprogrammi raames rahastatavale projektile.

National Development Bank asutatakse 100 % riigi omanduses oleva krediidasutusena, mis tegutseb Rumeenia Riigipanga järelevalve all ning kooskõlas kohaldatavate kohalike ja ELi õigusaktidega. National Development Banki aktsiakapitali suurus on 3 miljardit Rumeenia leud (ligikaudu 600 miljonit eurot).

BND kasutuselevõtmine hõlmab ka IT-süsteemi soetamist, tarkvaralitsentside ja riistvara ostmist ning IT-teenuseid.

Tagamaks, et meede on kooskõlas põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suunistega (2021/C58/01), tehakse riikliku arengupanga investeerimis- ja laenustrateegias järgmist:

- nõuet, et InvestEU fondi kestlikkuskontrolli suhtes kohaldataks komisjoni tehnilist suunist; ja

- välistades järgmise tegevuste ja varade loetelu välistamise: I) fossiilkütustega seotud tegevused ja varad, sealhulgas järgmise etapi kasutamine;¹⁴ II) ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) tegevused ja varad, millega saavutatakse prognoositud kasvuhoonegaaside heitkogused, mis ei ole asjaomastest võrdlusalustest väiksemad;¹⁵ III) prügilate, jäätmepeletustehaste ja mehhaaniliste bioloogilise töötlemise rajatistega seotud tegevused¹⁶ ja varad¹⁷; tegevus ja varad, mille puhul jäätmete pikaajaline kõrvaldamine võib kahjustada keskkonda; ja
- nõuda, et riiklik Arengupank kontrolliks kõigi tehingute, sealhulgas kestlikkuskontrollist vabastatud tehingute vastavust asjakohastele ELi ja riiklikele keskkonnavalastele õigusaktidele; ja
- nõuda, et omakapitalitoetuse ja üldotstarbelise ettevõtete rahastamise saajad, kes saavad eelneva eelarveaasta jooksul rohkem kui 50 % oma tuludest väljajäetud tegevustest ja/või varadest, võtaksid vastu ja avaldaksid rohepöörde kavad.

Seda reformi toetab investering ja selle rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Reform 6. Riikliku pensionisüsteemi reform

Reform hõlmab uue riikliku pensionisüsteemi seaduse vastuvõtmist koos tehnilise abiga, millega asendatakse seadus 127/2019. Uued õigusaktid sisaldavad avaliku sektori pensionikuluseid (sealhulgas kõik olemasolevad riiklikud pensioniskeemid) keskpikas ja pikas perspektiivis (2024–2070) tasemel, mis tagab pensionisüsteemi eelarve jätkusuutlikkuse. Seadus sisaldab automaatset pidurimehhanismi selle eesmärgi saavutamiseks.

Uute õigusaktidega:

- võtta kasutusele uus arvutusvalem uute pensionide ja makstavate pensionide jaoks. Valemi parameetrid valitakse kooskõlas eesmärgiga tagada riigi rahanduse jätkusuutlikkus. Lisaks ei võimalda need pensionitasemete sihtotstarbelist suurendamist, välja arvatud juhul, kui nendega kaasnevad meetmed, mis tasakaalustavad mõju eelarvele;

¹⁴ Välja arvatud elektri- ja/või soojusenergia tootmise projektid ning sellega seotud maagaasi kasutavad ülekande- ja jaotustaristud, mis vastavad tehniliste suuniste „Ei kahjusta oluliselt“ (2021/C58/01) III lisas sätestatud tingimustele.

¹⁵ Kui toetatava tegevuse prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomasest võrdlusalusest oluliselt madalam, tuleks esitada selgitus põhjuste kohta, miks see ei ole võimalik. Saastekvootide tasuta eraldamise võrdlusalused saastekvootidega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvate tegevuste jaoks on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/447.

¹⁶ Seda väljajätmist ei kohaldata üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete käitlemiseks ette nähtud tehastes ja olemasolevates käitistes võetavate meetmete suhtes, mille eesmärk on energiatõhususe suurendamine, heitgaaside kogumine ladustamiseks või kasutamiseks või materjalide taaskasutamine põlemistuhast, tingimusel et sellised meetmed ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

¹⁷ Seda väljajätmist ei kohaldata olemasolevates mehhaanilistes bioloogilise töötlemise rajatistes võetavate meetmete suhtes, mille eesmärk on suurendada energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõtutoimingud biojäätmete kompostimiseks ja biojäätmete anaeroobseks kääritamiseks, tingimusel et sellised meetmed ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

- kehtestada uus pensionide indekseerimise eeskiri ja mehhanism pensionide ad hoc suurendamise vastu (st mis tahes suurenemine, mis ületab seadusega ette nähtud indekseerimiseeskirju);
- vähendada märkimisväärselt ennetähtaegselt pensionile jäämise võimalusi, võtta kasutusele stiimulid tööelu pikendamiseks ja vabatahtlikuks pensioniea tõstmiseks kuni 70 aastani kooskõlas oodatava eluea pikenemisega ning võrdsustada 2035. aastaks meeste ja naiste seadusjärgne pensioniiga 65 aastale;
- kehtestada stiimulid pensionile jäämise edasilükkamiseks;
- vaadata läbi eripensionid, et viia need kooskõlla sissemaksete põhimõttega;
- tugevdada süsteemi panustamise põhimõtet;
- suurendada miinimum- ja madalamate pensionide piisavust, eelkõige nende puhul, kes jäävad allapoole vaesuspiiri;
- tagada pensionisüsteemi II samba rahaline elujõulisus, suurendades sellesse pensionisambasse tehtavaid sissemakseid.

Valitsus taotleb seaduseelnõu ettevalmistamiseks tehnilist abi, mille üle tuleb konsulteerida ka sotsiaalpartneritega. Seaduse ettevalmistamise raames viiakse läbi eelhindamine uue pensionisüsteemi mõju kohta eelkõige riigi rahanduse jätkusuutlikkusele, mida võetakse arvesse reformiprotsessis.

Tehnilise abi osutaja teeb ka vastuvõetud õigusaktide järeelhindamise, kes koostab pärast reformi vastuvõtmist valitsuse poolt baas-/võrdlusproгноosid pensionikulude kogusumma kohta (osana SKPst) ning süsteemi riigi rahanduse jätkusuutlikkuse kohta keskpikas ja pikas perspektiivis (2024–2070). Need analüüsid ja prognoosid avalikustatakse.

Igaseadusemuudatusega, mis suurendab reformi maksumust ja toob kaasa kõrvalekaldumise eespool nimetatud võrdlusproгноosidest, kaasnevad kompensatsioonimeetmed, et hoida pensionikulud kooskõlas võrdluskavaga, mis on kehtestatud pärast reformi vastuvõtmist valitsuse poolt. Pensionide ümberarvutamine peab olema kooskõlas uue õigusraamistikuga ja hõlmama riiklikke pensionikulusid tasemel, mis tagab pensionisüsteemi eelarve jätkusuutlikkuse.

Samuti viiakse läbi eripensionide analüüs, et teha kindlaks konkreetsed lahendused eripensionide ühtlustamiseks ning nende pensionikategooriate ja riikliku pensionisüsteemi soodustatud isikute ebavõrdsuse korrigeerimiseks sissemaksete aspektist, võttes arvesse ka konstitutsioonikohtu praktikat.

Ette on nähtud tehniline abi (avaliku pakkumismenetluse kaudu), et koostada pensionireformi eelanalüüs, töötada välja reformi käsitlevad õigusaktid ning koostada järeleanalüüs ja mõjuhindang.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. märtsiks 2023.

Investeering 1. Maksumaksjate nõuete täitmise hõlbustamine digiteenuste arendamise kaudu

Selle investeeringu eesmärgid on järgmised:

- vähendada maksumaksjatega näost näkku suhtlemist digiteenuste laienemise ja maksumaksjatele maksuüksuste ruumides teenuste osutamise tõttu, mis on iseteenindussüsteemi prioriteet; maksumaksjate digitaalse kaasamise tagamine;
- praeguste kaugteenuste (elektrooniliste või telefoniteenuste) arendamine uute funktsioonide kaudu ja/või uute teenuste loomine;
- vormide lihtsustamine, nende elektrooniline ülevõtmine ja eeltäidetud vormide kasutuselevõtt/aruandluskohustuste kaotamine, kui see on võimalik;
- parandada teabevahetust maksumaksjatega ja võtta kasutusele maksumaksjatele pakutavaid teenuseid käsitlev nõuandemehhanism, mis võimaldab kaasata teatavaid maksumaksjate kategooriaid alates uute teenuste loomisest, et maksumaksjate vajadused, ootused, võimalused ja oskused oleksid alates kavandamis- ja kavandamisetapist teada.

Investeering koosneb järgmistest meetmetest:

- infosüsteemi ümberkujundamine ja optimeerimine – VIES_RO (Value Added Tax Information Exchange System);
- ühtse kontaktpunkti (OSS_RO) IT-süsteemi rakendamine vastavalt ühendusesisestele, riiklikele ja konkreetsetele tollinõuetele;
- kõnekeskuste arendamine;
- praeguste kaugteenuste (elektrooniliste või telefoniteenuste) arendamine uute funktsioonide kaudu ja/või uute teenuste loomine;
- maksumaksjatega suhtlemise võimaluste rakendamine maksuüksuste ruumides;
- lahenduste kogumi rakendamine maksumaksjate/klientide teadmiste jaoks;
- luua veebipõhine enampakkumisplatvorm olulise väärtusega kinnisvara ja mobiilse vara hindamiseks.

Tehnilise abi teenuste tellimine on ette nähtud projektide raames teostatavate hankedokumentide ettevalmistamiseks ja täiendamiseks ning nende rakendamiseks.

Investeering viiakse lõpule 31. detsembriks 2024.

Investeering 2. Maksu- ja maksuhaldusprotsesside parandamine, sealhulgas integreeritud riskijuhtimise rakendamise kaudu

Selle investeeringu eesmärgid on järgmised:

- integreeritud maksuriskide juhtimise süsteemi täielik toimimine ja arendamine, sealhulgas tsentraliseeritud riskianalüüsi ja registri kasutuselevõtmise kaudu;
- maksunõuete täitmata jätmise ja maksulünkade kindlakstegemine ja vähendamine andmete ja teabe aruka kasutamise abil suure eelarveriskiga valdkondade kindlakstegemiseks (sealhulgas deklareerimata/aladeklareeritud töö valdkonnas);

- vabatahtlike vastavusprogrammide kasutuselevõtmine;
- riskipõhise lähenemisviisi kasutuselevõtmine, sealhulgas maksude optimeerimise skeemide käsitlemine suurte maksumaksjate haldamisel;
- tugevdada maksukontrollstruktuuride institutsioonilist suutlikkust, et ennetada riiklikke ja piiriüleseid maksupettusi ja maksudest kõrvalehoidumist, tehes varakult ja sihipäraselt kindlaks peamised maksuriskid;
- inimressursside ümberkorraldamine äriprotsesside järkjärgulise digitaliseerimise kontekstis.

Investeeringul on eeldatavasti mõju maksukuulekuse taseme tõstmisele, konkurentsivõimelise turukeskkonna tagamisele, vähendades maksustamise vältimist ja maksudest kõrvalehoidumist, ning kavandatud eelarvetulude saavutamisele, suurendades maksude kogumise tõhusust.

Investeering koosneb järgmistest meetmetest:

- maksumaksjate haldamise süsteemi tsentraliseerimine
- platvormi kasutuselevõtt andmete ja teabe kasutamiseks;
- e-arvete süsteemi rakendamine;
- elektroonilise erimärgistussüsteemi rakendamine;
- rahvusvaheliseks teabevahetuseks kasutatava platvormi täiustamine ja laiendamine;
- riigikassa infosüsteemi (TREZOR) tsentraliseerimine.

Investeering viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering 3. Tagada suutlikkus reageerida praegustele ja tulevastele teabeprobleemidele, sealhulgas pandeemia kontekstis, rahandusministeeriumi/riikliku maksuhalduse ameti digiülemineku kaudu

Selle investeeringu eesmärgid on järgmised:

- finantskeskuse loomine, et koguda, hallata ja teha kõigile sidusrühmadele kättesaadavaks usaldusväärne, valideeritud ja ajakohane teave, mis on seotud finants- või avaliku sektori rahaga;
- tagada IT-süsteemide koostalitlusvõime nii rahandusministeeriumi ja riikliku maksuhalduse ameti (ANAF) kui ka teiste institutsioonide tasandil;
- rakenduste standardimine ja ühtne andmehaldus;
- küberturvalisuse haldamine ja andmekerksus, sealhulgas andmete jagamine reaajas turvalisel viisil ja täpsete/ajakohastatud andmetega;
- riikliku finantsteabe keskuse (NCFI) moderniseerimine ja kohandamine uute nõuetega, sisemine digiüleminek, sealhulgas sisemiste töövoogude dematerialiseerimine MFi/ANAFi tasandil, tööaja ja töökohtade paindlikkuse tagamine, oskuste, sealhulgas töötajate digioskuste suurendamine;

- kogu rahandusministeeriumi/ANAFi IT-süsteemi ajakohastamine tehnoloogilise ajakohastamise kaudu, mida rakendatakse riist- ja tarkvarataristu üleviimisega uutele tehnoloogiatele, automatiseeritud protsessidega seotud halduses kasutatavate IT-seadmete arvu suurendamisega ning vajaliku tugitaristu arendamisega, et toetada pidevat tehnoloogilist arengut rahandusministeeriumi andmekeskuste tasandil.

Investeering koosneb järgmistest meetmetest:

- IT-süsteemi riistvara ja sidetaristu ajakohastamine;
- rahandusministeeriumi IT-süsteemi küberturvalisuse tugevdamine;
- aluseks oleva füüsilise taristu (elektrienergia, kliimaseadmed, häire ja tulekustutus, füüsiline turvalisus, haldus ja seire) rakendamine/ajakohastamine peamises olemasolevas andmekeskuses
- sisemine digiüleminek, sealhulgas riikliku finantsteabe keskuse (NCFI) moderniseerimine, sealhulgas avaliku ja erasektori partnerluse/kontsessiooniprojektide seire ja seonduvate maksuriskide juhtimise ning riigi avaliku ja erasektori kultuuripärandi infosüsteemi Patrim digitaliseerimine.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2023.

Investeering 4. Elektroonilise tollisüsteemi rakendamine

Tollisüsteemi ajakohastamiseks ja elektroonilise tolli rakendamiseks investeerib valitsus:

- tolliasutuse töölerakendamise kohta.
- varustada piiripunktid skanneritega.
- maksunduse ja tolliliidu peadirektoraadi loodud tarkvara riistvara taristu, et suurendada rakenduste töötlemis- ja salvestusvõimsust.
- virtualiseeritud taristu ajakohastamine ja litsentsimine ning virtualiseerimisplatvormi rakendamine, mis hõlmab haldamist ja automatiseerimist.
- ühtse tolliinfosüsteemi IT-taristu, sealhulgas tugiteenuste, litsentside ja tellimuste turvalahenduse kohta
- ühtse tolliinfosüsteemi komponentide toimimiseks vajalike andmebaaside litsentside kohta
- kasutajate, tööjaamade ja ühtse tolliinfosüsteemi operatsioonisüsteemide ajakohastamise teenuste tsentraliseeritud haldamise lahenduste kohta
- väikese väärtusega saadetiste vähendatud andmekogumiga tollideklaratsiooni IT-süsteemi rakendamise kohta pärast seda, kui 1. juulil 2021 jõustusid uued õigusnormid, millega rakendatakse e-kaubanduse käibemaksupaketti, et hõlbustada piiriülest kaubandust ja võidelda käibemaksupettuse vastu.
- ICS2 süsteemi kohta – 1., 2. ja 3. etapp
- NCTS_RO 5. etapi ja AES_RO rakendamise kohta

- süsteemi EMCS_RO vastavusse viimise kohta EMCSi 4. etapiga
- riikliku impordisüsteemi ajakohastamise kohta liidu tolliseadustiku raames
- ühtse kasutajahalduse ja digiallkirja kohta
- tollijärelevalve ja -kontrolli järelevalvesüsteemi kohta
- vabatsoonis toimuva tegevuse lubamise ja haldamise taotluse kohta
- siseriiklike otsuste (lubade) haldamise taotluse kohta

Investeering viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering 5. Eelarve kavandamise mehhanismi parandamine

Investeeringu eesmärk on hinnata, ajakohastada ja ajakohastada IT-süsteemi (BUGET_NG) riigieelarve arendamiseks ja haldamiseks, kasutades laialdaselt andmeid ja teavet, mis kajastavad kõige paremini eelarvekuluseid. Investeeringuga vähendatakse aruannete koostamiseks kuluvat aega ja optimeeritakse aruannete koostamise vormi. See suurendab ka eelarvemenetluse läbipaistvust, avaldades analüüsi ja aruandeid, mis lihtsustavad konkreetsete programmide rahastamisprotsessi. Investeeringuga parandatakse ka eelarveprogrammide järelevalve- ja aruandlussüsteemi.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2023.

Investeering 6. Majanduse modelleerimise vahend (pensionireformi võimaluste simulatsioonivahend), et parandada institutsioonilist suutlikkust pensionikuluseid prognoosida

Investeeringu eesmärk on arendada suutlikkust hinnata pensionisüsteemi struktuurireformide mõju keskpikas ja pikas perspektiivis, parandades märkimisväärselt tehtud prognoose ja analüüsides pensionisüsteemi jätkusuutlikkust. Eelkõige on selle investeeringu eesmärk optimeerida mudeli toimimist, arendada ja suurendada suutlikkust seda kasutada, analüüsida saavutatud tulemusi ja valmistada ette Euroopa Komisjonile esitatavat teavet. Selle meetme rakendamiseks peab rahandusministeerium laiendama oma meeskonda, kasutades mudelit 1-lt kaheksale eksperdile (juba olemasolevad töötajad) ja tehnilist abi mudeli ajakohastamiseks/arendamiseks, koolitama töötajaid vahendi kasutamise alal ning parandama teabe edastamist Euroopa Komisjonile ja Eurostatile.

Investeering hõlmab Maailmapanga tehnilist abi, et:

- ajakohastada/arendada pensionireformi võimaluste modelleerimise töövahendi mudelit vastavalt Rumeenia pensionisüsteemi omadustele.
- kohandada mudelit nii, et see annaks tulemusi, mis on kooskõlas Euroopa Komisjoni poolt korrapäraselt taotletud vananemisarunde ja kohese vastutuse (ADL) arvutamisega.
- Koolituste/seminaride vastuvõtmine
- Pensionisüsteemi reformide eelneva mõju realiseerimine/tõlgendamine
- Koostada analüütilisi aruandeid, sealhulgas ettepanekuid pensionisüsteemi jätkusuutlikkuse parandamiseks.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2023.

Investeering 7. Tehniline tugi maksustamisraamistiku läbivaatamiseks

Kinnisvaramaksu põhimõtete läbivaatamise eesmärk on muu hulgas kohaliku maksuga maksustatavate kinnisasjade automaatne hindamine. Seda meedet rakendatakse nõustamisteenuse abil (tehniline abi, mis on vajalik IT-vahendit arendava nõustamise pädevuse väljatöötamiseks), luues IT-süsteemi kinnisvara hindamise automatiseerimiseks, et määrata kindlaks maksubaas, kasutades teiste institutsioonide (nt maa- ja kinnistusregistri amet, kohalikud omavalitsused) süsteemides kättesaadavat teavet ja avalikku teavet (nt kinnisvarateated, hindamisspetsialistide kasutatavad kataloogid, statistilised andmed).

Investeering viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering 8. Riikliku arengupanga töölerakendamine

Asjaomase reformi eesmärkide saavutamiseks on vaja investeerida tarkvara (litsentsid) ja riistvara (sülearvutid) ostmise, IT-teenustesse esialgu hinnanguliselt ligikaudu 165 inimest, riikliku arengupanga töötajate koolitamise operatsioonide teostamiseks ning rahandusministeeriumi töötajate koolitamise, kes osalevad panga tegevuse ja tulemuslikkuse hindamises.

Riikliku Arengupanga töötajate koolituse eesmärk on parandada töötajate teadmisi, kutseoskusi ja tehnilist pädevust, et rakendada kolme uut finantstoodet järgmistest kategooriatest: võlg, tagatis ja omakapital. Konsultant pakub välja toodete struktuuri/kujunduse, toetusesaajatega sõlmitavate lepingute/lepingute kavandid, teeb kindlaks sihtrühmad, turustuskanalid, menetluse, poliitika, kommunikatsioonikava ja suunised uute toodete kohta. Ministeeriumi töötajaid koolitatakse, et arendada arengupanga tulemuslikkuse analüüsimiseks, jälgimiseks ja hindamiseks vajalikke oskusi.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2024.

Investeering 9. Pensionitoimikute hindamise protsessi toetamine

Investeeringu eesmärk on toetada praegu eri arhiivides ja vormingutes oleva ligikaudu 5 miljoni pensionitoimiku digiteerimist ühtses andmebaasis. Digitoimikuid kasutatakse selleks, et hinnata olemasolevaid pensionitoimikuid ja kaaluda mõnede pensionide ümberarvutamist uute õigusaktide alusel. Uut andmebaasi kasutatakse ka digiteenuste osutamiseks kodanikele, ettevõtjatele ja riigiasutustele ning asjakohase poliitika hindamiseks.

Investeeringut toetatakse IT-seadmete ja muude seadmete hankimisega ning ajutiste töötajate tölevõtmisega maksimaalselt 18 kuuks, et töötada andmete kogumise ja töötlemise alal.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2023.

Investeering 10. Tegevuse tõhusus ja täiustatud e-teenused pensionisüsteemi digitaliseerimise kaudu

Investeeringu eesmärk on luua ja ajakohastada riikliku pensioniameti (National House for Public Pensions) elektroonilisi süsteeme ja platvorme. Need süsteemid võimaldavad asutusesisest digiteerimist ja individuaalsete avalike teenuste osutamist välistele osalejatele (kodanikud, institutsioonid, valitsus) digiidentiteedi ja kaugjuurdepääsu alusel. Süsteem toetab ka valitsuse otsuste tegemist, rakendades keerukaid süsteeme ja lahendusi varasemate andmete analüüsimiseks, ning tagab koostalitlusvõime ja küberturvalisuse. See investeering võimaldab ka ajakohastada CNPP töötajate digioskusi.

Investeeringu tegemiseks viiakse läbi riigihankemenetlused, et sõlmida lepingud programmi Horizon, Diafix ja Domino süsteemide ümberkirjutamise ja uuesti litsentsimise teenuste osutamiseks, et toetada õigusreforme, kliendi riistvara infrastruktuuri (PCd, multifunktsionaalne võrk), side- ja turvakomponentide pakkumist territoriaalsete pensionifondide (CTP) ja kesktasandil ning „CNPP virtuaalsete eraruumide“ arendamist iga kodaniku jaoks.

Koostalitlusvõime tagamiseks hõlmab investeering kaasaegsete ja turvaliste mehhanismide väljatöötamist IT-süsteemide ühendamiseks registritehnoloogia, koostalitlusvõime keskuse ja andmevahetuse teenusepõhise arhitektuuri kaudu.

Investeering viiakse lõpule 31. detsembriks 2024.

H.2. Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, sihid ja näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorras – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas e	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
191	Reform 1. Riikliku maksuhalduse ameti (ANAF) reformimine digitaliseerimise kaudu	Vahe- eesmärk	Sellise õigusraamistiku jõustumine, mis käsitleb juriidilistest isikutest maksumaksjate kohustuslikku registreerimist eriotstarbelistes varakogumites (virtuaalne eraruum)	Seaduse säte, mis viitab juriidilisest isikust maksumaksjate kohustusliku eriotstarbelise sse varakogumisse kandmise jõustumisele				KVARTAL	2022	Sellise õigusraamistiku jõustumine, millega muudetakse virtuaalses eraruumis registreerimine kohustuslikuks kõigile juriidilistele isikutele maksumaksjatele. Selle aktiga muudetakse maksumenetluse seadustikku ja kehtestatakse juriidilise isiku kohustus registreerida end eriotstarbelises varakogumis.
192	Reform 1. Riikliku maksuhalduse ameti (ANAF) reformimine digitaliseerimise	Märklaud	Täiendav juriidiline isik, kes on registreeritud eriotstarbelises äriühingus		Number	509 679	1 009 679	NELJAS KVARTAL	2022	Lisaks on eriotstarbelises varakogumis registreerunud vähemalt 500000 juriidilisest isikust maksumaksjate võrreldes 509679 maksumaksjaga 2021. aasta

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	kaudu									aprilli alguses. Nende täiendavate 500000 maksumaksja puhul katab eriotstarbeline varakogum 90 % suurte maksumaksjate koguarvust (vastavalt uuele määratlusele, mis tehakse kättesaadavaks niipea, kui vastava õigusraamistiku muudatus on heaks kiidetud), kelle arvele langeb vähemalt 90 % suure maksumaksja maksubaasist. Praeguses etapis on ligikaudu 1500000 juriidilisest isikust ligikaudu 400000 kas maksejõuetusmenetluses või mitteaktiivsed. Seega on meetme sihtrühm peaaegu kõik registreeritud juriidilised isikud eriotstarbelise varakogumi kasutamiseks. Eriotstarbelises varakogumis registreeritud uute maksumaksjate arvu jälgitakse eriaruannete kaudu,

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetas e	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										mis põhinevad riikliku finantsteabe keskuse andmebaasides tehtud päringutel.
193	Reform 1. Riikliku maksuhalduse ameti (ANAF) reformimine digitaliseerimise kaudu	Vaheeesmärk	Jõustub kohaldatav õigusraamistik, millega määratakse kindlaks maksumaksjate liigitamise riskikriteeriumid. Õigusraamistik kinnitatakse ANAFi esimehe käskkirjaga.	Riskikriteeriume määratleva ANAFi esimehe korralduse jõustumine				NELJAS KVARTAL	2022	Riskikriteeriumid määratakse kindlaks vastavalt maksunõuete täitmata jätmise riski peamistele kategooriatele: maksukohustuslasena registreerimisega seotud riskid; deklaratsioonide esitamine; deklareerimise tase; maksmine. Neid määratlusi kasutatakse maksuriski haldamise süsteemis, mis põhineb maksuriski klassidel, kus maksuhaldusmeetmeid ja -kontrolle kohandatakse vastavalt iga maksumaksjate kategooria maksuriskile. Riskikriteeriumides võetakse arvesse järgmisi rahvusvahelisi standardeid:

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetas e	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										– OECD ISO 31000:2018 – KOM – vastavusriskide juhtimise juhend maksuhalduritele 2010 – Vabakaubanduslepingu suunised nõuetele vastavuse riski käsitlemise strateegiate tõhususe hindamiseks
194	Reform 1. Riikliku maksuhalduse ameti (ANAF) reformimine digitaliseerimise kaudu	Vaheeesmärk	Maksukontrolliasutuste tegevust käsitleva muudetud õigusliku raamistiku jõustumine	Seaduse sätestamis viitab õigusliku raamistiku jõustumisele, mis mõjutab maksukontrolliasutuste tegevuse ulatust				NELJAS KVARTAL	2022	Uue seadusega kehtestatakse/muutatakse maksuhaldurite maksukontrolliasutuste, pettusevastaste kontrolliasutuste ja üksikisiku maksuolukorra kontrollimise eest vastutavate asutuste volitused, et tugevdada maksukontrollstruktuuride institutsioonilist suutlikkust, ennetada riiklikke ja piiriüleseid maksupettusi ja maksudest kõrvalehoidumist suurte maksuriskide varajase ja sihipärase tuvastamise abil.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi	Lähtetas	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										ANAF vaatab läbi kontrollstruktuuride tegevuse institutsioonilise ja õigusraamistiku. Võttes arvesse analüüsi järeldusi ja tulemusi, viiakse lõpule maksukontrolliasutuste õigusraamistiku läbivaatamine.
195	Reform 1. Riikliku maksuhalduse ameti (ANAF) reformimine digitaliseerimise kaudu	Vaheeesmärk	Riikliku maksuameti ja tööinspektsiooni ühise tegevuskava kasutuselevõtmine/heakskiitmine halli/musta tööst kõrvalehoidumise vältimiseks ja piiramiseks	Riikliku maksuameti ja tööinspektsiooni ühise tegevuskava vastuvõtmine halli/musta tööst kõrvalehoidumise vältimiseks ja piiramiseks võetavate meetmete kohta				KVARTAL	2022	Pärast tööinspektsiooniga sõlmitud koostööprotokolli koostatakse ühine tegevuskava, et kaasata ettevõtjad, kellel on suur eelarverisk ja risk deklareeritud/teatamata töö kasutamise seisukohast. See jaotatakse hooajaliste tegevuste liikide kaupa, kui nimetatud riskide esinemissagedus on teadaolevalt suur. Asjaomaste struktuuride (maksupettuste vastase võitluse peadirektoraat ja

Järjekorras – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetas e	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										tööinspeksioon) juhtkond analüüsib korrapäraselt saavutatud tulemusi ning kava ajakohastamise võimalusi ja väljavaateid, sõltuvalt leitud tulemustest.
196	Reform 1. Riikliku maksuhalduse ameti (ANAF) reformimine digitaliseerimise kaudu	Märklaud	Suurendada maksuhalduri kogutud tulude osakaalu vähemalt 2,5 protsendipunkti võrra SKPst		Protsendi punkti SKPst		2,5	NELJAS KVARTAL	2025	Maksutulude osakaal suureneb võrreldes 2019. aasta tasemega vähemalt 2,5 protsendipunkti SKPst
197	Reform 1. Riikliku maksuhalduse ameti (ANAF) reformimine digitaliseerimise kaudu	Märklaud	Käibemaksu alalaekumise vähendamine 5 protsendipunkti võrra		Protsendi punktid		5	TEINE KVARTAL	2026	Käibemaksu alalaekumist vähendatakse 5 protsendipunkti võrra võrreldes 2019. aasta tasemega
198	Reform 2. Tollisüsteemi ajakohastamine	Vahe-eesmärk	Kehtiva õigusraamistiku	Seaduse säte, mis osutab kehtiva				NELJAS KVARTAL	2025	Reformi eesmärk on parandada tolliasutuste haldus- ja tegevussuutlikkust

Järjekorras – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetas e	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	ja elektroonilise tolli rakendamine		muudatuste jõustumine, et parandada tolliameti toimimist	õigusraamistik u muudatuste jõustumisele, et parandada tolliameti toimimist						ning suunata tollivormistust täielikult elektroonilise keskkonna suunas. Reformiga võetakse kasutusele ka elektrooniline tollisüsteem pärast asjaomaste IT-süsteemide kasutuselevõttu. Eelkõige võetakse järgmisi meetmeid: - tolli IT-süsteemide arendamine kooskõlas liidu tolliseadustiku nõuetega; - tollivormistuse keskendamine elektroonilisele keskkonnale ja bürokratlike tökete vähendamine; - tolliformaalsuste lihtsustamine.
199	Reform 3. Eelarve kavandamise mehhanismi parandamine	Vahe- eesmärk	Muudetud reguleeriva raamistiku jõustumine, et tagada oluliste	Seaduse säte, mis osutab muudatuste jõustumisele, et tagada oluliste				NELJAS KVART AL	2022	Uue reguleeriva raamistikuga muudetakse: – Muudetud seadus nr 500/2002 riigi rahanduse kohta, millega kehtestatakse kriteeriumid ja tingimused

Järjekorraline – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetas e	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
			avaliku sektori investeerimisprojektide mitmeaastane eelarveplaneerimine ning eelarvenõukogu tehtud kulude läbivaatamise järelhindamine	avaliku sektori investeerimisprojektide mitmeaastane eelarveplaneerimine						mitmeaastaste oluliste riiklike investeerimisprojektide, eelkõige oluliste investeerimisprojektide rahastamiseks, et tagada rahastamine kuni nende lõpuleviimiseni. – Valitsuse erakorraline määrus nr.88/2013 teatavate fiskaal- ja eelarvemeetmete vastuvõtmise kohta rahvusvaheliste organitega kokku lepitud kohustuste täitmiseks ning teatavate õigusaktide muutmise ja täiendamise kohta muudetud kujul, millega ajakohastatakse oluliste, uute ja käimasolevate avaliku sektori investeerimisprojektide prioriseerimise aluseks olevaid põhimõtteid seoses rahalise taskukohasuse ja jätkusuutlikkusega ning majandusliku ja sotsiaalse

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetas e	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										põhjendatusega; oluliste avaliku sektori investeeringute prioriseerimise protsessi ajastust ajakohastatakse, et see oleks seotud eelarve igaaastase ja mitmeaastase ettevalmistamise ajakavaga; kehtestatakse tingimused/sanktsioonid juhtivatele eelarvevahendite käsutajatele, kes ei järgi oluliste investeeringute prioriseerimise ajastust ja eeskirju; – Valitsuse otsus nr 225/2014, millega kiidetakse heaks avaliku sektori investeerimisprojektide prioriseerimise metodoloogilised eeskirjad (muudetud kujul), millega muudetakse prioriteetide seadmise kriteeriume, mida kohaldatakse oluliste uute ja käimasolevate avaliku sektori

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										investeeringuprojektide suhtes, ning seejärel, nii et eelarvestamine oleks suunatud eelkõige selliste suurte investeeringuprojektide lõpuleviimisele, mis on rakendamise edasijõudnud etapis.
200	Reform 3. Eelarve kavandamise mehhanismi parandamine	Vaheeesmärk	Eelarveprogrammide koostamise, järelevalve ja aruandluse meetoodika heakskiitmist käsitleva valitsuse otsuse jõustumine	Valitsuse otsuse säte, milles osutatakse seadusandliku akti jõustumisele eelarveprogrammide koostamise, järelevalve ja aruandluse meetoodika heakskiitmiseks				TEINE KVARTAL	2022	Valitsuse otsus: – tagada eelarveprogrammide koostamine, järelevalve ja aruandlus – parandada tulemuspõhist eelarve planeerimist ja suurendada tulemustele orienteeritust, – määratleda selgelt eesmärgid, sihid, meetmete tulemused, poliitika mõju ja näitajad, mis võimaldavad rahastada nii rangeid eelarutelusid avaliku poliitika üle kui ka läbipaistvat ja põhjendatud hinnangut selle

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										kohta, kuidas eelarvestatud programmid on saavutanud avaliku poliitika eesmärgid ja sihid. See valitsuse otsus seotakse rakenduse Budget_NG läbivaatamisega.
201	Reform 3. Eelarve kavandamise mehhanismi parandamine	Vaheeesmärk	Tervishoiu- ja haridussektori kulutuste läbivaatamise lõpuleviimine	Hariduse ja tervishoiu valdkonna kulutuste analüüsi avaldamine				TEINE KVARTAL	2023	Tervishoiu- ja haridussektori kulutuste läbivaatamine toimub kolmes peamises etapis: 1. Valitsuse memorandum, milles esitatakse ülevaade tervishoiu ja haridusega seotud kulutustest 2. Teematiliste töörühmade loomine rahandusministeeriumi, tervishoiuministeeriumi, riikliku ravikindlustuse maja/haridusministeeriumi esindajatega 3. Andmete kogumine, analüüside lõpuleviimine ja tulemuste esitamine.

Järjekorras – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetas e	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
202	Reform 3. Eelarve kavandamise mehhanismi parandamine	Vahe- eesmärk	Mitmeaastase strateegia ja ajakava vastuvõtmine kulude süstemaatiliseks läbivaatamiseks kõigis sektorites	Valitsuse poolt heaks kiidetud ja avaldatud memorandum				TEINE KVARTAL	2023	Rahandusministeerium koostab valitsuse heakskiidu saamiseks memorandum, milles määratakse kindlaks valdkonnad/programmid/meetmed, mida tulevikus vaadatakse läbi, rakendamise ajakava, vastutavad institutsioonid ja töörühmade moodustamine iga vaadeldava valdkonna jaoks.
203	Reform 3. Eelarve kavandamise mehhanismi parandamine	Vahe- eesmärk	2024. aasta eelarveseaduse eelnõu sisaldab soovitusi kulude läbivaatamise kohta (tervishoid ja haridus)	Eelarveprojekt sisaldab tervishoiu ja hariduse valdkonna kulutuste analüüsi tulemusi.				NELJAS KVARTAL	2023	2024. aasta eelarveprojekt kajastab meetmeid ja ettepanekuid, mis tulenevad tervishoiu ja haridusega seotud kulude läbivaatamisest.
204	Reform 3. Eelarve kavandamise mehhanismi	Vahe- eesmärk	Selle seaduse jõustumine, millega tehakse	Seaduse säte, mis viitab sõltumatu				TEINE KVARTAL	2024	Seadusega antakse eelarvenõukogule volitused esitada arvamus kulude analüüsi tulemuste kohta

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetas e	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	parandamine		eelarvenõukogu ülesandeks kulude läbivaatamise korrapärane mõjuhindamine ja rakendamisarvade koostamine	institutsiooni volituste jõustumisele						alates 2024. aasta eelarvest, millele järgneb iga-aastane aruandlus. See korrapärane läbivaatamine põhineb eelarvenõukogu volitustel, mis jõustatakse koos maksuseaduse muudatustega (vahe-eesmärk 199).
205	Reform 4. Maksuraamistiku läbivaatamine	Vahe-eesmärk	Rumeenia maksusüsteemi analüüsi eesmärgiga koostada soovitusel tagamaks, et maksusüsteem aitab kaasa jätkusuutliku majanduskasvu edendamisele ja säilitamisele	Lõpetatud analüüs, aruande avaldamine koos analüüsi ja soovitusel, mille on heaks kiitnud tehnilist abi andvad sõltumatud institutsioonid /kaasautorid	PUUDUB	PUUDUB		NELJAS KVARTAL	2022	Rahandusministeerium analüüsib tehnilise abi, nõustamis- ja konsultatsiooniteenuste toel, kuidas parandada Rumeenia maksusüsteemi/maksualaste õigusaktide struktuuri, tagamaks, et maksusüsteem aitab kaasa jätkusuutliku majanduskasvu edendamisele ja säilitamisele. Tähelepanu keskmes on: – järk-järgult kaotada maksusoodustused ja lüngad tulumaksus, äriühingu

Järjekorras – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetas e	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										tulumaksus (sealhulgas erikorras, mille suhtes võib erandeid kohaldada), – sotsiaal- ja omandimaksult (st kohalikele maksudele) ja – maksustamise nihutamine keskkonnahoidlikele maksudele, võttes arvesse jaotuslikku mõju. Analüüsi ja soovitused avaldab rahandusministeerium.
206	Reform 4. Maksuraamistiku läbivaatamine	Vahe- eesmärk	Maksuseadustiku muudatuste jõustumine, millega järkjärgult vähendatakse mikroettevõtjate maksustamise erikorra kohaldamisala	Maksuseadustiku muudatuste jõustumisele viitava seaduse säte				NELJAS KVARTAL	2022	Uue seadusega muudetakse maksuseadustikku, et järkjärgult vähendada mikroettevõtjate maksustamise erikorra kohaldamisala. Erisätete vähendamine algab 2023. aasta esimeses kvartalis ja viiakse lõpule 2024. aasta neljandaks kvartaliks.

Järjekorraline number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõdetühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
207	Reform 4. Maksuraamistiku läbivaatamine	Vaheeesmärk	Jõustumine: – maksuseadustiku (seadus nr.227/2015) muudatused, et vähendada ja/või kaotada muid maksusoodustusi eesmärgiga lihtsustada maksusüsteemi ning muuta see 2024. aastaks tõhusamaks, läbipaistvamaks ja õiglasemaks. Õigusaktid keskkonnanahkade maksustamis	Seaduse säte, mis viitab maksusoodustuste vähendamise ja/või kaotamise ning keskkonnanahkade maksustamise laiendamise õigusraamistiku jõustumisele				KVARTAL	2023	Uue seadusega muudetakse maksuseadustikku, rakendades maksusüsteemi läbivaatamise soovitusi (vt eesmärk 205), tagamaks, et maksusüsteem aitab kaasa jätkusuutliku majanduskasvu edendamisele ja säilitamisele. Need muudatused tehakse järk-järgult 2024. aasta jaanuariks.

Järjekorras – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi	Lähtetas	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
			e laiendamiseks							
208	Reform 4. Maksuraamistiku läbivaatamine	Vaheeesmärk	Maksuseadustiku (seadus nr.227/2015) muudatuste jõustumine, millega järkjärgult vähendatakse ehitussektori töötajate maksusoodustusi	Seaduse sätestamis osutab õigusraamistiku jõustumisele, vähendades järkjärgult ehitussektori töötajate maksusoodustusi				KVARTAL	2025	Uue seadusega muudetakse maksuseadustikku, et järkjärgult vähendada ehitussektori töötajate maksusoodustusi. Ehitussektoris töötavate töötajate maksusoodustuste järkjärguline vähendamine algab 2025. aastal ja viiakse lõpule 2028. aasta lõpuks.
209	Reform 5. Riikliku arengupanga asutamine ja töölerakendamine	Vaheeesmärk	Riikliku arengupanga töölerakendamine	Riikliku arengupanga registreerimine äriregistris				NELJAS KVARTAL	2024	Riiklik arengupank registreeritakse äriregistris ja vabastatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiivi 2013/36/EL kohaldamisest. See peab olema täielikult toimiv ning seal peavad olema koolitatud töötajad (mis hõlmavad olulisi funktsioone front office'is,

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										tagakontoris ja tugifunktsioonides), kes suudavad pakkuda esimesi rahastamisvahendeid kooskõlas valdkonna parimate tavadega. Vastloodud pank katab rahastamispuudujäägi, tagab rahastamiskõlblikele toetusesaajatele parema juurdepääsu rahastamisele ja pakub eksperditeadmisi uute toodete väljatöötamiseks. Riikliku arengupanga investeerimis- ja laenustrateegiaga tagatakse käesoleva meetme raames toetatavate tehingute vastavus põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01), kasutades kestlikkuskontrolli, välistamisnimekirja ning nõuet järgida asjakohaseid ELi ja riiklikke keskkonnavalaseid õigusakte.

Järjekorraline number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõdetühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
210	Reform 5. Riikliku arengupanga asutamine ja töölerakendamise	Vaheeesmärk	Riikliku arengupanga samba hindamise lõpuleviimine ELi vahendite rakendamiseks	Riikliku arengupanga samba hindamise lõpuleviimine, et rakendada Euroopa Liidule eraldatud ELi vahendeid				TEINE KVARTAL	2026	Sambapõhise hindamise lõpuleviimine sõltumatu välisauditiga, mis põhineb asjakohastel volitustel (komisjoni 17. aprilli 2019. aasta otsus C(2019)2882). Selline hindamine on samm protsessis, mis võimaldab riigi arengupangal saada ELi finantsmääruse artikli 154 alusel liidu vahendite rakenduspartneriks.
211	Reform 6. Riikliku pensionisüsteemi reform	Vaheeesmärk	Lepinguline tehniline abi, mida osutab üksus, kes valitakse välja vastavalt siseriiklikele riigihankealastele õigusaktidele	Leping on allkirjastatud.				NELJAS KVARTAL	2021	Tehnilise abi lepingu allkirjastamine valitud üksusega, et koostada analüüs ja ettepanekud pensionisüsteemi (üldine kord ja eriskeemid) reformimiseks kooskõlas riiklikus taaste- ja vastupidavuskavas lubatud põhimõtetega. Uute õigusaktidega:

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi	Lähtetas	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										- võtta kasutusele uus arvutusvalem uute pensionide ja makstavate pensionide jaoks. Valemi parameetrid valitakse hoolikalt kooskõlas avaliku sektori pensionikulude kogusumma eesmärgiga protsendina SKPst (9,4 % SKPst pikaajalises perspektiivis, st aastatel 2022–2070). Lisaks ei võimalda need pensionitasemete sihtotstarbelist suurendamist; - kehtestada uus pensionide indekseerimise eeskiri, mis on kooskõlas pensionikulude osakaaluga SKP-st, ja ad hoc indekseerimise vastased mehhanismid; - vähendada märkimisväärselt ennetähtaegselt pensionile

Järjekorraline number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtmisk	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										jäämise võimalusi, võtta kasutusele stiimulid tööelu pikendamiseks ja vabatahtlikuks pensioniea tõstmiseks kuni 70 aastani kooskõlas oodatava eluea pikenemisega ning võrdsustada 2035. aastaks meeste ja naiste seadusjärgne pensioniiga 65 aastale; - kehtestada stiimulid pensionile jäämise edasilükkamiseks; - vaadata läbi eripensionid, et viia need kooskõlla sissemaksete põhimõttega; - tugevdada süsteemi panustamise põhimõtet; - suurendada miinimum- ja madalamate pensionide piisavust, eelkõige nende puhul, kes jäävad allapoole vaesuspiiri; - tagada pensionisüsteemi II samba rahaline elujõulisus,

Järjekorraline – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetas e	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										suurendades sellesse pensionisambasse tehtavaid sisse makseid. Tehniline abi hõlmab erinevate kavandatud reformivõimaluste mõjuhinnangut (pikaajalised prognoosid). Tehnilise abi osutaja toetab pensionireformi koostamist.
212	Reform 6. Riikliku pensionisüsteemi reform	Vahe-eesmärk	Jõustub ministri määrus, millega luuakse seirekomisjon, mille ülesanne on tehnilise abi pakkuja abiga läbi vaadata pensionisüsteem ja pensionisüsteem	Ministri ühise määruse säte, mis viitab ministri ühise määruse jõustumisele				NELJAS KVARTAL	2021	Seirekomisjon moodustatakse ministrite ühise korraldusega (rahandusministeerium ning töö- ja sotsiaalkaitseministeerium) ning see koosneb töö- ja sotsiaalkaitseministeeriumi, riikliku pensionite koja ja rahandusministeeriumi ekspertidest. Samuti kutsutakse sellega ühinema eelarvenõukogu eksperte. Ta teeb tihedat koostööd tehnilise abi osutajaga.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
			emi poliitilised sekkumised							
213	Reform 6. Riikliku pensionisüsteemi reform	Vaheeesmärk	Õigusraamistiku muudatuste jõustumine, et tagada teise samba pensionide jätkusuutlikkus	Õigusliku raamistiku säte, mis viitab õigusakti jõustumisele				KVARTAL	2022	Uus õigusraamistik: – Tagada II samba riigi rahanduse jätkusuutlikkus, suurendades osamakseid kooskõlas eelarvestrateegia sätetega; – Digiteerida erapensionisüsteemi toimimine – Mitmekesistada II samba pensioniinvesteeringuid. Seoses II samba pensioniinvesteeringutega valitsus: – uurima võimalust muuta erasektori hallatavate pensionifondide investeeringute suhtes kohaldatav reguleeriv kord paindlikumaks, vähendades kvantitatiivseid

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										investeeringuspiiranguid ja erasektori hallatavate pensionifondide suhtes kohaldatavaid riskilisi eelarvepiiranguid; – Säilitada pensionihaldurite sõltumatus oma investeerimisstrateegia kindlaksmääramisel; – Reguleerida erapensionifondide investeerimiskorra tulevase kohandusi, mis aitavad kaasa paindlikule ülesehitusele, mis julgustab pensionihaldureid oma portfelle nõuetekohaselt mitmekesistama, et saavutada õiglane riskiga korrigeeritud investeerimistulu. – Suurendada äriühingute juurdepääsu kapitaliturule, hõlbustada uute emitentide noteerimist ja kasutada rohkem erasektori rahastamisallikaid, sealhulgas

Järjekorras – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi	Lähtetas	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										pensionifondide varasid. See parandaks pensionifondide valitsejate investeeringute ökosüsteemi ja suurendaks võimalusi pensionifondide portfelli nõuetekohaseks mitmekesistamiseks.
214	Reform 6. Riikliku pensionisüsteemi reform	Vaheeesmärk	Uue pensionisüsteemi seaduse jõustumine, millega asendatakse seaduse nr 127/2019 sätteid	Pensionisüsteemi käsitleva seaduse jõustumisele viitav seaduse säte				KVARTAL	2023	Uue pensioniseadusega tagatakse pensionisüsteemi eelarve jätkusuutlikkus ja võrdsus, sissemaksete põhimõtte järgimine, madalate/miinimumpensionide/sotsiaalpensionide piisavus ning seaduse nr 127/2019 sätete (sealhulgas 25-aastase fikseeritud sissemakseperioodiga seotud sätete) asendamine. Seaduse mis tahes muudatusega, mis tooks kaasa kõrvalekaldumise võrdlusprognosidest, mis on koostatud pärast reformi vastuvõtmist valitsuse poolt, kaasnevad

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetas e	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										kompensatsioonimeetmed, et hoida pensionikulud (osakaaluna SKPst) kooskõlas võrdluskavaga. Tehnilise abi abil (221. vahe-eesmärk) peab reform sisaldama vähemalt järgmisi elemente: 1) Võtta kasutusele uus arvutusvalem uute pensionide ja makstavate pensionide jaoks. Valemi parameetrid valitakse selleks, et tagada pensionikulude arengu ja üldiselt pensionisüsteemi eelarve jätkusuutlikkus keskpikas ja pikas perspektiivis (kuni 2070. aastani). Lisaks ei võimalda need pensionitasemete ad hoc suurendamist. Üksikasjalik valem kõrvaldab korrigeerimisindeksi a

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										priori, põhineb iga soodustatud isiku saadud punktide arvul kooskõlas sissemaksete tegemise põhimõttega ning kohaldab pensionide indekseerimismehhanismi, mis ei võimalda enam sihtotstarbelist suurendamist. Pensionide arvutamise üksikasjalik valem: - määrata praegustele ja tulevastele pensionäridele mitu punkti, mis põhinevad tööelu jooksul süsteemi tehtud sissemaksetel; - Kehtestada seadusjärgne pensioniiga 65 aastat nii meestele kui ka naistele alates 1. jaanuarist 2035; - Kehtestada nii

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetas e	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										naistele kui ka meestele 15-aastane minimaalne sissemakseperiood; - Kehtestada nii naistele kui ka meestele 2030. aastaks täismahus 35-aastane sissemakseperiood; - Kehtestada, et minimaalset sissemakseperioodi, kogu sissemakseperioodi ja seadusjärgset pensioniiga muudetakse, võttes arvesse oodatava eluea muutumist Rumeenias; - Erialgseks kontrollväärtuseks reformi jõustumise ajal kehtestatakse maksimaalselt 81 lei.

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetas e	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										Üleminekuperioodil külmutatakse pensionäride pensionihüvitised (nominaalväärtuses) nende pensionisaajate puhul, kellele uus valem tooks kaasa teoreetiliselt väiksema pensioni (võrreldes reformi jõustumisele vahetult eelnenud ajaga), kuni teoreetiline reformijärgne pensionihüvitis jõuab (indekseerimiseeskirjade kaudu) külmutatud nominaalpensioniga võrdse summani. 2) Seadusega vaadatakse läbi pensionide indekseerimise eeskirjad. Eelkõige:

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetas e	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										- Seadus sisaldab pensionide indekseerimise mehhanismi, mis ei võimalda sihtotstarbelist suurendamist; - Indekseerimismäär võrdub inflatsiooniga pluss 50 % reaalpalga kasvust aastal t-1. Selle suhtes kohaldatakse sokke ja põrandat; - Indekseerimismäär ei tohi olla madalam kui inflatsioon (alammäär); - Kui reeglina kehtestatud indekseerimismäär on nii inflatsioonist kui ka pensionisüsteemi kogutulu kasvumäärast kõrgem, piiratakse

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										indekseerimismäära viimasega (ülemmäär); - Iga aasta juunis koostab Eelarvenõukogu aruande, milles kontrollitakse, kas indekseerimiseeskirju on täielikult kohaldatud. Indekseerimiseeskirja dest kõrvalekaldumise korral kvantifitseeritakse aruandes mõju eelarvele. See aruanne avalikustatakse; - Kui aruandes tuvastatakse kõrvalekalded õigusaktides sätestatud indekseerimiseeskirja dest, on valitsus seadusega kohustatud

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										võtma vastu tasakaalustavad meetmed (parameetrite muudatused või sissemaksete suurendamine), et neutraliseerida pensionide sihtotstarbelise suurendamise mõju eelarvele nüüdispuhasväärtuses. Vaikimisi suurendatakse sotsiaalmakseid, et tasakaalustada mis tahes sihtotstarbelise pensionitõusu (st indekseerimiseeskirja dest kaugemale minev suurenemine) eelarvemõju nüüdispuhasväärtuses. 3) Seadusega nähakse ette naiste seadusjärgse

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										pensioniea järkjärguline lähendamine meeste omale (praegu 65 aastat). Ühtlustamine algab 2024. aastal, kulgeb lineaarselt ja viiakse lõpule 2035. aastaks. 4) Seadus sisaldab stiimuleid töötada kauem, kuni seadusjärgse pensionieani ja pärast seda ning kuni 70 aastat. Eelkõige: lisapunkte antakse iga aasta eest, kui osamakseperiood on pikem kui 25 aastat: 0,50 punkti igal üle 25 aasta jooksul; 0,75 punkti igal aastal üle 30 aasta; üks hindepunkt igal aastal üle 35 aasta. 5) Seadusega vaadatakse läbi „eri-“ või „eritingimustes“ töötamisest tingitud

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetas e	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										ennetähtaegselt pensionile jäämise tingimused: - Eritingimustel toimuva tegevuse puhul alandatakse standardse pensioniea maksimaalset alandamist 10 aastani ja teatavatel tingimustel toimuva tegevuse puhul alandatakse maksimaalset pensioniiga seitsmele aastale. - Eritingimustes töötatud aastate eest makstavad hüvitised määratakse kindlaks kindla arvu punktidenä, s.o 0,25 ja 0,50 hindepunkti iga aasta kohta, mis on täitunud eritingimustes. - Nende üksuste

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										loetelu, mille tegevusalad võimaldavad saada eritingimuste staatuse, tuleks vähendada rohkem kui poole võrra. 6) Süsteemi eelarve jätkusuutlikkust toetab ka seaduses sisalduv nn pidurimehhanism. Eelkõige: - Selle mehhanismiga nähakse ette pensionikulude ning süsteemi tasakaalu arengute ja prognooside korrapärane läbivaatamine (iga kolme aasta järel), mille viib läbi Eelarvenõukogu, tuginedes vananemise tööühma prognoosidele.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										Tööministeerium ja rahandusministeerium edastavad kõik vajalikud andmed õigeaegselt. Kõnealune läbivaatamine avalikustatakse. - Kui läbivaatamise käigus tehakse kindlaks kõrvalekalded võrdluskavast, mille tehnilise abi osutaja on kehtestanud ajal, mil valitsus reformi vastu võtab, on valitsus kohustatud võtma meetmeid (parameetrite muudatused), et viia pensionikulud (osakaaluna SKPst) võrdluskavale tagasi. Vaikimisi suurendatakse

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetas e	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										sotsiaalmakseid, et tasakaalustada pensionikulude võrdluskavast kõrvalekaldumise mõju eelarvele nüüdispuhasväärtuses. - Esimene läbivaatamine toimub 2027. aastal. 7) Reformiga kehtestatakse sätted, millega tagatakse, et süsteemi põhiparameetreid kohandatakse korrapäraselt, et kajastada oodatava eluea muutusi. Eelkõige: - Minimaalne sissemakseperiood, täispensioni sissemakseperiood, seadusjärgne pensioniiga ja kõik muud ajaga seotud parameetrid muutuvad

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi	Lähtetas	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										murdose võrra (50 sekundit) oodatavas elueas täheldatud muutusest (pensionil). - Kui töörühma uued prognoosid muutuvad kättesaadavaks, koostab Eelarvenõukogu iga kolme aasta järel aruande, milles analüüsitakse, kas pensionisüsteemi parameetreid kohandati kooskõlas seadusega ja muutused oodatavas elueas pensionile jäämisel. Kõnealune aruanne avalikustatakse. - Kui aruandes tuvastatakse kõrvalekaldeid eeskirjast, on valitsus seadusega kohustatud

Järjekorras – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi	Lähtetas	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										süsteemi parameetreid kohandama. - Esimene läbivaatamine toimub 2027. aastal. 8) Seadusega suurendatakse miinimum- ja madalamate pensionide piisavust, eelkõige nende puhul, kes jäävad allapoole vaesuspiiri; 9) Seadusega tagatakse pensionisüsteemi II samba rahaline elujõulisus, suurendades sellesse pensionisambasse tehtavaid sisse makseid. 10) Pakett võib sisaldada eri seadusi üldise korra ja eripensionide kohta.
215	Reform 6. Riikliku pensionisüsteemi reform	Vaheeesmärk	Eripensionide kulude vähendamise käsitleva õigusraamistiku	Eripensionide kulude vähendamise õigusliku raamistiku jõustumisele				NELJAS KVARTAL	2022	Uue õigusraamistikuga vaadatakse läbi eripensionid ja viiakse need kooskõlla sisse maksete tegemise põhimõttega. - Uusi eripensionide

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtmisk	Lähtetas	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
			jõustumine	viitav seaduse säte						kategooriaid ei looda ja praegusi kategooriaid ühtlustatakse. - Praegused eripensionid arvutatakse sissemaksete tegemise põhimõtte, ametis oldud aja ja sissetulekuga seotud protsendi korrigeerimise alusel. Minimaalne sissemakseperiood on sama, mis riiklikul pensionifondil. - Konstitutsioonikohtu otsuste kaitse hõlmab üksnes kohtunike pensione, mitte muude kategooriate pensione, ning viitab üksnes kohtu argumentides väljendatud piirangutele. Eripension ei ületa sissemakseperioodi jooksul saadud sissetulekut.
216	Investeering 1.	Vahe-	Digiteenused	Digiteenused				NELJAS	2023	Luuakse/laiendatakse ja

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	Maksumaksjate nõuete täitmise hõlbustamine digiteenuste arendamise kaudu	eesmärk	ja kriitilise tähtsusega elektroonilised süsteemid toimivad	ja elektroonilised süsteemid toimivad				KVARTAL		võetakse kasutusele järgmised digiteenused ja elektroonilised süsteemid: - Virtuaalne eraruum, mis parandab maksuhalduri ja maksumaksjate vahelist digitaalset suhtlust (loodes võimalused teha makseid eriotstarbelise varakogumi/ghiseul.ro kaudu, luues võimaluse suhelda maksumaksjatega eriotstarbelise varakogumi kaudu videosuhtluse kohta, töötades välja eriotstarbelises varakogumis olemasoleva kontaktvormi, laiendades eriotstarbelises varakogumis pakutavat veebipõhist programmeerimisteenust. - Kõnekeskus peab olema täielikult toimiv, et osutada maksumaksjatele

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetas e	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										elektroonilisi ja telefoniteenuseid. See pakub kasutajaliidese kaudu e-posti-, SMS- ja vestlusvõimalusi, sissetulevat/väljasaatvat kõnetöötlust koos integreeritud telefoniteenuste võimalustega kasutajaliidese kaudu; kõnede automaatne marsruutimine vastavalt võimetele; järjekorraga töötamine. - Ühtne kontaktpunkt – ühtne kontaktpunkt, mis parandab teenuste osutamist ja vähendab maksumaksjate tehingukuluseid, vähendab ettevõtjate halduskoormust, lihtsustades käibemaksu deklareerimist ja maksete

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										tegemist ettevõtjalt tarbijale (ettevõtjalt tarbijale), hõlbustades piiriülest kaubandust ja võideldes käibemaksupettuse vastu. See hõlbustab äriühingutel teatavate B2C-kategooria kaupade ja teenustega seotud käibemaksu elektroonilist deklareerimist ja tasumist. - Käibemaksuteabe vahetamise süsteem – kohandatakse vastavalt viimastele siseriiklikele ja ühendusesisestele seadusandlikele muudatustele, et vähendada maksumaksjate halduskoormust.
217	Investeering 1. Maksumaksjate nõuete täitmise	Märklaud	Äriühingu tulumaksu maksjatele		Protsent (%)	45	60	NELJAS KVARTAL	2024	60 % kõigist äriühingu tulumaksu maksjatele

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühi k	Lähtetas e	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	hõlbustamine digiteenuste arendamise kaudu		osutatavad internetiteenused							pakutavatest teenustest, mis on kättesaadavad 2024. aasta lõpus, on internetis kättesaadavad riikliku maksuhaldusameti veebisaidi või eriotstarbelise varakogumi kaudu. 2021. aasta seisuga on ainult 45 % neist teenustest internetis kättesaadavad. ANAF pakub maksumaksjatele 65 teenust nii elektrooniliselt kui ka maksuüksuste büroos. Pakutavate teenuste hulka kuuluvad maksumaksjatega suhtlemise võimalused

Järjekorras – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetas e	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										maksutüksuste ruumides ja lahenduste kogum maksumaksjate/klientide teadmiste jaoks.
218	Investeering 1. Maksumaksjate nõuete täitmise hõlbustamine digiteenuste arendamise kaudu	Vahe-eesmärk	Veebiplatvorm olulise väärtusega (vastavalt vara liigile) kinnisvara ja mobiilse kinnisvara enampakkumiseks, mis on kasutusele võetud	Veebiplatvorm võeti kasutusele				TEINE KVARTAL	2024	Võetakse kasutusele veebiplatvorm enampakkumiste korraldamiseks riigi omandis olevate varade ja täitemenetluses arestitud varade müümiseks. Kui Rumeenia ametiasutused otsustavad müüa kinnisvara, mobiilset vara ning haruldasi ja väärtuslikke esemeid, nagu väärismetallid, kunstiesemed, autod, lennukid, laevad, mis on nende valduses, pakutakse vara müügiks uuel enampakkumisplatvormil (kasutades riikliku finantsteabe keskuse (NCFI) andmebaasidest saadud andmeid ja riikliku

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										maksumeti esitatud teavet).
219	Investeering 2. Maksu- ja maksuhaldusprotsesside parandamine, sealhulgas integreeritud riskijuhtimise rakendamise kaudu	Märklaud	Töötajate koolitus riskijuhtimissüsteemi kohta		Number	0	40	TEINE KVARTAL	2023	Riskijuhtimissüsteemi alal koolitatakse 40 töötajat, kes töötavad rahandusministeeriumi riskijuhtimise valdkonnas.
220	Investeering 2. Maksu- ja maksuhaldusprotsesside parandamine, sealhulgas integreeritud riskijuhtimise rakendamise kaudu	Märklaud	Riikliku maksumeti IT-süsteemiga ühendatud kassaregistrite arv		Number	0	15 0000	NELJAS KVARTAL	2021	Vähemalt 150000 kassaregistrit, mis on ühendatud riikliku maksumeti elektroonilise süsteemiga. Kassaaparaatide täielik ühendamine hõlmab eelkõige pettusi kaubanduse valdkonnas. See investeering aitab vähendada käibemaksu alalaekumist.
221	Investeering 2. Maksu- ja maksuhaldusprotsesside parandamine, sealhulgas integreeritud riskijuhtimise rakendamise kaudu	Märklaud	Riikliku maksumeti		Number	150 000	600 000	NELJAS KVART	2022	Riikliku maksumeti elektroonilise süsteemiga

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetas e	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	maksuhaldusprotsesside parandamine, sealhulgas integreeritud riskijuhtimise rakendamise kaudu		IT-süsteemiga ühendatud kassaregistrite arv					AL		ühendatakse vähemalt 600000 kassaaparaati. Kassaaparaatide täielik ühendamine hõlmab eelkõige pettusi kaubanduse valdkonnas. See investeering aitab vähendada käibemaksu alalaekumist.
222	Investeering 2. Maksu- ja maksuhaldusprotsesside parandamine, sealhulgas integreeritud riskijuhtimise rakendamise kaudu	Märklaud	Maksuhaldurite tehtud auditite koguarvu kohta teatatud dokumentide auditite osakaal – 30 %		Protsent (%)	0	30	NELJAS KVARTAL	2022	Dokumendiauditite osakaal tehtud auditite koguarvus suureneb 2022. aasta neljandaks kvartaliks 30 %-ni (alates praegusest nullist). See eesmärk on osa reformist, mille eesmärk on viia kontrollimeetmed füüsilistelt kontrollstruktuuridelt üle digitaalsetele kontrollstruktuuridele. Rakendatakse järgmisi meetmeid: - maksuhaldurite volituste kehtestamine maksukontrolliasutuste,

Järjekorraline – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi	Lähtetas	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										pettusevastaste kontrolliasutuste ja üksikisikute maksualaste olukordade kontrollimise eest vastutavate asutuste dokumentide kontrollimiseks. - dokumentide auditeerimisel kasutatavate vormide ja dokumentide näidis ja sisu on heaks kiidetud.
223	Investeering 2. Maksu- ja maksuhaldusprotsesside parandamine, sealhulgas integreeritud riskijuhtimise rakendamise kaudu	Märklaud	Maksuameti tehtud auditite koguarvu kohta teatatud dokumentide auditite osakaal – 60 %		Protsent (%)	30	60	NELJAS KVARTAL	2025	Dokumentide auditite osakaal tehtud auditite koguarvus suureneb 2025. aasta neljandaks kvartaliks 60 %-ni. See eesmärk on osa reformist, mille eesmärk on viia kontrollimeetmed füüsilistelt kontrollistruktuuridelt üledigitaalsetele kontrollistruktuuridele. Rakendatakse järgmisi meetmeid:

Järjekorras – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi	Lähtetas	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										- maksuhaldurite volituste kehtestamine maksukontrolliasutuste, pettusevastaste kontrolliasutuste ja üksikisikute maksualaste olukordade kontrollimise eest vastutavate asutuste dokumentide kontrollimiseks. - dokumentide auditeerimisel kasutatavate vormide ja dokumentide näidis ja sisu on heaks kiidetud.
224	Investeering 2. Maksu- ja maksuhaldusprotsesside parandamine, sealhulgas integreeritud riskijuhtimise rakendamise kaudu	Märklaud	Suurendada auditite arvu 10 % võrra		Number	25 000	27 500	NELJAS KVARTAL	2025	Suurendada eelarvekontrollide arvu 10 % võrreldes kontrollide tegeliku arvuga kuni 2025. aasta neljanda kvartalini.
225	Investeering 2. Maksu- ja	Vaheeesmärk	Täielikult toimiv	Elektrooniline riskiregister				NELJAS KVART	2025	Elektroonilise riskiregistri kasutuselevõtmine:

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	maksuhaldusprotsesside parandamine, sealhulgas integreeritud riskijuhtimise rakendamise kaudu		elektrooniline riskiregister	toimib ja sisaldab riskikriteeriume, näitajaid ja profile; esimene aruanne pärast kuivat katset või tööleasumist				AL		- täielikult toimiv ja välja töötatud integreeritud maksuriskide juhtimise süsteem, mis sisaldab tsentraliseeritud riskianalüüsi; - maksunõuete täitmata jätmise ja maksulünkade kindlakstegemine ja vähendamine, kasutades andmeid ja teavet suure maksuriskiga valdkondade kindlakstegemiseks (sealhulgas deklareerimata/aladeklareeritud töö valdkonnas); - nõuetele vastavuse programmide kasutuselevõtmine; - riskipõhise lähenemisviisi kasutamine, sealhulgas maksude optimeerimise skeemide käsitlemine suurte maksumaksjate haldamisel; - tugevdada

Järjekorraline number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtmisk	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										maksudkontrollstruktuuride institutsioonilist suutlikkust, et ennetada riiklikke ja piiriüleseid maksupettusi ja maksudest kõrvalehoidumist, tehes varakult ja sihipäraselt kindlaks peamised maksuriskid; - inimressursside ümberjaotamine äriprotsesside järkjärgulise digitaliseerimise kontekstis.
226	Investeering 2. Maksu- ja maksuhaldusprotsesside parandamine, sealhulgas integreeritud riskijuhtimise rakendamise kaudu	Vaheeesmärk	Suurandmete /analüüsi platvormi loomine ja toimimine	Lahenduse kasutuselevõtmine – suurandmete platvorm ja esimese aruande väljaandmine				NELJAS KVARTAL	2025	Suurandmete platvormi kasutuselevõtmine suurte andmehulkade täpseks ja õigeaegseks analüüsimiseks standardimise, koostalitlusvõime, turvalisuse, privaatsuse ning juba olemasolevate andmekogumite taristu arendamise ja integreerimise eksperditeadmiste ja rahastamise seisukohast. Platvorm on:

Järjekorraline number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtmisk	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										Täielik – kõik asjakohased teabeallikad (sh asutusesisesed ja -välised) Valideeritud – andmete terviklikkus: Andmed on täielikud ja järjepidevad Analüüsitud – andmed võivad olla tellitud ja anda teavet (taustteave); Protsessid on korduvad. Tulemused – seotud andmed tulemuslikkuse kohta teabe andmiseks.
226a	Investeering 2. Maksu- ja maksuhaldusprotsesside parandamine, sealhulgas integreeritud riskijuhtimise rakendamise kaudu	Vaheeesmärk	Maksuhaldussüsteemide kasutuselevõtmine	Maksuhaldussüsteemid toimivad				NELJAS KVARTAL	2025	Toimivad järgmised süsteemid: – e-arveldamise süsteem; maksumaksjate juhtimise süsteem; – riigikassa keskinfosüsteem (TREZOR); ja – laiendatud ja täiustatud platvorm, mida kasutatakse rahvusvaheliseks teabevahetuseks.
227	Investeering 3.	Vahe-	Riist- ja	Uuendatud				TEINE	2023	Riist- ja tarkvara

Järjekorras – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõdetühik	Lähtetas	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	Tagada suutlikkus reageerida praegustele ja tulevastele teabeprobleemidele, sealhulgas pandeemia kontekstis, rahandusministeeriumi/riikliku maksuhalduse ameti digiülemineku kaudu	eesmärk	tarkvarataristu ning elektrooniliste teenuste osutamise tugitaristu ajakohastamine, et maksumaksjad	riist- ja tarkvarataristu ning ajakohastatud tugitaristu				KVARTAL		infrastruktuuri ajakohastamine ning maksumaksjatele elektrooniliste teenuste osutamise tugitaristu. Käsitletakse järgmisi küsimusi: – rahandusministeeriumi/riikliku maksuhaldusameti IT-süsteemi riistvarataristu toimimise ja ajakohastamise ning uute tehnoloogiate rakendamise alalhoidmine; – andmekeskuste tugitaristu (elektrivarustus; kliimaseadmed; häire ja tuletõrje; füüsiline turvalisus; haldus ja järelevalve); – rahandusministeeriumi IT-funktsiooni parandamine; – andmete vastuvõtmine ja edastamine reaalajas; – andmete haldamine ja

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühi k	Lähtetas e	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										optimaalsete voogude tagamine; – andmebaaside jätkusuutliku arendamise tagamine, et tagada IT-süsteemide koostalitlusvõime; – IT-protsesside juhtimine, et tagada vastavus asjakohastele rahvusvahelistele standarditele (läbipaistvus, mõõtmine ja jälgitavus); – rahandusministeeriumi/riikliku maksuhalduse ameti sisemine digipööre.
228	Investeering 3. Tagada suutlikkus reageerida praegustele ja tulevastele teabeprobleemidele, sealhulgas pandeemia kontekstis,	Vaheeesmärk	Rahandusministeeriumi ja ANAF-i arvutisüsteemi suurem küberturvalisus	Küberturvalisuse süsteem on kasutusele võetud				TEINE KVARTAL	2023	Tugevdatakse rahandusministeeriumi/riikliku maksuhaldusameti infosüsteemi turvalisust seoses internetivõrguga. Selles mõttes peetakse silmas veebirakenduse tulemüüri komponentide, rakenduste kättetoimetamise kontrolleri, turvakäitamiskeskuse,

Järjekorras – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetas e	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	rahandusministe riumi/riikliku maksuhalduse ameti digiülemineku kaudu									võrgutuvastus- ja reageerimiseadmete, OSI LAYER 3 (koos IPS IDS- teenustega) soetamist, kasutajate tsentraliseeritud haldamiseks mõeldud olemasoleva Active Directory taristu ajakohastamist, riist- ja tarkvara kasutatavate rakenduste turvapaikade automaatseks ajakohastamiseks. Käsitletakse järgmisi küsimusi: – IT-platvormide küberturvalisuse ja kerkuse haldamine; – andmete ja teabe privaatsuse ja turvalisuse haldamine;
229	Investeering 3. Tagada suutlikkus reageerida praegustele ja	Märklaud	80 % IT-riist- ja tarkvaratarist ust ei ole üle nelja aasta		Protsent (%)	30,67	80	TEINE KVART AL	2023	Riist- ja tarkvara infrastruktuuri ajakohastamine ning maksumaksjatele elektrooniliste teenuste

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	tulevastele teabeprobleemidele, sealhulgas pandeemia kontekstis, rahandusministeeriumi/riikliku maksuhalduse ameti digiülemineku kaudu		vanad							osutamise tugitaristu. Taristu ajakohastamine kajastub avaliku sektori põhivara inventuuris, kus tark- ja riistvara on riiklike õigusaktide kohaselt registreeritud põhivarana.
230	Investeering 4. Elektroonilise tollisüsteemi rakendamine	Märklaud	Ajakohastatud riist- ja tarkvarataristu		Protsent (%)	0	100	NELJAS KVARTAL	2022	Ajakohastatud riistvarataristu. Need projektid puudutavad IT-taristut riistvara-tarkvara investeeringute kaudu, mis pakuvad vajalikku tuge tolli IT-süsteemi üldiseks toimimiseks. Seega kasutatakse seda eesmärki taristu uuendamise määra kindlaksmääramiseks (pehme ja kõva) ning see hõlmab investeeringuid järgmistesse valdkondadesse: programmeeritav

Järjekorras – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi	Lähtetas	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										võrgulahendus, VMware tarkvarakoodide ajakohastamine ja litsentsid koos toe/tellimisega, infrastruktuuri turvalisuse lahendus tolli integreeritud infosüsteemi IT, sealhulgas tugiteenused, litsentsid ja abonendid, Oracle Database'i ettevõtte väljaande litsentsid andmebaaside jaoks, mis on vajalikud tolli integreeritud infosüsteemi komponentide toimimiseks, kasutajate tsentraliseeritud haldamise lahendus, integreeritud tolliinfosüsteemi süsteemide operatsioonisüsteemide tööjaamad ja ajakohastamisteenused.
231	Investeering 4. Elektroonilise tollisüsteemi rakendamine	Vaheeesmärk	Uute tolli IT-süsteemide lepingu sõlmimine	Leping on allkirjastatud.				NELJAS KVARTAL	2023	Teenuste tellimine uute tolli IT-süsteemide väljatöötamiseks: 1. Tollideklaratsiooni IT-süsteemi rakendamine vähendatud

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühi k	Lähtetas e	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										andmekogumiga väikese väärtusega saadetiste puhul 2. Vastavusse viimine ICS2 (impordikontrollisüsteem) süsteemiga – 1. etapp, riikliku riskianalüüsisüsteemi RMF- (Riskijuhtimisraamistik) RO ühendamine üleeuroopalise ICS2 süsteemiga, et teha täielik ohutus- ja julgeolekuriski analüüs postiettevõtjate ja kiirpostiettevõtjate õhuteed pidi veetavate kaupade kohta. 3. Aktsiisikaupade liikumise ja kontrolli süsteemi (EMCS_RO) vastavusse viimine EMCSi 4. etapiga, EMCS-süsteemi (aktsiisikaupade liikumise ja kontrolli süsteem) praeguste versioonidega

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										vastavusse viimine 4. Riikliku ühistransiidisüsteemi (NCTS_RO) 5. etapi ja AES_RO rakendamine 5. Riikliku impordisüsteemi ajakohastamine liidu tolliseadustiku raames, vastavalt riikliku impordisüsteemi ajakohastamine ja kaudselt seotud rakenduste ajakohastamine. 6. Investeeringud ühtse kasutajahalduse ja digiallkirja ühtsesse kasutajahaldusesse ja digiallkirja, nimelt ühtse kasutajahalduse ja digiallkirja süsteemi (UUM & DS) arendamisse ja rakendamis 7. Vastavusse viimine ICS2 süsteemiga – 2. etapp ja vastavusse viimine ICS2

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi	Lähtetas	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										süsteemiga – 3. etapp 8. Tollijärelevalve ja -kontrolli järelevalvesüsteem 9. Loa taotlemine ja tegevuse korraldamine vabatsõonis 10. Riiklike otsuste (lubade) haldamise taotlemine.
232	Investeering 4. Elektroonilise tollisüsteemi rakendamine	Märklaud	Tolli IT-süsteemid on kasutusele võetud		Number	0	9	NELJAS KVARTAL	2025	Üheksa ostetud IT-süsteemi toimivad ja toimivad.
233	Investeering 4. Elektroonilise tollisüsteemi rakendamine	Märklaud	Tollivormistuse, ettevõtjate ja tolliasutuste vahelise teabevahetuse, liikmesriikid		Protsent (%)	80	100	NELJAS KVARTAL	2024	Praegune tollivormistus, ettevõtjate ja tolliasutuste vaheline teabevahetus ning liikmesriikide tolliasutuste vaheline elektrooniline teabevahetus on 80 %. See investeering suurendab protsenti 100 %-ni.

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
			ollu tolliasutuste vahelise elektroonilise teabevahetuse protsent							Tolliameti töölerakendamine ning tolliameti ühtse organisatsioonilise ja funktsionaalse raamistiku rakendamine, et tagada kõigi selle struktuuride integreeritud koordineerimine, et suurendada tõhusust ja tegevussuutlikkust võitluses tolli- ja maksupettuse vastu; Rahandusministeeriumi riikliku maksuhalduse ameti tollivaldkonna IT-süsteemi ajakohastamine, käsitledes IT-taristuga seotud küsimusi ja neid täiendavaid küsimusi, mis on vajalikud süsteemide nõuetekohaseks toimimiseks, ning millega kaasnevad lihtsustatud tolliprotseduurid.
234	Investeering 5. Eelarve kavandamise mehhanismi	Vaheeesmärk	IT-rakenduse BUDGET_NG ajakohastamine	Eelarve_NG rakendust on ajakohastatud				NELJAS KVARTAL	2023	Riikliku eelarve arendamise ja haldamise IT-süsteemi ajakohastamine ja ajakohastamine järgmistel

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtmisk	Lähtetas	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	parandamine									eesmärkidel: – hallata eelarvekulusid kõige paremini kajastavaid andmeid ja teavet poliitika ja programmi tasandil (eelarvemenetluste analüüs, aruannete koostamiseks kuluva aja ühtlustamine ja aruannete koostamise vorm); – Suurendada eelarvemenetluse läbipaistvust, avaldades analüüse ja aruandeid, et lihtsustada konkreetsete programmide rahastamisprotsessi. – eelarveprogrammide järelevalve- ja aruandlussüsteemi parandamine.
235	Investeering 6. Majanduse modelleerimise vahend (pensionireformi võimaluste	Vaheeesmärk	Toimiv majanduse modelleerimise vahend (Pension Reform	Toimiv majanduse modelleerimise vahend (Pension Reform				NELJAS KVARTAL	2023	Kasutatakse majandusliku modelleerimise vahendit (pensionireformi võimaluste modelleerimise töövahendimudel), et suurendada suutlikkust hinnata pensioni

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	simulatsioonivahend), et parandada institutsioonilist suutlikkust pensionikulusid prognoosida		Options Simulation Toolkit model)	Options Simulation Toolkit model)						struktuurireformide (eel)mõju keskpikas ja pikas perspektiivis, parandades märkimisväärselt tehtud prognoose ja analüüsides pensionisüsteemi jätkusuutlikkust. Pensionireformi võimaluste modelleerimise töövahendi mudeli väljatöötamiseks tehnilise abi saamine ja selle kasutatavuse tugevdamine (sealhulgas meeskonna laiendamine) aitab oluliselt parandada pensioniprognose ja jätkusuutlikkuse analüüse.
236	Investeering 6. Majanduse modelleerimise vahend (pensionireformi võimaluste simulatsioonivahend), et parandada institutsioonilist	Märklaud	Rühma laiendamine 1-lt kaheksale eksperdile ning keskpika ja pikaajalise pensionireformi	Koolitatud töötajad		1	8	NELJAS KVARTAL	2023	Suurendada asjakohaseid teadmisi pensionireformi kohta rahandusministeeriumis, koolitades vastutavaid töötajaid kasutama uut töövahendit. Eesmärk on kaasata meeskonda kuni kaheksa eksperdini (juba olemasolevad töötajad, ilma

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi	Lähtetas	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	suutlikkust pensionikulusid prognoosida		suutlikkuse parandamine, pakkudes kaheksale inimesele koolitust pensionireformi võimaluste modelleerimise töövahendi mudeli kasutamiseks							et oleks vaja värvata uusi eksperte), et tegeleda pensionireformidega, mis on lisatud riiklikku taaste- ja vastupidavuskavasse. Praegu on rahandusministeeriumi praegune modelleerimissuutlikkus väga piiratud, sest pensionireformi võimaluste modelleerimise töövahendi mudeliga töötab ainult üks sihtotstarbeline ekspert (AWG delegaat), kes ei ole osalenud ühelgi selleteemalisel erialasel koolitusel. Pärast koolitamist vastutavad selle vahendi eest täielikult rahandusministeeriumi eksperdid, et oleks võimalik kiiresti hinnata reformide mõju.
237	Investeering 7. Tehniline tugi maksustamisraamistikule	Vaheeesmärk	IT-süsteem, mis võimaldab rakendada	IT-süsteem toimib				NELJAS KVARTAL	2025	IT-süsteem on välja töötatud ja toimib kinnisvaramaksuga maksustatavate kinnisvarade hindamiseks. Neid väärtusi

Järjekorras – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi	Lähtetas	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	läbivaatamiseks		kinnisvara automaatse hindamise mudelit.							kasutatakse kinnisvara maksustamise maksubaasi kindlaksmääramiseks, kui selline lähenemisviis on kättesaadav (näiteks automatiseeritud hindamismudeli jaoks kättesaadavad piisavad tehingud).
238	Investeering 8. Riikliku arengupanga töölerakendamise	Vaheeesmärk	Tarkvara (litsentsid) ja riistvara (sülearvutid) ostmise, IT-teenused töötajatele, riikliku arengupanga ja rahandusministriumi töötajate koolitamine	Allkirjastatud ostulepingud				NELJAS KVARTAL	2024	Tellida: - tarkvara (litsentsid) ja riistvara (sülearvutid), - IT-teenused töötajatele, kelle hinnanguline arv on ligikaudu 165 inimest; - riikliku arengupanga töötajate koolitamine operatsioonide läbiviimiseks ja rahandusministriumi töötajatele, kes osalevad panga tulemuslikkuse hindamises.
239	Investeering 9.	Vahe-	Kõik	Kõik				NELJAS	2023	Kõik pensionitoimikud, mis

Järjekorras – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi	Lähtetas	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	Pensionitoimikute hindamise protsessi toetamine	eesmärk	pensionitoimikud on ümber arvutatud	pensionitoimikud on ümber arvutatud				KVARTAL		on ümber arvutatud uue pensioniseaduse alusel, jõustusid 1. aprillil 2023 (Milestone 214) Valitsus saadab kõigile kodanikele posti teel otsuse ümberarvutamise tulemuse kohta eesmärgi saavutamise kuupäevaks. Ajutised töötajad võetakse tööle 18 kuuks, et toetada kõnealuse reformi elluviimist. Pensionide ümberarvutamise/hindamisega seotud töötajatele makstakse töötasu vastavalt seadusele nr 155/2017 avaliku sektori vahenditest makstavate töötajate töötasu kohta (muudetud VIII lisa „Territoriaalsete üksuste töötajate töötasud“).
240	Investeering 10. Tegevuse tõi	Vaheeesmärk	Riikliku pensioniameti IT-süsteem	Toimiv IT-süsteem				NELJAS KVARTAL	2024	IT-süsteemi rakendamine riiklikus pensioniametis (CNPP)

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtmisk	Lähtetas	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	täiustatud e-teenused pensionisüsteemi digitaliseerimise kaudu		toimib							Uus informaatikasüsteem koosneb komponentide komplektist, mis toimib integreeritud ja tsentraliseeritud viisil järgmiselt: - Portaal – avalike isikutega suhtlemise komponent, mis pakub praegusi elektroonilisi teenuseid ja uusi funktsioone; - Elektroonilised teenused pensionide ja muude sotsiaalkindlustusõiguste valdkonnas; - Elektrooniline teenus ravipiletite ja elektrooniliste teenuste taotluse täitmiseks maksumaksja registrialal - Elektroonilised teenused tööõnnetuste ja kutsehaiguste valdkonnas - rakendus „e-Talon“ - mis genereerib

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtmisk	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										automaatselt igakuise pensionikupongi elektroonilisel ja trükitud kujul kõigi aktiivsete pensionäride jaoks.

I. KOMPONENT 9: ETTEVÕTLUSE TOETAMINE, TEADUS- JA ARENDUSTEgevus ning INNOVATSIOON

See komponent hõlmab reforme ja investeeringuid, et tugevdada Rumeenia ettevõtluskeskkonda, sealhulgas teadus-, arendus- ja innovatsioonisektorit.

Selle rahastamisvahendi eesmärk on toetada Rumeenia ettevõtjaid, eelkõige väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid, samuti teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooniga tegelevaid avalik-õiguslikke organisatsioone. Investeeringuid toetavad reformid hõlmavad regulatiivseid muudatusi, et vähendada ettevõtete halduskoormust, lihtsustades õigusakte/alustamis- ja väljumismenetlusi ning hankides litsentse. Reformidega käsitletakse ka ebaselget juhtimist, teadus- ja arendustegevuse ja innovatsiooni süsteemi killustatust ja tõhusust ning edendatakse selle koostööd erasektoriga. Investeeringud on seotud digitaalse platvormi loomisega ettevõtjatele lihtsustatud avalike teenuste osutamiseks, sealhulgas litsentside saamiseks ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate ja ettevõtjate juurdepääsuks rahastamisele rahastamisvahendite ja toetuste kaudu. Täiendavad investeeringud on seotud rahvusvaheliselt tunnustatud teadlaste juhitavate teadusuuringute pädevuskeskuste ja teadusprojektide rahastamisega.

Reformid ja investeeringud aitavad täita 2019. ja 2020. aastal Rumeeniale esitatud riigipõhist soovitus vajaduse kohta parandada otsustusprotsessi kvaliteeti ja prognoositavust (riigipõhine soovitus 5, 2019); ning kiirendada majanduse konkurentsivõimet edendavaid küpseid avaliku sektori investeerimisprojekte, näiteks toetada teadus- ja arendustegevust ning kohalike pakkujate integreerimist ELi strateegilistesse väärtusahelatesse (riigipõhine soovitus 3, 2020).

Lähtudes meetmete kirjeldusest taaste- ja vastupidavuskavas ja võttes arvesse põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) kohaseid leevendavaid samme, mis kavas on sätestatud, võib eeldada, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses oluliselt keskkonnamääruse.

I.1. Laenu dega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform 1. Õigusloome läbipaistvus, bürokraatia vähendamine ja menetluste lihtsustamine ettevõtjate jaoks

Reformi eesmärk on vähendada ettevõtluskeskkonna halduskoormust, lihtsustades ja suurendades regulatiivmenetluste läbipaistvust ettevõtete jaoks.

Reform viiakse ellu kolme seadusandlike algatuste/muudatuste rühma jõustumisega: esiteks selliste seadusandlike muudatuste jõustumine, mille eesmärk on ühtlustada, lihtsustada ja täielikult digiteerida ettevõtlusega seotud regulatiivseid nõudeid, eelkõige seoses äriühingu asutamise, turult lahkumise/ettevõtte sulgemisega ning regulatiivsete nõuetega, mis käsitlevad ettevõtete tööturukohustustest aruandmist; teiseks, *VKE-testiga* seotud seadusandlike muudatuste jõustumine (väikesi ja keskmise suurusega ettevõtjaid käsitlevate seadusandlike ettepanekute majandusliku, sotsiaalse ja keskkonnamõju eelhindamine); kolmandaks, selliste õigusaktide jõustumine, millega rakendatakse tööstuslitsentside ühtset korda, millega tagatakse muu hulgas teatavate lubade vaikimisi heakskiitmine (vaikimine on nõusolek) pärast nende registreerimist elektroonilisel platvormil, ühekordsuse põhimõtte vastuvõtmine, mis võimaldab äriühingutelt nõuda sama teabe või dokumentide esitamist avaliku sektori asutustele ainult üks kord, ning vajalike seadusandlike muudatuste vastuvõtmine elektroonilise ühtse kontaktpunkti täielikuks rakendamiseks, sealhulgas selle põhiomaduste määratlemine.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025. Seadusandlikud muudatused äritegevusega seotud menetluste ühtlustamiseks, lihtsustamiseks ja täielikuks digiteerimiseks ning ühtne tööstusluba jõustuvad vastavalt 30. septembril 2022 ja 31. detsembril 2022.

Investeering 1 – digitaalsed platvormid, mis käsitlevad õigusloome läbipaistvust, bürokraatia vähendamist ja menetluste lihtsustamist ettevõtjate jaoks.

Selle investeeringu eesmärk on tagada täielik digitaalne juurdepääs ja võimalus teha toiminguid, mis on seotud konkreetsete regulatiivsete nõuetega ettevõtjatele.

Investeering hõlmab ettevõtjatele avalike teenuste osutamiseks avalike digiplatvormide loomist ja täielikult toimivaks muutmist. Digiplatvormid on seotud litsentside/lubade/sertifikaatide ühtse kontaktpunkti kasutuselevõtuga ja ettevõtluskeskkonna konkurentsivõime stimuleerimisega.

Investeering tehakse 30. juuniks 2025.

Investeering 2 – erasektori rahastamisvahendid

Allinvesteering 2.1: Vastupanuvõime portfellitagatis

Selle allinvesteeringu eesmärk on kõrvaldada finantstakistused, millega Rumeenia ettevõtted rahastamisele juurdepääsul kokku puutuvad, nimelt: suurenenud rahastamiskulud, tagatiste puudumine ja halvenenud krediidikanalid. Eelkõige on allinvesteering suunatud Rumeenia ettevõtete likviidsus- ja maksejõuetusprobleemidele, mis tulenevad nende tulude märkimisväärsest ja ajutisest vähenemisest COVID-19 kriisi tõttu. Sellega seoses kavandatakse rahastamisvahend selleks, et parandada juurdepääsu rahastamisele ja taaselustada blokeeritud laenukanalid COVID-19 kriisi ajal ja pärast seda, toetades ettevõtete investeeringuid või käibekapitali vajadusi. Allinvesteering tehakse portfellitagatisena, mida rakendatakse Euroopa Investeeringufondi (edaspidi „EIF“) panusena InvestEUsse.

Tagamaks, et allinvesteering vastab põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01), nõutakse Euroopa Komisjoni ja Rumeenia valitsuse vahelises rahalist toetust käsitlevas lepingus, et InvestEU fondi puhul kohaldatakse komisjoni tehnilisi suuniseid jätkusuutlikkuse hindamise kohta. Euroopa Komisjoni ja EIFi vahelises tagatislepingus jäetakse rahastamiskõlblikkusest välja ka järgmine tegevuste ja varade loetelu: I) fossiilkütustega seotud tegevused ja varad, sealhulgas järgmise etapi kasutamine,¹⁸ ning ii) ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) alla kuuluvad tegevused ja varad, millega saavutatakse prognoositud kasvuhoonegaaside heide, mis ei ole asjaomastest võrdlusalustest väiksem.¹⁹

Allinvesteeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2024, kui InvestEU investeeringute komitee kiidab heaks rahastamis- või investeeringutoimingud, mis moodustavad 100 % suunatud rahastamise või investeeringute kogusummast.

Allinvesteering 2.2: Kliimameetmete portfelli tagatis

¹⁸ Välja arvatud elektri- ja/või soojusenergia tootmise projektid ning sellega seotud maagaasi kasutatavad ülekande- ja jaotustaristud, mis vastavad tehniliste suuniste „Ei kahjusta oluliselt“ (2021/C58/01) III lisas sätestatud tingimustele.

¹⁹ Kui toetatava tegevuse prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomase võrdlusalusest oluliselt madalam, tuleks esitada selgitus põhjuste kohta, miks see ei ole võimalik. Saastekvootide tasuta eraldamise võrdlusalused saastekvootidega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvate tegevuste jaoks on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/447.

Selle allinvesteeringu eesmärk on pakkuda VKEdele (kuni 249 töötajat), kuni 500 töötajaga äriühingutele ja üksikisikutele rahalisi vahendeid ja investeeringuid käibekapitali, krediidiinide, investeerimislaenu või liisingu kaudu, mille eesmärk on investeerida ja rahastada energiatõhususe parandamist ettevõtetes ning elamu- ja hoonesektoris. Rahastamisvahendi eesmärk on lahendada Rumeenia praegused probleemid energiatõhususe ja taastuvenergia sektoritesse tehtavate investeeringute toetamisel. Allinvesteering tehakse portfelli tagatisena, mida rakendatakse Euroopa Investeerimisfondi (edaspidi „EIF“) panusena InvestEUsse. Rahastamisvahendi konkreetsed eesmärgid ja energiatõhususe eesmärgid ning struktuur ja kõlblikkuskriteeriumid peavad olema täielikult kooskõlas ja vastama praegu väljatöötamisel oleva InvestEU ELi osa rahastamisvahendi eesmärkidele.

Tagamaks, et allinvesteering vastab põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01), nõutakse Euroopa Komisjoni ja Rumeenia valitsuse vahelises rahalist toetust käsitlevas lepingus komisjoni tehniliste suuniste kohaldamist InvestEU fondi jätkusuutlikkuse hindamise kohta. Euroopa Komisjoni ja EIFi vahelises tagatislepingus jäetakse rahastamiskõlblikkusest välja ka järgmine tegevuste ja varade loetelu: I) fossiilkütustega seotud tegevused ja varad, sealhulgas järgmise etapi kasutamine,²⁰ ning ii) ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) alla kuuluvad tegevused ja varad, millega saavutatakse prognoositud kasvuhoonegaaside heide, mis ei ole asjaomastest võrdlusalustest väiksem.²¹

Allinvesteeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2024, kui InvestEU investeeringute komitee kiidab heaks rahastamis- või investeerimistoimingud, mis moodustavad 100 % suunatud rahastamise või investeeringute kogusummast.

Allinvesteering 2.3 VKEdele ja keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele: Tagasivõitmise riskikapitalifond

Selle allinvesteeringu eesmärk on pakkuda omakapitalitoetust VKEdele, keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele, sealhulgas idufirmadele, varajases ja edasijõudnud kasvuetapis ettevõtjatele ning taastuvenergiele ja energiatõhususele keskenduvatele taristuprojektidele. Toetust antakse riskikapitalifondide ja taristufondide kaudu osana riskikapitalifondist, mida haldab Euroopa Investeerimisfond (edaspidi „EIF“).

Tagamaks, et allinvesteering vastab põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01), Rumeenia valitsuse ja EIFi vahelisele rahastamislepingule ning rahastamisvahendi järgnevale investeerimispoliitikale,

- nõuet, et InvestEU fondi kestlikkuskontrolli suhtes kohaldataks komisjoni tehnilist suunist; ja

²⁰ Välja arvatud elektri- ja/või soojusenergia tootmise projektid ning sellega seotud maagaasi kasutatavad ülekande- ja jaotustaristud, mis vastavad tehniliste suuniste „Ei kahjusta oluliselt“ (2021/C58/01) III lisas sätestatud tingimustele.

²¹ Kui toetatava tegevuse prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomasest võrdlusalusest oluliselt madalam, tuleks esitada selgitus põhjuste kohta, miks see ei ole võimalik. Saastekvootide tasuta eraldamise võrdlusalused saastekvootidega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvate tegevuste jaoks on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/447.

- jätta rahastamiskõlblikkusest välja järgmine tegevuste ja varade loetelu: I) fossiilkütustega seotud tegevused ja varad, sealhulgas järgmise etapi kasutamine²²; II) ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) tegevused ja varad, millega saavutatakse prognoositud kasvuhoonegaaside heitkogused, mis ei ole asjaomastest võrdlusalustest väiksemad²³; III) prügilate, jäätmepeletustehaste ja mehhaaniliste bioloogilise töötlemise rajatistega seotud tegevused²⁴ ja varad²⁵; tegevusja varad, mille puhul jäätmete pikaajaline kõrvaldamine võib kahjustada keskkonda; ja
- nõuda, et äriühingud, kes said eelneval majandusaastal rohkem kui 50 % oma tuludest väljajäetud loeteluga hõlmatud tegevusest ja/või varadest, võtaksid vastu ja avaldaksid rohepöörde kavad; ja
- nõuda, et EIF kontrolliks toetusesaaja vastavust asjakohastele ELi ja riiklikele keskkonnaalastele õigusaktidele kõigi tehingute puhul, sealhulgas kestlikkuskontrollist vabastatud tehingute puhul.

Allinvesteeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Alameede 2.4: Digitaliseerimise, kliimameetmete ja muude huvipakkuvate valdkondade fondifond

Allinvesteeringu eesmärk on toetada suuri ettevõtteid (rohkem kui 500 töötajat ja/või aastakäive üle 50 miljoni euro ja aastabilansi kogumaht üle 43 miljoni euro), avaliku sektori asutusi ja eriotstarbelisi üksusi investeeringute kaudu, mis aitavad kaasa vähese CO₂-heittega majandusele, samuti investeeringute kaudu digitaliseerimisse ja põhivarasse fondifondi kaudu. See julgustab sihtetevõtteid rohkem investeerima kliima- ja digieesmärkide saavutamisse ning soodustab ettevõtete kasvu ja laienemist, luues omakorda uusi tööhõivevõimalusi ja toetades majanduse laiemat taastumist. Toetust antakse fondifondi vormis, mille haldamine usaldatakse Euroopa Investeeringupangale (edaspidi „EIP“).

Tagamaks, et allinvesteering vastab põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01), tehakse Rumeenia valitsuse ja EIP vahel sõlmitud rahastamislepingus ning rahastamisvahendi edasises investeeringupoliitikas järgmist:

²² Välja arvatud käesoleva meetme kohased elektri- ja/või soojusenergia tootmise ning maagaasi ülekande- ja jaotustaristuga seotud projektid, mis vastavad põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) III lisas sätestatud tingimustele.

²³ Kui toetatava tegevuse prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomases võrdlusalusest oluliselt madalam, tuleks esitada selgitus põhjuste kohta, miks see ei ole võimalik. Saastekvootide tasuta eraldamise võrdlusalused saastekvootidega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvate tegevuste jaoks on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/447.

²⁴ Välistamist ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemisega tegelevates jaamades, ega olemasolevates jaamades, kui meetme tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda heitgaase ladustamiseks või kasutamiseks või taaskasutada põletustuhas leiduvaid materjale, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

²⁵ Välistamist ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad olemasolevates mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamades, kus nende tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõttu biojäätmekompostimiseks ja biojäätmekompostimiseks lagundamiseks, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

- nõuet, et InvestEU fondi kestlikkuskontrolli suhtes kohaldataks komisjoni tehnilist suunist; ja
- jätta rahastamiskõlblikkusest välja järgmine tegevuste ja varade loetelu: I) fossiilkütustega seotud tegevused ja varad, sealhulgas järgmise etapi kasutamine²⁶; II) ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) tegevused ja varad, millega saavutatakse prognoositud kasvuhoonegaaside heitkogused, mis ei ole asjaomastest võrdlusalustest väiksemad²⁷; III) prügilate, jäätme põletustehaste ja mehhaaniliste bioloogilise töötlemise rajatistega seotud tegevused²⁸ ja varad²⁹; tegevus ja varad, mille puhul jäätmete pikaajaline kõrvaldamine võib kahjustada keskkonda; ja
- nõuda, et EIP kontrolliks kõigi tehingute, sealhulgas kestlikkuskontrollist vabastatud tehingute vastavust toetusesaaja asjakohastele ELi ja riiklikele keskkonnanalastele õigusaktidele.

Allinvesteeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Allinvesteering 2.5: Investeeringud energiatõhususse elamu- ja hoonesektoris

Rahastamisvahend on portfelligatise vormis, mida rakendab Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank (EBRD).

Selle allinvesteeringu eesmärk on rahastada ja investeerida energiatõhususse ja taastuvenergiasse elamu- ja hoonesektoris. Allinvesteering tehakse portfelligatiseks, mida rakendatakse Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga (EBRD) panusena programmi „InvestEU“.

Tagamaks, et allinvesteering vastab põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01), nõutakse Euroopa Komisjoni ja Rumeenia valitsuse vahelises rahalist toetust käsitlevas lepingus komisjoni tehniliste suuniste kohaldamist InvestEU fondi jätkusuutlikkuse hindamise kohta. Euroopa Komisjoni ja Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga vahelises tagatislepingus jäetakse rahastamiskõlblikkusest välja ka järgmine tegevuste ja varade loetelu: I)

²⁶ Välja arvatud käesoleva meetme kohased elektri- ja/või soojusenergia tootmise ning maagaasi ülekande- ja jaotustaristuga seotud projektid, mis vastavad põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) III lisas sätestatud tingimustele.

²⁷ Kui toetatava tegevuse prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomasest võrdlusalusest oluliselt madalam, tuleks esitada selgitus põhjuste kohta, miks see ei ole võimalik. Saastekvootide tasuta eraldamise võrdlusalused saastekvootidega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvate tegevuste jaoks on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/447.

²⁸ Välistamist ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemisega tegelevates jaamades, ega olemasolevate jaamade suhtes, kui meetme tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda heitgaase ladustamiseks või kasutamiseks või taaskasutada põletustuhas leiduvaid materjale, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

²⁹ Välistamist ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad olemasolevates mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamades, kus nende tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõttu biojäätmete kompostimiseks ja biojäätmete anaeroobseks lagundamiseks, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

fossiilkütustega seotud tegevused ja varad, sealhulgas järgmise etapi kasutamine,³⁰ ning ii) ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) alla kuuluvad tegevused ja varad, millega saavutatakse prognoositud kasvuhoonegaaside heide, mis ei ole asjaomastest võrdlusalustest väiksem.³¹

Allinvesteeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2024, kui InvestEU investeeringute komitee kiidab heaks rahastamis- või investeerimistoimingud, mis moodustavad 100 % suunatud rahastamise või investeeringute kogusummast.

Investeering 3. Erasektori abikavad

Allinvesteering 1 – VKEde digitaliseerimise abikava

Selle allinvesteeringu eesmärk on toetada väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEde) digiüleminekut, mis võib seejärel aidata suurendada konkurentsivõimet, võimaldades nende ettevõtete innovatsiooni ja hõlbustades uusi töökorraldusi. Selle allinvesteeringuga lahendatakse VKEde üks peamisi probleeme: surve kohandada oma ärimudeleid digitaalse tegelikkusega.

Allinvesteering koosneb kahest vahendist: I) toetuskava, millega toetatakse ettevõtjaid kõrgtehnoloogiliste digitehnoloogiate (nt tehisintellekt, andmed ja pilvandmetöötlus, plokiahel, kõrgjõudlusega andmetöötlus ja kvantandmetöötlus, asjade internet, küberturvalisus) arendamisel, ning ii) toetuskava, mille suurus on kuni 100000 eurot ettevõtte kohta, et toetada VKEsid, kes võtavad kasutusele digitehnoloogia (nt IKT riistvara ostmine, tarkvararakenduste/litsentside, sealhulgas robotilise protsessi automatiseerimise tarkvara automatiseerimise lahenduste arendamine ja/või kohandamine); plokiahela tehnoloogiate soetamine, tehisintellektisüsteemide hankimine, masinõpe, liitreaalsus, virtuaalreaalsus, esitlusveebisaidi ostmine, pilvandmetöötluse ja asjade interneti teenuste ostmine, IT-seadmeid kasutavate töötajate koolitamine, nõustamine/analüüs, et teha kindlaks tehnilised lahendused, mida VKEd vajavad). Kõik investeeringud peavad vastama järgmiste määruse (EL) 2021/241 VII lisas esitatud sekkumisvaldkondade valikukriteeriumidele: 021quater (130 miljonit eurot), 021 kvinki (eraldis 20 miljonit eurot), 010 (eraldis 315 miljonit eurot), 012 (eraldis 35 miljonit eurot). Rakendamiseks käivitab investeeringute ja Euroopa projektide ministeerium projektikonkursside suunised ning delegerib projektide järelevalve delegeritud õigusakti alusel haldurile. Ministeerium tagab, et halduri tasandil rakendatakse tõhusat juhtimis- ja kontrollisüsteemi ning on võimeline võtma vajaduse korral parandusmeetmeid, sealhulgas tegema VKEde tasandil pistelisi kontrole, samal ajal kui haldur jälgib projekti rakendamise edenemist ja annab selle kohta korrapäraselt aru kooskõlas kõigi vastavate tingimustega.

Selleks et tagada vastavus olulise kahju ärahoidmise tehnilistele suunistele (2021/C58/01), peavad taotlejad kirjeldama oma tegevusest ja nende maandamise meetoditest tulenevaid võimalikke keskkonnanriske. Põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ (2021/C58/01) järgimist kinnitab sõltumatu audiitor investeerimisperioodi lõpus.

Allinvesteeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2024.

³⁰ Välja arvatud elektri- ja/või soojusenergia tootmise projektid ning sellega seotud maagaasi kasutatavad ülekande- ja jaotustaristud, mis vastavad tehniliste suuniste „Ei kahjusta oluliselt“ (2021/C58/01) III lisas sätestatud tingimustele.

³¹ Kui toetatava tegevuse prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomases võrdlusalusest oluliselt madalam, tuleks esitada selgitus põhjuste kohta, miks see ei ole võimalik. Saastekvootide tasuta eraldamise võrdlusalused saastekvootidega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvate tegevuste jaoks on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/447.

Allinvesteering 2 – vähese tähtsusega abi kava, millega aidatakse Rumeenia äriühingutel börsil noteerida

Selle allinvesteeringu eesmärk on toetada ettevõtteid juurdepääsu suurendamisel rahastamisele konkreetsete vahendite, nimelt uute aktsiate emiteerimise kaudu.

Allinvesteering hõlmab selliste *äriühingute de* minimskeemi rahastamist, mille registrijärgne asukoht on Rumeenias ja kes soovivad korraldada börsil noteerimiseks eelnevalt kvalifitseeritud aktsiaid Bukaresti börsi tingimuste kohaselt, põhimõttel „kes ees, see mees“. Võttes arvesse Rumeenias tegutsevate ettevõtjate praegust struktuuri ja kõige dünaamilisemaid majandussektoreid, eeldatakse, et selle investeeringu peamised kasusaajad on väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate kategooria ettevõtjad ning need, kes tegutsevad suure kasvu ja märkimisväärse rahastamisvajadusega sektorites, nagu IT ja energeetika.

Selleks et tagada allinvesteeringu vastavus põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01), peavad äriühingud, kes said eelneval majandusaastal rohkem kui 50 % oma tuludest tegevustest ja/või varadest, mis on hõlmatud erandiga, vastu võtma ja avaldama rohepöörde kavad. Välja jäetakse järgmine tegevuste ja varade loetelu: I) fossiilkütustega seotud tegevused ja varad, sealhulgas järgmise etapi kasutamine³²; II) ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) tegevused ja varad, millega saavutatakse prognoositud kasvuhoonegaaside heitkogused, mis ei ole asjaomastest võrdlusalustest väiksemad³³; III) prügilate, jäätmetöötlustehaste ja mehhaaniliste bioloogilise töötlemise rajatistega seotud tegevused³⁴ ja varad³⁵; ning iv) tegevused ja varad, mille puhul jäätmete pikaajaline kõrvaldamine võib keskkonda kahjustada.

Allinvesteeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2025.

Investeering 4. Piiriülesed ja mitut riiki hõlmavad projektid – väikese võimsusega protsessorid ja pooljuhtkiibid

Investeeringu eesmärk on toetada mikroelektroonika valdkonna arendamist Rumeenias, tegeledes ühe olemasoleva probleemiga ELi tasandil ja toetades digiüleminekut.

³² Välja arvatud käesoleva meetme kohased elektri- ja/või soojusenergia tootmise ning maagaasi ülekande- ja jaotustaristuga seotud projektid, mis vastavad põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) III lisas sätestatud tingimustele.

³³ Kui toetatava tegevuse prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomasest võrdlusalusest oluliselt madalam, tuleks esitada selgitus põhjuste kohta, miks see ei ole võimalik. Saastekvootide tasuta eraldamise võrdlusalused saastekvootidega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvate tegevuste jaoks on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/447.

³⁴ Välistamist ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemisega tegelevates jaamades, ega olemasolevate jaamade suhtes, kui meetme tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda heitgaase ladustamiseks või kasutamiseks või taaskasutada põletustuhas leiduvaid materjale, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

³⁵ Välistamist ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad olemasolevates mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamades, kus nende tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõttu biojäätmete kompostimiseks ja biojäätmete anaeroobseks lagundamiseks, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

Investeering koosneb meetmetest, mille eesmärk on: I) struktureerida ja arendada oskusi mikroelektroniliste komponentide ja süsteemide kavandamiseks, tootmiseks ja rakendamiseks sidusas riiklikus ökosüsteemis; II) kindlustada intellektuaalomand ja kiirendada kõrgtehnoloogiliste tehnoloogiate rakendamist riigi majanduse olulistes valdkondades, nagu autotööstus, tervishoid või täppispõllumajandus, kosmos, kaitse, lennundusnautika; III) koordineerida suutlikkust ja vajadusi Euroopa tasandil, sealhulgas vähemalt kümne riikliku ökosüsteemi liikme osalemise või liitumise kaudu mitut riiki hõlmavas projektis, mida kavatakse rakendada peamiselt üleeuroopalist huvi pakkuva tähtsa projektina. Sellega seoses eeldatakse, et vähemalt kolm konsortsiumi kuuluvat Rumeenia üksust vastavad peamiste digitehnoloogiate ühisettevõtte (KDT) projektikonkurssidele.

Investeering viiakse lõpule 30. juuniks 2024.

Reform 2. Ühtlustada teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni juhtimist

Reformi eesmärk on selgitada ja ühtlustada Rumeenia teadus-, arendus- ja innovatsioonisüsteemi juhtimist.

Reformi elluviimiseks võetakse kasutusele teadusuuringute ja innovatsiooni ministeeriumi poliitika toetusvahendi reformiüksus, kellel on volitused rakendada ja jälgida poliitika toetusvahendi soovitusi, mis on üle võetud riikliku teadus-, arendus- ja innovatsiooniökosüsteemi reformideks. Üksus tegutseb aastatel 2021–2026 ja töötab selle nimel, et kujundada koostöös asjaomaste avaliku sektori asutustega ümber Rumeenia teadus-, arendus- ja innovatsioonisüsteemi arhitektuur ja funktsioonid, et parandada investeeringute kvaliteeti. See reform sillutab teed alalise süsteemi jõustumisele, mis tagab teadus-, arendus- ja innovatsioonipoliitika ühtlustatud kavandamise ja rakendamise, järelevalve ja hindamise ministeeriumides ja asutustes väljaspool taaste- ja vastupidavusraha ajakava. Reformiga luuakse ka üks organ, mis tagab ministeeriumidevahelise koordineerimise valitsuse tasandil, mis põhineb ka koordineerimisel erasektori organisatsioonidega.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026. Poliitika toetusrahastu reformiüksusel on selged volitused ja ta alustab tööd 31. detsembriks 2021.

Reform 3. Teadlaskarjääri reform

Reformi eesmärk on suurendada teadlaskarjääri atraktiivsust ja teadlaste tulemuslikkust.

Reformi elluviimiseks võetakse vastu seadusandlikud muudatused, milles kirjeldatakse üksikasjalikult peamisi tulemusnäitajaid ja teadusuuringute teostamise meetmeid, mille kohaselt teadlastel on juurdepääs rahastamisele ja stipendiumidele. Need spetsifikatsioonid peavad olema võrdselt kooskõlas Euroopa parimate tavade, sealhulgas edutamisega teadlaskarjääris, mis põhineb tulemuspõhistel põhimõtetel, värbamisega läbipaistvate, avatud ja konkurentsipõhiste menetluste alusel ning eetika ja aususe heade tavade teadusuuringutes. Uued õigusaktid sisaldavad ka rahaliste ja mitterahaliste stiimulite raamistikku, et julgustada Rumeenia teadusasutusi rakendama Euroopa teadlaste hartat ja teadlaste töölevõtmise juhendit.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Reform 4. Tihedam koostöö ettevõtete ja teadusuuringute vahel

Reformi eesmärk on suurendada koostööd ettevõtete ning teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooniga tegelevate riiklike teadusorganisatsioonide vahel ning luua soodne keskkond avaliku ja erasektori investeeringuteks kõnealuses sektoris.

Reformi elluviimiseks jõustatakse seadusandlikud muudatused, et lihtsustada ja digitaliseerida teadusprojektide lepingute sõlmimist, rahastamist, järelvalvet ja hindamist. Lisaks tagavad nad avatud juurdepääsu oluliste ja mittetundlike avaliku sektori rahastatud projektide tulemustele ning nende hindamise rahvusvaheliselt tunnustatud teadlaste poolt enne avaliku sektori hankija heakskiitu ja projektide kogu kestuse jooksul. Lisaks tagatakse muudatustega teadusuuringute stabiilsete ja prognoositavate rahastamisallikate kättesaadavus kohalikul ja riiklikul tasandil ning nende koondamine ühtsesse elektroonilisse kontaktpunkti. Teadusuuringute, innovatsiooni ja digiülemineku ministeerium rakendab seadusandlikke muudatusi koos asjaomaste avaliku sektori asutustega, sealhulgas haridusministeeriumi ja selle allasutuste, rahandusministeeriumi ja majandusministeeriumi esindajatega, ning võtab arvesse programmi „Euroopa horisont“ 2021.–2022. aasta poliitika toetusvahendi soovitusi.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Reform 5. Toetus Rumeenia teadus-, arendus- ja innovatsiooniorganisatsioonide integreerimiseks Euroopa teadusruumi

Reformi eesmärk on suurendada Rumeenia riiklike teadus-, arendus- ja innovatsiooniorganisatsioonide tulemuslikkust ja konsolideerimist ning nende integreerimist Euroopa teadusruumi.

Reform viiakse ellu selliste õigusaktide jõustumisega, mis soodustavad, hõlbustavad ja reguleerivad teadusasutuste vabatahtlikku ja funktsionaalset integratsiooni ja ühendamist. Õigusraamistikus võetakse arvesse programmi „Euroopa horisont“ 2021.–2022. aasta poliitika toetusvahendi soovitusi ja täpsustatakse vähemalt järgmist: korrapärane välishindamine kõigi Rumeenia teadus-, arendus- ja innovatsiooniorganisatsioonide tegevuse kohta ning nende suutlikkuse kohta anda rahvusvahelisele teaduskogukonnale lisaväärtust ning avaldada sotsiaalset ja majanduslikku mõju. Perioodilise hindamise käigus tehakse kindlaks teadusasutuste koostoime ja võimalikud ühinemised ning teadusasutuste juurdepääs rahalisele ja mitterahalisele toetusele sõltub nende korrapäraste hindamiste tulemustest.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering 5. Pädevuskeskuste loomine ja töölerakendamine

Investeeringu eesmärk on tegeleda teadus-, arendus- ja innovatsiooniorganisatsioonide temaatilise killustatusega, toetades programmi „Euroopa horisont“ missioonide rakendamist riiklikul tasandil.

Investeeringu eesmärk on luua viis pädevuskeskust, et viia ellu teadustegevust kooskõlas Rumeenia ja Euroopa strateegiliste teadusuuringute prioriteetidega. Keskused luuakse avaliku ja erasektori teadusasutuste konsortsiumidena korraldatava konkursi alusel, mis hõlmab väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate osalemist, ning konsortsiumide partnerid rakendavad ühiselt programmi „Euroopa horisont“ korrespondentmissiooni strateegilist teadusuuringute ja innovatsiooni tegevuskava, tõhustades akadeemiliste ringkondade ja ettevõtjate koostööd ühiskondlikult olulistes teadusvaldkondades. Projektid aitavad kaasa lahenduste leidmisele, mis parandavad kodanike elu, vastavad kohalikele vajadustele ja suurendavad teadusuuringute tulemuste mõju kogukonna tasandil. Viis pädevuskeskust kasutavad ressursse ka ühiste teadusseadmete ja -taristute ajakohastamiseks ning uurimistulemuste levitamiseks.

Investeering viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering 6. Programmi „Euroopa horisont“ mentorlusprogrammide arendamine

Selle investeeringu eesmärk on suurendada programmi „Euroopa horisont“ taotluste edukuse määra.

Investeeringuga antakse 500 vautšerit teadlastele, kes on esitanud taotluse programmis „Euroopa horisont“ ja on läbinud rahastamiskõlblikkuse etapi. Vautšerite eesmärk on toetada taotlejaid kirjalikult projektiettepanekuga, töötajate vahetusega organisatsioonides, mis on programmi „Horisont 2020“ projektide või programmi „Horisont 2020“ edukate ettepanekute kirjaliku kogemuse poolest esirinnas, osaledes vahendusüritustel ja juurdepääsul äärmuslikule valgustaristule – tuumafüüsikale.

Tagamaks, et meede on kooskõlas põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suunistega (2021/C58/01), jäetakse rahastamiskõlblikud projektid ja teadusuuringud, mis on seotud järgmise tegevuste ja varade loeteluga: I) fossiilkütustega seotud tegevused ja varad, sealhulgas järgmise

etapi kasutamine³⁶; II) ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) tegevused ja varad, millega saavutatakse prognoositud kasvuhoonegaaside heitkogused, mis ei ole asjaomastest võrdlusalustest väiksemad³⁷; III) prügilate, jäätmepeletustehaste ja mehhaaniliste bioloogilise töötlemise rajatistega seotud tegevused³⁸ ja varad³⁹; ning iv) tegevused ja varad, mille puhul jäätmete pikaajaline kõrvaldamine võib keskkonda kahjustada.

Investeering viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering 7. Tiptaseme tugevdamine ja Rumeenia osalemise toetamine programmi „Euroopa horisont“ partnerlustes ja missioonides

Selle investeeringu eesmärk on suurendada programmi „Euroopa horisont“ taotluste edukuse määra. Investeeringuga antakse täiendavat rahastamist teadus-, arendus- ja innovatsiooniprojektidele Euroopa partnerluste ja ELi missioonide kontekstis, seades esikohale keskkonnasäästlikud või digitaalsed projektid. Kavandatud meetmed on järgmised: I) kaasrahastada teadusprojekte, mida soovitatakse rahastada Euroopa partnerluste ja ELi missioonide raames. Projektikonkursi erieeskirjade kohaselt eraldatakse igale Rumeenia partnerile, kes osaleb Euroopa partnerlustes ja ELi missioonides, kuni 300000 eurot. Euroopa partnerlustes ja ELi missioonides osalevate Rumeenia osalejatega sõlmitakse vähemalt 35 lepingut. II) täiendavad projektid, mille eesmärk on suurendada programmide „Euroopa horisont“ ja „Horisont 2020“ juba rahastatud (käimas või hiljuti lõpetatud) projektide mõju. Kuni 10 täiendavat teadusprojekti rahastatakse maksimaalselt 1 000 000 EUR suuruse eelarvega projekti kohta; III) inimressursside suutlikkuse suurendamise projektid koostöös riiklike programmide/POCIDIFiga. Kuni 10 projekti rahastatakse maksimaalselt 500 000 EUR suuruse eelarvega projekti kohta.

Tagamaks, et meede on kooskõlas põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suunistega (2021/C58/01), ei ole rahastamiskõlblikud uuringud, mis on seotud järgmise tegevuste ja varade loeteluga: I) fossiilkütustega seotud tegevused ja varad, sealhulgas järgmise etapi kasutamine⁴⁰; II) ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) tegevused ja varad, millega saavutatakse

³⁶ Välja arvatud projektid, mis on seotud elektrienergia ja/või soojuse tootmisega ning sellega seotud maagaasi kasutava ülekande- ja jaotustaristuga, mis vastavad tehniliste suuniste „Ei kahjusta oluliselt“ (2021/C58/01) III lisas sätestatud tingimustele.

³⁷ Kui toetatava tegevuse prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomasest võrdlusalusest oluliselt madalam, tuleks esitada selgitus põhjuste kohta, miks see ei ole võimalik. Saastekvootide tasuta eraldamise võrdlusalused saastekvootidega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvate tegevuste jaoks on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/447.

³⁸ Seda väljajätmist ei kohaldata käesoleva meetme kohaste tegevuste suhtes, mis on seotud üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete käitlemiseks ette nähtud tehastega, ega olemasolevate seadmetega, mille eesmärk on energiatõhususe suurendamine, heitgaaside kogumine ladustamiseks või kasutamiseks või materjalide taaskasutamine põlemistuhast, tingimusel et sellised käesoleva meetme kohased meetmed ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

³⁹ Välistamist ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad olemasolevates mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamades, kus nende tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõttu biojäätmete kompostimiseks ja biojäätmete anaeroobseks lagundamiseks, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

⁴⁰ Välja arvatud projektid, mis on seotud elektrienergia ja/või soojuse tootmisega ning sellega seotud maagaasi kasutava ülekande- ja jaotustaristuga, mis vastavad tehniliste suuniste „Ei kahjusta oluliselt“ (2021/C58/01) III lisas sätestatud tingimustele.

prognoositud kasvuhoonegaaside heitkogused, mis ei ole asjaomastest võrdlusalustest väiksemad⁴¹; III) prügilate, jäätmepõletustehaste ja mehhaaniliste bioloogilise töötlemise rajatistega seotud tegevused⁴² ja varad⁴³; ning iv) tegevused ja varad, mille puhul jäätmete pikaajaline kõrvaldamine võib keskkonda kahjustada.

Investeering viiakse lõpule 30. juuniks 2024.

Investeering 8. Programmi väljatöötamine, et meelitada välismaalt teadus-, arendus- ja innovatsioonitegevusse kõrgelt spetsialiseeritud inimressursse

Selle investeeringu eesmärk on suurendada teadus-, arendus- ja innovatsiooniorganisatsiooni teadussuutlikkust.

Investeeringuga toetatakse 100 teadusprojekti, mida juhivad rahvusvahelised tippteadlased, kes valitakse välja mitme kvaliteedikriteeriumi alusel. Kandidaadid valitakse konkursi alusel ja nad on seotud Rumeenia vastuvõtivate teadusasutustega ning aitavad suurendada vastuvõtva organisatsiooni teadussuutlikkust. Nad on doktorikraadiga isikud, kes on viimase kolme aasta jooksul teinud teadustööd väljaspool Rumeeniat. Nad peavad suutma iseseisvalt ligi meelitada oma uurimisrühmadele rahalisi vahendeid, koordineerida projektitoetusi ja rahalisi vahendeid ning teha otsuseid vahendite eraldamise kohta. Seejuures on rahvusvaheliste teadlaste tegevusel kasu vastuvõtivate teadusasutuste töötulemustest.

Tagamaks, et meede on kooskõlas põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suunistega (2021/C58/01), jäetakse rahastamiskõlblikud teadusprojektid, mis on seotud järgmise tegevuste ja varade loeteluga: I) fossiilkütustega seotud tegevused ja varad, sealhulgas järgmise etapi kasutamine⁴⁴; II) ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) tegevused ja varad, millega saavutatakse prognoositud kasvuhoonegaaside heitkogused, mis ei ole asjaomastest võrdlusalustest väiksemad⁴⁵; III) prügilate, jäätmepõletustehaste ja mehhaaniliste bioloogilise töötlemise

⁴¹ Kui toetatava tegevuse prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomastest võrdlusalusest oluliselt madalam, tuleks esitada selgitus põhjuste kohta, miks see ei ole võimalik. Saastekvootide tasuta eraldamise võrdlusalused saastekvootidega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvate tegevuste jaoks on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/447.

⁴² Seda väljajätmist ei kohaldata käesoleva meetme kohaste tegevuste suhtes, mis on seotud üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete käitlemiseks ette nähtud tehastega, ega olemasolevate seadmetega, mille eesmärk on energiatõhususe suurendamine, heitgaaside kogumine ladustamiseks või kasutamiseks või materjalide taaskasutamine põlemistuhast, tingimusel et sellised käesoleva meetme kohased meetmed ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

⁴³ Välistamist ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad olemasolevates mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamades, kus nende tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõttu biojäätmete kompostimiseks ja biojäätmete anaeroobseks lagundamiseks, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

⁴⁴ Välja arvatud projektid, mis on seotud elektrienergia ja/või soojuste tootmisega ning sellega seotud maagaasi kasutava ülekande- ja jaotustaristuga, mis vastavad tehniliste suuniste „Ei kahjusta oluliselt“ (2021/C58/01) III lisas sätestatud tingimustele.

⁴⁵ Kui toetatava tegevuse prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomastest võrdlusalusest oluliselt madalam, tuleks esitada selgitus põhjuste kohta, miks see ei ole võimalik. Saastekvootide tasuta eraldamise võrdlusalused saastekvootidega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvate tegevuste jaoks on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/447.

rajatistega seotud tegevused⁴⁶ ja varad⁴⁷; ning iv) tegevused ja varad, mille puhul jäätmete pikaajaline kõrvaldamine võib keskkonda kahjustada.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2023.

Investeering 9 – Toetus Marie Skłodowska Curie nimelise individuaalse stipendiumi auhinna raames saadud pädevustunnistuste omanikele

Selle investeeringu eesmärk on suurendada teadlaskarjääri atraktiivsust ja toetada kinnitatud teadusuuringuid oma uurimisprojekti elluviimisel.

Investeeringu eesmärk on premeerida vähemalt kümnet tippteadlast, kes saavad 31. detsembriks 2023 Marie Skłodowska Curie nimelise individuaalse stipendiumimärgise.

Tagamaks, et meede on kooskõlas põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suunistega (2021/C58/01), jäetakse rahastamiskõlblikud teadusprojektid, mis on seotud järgmise tegevuste ja varade loeteluga: I) fossiilkütustega seotud tegevused ja varad, sealhulgas järgmise etapi kasutamine; II) ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) tegevused ja varad, millega saavutatakse prognoositud kasvuhoonegaaside heitkogused, mis ei ole asjaomastest võrdlusalustest väiksemad; III) prügilate, jäätmepeletustehaste ja mehhaaniliste bioloogilise töötlemise rajatistega seotud tegevused ja varad; ning iv) tegevused ja varad, mille puhul jäätmete pikaajaline kõrvaldamine võib keskkonda kahjustada.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2023.

Investeering 10 – kaheksast piirkondlikust karjäärinõustamise keskusest koosneva riikliku võrgustiku loomine ja rahaline toetamine Euroopa teadusruumi talendiplatvormi raames

Investeeringu eesmärk on edendada teadlaskarjääri ning meelitada õpilasi ja üliõpilasi tegema teadusuuringuid ning suurendada kodanike huvi teadustöö vastu.

Investeeringu eesmärk on luua ja muuta toimivaks kaheksa teadushooldajate suunamiskeskust, mis pakuvad teadlastele karjäärinõustamist, edendavad teadlase elukutset ja katavad otsest koostööd investeeringuga 4.4. Kaheksa keskust tegutsevad ka võrgustikuna ja saavad teadlaskarjääri ühtseks kontaktpunktiks ning ühendavad teadlaskarjäärile orienteeritud tegevused haridusprogrammiga, mis keskendub teadusele koos ühiskonnaga ja ühiskonna jaoks, edendades samal ajal Rumeenia uurimistulemusi ja suurendades teadlikkust teaduse kasulikkusest ühiskonnas.

Investeering viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

⁴⁶Seda väljajätmist ei kohaldata käesoleva meetme kohaste tegevuste suhtes, mis on seotud üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete käitlemiseks ette nähtud tehastega, ega olemasolevate seadmetega, mille eesmärk on energiatõhususe suurendamine, heitgaaside kogumine ladustamiseks või kasutamiseks või materjalide taaskasutamine põlemistuhast, tingimusel et sellised käesoleva meetme kohased meetmed ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

⁴⁷Välistamist ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad olemasolevates mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamades, kus nende tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõttu biojäätmete kompostimiseks ja biojäätmete anaeroobseks lagundamiseks, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

I.2. Laenu eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
241	Reform 1. Õigusloome läbipaistvus, bürokraatia vähendamine ja menetluste lihtsustamine ettevõtjate jaoks	Vaheeesmärk	Selliste seadusandlike muudatuste jõustumine, mille eesmärk on ühtlustada ja lihtsustada ja täielikult digiteerida ettevõtlusega seotud menetlusi	Seaduse säte, mis viitab i) seaduse nr 31/1990 (äriühinguõigus) jõustumisele, ii) uuesti avaldatud seadusele nr 26/1990 äriregistri kohta, iii) dekreetseadusele nr 122/1990 välisriigi äriühingute ja majandusorganisatsioonide esindajatele tegevusloa andmise ja tegutsemise kohta Rumeenias ning iv)				KOLMAS KVARTAL	2022	Õigusaktide muudatused vähendavad ettevõtluskeskkonna halduskoormust, lihtsustades ettevõtete jaoks õigusakte/alustamis-/väljumismenetlusi, eelkõige järgmisi protsesse: a) asutada äriühing, lahkudes turult/ettevõtte sulgemisest; b) ühtlustada, lihtsustada ja digiteerida välisesindustele lubade andmise ja nende tegevuse menetlusi Rumeenias; C) ettevõtete tööturukohustustest ja muust kohustuslikust aruandlusest teatamine Seadusandlikke muudatusi tehakse järgmistes normatiivaktides: – Justiitsministeeriumi algatatud äriühinguõigus nr 31/1990;

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
				seadusele nr 53/2003 tööseadustik.						– Uuesti avaldatud seadus nr 26/1990 äriregistri kohta; – Dekreet-seadus nr 122/1990, mis käsitleb majandus-, ettevõtlus- ja turismiministeeriumi algatatud välismaiste äriühingute ja majandusorganisatsioonide esindajatele volituste andmist ja tegutsemist Rumeenias; – Töö- ja sotsiaalkaitseministeeriumi algatatud seadus nr 53/2003 tööseadustiku kohta
242	Reform 1. Õigusloome läbipaistvus, bürokraatia vähendamine ja menetluste lihtsustamine ettevõtjate jaoks	Vaheeesmärk	Õigusaktide muudatuste jõustumine, et lihtsustada ja muuta VKE-testi läbiviimine läbipaistvaks ja kohaldatavaks	Seaduse säte, mis viitab seaduse nr 346/2004 (väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate asutamise ja arengu edendamise				KOLMAS KVARTAL	2022	Seadusandlikud muudatused on seotud VKE-testiga (õigusaktide ettepanekute majandusliku, sotsiaalse ja keskkonnamõju eelhindamine VKEdele). Muudatustega tagatakse, et: - Konsulteeritakse suurema ja representatiivsema VKEde valimiga - VKE-testi tulemused iga

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
				kohta) jõustumisele						seadusandliku ettepaneku kohta avaldatakse 30 päeva jooksul. - VKE-testi tulemused sisalduvad VKEsid käsitlevas seadusandlikus ettepanekus/muudatusettepanekus.
243	Reform 1. Õigusloome läbipaistvus, bürokraatia vähendamine ja menetluste lihtsustamine ettevõtjate jaoks	Vaheeesmärk	Ühtse tööstuslitsentsi seaduse jõustumine	Ühtse tööstuslitsentsi jõustumisele viitava seaduse säte				NELJAS KVARTAL	2022	Ühtse tööstuslitsentsi õigusega tagatakse: i. tööstusega seotud litsentside saamiseks vajalike menetluste ümberkorraldamine; ii. olemasolevate valdkondlike lubade koondamine ühte ühtlustatud menetlusesse; iii. taotlusmenetluste ümberkujundamine, koordineerimisasutuse institutsioon, ministeeriumidevaheline töörühm nende menetluste koordineerimiseks; iv. topeltkontrolli ja loa tarbetu uuendamise nõuete kaotamine; v. Litsentsitüüpide taksonoomia loomine vastavalt nende

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										põhiomadustele ja omadustele vi. 2003. aasta seaduse muudatus, millega kehtestatakse „vaikiva nõusoleku“ poliitika – valitsuse erakorraline määrus nr 27/2003 –, mille eesmärk on saada vaikimisi nõusoleku (vaikiva nõusoleku) vahend, mis jõustub siis, kui elektrooniline platvorm litsentsitaotluse registreerib. Loataotlus rahuldatakse automaatselt, kui antakse vaikimisi heakskiit; vii. Võtta Rumeenia õigusaktides vastu ühekordsuse põhimõte, mis võimaldab investoritel nõuda, et nad esitaksid sama teabe või dokumendid avalik-õiguslikele asutustele ainult üks kord; viii. Elektroonilise ühtse kontaktpunkti täielikuks rakendamiseks vajalike seadusandlike muudatuste vastuvõtmine, sealhulgas selle

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										põhiomaduste määratlemine.
244	Reform 1. Õigusloome läbipaistvus, bürokraatia vähendamine ja menetluste lihtsustamine ettevõtjate jaoks	Märklaud	Ettevõtluskeskkonnaga seotud regulatiivsete nõuete täitmiseks kuluva aja lühendamine		Protsent (%)	0	50	NELJAS KVARTAL	2025	Aja lühendamine 50 % võrra järgmistel juhtudel: - ettevõtete loomine/lõpetamine, turu - välisesinduste lubamine Rumeenias; töötlev sektor - Tööstusharuga seotud litsentside/lubade saamine Kasutatav lähtetase: 20 päeva – ettevõtte alustamine 2020. aastal 30 päeva – välisriigi esindaja luba 2020. aastal - keskmiselt 217 päeva – tööstusharuga seotud litsentside/lubade saamine 2020. aastal (näide: 147 päeva – ehituslubade käsitlemine)
245	Reform 1: Õigusloome läbipaistvus, bürokraatia	Märklaud	VKEdega seotud õigusaktid/muudatused,		Protsent (%)	50 % [2020]	100 %	NELJAS KVARTAL	2025	100 % õigusaktidest/muudatustest on seotud VKEdega, kelle puhul testi kohaldati.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	vähendamine ja menetluste lihtsustamine ettevõtjate jaoks		mille puhul testi kohaldati							
246	Investeering 1. Digiplatvormid, mis käsitlevad õigusloome läbipaistvust, bürokraatia vähendamist ja menetluste lihtsustamist ettevõtjate jaoks.	Vaheeesmärk	Digiplatvormide loomine, mis on ühendatud valitsuse pilvega, mis on täielikult töökorras	Loodud ja toimivad digiplatvormid				TEINE KVARTAL	2025	Vähemalt kahe toimiva avaliku digiplatvormi loomine, mis on ühendatud valitsuse pilvega ja toimivad täielikult ning tuginevad olemasolevatele asjakohastele digitaalsetele andmebaasidele järgmiselt: – litsentside/lubade/sertifikaatide ühtse kontaktpunkti loomine – ettevõtluskeskkonna konkurentsivõime stimuleerimine, et tagada õigusloome läbipaistvus, bürokraatia vähendamine ja menetluste lihtsustamine.
247	Investeering 2.1. Erasektori rahastamisvahendi	Vaheeesmärk	Euroopa Komisjoni ja Rumeenia	Leping allkirjastatud				NELJAS KVARTAL	2021	Euroopa Komisjoni ja Rumeenia valitsuse vahelise toetuslepingu allkirjastamine, sealhulgas:

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	d – portfelli tagatis vastupanuvõime tagamiseks		valitsuse vahelise rahalist toetust käsitleva lepingu allkirjastamine							Selle meetme raames toetatud tehingute vastavus põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01), kasutades kestlikkuskontrolli ja välistamisloetelu. Kriteeriumid, millega tagatakse, et rahastamisvahend on kooskõlas komisjoni 22. jaanuari 2021. aasta suunistega (SWD(2021) 12 final), mis on seotud rahastamisvahenditega. Võttes arvesse, et kavandatud vahendit rakendatakse InvestEU-le (liikmesriigi osa või ELi osa olemasoleva toote lisatoetusena), tagatakse eespool nimetatud punktid a ja b InvestEU sätete ning valitud rakenduspartneri laenupoliitika ja välistamiskriteeriumide kohaldamise kaudu. Täiendavad erandid, mis on vajalikud põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) järgimise tagamiseks,

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										täpsustatakse Euroopa Komisjoni ja Euroopa Investeerimisfondi (EIF) vahelises tagatislepingus. Rahastamisvahend on Euroopa Investeerimisfondi rakendatav portfelligatagatis ning sellega antakse käibekapitali, krediitdiliinide, investeerimislaenude või liisingu kaudu rahalisi vahendeid ja investeeringuid kuni 249 töötajaga VKEdele, kuni 500 töötajaga äriühingutele ja üksikisikutele (edaspidi „toetusesaajad“). Rahastamisvahendiga tuleb kõrvaldada praegused takistused, millega Rumeenia ettevõtted rahastamisele juurdepääsul kokku puutuvad, nimelt: suurenenud rahastamiskulud, tagatiste puudumine ja halvenenud krediitdikanalid. Eelkõige peab instrument olema suunatud likviidsus-/maksejõuetusprobleemidele, millega ettevõtjad silmitsi seisavad, kuna nad

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										ei suuda täita oma finantskohustusi, mis tulenevad nende tulude märkimisväärsusest ja ajutisest vähenemisest COVID-19 kriisi tõttu. Sellega seoses kavandatakse rahastamisvahend selleks, et parandada juurdepääsu rahastamisele ja taaselustada blokeeritud laenukanalid COVID-19 kriisi ajal ja pärast seda, toetades ettevõtete investeeringuid või käibekapitali vajadusi. Eeldatakse, et rahastamisvahendist toetatakse vähemalt 1500 toetusesaajat. Vahendi struktuur võimaldab võimendada erasektori vahendeid. Mis tahes tulu rahastamisvahendisse, sealhulgas tagasimaksetest, ning taaste- ja vastupidavusraha vahendite kasutamisest saadud kasumit, millest on maha arvatud fondivalitseja ja finantsvahendajate tasud, kasutatakse samade

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										poliitikaeesmärkide saavutamiseks, sealhulgas pärast 2026. aastat.
248	Investeering 2.1. Erasektori rahastamisvahendid – portfelli tagatis vastupanuvõime tagamiseks	Märklaud	Rahastamis- või investeerimistoimingud, mis moodustavad vähemalt 50 % InvestEU investeeringute komitee poolt heaks kiidetud rahastamisvahendile eraldatud vahendite kogusummast.		Protsent (%)	0	50	TEINE KVARTAL	2023	Rahastamis- või investeerimistoimingud, mis moodustavad vähemalt 50 % vahendile eraldatud vahendite kogusummast kooskõlas eesmärgi 247 nõuetega, mille InvestEU investeeringute komitee on heaks kiitnud.
249	Investeering 2.1. Erasektori rahastamisvahendid – portfelli tagatis vastupanuvõime	Märklaud	Rahastamis- või investeerimistoimingud, mis moodustavad		Protsent (%)	50	100	TEINE KVARTAL	2024	Rahastamis- või investeerimistoimingud, mis moodustavad 100 % vahendile eraldatud vahendite kogusummast kooskõlas eesmärgi 247 nõuetega,

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	tagamiseks		100 % InvestEU investeeringute komitee poolt heaks kiidetud rahastamisvahendile eraldatud vahenditest.							mille InvestEU investeeringute komitee on heaks kiitnud.
250	Investeering 2.2. Erasektori rahastamisvahendid – kliimameetmete portfelli tagatis	Vaheeesmärk	Euroopa Komisjoni ja Rumeenia valitsuse vahelise rahalist toetust käsitleva lepingu allkirjastamine	Leping allkirjastatud				NELJAS KVARTAL	2021	Euroopa Komisjoni ja Rumeenia valitsuse vahelise toetuslepingu allkirjastamine, sealhulgas: a. Valikukriteeriumid põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01) selle meetme raames toetatud tehingute kohta, kasutades kestlikkuskontrolli ja välistamisnimekirja. b. Kriteeriumid, millega tagatakse, et rahastamisvahend on kooskõlas komisjoni 22. jaanuari 2021. aasta suunistega (SWD(2021) 12 final), mis

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										on seotud rahastamisvahenditega. Arvestades, et kavandatud vahendit rakendatakse InvestEU-le antava panusena (ELi osa olemasoleva toote võimalik lisatoetus), tagatakse eespool nimetatud punktid a ja b InvestEU sätete ning valitud rakenduspartneri laenupoliitika ja välistamiskriteeriumide kohaldamise kaudu. Täiendavad erandid, mis on vajalikud põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) järgimise tagamiseks, täpsustatakse Euroopa Komisjoni ja Euroopa Investeerimisfondi (EIF) vahelises tagatislepingus. Rahastamisvahend on Euroopa Investeerimisfondi rakendatav portfellitagatis ning selle kaudu rahastatakse ja investeeritakse kuni 249 töötajaga VKEsid, kuni 500 töötajaga äriühinguid ja üksikisikuid

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										(edaspidi „toetusesaajad“) käibekapitali, krediidiinide, investeerimislaenude või liisingu kaudu, mille eesmärk on investeerida ja rahastada energiatõhususe parandamist ettevõtetes ning elamu- ja hoonesektoris. Eeldatakse, et rahastamisvahendist toetatakse vähemalt 250 toetusesaajat. Rahastamisvahendi eesmärk on lahendada Rumeenia praegused probleemid energiatõhususe ja taastuvenergia sektoritesse tehtavate investeeringute toetamisel. Rahastamisvahendi konkreetsed eesmärgid ja energiatõhususe eesmärgid ning struktuur ja kõlblikkuskriteeriumid peavad olema täielikult kooskõlas ja vastama praegu väljatöötamisel oleva InvestEU ELi osa rahastamisvahendi eesmärkidele. Vahendi struktuur võimaldab võimendada erasektori vahendeid.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										Mis tahes tulu rahastamisvahendisse, sealhulgas tagasimaksetest, ning taaste- ja vastupidavusrahastu vahendite kasutamisest saadud kasumit, millest on maha arvatud fondivalitseja ja finantsvahendajate tasud, kasutatakse samade poliitikaeesmärkide saavutamiseks, sealhulgas pärast 2026. aastat.
251	Investeering 2.2. Erasektori rahastamisvahendid – kliimameetmete portfelli tagatis	Märklaud	Rahastamis- või investeerimistoimingud, mis moodustavad vähemalt 50 % vahendile eraldatud vahendite kogusummast, mille InvestEU investeeringute komitee on		Protsent (%)	0	50	TEINE KVARTAL	2023	Rahastamis- või investeerimistoimingud, mis moodustavad vähemalt 50 % vahendile eraldatud vahendite kogusummast kooskõlas vaheeesmärgis 250 täpsustatud nõuetega, mille InvestEU investeeringute komitee on heaks kiitnud

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
			heaks kiitnud.							
252	Investeering 2.2. Erasektori rahastamisvahendid – kliimameetmete portfelli tagatis	Märklaud	Rahastamis- või investeerimistoimingud, mis moodustavad 100 % rahastamisvahendile eraldatud vahendite kogusummast, mille InvestEU investeeringute komitee on heaks kiitnud.		Protsent (%)	50	100	TEINE KVARTAL	2024	Rahastamis- või investeerimistoimingud, mis moodustavad 100 % vahendile eraldatud vahendite kogusummast kooskõlas vahe-eesmärgis 250 täpsustatud nõuetega, mille InvestEU investeeringute komitee on heaks kiitnud
253	Investeering 2.3. Erasektori rahastamisvahendid – taasteriski kapitalifond	Vaheeesmärk	Euroopa Investeerimisfondi ja Rumeenia valitsuse vahelise	Leping allkirjastatud				NELJAS KVARTAL	2021	Euroopa Investeerimisfondi ja Rumeenia valitsuse vahelise rahastamislepingu allkirjastamine ning fondi investeerimispoliitika vastuvõtmine. Viimased: – vastu võtavad rahastamisvahendi

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
			rahastamislepingu allkirjastamine taaste riskikapitalifondi (edaspidi „fond“) loomiseks ja fondi investeerimispoliitika vastuvõtmine.							juhtorganid; – on kooskõlas komisjoni 22. jaanuari 2021. aasta suunistega (SWD(2021) 12 final), mis on seotud rahastamisvahenditega; – lisada valikukriteeriumid, et tagada selle meetme raames toetatavate tehingute vastavus põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01), kasutades kestlikkuskontrolli, välistamisnimekirja ning nõuet järgida asjakohaseid ELi ja riiklike keskkonnavaladeid õigusakte; – lisada väljajäetud loetellu kantud toetusesaajatele, kes said eelneval eelarveaastal rohkem kui 50 % oma tuludest tegevustest või varadest, nõue võtta vastu ja avaldada rohepöörde kavad. Fondist antakse rahastamisvahendeid (omakapitali) toetust VKEdele,

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele, sealhulgas idufirmadele, varajases ja edasijõudnud kasvuetaapis äriühingutele ning taastuvenergiade ja energiatõhususele keskenduvatele taristuprojektidele. Toetust antakse riskikapitali- ja taristufondide kaudu. Toetusesaajate sihtarv on 100. Fondi haldamine usaldatakse Euroopa Investeeringufondile (EIF). Luuakse investeeringute komitee, kes vastutab vahendajatega tehtavate toimingute heakskiitmise eest vastavalt fondivalitseja ettepanekule, lähtudes turu vajadustest ning avatud ja turutingimustele vastaval viisil. EIFi haldustasud sisaldavad tulemuslikkuse elementi. Fondi struktuur võimaldab võimendada erasektori vahendeid. Mis tahes tulu fondile või rahastamisvahendile, sealhulgas tagasimaksetest, ning taaste- ja

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										vastupidavusrahastu vahendite kasutamisest saadud kasumit, millest on maha arvatud fondivalitseja ja finantsvahendajate tasud, kasutatakse samade poliitikaeesmärkide saavutamiseks, sealhulgas pärast 2026. aastat.
254	Investeering 2.3. Erasektori rahastamisvahendid – taasteriski kapitalifond	Märklaud	Rahastamis- või investeerimistoimingud, mis moodustavad 50 % investeeringute kogusummast.	Investeeringute komitee kiidab heaks vähemalt 50 % suunatud rahastamise või investeeringute kogusummast.	Protsent (%)	0	50	NELJAS KVARTAL	2024	Rahastamis- või investeerimistoimingud, mis moodustavad 50 % investeeringute komitee heakskiidetud rahastamise või investeeringute kogusummast kooskõlas vahe-eesmärgi 253 nõuetega.
255	Investeering 2.3.	Märklaud	Rahastamis-	Investeeringute	Protsent (%)	50	100	TEINE	2026	30. juuniks 2026 rahastamis- või

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	Erasektori rahastamisvahendid – taasteriski kapitalifond		või investeerimistoimingud, mis moodustavad 100 % investeringute kogusumma. Komitee kiidab heaks 100 % sihtotstarbeliste rahaliste vahendite või investeringute kogusumma.					KVARTAL		investeerimistoimingud, mille maht on 100 % investeringute kogusumma. Komitee kiidab heaks 100 % sihtotstarbeliste rahaliste vahendite või investeringute kogusumma.
256	Investeering 2.4. Erasektori rahastamisvahendid – digitaliseerimise, kliimateetmete ja muude huvipakkuvate valdkondade fond	Vaheeesmärk	Rahastamisvahendi (edaspidi „fond“) loomine ja fondi investeerimispoliitika vastuvõtmine.					KVARTAL	2022	Euroopa Investeerimispanka ja Rumeenia valitsuse vahelise rahastamislepingu allkirjastamine ning fondi investeerimispoliitika vastuvõtmine. Viimased: – vastu võtavad rahastamisvahendi juhtorganid; – on kooskõlas komisjoni 22. jaanuari 2021. aasta suunistega (SWD(2021)

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										12 final), mis on seotud rahastamisvahenditega; – lisada valikukriteeriumid, et tagada selle meetme raames toetatavate tehingute vastavus põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01), kasutades kestlikkuskontrolli, välistamisnimekirja ning nõuet järgida asjakohaseid ELi ja riiklikke keskkonnavalasid õigusakte; – lisada kohustus investeerida vähemalt 33 % vahenditest kliimapöörde toetamiseks ja 16 % vahenditest digipöörde toetamiseks, kasutades taaste- ja vastupidavusrahu määruse VI ja VII lisas esitatud metoodikat. Fondist antakse rahastamisvahendeid (võlatoetust) vähemalt 25 suurettevõttele (üle 500 töötajaga ja/või aastakäibega üle 50 miljoni euro ja aastabilansi kogumaht üle 43

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										miljoni euro), avaliku sektori asutustele ja eriotstarbelistele ettevõtjatele investeeringute kaudu, mis aitavad kaasa vähese CO2-heitega majandusele, samuti investeeringutele digitaliseerimisse ja põhivarasse, et julgustada sihtäriühinguid tegema rohkem investeeringuid, mis aitavad kaasa kliima- ja digieesmärkide saavutamisele, ning samuti soodustama ettevõtete kasvu ja laienemist, luues omakorda uusi tööhõivevõimalusi ja toetades majanduse laiemat taastumist. Kooskõlas taaste- ja vastupidavusrahastu määruse VI lisaga eraldatakse kliimaga seotud sekkumisvaldkondadele 100 miljonit eurot. Kooskõlas taaste- ja vastupidavusrahastu määruse VII lisaga eraldatakse digiüleminekuga seotud sekkumisvaldkondadele 50 miljonit eurot. Fond võib hõlmata ka täiendavaid kliima ja digiüleminekuga

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										seotud kulusid. Fondi haldamine usaldatakse Euroopa Investeeringuspangale (EIP). Luuakse sõltumatutest ekspertidest koosnev investeeringute komitee, kes vastutab lõplike vahendite saajate (investeerijate) projektide toetustega seotud komponentide heakskiitmise eest vastavalt fondivalitseja (EIP) ettepanekule, lähtudes turu vajadustest ning avatud ja turutingimustele vastaval viisil. Fondi struktuur võimaldab võimendada erasektori vahendeid. Mis tahes tulu fondile või rahastamisvahendile, sealhulgas tagasimaksetest, ning taaste- ja vastupidavusrahastu vahendite kasutamisest saadud kasumit, millest on maha arvatud fondivalitseja ja finantsvahendajate tasud, kasutatakse samade poliitikaeesmärkide saavutamiseks, sealhulgas pärast

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										2026. aastat.
257	Investeering 2.4. Erasektori rahastamisvahendid – digitaliseerimise, kliimameetmete ja muude huvipakkuvate valdkondade fond	Märklaud	Vähemalt 30 % toetust saanud sihtrühma kuuluvatest toetusesaajatest.		Protsent (%)	0	30	NELJAS KVARTAL	2024	Vähemalt 30 % toetust saanud sihtrühma kuuluvatest toetusesaajatest, nagu on täpsustatud vahe-eesmärgis 256, kooskõlas investeerimispoliitika ja vahe-eesmärgis 256 täpsustatud nõuetega.
258	Investeering 2.4. Erasektori rahastamisvahendid – digitaliseerimise, kliimameetmete ja muude huvipakkuvate valdkondade fond	Märklaud	100 % toetust saanud sihtrühma kuuluvatest toetusesaajatest.		Protsent (%)	30	100	TEINE KVARTAL	2026	100 % toetatud sihtrühma kuuluvatest toetusesaajatest, nagu on täpsustatud vahe-eesmärgis 256, kooskõlas vahe-eesmärgis 256 täpsustatud nõuetega 30. juuniks 2026.
259	Investeering 2.5 „Rahastamisvahendid erasektorile – investeeringud	Vaheeesmärk	Euroopa Komisjoni ja Rumeenia valitsuse					NELJAS KVARTAL	2021	Euroopa Komisjoni ja Rumeenia valitsuse vahelise toetuslepingu allkirjastamine, sealhulgas: a) Valikukriteeriumid põhimõtte „Ei

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	energiatõhususse elamu- ja hoonesektoris“		vahelise rahalist toetust käsitleva lepingu allkirjastamine							kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01) selle meetme raames toetatud tehingute kohta, kasutades kestlikkuskontrolli ja välistamisnimekirja. b) Kriteeriumid, millega tagatakse, et rahastamisvahend on kooskõlas komisjoni 22. jaanuari 2021. aasta suunistega (SWD(2021) 12 final), mis on seotud rahastamisvahenditega. c) Arvestades, et kavandatud vahendit rakendatakse InvestEU-le antava panusena, tagatakse eespool nimetatud punktid a ja b InvestEU sätete ning valitud rakenduspartneri laenupoliitika ja välistamiskriteeriumide kohaldamisega. Täiendavad erandid, mis on vajalikud põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) järgimise tagamiseks,

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										täpsustatakse Euroopa Komisjoni ning Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga (EBRD) vahelises tagatislepingus. Rahastamisvahendi näol on tegemist portfellitagatisega, mida rakendab Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank (EBRD), ning selle kaudu rahastatakse ja investeeritakse energiatõhususse ja taastuvenergiasse elamu- ja hoonesektoris VKEsid (kuni 249 töötajat), kuni 500 töötajaga ettevõtteid ja üksikisikuid (edaspidi „toetusesaajad“). Eeldatakse, et rahastamisvahendist toetatakse vähemalt 100 toetusesaajat. Vahendi struktuur võimaldab võimendada erasektori vahendeid. Mis tahes tulu rahastamisvahendisse, sealhulgas tagasimaksetest, ning taaste- ja vastupidavusrahastu vahendite kasutamisest saadud kasumit, millest on maha arvatud

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										fondivalitseja ja finantsvahendajate tasud, kasutatakse samade poliitikaeesmärkide saavutamiseks, sealhulgas pärast 2026. aastat.
260	Investeering 2.5 „Rahastamisvahendid erasektorile – investeeringud energiatöhususse elamu- ja hoonesektoris“	Märklaud	Rahastamis- või investeerimistoimingud, mis moodustavad vähemalt 50 % InvestEU investeeringute kogusummast, mis on heaks kiidetud rahastamise või investeerimistoimingute kogusummast.		Protsent (%)	0	50	TEINE KVARTAL	2023	Rahastamis- või investeerimistoimingud, mis moodustavad vähemalt 50 % sihtotstarbeliste investeeringute kogusummast, kooskõlas vaheeesmärgis 259 täpsustatud nõuetega, mille InvestEU investeeringute komitee on heaks kiitnud
261	Investeering 2.5 „Rahastamisvahendid erasektorile –	Märklaud	Rahastamis- või investeerimistoimingud, mis moodustavad 100 % sihtotstarbeliste		Protsent (%)	50	100	TEINE KVARTAL	2024	Rahastamis- või investeerimistoimingud, mis moodustavad 100 % sihtotstarbeliste

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	investeeringud energiatöhususse elamu- ja hoonesektoris“		oimingud, mille maht on 100 % InvestEU investeeringute komitee poolt heaks kiidetud rahastamise või investeeringute kogusummast.							investeeringute kogusummast, kooskõlas vahe-eesmärgis 259 täpsustatud nõuetega, mille InvestEU investeeringute komitee on heaks kiitnud
262	Investeering 3.1. Erasektori abikavad – VKEd digitaliseerimise abikava	Vaheeesmärk	Süsteemi haldaja valimine	Valikust teatamine				KVARTAL	2022	Vähese tähtsusega abi kava rakendava süsteemijuhi valimine (konkursikutse algatamine, lepingute sõlmimise hindamine ja projektide järelevalve). Projektide valikukriteeriumidega tagatakse: - kohustus investeerida 100 % vahenditest digipöörde toetamiseks, järgides taaste- ja vastupidavusraha määruse VII

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										lisa sekkumisvaldkondi 010, 012, 021quater ja 021quinquies. - vastavus põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01). Rahastamislepingu taotluse esitamisel peab äriplaan sisaldama võimalikke keskkonnariske ja nende kõrvaldamise meetodeid.
263	Investeering 3.1. Erasektori abikavad – VKEde digitaliseerimise abikava	Märklaud	Sõlmitud rahastamislepingute arv		Number	0	5492	TEINE KVARTAL	2024	Ettevõtjatega sõlmitud rahastamislepingute arv, millega toetatakse digitehnoloogia/-lahenduste, näiteks tehisintellekti, andmete, pilveteenuste, platvormide, plokiahela ja äriprotsesside digiülemineku kasutuselevõttu (nt digitehnoloogia kasutamine äriprotsesside automatiseerimiseks, andmete kasutamine dünaamiliseks varahalduseks ja prognoosivaks/ettekirjutavaks juhtimiseks, kohalike platvormide kasutamine/arendamine toodete/teenuste müümiseks, uute

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										digiteenuste arendamine) kooskõlas vahe-eesmärgis 262 täpsustatud nõuetega. Investeeringiprojekti lõpus saadetakse sõltumatu audiitori koostatud tehniline aruanne, mis tõendab vastavust olulise kahju ärahoidmise tehnilistele suunistele (2021/C58/01).
264	Investeering 3.2. Erasektori abikavad – Vähese tähtsusega abikava, millega aidatakse Rumeenia äriühingutel aktsiaid noteerida	Vaheeesmärk	Süsteemi haldaja valimine	Valikust teatamine				KOLMAS KVARTAL	2022	Vähese tähtsusega abi kava rakendava süsteemi juhi valimine (konkursikutse algatamine, lepingute sõlmimise hindamine ja projektide järelevalve) Toetusi antakse äriühingutele, kes soovivad vastavalt Bukaresti börsi tingimustele eelnoteerida aktsiaemissiooni põhimõttel „kes ees, see mees“. Eesmärk on valmistada Bukaresti börsil noteerimise eeskirju järgivad äriühingud ette kapitaliturgude edukaks rahastamiseks mis tahes

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										olemasolevas turusegmendis. Selleks et tagada vastavus olulise kahju ärahoidmise tehniliste suunistele (2021/C58/01), peavad äriühingud, kes said eelneval majandusaastal rohkem kui 50 % oma tuludest väljajäetud tegevustest või varadest, vastu võtma ja avaldama rohepöörde kavad.
265	Investeering Erasektori abikavad – Vähese tähtsusega abikava, millega aidatakse Rumeenia äriühingutel börsil noteerida	Märklaud	Allkirjastatud rahastamislepingute arv, mis võimaldavad noteerimist Bukaresti börsil		Number	0	280	TEINE KVARTAL	2025	Selliste rahastamislepingute arv, mille abihaldur on sõlminud ettevõtetega ja mis võimaldavad noteerimist Bukaresti börsil kooskõlas olulise kahju ärahoidmise tehniliste suunistega (2021/C58/01) ja vaheeesmärgis 264 sätestatud nõuetega. See toetus mõjutab otseselt ettevõtete motivatsiooni pääseda kapitaliturule ja stimuleerib likviidsuse loomist turul.
266	Investeering Piiriületus	Vaheeesmärk	Valitsuse otsuse jõustumine,	Jõustumisele viitava seaduse säte				TEINE KVARTAL	2022	Valitsuse otsusega kehtestatakse reguleeriv raamistik, milles määratakse kindlaks projektide

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	ja mitut riiki projektid väikese võimsusega protsessorid ja Pooljuht Kiibid	–	millega eraldatakse 500 miljonit eurot, et toetada riikliku suutlikkuse suurendamist kuni esimese tööstusliku arendamiseni ja mitut riiki hõlmavas projektis osalemise või sellega ühinemiseni							esitamise kord ja tähtajad, samuti võimalike abisaajate abikõlblikkuse kriteeriumid ja nõuded, ning nähakse samuti ette 500 miljoni euro suurune eelarveeraldis. Lisateave määratakse kindlaks vastavalt teistele nendes projektides osalevatele liikmesriikidele. Mitut riiki hõlmava väikese võimsusega protsessorite ja pooljuhtkiipide projekti rakendatakse eeldatavasti peamiselt kavandatava üleeuroopalist huvi pakkuva tähtsa projekti osalemise või sellega liitumise kaudu.
267	Investeering Piiriületus ja mitut riiki projektid	4. Märklaud –	Projektis osalemiseks või ühinemiseks välja valitud		Number	0	10	NELJAS KVARTAL	2023	Mitut riiki hõlmavas väikese võimsusega protsessorite ja pooljuhtkiipide projektis osalemiseks või liitumiseks valitakse välja vähemalt kümme üksust.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	väikese võimsusega protsessorid ja Pooljuht Kiibid		üksused							Mitut riiki hõlmavat projekti rakendatakse eeldatavasti peamiselt kavandatava üleeuroopalist huvi pakkuva tähtsa projekti osalemise või sellega liitumise kaudu.
268	Investeering Piiriületus ja mitut riiki projektid väikese võimsusega protsessorid ja Pooljuht Kiibid	4.	Märklaud	Oluliste digitehnoloogiate ühisettevõtte projektikonkurssides osalevate konsortsiumide üksused	Number	0	3	NELJAS KVARTAL	2022	Oluliste digitehnoloogiate ühisettevõtte (KDT ühisettevõtte) projektikonkurssidel osaleb vähemalt kolm konsortsiumiüksust. Vähese energiatarbega protsessoreid käsitlevas mitut riiki hõlmavas projektis osalejad ja Pooljuhtide kiibid aitavad rahvusvahelises kontekstis kaasa suutlikkuse loomisele valdkonnas, kus KDT ühisettevõtte kuulutab välja projektikonkurssid. Nende kahe mehhanismi tegevus on üksteist täiendav.
269	Investeering	4.	Märklaud	Valitud	Osakaal	0	360	TEINE	2024	Eraldatud vahenditest vähemalt 360

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	Piiriületus ja mitut riiki projektid väikese võimsusega protsessorid ja Pooljuht Kiibid	–	üksustele eraldatud vahendid					KVARTAL		miljonit eurot seotakse kohustustega valitud üksustega lepingute sõlmimise teel.
270	Reform Ühtlustada teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni juhtimist	2. Vaheeesmärk	Poliitika toetusvahendi reformi rakendamise üksus on loodud ja toimib	Poliitika toetusvahendi reformi rakendamise osakonna normatiivakti vastuvõtmine				NELJAS KVARTAL	2021	Ajutise poliitika toetusrahastu reformiüksuse tööloome, mille ülesanne on rakendada ja jälgida poliitika toetusvahendi soovitusi, mis on muudetud riikliku teadus-, arendus- ja innovatsiooniökosüsteemi reformideks. Uus üksus kujundab poliitika toetusvahendi toel koostöös asjaomaste ametiasutustega ümber teadus-, arendus- ja innovatsioonisüsteemi ülesehituse ja

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										funktsioonid, et parandada vastupidava ja toimiva süsteemi teadus- ja innovatsiooniinvesteeringute kvaliteeti. Selleks keskendutakse üksuse volitustes muu hulgas viiele prioriteedile: a) teadus-, arendus- ja innovatsioonisüsteemi juhtimine; b) riiklike teadusuuringute ning teadusuuringute ja innovatsiooni inimressursside raamtingimused; c) Teadus-, arendus- ja innovatsiooniorganisatsioonide rahvusvahelistumine; d) avaliku ja erasektori partnerlused teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni valdkonnas; e) struktuurifondide mõju teadus-, arendus- ja innovatsioonisüsteemile. Üksus töötab aastatel 2021–2026 ja koosneb 17 täistööajale taandatud töötajast.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
271	Reform 2. Ühtlustada teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni juhtimist	Märklaud	Poliitika toetusvahendis 2026. aasta lõpuks vastu võetud soovituste osakaal		Protsent (%)	0	80	TEINE KVARTAL	2026	Rumeenia rakendab soovitusi, mida on üksikasjalikult kirjeldatud tulevases poliitika toetusvahendi vastastikuses hindamises, järgides järjekorda ja prioriseerimist, mida soovitab vahe-eesmärgi 270 raames loodud poliitika toetusvahend.
272	Reform 2. Ühtlustada teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni juhtimist	Vaheeesmärk	Alalise süsteemi jõustumine teadus-, arendus- ja innovatsioonipoliitika kavandamiseks, rakendamiseks ja jälgimiseks ja hindamiseks	Õigusakt, milles märgitakse, et jõustub alaline süsteem, millega kujundatakse, rakendatakse, jälgitakse ja hinnatakse teadus-, arendus- ja innovatsioonipoliitikat				TEINE KVARTAL	2026	Rumeenia loob alalise süsteemi, mis tagab teadus-, arendus- ja innovatsioonipoliitika ühtlustatud kavandamise ja rakendamise, järelevalve ja hindamise ministeeriumides ja asutustes pärast taaste- ja vastupidavusrahastu ajakava, tuginedes poliitika toetusvahendi 2021.–2022. aasta soovitustele.
273	Reform 2. Ühtlustada teadus- ja arendustegevuse	Vaheeesmärk	Valitsuse määruse jõustumine, millega	Valitsuse määruse säte, milles osutatakse ühtse asutuse				TEINE KVARTAL	2023	Regulatiivsed muudatused (st valitsuse määruses nr 57/2002) võimaldavad luua valitsuse tasandil koos vastutavate ministeeriumidega

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	ning innovatsiooni juhtimist		luuakse üks organ, mis hõlmab olemasolevaid nõukogusid, tagab ministeeriumi vahelise koordineerimise ja suhtleb erasektoriga	loomist käsitlevate õigusaktide jõustumisele						uue organi, millel on teadus- ja arendustegevusele ning innovatsioonile ning aruka spetsialiseerumise poliitikale keskenduv otsustusroll. See asutus tegeleb teadus-, arendus- ja innovatsioonitegevuse (sh teadusuuringutest lähtuv innovatsioon ja ettevõtlus) koordineerimisega riiklikul tasandil ning see kavandatakse kooskõlas poliitika toetusvahendi 2021.–2022. aasta soovitusetega teadus-, arendus- ja innovatsioonitegevuse kohta. Selle organi sekretariaadi tagab teadusuuringute, innovatsiooni ja digitaliseerimise ministeerium.
274	Reform 3. Teadlaskarjääri reform	Vaheeesmärk	Teadlase karjääri ja staatust käsitlevate õigusaktide jõustumine	Seaduse säte, mis viitab teadlase karjääri ja staatust käsitlevate õigusaktide				NELJAS KVARTAL	2023	Muudetud seaduses nr 319/2003 täpsustatakse (rahvusvahelistel teadusstandarditel põhinevad) peamised tulemusnäitajad, mida kasutatakse teadlaste tulemuste hindamiseks, ning muudetud seaduses

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
				jõustumisele						206/204 täpsustatakse „teadusuuringute hea käitumise“ standardeid ning seega juurdepääsu rahastamisele ja stipendiumidele. Uute õigusaktide eesmärk on viia need vastavusse Euroopa parimate tavadega, sealhulgas: a) edutamine teadlaskarjääris tulemuspõhiste põhimõtete alusel, b) värbamine läbipaistvate, avatud ja konkurentsipõhiste menetluste kaudu c) teadusuuringute eetika ja usaldusväarsuse head tavad. Uued õigusaktid sisaldavad ka rahaliste ja mitterahaliste stiimulite raamistikku, et soodustada Euroopa teadlaste harta ja teadlaste töölevõtmise juhendi rakendamist teadusasutuste poolt. Seda tehakse eelkõige projektikonkursside rahastamiskõlblikkuse nõuete, organisatsioonide

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										hindamiskriteeriumide, institutsioonilise rahastamise ning vahe-eesmärkide 280 ja 283 kontekstis. Nendes uutes seadusandlikes menetlustes võetakse arvesse ka programmi „Euroopa horisont“ 2021.–2022. aasta poliitikaraamistiku soovitusi.
275	Reform Teadlaskarjääri reform	3. Märklaud	Euroopa teadlaste hartat ja teadlaste töölevõtmise juhendit järgivad institutsioonid algatasid tegevuskavade väljatöötamise, rakendamise ja hindamise protsessi.		Number	5	16	NELJAS KVARTAL	2025	Lisaks juba viiele olemasolevale institutsioonile algatavad üheksa muud asutust, kes järgisid Euroopa teadlaste hartat ja teadlaste töölevõtmise juhendit, tegevuskavade kavandamise, rakendamise ja hindamise protsessi, tuginedes Euroopa Komisjoni teadlaste personalistrateegia (HRS4R) vahendile, mis aitab tööandjatel ja rahastajatel rakendada harta ja juhendi põhimõtteid oma institutsioonides. 2021. aasta septembriks järgis 16 Rumeenia asutust Euroopa teadlaste

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										hartat ja teadlaste töölevõtmise juhendit ning ainult viis asutust algatasid tegevuskavade kavandamise, rakendamise ja hindamise protsessi.
276	Reform 4. Tõhustada koostööd ettevõtete ja teadusuuringute vahel	Vaheeesmärk	Selliste seadusandlike muudatuste jõustumine, millega luuakse soodne keskkond teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni tehtavate avaliku ja erasektori investeeringutele	Seaduse säte, mis osutab muudatuste jõustumisele teadus- ja arendustegevusse ning innovatsiooni tehtavate investeeringute lihtsustamise eesmärgil				KVARTAL	2024	Jõustuvad seadusandlikud muudatused, et luua soodne keskkond avaliku ja erasektori investeeringuteks teadus- ja arendustegevusse ning innovatsiooni. Muudatustega: - lihtsustada ja ühtlustada riiklike õigusakte, mis on seotud teadus-, arendus- ja innovatsiooniprojektide programmide lepingute sõlmimise, rahastamise, järelevalve ja hindamisega - tagada, et kõik menetlused, mis on seotud teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooniprogrammide lepingute sõlmimise, rahastamise, järelevalve ja hindamisega, on digitaliseeritud - tagada avaliku sektori rahastatud projektide kõigi tulemuste täielik

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										avaldamine, välja arvatud julgeoleku ja kaitsega seotud projektid - tagama, et kõiki teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni projekte, mille väärtus ületab 500000 eurot, hindavad rahvusvaheliselt tunnustatud teadlased enne avaliku sektori hankija heakskiitu, tagades huvide konflikti vältimise. - tagama, et rahvusvaheliselt tunnustatud teadlased (projektide juhtkomiteede osana) vaatavad enne avaliku sektori hankija heakskiitu kriitiliselt läbi valitud teadusprojektide tulemused, mille väärtus on üle 500 000 EUR, tagades huvide konflikti vältimise. Teadus-, arendus- ja innovatsiooniprojektide vahehindamiseks korraldatakse avalikke arutelusid. Hindamised saadetakse projektikonsortsiumile

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										vastavalt programmi „Euroopa horisont“ tavadele. - Uus teadusuuringute, innovatsiooni ja aruka spetsialiseerumise strateegia tagab ettevõtete suurema osalemise riiklikult rahastatavates teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooniprojektides, et toetada Rumeenia ettevõtlussektori integreerimist Euroopa strateegilistesse väärtusahelatesse, seades prioriteediks VKEde ja idufirmade kaasamise nendes valdkondades ning nagu on täpsustatud Rumeenia ettevõtlusstrateegias (mille võtab vastu majandusministeerium).
277	Reform Tõhustada koostööd ettevõtete ja teadusuuringute vahel	4. Märklaud	40 %-l riiklikult rahastatavatest teadus-, arendus- ja innovatsioonip	Selliste projektide osakaal, millel on vähemalt üks partner ärisektorist, mida	Protsent (%)			TEINE KVARTAL	2026	40 %-l avaliku sektori rahastatavatest teadus-, arendus- ja innovatsiooniprojektidest on vähemalt üks äriüksus, sealhulgas VKEd ja idufirmad, kes osalevad teadusuuringute, digitaliseerimise ja

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
			projektidest on partnerina kaasatud vähemalt üks äriüksus	rahastavad teadusuuringute, digitaliseerimise ja innovatsiooni ministrium ja selle ametid.						innovatsiooni ministrium ja selle ametite rahastatavates projektides.
278	Reform 5. Toetus Rumeenia teadus-, arendus- ja innovatsiooniorganisatsioonide integreerimiseks Euroopa teadusruumi	Vaheeesmärk	Seaduse jõustumine soodustab, hõlbustab ja reguleerib teadusasutuste vabatahtlikku ja funktsionaalset integratsiooni ja ühendamist Rumeenias	Seaduse säte, mis viitab seaduse jõustumisele Rumeenia teadusasutuste vabatahtliku ja funktsionaalse integratsiooni ja ühendamise soodustamine, hõlbustamine ja reguleerimine				NELJAS KVARTAL	2022	Seadus jõustub, et vähendada Rumeenia teadussüsteemi suurt killustatust. See soodustab, hõlbustab ja reguleerib teadusasutuste integreerimist. Õigusraamistikus võetakse arvesse programmi „Euroopa horisont“ 2021.–2022. aasta poliitika toetusvahendi soovitusi ja täpsustatakse vähemalt järgmist: - kõikide Rumeenia teadus- ja arendusinstituutide, sealhulgas ülikoolide teadus- ja arendusinstituutide korrapärane välishindamine (st iga viie aasta järel), mis põhineb teaduse tipptaset ja sotsiaalmajanduslikku mõju soodustavatel rahvusvahelistel standarditel, et

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										vähendada teadus- ja arendustegevuse süsteemi suurt killustatust ja nende integreerimist Euroopa teadusruumi. Üks hindamise kriteeriumidest on see, mil määral teadusasutused jagavad uurimisrajatisi. - teadusasutuste juurdepääs rahalisele ja mitterahalisele toetusele, mis on seotud eespool nimetatud korrapärase hindamise tulemustega.
279	Reform 5. Toetus Rumeenia teadus-, arendus- ja innovatsiooniorganisatsioonide integreerimiseks Euroopa teadusruumi	Märklaud	Teadustaristut ja -rajatisi jagavate teadusasutuste osakaal		Protsent (%)	0	25 %	TEINE KVARTAL	2026	25 % teadusasutustest jagavad teadustaristut ja -rajatisi. Rumeenia esitab igal aastal aruande kõigi (Euroopa teadusuuringute infrastruktuuri süsteemis loetletud) teadusorganisatsioonide osakaalu kohta, kes jagavad teadustaristut ja -rajatisi.
280	Investeering 5. Pädevuskeskuste loomine ja	Vaheeesmärk	Viie pädevuskeskuste loomine	Luuakse viis pädevuskeskust				NELJAS KVARTAL	2022	Teadus-, arendus- ja innovatsiooniorganisatsioonide temaatilise killustatuse

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	töölerakendamine									vähendamiseks korraldatakse konkurss viie keeruka teadus-, arendus- ja innovatsiooniprojekti valimiseks. Rahastamiskava nimetatakse pädevuskeskuseks. Teadusuuringute, digitaliseerimise ja innovatsiooni ministeeriumi korraldatud konkurentsipõhise, avatud ja läbipaistva projektikonkursi tulemusena luuakse esitatud projektitaotluste põhjal viis pädevuskeskust, üks iga programmi „Horisont“ missiooni jaoks. Eesmärk on rakendada programmi „Euroopa horisont“ missioone riiklikul tasandil koordineeritult ja võidelda temaatilise killustatuse vastu. Pädevuskeskused valitakse järgmise alusel: - keerukad ja asjakohased teadus-, arendus- ja innovatsiooniprojektid, mille on välja pakkunud avaliku ja erasektori teadus-, arendus- ja

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										innovatsiooniorganisatsioonide, sealhulgas väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate konsortsiumid, kes rakendavad koos programmi „Euroopa horisont“ vastava missiooni strateegilist teadusuuringute ja innovatsiooni kava ning pakuvad kohalikele kogukondadele teadus-, arendus- ja innovatsioonilahendusi. - Projekti teaduslik väärtus, selle tipptase ja kavandatud teadusuuringute kava sidusus programmi „Euroopa horisont“ missioonide strateegiliste teadusuuringute kavaga on peamised hindamiskriteeriumid rahastatavate ettepanekute valimiseks – üks iga programmi „Euroopa horisont“ missiooni kohta. - Koos rahvusvaheliste ekspertidega läbiviidava projekti hindamise

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										käigus hinnatakse ka projekti haldussuutlikkust, kogemusi ja juhtimiskava kvaliteeti. Valikuprotsessis tuleb kasutada ka konsortsiumi liikmete vastastikust täiendavust ja varasemaid koostöökogemusi. - Abikõlblikud tegevused on teadus- ja innovatsioonitegevus, ajakohastatud teadusseadmed, levitamistegevus ja toetustegevus (uuringud iga missiooni rakendamise kohta Rumeenias), intellektuaalomandi õigustega seotud kulud. - missioonide teemavaldkondadega seotud teadus-, arendus- ja innovatsiooniressursside, sealhulgas seadmete ja taristu kaardistamine, mida taotlejad peavad samuti ajakohastama ja ühiselt kasutama. - Rahastamiskõlblik eelarve on kuni 5 miljonit eurot projekti kohta ja

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										vähemalt viis partnerit (5 riiklikku teadus-, arendus- ja innovatsiooniorganisatsiooni + 5 erasektori teadus-, arendus- ja innovatsiooniorganisatsiooni). VKEde maksimaalne eelarve on 200000 eurot ning avaliku sektori teadus-, arendus- ja innovatsiooniorganisatsiooni maksimaalne eelarve on 500000 eurot. VKEd kaasrahastavad teadus- ja innovatsioonitegevust 25 % ulatuses. - Koostöö avaliku sektori asutustega eri valitsemistasanditel ja kodanikuühiskonnaga, et rakendada programmi „Euroopa horisont“ missioonidega seotud teadus-, arendus- ja innovatsioonilahendusi. Seega kaasatakse avaliku sektori asutused kolmandate isikutena, olemata otseselt seotud pädevuskeskuse teaduskonsortsiumiga, ning nad

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										kuuluvad mõne teadustöötaja poolt pädevuskeskustest kindlaks tehtud toote/teenuse/lahenduse saajate hulka. Iga valitud pädevuskeskuse eesmärk on toetada 2026. aastaks programmi „Euroopa horisont“ raames vähemalt kolme künnist ületavat taotlust.
281	Investeering 5. Pädevuskeskuste loomine ja tööerakendamine	Märklaud	Pädevuskeskuste eelarve erasektori teadus-, arendus- ja innovatsiooniprojektidest		Väärtus miljonit eurot	0	1,25	NELJAS KVARTAL	2025	1,25 miljonit eurot meelitatakse erasektorst teadus-, arendus- ja innovatsioonitegevuse kaasrahastamiseks pädevuskeskuste kaudu (iga VKE investeerib 25 % saadud eelarvest osana oma panusest); Suurettevõtjad võivad osaleda ka pädevuskeskustes.
282	Investeering 6. Programmi „Euroopa horisont“ mentorlusprogrammide arendamine	Märklaud	Mentorlusprogrammi „Euroopa horisont“ raames antavad vautšerid		Number	0	500	TEINE KVARTAL	2026	Teadusuuringute, digitaliseerimise ja innovatsiooni ministeerium annab 500 vautšerit taotlejatele, kes esitavad programmi „Euroopa horisont“ raames taotlusvoorus projektiettepaneku ja on läbinud toetuskõlblikkuse etapi (ja ületanud

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										ühe hindamiskriteeriumi künnise 10000 eurot): - projektiettepanekute kirjutamine, - töötajate vahetus - osalemine vahendusüritustel - ülikerge infrastruktuuri kasutamine – tuumafüüsika Selleks et tagada vastavus põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01), ei ole väljajäetud tegevuste/varadega seotud teadustegevus rahastamiskõlblik.
283	Investeering Tiptaseme tugevdamine Rumeenia osalemise toetamine programmi „Euroopa horisont“ partnerlustes ja missioonides	7. ja	Märklaud	Sõlmitud teadusuuringute rahastamise lepingute arv	Number	0	55	TEINE KVARTAL	2024	Alla kirjutatakse vähemalt 55 teadusuuringute rahastamise lepingut järgmiselt: (i) vähemalt 35 lepingut, millega kaasrahastatakse teadusprojekte, mida soovitatakse rahastada Euroopa partnerluste ja ELi missioonide raames, kusjuures maksimaalne eelarve iga Rumeenia partneri kohta on 300000 eurot;

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										(ii) kuni kümme lepingut, millega rahastatakse täiendavaid projekte, mille eesmärk on suurendada programmide „Euroopa horisont“ ja „Horisont 2020“ juba rahastatud projektide mõju, ning mille maksimaalne eelarve projekti kohta on 1000000 eurot; ja (iii) kuni kümme lepingut, millega rahastatakse inimressursside suutlikkuse suurendamise projekte koostoimes riiklike programmide/POCIDIFiga ja mille maksimaalne eelarve on 500000 eurot projekti kohta. Kõigi lepingutega antakse täiendavat rahastamist teadus-, arendus- ja innovatsiooniprojektidele, mis on seotud teadus-, arendus- ja innovatsiooniprojektidega, mida soovitati rahastada Euroopa partnerluste ja ELi missioonide raames ning mida hinnati

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										ülemaailmselt Euroopa tasandil programmi „Horisont 2020“ ja programmi „Euroopa horisont“ eeskirjade alusel, seades esikohale keskkonnahoidlikud või digitaalsed projektid. Teadusuuringute rahastamise lepingud sõlmitakse eraldi iga Rumeenia partneriga, kes osaleb ELi partnerluste konsortsiumides või ELi missioonides, et suurendada edukat osalemist teadus-, arendus- ja innovatsioonipartnerlustes programmi „Euroopa horisont“ raames. Rahastamiskõlblikud tegevused, mida rahastatakse igat liiki projektide puhul, on järgmised: - Alusuuringud; - Rakendusuuringud - Tootearendus; - Otstarbekusuuringud; - Uuendustegevus; Selleks et tagada vastavus põhimõtte

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										„ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suunistele (2021/C58/01), jäetakse kõrvalejäetud tegevuste/varadega seotud teadus-, arendus- ja innovatsioonitegevus rahastamiskõlbmatuks.
284	Investeering 8. Programmi väljatöötamine, et meelitada välismaalt teadus-, arendus- ja innovatsioonitegevusse kõrgelt spetsialiseeritud inimressurse	Märklaud	Rahvusvaheliste teadlaste juhitud projektid, mida rahastatakse			0	100	NELJAS KVARTAL	2023	100 projekti, mida juhivad rahvusvahelised tippteadlased, rahastatakse rahastamiskava kaudu. Avalik kandideerimisvoor kuulutatakse välja 2022. aastal ja kandidaadid valitakse välja mitme kvaliteedikriteeriumi alusel. Valitud teadlased suurendavad teadus-, arendus- ja innovatsiooniorganisatsiooni teadussuutlikkust ning vastuvõtva organisatsiooni institutsioonilist tulemuslikkust. Teadusprojektide valikukriteeriumid hõlmavad järgmist: a) väljaspool Rumeeniat asuv teadustöötaja, kes on teinud

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										uuringuid väljaspool Rumeeniat vähemalt viimase kolme aasta jooksul; b) doktorikraad, mis on omandatud vähemalt kolm aastat enne toetuse taotlemise kuupäeva; c) tal on tõendatud suutlikkus saada oma koordineerivatelt uurimisrühmadelt, sealhulgas doktorantidelt sõltumatult konkurentsivõimelisi rahalisi vahendeid (teabepaketis täpsustatakse tippteadlasena osalemise eritingimused); d) koordineerib projektitoetusi ja rahalisi vahendeid ning võtab vastu otsuseid vahendite eraldamise kohta; Ta avaldab sõltumatult korrespondendi esimese autori ja/või autorina; e) meeskonna, sealhulgas doktorikandidaatide ja järel doktorite töö loomine ja järelevalve;

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										f) omab juurdepääsu muudele uurimisaladele ja -rajatistele. Tipteadlane töötab vastuvõtvas asutuses vähemalt 75 % toetusega hõlmatud ajavahemikust ja töötab projekti kestuse ajal vastuvõtvas asutuses.“ Selleks et tagada vastavus põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01), jäetakse väljajäetud tegevuste/varadega seotud teadus-, arendus- ja innovatsioonitegevus rahastamiskõlbmatuks.
285	Investeering Marie Skłodowska Curie nimelise individuaalse stipendiumi auhinna raames saadud toetus pädevustunnistust	9. Märklaud	Marie Skłodowska Curie nimelised kvaliteedimärgise saajad		Number	0	10	NELJAS KVARTAL	2023	Programmi „Horisont 2020“ ja programmi „Euroopa horisont“ teadusprojektide elluviimiseks antakse toetust vähemalt 10 Marie Skłodowska Curie nimelisele tiptasemel üksikstipendiumile. Kuna projekte on juba hinnatud ja neile on antud kvaliteedimärgis (mis on rahastamiskõlblikkuse

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	ee omanikele									kriteeriumid), valitakse toetused pärast avatud ja läbipaistvat osalemiskutset põhimõttel „kes ees, see mees“. Selleks et tagada vastavus põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01), jäetakse välja jäetud tegevuste/varadega seotud teadus-, arendus- ja innovatsioonitegevus rahastamiskõlbmatuks.
286	Investeering 10. Kaheksast piirkondlikust karjäärinõustamise keskusest koosneva riikliku võrgustiku loomine ja rahaline toetamine osana Euroopa teadusruumi talendiplatvormist	Vaheeesmärk	Avalik-õiguslike ülikoolide võrgustik, kus asuvad ja toimivad kaheksa teaduskarjääri keskust	Sõlmida leping avalik-õiguslike ülikoolidega, kes on huvitatud kaheksa teadlaskarjääri keskuse majutamisest ja töölerakendamise st				TEINE KVARTAL	2023	Teadusuuringute, digitaliseerimise ja innovatsiooni ministeerium kuulutab välja konkursi kaheksast riiklikust ülikoolist koosneva võrgustiku valimiseks, kes on huvitatud kaheksa teaduskarjäärikeskuse majutamisest ja töölerakendamise. Keskused vastavad kõigi Rumeenia piirkondade teadusringkondade vajadustele (keskused asuvad ülikoolides, kuid teenuseid pakutakse piirkondlikele kogukondadele).

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										Piirkondlikel teadus- ja hoolduskeskustel on järgmised ülesanded: - Pakkuda teadlastele karjäärinõustamist ja 90 % selliste teenuste saajatest on saanud teenustega rahul; - töö riikliku teadus-, arendus- ja innovatsioonisüsteemi edendamiseks, sealhulgas luues otsest koostööt investeringuga 4.4 ja 100 toetusega, mida rahastavad ja juhivad rahvusvahelised tippteadlased; - töötada võrgustikuna ja saada teadlaskarjääri ühtseks kontaktpunktiks. See on vahend teadlaskarjääri reformide elluviimiseks (nt selliste teadus-, arendus- ja innovatsiooniorganisatsioonide arvu jälgimine, kes kiitsid heaks teadlaste

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										harta ja juhendi ning aitavad organisatsioone, kes soovivad alatatada HRS4R menetluse). - Töötada välja integreeritud pakett, milles keskendutakse suures osas teadusele koos ühiskonnaga ja ühiskonna heaks (8 komponenti keskenduvad erinevatele sihtrühmadele alates noortest õpilastest üliõpilaste ja kohalike kogukondadeni), mis on seotud teadlaskarjääri suunaga, edendades samal ajal Rumeenia teadusuuringute tulemusi ühiskonnas, suurendades teadlikkust teaduse eelistest ja meelitades noori teadlaskarjääri.
287	Investeering 10. Kaheksast piirkondlikust karjäärinõustamise keskusest	Märklaud	Karjäärinõustamiskeskuste teenustest kasu saanud teadlased		Number	0	450	TEINE KVARTAL	2026	450 teadlast saab kasutada karjäärinõustamiskeskuste teenuseid. Teadusuuringute, digitaliseerimise ja innovatsiooni ministeerium kuulutab välja konkursi kaheksast riiklikust

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	koosneva riikliku võrgustiku loomine ja rahaline toetamine osana Euroopa teadusruumi talendiplatvormist									ülikoolist koosneva võrgustiku valimiseks, kes on huvitatud kaheksa teaduskarjäärikeskuse majutamisest ja töölerakendamisest.

J. KOMPONENT 10: KOHALIK FOND

See taaste- ja vastupidavuskava osa käsitleb probleeme, mis on seotud territoriaalsete ja sotsiaalsete erinevustega linna- ja maapiirkondades ning linnalise liikumiskeskonnaga.

Selle komponendi eesmärk on toetada linna- ja maapiirkondade ümberkujundamist roheliste ja digilahenduste kasutamise kaudu. Investeeringuid toetavad reformid hõlmavad regulatiivseid muudatusi, et toetada funktsionaalsete linna- ja maapiirkondade lähenemisviisi suurlinnapiirkondade ja halduskonsortsiumide rakendamise kaudu, et parandada juurdepääsu kohalikele avalikele sotsiaalteenustele, haridusele, tervishoiule, eluasemele ja paremale territoriaalsele planeerimisele. Komponent hõlmab ka säästva linnalise liikumiskeskonna reforme ning seda tuleks vaadelda seoses säästva transpordi komponendiga. Nende reformidega toetatavad investeeringud on seotud eluasemete ehitamisega haavatavatele noortele, tervishoiu- ja haridustöötajatele, ühistranspordipargi uuendamisega, keskkonnahoidliku ja turvalisema transpordi taristuga, kohalike üldkasutatavate hoonete ajakohastamisega ning ruumilise planeerimise ja linnaplaneerimise dokumentide ettevalmistamise/ajakohastamisega digitaalsel kujul.

Reformid ja investeeringud aitavad täita 2019. ja 2020. aastal Rumeeniale esitatud riigipõhiseid soovitusi (edaspidi „riigipõhised soovitused“), milles käsitletakse vajadust: I) „keskenduda investeeringutele rohe- ja digipöördele, eelkõige kestlikule transpordile ja digiteenuste taristule“ (3. riigipõhine soovitus 2020), võttes samal ajal arvesse piirkondlikke erinevusi (4. riigipõhine soovitus, 2019); II) „pakkuda piisavaid sissetuleku asendamise lahendusi ning laiendada sotsiaalkaitsemeetmeid ja juurdepääsu esmatähtsatele teenustele kõigi jaoks“ (riigipõhine soovitus 2, 2020) ning „suurendada sotsiaalteenuste katvust ja kvaliteeti (3. riigipõhine soovitus 2019); III) „parandada avaliku halduse kvaliteeti ja tõhusust ning otsuste tegemise prognoositavust“ (riigipõhine soovitus 4, 2020).

Lähtudes meetmete kirjeldusest taaste- ja vastupidavuskavas ja võttes arvesse põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) kohaseid leevendavaid samme, mis kavas on sätestatud, võib eeldada, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses oluliselt keskkonnanäesmärke.

J.1. Tagastamatu rahalise toetusega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform 1. Säästva linnalise liikumiskeskonna raamistiku loomine

Reformi eesmärk on parandada linna- ja maapiirkondades liikuvustingimusi, vähendada transpordist tulenevat kasvuhoonegaaside heidet ning suurendada digitaalsete ja keskkonnahoidlike transpordilahenduste abil liiklusohutust linnapiirkondades.

Reform viiakse ellu säästvat linnalist liikumiskeskonda käsitlevate õigusaktide jõustumisega ja säästva linnalise liikumiskeskonna kavade rakendamisega riigi tasandil madalamal tasandil. Õigusaktid sisaldavad meetmeid, millega soodustatakse ühistranspordipargi uuendamist keskkonnasõbralike sõidukitega, suurendatakse liiklusohutust ja tagatakse minimaalsed riiklikud kvaliteedistandardid. See kohustab linnaomavalitsusi tegelema õhusaastega linna ja funktsionaalse piirkonna tasandil, võttes vastu rea transpordipoliitikaid, nagu vähese heitega piirkondade loomine ja stiimulid alternatiivsete transpordivahendite kasutamiseks. Lõpuks kehtestatakse suunised, mida linnaomavalitsused peavad säästva linnalise liikumiskeskonna kavade koostamisel järgima, ning antakse arengu-, kohalike tööde ja haldusministeeriumi alla kuuluvale ajutisele riiklikule asutusele vajaduse korral abi.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026. Nii õigusaktid kui ka säästva linnalise liikumiskeskonna kavade koostamist toetav riiklik asutus jõustuvad 31. detsembriks 2022.

Investeering 1 Säästev linnaline liikumiskeskond

Selle investeeringu eesmärk on parandada juurdepääsu säästvatele ja ohututele liikuvuslahendustele linna- ja maapiirkondades.

Investeeringuga ajakohastatakse transporditaristut, tagades selle keskkonnasäästlikkuse uute heiteta ühistranspordisõidukite kaudu, ehitades kohalikul/suurlinna tasandil veel 5600 elektrisõidukite laadimispunkti. Investeeringud hõlmavad ka arukaid transpordisüsteeme ja muud IKT-taristut, et suurendada liiklusohutust, vähendada sõiduaega ja liiklusummikuid. Investeeringud aitavad suurendada kohalikku ühistransporti kasutavate heiteta sõidukitega (bussid, trollibussid, heiteta mootoriga trollibussid, trammid) tehtavate reiside osakaalu 2025. aastal 60 %-ni võrreldes 45,4 %-ga 2019. aastal. Samuti oleks Rumeenial pärast elektrisõidukite laadimispunktidesse tehtavate investeeringute tegemist kokku vähemalt 22415 laadimispunkti, mida rahastatakse eri allikatest, sealhulgas riiklikust taaste- ja vastupidavusrahasust. Investeeringud peavad samuti põhinema kohustuslikul vastavusse viimisel säästva linnalise liikumiskeskonna kava/integreeritud säästva arengu/üldise linnakavaga, mis on heaks kiidetud või väljatöötamisel, tagades liikuvusteenuste katvuse funktsionaalses ja linnalähipiirkonnas, eelistades ja edendades kohalikku liiklust, planeerides eelismarsruute ja bussiteid kõige sagedasematel/ülekoormatud arteritel ning avaliku teenindamise lepingu olemasolu ettevõtjatega kooskõlas määruse (EÜ) nr 1370/2007 sätetega.

Investeering viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

J.2. Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, sihid ja näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk /siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
288	Reform 1. Säästva linnalise liikumiskeskonna raamistiku loomine	Vaheeesmärk	Säästva linnalise liikumiskeskonna valdkonna õigusaktide jõustumine	Õigusakti säte, mis viitab säästva linnalise liikumiskeskonna õigusakti jõustumisele				NELJAS KVARTAL	2022	Säästvat linnalist liikumiskeskonda käsitlevad õigusaktid hõlmavad järgmist: - meetmed, millega soodustatakse ühistranspordipargi uuendamist keskkonnasõbralike sõidukitega ning tagatakse minimaalsed riiklikud kvaliteedistandardid ja juurdepääs ühistranspordile; - säästva linnalise liikumiskeskonna kavade väljatöötamise juhendi koostamine kooskõlas säästva ja aruka liikuvuse strateegiaga C(2020) 789/2020 (komisjoni teatis) ning säästva linnalise liikumiskeskonna kavade hindamine ja

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk /siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										kvaliteedikontroll - sätted, millega kohustatakse linnaomavalitsusi looma vähese heitega piirkondi, eelismarsruute (sh bussiteed) puhta ühistranspordi jaoks; - meetmed liiklusohutuse vähendamiseks linna tasandil ja meetmed, mis võimaldavad piirata eraautode ruumi, ning parkimispoliitika rakendamine ja järelevalve kohalikul tasandil; - meetmed, mis võimaldavad arendada taristut, et soodustada ühistranspordi, jalgrataste ja kõndimise ohutut ja turvalist kasutamist; - meetmed, mis võimaldavad rakendada ühendveosõlmi, et hõlbustada transporti funktsionaalses linna-

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk /siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										/suurlinnapiirkonnas. Õigusaktid töötatakse välja kooskõlas: - Euroopa määruse (EÜ) nr 1370/2007 (Euroopa üldise ohutuse määrus) (2019/2144) sätteid, mis jõustuvad 6. juulil 2022; - Rumeenia linnapoliitika, mis sisaldab sätteid rahvastikutiheduse kohta (ühistransporditeenuse tõhususe tagamine) ja elanikkonna juurdepääsu kohta transporditeenustele (rahvastiku protsent, kes on ühistranspordiliinist, kus on maksimaalselt 20 minutit, vähem kui 0,5 km kaugusel); - ühistransporditeenuste miinimumstandardid saavutatakse seaduse nr 92/2007 (avaliku reisijateveoteenuse kohta haldus- ja

Järjekorran- NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk /siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										territoriaalüksustes) muutmisega/täiendamisega ; - säästva transpordi komponendi raames kehtestatud liiklusohutuse ning piirkondliku ja linnalise liikumiskeskonna reformid (vahe-eesmärgid 65–68).
289	Reform 1. Säästva linnalise liikumiskeskonna raamistiku loomine	Vahe-eesmärk	Jõustus ministri määrus, millega luuakse struktuur tehnilise abi andmiseks loodud ja toimivate säästva linnalise liikumiskeskonna kavade	Ministri määruse säte, mis viitab säästva linnalise liikumiskeskonna kavade väljatöötamiseks tehnilise abi andmise struktuur				NELJAS KVARTAL	2022	Arengu-, riiklike ehitustööde ja haldusministeeriumi järelevalve all ning koostöös asjaomaste ministeeriumidega, nagu transpordi- ja keskkonnaministeerium, luuakse riiklik asutus, mille ülesanne on toetada linnu säästva linnalise liikumiskeskonna kavade koostamisel ning säästva linnalise liikumiskeskonna kavade kvaliteedi

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk /siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
			väljatöötamiseks							hindamisel ja kontrollimisel. Keskvalitsus toetab linnu säästva linnalise liikumiskeskonna kavade väljatöötamisel/ajakohastamisel, korraldades Rumeenias säästva linnalise liikumiskeskonna kavade optimeerimise riikliku töörühma korrapäraseid kohtumisi, mille korraldab arengu-, riiklike ehitustööde ja halduse ministeerium, mis toob kokku asjaomased osalejad (kesk-, kohaliku avaliku halduse, akadeemiliste ringkondade, erakeskkonna, valitsusväliste organisatsioonide esindajad). Riikliku rühma sekretariaadi tagab arengu-, riiklike ehitustööde ja haldusministeerium.
290	Reform 1.	Vahe-	Kõigi	Lepingute				TEINE	2026	Kõigi ühistransporditeenuste

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk /siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	Säästva linnalise liikumiskeskonna raamistiku loomine	eesmärk	ühistransporditeenuste lepingute allkirjastamine, mis aeguvad ajavahemikul 2021–2026 40 maakonna kohta	allakirjutamine				KVARTAL		lepingute allkirjastamine, mis lõpevad aastatel 2021–2026, pärast avatud hankemenetlust maakondlike elamute tasandil, järgides ühistransporditeenuste miinimumstandardeid riiklikul tasandil, nii et 2026. aasta teises kvartalis on kõigil 40 maakonna pealinnal jätkuvalt avaliku transpordi lepingud.
291	Reform 1. Säästva linnalise liikumiskeskonna raamistiku loomine	Märklaud	Õhusaasteainete heitkoguste vähendamine		kt CO ₂ q (võrdlusasta 1990)	266 371	159 823	TEINE KVARTAL	2026	Eesmärk kvantifitseerib õhusaasteainete vähendamise, nagu on kavandatud riiklikus õhusaaste kontrolli programmis. Riikliku keskkonnakaitseameti (NEPA) tasandil hallatakse kasvuhoonegaaside heitkoguste riikliku inventuuri osana ELi kasvuhoonegaaside heite seiremehhanismist.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk /siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										Kasutatud kasvuhoonegaaside heite varasema taseme parameeter on maanteetranspordist tulenev kasvuhoonegaaside heide. Kavandatud eesmärk vähendada kasvuhoonegaaside heidet on riiklik eesmärk vähendada 2030. aastaks heidet, vähendades kasvuhoonegaaside koguheidet vastavalt 40 %. Riigi kasvuhoonegaaside koguheidest moodustab riigisisese transpordi sektor 2019. aasta tasemel ligikaudu 17 %. Eesmärk määratakse kindlaks ka keskkonnaministeeriumi välja töötatud linnaõhu kvaliteedi seire püsipunktide võrgustiku alusel.
292	Reform 1.	Märklaud	Linnaomav		Protsent	100 %	75 %	KVART	2026	Eesmärk on kvantifitseerida

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk /siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	Säästva linnalise liikumiskeskonna raamistiku loomine		alitsustes liiklusõnnetuste tagajärjel hukkunute või raskelt vigastatute arvu vähenemine 25 % võrreldes võrdlusaastaga 2019		(%)			AL		meetmed liiklusohutuse parandamiseks linnakeskkonnas. Eesmärk on vähendada 2025. aastal linnaomavalitsustes liiklusõnnetustes hukkunute või raskelt vigastatute arvu 25 % võrreldes 2019. aasta lähtetasemega. Eesmärk on kooskõlas riikliku liiklusohutuse strateegia ajakohastatud versiooni eelnõus seatud eesmärgiga, millega nähakse ette liiklusõnnetuste tagajärjel raskelt vigastatud või hukkunute arvu vähendamine 2030. aastaks 50 %.
293	Reform 1. Säästva linnalise liikumiskeskonna raamistiku loomine	Märklaud	Kohalikku ühistranspordi kasutavate reisijate aastane kogumaht		Kohalikku ühistranspordi kasutavate reisijate arv	1 763 000 000	2 115 600	TEINE KVARTAL	2026	Eesmärk viitab kohalikku ühistranspordi kasutavate reisijate arvu suurenemisele 20 % võrra 2025. aastal võrreldes 2019. aastaga. See tuleneks ühistranspordiks mõeldud sõidukite arvu

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk /siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
			suurenes 2026. aastal 2019. aastaga võrreldes 20 %							suurenemisest kohalikul tasandil koos meetmetega erasõidukite kasutamise takistamiseks;
294	Investeering 1. Säästev linnaline liikumiskeskond	Vaheeesmärk	Ühistranspordipargi uuendamise lepingute allkirjastamine (keskkonna hoidlike sõidukite hanked)	Lepingute allakirjutamine				NELJAS KVARTAL	2022	Rahastamiskavas sätestatakse kriteeriumid ja tingimused, mida tuleb täita nende toetusesaajate rahastamisel, kes valitakse välja avatud ja läbipaistva projektikonkursi teel ning mis sisaldavad muu hulgas järgmisi täpsustusi: - Investeeringute kohustuslik vastavusse viimine säästva linnalise liikumiskeskonna kava/integreeritud säästva arengu/üldise linnakavaga, mis on heaks kiidetud või väljatöötamisel; - Liikuvusteenuste katvuse tagamine funktsionaalses ja linnalähedases

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk /siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										piirkonnas. Tagada ühistranspordi prioriseerimine ja edendamine kohalikus liikluses, kavandades eelismarsruute ja bussiradasid kõige sagedasematel/ülekoormatud arteritel; - Avaliku teenindamise leping ettevõtjatega vastavalt määrusele (EÜ) nr 1370/2007; - Ostetud sõidukite kohustuslik klassifitseerimine Euroopa üldise ohutuse määruse (EL) 2019/2144 sätete alusel, mis jõustub 6. juulil 2022. - Üksnes heiteta sõidukite rahastamise kriteeriumid: bussid, trollibussid, mis kasutavad heiteta mootorit või akut, trammid ja minibussid.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk /siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										Eelistatakse investeeringuid, mida tehakse funktsionaalsetes linna- või maapiirkondades.
296	Investeering 1. Säästev linnaline liikumiskeskond	Märklaud	Täiendavad heiteta sõidukid (bussid, trollibussid, mis kasutavad heiteta mootorit või akut, trammid ja minibussid) (sõidukite arv)		Number	1 618	2 753	TEINE KVARTAL	2026	Eesmärk viitab linnapiirkondades kasutatavate täiendavate heiteta sõidukite arvule (sealhulgas minibussid, mida võidakse osta ka maapiirkondades): heiteta mootorit või akut kasutavate busside, trammide, trollibusside ja minibusside arv – 1135 uut heiteta keskkonnahoidlikku sõidukit (200 busi Elektribussid/vesinik 12–18 m, 515 elektribussi/vesinik 10 m, 50 trams, 50 tükki. Trollibussid 12–18 m, 320 elektri/vesiniku minibussi).
297	Investeering 1. Säästev linnaline liikumiskesk	Märklaud	Heiteta sõidukeid (bussid, trollibussid,		Protsent (%)	45,4 % [2019]	60 %	TEINE KVARTAL	2026	Eesmärk viitab heiteta ühistranspordiga reiside osakaalule kohalikul tasandil kohaliku

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk /siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	ond		heiteta mootorit või akut kasutavad trollibussid, trammid) kasutavate kohalike ühistransporditeenustega seotud reise osakaalu suurenemine halduslikes territoriaalüksustes võrreldes 2019. aastaga							ühistranspordiga reise koguarvust (60 % 2025. aastal võrreldes 45,4 %ga 2019. aastal).
298	Investeering 1. Säästev linnaline liikumiskeskond	Vaheeesmärk	Lepingute allkirjastamine intelligentsete	Lepingute allakirjutamine				NELJAS KVARTAL	2022	Kavas sätestatakse kriteeriumid ja tingimused, mida tuleb täita nende toetusesaajate rahastamisel, kes valitakse välja avatud ja

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk /siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
			transpordisüsteemide/muu IKT-taristu pakkumiseks							lähipaistva projektikonkursi teel ning mis sisaldavad muu hulgas järgmisi täpsustusi: - Investeeringute kohustuslik vastavusse viimine säästva linnalise liikumiskeskonna kava/integreeritud säästva arengu/üldise linnaarengukavaga, mis on heaks kiidetud; - Liikuvusteenuste katvuse tagamine funktsionaalses ja linnalähedases piirkonnas. Tagada ühistranspordi prioriseerimine ja edendamine kohalikus liikluses, kavandades eelismarsruute ja bussiradasid kõige sagedasematel/ülekoormatud arteritel; Intelligentsete

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk /siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										transpordisüsteemide raames on rahastamiskõlblikud järgmised meetmed (kooskõlas sekkumisvaldkonnaga 076 – Linnatranspordi digitaliseerimine) - Arukas liikluskorraldus - Laadimislahendused - Integreeritud aruka parkimise lahendused - Liiklusjuhtimiskeskused - Kiiruse kohandamise hoiatussüsteemid - Tööpiirkonna ohutussüsteemid - Ühendatud valgusfoorisüsteem - Sõiduaegade ja -kiiruse jälgimine - Liikuvad kaalumissüsteemid

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk /siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										- Kiirabisõidukite kasutamise prioriteetne signaal - Dünaamilised sõnumimärgid - Ühistranspordi reisiplaneerija. - Integreeritud reisijaid käsitlevad teabesüsteemid Muud liiki IKT-taristud (linnades ja omavalitsustes) – aruka linna/aruka küla kontseptsioon, on samuti toetuskõlblikud seoses tehnoloogia arenguga (kooskõlas sekkumisvaldkonnaga 021b – Kõrgelt spetsialiseeritud tugiteenuste ja -rajatiste arendamine haldusasutustele ja ettevõtetele), näiteks:

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk /siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										- Droonide kasutamine alade või ohuolukordade kontrollimiseks (mägipiirkonnad). - Reaalajas toimuva vaatluse keskus linnas - Rohelise ruumi süsteemide arukad juhtimissüsteemid. - WiFi süsteemi laiendamine avalikes kohtades. - Arukas linnamööbel. - Avaliku ruumi seire- ja ohutussüsteem. - Kultuuripärandi eesmärkide väärtustamine digitaalse digiteerimise või rekonstrueerimise kaudu - Äritegevuse ühtne kontaktpunkt. - Platvorm investeeringute ligimeelitamiseks. - Platvorm kodanikega suhtlemiseks ja kogukonna algatuste kujundamiseks - Kohaliku kogukonna

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk /siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										innovatsioonikeskused - Kutsehariduse ja -õppe infrastruktuuri arendamine või ajakohastamine. - Haridussüsteemi digitaliseerimine. - Suurlinna GIS andmebaasid. - Avatud andmete platvorm - Virtuaalne riigiteenistuja. - Pilvandmetöötluste teenused - Avalike digitaalteenuste platvorm. - Registreerimise ja dokumentide väljastamise süsteemid - Linnaandmekeskus ja linna olukorra reaajas jälgimine. - Linnarakendus (rakendus kodanike teavitamiseks ja probleemide tuvastamiseks kohalikul tasandil). - Maksude veebipõhine tasumine. - Veebipõhine

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk /siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										planeerimissüsteem – veebisait, mis võimaldab kodanikke veebis kodeerida erinevates jalaväemiinide teabepunktides. - Avalike teenuste teabekioskid. - Veebiplatvorm ja/või mobiilirakendus energiatarbimise kaardistamiseks naabruskonna või linna tasandil. - Arukas elektrivõrk, mida võib kasutusele võtta ühiselamute eri piirkondades (arukas võrk). - Haljasalade niisutussüsteemide automatiseerimine - Arukas sanitaartaristu. - Tehnilise ja munitsipaalтарistu olukorra ja tarbimise reaajas jälgimine.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk /siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
299	Investeering 1. Säästev linnaline liikumiskeskond	Märklaud	Väljaarendatud/laiendatud süsteemidega haldusüksused – intelligentseid transpordisüsteemid ja e-piletid/muud IKT-infrastruktuurid		Number	0	246	NELJAS KVARTAL	2024	Väljaarendatud/laiendatud süsteemidega haldusüksuste arv – intelligentseid transpordisüsteemid ja e-piletid/muud IKT-taristud kooskõlas vahe-eesmärgi 298 nõuetega.
300	Investeering 1. Säästev linnaline liikumiskeskond	Märklaud	Väljaarendatud/laiendatud süsteemidega haldusüksused – intelligentseid transpordisüsteemid ja e-piletid/muud IKT-taristud		Number	246	491	TEINE KVARTAL	2026	Väljaarendatud/laiendatud süsteemidega haldusüksuste arv – intelligentseid transpordisüsteemid ja e-piletid/muud IKT-taristud kooskõlas vahe-eesmärgi 298 nõuetega.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk /siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
			steemid ja e-piletid/muud IKT-infrastruktuurid							
301	Investeering 1. Säästev linnaline liikumiskeskond	Vaheeesmärk	Elektrisõidukite laadimispunktide ehitamise lepingute allkirjastamine	Lepingute allkirjutamine				NELJAS KVARTAL	2022	Kavas sätestatakse kriteeriumid ja tingimused, mida tuleb täita nende toetusesaajate rahastamisel, kes valitakse välja avatud ja läbipaistva projektikonkursi teel ning mis sisaldavad muu hulgas järgmisi täpsustusi: - Investeeringute kohustuslik vastavusse viimine säästva linnalise liikumiskeskonna kava/integreeritud säästva arengu/üldise linnakavaga, mis on heaks kiidetud või väljatöötamisel; - Liikuvusteenuste katvuse tagamine funktsionaalses ja linnalähedases

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk /siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										piirkonnas. Tagada ühistranspordi prioriseerimine ja edendamine kohalikus liikluses, kavandades eelismarsruute ja bussiradasid kõige sagedasematel/ülekoormatud arteritel; - Avaliku teenindamise leping ettevõtjatega vastavalt määruse (EÜ) nr 1370/2007 sätetele. Kuni 2026. aastani tagavad krahvkonna asukoha linnad (sealhulgas kõik Bukaresti sektorid) vähemalt 40 elektrisõidukite laadimispunkti, mis on juurdepääsetavad avalikule/halduslikule territoriaalsele üksusele.
303	Investeering 1. Säästev linnaline	Märklaud	Elektrisõidukite laadimispunkti		Number	0	5 600	TEINE KVARTAL	2026	Töötavate elektrisõidukite laadimispunktide arv.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk /siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	liikumiskeskond		ktide täiendav arv							

J.3. Laenuga seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform: Linnade kestliku ümberkujundamise poliitikaraamistiku loomine

Reformi eesmärk on võimaldada linnapiirkondades elavatele inimestele, sealhulgas äärealade kogukondadele, paremat juurdepääsu kvaliteetsetele teenustele, nagu liikuvus, eluase ja muud kohalikul tasandil osutatavad avalikud teenused.

Reformiga määratakse kindlaks raamistik, mille kaudu linnakeskused ja linnalähedased piirkonnad kooskõlastavad oma suutlikkust pakkuda kvaliteetseid ja integreeritud teenuseid ning parandada oma kodanike elatustaset. Reformi kaks peamist sammast on suurlinnapiirkondade seadus ja Rumeenia linnapoliitika raamistik. Seaduses määratletakse funktsionaalsed linnapiirkonnad ja nende peamised vastutusalad (liikuvus, eluase ja ruumiline planeerimine); loob organid poliitikaalgatuste ja investeeringute juhtimiseks ja koordineerimiseks funktsionaalsel linnatasandil; tagab nende fiskaalvõimekuse läbipaistvate ja prognoositavate eelarveallikate kaudu; ning võimaldab kaupade ja teenuste ühishankeid funktsionaalse linna tasandil. Raamistikuga toetatakse funktsionaalsete linnapiirkondade loomist ja määratletakse täiendavalt ainupädevus kohalikul tasandil ning need, mida jagatakse kesktasandiga.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026. Suurlinnapiirkondade seadus ja Rumeenia linnapoliitika raamistik kiidetakse heaks ja jõustuvad vastavalt 30. juuniks 2022 ja 31. detsembriks 2022.

Reform: Maaelu kestliku ümberkujundamise poliitikaraamistiku loomine: halduskonsortsiumide loomine funktsionaalsetes maapiirkondades

Reformi eesmärk on võimaldada maapiirkondades elavatele inimestele, sealhulgas äärealade kogukondadele, paremat juurdepääsu kvaliteetsetele teenustele, nagu liikuvus, eluase ja muud kohalikul tasandil osutatavad avalikud teenused.

Reformi eesmärk on integreerida poliitika ja teenuste osutamine maapiirkondade haldusterritoriaalsetes üksustes, et suurendada heaolu vähemates piirkondades⁴⁸. Eelkõige peavad haldusseadustiku muudatused võimaldama luua halduskonsortsiуме funktsionaalsetes maapiirkondades, mis on majanduslikult ja sotsiaalselt integreeritud naabruses asuvad maapiirkondade haldusüksused, mis seisavad silmitsi sarnaste probleemide ja arenguvõimalustega (nt ühiste loodusvarade lähedus, samade struktuursete vapustuste oht). Lisaks määratletakse muudatustes funktsionaalsete maapiirkondade kohtukord ja vastutusalad; luua organid poliitikaalgatuste ja investeeringute juhtimiseks ja koordineerimiseks funktsionaalse maapiirkondade tasandil; tagada nende fiskaalvõimekus läbipaistvate ja prognoositavate eelarveallikate kaudu; ning võimaldada haldusüksuste osutatavate avalike teenuste täielikku digitaalset integreerimist, sealhulgas ühishangete kasutamist kaupade ja teenuste pakkumiseks funktsionaalse maapiirkonna tasandil.

⁴⁸Territoriaalsed haldusüksused on määratletud kui „maapiirkonnad“ vastavalt „Territoriaalsete tüpoloogiate metodoloogilise käsiraamatu 2018. aasta väljaandele“ (tuntud ka kui DEGURBA metoodika) või väikeste piirkondade tõhustatud liigitusele OECD poolt (Fadic, M. et al. (2019), „Classifying small (TL3) regions based on majorpolitan population, low density and distanceness“ (Väikeste (TL3) piirkondade liigitamine suurlinnapiirkondade, hõreda asustuse ja kauguse alusel), OECD regionaalarengu töödokumendid, nr 2019/06, OECD Publishing, Pariis, <https://doi.org/10.1787/b902cc00-en>).

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026. Haldusseadustiku muudatused, mis võimaldavad luua funktsionaalsetes maapiirkondades halduskonsortsiumid, jõustuvad 31. detsembriks 2022.

Reform: Eluaseme kvaliteedi parandamine

Reformi eesmärk on vähendada haavatavate rühmade ja rühmade, eelkõige linna- ja maapiirkondade marginaliseerunud kogukondades elavate inimeste suurt puudust.

Reform viiakse ellu õigusakti jõustumisega, et tagada riikliku eluasemestrategia ja selle tegevuskava rakendamine, sealhulgas selliste mehhanismide abil nagu suurlinnapiirkonnad ja halduskonsortsiumid. Samuti tuleb nendele dokumentidele lisada eluasemevajaduste kaardistamine, eelkõige marginaliseerunud kogukondades ja rühmades, sealhulgas mitteametlikes asundustes linna- ja maapiirkondades. Reformiga tagatakse vastastikune täiendavus olemasolevate või tulevaste ühenduse integreeritud keskuste investeeringutega (st haridus-, sotsiaal- ja põhiliste tervishoiuteenuste osutamine), mida rahastatakse ESF+ ja tulevase ühtekuuluvuspoliitika raames, ning see ei tohi põhjustada sotsiaalset segregatsiooni.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026. Õigusakt, millega tagatakse riikliku eluasemestrategia ja tegevuskava rakendamine, võetakse vastu ja see jõustub 30. juuniks 2022.

Reform 5: Planeerimissüsteemi arendamine – ruumilise planeerimise, linnaplaneerimise ja ehituse koodeks

Reformi eesmärk on parandada üldist territoriaalset planeerimist lihtsustatud ja digiteeritud ruumilise planeerimise dokumentide ja menetluste abil, parandada ruumiliste ja territoriaalse planeerimise dokumentide kättesaadavust ja läbipaistvust ning suurendada energiatõhusate ja kestlike lahenduste kasutamist ehituses.

Reform viiakse ellu ruumilise planeerimise seadustiku jõustumisega. Seadustikuga lihtsustatakse ja ühtlustatakse ruumilise planeerimise ja üldplaneeringute esitamise, ajakohastamise ja geoinfosüsteemidesse ülevõtmise viisi ning meetmeid energiatõhususe suurendamiseks ja õhukvaliteedi parandamiseks siduvate ehitusstandardite kaudu kõigis haldusüksustes ning funktsionaalsetes linna- ja maapiirkondades. Samuti sisaldab juhend ajakohastatud linnaplaneerimisdokumentides sätteid, mille eesmärk on vähendada funktsionaalsete linna- ja maapiirkondade elanike pendelrände aega ja vahemaad. Uus andmeplatvorm, mis on osa territoriaalsest vaatluskeskusest, koondab linnaplaneerimise protsessi aluseks olevad standarditud ja digiteeritud kaardid ja strateegilised dokumendid ning tagab üldsuse juurdepääsu kõigile kavadele, samuti kõige uuematele ruumilise ja territoriaalse planeerimise dokumentidele.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026. Ruumilise planeerimise, linnaplaneerimise ja ehituse seadustik jõustub 31. märtsiks 2023 ning operatiivne andmeplatvorm, mis võimaldab territoriaalse vaatluskeskuse osana täielikku digitaalset juurdepääsu ruumilise ja territoriaalse planeerimise dokumentidele, hakkab toimima 30. juuniks 2023.

Investeering 2 Noorsoole ning tervishoiu- ja haridustöötajatele eluaseme ehitamine

Investeeringu eesmärk on parandada puudustkannatavate noorte ning tervishoiu- ja haridustöötajate juurdepääsu kvaliteetsele eluasemele, pakkudes selliseid teenuseid marginaliseerunud kogukondades ja tõrjutud rühmades.

Investeering hõlmab uute eluasemete ehitamist haavatavatest kogukondadest ja rühmadest pärit noortele kooskõlas riikliku eluasemestrategia ja tegevuskava sätetega ning sellega kaasnevad meetmed sihtrühmade sotsiaalse ja majandusliku integratsiooni edendamiseks. Majad ehitatakse võrdselt tervishoiu- ja haridustöötajatele linna- ja maapiirkondades, kus elavad marginaliseeritud kogukonnad ja rühmad ning kus on eelnevalt tuvastatud puudus tervishoiu- ja haridusteenuste osutamisel. Uued hooned peavad vastama eesmärgile saavutada vähemalt 20 % väiksem primaarenergia nõudlus kui riiklike suuniste kohane liginullenergiahoonete nõue, mis tagatakse energiamärgistega.

Investeering viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering 3 Üldkasutatavate hoonete mõõdukas taastamine, et parandada avalike teenuste osutamist haldusterritoriaalsete üksuste poolt

Investeeringu eesmärk on parandada kohalike avalike teenuste osutamist. Investeeringuga rahastatakse avaliku sektori hoonete mõõdukat renoveerimist kohalikul tasandil. See puudutab ainult neid avalikke hooneid linnades ja valdades, mis on mõeldud kodanikele avalike teenuste osutamiseks (nt linnavalitsuse hooned, sotsiaalteenused). Investeering seisneb 1015481 ruutmeetri suuruse pinna renoveerimises abikõlblikes üldkasutatavates hoonetes. Renoveerimine peaks kaasa tooma primaarenergia nõudluse 30 % vähenemise, nagu näitavad energiamärgised.

Investeering viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering 4 ruumilise planeerimise ja linnaplaneerimise dokumentide arendamine/ajakohastamine GIS-vormingus

Selle investeeringu eesmärk on suurendada digitaalset juurdepääsu ruumilise planeerimise ja linnaplaneerimise dokumentidele.

Investeeringuga rahastatakse ruumilise planeerimise ja linnaplaneerimise dokumentide, sealhulgas säästva linnalise liikumiskeskonna kavade väljatöötamist või ajakohastamist. Kõik dokumendid töötatakse välja digitaalsel kujul kooskõlas ruumilise planeerimise, linnastumise ja ehituse koodeksiga ning need kinnitab riiklik tugiasutus. Dokumendid laaditakse üles territoriaalse vaatluskeskuse platvormile.

Investeering viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

J.4. Laenu eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
307	Reform 2. Linnade kestliku ümberkujundamise poliitikaraamistiku loomine – Rumeenia linnapoliitika	Vaheeesmärk	Suurlinnapiirkondade seaduse jõustumine	Suurlinna-alade seaduse jõustumisele viitava seaduse säte				TEINE KVARTAL	2022	Suurlinna-alade seadus: - määratleda kriteeriumid suurlinnapiirkondade ja selle poliitiliste pädevuste piiritlemiseks, nimelt: liikuvus, ruumiline planeerimine, linnaarendus, elamumajandus ja muud kohalikul tasandil osutatavad avalikud teenused, mis käsitlevad muu hulgas äärealade kogukondade, sealhulgas mitteametlike asulate probleeme; - asutada suurlinnapiirkonna tasandil koordineeriv asutus, et juhtida ja jälgida poliitikameetmete rakendamist ja investeeringuid suurlinnapiirkonda kuuluvates

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas e	Ees mär k	Nõuded	Aasta	
										haldusterritoriaalsetes üksustes, mille eesmärk on parandada ühenduvust, ruumilist planeerimist, roheline taristu arendamist ning juurdepääsu tööhõivele, tervishoiuteenustele ja haridusele, sealhulgas ebasoodsas olukorras olevates piirkondades/äärsetes piirkondades elavatele inimestele, ning tagada suuremad majanduslikud võimalused asundustele linnalähedastes piirkondades kesklinna ümbruses; - tagada iga suurlinnapiirkonna eelarve koostamiseks läbipaistev ja prognoositav raamistik (sealhulgas kriteeriumid, meetoodika), mis põhineb funktsionaalse

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										linnapiirkonna moodustavate haldusüksuste osamaksetel ja vajaduse korral keskvalitsuse ülekannetel riiklike arenguprogrammide kaudu, mida igal aastal rahastatakse riigieelarvest, mis põhineb iga suurlinnapiirkonna tasandil taotletavate poliitikaeesmärkidega seotud tulemuskriteeriumidel, võimaldab korraldada ühishankeid kaupade ja teenuste pakkumiseks funktsionaalse piirkonna tasandil.
308	Reform 2. Linnade kestliku ümberkujundamise poliitikaraamistiku loomine	Vaheeesmärk	Rumeenia linnapoliitika raamistiku kehtestamist käsitleva valitsuse	Valitsuse otsuse säte Rumeenia linnapoliitika raamistiku jõustumise				NELJAS KVARTAL	2022	Valitsuse otsusega: - määrata kindlaks riikliku ja kohaliku tasandi ametiasutuste rollid ja kohustused Rumeenia linnapoliitika rakendamisel

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
			otsuse jõustumine	kohta						- kestliku arengu põhimõtete integreerimine linnaplaneerimisdokumentidesse, sealhulgas looduspõhiste lahenduste jõustamise kaudu - rakendada Rumeenia linnapoliitika esmatahtsatest eesmärkidest tulenevad peamised tulemusnäitajad (st parem liikuvus, parem ruumiline planeerimine, paremad elamistingimused, kohalikud avalikud teenused tõrjutud/äärepoolseimatele kogukondadele ja juurdepääs ühistranspordile) - luua stabiilne ja prognoositav rahastamismehhanism linnapoliitika rakendamiseks - soodustada kohalikku koostööd, stimuleerides funktsionaalse linnapiirkonna tasandil välja

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										pakutud ja säästva integreeritud linnaarengu kavade koostöös olevaid säästva linnaarengu projekte.
309	Reform 2. Linnade kestliku ümberkujundamise poliitikaraamistiku loomine	Märklaud	Elukvaliteedi paranemine linnapiirkondades		Protsent (%)	30,7 %	40 %	TEINE KVARTAL	2026	Eesmärk viitab elukvaliteedi paranemisele linnapiirkondades 10 protsendipunktiga (st nende inimeste osakaalu suurenemine, kes vastasid positiivselt väitele „Olen rahul linnas elamisega: kokku), alates 2020. aasta teisest kvartalist (lähtetasemena) kuni 2026. aasta teise kvartalini, kasutades metoodikat, mis sarnaneb Euroopa linnade elukvaliteedi uuringus kasutatud metoodikaga. Küsitluse läbiviimisel kasutatakse välist teenuseosutajat.
310	Reform 3. Maaelu kestliku		Sellise õigusakti	Õigusakti jõustumisele				NELJAS KVART	2022	Haldusseadustiku muudatustega luuakse

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	ümberkujundamise poliitikaraamistiku loomine: halduskonsortsiumide loomine funktsionaalsetes maapiirkondades		jõustumine, millega muudetakse haldusseadustikku ja luuakse halduskonsortsiumid naabruses asuvates maa- või peamiselt maapiirkondade haldusterritoriaalsetes territoriaalksustes, mis on funktsionaalsed maapiirkonnad.	viitava seaduse säte				AL		funktsionaalsetes maapiirkondades (nagu on määratletud linnastumise astme (DEGURBA) meetodika kohaselt) halduskonsortsiumid, mis näitavad teatavat majanduslikku ja sotsiaalset integratsiooni ja/või seisavad silmitsi sarnaste probleemide ja arenguvõimalustega (nt ühiste loodusvarade lähedus, samade struktuursete šokkide oht). Õigusaktide muudatused: Määrata kindlaks maapiirkondade funktsionaalsel lähenemisviisil põhinevate halduskonsortsiumide õiguslik kord ja kohustused, et parandada riiklike sotsiaal-, haridus- ja tervishoiuteenuste tõhusust ning toetada füüsilisest

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas e	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										isikust ettevõtjaid põllumajanduses (nt turulepääs ja tihedam koostöö) ning selliste investeeringute rakendamise tõhusus, mis aitavad parandada territoriaalset ühtekuuluvust, maapiirkondade integratsiooni ning loodus- ja kultuuripärandi jätkusuutlikku kapitaliseerimist. - Luua igale halduskonsortsiumile vastav organ, mis tegeleb rohkemate kohalike ametiasutuste tegevusega ja aitab kaasa asjaomaste avaliku sektori asutuste strateegiliste eesmärkide elluviimisele. Asutus haldab järgmist liiki avalikke teenuseid: territoriaalne ja linnaplaneerimine;

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas e	Ees mär k	Nõuded	Aasta	
										riigihanked otseinvesteeringud;242 avaliku ja erasektori haldamine; finants- ja raamatupidamisarvestus; juriidilised isikud; sotsiaalabi; põllumajandusregister; rahvastikuregister; katastre. - Tagada läbipaistev ja prognoositav eelarve, mis koosneb halduskonsortsiumide moodustavate haldusüksuste osamaksetest ja keskvalitsuse ülekannetest, mis põhinevad läbipaistvatel tulemuskriteeriumidel, mis on seotud poliitikaeesmärkidega funktsionaalse maapiirkonna tasandil. - Võimaldada haldusüksuste ja konsortsiumide osutatavate avalike teenuste

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										täielikku digitaalset integreerimist, et osutada avalikke teenuseid kodanikele ja ettevõtjatele lühemal ajal, sealhulgas kaupade ja teenuste ühishangete kaudu funktsionaalse maapiirkonna tasandil.
311	Reform 3. Maaelu kestliku ümberkujundamise poliitikaraamistiku loomine: halduskonsortsiu mide loomine funktsionaalsetes maapiirkondades	Märklaud	Vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vähendamine maapiirkondades		Protsent	45,4 %	38 %	TEINE KVARTAL	2026	Vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse määra vähenemine maapiirkondades Eurostati näitaja (ILC_PEPS13) kohaselt vähemalt 7,4 protsendipunkti võrra, kasutades 2020. aasta lähtenäitajat 45,4 %.
312	Reform 4. Eluaseme kvaliteedi parandamine	Vaheeesmärk	Õigusakti jõustumine, et rakendada riiklikku eluasemestr	Seaduse säte, mis osutab õigusakti jõustumisele, et rakendada riiklikku				TEINE KVARTAL	2022	Seadusandliku aktiga tagatakse riikliku eluasemestrategia ja tegevuskava rakendamine, et parandada eluaseme kvaliteeti haavatavate kategooriate ja

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
			ateegiat ja väga halbade elamistingimuste vähendamise tegevuskava	eluasemestrateegiat ja väga halbade elamistingimuste vähendamise tegevuskava						väga halbade elamistingimustega rühmade jaoks, eelkõige linna- ja maapiirkondade marginaliseerunud kogukondades elavate inimeste puhul. Strateegias ja tegevuskavas tehakse järgmist: - koos eluasemevajaduste kaardistamisega eelkõige marginaliseerunud kogukondades ja rühmades, sealhulgas mitteametlikes asundustes linna- ja maapiirkondades (vastavalt marginaliseeritud kogukondade atlase ajakohastatud versioonile); - tagada lähenemisviis, millega tagatakse ESF-ist ja tulevastest ühtekuuluvuspoliitika fondidest rahastatavate olemasolevate või tulevaste

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										ühenduse integreeritud keskuste investeeringute (st haridus-, sotsiaal- ja põhiliste tervishoiuteenuste osutamine) vastastikune täiendavus/matkendamine. - tagada täiendav juurdepääs haridus- ja tervishoiuteenustele marginaliseerunud kogukondades (nagu on kindlaks määratud marginaliseeritud kogukondade atlase ajakohastatud versioonis) - ei tohi põhjustada sotsiaalset segregatsiooni - tagada võimalus kasutada investeeringute tegemiseks suurlinnapiirkondi, halduskonsortsiume ja kogukondadevahelisi arenguühendusi.
313	Reform 4. Eluaseme	Märklaud	Eluasemete ülerahvastat		Protsent	45,1 %	39 %	TEINE KVART	2026	Eurostati näitaja (ILC LVHO05A) kohaselt

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas e	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	kvaliteedi parandamine		use protsent on väiksem					AL		väheneb eluasemete ülerahvastatuse määr 6,1 protsendipunkti võrra, võttes aluseks 2020. aasta lähtetaseme 45,1 %.
314	Reform 4. Eluaseme kvaliteedi parandamine	Märklaud	Mitteametlikes asundustes elava elanikkonna väiksem osakaal		Protsent	0	20 %	TEINE KVARTAL	2026	Eesmärk on vähendada funktsionaalsetes linnapiirkondades asuvates mitteametlikes asundustes elava elanikkonna osakaalu ja suurendada nende integratsiooni kogukondadesse. Nende isikute arv, kes elavad mitteametlikes asundustes, kus eluruumid on halvad või puuduvad, määratakse kindlaks pärast territoriaalse ja linnaplaneerimise seaduse kohaselt välja töötatud kaardistamisprotsessi.
315	Reform 5. Planeerimissüsteemi arendamine – ruumilise	Vaheeesmärk	Ruumilise planeerimise, linnaplaneer	Ruumilise planeerimise, linnaplaneeri				KVARTAL	2023	Ruumilise planeerimise, linnaplaneerimise ja ehituse seadustikuga rakendatakse muu hulgas järgmist:

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas e	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	planeerimise, linnaplaneerimise ja ehituse koodeks		imise ja ehituse seadustiku jõustumine	mise ja ehituse seadustiku jõustumisele viitava seaduse säte						- halduskoormuse vähendamine, haldusaktide väljaandmise tähtaegade lühendamine ning uute mehhanismide kasutuselevõtmine, et tagada ehituses tõhusamad, digitaliseeritud ja kvaliteetsemad haldusprotsessid, sealhulgas planeerimisstruktuurid funktsionaalsete linnapiirkondade tasandil; - kõigi ruumiliste ja üldiste linnaplaneeringute ajakohastamine ja ülevõtmine geoinfosüsteemidesse (GIS) ning kooskõla Rumeenia linnapoliitika uute põhimõtetega (säästva transpordi edendamine ja liiklusohutuse parandamine, looduspõhiste lahenduste/roheline ja sinise

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										taristu kasutamise), sealhulgas funktsionaalsete linna- ja maapiirkondade tasandil; - meetmed energiatõhususe suurendamiseks ja õhukvaliteedi parandamiseks siduvate ehitusstandardite abil kõigis haldusüksustes ning funktsionaalsetes linna- ja maapiirkondades - Ajakohastatud linnaplaneerimisdokumentide konkreetsed sätted, mille eesmärk on vähendada funktsionaalsete linna- ja maapiirkondade elanike pendelrände aega ja vahemaad (nn 15-minutilise linna kontseptsiooni rakendamine, st: keskendumine paremale juurdepääsule asjakohastele rajatistele).

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										Juhenddokumendi/käsiraamatu väljatöötamine ja vastuvõtmine, et hõlbustada tolliseadustiku uute sätete rakendamist.
316	Reform 5. Planeerimissüsteemi arendamine – ruumilise planeerimise, linnaplaneerimise ja ehituse koodeks	Vaheeesmärk	Koostalitlusvõimelise digitaalse linnaandmeplatvormi kasutuselevõtmine (osana territoriaalsest vaatluskeskusest)	Digiplatvormi kasutuselevõtmine (osana territoriaalsest vaatluskeskusest)				TEINE KVARTAL	2023	Territoriaalse vaatluskeskuse osana võetakse kasutusele standarditud andmeplatvorm, mis võimaldab: - Üldsuse juurdepääs kõige uuematele ruumilise ja territoriaalse planeerimise dokumentidele, mis vastavad riigi kõigile territoriaalsetele haldusüksustele - kohalike ametiasutuste võimalus väljastada linnaplaneerimistõendeid ja ehituslube koos kõigi asjaomaste avaliku sektori asutuste andmebaasidega (nt maksuamet) ja kasutada valitsuse pilvandmetöötajate jaoks kättesaadavat taristut

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas e	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										- reaalajas andmete (nt andmed linnakorralduse, kõigi piirangute ja maa lubatud kasutamise kohta) edastamine kõigile huvitatud isikutele, sealhulgas üldsusele, et tagada planeerimissertifikaatide ja ehituslubade väljastamise läbipaistvus; - linnaplaneerimise dünaamiline juhtimine (andmete pidev ajakohastamine, võttes arvesse tehtud muudatusi – näiteks üldise linnaplaneerimise näitajate muutmine Zonali linnaplaneeringuga), mis võimaldab haldusüksustel, sealhulgas funktsionaalses linna- ja maapiirkondades, koordineerida kohalikul tasandil selliste

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										poliitikameetmete rakendamist nagu energiatehnika, keskkond, elamumajandus ja transport.
317	Investeering 2. Eluaseme ehitamine noortele ning tervishoiu- ja haridustöötajatele	Vaheeesmärk	Kõigi rahastamise pingute allkirjastamine haavatavatest kogukondadest ja rühmadest pärit noortele ning linna- ja maapiirkondade tervishoiu- ja haridustöötajatele eluaseme	Lepingute allkirjutamine				NELJAS KVARTAL	2022	Toetuste rahastamise kava koostatakse riikliku elamumajandusstrateegia ja tegevuskava sätete alusel, mis on kooskõlas vahe-eesmärgi 312 spetsifikatsioonidega. Rahastamiskava on avatud kõigile haldusüksustele/suurlinnapiirkondadele/halduskonsortsiumidele ja vastab järgmistele kohustuslikele spetsifikatsioonidele: A) Noortele mõeldud eluasemed antakse halduslikele territoriaalüksustele/halduskonsortsiumidele/suurlinna piirkondadele, tuginedes integreeritud

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas e	Ees mär k	Nõuded	Aasta	
			ehitamiseks							tegevuskavale, mille eesmärk on parandada haavatavates kogukondades ja rühmades elavate noorte ja nende leibkondade elutingimusi, sealhulgas meetmed sihtrühmade sotsiaalse ja majandusliku integratsiooni edendamiseks. Toetust saavad noored peavad kumulatiivselt vastama tingimusele, et nad on pärit haavatavast kogukonnast/rühmast vanuses 18–35 aastat, kusjuures sissetulek pereliikme kohta on väiksem kui keskmine kuupalk majanduse kohta, ei oma maja/neil ei ole maja, kes elab praegu ülerahvastatud või vaestes

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas e	Ees mär k	Nõuded	Aasta	
										tingimustes. Kriteeriumides võetakse arvesse ka seda, kas noortel on üks või mitu last oma leibkonnas. B) Meditsiini- ja haridustöötajate eluasemeüksused antakse halduslikele territoriaalüksustele/haldus konsortsiumidele/suurlinna piirkondadele integreeritud tegevuskava alusel, mille eesmärk on parandada meditsiini- või haridusteenuseid haavatavatele kogukondadele ja rühmadele, mis on kindlaks tehtud vajaduste kaardistamisel, eelkõige marginaliseeritud kogukondades ja rühmades. Samuti tehakse

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas e	Ees mär k	Nõuded	Aasta	
										investeering seoses investeeringutega haridusse, tervishoidu (nt haiglaeelse meditsiinitaristu arendamine eesmärgiga suurendada juurdepääsu põhilistele meditsiiniteenustele) ning riikliku taaste- ja vastupidavuskava renoveerimislaine komponentidega, samuti praeguse komponendi 3. investeeringuga (avaliku sektori hoonete mõõdukas renoveerimine), rakenduskavadega (2014– 2020 ja 2021–2027) või muude programmidega.
318	Investeering 2. Eluaseme ehitamine	Märklaud	Haavatavate st kogukondad		Number	0	3 49 0	TEINE KVART AL	2026	Haavatavatest kogukondadest/rühmadest pärit noorte eluasemeüksuste

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas e	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	noortele ning tervishoiu- ja haridustöötajatele		est/rühmade st pärit noortele ehitatud eluasemeüksused							arv, mida toetavad sellised täiendavad meetmed nagu sotsiaal-, haridus-/tööturumeetmed kõigile eelnevalt kindlaks määratud noortele kooskõlas vaheeesmärgi 317 nõuetega. Uued hooned peavad vastama eesmärgile saavutada primaarenergia nõudlus, mis on vähemalt 20 % väiksem kui riiklike suuniste kohane liginullenergiahoonete nõue, mis tagatakse energiamärgistega.
319	Investeering 2. Eluaseme ehitamine noortele ning tervishoiu- ja haridustöötajatele	Märklaud	Tervishoiu- ja haridusvaldkonna spetsialistidele ehitatud elamuüksused		Number	0	873	TEINE KVARTAL	2026	Selliste elamuüksuste arv, mis on ehitatud tervishoiu- ja haridustöötajatele linnades või maapiirkondades, kus juurdepääs haridusele ja tervishoiule on spetsialistide puuduse tõttu ebapiisav, nagu on kindlaks tehtud vaheeesmärgis 317.

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										Uued hooned peavad vastama eesmärgile saavutada primaarenergia nõudlus, mis on vähemalt 20 % väiksem kui riiklike suuniste kohane liginullenergiahoonete nõue, mis tagatakse energiamärgistega.
320	Investeering 3. Üldkasutatavate hoonete mõõdukas renoveerimine, et parandada haldusterritoriaalsete üksuste avalike teenuste osutamist	Vaheeesmärk	Lepingute allakirjutamine üldkasutatavate hoonete mõõdukaks renoveerimiseks	Lepingute allakirjutamine				NELJAS KVARTAL	2022	Kavas sätestatakse üldkasutatavate hoonete mõõduka renoveerimise kriteeriumid ja tingimused, mis hõlmavad muu hulgas järgmisi tingimusi: - Abikõlblikud on ainult linnad ja vallad - Abikõlblikud on ainult üldkasutatavad hooned, mille eesmärk on pakkuda kohalikke avalikke teenuseid (nt linnavalitsuse hooned, sotsiaalteenused). - Mõõdukate moderniseerimisprojektidega vähendatakse

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										primaarenergia nõudlust 30 %, mida tõendatakse energiamärgistega. Üldkasutatavate hoonete mõõdukasse renoveerimisse tehtavate investeeringute puhul ei tohi süsteemi muude kui energiatõhususega seotud kulud ületada 10 % kogukuludest.
322	Investeering 3. Üldkasutatavate hoonete mõõdukas renoveerimine, et parandada haldusterritoriaalsete üksuste avalike teenuste osutamist	Märklaud	Renoveeritud üldkasutatavate hoonete pindala ruutmeetrites		Ruutmeetrite arv	0	1 015 481	TEINE KVARTAL	2026	Eesmärk hõlmab kogu hoonestatud ala, mida tuleb mõõdukalt renoveerida, väljendatuna ruutmeetrites ja mida tõendab primaarenergia nõudluse 30 % vähenemine energiamärgistega.
323	Investeering 4. Ruumilise planeerimise ja linnaplaneerimise	Vaheeesmärk	Lepingute allkirjastamine ruumilise planeerimise	Lepingute allakirjutamine				NELJAS KVARTAL	2022	Kavas sätestatakse ruumilise planeerimise, linnaplaneerimise ja säästva linnalise liikumiskeskonna

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas e	Ees mär k	Nõuded	Aasta	
	dokumentide väljatöötamine/ajakohastamine GIS-vormingus		e, linnaplaneerimise ja säästva linnalise liikumiskeskonna kavade dokumentide väljatöötamiseks/ajakohastamiseks.							kavade väljatöötamise/ajakohastamise rahastamise kriteeriumid ja tingimused. Dokumentide koostamine/ajakohastamine töötatakse välja digitaalsel kujul kooskõlas vaheeesmärkide 288 ja 315 sätetega. Säästva linnalise liikumiskeskonna kava kinnitab säästva linnalise liikumiskeskonna kava optimeerimise riiklik rühm, mis on loodud kooskõlas vaheeesmärgi 289 sätetega, ning ruumilise planeerimise ja linnaplaneerimise dokumendid laaditakse üles territoriaalsesse vaatluskeskusesse. Tagatakse integreerimine vaheeesmärgis 316 kirjeldatud digiplatvormiga.

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas e	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
325	Investeering 4. Ruumilise planeerimise ja linnaplaneerimise dokumentide väljatöötamine/ajakohastamine GIS-vormingus	Märklaud	Ruumilise planeerimise, linnaplaneerimise ja säästva linnalise liikumiskeskonna kavad, mis on koostatud ja üle võetud territoriaalse vaatluskeskuse platvormil		Number	0	298	TEINE KVARTAL	2026	Digitaalselt töötatakse välja ja võetakse vastu vähemalt 298 ruumilise planeerimise, linnaplaneerimise ja linnalise liikumiskeskonna kava. Koostatakse 206 Linnakava ülddokumenti (142 omavalitsusüksuste, 39 linnade, 17 linna ja 8 maakondliku asukohaga linnade (sealhulgas Bukaresti) puhul); 4 Maakondade territoriaalne ruumiline planeerimine; 1 Territoriaalse tsooni planeerimise dokumendid; 47 Zonali linnaplaneeringu dokumendid; ning 40 säästva linnalise liikumiskeskonna kava. Kõik dokumendid avaldatakse territoriaalse vaatluse platvormil. Investeering tehakse kooskõlas vahe-eesmärgi 323

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas e	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										nõuetega.

K. KOMPONENT 11: TURISM JA KULTUUR

Turismi ja kultuuri komponendi eesmärk on suurendada sotsiaalset, majanduslikku ja territoriaalset ühtekuuluvust ning luua uusi töökohti, eelkõige maapiirkondades:

- (1) kestliku sotsiaal-majandusliku ümberkujundamise edendamine maapiirkondades ja ebasoodsas olukorras olevates piirkondades, arendades piirkondlike sihtkohtade haldamise organisatsioonide võrgustikku ja toetades kohalikke turismiinvesteeringuid;
- (2) säästva liikuvuse toetamine, luues riikliku Velo võrgustiku, mis hõlmab Eurovelo marsruute; ja
- (3) vähendada lõhet juurdepääsul kultuurile maa- ja suurte linnapiirkondade vahel.

Reformid ja investeeringud aitavad täita 2019. ja 2020. aastal Rumeeniale esitatud riigipõhiseid soovitusi vajaduse kohta „keskendada investeeringud rohe- ja digipöördele, eelkõige kestlikule transpordile ja digiteenuste taristule“ (3. riigipõhine soovitus 2020), võttes samal ajal arvesse piirkondlikke erinevusi (riigipõhine soovitus 4, 2019).

Lähtudes meetmete kirjeldusest taaste- ja vastupidavuskavas ja võttes arvesse põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) kohaseid leevendavaid samme, mis kavas on sätestatud, võib eeldada, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses oluliselt keskkonnamäärke.

K.1. Laenuga seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform 1. Sihtkohtade haldamise organisatsioonide töölerakendamine

Reformi eesmärk on suurendada Rumeenia turismisektori konkurentsivõimet ning edendada kestlikke sotsiaal-majanduslikke muutusi maapiirkondades ja ebasoodsas olukorras olevates piirkondades, võttes vastu vajaliku raamistiku sihtkohtade haldamise organisatsioonide kasutuselevõtmiseks.

Reformi rakendamine seisneb sihtriikide korraldusorganisatsioonide toimimiseks vajaliku õigusraamistiku vastuvõtmises ja kultuuripärandi väärtustamisele pühendatud tegevuskava väljatöötamises, et suurendada Rumeenia turismisektori konkurentsivõimet.

Sihtkohtade korraldusorganisatsioonide loomine ja kasutuselevõtmine põhineb Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) soovitusel, mis on lisatud uuringusse „Sihtkohti korraldavate organisatsioonide tegevus“.

Sihtorganisatsioonide toimimiseks vajalik õigusraamistik sisaldab ka rahastamismehhanismi üksikasjalikku kirjeldust ja selget juhtimismudelit. Tegevuskava viiakse ellu kooskõlas sihtkohtade haldamise organisatsioonide arengustrateegias kavandatud meetmetega ja see peab olema kooskõlas kaardistamistegevuse tulemustega.

Sihtkoha korraldusasutus on juriidiline isik, kes viib kooskõlas kehtivate õigusnormidega ellu iga konkreetse sihtkoha turismi arendamise poliitikat, sealhulgas sihtkoha turunduspoliitikat, ühendades mitmeid teisi organisatsioone, näiteks: ettevõtjad, avaliku sektori asutused, kutse- ja tööandjate ühendused ning reguleerivad asutused. Piirkondlikud sihtkoha korraldusorganisatsioonid kavandatakse nii, et nad moodustaksid tõhusa võrgustiku, mis keskendub kohalikele konkurentsieelistele, ning teevad koostööd riikliku turismiametiga.

Reform viiakse ellu 31. detsembriks 2023.

Investeering 1. 12 turismi-/kultuurimarsruutide edendamine

Investeeringu eesmärk on suurendada valitud turismisihtkohtade atraktiivsust, arendades 12 temaatilist turismimarsruuti ebasoodsas olukorras olevates Rumeenia maapiirkondades ja luues turismitööstuses uusi töökohti.

Selle investeeringu rakendamine hõlmab rahalist toetust 12 turismimarsruudi edendamiseks ning selliste turismiobjektide ajakohastamiseks/rehabiliteerimiseks, millel on riiklik ja rahvusvaheline mõju optimaalsetes sihtpiirkondades kindlaks määratud 12 marsruudil. 12 temaatilist marsruuti on järgmised: Losside marsruut, Curia, Cula, Rumeenia traditsioonilise gastronoomia marsruut, rikastatud kirikute marsruut, puidust kirikute marsruut, Moldova kloostrite marsruut, Saint Ladislau marsruut, Rooma rummi marsruut, Fortnessi marsruut, Doonau delta kultuurimaastiku taastamine, traditsioonilise arhitektuuriga külade marsruut.

Konkreetsed turismiobjektid on vähemalt 225 ja need valitakse pärast iga sihtkoha korraldusorganisatsiooni optimaalsete sihtkohtade kaardistamist, lähtudes nende suutlikkusest meelitada ligi rahvusvahelisi ja riiklikke turiste ning edendada kestlikke/keskkonnale orienteeritud sotsiaal-majanduslikke muutusi maapiirkondades ja ebasoodsas olukorras olevates piirkondades.

Investeering viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering 2. Muuseumide ja mälestusmärkide ajakohastamine/loomine

Selle investeeringu eesmärk on suurendada kultuuriturismi rõhumisele ja konfliktidele pühendatud muuseumide ja mälestusmärkide arendamise kaudu.

Selle investeeringu rakendamine hõlmab järgmiste muuseumide ja mälestuspaikade ajakohastamist ja loomist: Juudi ajaloo ja holokausti rahvusmuuseum (Bukarest), 89 revolutsiooni mälestusmuuseum (Timișoara), ohvrite mälestusmärk (Sighet), vaikimisvang (Râmnicu Sărat), inimeste sundrände ja industrialiseerimise mälestuskiri (Satu Mare), kommunismi õuduste muuseum (Sfântu Gheorghe), Transilvaania ajalooline gallery, robide jõgi – The Victims Gorge (Aiud).

Uued hooned peavad vastama eesmärgile saavutada vähemalt 20 % väiksem primaarenergia nõudlus kui liginullenergiahoonete nõue vastavalt riiklikele suunistele, mis tagatakse energiamärgistega.

Investeering viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Reform 2. Jalgrattateede kasutuselevõtu raamistik riiklikul tasandil

Reformi eesmärk on aidata kaasa väikelinnade ja maapiirkondade majandusarengule, võttes vastu jalgrattateede ja säästvate turismivormide õigusliku, institutsioonilise ja investeerimisraamistiku.

Reformi rakendamine hõlmab regulatiivset reformi, et luua asjaomased üksused, jalgrattateede kriteeriumid ja jalgrattaturismi edendamise stiimulid.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. märtsiks 2022.

Investeering 3. Velo riikliku koordineerimiskeskuse loomine ja kasutuselevõtmine

Investeeringu eesmärk on aidata kaasa säästvale liikuvusele, edendades jalgrattasõitu uue Velo riikliku koordineerimiskeskuse kaudu.

Selle investeeringu rakendamine hõlmab riigi tasandi uuringut jalgrattaturismi marsruutide kohta, mis on aluseks Velo lennuradade ja -marsruutide digiteerimisele ning riikliku eVelo platvormi väljatöötamisele koos integreeritud digitaalse rakendusega kõigi jalgrattaturismi marsruutide jaoks ja spetsiaalse veebisaidiga.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. septembriks 2022.

Investeering 4. 2 404 km jalgrattamarsruutide kasutuselevõtt

Investeeringu eesmärk on arendada säästvat transporti, arendades jalgrattateede taristut.

Selle investeeringu rakendamine hõlmab 2 404 km uute riiklike jalgrattateede arendamist läbi Rumeenia. Marsruutide asukoht on esmatähtis peamistel turismimarsruutidel.

Investeering viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Reform 3. Kultuurisektori rahastamissüsteemi reformimine

Reformi eesmärk on luua mitteavalikule (era-/sõltumatule) kultuurisektorile ja kultuuritöötajatele stabiilne, prognoositav ja pikaajaline jätkusuutlik õigus- ja haldusraamistik, luues tulevase avaliku poliitika jaoks andmekogumisvahendid, ning alustada protsessi, mis aitab kaasa väikeste maa- ja linnapiirkondade sotsiaalhariduslikule ja kultuurilisele arengule.

Reformi rakendamine seisneb kultuuriprojektide rahastamissüsteemi ja kultuurisektori töötajate toetamist käsitlevate õigusaktide jõustumises.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. märtsiks 2023.

Investeering 5. Kultuurile juurdepääsu parandamine kultuuriliselt ebasoodsas olukorras olevates piirkondades

Selle investeeringu eesmärk on parandada kultuuri kättesaadavust kultuuriliselt ebasoodsas olukorras olevates omavalitsustes.

Selle investeeringu rakendamine hõlmab koostöös kohalike omavalitsustega rahastamise katseprogrammi, et toetada kohalikul tasandil rakendatavaid ühe- või mitmeaastaseid kultuuriprogramme, ning katseprogrammi kultuurihariduse projektide rahastamiseks, millest kasusaajad on maapiirkondades ja väikelinnades asuvad haridusasutused.

Investeering viiakse lõpule 30. juuniks 2024.

Investeering 6. Kultuurivaldkonna rahastamisprotsesside digisüsteemi arendamine

Selle investeeringu eesmärk on töötada välja digitaalne süsteem avaliku sektori vahendite eraldamiseks kultuurisektorites.

Selle investeeringu rakendamine hõlmab sellise digisüsteemi väljatöötamist, mis hõlbustab riikide kultuurivaldkonnas tegutsejate juurdepääsu rahastamisele lihtsustatud ja digiteeritud rakenduste kaudu; registreerib kõik juba antud riiklikud kultuuritoetused, et vältida topeltrahastamist, ja kogub andmeid kultuurikulutuste kohta omavalitsuste tasandil, et võimaldada tõenditel põhinevat otsust kultuuripoliitika valdkonnas, võimaldades samal ajal läbipaistvat juurdepääsu kultuuriprojekte käsitlevale mittekonfidentsiaalsele teabele.

Investeering viiakse lõpule 30. juuniks 2024.

Investeering 7. Filmide tootmise ja levitamise digitaliseerimise kiirendamine

Selle investeeringu eesmärk on suurendada mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate suutlikkust filmitootmises ning kiirendada filmitootjate ja -levitajate digiüleminekut Rumeenias, suurendades digitootmis-, levitamise-, turundus- ja müügiedendussuutlikkust, sealhulgas digitaalse arhiveerimise tehnoloogiat.

Selle investeeringu rakendamine hõlmab sisu arendamist ning filmitootjate ja -levitajate ärisuutlikkuse suurendamist, ühendades projekti rahastamise ja üksuse rahastamise.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. märtsiks 2025.

K.2. Laenu eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/s iht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõõtühik	Lähtetas e	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
326	Reform 1. Sihtkohtade haldamise organisatsioonide töölerakendamine	Vahe-eesmärk	Kaardistatud on kõik Rumeenia piirkondlike sihtkohtade korraldusorganisatsioonid jaoks optimaalsed sihtpiirkonnad	Avaldatud on kõik Rumeenia piirkondlike sihtkohtade turismiametite jaoks optimaalsed sihtpiirkonnad				KVARTAL	2022	Sihtkoha korraldusasutused määravad optimaalsed sihtpiirkonnad kindlaks järgmiste kriteeriumide alusel: – nende suutlikkus meelitada ligi rahvusvahelisi turiste – sotsiaalmajandusliku jätkusuutliku/keskkonnasõbraliku ümberkujundamise edendamine maapiirkondades ja ebasoodsas olukorras olevates piirkondades, täiendades kohaliku fondi komponenti (nt seoses funktsionaalsete maapiirkondadega); – uute töökohtade loomise potentsiaal.
327	Reform 1. Sihtkohtade haldamise organisatsioonide	Vahe-eesmärk	Tegevuskava kultuuripärandi kasutamiseks Rumeenia	Kultuuripärandi kasutamise tegevuskava vastuvõtmine Rumeenia				KVARTAL	2022	Tegevuskava peab olema kooskõlas sihtkohtade turismiameti mitme turismipaketiga. Tegevuskava hõlmab ajavahemikku 2022–2026 ning

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	töölakerandamine		turismisektori konkurentsivõime suurendamiseks	turismisektori konkurentsivõime suurendamiseks						sisaldab konkreetseid iga-aastaseid ja mitmeaastaseid eesmärke ning järgmisi põhimeetmeid: a) määrata kindlaks riikliku ja rahvusvahelise mõjuga alade liigid, mida kasutatakse turismi edendamiseks Rumeenias ning mis aitavad kaasa sotsiaal-majanduslikult jätkusuutliku/keskkonnasõbraliku ümberkujundamise edendamisele maapiirkondades ja ebasoodsas olukorras olevates piirkondades; ning b) kaardistamise tulemusel loodud kultuuriradade kindlaksmääramine. Samuti kirjeldatakse üksikasjalikult peamisi osalejaid, nende rolle ja kohustusi ning oodatavaid tulemusi.
328	Reform 1. Sihtkohtade haldamise organisatsioonide töölakerandamine	Vaheeesmärk	Õigusraamistiku jõustumine valitsuse erakorralise määruse kaudu, mis	DMO asutamise seaduse jõustumisele viitav seaduse säte				KOLMAS KVARTAL	2022	Õigusaktides kirjeldatakse selgelt rahastamismehhanismi, millega toetatakse piirkondlike ja kohalike sihtkohtade korraldusasutuste võrgustiku arendamist, ning kindlat juhtimismudelit. Õigusraamistiku põhielemendid on

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/s iht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
			sisaldab sihtkohtade turismiasutuste võrgustiku arendamist toetava rahastamismehhanismi selget kirjeldust ja selget juhtimismudelit.							järgmised: - Õigusakti eesmärk, sihtkohtade turismiasutuste määratlemine erinevatel territoriaalsetel tasanditel ja teemakohased sihtkohtade turismiasutused; - Parlamendiliikmete andmed; - Miinimumkriteeriumid, mille alusel sihtkoht võib moodustada sihtkohta esindava sihtkohtade turismiasutuse; - Organisatsiooni vorm – sihtkohtade turismiametil on üldkoosolek, juhatus ja töötajad, kes esindavad täitevosa. Sihtkohtade turismiasutused registreeritakse õigusnormide alusel, neil peab olema strateegia ja tegevuskava, et neil oleks strateegia rakendamiseks vajalikud rahalised vahendid. Liikmete poolest on sihtkohtade turismiamet sihtkoha turismivaldkonna ettevõtjate, turismiühenduste ja muude asjaomaste sidusrühmade ning

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/s iht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										kohaliku või maakonna tasandi ametiasutuste esindusorgan. - Juhatuse ja üldkogu ülesannete kirjeldus; - Hääletussüsteem ja otsustusprotsess; - Rahastamismehhanism; - Sihtkohtade turismiametite eesmärgid ja tulemuste jälgimine koos konkreetse aruandekohustusega. Kohaliku või piirkondliku turismi edendamiseks luuakse sihtkohtade turismiamet, võttes arvesse geograafilisi üksusi (maakondi, omavalitsusüksusi).
329	Reform 1. Sihtkohtade haldamise organisatsioonide töölerakendamine	Märklaud	Asutatud sihtkohtade turismiasutused		Number	0	8	NELJAS KVARTAL	2023	.8 Valitsus (kooskõlas vaheeesmärgiga 328) loob sihtkohtade haldamise organisatsioonid, sealhulgas kõik turismi ja kultuuri valdkonnas konkreetses valdkonnas tegutsevad asjaomased üksused, mida juhib sihtkohtade turismiameti täitevkomitee. Sihtkohtade haldamise organisatsioonide tulemuste eest

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/s iht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										vastutavad ühiselt majandus-, ettevõtlus- ja turismiministeerium ning sihtkohtade turismiametite täitevkomitee. Sihtkohtade korraldusorganisatsioonide loomine ja kasutuselevõtmine põhineb Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) soovitusel, mis on lisatud uuringusse „Sihtkohti korraldavate organisatsioonide tegevus“.
330	Reform 1. Sihtkohtade haldamise organisatsioonide töölerakendamine	Märklaud	Piirkondlikes sihtkohtadesse kuuluvatesse maakondadesse meelitatud välis turistide osakaalu suurenemine		Protsent (%)	0	5 %	KVARTAL	2026	Riiklike statistikaametite ametlike andmete ning majandus-, ettevõtlus- ja turismiministeeriumi kogutud andmete põhjal suureneb välis turistide arv 2025. aasta lõpuks võrreldes 2019. aastaga vähemalt 5 %.
331	Investeering 1. 12 turismi-	Märklaud	Kultuurimarsruutidesse		Number	0	225	KVARTAL	2022	Kultuurimarsruutidesse lisatakse vähemalt 225 mälestist, mis

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/s iht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	/kultuurimarsruutide edendamine		lisatavad kultuuriväärtuslikud objektid							valitakse kaardistamise alusel ja paigutatakse peamiselt maa- ja ebasoodsas olukorras olevatesse piirkondadesse, et meelitada ligi turiste ja luua turismitööstuses uusi töökohti. „Mälestised“ on turismi tõmbepunktid (nt lossid, mälestised, kloostrid, traditsioonilised majad), mis lisatakse 12 kultuuriteele ning mille valib komitee ja mis põhinevad konsultatsiooniprotsessil. Minimaalsed valikukriteeriumid on järgmised: a) territoriaalsed, majanduslikud ja sotsiaalsed kriteeriumid, sealhulgas majanduskasv, töökohad, keskendudes vähem arenenud piirkondadele; b) projekti suutlikkus avaldada mõju turismi atraktiivsusele ja kultuurielus osalemise suurenemisele, riigi tasandi ainulaadsusele, võrreldavatele ja

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/s iht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										konkurentsieelistele; c) varem piirkondlikust rakenduskavast ja riiklikust maaelu arengu programmist rahastatud marsruutide teemaga seotud mälestiste lisamine; d) objektide lisamine UNESCO maailmapärandi nimekirja või ajutisesse või soovituslikku nimekirja; e) objektide lisamine ajalooliste ehitiste kategooriasse, mida ei loeta ajaloolisteks mälestisteks. Kultuurimarsruutide hulka arvatakse ainult need objektid, mis pakuvad praegu turistidele juurdepääsu.
332	Investeering 1. 12 turismi-/kultuurimarsruutide edendamine	Vaheeesmärk	Lepingute allkirjastamine 12 lennuliini edendamiseks	Lepingute allkirjutamine				KOLMAS KVARTAL	2022	Lepingute allkirjastamine turismi arendamiseks igal kultuurimarsruudil. Siia kuuluvad järgmised tegevused: – Marsruudiga hõlmatud objektide digiteerimine – Külastajatele mõeldud rakenduse loomine

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/s iht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										– Marsruudil kasutatava(te) marsruudi(te) tähistamine ja signaalimine; – Ühise kultuuripakkumise loomine
333	Investeering 1. 12 turismi-/kultuurimarsruutide edendamine	Vahe-eesmärk	12 kultuurimarsruudi avamine	Turistidele juurdepääsetava 12 kultuurimarsruudi avamine.				KVARTAL	2024	Objektid avatakse üldsusele ja lennuliinid muutuvad toimivaks vastavalt vahe-eesmärgis 331 esitatud lepingutele. Kohad, kus tehakse taastamistöid, on avatud vaid osaliselt, kuni taastamine on lõpule viidud.
334	Investeering 1. 12 turismi-/kultuurimarsruutide edendamine	Vahe-eesmärk	12 kultuurimarsruudiga hõlmatud mälestiste restaureerimis-/renoveerimistööde lepingute allkirjastamine	Lepingute allkirjutamine				TEINE KVARTAL	2026	Rahastamislepingute allkirjastamine 12 kultuuritee alla kuuluvate hoonete (kastid, kirikud, kindlused) renoveerimiseks. Mälestiste puhul, mis on osa 12 kultuurimarsruudi restaureerimisprojektist, hõlmab see järgmist: - hoonete restaureerimine, vajaduse korral juurdepääsutee loomine, külastajate vastuvõtt. - juurdepääsuteede rajamine on

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/s iht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										minimaalne sekkumine, mis võimaldab vähemalt jalakäijate juurdepääsu. Asfaltimistöid ei lisata. Valitud projektide puhul peaks olema lõpule viidud vähemalt teostatavuse eeluuringud ning teostatavusuuring ja kõik asjakohased dokumendid, mis on lõpetatud enne rahastamislepingute allkirjastamist. Rõhumise ja konfliktiga tegeleva muuseumi- ja mälestusahela puhul hõlmavad lepingud hoonete restaureerimistöid, külastuskeskusi ja digiteerimist. Lepingud sisaldavad miinimumnõuet vähendada energiatarbimist vähemalt 50 % võrreldes hoone renoveerimisele eelneva aastase energiatarbimisega, mis tagab primaarenergia säästu 30 % võrreldes renoveerimiseelse olukorraga, ning tagab kooskõla

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/s iht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										tehniliste suunistega „ei kahjusta oluliselt“ (2021/C58/01). Lepingud põhinevad avatud pakkumismenetlusel ja sisaldavad järgmisi elemente: - ala arendamisega seotud tegevuste loetelu (taastamine, külastajate juurdepääs ja kõik põhidokumendis kirjeldatud tegevused) - tööde lõpetamise tähtajad - –kliiritud rahastamismehhanism - tehnilised nõuded ja standardid Iga hankelingu tegevuste ja kõigi elementide loetelu koostatakse (põhidokumendis esitatud) sekkumiste kirjelduse põhjal, mis on esitatud hankedokumentides, sõltuvalt tööde eripärast. Neid elemente kirjeldatakse riigihanke dokumentides.
335	Investeering 1. 12 turismi-/kultuurimarsruutide	Märklaud	Äsja taastatud mälestised avati		Number	0	225	TEINE KVARTAL	2026	Turistidele avatakse 225 taastatud ala. 12 kultuurimarsruudist taastatakse järgmised objektid (võimaldades

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	edendamine									neile täielikult ligi pääseda turistidele ja üldsusele): - 5 lossi - 5 kuriiat - 10 puidust kirikut - 5 „Cula“ (Rumeenia noblemanelamud) - 5 Moldova kloostrit - 5 kirikut/tegevuskohta Saint Ladislause liinil - 5 Rooma kasra - 5 hülssi - 8 traditsioonilist maja Doonau deltas - 172 traditsioonilist maamaja
336	Investeering 2. Muuseumide ja mälestusmärkide ajakohastamine/loomine	Vaheeesmärk	Muuseumide ehitustööde lepingute allkirjastamine	Lepingute allkirjutamine				KVARTAL	2023	Lepingute allkirjastamine rõhumisele ja konfliktidele pühendatud uute muuseumide ehitustöödeks. Mälestised valitakse nende sümbolse väärtuse ja totalitaarse režiimiga seotuse alusel (kohad, mis on olulised rahvustevaheliste konfliktide ja heade kultuuridevaheliste suhete arengu jaoks). Lepingute sõlmimisel lähtutakse avatud ja

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/s iht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										konkurentsipõhisest pakkumismenetlusest ning järgitakse liginullenergiahoonetega seotud ehitusmenetlusi. Uued hooned peavad vastama eesmärgile saavutada vähemalt 20 % väiksem primaarenergia nõudlus kui liginullenergiahoonete nõue vastavalt riiklikele suunistele, mis tagatakse energiamärgistega. Uued muuseumid on järgmised: 1. Transilvaania ajaloo galerii (endine MUTRA – Transilvani tunnuste ja konfliktide muuseum), mis ehitatakse Cluj-Napoca äärelinna. Kõigi väärtuste digiteerimine ja muuseumiseadmete hankimine on osa arendamisest. 2. Rapa Robilor, mälestuskoht Alba maakonnas Aidis vangistatud inimestele. Selle projekti raames ehitatakse objektile ka külastuskeskus. 3. Inimeste sunniviisilise ümberasustamise ja

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/s iht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										üleindustrialiseerimise mälestusmärk, Satu Mare. Rõhumise ja konfliktidega tegelevate muuseumide ja mälestusmärkide lepingud hõlmavad hoonete renoveerimistööid, hoonete, külastuskeskuste ja digiteerimist. Siia kuuluvad järgmised muuseumid ja mälestusmärgid: – Juudi ajaloo ja holokausti rahvusmuuseum, Bukarest – Timișoara 89 revolutsiooni mälestusmärk – Ohvrite mälestusmärk, Sighet – Vaikimisvangla, Râmnicu Sărat – Kommunismi õuduste muuseum, Sfântu Gheorghe.
337	Investeering 2. Muuseumide ja	Märklaud	Avati uued ja renoveeritud muuseumid		Number	0	8	TEINE KVARTAL	2026	Üldsusele avatakse 8 uut või renoveeritud muuseumi ja mälestusmärki: - 3 muuseumi – uus ehitus

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/s iht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	mälestusmärkide ajakohastamine/loomine									- 5 muuseumi – taastamine, renoveerimine, moderniseerimine.
338	Reform 2. Jalgrattateede kasutuselevõtu raamistiku riiklikul tasandil	Vaheeesmärk	Jalgrattaturismi reguleeriva raamistiku jõustumine	Jalgrattaturismi reguleeriva raamistiku jõustumisele viitava seaduse säte				KVARTAL	2022	Jalgrattateede kasutuselevõtu reguleeriva raamistiku (valitsuse otsused) sisaldab järgmisi elemente: – jalgrattaturismi infrastruktuuri kasutuselevõtmise ja järelevalve eest vastutavate institutsioonide (sealhulgas jalgrattateede riikliku koordineerimiskeskuse) loomine; – jalgrattateede tüpoloogiate ja omaduste kindlaksmääramine; – regulatiivsed stiimulid jalgrattaturismi kasutamiseks.
339	Reform 2. Jalgrattateede kasutuselevõtu raamistiku riiklikul tasandil	Vaheeesmärk	Riiklik koordineerimiskeskus Velo Routes on loodud ja toimib	Vastuvõtmine: valitsuse otsus jalgrattateede riikliku koordineerimiskeskuse				TEINE KVARTAL	2022	Velo marsruutide riiklik koordineerimiskeskus asutatakse arengu-, riiklike ehitustööde ja haldusministeeriumis. Riiklik koordineerimiskeskus alustab uuringu ja eVelo rakenduse

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
				loomise kohta						väljatöötamist.
340	Reform 2. Jalgrattateede kasutuselevõtu raamistik riiklikul tasandil	Vaheeesmärk	Põhjalik uuring riiklike jalgrattateede territoriaalse jaotuse kohta	Avaldatud uuring				KOLMAS KVARTAL	2022	Põhjaliku uuringu käigus tehakse kindlaks jalgrattaturismi marsruutide territoriaalne jaotus (2 404 km jalgrattateid), tuginedes põhikriteeriumidele (nt ummikute vähendamine, ökoturismi edendamine), määratakse kindlaks asjaomased osalejad ja integreeritakse olemasolevad algatused loodus- ja kultuuripärandi edendamiseks kooskõlas eesmärgi 338 nõuetega. Uuringu tulemuste põhjal käivitatakse hankemenetlus jalgrattateede kasutuselevõtuks.
341	Investeering 3. Velo riikliku koordineerimiskeskuse loomine ja kasutuselevõtmine	Vaheeesmärk	Integreeritud riiklik eVelo platvorm ja nutitelefonirakendus	Platvormi ja rakenduse arendamine ja avaldamine				KOLMAS KVARTAL	2022	Jalgrattaturismiga seotud temaatilise teabe edastamiseks mõeldud integreeritud digitaalse rakenduse väljatöötamine ja avaldamine. Integreeritud rakendus hõlmab eVelo riikliku platvormi (riiklike jalgrattateede veebisait) ja temaatilise nutitelefonirakenduse

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/s iht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas e	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										loomist kooskõlas eesmärgi 340 nõuetega.
342	Investeering 4. 2 404 km jalgrattamarsruutide kasutuselevõtt	Vaheeesmärk	Jalgrattateede lepingute allkirjastamine	Lepingute allkirjutamine				NELJAS KVARTAL	2022	Rahastamislepingute allkirjastamine 2 404 km uute jalgrattateede ehitamiseks avatud ja konkurentsipõhise pakkumismenetluse alusel. Pakkumismenetlus algab rahastamiskava avaldamisega, milles määratakse kindlaks rahastamiskõlblikkus, kriteeriumid ja lepingute sõlmimise tingimused. Rahastamiskava töötab välja Velo marsruutide riiklik koordineerimiskeskus. Pärast pakkumismenetluse lõppu algavad tööd 2 404 km jalgrattamarsruutidel.
343	Investeering 4. 2 404 km jalgrattamarsruutide kasutuselevõtt	Märklaud	Jalgrattaliikluseks ehitatud ja juurdepääsetavate jalgrattateede kilomeetrid		Kilomeetrid (km)	0	2 404	TEINE KVARTAL	2026	Vähemalt 2 404 km uusi ja juurdepääsetavaid jalgrattateid uuringu tulemuste põhjal kindlaks määratud kohtades.

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/s iht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
344	Reform 3. Kultuurisektori rahastamissüsteemi reformimine	Vaheeesmärk	Kultuurisektori rahastamissüsteemi käsitleva seaduse jõustumine	Seaduse säte, mis viitab kultuurisektori rahastamise õigusraamistiku jõustumisele				KOLMAS KVARTAL	2022	Vaheeesmärk keskendub kultuuriprojektide stabiilse rahastamissüsteemi tagamisele. Ajakohastatud seaduses sätestatakse kultuurisektori stabiilne rahastamismehhanism riigieelarvest, keskendudes järgmisele: vähendada maa- ja väikelinnade ning suurte linnapiirkondade vahelist lõhet kultuurile juurdepääsul, toetada kultuurilist mitmekesisust ja sotsiaalset kaasatust ning soolist võrdõiguslikkust, toetada loomemajandust ja suurendada kultuurisektori majanduslikku potentsiaali. Õigusaktid, mis kiidetakse heaks ja jõustuvad, on järgmised: Kultuurivaldkonna tagastamatu rahastamise õigusraamistik (valitsuse määrus 51/1998); – Audiovisuaalvaldkonna rahastamine kooskõlas ühenduse

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										suunistega. Seadusandlikud muudatused põhinevad muu hulgas tulemustel, mis saadakse kultuuriteenuste avaliku ja erasektori pakkumiste kaardistamisel riiklikul ja kohalikul tasandil, täiendavate prognoositavate ja läbipaistvate rahastamisallikate kindlakstegemisel ja pakkumisel, juhtimismehhanismil, millel on selged kohustused avaliku sektori asutustele riiklikul ja kohalikul tasandil; rahastamise väljamaksmise mehhanism, mille tingimuseks on poliitikaeesmärkidega seotud peamiste tulemusnäitajate saavutamine.
345	Reform 3. Kultuurisektori rahastamissüsteemi reformimine	Vaheeesmärk	Kultuuritöötajate põhikirja käsitleva seaduse jõustumine	Seaduse säte, mis viitab kultuuritöötajate põhimääruse õigusliku raamistiku				KVARTAL	2023	Jõustub kultuuritöötajate põhikirja käsitlev uus õigusraamistik, mis sisaldab mitmesuguseid poliitikasuundi ja pakub välja konkreetseid meetmeid, mis käsitlevad kunstnike ees seisvaid konkreetseid probleeme ja on

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/s iht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
				jõustumisele						mõeldud kunstnike kaitsmiseks, näiteks: - liikmesriikide ja ELi dokumentides määratletud „kunstliku töö“ ja „kultuuritöö“ tööhõive selge määratlus; - miinimumstandardid ja -nõuded õigus- ja sotsiaalkaitseraamistike kohaldamisalas (nt töötingimused, maksustamine ning juurdepääs sotsiaalkindlustusele ja muudele hüvitistele, õiglase tasustamine); - sotsiaalkaitsesüsteemide sätted, mis võimaldavad kultuuritöötajatele juurdepääsu sellistele hüvitistele nagu töötus, tervisekaitse, pangalaenu, rahastamine, pension. - vahendid vabakutselise kultuurikunstniku (kunstnikud ja nendega seotud elukutsed) (õiguslikuks) tuvastamiseks ning sotsiaalkaitsesüsteemi kaasamise mehhanismide loomiseks. - muud meetodid kultuuritöötaja

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/s iht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										sotsiaal-ametialase staatuse ja tingimuste parandamiseks.
346	Investeering 5. Kultuurile juurdepääsu parandamine kultuuriliselt ebasoodsas olukorras olevates piirkondades	Vaheeesmärk	Rahastamislepingute allkirjastamine	Lepingute allkirjutamine				KVARTAL	2023	Kultuurivaldkonnas tegutsejate ja avaliku sektori rahastamisasutuse vahel tuleb sõlmida lepingud, et kehtestada õigusraamistik kultuurile juurdepääsuks kultuurile juurdepääsuks maapiirkondades ja väikelinnades, kus avalikke kultuuriteenuseid vähe või üldse ei pakuta, kultuuriprojektide kaudu antavale toetusele. Lepingud sõlmib riiklik kultuurifondi haldusasutus avatud ja konkurentsipõhise pakkumismenetluse alusel. Lepingute sõlmimise valikukriteeriumid: Toetusesaajate/osalejate arv/liigid, haridusalane kasu lühikeses, keskpikas ja pikas perspektiivis, haridusalased eesmärgid (ajalugu, geograafia, loogika jne), kunstilised/loomulikud kriteeriumid,

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/s iht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										ökoloogilised/bioloogilise mitmekesisuse/looduse/keskkonna kriteeriumid, kaasamiskriteeriumid.
347	Investeering 5. Kultuurile juurdepääsu parandamine kultuuriliselt ebasoodsas olukorras olevates piirkondades	Märklaud	Väikesed piirkonnad, kus on parem juurdepääs kultuurile		Number	0	50	TEINE KVARTAL	2024	50 alla 50000 elanikuga paikkonda saavad kasu kahe rahastamisprogrammi rakendamisest, mille raames töötatakse välja kultuuri- ja/või kultuurihariduse projektid.
348	Investeering 6. Kultuurivaldkonna rahastamisprotsesside digitaalse süsteemi väljatöötamine	Vahe-eesmärk	Digisüsteem on kasutusele võetud	Platvormid ja digisüsteemid toimivad				KOLMAS KVARTAL	2023	See vahe-eesmärk viitab selliste digisüsteemide arendamisele, mis: – hõlbustada riiklike kultuuriettevõtjate juurdepääsu rahastamisele lihtsustatud ja digiteeritud rahastamisaotluste, projektide hindamise, lepingute sõlmimise, järelevalve ja hindamise, rahastamise väljamaksmise ja järelhindamise kaudu; – registreerida kõik avaliku sektori

Järjekorras – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										kultuuritoetused, mis on juba antud topeltrahastamise vältimiseks; – kasutada andmete kogumise vahendina, mis on seotud kultuurikulutustega kõigi ja mis tahes paikkondade ja piirkondade tasandil, kultuurikuludega projektide liikide kaupa ning võimaldavad teha kultuuripoliitika valdkonnas tõenduspõhiseid otsuseid; – võimaldada läbipaistvat juurdepääsu mittekonfidentsiaalsetele projektidele, teabele projektarendajatele ja laiemale üldsusele.
349	Investeering 7. Filmide tootmise ja levitamise digiteerimise kiirendamine	Vaheeesmärk	Rahastamislepingute allkirjastamine	Lepingute allkirjutamine				KOLMAS KVARTAL	2023	Lepingud allkirjastatakse filmitootjate ja levitajatega pärast projektikonkurssi, <u>mis hõlmab halduskontrolli</u>, sealhulgas vähese tähtsusega abi andmise tingimusi. Rahastamine sõltub digivaldkonnale spetsialiseerunud töötajate

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/s iht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										ligimeelitamisest/säilitamisest. Rahastamiskõlblikud tegevused hõlmavad digitoodete toimetamis-/tootmisjärgse suutlikkuse arendamist, tellitavate videoteenuste mikroplatvormide loomist, turundust ja digiteerimist (IT-seadmete hanked – videote toimetamine, digitaalne subtiitritega varustamine, digitaalne arhiveerimine), audiovisuaalse kultuurisisu arendamist ja levitamist, töötajate koolitamist digioskuste omandamiseks. Toetatav investeering hõlmab ka digitaalse infosisu tootmise ja levitamise toetamist.
350	Investeering 7. Filmide tootmise ja levitamise digiteerimise kiirendamine	Märklaud	Suurema digipädevusega filmitootjad ja levitajad		Number	0	40	KVARTAL	2025	40 mikro-, väikest, keskmise suurusega ettevõtjat ja muud juriidilist isikut (sealhulgas valitsusvälised organisatsioonid ja suurettevõtjad), kes tegelevad selliste filmide, sealhulgas kinematograafiafilmide tootmise ja levitamise, mis on välja

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/s iht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										arendanud digitaalse sisu ning omandanud digitoodete toimetamiseks ja järeltootmiseks vajalikud digioskused.

L. KOMPONENT: TERVISHOIUASUTUSED

Taaste- ja vastupidavuskava tervishoiukomponent koosneb kolmest reformist ja kahest investeeringust, mis käsitlevad tervishoiusüsteemi peamisi probleeme. Peamised neist on välditava suremuse vähendamine, piirkondlike, sotsiaalsete ning maa- ja linnapiirkondade vaheliste erinevuste vähenemine juurdepääsul põhilistele tervishoiuteenustele, kvaliteetsetele tervishoiuteenustele juurdepääsu parandamine, haigla- ja haiglataristu parandamine ning tervishoiukulude optimeerimine ja ressursside haldamine.

Komponent aitab täita Rumeenia riigipõhist soovitus tervishoiuteenuste kättesaadavuse ja kulutõhususe parandamise kohta, sealhulgas ülemineku kaudu ambulatoorsele ravile (riigipõhine soovitus 3, 2019). Selles käsitletakse ka soovitus tugevdada tervishoiusüsteemi vastupanuvõimet, sealhulgas tervishoiutöötajate ja meditsiinitoodete valdkonnas, ning parandada tervishoiuteenuste kättesaadavust (riigipõhine soovitus 1, 2020).

Lähtudes meetmete kirjeldusest taaste- ja vastupidavuskavas ja võttes arvesse põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) kohaseid leevendavaid samme, mis kavas on sätestatud, võib eeldada, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses oluliselt keskkonnanäesmärke.

L.1. Tagastamatu rahalise toetusega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform 1. Riiklike tervishoiufondide haldamise suutlikkuse suurendamine

Reformi eesmärk on suurendada rahvatervise kulutuste tõhusust, rakendades mitmeid seadusandlikke muudatusi ja katsetades toetuskava, et premeerida objektiivsetel ja mõõdetavatel kriteeriumidel põhinevaid kõige tulemuslikumaid tervishoiuteenuste osutajaid.

Reform koosneb kahest osast. Esimest rakendatakse katseprogrammi elluviimisega, mille eesmärk on stimuleerida tervishoiuteenuste kvaliteedi ja kulutasuvuse parandamist, luues, katsetades ja rakendades selliseid finantsmehhanisme, millega premeeritakse tervishoiuteenuste osutajate tulemuslikkust (terviseteenuste kvaliteedi fondi kaudu). Selleks töötab tervishoiuministerium koostöös riiklike asutuste ja asutustega ning välisekspertide abil välja tervishoiuteenuste kvaliteedinäitajad, tulemuspõhised maksemudelid ja digivahendid näitajate kogumiseks ja jälgimiseks, kehtestab vajaliku õigusraamistiku, hindab kvaliteediaruandeid ning teeb makseid vastavalt väljatöötatud mudelitele ja hindamiste tulemustele. Tervishoiuteenuste kvaliteedi parandamiseks tehakse tervishoiuteenuste kvaliteedi fondist väljamakseid (tasusid) kõrgeimate kvaliteedinäitajatega teenuseosutajatele. Skeem hõlmab esimeses etapis haiglaid ja seejärel laiendatakse seda tervishoiusüsteemi teistele tasanditele: ambulatoorsed patsiendid ja esmatasandi tervishoiuteenuse osutajad, et laiendada seda pärast katseprogrammi lõppu igat liiki tervishoiuteenuste osutajatele. Teine alamreform seisneb tervishoiuteenuste osutamise tingimusi ja selle rakenduseeskirju reguleeriva uue raamlepingu näidise väljatöötamises. Reformi eeldatav mõju on vähendada rahuldamata ravivajadustest teatanud elanikkonna üldist osakaalu.

See reform on pühendatud ka teavitamis- ja avalikustamisteenustele, sealhulgas teadlikkuse suurendamise kampaaniatele, mis on seotud trüki- ja veebiajakirjanduses

avaldatud pressiteadetega, teabe- ja reklaammaterjalidega tegevuse ja saavutatud tulemuste kohta, veebipõhise reklaamiga (veebisaidil ja sotsiaalmeediakanalites). Edastatavad materjalid töötatakse välja ja neid edendatakse kogu reformi rakendamise jooksul, andes aru protsessist, sealhulgas õigusraamistiku vastuvõtmisest, katseprojekti peamistest tulemustest, kava kasutuselevõttust riiklikele haiglatele ning programmi laiendamisest ambulatoorsetele patsientidele ja esmatasandi tervishoiuteenuse osutajatele. Avalik aruandlus on väljakujunenud meetod tervishoiuteenuste osutamise kvaliteedipõhise mudeli edendamiseks.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Reform 2. Suurem suutlikkus teha investeeringuid tervishoiutaristusse

Reformi eesmärk on suurendada kesk- ja kohalike omavalitsuste haldussuutlikkust tervishoiu infrastruktuuri projektide tõhusal haldamisel, luues tervishoiu infrastruktuuri arendamise riikliku ameti (ANDIS), mis on juriidiline isik ja mis allub tervishoiuministeeriumile, ning muutes selle toimivaks. Oma täielikus institutsioonilises suutlikkuses suudab ANDIS juhtida suuri rahvatervise infrastruktuuri projekte ning pakkuda kohalike omavalitsuste taotlusel tehnilist oskusteavet.

Reformi rakendamine hõlmab ANDISE loomist, selle peakorteri ja personaliga varustamist (sealhulgas presidendi ja juhatuse ametisse nimetamine), töötajate koolitamist ning nõustamist ja tehnilist abi ANDISE portfelli kuuluvate projektide jaoks.

Reform viiakse ellu 30. juuniks 2022.

Reform 3. Tervishoiu juhtimise ja tervishoiu inimressursside alase suutlikkuse suurendamine

Reform hõlmab kolme alamreformi.

R.3.1 Tervishoiuteenuste juhtimise reform

Selle allreformi eesmärk on parandada personali teadmisi, oskusi ja pädevusi tervishoiuteenuste haldamisel Rumeenia tervishoiusüsteemi kõigil tasanditel.

Alamreformi rakendatakse tervishoiusektorit reguleeriva põhiseaduse (2006. aasta seadus nr 95) muutmise teel. Käesoleva seaduse muudatuste säilitamiseks võetakse vastu mitu valitsuse otsust. Seejärel alustab tervishoiuteenuste juhtimise tippkeskus tööd ja akrediteeritud koolitusprogramme asjaomaste personalijuhtimise valdkonnas (mis hõlmavad haigla juhtkomiteede liikmeid, sektsioonide juhte, tervishoiuasutuste laborite juhte, tegevjuhte, peaarstisid, juhte) koostöös nende akadeemiliste asutustega, kellel on juhtiv portfelli tervishoiuteenuste juhtimise eest vastutava koolituse ja personali arendamise valdkonnas. Kogu reformi rakendamisperioodi jooksul peaks tervishoiuministeerium saama ekspertidelt tehnilist abi ja nõustamist.

Alamreformi rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2025.

R.3.2 Tervishoiuvaldkonna inimressursside arendamine

Selle allreformi eesmärk on tugevdada Rumeenia tervishoiusüsteemi suutlikkust harida, värvata, hoida ja motiveerida töötajaid, kes on valmis vastama elanikkonna praegustele ja tulevastele tervishoiuvajadustele.

Alamreform seisneb uue strateegilise raamistiku väljatöötamises, tervishoiu inimressursside arendamist reguleerivate õigusaktide kohandamises ning tervishoiutöötajate ametialaste saavutuste ja preemiate diferentseeritud tunnustamises. Sama reform hõlmab kahe keskuse ehitamist ja sisseseadet, et arendada võimeid ja tegevusi, mis on seotud põhi-, kogukonna- ja ambulatoorset ravi pakkuvates riiklikes tervishoiuasutustes, haiglates ja muudes tervishoiuasutustes töötava 1000 töötaja koolitamisega. Pärast 2026. aastat rahastatakse tervishoiutöötajate koolitust jätkuvalt riigieelarvest.

Alamreformi rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2025.

R.3.3 Tervishoiusüsteemi usaldusväärsuse suurendamine, haavatavuse ja korruptsiooniohu vähendamine

Selle allreformi eesmärk on parandada huvide konflikti määratlemist ja reguleerimist Rumeenia tervishoiusüsteemis ning anda töötajatele volitused vältida olukordi, mis võivad põhjustada korruptsiooni ja/või huvide konflikti.

Alamreform seisneb uue mehhanismi rakendamises, et seada esikohale tervishoiuministeeriumi ja riikliku ravikindlustuse maja (CNAS) eraldatud eelarveeraldised, ning eetikaalase koolituse pakkumises 3000 töötajale, kes töötavad tervishoiuga seotud valdkondades keskvalitsuses, detsentraliseeritud asutustes, tervishoiuüksuste juhtimises ja patsientide otsese hooldusega tegelevas personalis.

See reform on pühendatud ka teavitamis- ja avalikustamisteenustele, sealhulgas teadlikkuse suurendamise kampaaniatele, mis on seotud trüki- ja veebiajakirjanduses avaldatud pressiteadetega, teabe- ja reklaammaterjalidega tegevuse ja saavutatud tulemuste kohta, veebipõhise reklaamiga (veebisaidil ja sotsiaalmeediakanalites). Edastatavad materjalid töötatakse välja ja neid edendatakse kogu reformi rakendamise jooksul, andes aru protsessist ja peamistest saavutatud edusammudest, nagu õigusraamistiku vastuvõtmine, tippkeskuse väljaehitamine ja töölerakendamine, koolitusprogrammide käivitamine, kahe võimete arendamise keskuse ehitamine ja sisseseade.

Alamreformi rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2025.

Investeering 1. Haiglaeelse meditsiini infrastruktuuri arendamine

Investeeringu eesmärk on parandada ebasoodsas olukorras olevate ja tõrjutud maapiirkondade elanike juurdepääsu põhilistele tervishoiuteenustele, sealhulgas ennetus-, varajase diagnoosimise ja ravi teenustele, ning suurendada esmatasandi, ambulatoorse ja kogukonnapõhise hoolduse tervishoiuteenuste keerukust. Investeering hõlmab viit allinvesteeringut. Tõrjutud piirkonnad/omavalitsused on need, kellel puudub või on piiratud juurdepääs esmatasandi tervishoiule. Tõrjutud piirkondi või omavalitsusi klassifitseeris Maailmapanga meeskond, kes analüüsis puuduse määra inimkapitali, ametliku tööhõive ja ebapiisavate elutingimuste osas, vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohtu ning piiratud juurdepääsu teenustele, tervishoidu ja muude põhiõiguste tagamist, millele juurdepääs on piiratud või olematu.

Marginaliseerumise ja marginaliseerumise määra kriteeriumid kehtestatakse piirkondlikul tasandil vastavalt metoodikale, mille alusel arvutatakse kohaliku inimarengu indeks ja arenguindeks, mis on esitatud Rumeenia marginaliseeritud maapiirkondade ja kohaliku inimarengu atlases, Rumeenia marginaliseerunud linnapiirkondade atlases ning Maailmapanga andmetel sotsiaalse kaasatuse ja vaesuse vähendamise riikliku strateegia alusuuringus.

I.1.1 Perearstide või esmatasandi arstiabiga tegelevate ühenduste tavad

Allinvesteering seisneb vähemalt 2000 perearstide praktika- või praktikaühingu renoveerimises või varustamises. Seda tehakse avatud hankemenetluse ja tsentraliseeritud hankesüsteemi kaudu.

Allinvesteeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2023.

I.1.2 Mobiilsed meditsiiniüksused

Allinvesteering hõlmab 10 meditsiinilise haagiselamu soetamist, mis on varustatud meditsiiniseadmetega, mis võimaldavad teha rinna- ja emakakaelavähi sõeluuringuid piirkondades, kus juurdepääs spetsialiseeritud tervishoiuteenustele on piiratud. Eeldatakse, et kõnealune meede ei kahjusta oluliselt keskkonnanäesmärke määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse meetme kirjeldust ning taaste- ja vastupidavuskavas kooskõlas põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suunistega (2021/C58/01) sätestatud leevendavaid samme. Eelkõige peavad ostetavad haagiselamud olema keskkonna seisukohast parim võimalik tehnoloogia.

Allinvesteeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2023.

I.1.3 ambulatoorse ravi üksused

Investeering hõlmab vähemalt 30 ambulatoorse ravi üksuse taastamist, ajakohastamist ja laiendamist (sealhulgas uute hoonete ehitamise kaudu). Valiku tegemisel võetakse arvesse ka nende projektide loetelu, mis on kantud piirkondliku rakenduskava (2014–2020) projektikonkursside reservnimekirja, ja muid projekte vastavalt nende küpsusastmele. Vähemalt 20 ambulatoorset raviüksust peavad asuma vähem arenenud piirkondades või omavalitsusüksustes (määratletud kui piirkonnad/omavalitsused, kus SKP elaniku kohta on 75 % EL 27 keskmisest).

Allinvesteeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2024.

I.1.4 Integreeritud kogukonnakeskused

Allinvesteering hõlmab 200 integreeritud kogukonnakeskuse ehitamist/renoveerimist (integreeritud kogukonnakeskused on osa tervishoiuministeeriumi hallatavatest kogukonna tervishoiuprogrammidest, mille peamine eesmärk on parandada elanikkonna ja eelkõige haavatavate rühmade juurdepääsu kvaliteetsetele meditsiiniteenustele) ning nende täielikku varustamist vastavalt valitsuse otsuses nr 324/2019 sätestatud miinimumnõuetele. Infrastruktuur ja/või hooned peavad vastama energiatõhususe kriteeriumidele. Uued hooned peavad vastama eesmärgile saavutada vähemalt 20 % väiksem primaarenergia nõudlus kui liginullenergiahoonete nõue vastavalt riiklikele suunistele, mis tagatakse energiamärgistega.

Allinvesteeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2025.

1.1.5 Pereplaneerimisbürood

Investeering hõlmab 79 pereplaneerimise tava taastamist või seadmeid, mis hõlmavad sugulisel teel levivate haiguste ravipunkte, ultraheliskannerit üliporditavate günekoloogiliste proovivõtturitega, mikroskoopi, IT-seadmeid, külmikut, transpordisõidukeid (elektrisõidukid või jalgrattad). Investeeringuga kaetakse ka pereplaneerimisbüroodes töötavate meditsiinitöötajate koolituskulud.

Allinvesteeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering 2. Riikliku haiglatahistu arendamine

Selle investeeringu eesmärk on suurendada patsientide ohutust tervishoiuasutustes, võttes meetmeid, millega tagatakse tulekahju, ehitus ja seismiline ohutus, samuti parandatakse energiatõhusust ja ennetatakse tervishoiuteenustega seotud nakkusi. Investeering hõlmab järgmist nelja allinvesteeringut ja vähemalt 42,51 miljonit eurot sellest investeeringust eraldatakse IT-seadmetele.

1.2.1 Uued riiklikud haiglatahistud

Allinvesteering seisneb 19 uue haigla või haiglaüksuse ehitamise osalises rahastamises. 19 uuest haiglast või haiglaüksusest 15 peavad riiklike suuniste kohaselt vastama liginullenergiahoone nõudele ning neli hoonet peavad vastama eesmärgile saavutada vähemalt 20 % väiksem primaarenergia nõudlus kui riiklike suuniste kohane liginullenergiahoone nõue, mis tagatakse energiamärgistega.

Allinvesteeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

1.2.2 Meditsiiniseadmed ja -seadmed

Allinvesteering seisneb uute haiglate või haiglaosakondade varustamises meditsiiniseadmetega (nt kirurgia eri- ja üldosakondade seadmed, raviruumid, isolatsiooniruumid, sealhulgas nakkushaiguste ja põlenud osakonnad, patsiendiruumid, õendusjaamad, meditsiinitöötajate ruumid, raviruumid, puhtad ettevalmistusruumid, ICU ruumid, CCU isolatsiooniruumid, rehabilitatsioonirajatised, jäätme- ja ladustamisrajatised, hädaabi- ja elustamisrajatised) ja meditsiiniseadmetega (näiteks: voodid, saastest puhastamise seadmed, IT-seadmed, kokkupõrkekärud, defibrillaatorid, infusioonipumbad, füsioloogilised seiresüsteemid, sealhulgas keskkonsool, akuutse ravi füsioloogilised seiresüsteemid, intensiivravi ventilaatorid, üldotstarbelised skaneerimissüsteemid).

Allinvesteeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

1.2.3 Vastsündinute intensiivraviasutused

Allinvesteering seisneb 25 vastsündinu intensiivravi üksuse uue varustuse ajakohastamises, laiendamises ja kättesaadavaks tegemises kriitilise tähtsusega patsiendile varase diagnoosimise, sünnieelse, vastsündinu ja sünnitusjärgse ravi jaoks. Täpsemalt hõlmab allinvesteering neonataalsete elutähtsate patsientide jaoks mõeldud haiglatahistu suutlikkuse suurendamist 124 täiendava voodiga (sealhulgas seotud taristu ja seadmed), 90 olemasoleva voodi varustust piisavate meditsiiniseadmetega ning sõeluuringuprogrammi

täiustamist, varustades olemasoleva taristu asjakohaste meditsiiniseadmetega, 12 mobiilse vastsündinu intensiivraviüksuse soetamist ning kaheksa piirkondliku koolituskeskuse ehitamist ja varustamist kriitilise tähtsusega vastsündinutele.

Allinvesteeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2024.

I.2.4 Seadmed ja materjalid nosokomiaalsete nakkuste riski vähendamiseks

Allinvesteering hõlmab vähemalt 25 avalik-õigusliku haigla varustamist operatsiooniplokkide ja intensiivravi üksuste mikrobioloogilise õhutõrje seadmetega spetsiaalsete kliimaseadmete ning meditsiinitöötajate desinfitseerimise rajatiste kaudu.

Allinvesteeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2024.

L.2. Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, sihid ja näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorranum.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetas e	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
351	Reform 1. Riiklike tervishoiufondide haldamise suutlikkuse suurendamine	Vahe-eesmärk	Jõustub ministri määrus, mis käsitleb tulemus- ja kvaliteedinäitajaid, mida kasutatakse tervisekvaliteedi fondist toetust saavate meditsiiniüksuste valimisel	Ministri määruse säte, mis näitab, et jõustub ministri määrus, millega võetakse vastu ravi kvaliteedinäitajate kogum ja raviasutuste valimiseks vajalik meetodika				NELJAS KVARTAL	2022	Tervishoiuministeerium töötab välja ja võtab vastu protsessinäitajate, tulemusnäitajate ja patsiendipõhiste näitajate kogumi, mida kasutatakse tervishoiuteenuste osutajate hindamisel, samuti vastuvõtivate asutuste tulemuspõhise valiku meetodika. Näitajate kogum hõlmab järgmisi näitajaid: kõrvalnähtudega patsientide osakaal, valu ulatuse paranemine (Visual Analogue Scale skoor), haiglas omandatud infektsioonide määr, patsientidele kättesaadav kvaliteetne teave.
352	Reform 1. Riiklike tervishoiufondide haldamise suutlikkuse	Vahe-eesmärk	Jõustub valitsuse otsuse uue raamlepingu näidise kohta, millega	Valitsuse otsuse ning tervishoiuministeeriumi ja riikliku haigekassa ühismääruse				TEINE KVARTAL	2023	Uue raamlepingu eesmärk on: - Parandada riikliku haigekassa haldamist - Ambulatoorsete raviteenuste suurendamine, et vähendada

Järjekorranum.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	suurendamine		reguleeritakse ravikindlustussüsteemi raames arstiabi, ravimite ja meditsiiniseadmete, abiseadmete ja tehnoloogiate andmise tingimusi	jõustumisele viitav valitsuse otsuse säte						survet haiglasüsteemile - Edendada ennetavate ja varajase diagnoosimise teenuste osutamist, eelkõige esmatasandi arstiabi tasandil; - Hõlbustada meditsiiniteenuste osutajate kaugteenuseid - Vähendada maa- ja linnapiirkondade vahelist lõhet arstiabi kättesaadavuse osas, luues perearstidele/eriarstidele stiimulid teenuste osutamiseks äärealadel ja alateeninud piirkondades. - Laiendada esmatasandi, spetsialiseeritud ja kogukonnapõhise hoolduse teenuste katvust, et hõlmata ennetus- ja varajase diagnoosimise teenused; Peamised muudatused puudutavad teenuseosutajatega sõlmitud lepingute sõlmimise menetlusi ja tingimusi, rahastamismehhanisme

Järjekorranum.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										ning kindlustatud ja kindlustamata isikute teenuste pakette.
353	Reform 1. Riiklike tervishoiufondide haldamise suutlikkuse suurendamine	Vahe-eesmärk	Sellise seadusandliku muudatuse jõustumine, mis on vajalik eelarvekulutuste läbivaatamise tulemuste lisamiseks eelarveprotsessi	Eelarvemenetluses võetakse arvesse rahandusministeeriumi 2023. aastal lõpule viidud tervishoiuvaldkonna kulude läbivaatamise tulemusi.				KVARTAL	2024	Tervishoiuministeerium rakendab oma eelarvemenetluses rahandusministeeriumi poolt tervishoiu valdkonnas tehtud kulutuste läbivaatamise tulemusi. Seda tehakse alates kulude läbivaatamise lõpuleviimisele järgnevast aastast.
354	Reform 1. Riiklike tervishoiufondide haldamise suutlikkuse suurendamine	Märklaud	Tervishoiuteenuste kättesaadavuse parandamine, vähendades rahuldamata ravivajadustest teatanud isikute osakaalu		Protsent	4,9	4,2	TEINE KVARTAL	2026	Rahuldamata vajadus arstliku läbivaatuse ja ravi järele võib olla tingitud 1) rahalistest põhjustest, 2) ootenimekirjadest ja 3) vajadusest reisida liiga kaugele. Eurostati näitajas, milles hinnatakse tervishoiuteenuste kättesaadavuse taset, võetakse arvesse kõiki kolme põhjust. Arstiabi käsitatakse eraldi tervishoiuteenustena (arstlik läbivaatus või ravi, v.a hambaravi),

Järjekorran- NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetas e	Eesmä rk	Nõuded	Aasta	
										mida osutavad arstid või samaväärsed professionaalid või seda tehakse nende otsese järelevalve all kooskõlas riikliku tervishoiusüsteemiga. Andmeid kogutakse Euroopa Liidu sissetulekute ja elamistingimuste statistikasüsteemist ja need kajastavad selliste vajaduste esinemist eelneva 12 kuu jooksul. Tervishoiuteenuste kättesaadavuse parandamisega peaks rahuldamata ravivajadustest teatanud isikute osakaal vähenema 4,9 %-lt 2019. aastal (lähtetase) 4,2 %-le 2026. aasta teises kvartalis.
355	Reform 2. Suurem suutlikkus teha investeeringuid tervishoiutaristusse	Vahe-eesmärk	Tervishoiu infrastruktuuri arendamise riikliku ameti (ANDIS) loomist käsitleva õigusraamistiku jõustumine	Tervishoiu infrastruktuuri arendamise riikliku ameti (ANDIS) loomist käsitleva õigusraamistiku jõustumine				TEINE KVARTAL	2022	Õigusraamistikus sätestatakse ametile järgmised ülesanded: Esmatähtsate rahvatervise infrastruktuuri investeerimisprojektide õigeaegne ettevalmistamine ja rakendamine vastavalt tehnilisele kirjeldusele ja

Järjekorra- NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetas e	Eesmä rk	Nõuded	Aasta	
										heakskiidetud eelarve raames; Anda välja juhiseid, soovitusi ja kohaldatavaid metoodikastandardeid rahvatervise infrastruktuuri investeerimisprojektide ettevalmistamiseks, rakendamiseks ja lõpuleviimiseks; - Eriabi andmine riikliku tervishoiu infrastruktuuri investeerimisprojektide valdkonnas ministeeriumidele, riiklikele haiglatele või muudele riigiasutustele; - Rahvatervise infrastruktuuri prioriteetsete investeerimisprojektide mitmeaastase programmi koostamine ja rakendamine; - Rahvatervise infrastruktuuri investeerimisprojektide rakendamise jälgimine; - Rahvatervise infrastruktuuri investeerimisprojektide juhtimise

Järjekorra- NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetas e	Eesmä rk	Nõuded	Aasta	
										tippkeskuse loomine; - Partnerlussuhete loomine ja rahastamislepingute sõlmimine rahvatervise infrastruktuuri investeerimisprojektide jaoks. Ametisse nimetatakse ANDISE president ning töötajate värbamine viieteistkümnele põhirollile JAISI lõplikus organisatsioonilises struktuuris viiakse lõpule asutuse tegevuse alustamise ajaks.
356	Reform 3. Tervishoiu juhtimise ja tervishoiu inimressursside alase suutlikkuse suurendamine	Vahe-eesmärk	Tervishoiu juhtimise ja tervishoiu inimressursside suutlikkuse suurendamist käsitleva õigusraamistiku jõustumine	Tervishoiuteenuste ja inimressursside juhtimise reformi õigusraamistiku jõustumine				TEINE KVARTAL	2022	Muudatused on suunatud tervishoiusektorit reguleerivale peamisele seadusele (2006. aasta seadus nr 95, muudetud kujul). Lisaks sellele jõustuvad mitmed valitsuse otsused, et rakendada käesoleva seaduse muudatusi. Uute õigusaktide peamised sätted: – kohandada tervishoiutöötajate ametikohtadele kandideerimise pädevuskriteeriume;

Järjekorra- NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetas e	Eesmä rk	Nõuded	Aasta	
										– kohandada tervishoiuteenuste juhtimise koolitusprogrammide kvaliteedikriteeriume; – ajakohastada tervishoiutöötajate pideva kutsealase arengu nõudeid; – arendada ja tugevdada tervishoiuteenuste juhtimiseksptertide kogu; – töötada välja tervishoiuteenuste juhtimise koolitusprogrammide auditeerimine ja hindamine. Hiljuti vastu võetud õigusaktid aitavad muuta tervishoiuteenuste haldamise professionaalsemaks, töötades välja spetsialistide pädevuskriteeriumid.
357	Reform 3. Tervishoiu juhtimise ja tervishoiu inimressursside	Vahe-eesmärk	Tervishoiu inimressursside arendamise strateegilist raamistikku	Tervishoiu inimressursside arendamise strateegilist raamistikku				TEINE KVARTAL	2022	Seadusega kehtestatakse uus strateegiline raamistik tervishoiu inimressursside arendamiseks kooskõlas tervishoiusüsteemi üldiste eesmärkidega.

Järjekorran- NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetas e	Eesmä rk	Nõuded	Aasta	
	alase suutlikkuse suurendamine		käsitlevate õigusaktide jõustumine	käsitlevate õigusaktide jõustumine valitsuse otsusega						Strateegilise raamistiku põhielemendid on järgmised: I) tervishoiuvaldkonna inimressursid – hankimine II) tervishoiuvaldkonna inimressursside haldamine, III) personali motivatsiooni juhtimine IV) tervishoiutöötajate juhtimine
358	Reform 3. Tervishoiu juhtimise ja tervishoiu inimressursside alase suutlikkuse suurendamine	Vahe-eesmärk	Inimressursside arendamine tervishoius	Tervishoiuvaldkonna inimressursside arendamise valdkondlike tegevuskavade vastuvõtmine tervishoiuministri korraldusel				NELJAS KVARTAL	2022	Valdkondlikes tegevuskavades inimressursside arendamiseks esmatasandi tervishoius ja kogukonna tervishoius, ambulatoorses ja haiglaravis ning rahvatervises rakendatakse strateegilist raamistikku, et muuta tervishoiuvaldkonna inimressursside teadmiste, oskuste ja pädevuste taset. Töötatakse välja viis individuaalset tegevuskava, mis hõlmavad

Järjekorra- NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetas e	Eesmä rk	Nõuded	Aasta	
										põhikoolitust, pidevat kutsealast arengut, oskuste jaotust, ülesannete jagamist ja ülesannete muutmist. Tegevuskavad peaksid olema kooskõlas 1. reformis sätestatud rahvatervise fondide haldamiseks kehtestatud tulemusnäitajatega. Hõlmatud meditsiinitöötajate hulka kuuluvad arstid, õed, proviisorid, hambaarstid, ämmaemandad ja kogukonnaõed ning muud tervishoiutöötajate kategooriad.
359	Reform Tervishoiu juhtimise ja tervishoiu inimressursside alase suutlikkuse suurendamine	3. Vahe-eesmärk	Tervishoiuministri määruse jõustumine, millega luuakse tervishoiutöötajate ametialaste teenete ja tasustamise diferentseeritud tunnustamise raamistik	Tervishoiuministri määruses sisalduv säte, millega nähakse ette tervishoiutöötajate ametialaste teenete ja tasustamise diferentseeritud tunnustamise raamistiku jõustumine				NELJAS KVARTAL	2023	Ministri määrusega tagatakse, et töötatakse välja ja rakendatakse sidusat raamistikku ametialaste teenete ja nende vastava preemia diferentseeritud tunnustamiseks, mis põhineb tulemuslikkusega seotud näitajatel, mis hõlmavad muu hulgas tuisistuste määra, suremust ja patsientide rahulolu taset.

Järjekorran- NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetas e	Eesmä rk	Nõuded	Aasta	
										Hõlmatud kategooriad hõlmavad haiglate meditsiinitöötajaid ja ambulatoorset ravi.
360	Reform 3. Tervishoiu juhtimise ja tervishoiu inimressursside alase suutlikkuse suurendamine	Märklaud	Riiklike tervishoiutöötajate kahe uue oskuste arendamise keskuse ehitamine ja täielik varustamine			0	2	TEINE KVARTAL	2024	Kaks äsja ehitatud ja täielikult varustatud oskuste arendamise keskust, mis on ette nähtud riiklikes tervishoiuasutustes töötavatele töötajatele, et tegevust alustada.
361	Reform 3. Tervishoiu juhtimise ja tervishoiu inimressursside alase suutlikkuse suurendamine	Märklaud	Tervishoiuteenuste juhtimise alasel koolitusel osalenud isikud		Number	0	1 000	TEINE KVARTAL	2025	1000 haiglatöötajat (nt juhid, korralduskomiteede liikmed, sektsioonide/laborite/apteekide juhid, maakondlike tervishoiudirektoraatide ja maakondlike tervisekindlustusametite juhid, perearstid, kes haldavad individuaalseid või rühmitatud tavasid, saavad koolitust. Eelistatakse kaugetes ja maapiirkondades töötavaid

Järjekorra- NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetas e	Eesmä rk	Nõuded	Aasta	
										spetsialiste. Koolitused hõlmavad muu hulgas tervishoiuteenuste juhtimist, tervishoiusüsteemide korraldust ja rahastamist, tervishoiupoliitikat, personalipoliitikat, tervisealast teabevahetust, tervishoiuteenuste kvaliteedijuhtimist, tervishoidu käsitlevaid õigusakte, digiteerimist ja innovatsiooni tervishoius. Koolitused viiakse läbi kahes äsja loodud oskuste arendamise keskuses.
362	Reform 3. Tervishoiu juhtimise ja tervishoiu inimressursside alase suutlikkuse suurendamine	Märklaud	Isikud, kes on osalenud personalijuhtimise alastel koolitustel tervishoiuasutused		Number	0	1 000	TEINE KVARTAL	2025	Asjaomaste kategooriate hulka kuuluvad haiglate, maakondlike tervishoiudirektoraatide ja muude tervishoiuasutuste personalistruktuuri töötajad. Koolitused hõlmavad muu hulgas personali värbamist ja valimist, rahalisi ja mitterahalisi mehhanisme meditsiinitöötajate stimuleerimiseks

Järjekorranum.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										ja meditsiinitöötajate motivatsiooni.
363	Reform 3. Tervishoiu juhtimise ja tervishoiu inimressursside alase suutlikkuse suurendamine	Märklaud	Eetikaalastes koolitusprogrammi des osalenud tervishoiutöötajad		Number	150	3 000	TEINE KVARTAL	2025	3000 töötajat, kes töötavad tervishoiuga seotud valdkondades keskjuhatuses, detsentraliseeritud asutustes, tervishoiuüksuste juhtimises ja patsientide otseses hoolduses, koolitatakse mitmesugustes usaldusväärusega seotud valdkondades (näiteks: korruptsiooni ennetamine ja huvide konflikti lahendamine tervishoiusüsteemis, rikkumisest teatajate kaitse, tervishoiuhangete läbipaistvus). Koolitusprogramm tuleks välja töötada kooskõlas 1. reformis sätestatud rahvatervise fondide haldamiseks kehtestatud tulemusnäitajatega.

Järjekorran- NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetas e	Eesmä rk	Nõuded	Aasta	
364	Reform 3. Tervishoiu juhtimise ja tervishoiu inimressursside alase suutlikkuse suurendamine	Vahe-eesmärk	Tervishoiuministeeriumi ja riikliku haigekassa (CNAS) ühiskorralduse jõustumine, mis käsitleb tervishoiuministeeriumi ja riikliku tervisekindlustuskohaga (CNAS) eelarveeraldise prioriseerimise mehhanismi	Tervishoiuministeeriumi ja riikliku haigekassa (CNAS) ühises korralduses sisalduv säte eelarve prioriseerimise mehhanismi jõustumise kohta				NELJAS KVARTAL	2023	Jõustub eelarve prioriseerimise mehhanism, mis hõlmab järgmist: prioriseerimiskriteeriumide põhjendus ja väljatöötamine koostöömehhanismid tervishoiuministeeriumi ja riikliku haigekassa (CNAS) koostöömehhanismide vahel mehhanismi rakendamiseks mehhanismid, mille kaudu eelarve prioriseerimise kriteeriumid annavad teavet poliitiliste otsuste tegemiseks, poliitika hindamiseks ja kriteeriumide pidevaks kohandamiseks.
365	Reform 3. Tervishoiu juhtimise ja tervishoiu inimressursside alase suutlikkuse	Vahe-eesmärk	Avaliku sektori vahendite kasutamist käsitleva läbipaistva a.ms.ro portaali kasutuselevõtmine	Andmete avaldamine portaalis transparenta.ms.ro, mis käsitleb avaliku sektori vahendite kasutamist tervishoius				NELJAS KVARTAL	2024	Avaliku sektori vahendite kasutamine muudetakse läbipaistvamaks andmete tsentraliseeritud koondamise kaudu portaalis transparenta.ms.ro. Andmed hõlmavad ressursside

Järjekorra- NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetas e	Eesmä rk	Nõuded	Aasta	
	suurendamine									kasutamist nii kesk- ja kohalike asutuste kui ka haiglate tasandil. Täpsemalt sisaldavad avaldatavad andmed loetelu ettevõtjatest, kellega on sõlmitud riigihankelepingud, avaliku sektori hankijaid ja sõlmitud lepingute kaarte.
366	Investeering 1. Haiglaeelse meditsiini infrastruktuuri arendamine	Vahe-eesmärk	Integreeritud kogukonnakeskuste sse tehtavate investeeringute prioriseerimise kriteeriumide vastuvõtmine	Ühenduse integreeritud keskuste käsiraamatu vastuvõtmine, sealhulgas suunised integreeritud kogukonnakeskustes se tehtavate investeeringute prioriseerimiseks tervishoiuministri korraldusel.				NELJAS KVARTAL	2021	Ühenduse integreeritud keskused saavad kasu investeeringutest, mis põhinevad meetodilistel prioriteetide suunistel, mille töötab välja tervishoiuminister, konsulteerides kohalike ametiasutuste esindajatega. Need prioriteetsed suunised on ühenduse integreeritud keskuste käsiraamatu lahutamatu osa. Haldusterritoriaalsete üksuste prioriseerimisel võetakse arvesse järgmist: – haavatavate inimeste arv kogukonna kohta (vähemalt 500

Järjekorra- NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetas e	Eesmä rk	Nõuded	Aasta	
										meditsiiniliselt, sotsiaalselt või majanduslikult haavatavat inimest); – muude haavatavate paikkondadega seotuse võimalus – kogukonnaõde ja sotsiaaltöötaja/sotsiaalabitehnik – territoriaalsed haldusüksused, kus puudub perearst või kus perearstide arv elanikkonna suhtes on ebapiisav – kohaliku omavalitsuse otsus luua integreeritud kogukonnakeskused – paikkonna määratlemine marginaalse maapiirkonnana
367	Investeering 1. Haiglaeelse meditsiini infrastruktuuri arendamine	Märklaud	Perearstide või esmatasandi tervishoiuteenuste liitude tavad, mis on varustatud või renoveeritud, seades esikohale tõrjutud		Number	0	2 000	TEINE KVARTAL	2023	Vähemalt 2000 perearstide praktikat/praktikat peavad olema varustatud või renoveeritud avaliku konkursi alusel. Seda tehakse keskselt hangitud meditsiiniseadmete kaudu (tervishoiuministeeriumi keskse hankeüksuse või riikliku hangete

Järjekorranum.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetas e	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
			piirkondades ja omavalitsusüksustes asuvad tavad							keskasutuse kaudu). Vähemalt 75 % kõigist praktikute/perearstide ühendustega sõlmitud lepingutest peavad asuma tõrjutud piirkondades või omavalitsustes (nagu on määratletud eespool investeeringu kirjelduses). Meditšiiniliselt alateenindatud piirkondade valimise kriteeriumid on järgmised: I) rahvastiku omadused, ii) tervisekindlustusega elanikkonna hõlmatus, iii) vajalike inimressursside kättesaadavus, iv) nõuetekohase füüsilise taristu kättesaadavus, v) geograafiline juurdepääsetavus.
368	Investeering 1. Haiglaeelse meditsiini infrastruktuuri arendamine	Märklaud	Mobiilsed meditsiiniüksused rinna- ja emakakaelavähi sõeluuringuks		Number	0	10	TEINE KVARTAL	2023	10 mobiilset meditsiiniüksust varustatakse rinna- ja emakakaelavähi sõeluuringu seadmetega. Meditšiinilised haagisela mud teevad rinna- ja emakakaelavähi sõeluuringuid piirkondades, kus

Järjekorra- NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetas e	Eesmä rk	Nõuded	Aasta	
										juurdepääs spetsialiseeritud tervishoiuteenustele on piiratud, sealhulgas ebasoodsas olukorras olevates piirkondades, kus elab enamik romasid või roma kogukondi. Haagissuvilate (liikuvad üksused) sõeluuringud eraldatakse piirkondlikele keskustele, kes tegelevad praegu emakakaela sõeluuringutega ja kellel juba on selliste tegevuste alal eksporditeadmised. Ostetavad haagiselamud on keskkonna seisukohast parim võimalik tehnoloogia, et tagada põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) järgimine.
369	Investeering 1. Haiglaeelse meditsiini infrastruktuuri arendamine	Märklaud	Äsja ehitatud/renoveeritud ja varustatud ambulatoorset ravi pakkuvad rajatised		Number	0	30	NELJAS KVARTAL	2024	Vähemalt 30 ambulatoorset raviüksust peavad olema moderniseeritud, taastatud, laiendatud (sealhulgas uute hoonete ehitamise kaudu) ja varustatud.

Järjekorra- NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetas e	Eesmä rk	Nõuded	Aasta	
										Valiku tegemisel võetakse arvesse ka nende projektide loetelu, mis on kantud piirkondliku rakenduskava (2014–2020) projektikonkursside reservnimekirja, ja muid projekte vastavalt nende küpsusastmele. Vähem arenenud piirkondades või omavalitsusüksustes peab asuma vähemalt 20 ambulatoorset raviüksust. Vähem arenenud piirkondadeks peetakse järgmisi piirkondi/omavalitsusüksusi: piirkonnad/omavalitsused, kus SKP inimese kohta ja 75 % EL 27 keskmisest (vastavalt ELi määratlusele). Investeeringud koosnevad järgmisest: – olemasoleva ambulatoorse infrastruktuuri taastamine/ajakohastamine/laienda

Järjekorranum.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										mine/arendamine; – parandada juurdepääsu ruumile meditsiiniteenuste ja juurdepääsuteede jaoks; – üld- ja eriteenuste tagamine/ajakohastamine (sealhulgas ühendamine kommunaalteenustega investimiseesmärgi asukohas); seadmete ostmine ambulatoorseks infrastruktuuriks.
370	Investeering 1. Haiglaeelse meditsiini infrastruktuuri arendamine	Märklaud	Uued/renoveeritud ja varustatud integreeritud kogukonnakeskused, sealhulgas asjakohase personaliga		Number	0	200	TEINE KVARTAL	2025	200 uut või renoveeritud integreeritud kogukonnakeskust. Integreeritud kogukonnakeskuste funktsionaalsus hõlmab meditsiiniteenuste osutamise ruume vastavalt konkreetsete õigusaktide sätetele ja tuvastatud haavatavate rühmade probleemile meditsiini- ja sotsiaal-majanduslikust seisukohast. Korduvkulused, näiteks tööjõukulused, arvesse ei võeta.

Järjekorra- NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetas e	Eesmä rk	Nõuded	Aasta	
										Infrastruktuur ja/või hooned peavad vastama energiatõhususe kriteeriumidele. Kõik uued hooned peavad vastama eesmärgile saavutada vähemalt 20 % väiksem primaarenergia nõudlus kui riiklike suuniste kohane liginullenergiahoone nõue, mis tagatakse energiamärgistega. Hinnanguliselt on 70 % selle investeeringu kasutuselevõtu kuludest seotud ehitusega (mis tehakse liginullenergiahoone+ standardi kohaselt). Tõrjutud piirkondades ja omavalitsusüksustes peab asuma vähemalt 100 integreeritud kogukonnakeskust. Rajatised peavad olema varustatud järgmiste põhiseadmetega: I. Kontori funktsionaalne varustus: laudad, kontoritoolid, sealhulgas

Järjekorra- NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetas e	Eesmä rk	Nõuded	Aasta	
										patsientidele, failikapid, vardroobid, mitmeotstarbeline printer (skanneriga), internetiühendusega arvutid/sülearvutid, tõukerattad/jalgrattad/ATV/elektriautod, sõltuvalt kohaliku kogukonna ja taristu eripärast – vähemalt üks transpordivahend kogukonnakeskuse kohta, 24-tunnine toimiv internetistruktuur, et tagada sekkumine telemeditsiini. Nimetatud transpordivahendeid kasutatakse üksnes tervishoiuteenuste osutamiseks kõrvalistes piirkondades. II. Konsultatsiooniseadmed: konsultatiivne sofa, günekoloogiline laua- või konsultatsioonisool, mis sisaldab tuge sünnitusabiks ja günekoloogiliseks uuringuks, vererõhu seireks, stetoskoobiks, mikrokirurgia tervikkomplekti, mahetoodete külmikut,

Järjekorra- NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetas e	Eesmä rk	Nõuded	Aasta	
										meditsiinilise analüüsi seadmeid. III. Arstiabi komplekt (nt: stetoskoobi sfügmomanomeetrit, loote stetoskoobi, impulsi oksümeetrit, termomeetrit lastele ja täiskasvanutele, ühekordseks kasutamiseks mõeldud kirurgilist komplekti, imiku- ja täiskasvanukaalu, neerualust, minijäätmete anumad, kiirtesti loote membraani purunemise tuvastamiseks, PH-paber, universaalkaelakaelad, meditsiinitarbed);
371	Investeering 1. Haiglaeelse meditsiini infrastruktuuri arendamine	Märklaud	Alateenindatud kogukondadel, sealhulgas romadel, on juurdepääs kogukonna tervishoiuteenustele		Number	0	300	TEINE KVARTAL	2025	Integreeritud kogukonnakeskuste kaudu on juurdepääs meditsiiniteenustele vähemalt 300 marginaliseerunud kogukonnal (nagu on määratletud eespool investeeringu kirjelduses), sealhulgas kogukondadel, kus on suurem osa roma elanikkonnast või roma kogukondadest.

Järjekorra- NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetas e	Eesmä rk	Nõuded	Aasta	
										Kogukonna tervishoiuteenustele juurdepääsu võimaldavast 300 paikkonnast 250 on maapiirkonnad ja 50 linnapiirkonnad.
372	Investeering 1. Haiglaeelse meditsiini infrastruktuuri arendamine	Märklaud	Pereplaneerimise bürood on varustatud või varustatud ja renoveeritud		Number	0	79	NELJAS KVARTAL	2025	79 pereplaneerimise bürood peavad olema varustatud ja/või taastatud. Pereplaneerimise bürood peavad läbima rehabilitatsiooni- ja remondimeetmed ning varustama need meditsiinilaborite ja pilditöötlusseadmetega. Pereplaneerimisbüroosid kasutavad tervishoiuüksused pääsevad ligi rahastamisele ja viivad projekti ellu. Rajatised peavad olema varustatud ka seadmetega (näiteks: hoolduspunkt pluss analüsaator – sugulisel teel levivate nakkuste puhul ultraheliskanner koos ultraporteeritavate günekoloogiliste proovivõtturitega, mikroskoop, IT-seadmed, külmik, transpordivahendid (elektrilised või

Järjekorranum.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										jalgrattad).
373	Investeering 1. Haiglaeelse meditsiini infrastruktuuri arendamine	Märklaud	Perearsti teenindamata maakogukondade arvu vähendamine		Number	168	109	TEINE KVARTAL	2025	Perearsti teenindamata maakogukondade arv vähenes võrreldes 2021. aasta veebruariga 35 % (168-lt 109-le). Võimaluse korral hõlmavad need kogukonnad roma elanikkonnaga kogukondi. Haiglaeelsele meditsiinitaristule suunatud investeeringud peaksid hõlmama 200 üldarsti bürood ja 200 integreeritud kogukonnakeskust, mis kokku moodustavad ligikaudu 35 % aktiivsete üldarstide arvust Rumeenias (koos eesmärgiga vähendada 35 % võrra kogukondades, kus ei tegutseta üldarsti).
374	Investeering 1. Haiglaeelse meditsiini infrastruktuuri arendamine	Märklaud	Ennetavate konsultatsioonide arvu suurenemine		Number	1 100 000	1 265 000	TEINE KVARTAL	2024	Ennetavate konsultatsioonide arvu suurendamine 15 %, alustades kalendriaastast, mis järgneb eeldatavale perioodile, mil viiakse lõpule kavandatud investeeringud

Järjekorra- NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetas e	Eesmä rk	Nõuded	Aasta	
										meditsiinitavadesse ja perearstiabi ühingutesse (st 30. juuni 2024). Ajavahemikul 1. juulist 2023 kuni 30. juunini 2024 korraldatavate ennetavate konsultatsioonide koguarv peaks võrreldes 2019. aasta andmetega suurenema 15 %. 15 % eesmärk määrati kindlaks 2019. aastal korraldatud ennetava ravi konsultatsioonide põhjal (ligikaudu 1100000). Protsentuaalne kasv määrati kindlaks ligikaudu poolena renoveeritavate perearstide ja integreeritud kogukonnakeskuste osakaalust. Täpsemalt saab taaste- ja vastupidavusrahastust toetust vähemalt 35 % <u>haiglaeelsetest praktikutest, mis on</u> seotud teenuste arvu 15 % kasvuga).
375	Investeering 2. Riikliku haiglataristu	Märklaud	Riiklikud haiglad, kes kasutavad nakkusohu		Number	0	25	TEINE KVARTAL	2024	Vähemalt 25 avalik-õiguslikku haiglat saavad kasutada seadmeid ja materjale, mis aitavad vähendada

Järjekorra- NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetas e	Eesmä rk	Nõuded	Aasta	
	arendamine		vähendamiseks seadmeid ja materjale							haiglas omandatud nakkuste riski, näiteks seadmeid mikrobioloogiliseks õhutõrjeks operatsiooniplokkides ja intensiivraviüksustes spetsiaalsete kliimaseadmete ning meditsiinitöötajate desinfitseerimise rajatiste kaudu (näiteks: keskkonna saastest puhastamise seadmed, steriliseerimine, jäätmemahutid).
376	Investeering 2. Riikliku haiglataristu arendamine	Märklaud	Vastsündinute intensiivraviüksused, sealhulgas vastsündinute kiirabiautod (piirkondlike keskuste jaoks)		Number	0	25	NELJAS KVARTAL	2024	25 intensiivravi üksust saavad kasu investeeringutest vastsündinute elutähtsasse patsientide taristusse varajase diagnoosimise, sünnituseelse/neonataalse ja sünnitusjärgse ravi jaoks. Investeering koosneb järgmisest: – vastsündinute elutähtsatele patsientidele mõeldud haiglataristu võimsuse suurendamine i) 124 täiendava voodiga, sealhulgas seotud taristu ja seadmed; II) 90 olemasoleva voodi varustamine

Järjekorranum.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										piisavate meditsiiniseadmetega – sõeluuringuprogrammi täiustamine, varustades olemasoleva taristu: õhuhapnikusegamiseseade tarneruumis ja tseareaani sektsioonis, SN-monitoris, laetuse monitoris, 21–100 % reguleeritava FiO2-ga transpordiventilaatoris, transpordiinkubaatoris, laserseadmes, ret-kaameras, kaudses oftalmoskoobis, sh mõõteriistades – 12 liikuva vastsündinu intensiivravi üksuse soetamine (3. tase) – 8 piirkondliku koolituskeskuse (kumbki 100 ruutmeetri) ehitamine ja varustamine kriitilise tähtsusega vastsündinutele. Koolituskeskuste varustus koosneb järgmisest:

Järjekorranum.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										– treeningprogrammides nõutavad mannekinid ja didaktilised simulaatorid, nagu komplekssimulaator, millel on mitu moodulit mehaanilise ventilatsiooni stsenaariumide jaoks, südame ultrahelisimulaator, virtuaalne haptiline simulaator endoskoopia ja kolonoskoopia jaoks; – virtuaalreaalsusel põhinev bronhoskoopia simulaator, ECMO simulaator; –täiustatud hädaolukorra simulaatori ja elustamismudel uute kaasasündinud anomaaliate jaoks; –mehaaniline ventilatsioonmannekiin. See suurendab kriitilise seisundiga vastsündinute osakaalu, kellel on juurdepääs asjakohasele arstiabile, 64 %-lt 83 %-le (hinnanguline paranemine 30 % võrreldes

Järjekorra- NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetas e	Eesmä rk	Nõuded	Aasta	
										praeguse olukorraga).
377	Investeering 2. Riikliku haiglataristu arendamine	Märklaud	Uute tervishoiuüksuste/haiglate ehitamine ja/või varustamine		Number	0	19	TEINE KVARTAL	2026	Vähemalt 19 riiklikku tervishoiuüksust/haiglast ehitatakse ja/või varustatakse osalise rahastamisega taaste- ja vastupidavusraha kaudu. 19st riiklikust tervishoiuüksusest/haiglast vähemalt kolm projekti viiakse lõpule reformi 2 raames loodud uue riikliku tervishoiuinfrastruktuuri arendamise ameti (ANDIS) kaudu. Investeeringud koosnevad järgmisest: – Investeeringud uude riiklikku haiglataristusse, et: I) osutab uusi meditsiiniteenuseid; II) parandada olemasolevate tervishoiuteenuste kvaliteeti – Investeeringud meditsiiniseadmetesse ja uutesse tervishoiutaristutesse, näiteks:

Järjekorranum.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										voodid, saastest puhastamise seadmed, IT-seadmed (vähemalt 42,51 miljonit eurot), kokkupuõrkekäru, defibrillaatorid, infusioonipumbad, füsioloogilised seiresüsteemid (sh keskkonsool), akuutse ravi füsioloogilised seiresüsteemid, intensiivravi ventilaatorid, üldotstarbelised skaneerimissüsteemid. Vähemalt 346 miljonit eurot 661.41 miljoni euro suurusest eraldisest või uued hooned peavad vastama eesmärgile saavutada vähemalt 20 % väiksem primaarenergia nõudlus kui liginullenergiahoone nõue vastavalt riiklikele suunistele, mis tagatakse energiamärgistega. Seda nõuet ei kohaldata projektide suhtes, mille puhul investeering seisneb üksnes uute seadmete ostmises. Selleks et tagada kooskõla

Järjekorra- NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetas e	Eesmä rk	Nõuded	Aasta	
										kõnealuse investeeringu kohta esitatud kuluarvestusteabega ja täiendada juba nimetatud kriteeriume, tuleks saavutada ka järgmised eesmärgid: • liginullenergiahoonetes vähemalt 900 voodikohta • vähemalt 780 voodikohta liginullenergiahoones+ (hooned, mille primaarenergia nõudlus on vähemalt 20 % väiksem kui liginullenergiahoone nõue) • varustatakse vähemalt 3300 voodit • vähemalt 3300 voodikohta peavad olema varustatud uute IT-seadmetega 19 haiglat ja haiglaüksust valitakse järgmisest loetelust (sealhulgas kolm projekti, mis viiakse lõpule asja asutatud riikliku tervishoiu infrastruktuuri arendamise ameti (ANDIS) kaudu, mis on loodud 2.

Järjekorra- NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetas e	Eesmä rk	Nõuded	Aasta	
										reformi raames): 1. Alba Iulia erakorralise krahvkonna haigla – onkoloogia osakonna tegevuse ümberpaigutamine ja ajakohastamine ning sekkuva kardioloogia osakonna loomine 2. Hädaolukorra maakondlik Alba Iulia haigla – nakkushaiguste sektsiooni ehitamine ja varustamine 3. Erakorralise maakonna haigla Pitești-Radioteraapia labor 4. Haigla „Dr. G. Curteanu“ Oradea – nakkushaiguste ja pulmonoloogia sektsioonide ehitamine ja varustamine 5. Bistrița maakonna erakorraline haigla – haigla paviljoni laiendamine uue hoone ehitamise kaudu 6. Südame-veresoonkonna haiguste erakorraline instituut, prof dr CC

Järjekorra- NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetas e	Eesmä rk	Nõuded	Aasta	
										Iliescu, Bukarest – uute ruumide ehitamine 7. Sünnitusabi ja günekoloogiahaigla „Filantropia“ Bukarest – haigla laiendamine 8. Bukaresti psühhiaatria „Prof. dr. Alexandru Obregia“ kliiniline haigla – pediaatrilise psühhiaatriakeskuse ehitamine 9. Bukaresti kliinik „Sfânta Maria“ – multielundite siirdamiskeskuse ehitamine 10. Pulmonoloogiakliinik, Constanța – ehituskliinik Pulmonology pavilion 11. Sibiu maakonna erakorraline haigla – uus haigla 12. Timișoara munitsipaalhaigla – uue emaduse ehitamine ja varustamine

Järjekorranum.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										13. Erakorraline lastehaigla „Louis Turcanu“, Timișoara – uue haigla varustamine meditsiiniseadmetega 14. Haigla nr 2, Vaslui – nakkushaiguste, psühhiaatria ja krooniliste haiguste uute lõikude ehitamine 15 Erakorraline maakondlik haigla, Focsani-Vrancea – uus haigla 16. Cluj kliiniku kliinik – uus haigla 17. Sünnitusabi genektoloogiahaigla, Buftea – laiendamine ja varustamine; olemasolevate hoonete demonteerimine 18. Uus multitrauma pavilion, Brașov 19. Uus multitrauma pavilion, Craiova

Järjekorra- NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetas e	Eesmä rk	Nõuded	Aasta	
										20. Uus traumakirurgia pavilioon, Pitesti 21. Uus multitrauma paviljon, Sibiu 22. Erakorralise maakonna haigla Alba Iulia – kroonilise psühhiaatria osakonna ehitamine ja varustamine 23. Nakkushaiguste ja pneumofüsioloogia kliiniline haigla, Braşov – uus hoone 24. Mitme elundi siirdamise keskus, Cluj – uus haigla 25. Piirkondlik onkoloogiainstituut, Timisoara – uus haigla 26. Kardioloogiale ja onkoloogiale spetsialiseerunud kohalik politseihaigla, Constanţa – uus haigla 27. Sünnitusabi ja günekoloogia, neonatoloogia, lastekirurgia ja pediaatria sektsioonide ehitamine, Arad – uued üksused

Järjekorra- NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetas e	Eesmä rk	Nõuded	Aasta	
										28. Hädaolukorra instituut „Niculae Stăncioiu“ südame-veresoonkonna haiguste Cluj-Napoca uus lõik 29. Erakorralise abi krahvkond Miercurea Ciuc – Pulmonoloogia ja nakkushaiguste lõikude uue hoone ehitamine 30. Braşovi piirkondlik erakorraline haigla – uus haigla 31. Bukaresti ülikooli erakorraline haigla – infrastruktuuri moderniseerimine, ehitamine ja taastamine 32. Baloteşti haigla „Prof. Dr. Agrippa Ionescu“ – taristu ajakohastamine 33. „Prof. dr Dimitre Gerota“ Bukaresti erakorraline haigla – uus haigla 34. Lugoj linnahaigla „Dr Teodor

Järjekorranum.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										Andrei“ – uus haigla 35. Meditsiiniline paviljon, Constanța – uus üksus 36. Piirkondlik südame-veresoonkonna meditsiini instituut, Miroslava – uus haigla 37. Piatra Neamți maakonna erakorraline haigla – uus haigla 38. Zerlendi tuberkuloosi diagnostika- ja ravikeskus, Bukarest – uus haigla 39. „Dr. Victor Gomoiu“ Bukaresti lastehaigla – uus onpaediaatria tippkeskus 40. Pediaatria Monobloki haigla, Cluj – uus haigla 41. Erakorraline krahvkond, Târgu Mures – uus haiglaüksus 42. Erakorralise krahvkonna haigla, Arad – haiglateenuste taastamine südame-veresoonkonna meditsiinis

Järjekorra- NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetas e	Eesmä rk	Nõuded	Aasta	
										43. Aradi maakonna päästehaigla – uus kiiritusravi osakond 44. „SF. Apostol Andrei“ Constanța maakonna erakorraline haigla – pediaatria ja laste neonatoloogia välisosakonna laiendamine 45. Ilfovi avarihaigla, Ilfov – operatsiooniblokk ja neurokirurgia osakonnad ning multifunktsionaalne üldkirurgiablokk 46. Giurgiu maakonna erakorraline haigla – uus haigla, esimene etapp (onkoloogia- ja neuroloogiaosakonnad) 47. Erakorralise meditsiini keskus, Voluntari – uus üksus 48. Südame-veresoonkonna haiguste ja siirdamise erakorraline instituut, Târgu Mures – uus üksus 49. Bacău munitsipaal- ja

Järjekorra- NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetas e	Eesmä rk	Nõuded	Aasta	
										maakondlik hädaabihaigla – lõpuleviimine ja integreerimine Haiglate ja haiglaüksuste lõplik loetelu sõltub ka taristuinvesteeringute prioriseerimise metoodikast.

M. KOMPONENT 13: SOTSIAALREFORMID

See komponent hõlmab reforme ja investeeringuid, mille eesmärk on tugevdada Rumeenia sotsiaalkindlustust.

Komponendi eesmärk on toetada kõige haavatavamaid, sealhulgas töötajaid, lapsi, puuetega inimesi, mitteaktiivseid ja eakaid, parandades juurdepääsu sotsiaalteenustele. Investeeringuid toetavad reformid hõlmavad regulatiivseid muudatusi, et vältida laste eraldamist perekonnast, tegeleda puuetega inimeste deinstitutionaliseerimise protsessiga, alustada minimaalse kaasava sissetuleku rakendamist, vähendada deklareerimata tööd ja võimaldada mitteaktiivsetel inimestel tööd leida. Meetmetega toetatakse samuti eakate pikaajalise hoolduse teenuste reformi ning objektiivse miinimumpalga kehtestamise mehhanismi loomist. Täiendavad investeeringud on seotud puuetega inimeste sotsiaalteenuste eraldamise, rehabiliteerimise ja renoveerimise riskiga lastele mõeldud päevakeskuste võrgustiku loomisega, digiplatvormi loomisega koduabiliste vautserite süsteemi rakendamiseks ning eakate päevahooldus- ja rehabilitatsioonikeskuste loomisega.

Need investeeringud ja reformid aitavad täita Rumeenia viimase kahe aasta riigipõhiseid soovitusi „suurendada sotsiaalteenuste katvust ja kvaliteeti ning viia lõpule minimaalse kaasamise sissetuleku reform“ (3. riigipõhine soovitus), „tagada miinimumpalga kehtestamine objektiivsete kriteeriumide alusel, mis on kooskõlas töökohtade loomise ja konkurentsivõimega“ (3. riigipõhine soovitus), ning „laiendada sotsiaalkaitsemeetmeid ja kõigi juurdepääsu olulistele teenustele“ (2. riigipõhine soovitus 2020).

Lähtudes meetmete kirjeldusest taaste- ja vastupidavuskavas ja võttes arvesse põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) kohaseid leevendavaid samme, mis kavas on sätestatud, võib eeldada, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses oluliselt keskkonnaeesmärke.

M.1. Tagastamatu rahalise toetusega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform 1. Uue õigusraamistiku loomine, et vältida laste lahutamist oma perekonnast

Reformi eesmärk on vältida laste lahutamist oma perekonnast, eriti haavatavates peredes. Reform viiakse ellu uue õigusakti jõustumisega, millega luuakse raamistik meetmete rakendamiseks (sealhulgas näiteks vanemate ja laste nõustamine ja toetamine, vanematest lahutamise ohus olevate laste päevakeskused, puuetega laste päevakeskused), et tõhusalt vältida lapse lahutamist perekonnast ning toetada perekonda lahutamise ohus oleva lapse kasvatamisel ja hooldamisel. Seadusandlik akt sisaldab järgmist: meetmete kindel stabiilne rahastamisallikas, riigi ja kohaliku tasandi ametiasutustele selgete ülesannetega juhtimismehhanism ning rahastamise väljamaksmise mehhanism, mis sõltub poliitikaeesmärkidega seotud peamiste tulemusnäitajate saavutamisest.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Reform 2. Puuetega täiskasvanute kaitsesüsteemi reform

Reformi eesmärk on edendada puuetega inimeste deinstitutionaliseerimise protsessi ja vältida nende institutsionaliseerimist.

Reform viiakse ellu õigusakti jõustumisega, et kiita heaks juhend kõigi praegu institutsionaliseeritud puuetega inimeste deinstitutsionaliseerimise protsessi kiirendamiseks, nii et iga inimese jaoks määratakse kindlaks „sõltumatu elutee“. Seadusandlik akt sisaldab suunises kavandatud meetmete jaoks kindlaks määratud stabiilset rahastamisallikat koos väljamaksemehhanismiga, mis sõltub poliitikaeesmärkidega seotud peamiste tulemusnäitajate saavutamisest, ning juhtimisstruktuuri, mis hõlmab selgeid kohustusi avaliku sektori asutustele riiklikul ja kohalikul tasandil. Seadusandlik akt põhineb ka kõigi puudega inimeste individuaalse olukorra täielikul kaardistamisel, mis on praegu Rumeenias institutsionaliseeritud, eesmärgiga määratleda iga inimese jaoks „sõltumatu elutee“, mille koostab sõltumatu asutus/üksus kooskõlas juhtumihalduse põhimõtetega.

Puuetega inimeste institutsionaliseerimise protsessi ennetamise reform viiakse ellu sellise õigusakti jõustumisega, millega jõustatakse vastu võetud riiklik strateegia institutsionaliseerimise ennetamiseks, ning meetmed „sõltumatu eluviisi“ loomiseks kõigi puuetega inimeste võimalikult suure osa jaoks.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Reform 3. Minimaalse kaasava tulu rakendamine

Reformi eesmärk on parandada sotsiaallabi ja vähendada kõige haavatavamate inimeste vaesust, vähendades samal ajal riikliku makse- ja sotsiaalinspeksiooni, kohalike haldusasutuste ja toetusesaajate halduskoormust.

Reform viiakse ellu selliste õigusaktide jõustumisega, milles sätestatakse metoodilised eeskirjad VMI seaduse rakendamiseks, säilitades samal ajal hüvitiste piisavuse ja abikõlblikkuse tingimused, nagu on ette nähtud seaduses 196/2016 ja kehtivates kohaldatavates õigusaktides, eesmärgiga vähendada vaesust, stimuleerida tööhõivet aktiveerimismeetmete abil ja suurendada haridustaset. Minimaalset kaasamississetulekut rahastatakse Rumeenia riigieelarvest. Digiplatform selle reformi toetamiseks töötatakse välja II samba komponendi nr 7 raames. Digiüleminek.

Reform viiakse ellu 30. juuniks 2025.

Reform 4. Töökaartide kasutuselevõtt ja koduabiliste töö ametlikuks muutmine

Reformi eesmärk on vähendada deklareerimata tööd, pakkuda stiimuleid töö ametlikuks muutmiseks ja võimaldada mitteaktiivsetel inimestel tööd leida.

Reform viiakse ellu, kui jõustub õigusakt, millega luuakse töövautšerite süsteem ametliku tööhõive edendamiseks. See vautšerisüsteem peaks looma stiimuleid ametlike töökohtade loomiseks koduabilistele, kes on praegu registreeritud töötute või mitteaktiivsetena. Reformi eesmärk on luua süsteem selliste isikute maksmiseks ja registreerimiseks, kes tegutsevad koduriigis töökupongide alusel, mille saaja on ostanud ja seejärel pärast sellega seotud maksete mahaarvamist raha eest vahetanud, saades seeläbi sotsiaalkindlustussüsteemis kindlustatud isiku staatuse.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. märtsiks 2026.

Reform 5. Miinimumpalga kehtestamist tagama

Reformi eesmärk on kehtestada miinimumpalga kehtestamise mehhanism, mis põhineb objektiivsetel kriteeriumidel ning on kooskõlas töökohtade loomise ja riigi konkurentsivõimega.

Reform viiakse ellu sellise õigusakti jõustumisega, millega kehtestatakse uus mehhanism ja valem miinimumpalga taseme objektiivseks süstemaatiliseks kehtestamiseks, konsulteerides sotsiaalpartneritega ja võttes arvesse liidu meetmeid.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. märtsiks 2024.

Investeering 1. Lahkumineku ohus olevatele lastele mõeldud päevakeskuste võrgustiku loomine

Selle investeeringu eesmärk on vältida laste lahutamist perekonnast. Enne investeeringu tegemist kaardistatakse lapsed ja perekondlikud vajadused olemasolevate teenuste ja taristurajatistega laste jaoks, keda ohustab perekonnast lahutamine, eelkõige haavatavates kogukondades. Investeering seisneb 150-päevasest teeninduskeskusest koosneva võrgustiku käivitamises, mis hõlmab vähemalt 10 % märkimisväärse roma elanikkonnaga kogukondadest, et vältida laste lahutamist oma perekonnast. 150-päevasest teeninduskeskusest 145 peavad riiklike suuniste kohaselt vastama liginullenergiahoone nõudele. 5 peab vastama eesmärgile saavutada primaarenergia nõudlus vähemalt 20 % väiksem kui riiklike suuniste kohane liginullenergiahoonete nõue, mis tagatakse energiamärgistega.

Investeering viiakse lõpule 31. detsembriks 2024.

Investeering 2. Puuetega inimeste sotsiaalse taristu taastamine, renoveerimine ja arendamine

Selle investeeringu eesmärk on parandada puuetega inimestele pakutavaid sotsiaalteenuseid, et toetada nende deinstitutionaliseerimist. Investeeringud võimaldavad võtta kasutusele 55 uut puuetega inimestele mõeldud kogukonnateenust (päevakeskused, abi- ja tugiteenused ning patsientide neuromootoriga taastumiskeskused), mis pakuvad nelja aasta jooksul vähemalt 4870 puuetega inimesele iseseisva elu tagamiseks meetmeid. 55 uuest kogukonnateenusest 45 on vastavalt riiklikele suunistele uued liginullenergiahooned. 10 peavad vastama eesmärgile saavutada primaarenergia nõudlus vähemalt 20 % väiksem kui riiklike suuniste kohane liginullenergiahoonete nõue, mis tagatakse energiamärgistega. Samuti võimaldab investeering ajakohastada veel 50 kogukonnakeskust (päevakeskused ja puuetega inimestele mõeldud neuromootorite taastuskeskused) riikliku programmi kaudu, et rahastada selliseid investeeringuid nagu taastusravi, konsolideerimine, moderniseerimine ja kogukonnapõhiste teenuste osutamine. Seejärel alustavad 25 päeva keskust ja 25 ambulatoorset neuromobiilsuse taastamise keskust avaliku pakkumiskutse kaudu avalike sotsiaalteenuste osutamiseks, mis vastavad nende investeeringute abikõlblikkuse kriteeriumidele, sealhulgas tingimusele, et aastas peab majutama vähemalt 1000 puuetega inimest.

Investeering viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering 3. Töökaartide kasutuselevõtmine majapidamistööde puhul

Investeeringu eesmärk on võtta kasutusele töövautšerite süsteem, tagades kõigile kasutajatele lihtsa ja digitaalse juurdepääsu: töötajad ja teenuse saajad.

Investeering võimaldab Rumeenia riiklikul tööhõiveametil (ANOFM) pakkuda ja hallata koduabiliste vautšerite jaoks toimivat digiplatvormi, mis peaks võimaldama muu hulgas järgmist: teha kõik vautšeritega seotud tehingud digitaalselt (nt ostmise, tööaja kodeerimine), kodeerida koduabiliste tegevuse üksikasjad (nt tundide arv, koduse tegevuse liik) ning tagada koostalitlusvõime muude asjakohaste andmebaasidega (nt rahandusministeerium, töö- ja sotsiaalkaitseministeerium, riiklike tööturuasutuste andmebaasid).

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2023.

M.2. Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, sihid ja näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorranum.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi	Lähtetas	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
378	Reform 1. Uue õigusraamistiku loomine, et vältida laste lahutamist oma perekonnast	Vaheeesmärk	Sellise õigusakti jõustumine, mis on vajalik laste perekonnast eraldamise ja haavatavate perekondade toetamise vältimiseks	Seaduse säte, mis viitab sellise õigusakti jõustumisele, mis on vajalik selleks, et vältida laste perekonnast lahutamist ja haavatavate perekondade toetamist				NELJAS KVARTAL	2022	Uue seadusega luuakse raamistik meetmete rakendamiseks (sealhulgas vanemate ja laste nõustamine ja toetamine, vanematest lahutamise ohus olevate laste päevakeskused, puuetega laste päevakeskused), et tõhusalt vältida lapse lahutamist perekonnast ning toetada perekonda lahutamise ohus oleva lapse kasvatamisel ja hooldamisel. Seadusandlik akt sisaldab järgmist: - meetmete kindlaksmääratud stabiilne rahastamisallikas - juhtimismehhanism, millel on selged

Järjekorranum.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										kohustused avaliku sektori asutustele riiklikul ja kohalikul tasandil; - rahastamise väljamaksmise mehhanism, mis sõltub poliitikaeesmärkidega seotud peamiste tulemusnäitajate saavutamisest.
379	Reform 1. Uue õigusraamistiku loomine, et vältida laste lahutamist oma perekonnast	Märklaud	Perekonnast eraldatud ja sotsiaalkaitseüsteemi kuuluvate laste arvu vähendamine		Number	12 139	6 100	TEINE KVARTAL	2026	Perekonnast eraldatud ja sotsiaalkaitseüsteemi kuuluvate laste arvu vähendamine võrreldes 31.12.2020ga.
380	Reform 2. Puuetega täiskasvanute kaitseüsteemi reform	Vaheeesmärk	Deinstitutsionaliseerimise kiirendamise juhendi rakendamise ja rakendamise seaduse	Õigusakti jõustumisele viitava seaduse säte				NELJAS KVARTAL	2022	Kõigi praegu institutsionaliseeritud puuetega inimeste deinstitutsionaliseerimise kiirendamise juhendi rakendamise ja rakendamise seaduse jõustumine, nii et iga

Järjekorranum.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi	Lähtetas	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
			jõustumine							inimese jaoks määratakse kindlaks „sõltumatu elutee“ ning seda tehakse juhtumihalduse lähenemisviisi alusel. Deinstitutionaliseerimise kiirendamise juhend on riikliku strateegia lisa ning mõlemad kiidetakse heaks valitsuse otsusega. Seadusandlik akt sisaldab samuti järgmist: - suunises kavandatud meetmete kindlaksmääratud stabiilne rahastamisallikas - juhtimismehhanism, millel on selged kohustused avaliku sektori asutustele riiklikul ja kohalikul tasandil; - rahastamise väljamaksmise

Järjekorra- NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetas e	Eesmä rk	Nõuded	Aasta	
										mehhanism, mille tingimuseks on poliitikaeesmärkidega seotud peamiste tulemusnäitajate saavutamine. Õigusakt põhineb kõigi puudega inimeste individuaalse olukorra täielikul kaardistamisel, mis on praegu Rumeenias institutsionaliseeritud.
381	Reform 2. Puuetega täiskasvanute kaitseüsteemi reform	Vahe-eesmärk	Vastuvõetud institutsionaliseerimise ennetamise riikliku strateegia rakendamist toetava seaduse jõustumine	Seaduse säte, mis viitab õigusakti jõustumisele, et toetada vastuvõetud riikliku strateegia rakendamist institutsionaliseerimise ennetamiseks				NELJAS KVARTAL	2022	Sellise seaduse jõustumine, millega toetatakse vastuvõetud institutsionaliseerimise ennetamise riikliku strateegia rakendamist, millega nähakse ette meetmed „sõltumatu eluviisi“ loomiseks enamiku puuetega inimeste jaoks ja mis on praegu institutsionaliseeritud.

Järjekorranum.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhiik	Lähtetas	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										Seadusandlik akt sisaldab järgmist: - kavandatud meetmete kindlaksmääratud stabiilne rahastamisallikas; - juhtimismehhanism, millel on selged kohustused avaliku sektori asutustele riiklikul ja kohalikul tasandil; - rahastamise väljamaksmise mehhanism, mille tingimuseks on poliitikaeesmärkidega seotud peamiste tulemusnäitajate saavutamine.
382	Reform 2. Puuetega täiskasvanute kaitsesüsteemi reform	Märklaud	Institutsionaliseeritud puuetega inimesed, kes saavad personaalset		Number	0	8 455	TEINE KVARTAL	2026	Vähemalt 8455 (50 % 2020. aasta detsembri seisuga) institutsionaliseeritud puuetega inimesi, kes saavad toetust

Järjekorranum.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
			toetust oma „sõltumatu eluviisi“ deinstitutionaliseerimiseks ja rakendamiseks							deinstitutionaliseerimiseks ja oma „sõltumatute eluviiside“ rakendamiseks.
383	Reform 2. Puuetega täiskasvanute kaitsesüsteemi reform	Märklaud	Institutsionaliseeritud puuetega inimeste koguarvu vähenemine (võrreldes 31.12.2020 andmetega)		Number	16 911	11 500	TEINE KVARTAL	2026	Institutsionaliseeritud puuetega inimeste arvu vähendamine pärast asjakohase toetuse saamist juhtumihalduse lähenemisviisi alusel, et liikuda oma „sõltumatu eluviisi“ edasi 11500 inimeseni 16911st.
384	Reform 3. Minimaalse kaasava tulu rakendamine	Vaheeesmärk	VMI rakenduseeskirja heakskiitvate õigusaktide jõustumine	Sätteid õigusaktides, milles on sätestatud VMI rakenduseeskirjad				KOLMAS KVARTAL	2022	Õigusaktides sätestatakse meetodilised eeskirjad VMI seaduse rakendamiseks, säilitades samal ajal hüvitiste piisavuse ja abikõlblikkuse tingimused, nagu on ette nähtud kehtivas seaduses

Järjekorranum.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										(seadus 196/2016), et vähendada vaesust, stimuleerida tööhõivet aktiveerimismeetmete ja haridustaseme tõstmise kaudu.
385	Reform 3. Minimaalse kaasava tulu rakendamine	Märklaud	Täiustatud kava alusel toetuse saamise tingimustele vastavate täiendavate pereliikmete arv		Number	189 000	245 700	TEINE KVARTAL	2024	Lisaks praegustele garanteeritud miinimumsissetuleku saajatele, s.o 31. detsembri 2020. aasta seisuga 189000 perekonda, täiendavad toetuskõlblikud pered, kes saavad täiustatud kava (arvutatud ajakohastatud seaduse kohase hinnangulise toetusesaajate arvu alusel). Miinimumsissetuleku/peretoetuse maksmist rahastatakse riigieelarvest.
386	Reform 3.	Märklaud	Miinimumsiss		%	0	60 %	TEINE	2025	Vähemalt 60 %

Järjekorranum.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi	Lähtetas	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	Minimaalse kaasava tulu rakendamine		etuleku saaja saab vähemalt ühe aktiveerimismee		(protsentides)			KVARTAL		miinimumsissetuleku saajatest viimase 12 kuu jooksul peab olema saanud vähemalt ühe aktiveerimismee. Aktiveerimismee koosneb järgmisest: tööttepanekud, koolitustegevus vastavalt juhtumihalduse põhimõtete alusel kindlaks tehtud vajadustele (vastavalt ESFist rahastatavale INTESPO projektile);
387	Reform 4. Töökaartide kasutuselevõtt ja töö ametlikuks muutmine majapidamistödes	Vaheeesmärk	Koduabiliste vautšerite süsteemi käsitlevate õigusaktide ja nende rakenduseeskirjade jõustumine	Seaduse säte, mis viitab töövautšerite süsteemi rakendamise seaduse jõustumisele				KVARTAL	2022	Seaduse jõustumine, millega luuakse töövautšerite süsteem, et edendada praegu töötute või tööturult eemalejäänud koduabiliste ametlikku tööhõivet.
388	Reform 4.	Märklaud	Toetusesaajad		Number	0	10 00	NELJAS	2024	Vautšerite süsteemi

Järjekorranum.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi	Lähtetas	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	Töökaartide kasutuselevõtt ja töö ametlikuks muutmine majapidamistöösdes		(värbavad koduabilised)				0	KVARTAL		kaudu palkavad koduabilised vähemalt 10000 toetusesaajat.
389	Reform 4. Töökaartide kasutuselevõtt ja töö ametlikuks muutmine majapidamistöösdes	Märklaud	Toetusesaajad (värbavad koduabilised)		Number	10 000	30 000	KVARTAL	2026	Vautšerite süsteemi kaudu palkavad koduabilised vähemalt 30000 toetusesaajat.
390	Reform 4. Töökaartide kasutuselevõtt ja töö ametlikuks muutmine majapidamistöösdes	Märklaud	Koduabilised/teenuseosutajad, kes on varem olnud töötud või mitteaktiivsed, osutavad teenuseid töökaartide abil		Number	0	20 000	NELJAS KVARTAL	2024	Vähemalt 20000 koduabilist/teenuseosutajat, kes on varem olnud töötud või mitteaktiivsed, osutavad teenuseid töökaartide abil
391	Reform 4. Töökaartide	Märklaud	Koduabilised/teenuseosutaja		Number	20 000	60 000	KVARTAL	2026	Vähemalt 60000 koduabilist/teenuseosutaj

Järjekorranum.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	kasutuselevõtt ja töö ametlikuks muutmine majapidamistöös		d, kes on varem olnud töötud või mitteaktiivsed, osutavad teenuseid töökaartide abil							at, kes on varem olnud töötud või mitteaktiivsed, osutavad teenuseid töökaartide abil
392	Reform 5. Miinimumpalga kehtestamist tagama	Vaheeesmärk	Miinimumpalga kehtestamise uut süsteemi reguleeriva määruse jõustumine	Õigusakti jõustumisele viitava seaduse säte				KVARTAL	2024	Seadusandliku aktiga kehtestatakse uus mehhanism ja valem miinimumpalga taseme objektiivseks süstemaatiliseks kehtestamiseks, konsulteerides sotsiaalpartneritega ja võttes arvesse liidu meetmeid.
393	Investeering 1. Lahkumineku ohus olevatele lastele mõeldud päevakeskuste võrgustiku loomine	Vaheeesmärk	Vajaduste, kättesaadavate teenuste ja taristurajatiste kaardistamine lastele, keda ähvardab	Vajaduste, kättesaadavate teenuste ja taristurajatiste kaardistamine				TEINE KVARTAL	2023	Kaardistatakse peredest lahutamise ohus olevatele lastele kättesaadavad teenused ja taristu, eelkõige haavatavates kogukondades.

Järjekorra- NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetas e	Eesmä rk	Nõuded	Aasta	
			perekonnast lahutamise oht, eelkõige haavatavates kogukondades							Päevakeskused rajatakse kaardistamise tulemuste põhjal, et vastata eelkõige haavatavate kogukondade (nt väikese sissetulekuga inimesed, puuetega inimesed, marginaliseerunud kogukondadest pärit inimesed, sealhulgas romad, rändetaustaga inimesed) vajadustele. Kaardistamisel tehakse samuti kindlaks mahajäänud/eraldatud naabruskonnad, et vastata haavatavate/varjundatud kogukondade vajadustele (nt madal sissetulekutase, kõrge töötuse määr, madal haridustase).
394	Investeering 1. Lahkuminek uhus olevatele lastele mõeldud päevakeskuste	Märklaud	Päevakeskused laste perekonnast eraldamise vältimiseks		Number	0	150	NELJAS KVARTAL	2024	Märkimisväärse roma elanikkonnaga kogukondade 150-päevasest teeninduskeskusest

Järjekorranum.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi	Lähtetas	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	võrgustiku loomine									koosneva võrgustiku kasutuselevõtmine, et vältida laste eraldamist perekondadest. Uutest hoonetest 145 peavad vastama liginullenergiahoone nõudele vastavalt riiklikele suunistele. Uutest hoonetest viis peavad vastama eesmärgile saavutada vähemalt 20 % väiksem primaarenergia nõudlus kui riiklike suuniste kohane liginullenergiahoone nõue, mis tagatakse energiamärgistega.
395	Investeering 2. Puuetega inimeste sotsiaalse taristu taastamine, renoveerimine ja arendamine	Märklaud	Ajakohastatud kogukonnateenused puuetega inimestele		Number	0	50	NELJAS KVARTAL	2024	Ajakohastatud kogukonnateenuste (päevakeskused ja neuromootorite taastuskeskused puuetega inimestele) arv riikliku programmi kaudu, et

Järjekorra- NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetas e	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										rahastada selliseid investeeringuid nagu taastusravi, konsolideerimine, moderniseerimine ja kogukonnapõhiste teenuste osutamine. Seejärel alustavad 25 päeva keskust ja 25 ambulatoorseid neuromobiilsuse taastamise keskust avaliku pakkumiskutse kaudu avalike sotsiaalteenuste osutamiseks, mis vastavad nende investeeringute abikõlblikkuse kriteeriumidele, sealhulgas tingimusele, et aastas peab majutama vähemalt 1000 puuetega inimest.
396	Investeering 2. Puuetega	Märklaud	Uued kogukonnateed		Number	0	55	NELJAS KVARTA	2025	Võetakse kasutusele 55 uut kogukonnateenust

Järjekorranum.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	inimeste sotsiaalse taristu taastamine, renoveerimine ja arendamine		nused puuetega inimestele					L		(45 uut liginullenergiahoonet ja 10 liginullenergiahoonet +) puuetega inimestele (päevakeskused, abi- ja tugiteenused ning patsientide neuromootoriga taastumiskeskused), mis pakuvad nelja aasta jooksul vähemalt 4870 puuetega inimesele iseseisvat elu. Kümme uut liginullheidet + hoonet peavad vastama eesmärgile saavutada primaarenergia nõudlus, mis on vähemalt 20 % väiksem kui riiklike suuniste kohane liginullenergiahoonete nõue, mis tagatakse energiamärgistega.
397	Investeering 3. Töökaartide	Vaheeesmärk	Koduabiliste vautšerite	Digiplatvorm toimib				NELJAS KVARTA	2023	Koduabiliste vautšerite jaoks toimiva

Järjekorranum.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	kasutuselevõtmise majapidamistööde puhul		kasutamiseks toimiva digiplatvormi kasutuselevõtmine					L		digiplatvormi pakkumine, mis peaks muu hulgas võimaldama - Teha kõik vautšeritega seotud tehingud (ostmine, tööaja kodeerimine) digitaalselt - Koduabiliste tegevuse üksikasjade kodeerimine (tundide arv, koduse tegevuse liik,) digitaalne koostalitlusvõime muude asjakohaste andmebaasidega (nt rahandusministeerium, töö- ja sotsiaalkaitseministeerium, riiklike tööturuasutuste andmebaasid).

M.3. Laenuga seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform 6. Sotsiaalmajandust käsitlevate õigusaktide täiustamine

Reformi eesmärk on kasutada rohkem ära sotsiaalmajanduse ettevõtete innovatsioonipotentsiaali ning aidata kaasa sotsiaalsete ja keskkonnaprobleemide lahendamisele.

Reformi elluviimiseks muudetakse sotsiaalmajandust käsitlevat seadust nr 219/2015 ja selle rakenduseeskirju, et lihtsustada sotsiaalsete ettevõtete registreerimismenetlust, tagada nende tõhus integreerimine tööhõivepoliitikaga, samuti aktiivse tööhõive meetmed, sealhulgas sotsiaalmajanduse struktuuride jätkusuutlikkuse parandamise meetmed, näiteks sotsiaalsete ettevõtete pakutavate kaupade ja teenuste riigihangete sooduskorra kaudu.

Reform viiakse ellu 30. juuniks 2022.

Reform 7. Eakate pikaajalise hoolduse teenuste reform

Reformi eesmärk on parandada eakate pikaajalise hoolduse teenuste kvaliteeti.

Reform viiakse ellu, kui jõustub strateegia seadusandlik akt, mis hõlmab aktiivsena vananemise poliitikat, pikaajalist hooldust ja eakate kogukonnapõhiseid teenuseid. Seadusandlik akt sisaldab muu hulgas järgmist: meetmete kindel stabiilne rahastamisallikas, riigi ja kohaliku tasandi ametiasutustele selgete ülesannetega juhtimismehhanism, rahastamise väljamaksmise mehhanism, mis sõltub poliitikaeesmärkidega seotud peamiste tulemusnäitajate saavutamisest ja pikaajalise hoolduse teenuste kvaliteedi miinimumstandardite läbivaatamisest. Seadusandlik akt põhineb ka potentsiaalselt sõltuvate või ohustatud elanikkonnarühmade (nt vaesus, tervis, saatjata, suur sõltuvus) täielikul kaardistamisel kogukonna tasandil (kommuuni/linna/maakonna tasandil), et teha kindlaks, millist liiki pikaajalise hoolduse teenuseid vajatakse.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2022.

Investeering 4. Vanurite päevahooldus- ja taastuskeskuste võrgustiku loomine

Investeeringu eesmärk on tagada eakatele juurdepääs kvaliteetsetele pikaajalise hoolduse teenustele päevahooldus- ja rehabilitatsioonikeskuste võrgustiku kaudu. Investeering võimaldab käitada 71-päevaseid teeninduskeskusi hõlmavat võrku. Keskused osutavad sotsiaalabi- ja rehabilitatsiooniteenuseid ning igapäev peab olema vähemalt vanuritele mõeldud teenuseosutajate mobiilne meeskond, kes ei saa keskusesse tulla. See põhineb kaardistamisel, mis viiakse läbi kooskõlas riikliku pikaajalise karjääristrateegiaga.

Investeering viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

M.4. Laenu eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorraline number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
398	Reform 6. Sotsiaalmajandust käsitlevate õigusaktide täiustamine	Vaheeesmärk	Sotsiaalmajandust käsitleva seaduse nr 219/2015 ja selle rakenduseeskirjade muudatuse jõustumine	Seaduse säte, mis viitab sotsiaalmajandust käsitleva seaduse nr 219/2015 muudatuse jõustumisele ja selle rakenduseeskirjadele				TEINE KVARTAL	2022	Õigusaktide muudatused hõlmavad järgmist: - Sotsiaalsete ettevõtete registreerimise lihtsustatud kord - Majandustegevuse ja tööjõu kasutamise parem suunamine, et see vastaks paremini haavatavate rühmade ja tõrjutud kogukondade vajadustele; - Kindlaksmääratud meede sotsiaalmajanduse struktuuride jätkusuutlikkuse parandamiseks, nt kaupade ja teenuste riigihangete sooduskord.
399	Reform 7. Eakate pikaajalise hoolduse teenuste reform	Vaheeesmärk	Riikliku pikaajalise karjääristrateegia vastuvõtmist ja rakendamist käsitleva	Vastuvõetud riikliku pikaajalise karjääristrateegia rakendamist toetava				NELJAS KVARTAL	2022	Vastuvõetud strateegiat käsitlevad õigusaktid, sealhulgas aktiivsena vananemise meetmed, samuti meetmed pikaajalise hoolduse vajaduste katmiseks ja kogukonnapõhised teenused

Järjekorra – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
			seaduse jõustumine	õigusakti jõustumisele viitav seaduse säte						eakatele. Seadusega nähakse ette: - meetmete kindlaksmääratud stabiilne rahastamisallikas - juhtimismehhanism, millel on selged kohustused avaliku sektori asutustele riiklikul ja kohalikul tasandil; - rahastamise väljamaksmise mehhanism, mille tingimuseks on poliitikaeesmärkidega seotud peamiste tulemusnäitajate saavutamine - kvaliteedi miinimumstandardite läbivaatamine, Õigusakt põhineb potentsiaalselt sõltuvate või ohustatud elanikkonnarühmade täielikul kaardistamisel kogukonna tasandil (kommuuni/linna/maakonna tasandil) (nt vaesus, tervis, saatjata inimesed, suur sõltuvus).

Järjekorras – NUM.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
400	Investeering 4. Vanurite päevahooldus- ja taastuskeskuste võrgustiku loomine	Märklaud	Eakate päevahooldus- ja taastusravikeskuste kasutuselevõtmine		Number	0	71	TEINE KVARTAL	2026	71-päevase teeninduskeskuse võrgu kasutuselevõtmine. Keskused osutavad sotsiaalabi- ja rehabilitatsiooniteenuseid ning igal keskusel peab olema vähemalt liikuv meeskond, mis koosneb eakatele isikutele, kes ei saa keskusesse tulla. See põhineb kaardistamisel, mis viiakse läbi kooskõlas eesmärgiga 399 – riikliku pikaajalise arengu strateegia vastuvõtmist ja rakendamist käsitlevate õigusaktide jõustumine.

N. KOMPONENT 14: HEA VALITSEMISTAVA

Komponendi eesmärgid on i) parandada juhtimist prognoositava, teadliku ja kaasava otsustusprotsessi abil, ii) tagada kvaliteetsete avalike teenuste osutamine professionaalsete ja hästi koolitatud riigiteenistujate poolt, kes vastavad asjakohaselt kodanike ja ettevõtjate probleemidele, vajadustele ja ootustele. See tugevdab vastupanuvõimet ning suutlikkust kohaneda rohe- ja digipöördega.

Rahastamisvahendi erieesmärgid on järgmised:

1. Valitsuse poliitika parem koordineerimine, sõnastamine ja rakendamine, suurem läbipaistvus ja usaldus avaliku sektori vastu.
2. Tõhus personalijuhtimine avalikus sektoris.
3. Sidus avaliku sektori palgapoliitika, mis on seotud tulemuslikkusega ja pikas perspektiivis jätkusuutlik (õiglane ühtne palk).
4. Kohtusüsteemi sõltumatuse tugevdamine, õiguskaitse kättesaadavuse parandamine ja kohtusüsteemi tõhususe suurendamine.
5. Tõhusam riiklik hankesüsteem, sealhulgas avaliku sektori/võrgustiku sektori hankijate haldussuutlikkuse tugevdamise kaudu paindlikus ja sidusas õigusraamistikus.
6. Avaliku poliitika ja otsustusprotsessi parandamine sidusrühmadega konsulteerimise kaudu.
7. Riigiettevõtete suurem vastupanuvõime tänu äriühingu üldjuhtimise põhimõtete rakendamisele.

Komponent koosneb üheksast reformist ja viiest investeeringust.

Komponendis sisalduvad meetmed peaksid aitama lahendada riigipõhises soovitusel esile toodud probleeme, et suurendada riigihangete tõhusust ning tagada riikliku riigihankestrateegia täielik ja jätkusuutlik rakendamine; parandada otsuste tegemise kvaliteeti ja prognoositavust, sealhulgas asjakohaste sidusrühmadega konsulteerimise, tõhusate mõjuhinnangute ja ühtlustatud haldusmenetluste ning sotsiaalpartnerite piisava kaasamise kaudu (riigipõhine soovitus 3, riigipõhine soovitus, riigipõhine soovitus 5 2019 ja 4. riigipõhine soovitus 2020).

Lähtudes meetmete kirjeldusest taaste- ja vastupidavuskavas ja võttes arvesse põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) kohaseid leevendavaid samme, mis kavas on sätestatud, võib eeldada, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses oluliselt keskkonnanäesmärke.

N.1. Tagastamatu rahalise toetusega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform 1.1 Otsustusprotsesside prognoositavuse ja tõhususe parandamine, tugevdades poliitika koordineerimise ja mõjuanalüüsi suutlikkust valitsuse ja koordineerivate ministereeriumide tasandil ning tugevdades vahendeid avalike konsultatsioonide kvaliteedi tõstmiseks kõigil haldustasanditel

Reformi eesmärk on parandada valitsuse poliitika kavandamist lühikeses ja keskpikas perspektiivis (töötades välja institutsioonilised strateegilise planeerimise mehhanismid ja sidudes need eelarve kavandamisega), tugevdada regulatiivse mõju esialgse analüüsi süsteemi (menetluslike ja

institutsiooniliste kohanduste kaudu), parandada avaliku poliitika kavandamise ja kujundamise suutlikkust (uute valitsusstrateegiate juhtimise mehhanismide, koolituse või kogemuste vahetamise kaudu ning võttes kasutusele uuendusliku juhtimise kontseptsiooni) ning tugevdada valitsuse keskuses tugeva horisontaalse ja paljusid sidusrühmi kaasava poliitika koordineerimist (näiteks roheline kokkulepe).

Reformi raames võetakse järgmisi erimeetmeid:

(1) Meetodite ja menetluste vastuvõtmine ja jõustumine, et parandada avaliku poliitika põhimõtteid, kavandamist ja halduskorra lihtsustamist (31. märtsiks 2022). Selle tulemusena kiidetakse vähemalt 50 % valitsuse iga-aastases töökavas sisalduvatest kavandatud seadusandlikest algatustest kavandatud tähtjaks heaks 31. märtsiks 2026 ning 25 % esitus- ja motiveerimisvahenditest (st määruste eelnõudele lisatud seletuskirjad/sisustused) peavad vastama kehtestatud kvaliteedikriteeriumidele (st neid hinnatakse suurepärasel või rahuldaval tasemel) vastavalt valitsuse metoodikale, mis on vastu võetud regulatiivse mõju hindamise esimeses aastaaruandes (vastu võetud 2019. aastal) 31. detsembriks 2024.

(2) Uue strateegilise juhtimis- ja strateegilise planeerimise süsteemi loomine ja kasutuselevõtmine kõigis ministeeriumides, samas kui ministrite tasandil välja töötatud strateegiates ja strateegilistes kavades järgitakse eespool meetme 1 alusel vastu võetud metoodika sätteid ning need laaditakse üles institutsiooniliste strateegiakavade järelevalveplatvormile, nagu seda laiendatakse kõigile ministeeriumidele (30. juuniks 2023). Selle tulemusena peavad kõik valdkondlikud ministeeriumid olema kavandanud oma eelarved programmi kohta ning vähemalt kolm ministeeriumi peavad olema 30. juuniks 2025 täitnud/rakendanud ka iga programmi eelarvet.

(3) Sellise seadusandliku akti vastuvõtmine ja jõustumine, millega võetakse kasutusele struktuur, et tagada tulemusliku regulatiivse kvaliteedikontrolli mehhanismi rakendamine 31. märtsiks 2022.

(4) Olemasoleva innovatsiooni lähtetaseme kehtestamine keskvalitsuse tasandil (eelarveministeeriumid ja valitsuse peasekretariaat) ning innovatsioonimehhanismide kasutuselevõttu ja avaliku halduse innovatsiooni võimaldava regulatiivse keskkonna loomist käsitleva tegevuskava lõpuleviimine (31. detsember 2022).

(5) Avalike konsultatsioonide kvaliteedi parandamine ja kodanikuühiskonna otsustusprotsessi kaasamise arendamine, tugevdades õigus- ja menetlusraamistikku avatud valitsuse algatuste koordineerimiseks ja tõhusaks rakendamiseks (avatud valitsuse algatus). See saavutatakse järgmiste meetmete abil:

I) Õigusraamistiku ajakohastamine, IT-platvormi laiendamine, riigiteenistujate suutlikkuse suurendamine, avatud valitsemise strateegia vastuvõtmine. Selle tulemusena suureneb 30. juuniks 2026 selliste seadusandlike aktide eelnõude arv, mille suhtes kohaldatakse avalikku konsultatsiooni ja sidusrühmade kaasamist kesktasandil, 20 %.

II) Kodanikuühiskonna organisatsioonidele korraldatakse koolitusi, et suurendada nende suutlikkust ja oskusi osaleda tõhusalt avalikes konsultatsioonides. Selle meetme tulemusena koolitatakse 31. detsembriks 2025 800 kodanikuühiskonna organisatsioonide esindajat.

(6) Huvide läbipaistvuse ühtse registri (RUTI) asjakohase kasutamise ja täitmise tagamise suuniste vastuvõtmine ja jõustumine, mille eesmärk on avaliku registri nõuetekohane rakendamine (30. septembriks 2022).

(7) Erakorraliste määruste kasutamise metoodika vastuvõtmine ja jõustumine, milles täpsustatakse asjaolud, mille korral neid määrusi võib kasutada ja kuidas nende mõju hinnatakse (ex post, ex ante), ning nendega seotud menetlused nende ettevalmistamiseks ja heakskiitmiseks (30. septembriks 2022).

(8) Seaduse 24/2000 seadusandlike muudatuste vastuvõtmine ja jõustumine seadusandliku tehnika kohta, et tagada seaduste tervikteksti avaldamine pärast nendes muudatuste tegemist, mida praegu ei tehta süstemaatiliselt (30. septembriks 2022).

Reform 2 Valitsuskeskme koordineerimise tugevdamine integreeritud ja sidusa lähenemisviisi kaudu kliimamuutustele ja säästva arengu algatustele

Reformi eesmärgid on järgmised: I) tagada keskkonnahoidlike meetmete ja poliitika tõhusus ja tulemuslikkus, võttes kasutusele mehhanismi Euroopa rohelise kokkuleppe koordineerimiseks ja rakendamiseks Rumeenias; ning ii) reformida avalikku haldust, edendades ja koordineerides kestlikku arengut toetavat sidusat avalikku poliitikat riigi kõigil tasanditel ja kõigis sektorites, keskendudes digiüleminekule ning suurendades teadusliku lähenemisviisi asjakohasust/kasutamist avalikus kestliku arengu poliitikas.

See saavutatakse institutsioonidevahelise kliimakomitee loomise ja töölerakendamisega, mille ülesanne on seada kliimameetmed tähtsuse järjekorda ja jälgida edusamme igal aastal 30. juuniks 2022. Selle meetme tulemusena tuleb kooskõlas lõimitud energia- ja kliimakavas sätestatud eesmärkidega saavutada 90 % institutsioonidevahelise kliimamuutuste komitee poolt 2025. aastaks seatud prioriteetidest 31. märtsiks 2026 ning 30. septembriks 2025 kvalifitseerub avaliku sektori asutuste säästva arengu eksperdiks 2000 riigiametnikku.

Reform 3. Personalijuhtimise tulemuslikkuse arendamine avalikus sektoris

Reformi eesmärk on ajakohastada avaliku teenistuse juhtimist, edendades uut läbipaistvat ja kaasavat värbamissüsteemi, kasutades avaliku sektori tegelikkusele vastavat pädevusraamistikku, mis on otseselt seotud institutsiooniliste vajadustega ning kodanike ja äriühingute vajadustega, mida nad teenindavad. Need reformimeetmed peavad käima käsikäes avaliku sektori tugeva digitaliseerimisega ja riigiteenistujate digioskuste omandamisega.

Reformi raames võetakse järgmisi erimeetmeid:

(1) Riigi (katse)konkursi järelanalüüs kahe avaliku teenistuse kategooria valimiseks keskvalitsuses (30. juuniks 2023).

(2) Vähemalt kahe riigiteenistuja töölevõtmise konkurss aastas vähemalt kolme avaliku teenistuse kategooria/palgaastme kohta (31. detsembriks 2023).

(3) Personalijuhtimist käsitleva kahe seadusandliku akti vastuvõtmine ja jõustumine: I) ühega muudeti riigiteenistujate karjäärijuhtimist, et võtta aluseks meritokraatia, ja ii) teisega muudeti avaliku halduse lepinguliste töötajate juhtimist (31. detsembriks 2024).

(4) Pädevusraamistike kasutuselevõtmine keskses avalikus halduses, mis hõlmab seadusandliku akti ettevalmistamist ja vastuvõtmist ning selle tõhusat rakendamist (31. detsembriks 2025).

Reform 4. Õiglase ühtse palgasüsteemi väljatöötamine avalikus sektoris

Reformi eesmärk on tagada õiglane ja eelarveliselt jätkusuutlik palgapoliitika, kaotades praeguse palgalõhe eelarvesüsteemis, taastades funktsioonide hierarhia tegevusvaldkondades ja nende vahel, vaadates läbi preemiasüsteemi ja kehtestades tulemusstiimulite süsteemi.

Reformi raames võetakse järgmisi erimeetmeid:

- (1) Avaliku teenistuse seaduse üldine mõjuhindang, sealhulgas uue seaduse mõju eelarvele (31. märtsiks 2022);
- (2) Ametnike tasustamist käsitleva uue õigusraamistiku vastuvõtmine ja jõustumine (30. juuniks 2023).

Reform 5. Kohtusüsteemi sõltumatuse tagamine, selle kvaliteedi ja tõhususe parandamine

Reformi eesmärk on tugevdada kohtunike sõltumatust, muutes kohtuasutuste toimimise tõhusamaks kooskõlas Euroopa Liidu Kohtu asjakohase kohtupraktikaga ning võttes arvesse koostöö- ja jälgimiskorra aruannetes, GRECO aruannetes, Veneetsia komisjoni arvamustes ja õigusriigi olukorda käsitlevates aruannetes esitatud soovitusi.

Reformi raames võetakse järgmisi erimeetmeid:

- (1) Valitsuse otsuse, millega kiidetakse heaks kohtusüsteemi arendamise strateegia aastateks 2022–2025, vastuvõtmine ja jõustumine (31. märtsiks 2022). Strateegia koosneb kahest sambast: I) kohtusüsteemi sõltumatuse ja õigusriigi tugevdamise poliitika; ning ii) poliitika, mille eesmärk on tugevdada institutsioonilist suutlikkust seoses ressursside, protsesside ja juhtimisega ning kohtusüsteemi teenuste kvaliteeti ja tõhusust käsitlev poliitika.
- (2) Riikliku arestitud vara haldamise ameti volitusi muutva seaduse vastuvõtmine ja jõustumine (31. märtsiks 2022).
- (3) „Õiguslaste õigusaktide“ (kohtunike staatust käsitlevad seadused, kohtukorraldus, kõrgem justiitsnõukogu) vastuvõtmine ja jõustumine (30. juuniks 2023). Uutes õigusemõistmist käsitlevates õigusaktides sätestatakse muu hulgas järgmine: I) kohtunike ja prokuröride sõltumatuse tugevdamine; II) teenistusse asumine ja karjääri edenemine teeneteotilisel alusel koos riikliku kohtunike instituudi rolli tugevdamisega eksamite ja konkursside korraldamisel ja läbiviimisel; III) kohtute, kõrgema kohtunike nõukogu ja prokuratuuri tõhus toimimine; IV) kohtunike tõhus vastutus, aga ka nende kaitse mis tahes sekkumise ja kuritarvitamise eest; v) tõhustada kohtulikku kontrolli, tagades suurema sõltumatuse ja erapooletuse.
- (4) Kriminaalseadustiku ja kriminaalmenetluse seadustiku muudatuste vastuvõtmine ja jõustumine, et viia need vastavusse Rumeenia põhiseadusega pärast konstitutsioonikohtu otsuseid (31. detsembriks 2022).
- (5) Kohtunikele, prokuröridele ja kohtuametnikele korraldatakse koolitusi (kokku 300), et parandada kohtusüsteemi kvaliteeti ja tõhusust (31. detsembriks 2025).

Reform 6. Korruptsioonivastase võitluse tõhustamine

Reformi eesmärk on tõhustada korruptsioonivastast võitlust, võttes vastu korruptsiooni ennetamise ja represseerimise riikliku strateegilise raamistiku, tugevdades korruptsioonivastase võitlusega tegeleva pädeva institutsiooni, nimelt korruptsioonivastase võitluse eest vastutava institutsiooni, st

korruptsioonivastase võitlusega tegeleva asutuse suutlikkust, nõudes sisse kuritegelikul teel saadud kahju ja kriminaaltulu, tugevdada avaliku teenistuse usaldusväarsust ning tagada tõhus süsteem varade ja huvide deklareerimiseks, töötades samal ajal välja ja rakendades uut korruptsioonivastast strateegiat.

Reformi raames võetakse järgmisi erimeetmeid:

- (1) Uue riikliku korruptsioonivastase strateegia heakskiitmist käsitleva seadusandliku akti vastuvõtmine ja jõustumine (31. detsembriks 2021). Selle tulemusena rakendatakse 31. detsembriks 2025 vähemalt 70 % uues korruptsioonivastases strateegias ette nähtud meetmetest ja 50 % suurendatakse arestitud vara väärtust, mida haldab riiklik arestitud vara haldamise amet.
- (2) Riikliku korruptsioonivastase võitluse direktoraadi prokuröri ametikohtade täitumise määr on 85 % (30. juuniks 2023).
- (3) Rikkumisest teatajate kaitset käsitleva direktiivi ülevõtmise seaduse vastuvõtmine ja jõustumine (31. märtsiks 2022).

Reform 7. Eetikaraamistikku käsitlevate õigusaktide hindamine ja ajakohastamine

Reformi eesmärk on tugevdada avaliku teenistuse usaldusväarsust ning muuta digiteerimine ja läbipaistvus tõhusamaks, eraldades vajalikud vahendid varade ja huvide deklaratsioonide esitamiseks digivormingus sertifitseeritud e-allkirjaga.

Reformi raames võetakse järgmisi erimeetmeid:

- (1) Terviklikkust käsitlevate konsolideeritud seaduste vastuvõtmine ja jõustumine (31. detsembriks 2024).
- (2) Valitsuse eetika- ja käitumisjuhendi läbivaatamine lisaks olemasolevatele avaliku teenistuse tegevusjuhenditele ning täitemeetmete vastuvõtmine ja rakendamine (31. detsembriks 2024).

Reform 8. Riikliku hankesüsteemi reformimine

Reformi eesmärk on parandada riigihankesüsteemi tõhusust ning tagada valitsuse otsusega nr 901/2015 kinnitatud riikliku riigihankestrateegia täielik ja jätkusuutlik rakendamine.

Selle reformi raames võetakse järgmisi meetmeid:

- (1) Õiguskaitsevahendeid käsitlevate siseriiklike õigusaktide (seadus nr 101/2016) muudatuse vastuvõtmine ja jõustumine, et lihtsustada lepingute sõlmimise protsessi (31. märtsiks 2022).
- (2) Ajakohastatud riikliku riigihangete strateegia, mis sisaldab horisontaalseid meetmeid riikliku taaste- ja vastupidavuskava rakendamise toetamiseks, vastuvõtmine ja jõustumine (30. juuniks 2023).
- (3) Kohalike omavalitsuste tsentraliseeritud hankeasutuste kasutuselevõtmine (31. detsembriks 2025).
- (4) Erikoolitus riigihangete valdkonnas, mida pakutakse vähemalt 350 isikule (nii riigiteenistujatele kui ka lepingulistele töötajatele) (31. detsembriks 2023).

- (5) Vastastikune sidumine ja koostalitlusvõime riigihangete elektroonilise süsteemi (SEAP) muude andmebaasidega (31. detsembriks 2023).
- (6) E-riigihangete süsteemi, sealhulgas e-vormide, automaatse kvalifitseerimise hindamise, e-kataloogide, e-arvete ja e-maksete kasutuselevõtmine (31. märtsiks 2025).

Reform 9: Parandada menetlusraamistikku äriühingu üldjuhtimise põhimõtete rakendamiseks riigiettevõtetes

Reformi eesmärk on parandada kõigi Rumeenia riigiettevõtete üldjuhtimist OECD standardite jõustamise kaudu.

Reform viiakse ellu seaduse 111/2016 muudatuste jõustumisega, millega kaotatakse kõik erandid äriühingu üldjuhtimise standardite järgimisest, sealhulgas riigi osalusega äriühingute puhul kohalikul tasandil. Nende muudatustega tagatakse reguleerimis- ja omandiülesannete lahusus, kõrvaldatakse kõik otsesed või kaudsed eelised, mis võivad tuleneda riigi omandist, olgu siis tegemist turueeskirjade/-eeskirjade, rahastamise, maksustamise või riigihangetega, ning tagatakse, et kõik riigi omanduses olevad ettevõtted püüavad saavutada kasumlikkust.

Reformiga luuakse ja võetakse kasutusele ka valitsuskeskuse rakkerühm, et tagada äriühingu üldjuhtimise standardite kohaldamise järelevalve, mille lõplik ülesanne on tagada läbipaistev ja konkurentsipõhine valikumenetlus haldusnõukogu liikmete, järelevalveasutuste ning hindamise ja kontrolli heakskiitmisel. Rakkerühm avaldab korrapäraselt aruandeid tulemusnäitajate kohta ja jõustab sanktsioonid peamistele tulemusnäitajatele mittevastavate riigiettevõtete suhtes. Töötatakse välja järelevalve tulemustabel, mis sisaldab finants- ja mittefinantseesmärgi ning tulemusnäitajaid kõigi riigi osalusega äriühingute kategooriate jaoks (sealhulgas peamised sektorid, nagu transport, energeetika, kommunaalteenused), mis avaldatakse igal aastal ja mida kasutatakse keskselt, et anda aru ja jälgida kõigi riigi omandis olevate ettevõtete kategooriate tulemuslikkuse saavutamisel tehtud edusamme.

Kooskõlas taaste ja vastupidavuse määruse artikli 7 lõikega 2 on Rumeenia taotlenud tehnilist toetust tehnilise abi rahastamisvahendi kaudu reformi rakendamiseks, et parandada riigiettevõtete üldjuhtimise raamistikku. Tehnilist abi on vaja selleks, et muuta asjakohaseid õigusakte (seadus nr 111/2016 ja valitsuse otsus nr 722/2016) ja riigi osaluspoliitikat (sealhulgas konsulteerimine kõigi huvitatud isikutega) ning luua asjakohane institutsiooniline raamistik, et koondada riigi aktsionäri funktsioon ühte struktuuri/institutsiooni. Tehnilist abi on vaja ka selleks, et arendada institutsioonilist suutlikkust riigi osalusega ettevõtete juhtimise valdkonnas (suurendades riigi osalusega ettevõtteid haldavate ministeeriumide äriühingu üldjuhtimise osakondade asjatundlikkust) ning valitsuse keskel loodud uue rakkerühma koordineerimis- ja järelevalvesuutlikkust.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026. Riigi osalusega äriühinguid (sealhulgas kohalikul tasandil) käsitlevad ajakohastatud õigusaktid jõustuvad 31. detsembriks 2022. Äriühingu üldjuhtimise standardite kohaldamise järelevalve ja täitmise tagamise alaline rakkerühm tegutseb 31. detsembriks 2022. Seire töölaud võetakse kasutusele 30. juuniks 2023.

Investeering 1 Kohtutaristu optimeerimine, et tagada õiguskaitse kättesaadavus ja teenuste kvaliteet

Selle investeeringu eesmärk on parandada kohtusüsteemi tõhusust ja õiguskaitse kättesaadavust.

See saavutatakse kolme uue kohtuhoone ehitamisega, mis peab vastama eesmärgile saavutada vähemalt 20 % väiksem primaarenergia nõudlus kui riiklike suuniste kohane liginullenergiahoone nõue, mis tagatakse energiamärgistega. Juurdepääs hoonetele kohandatakse puuetega inimestele ning selle kohandamisega kaasneb vastavus tule- ja tehnilise kaitse standarditele, sealhulgas seismilisele vastupidavusele. Eelistatakse kohtuasutuste asukohta Rumeenia majanduslikult vähem arenenud piirkondades.

Investeering viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering 2 Korruptsioonivastaseks võitluseks ning kuritegevusest saadud tulu ja kahju tagasinõudmiseks vajaliku logistilise (muu kui IT) taristu arendamine, sealhulgas koolitus nendes valdkondades

Selle investeeringu eesmärk on suurendada ANABI salvestusvõimsust, ehitades/arendades vähemalt kolm uut ladu arestitud vara ladustamiseks, mis peab vastama eesmärgile saavutada vähemalt 20 % väiksem primaarenergia nõudlus kui liginullenergiahoone nõue vastavalt riiklikele suunistele, mis tagatakse energiamärgistega.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. septembriks 2025.

Investeering 3 Kohalike omavalitsuste ja kodanikuühiskonna vaheliste kohalike partnerlusstruktuuride loomine

Investeeringu eesmärk on parandada stabiilsust, prognoositavust ja toetust avaliku poliitika kujundamise partnerlusele, mille eesmärk on ühelt poolt stimuleerida avaliku halduse ja kodanikuühiskonna vahelisi püsivaid tööpartnerlusi ning teiselt poolt parandada kodanike osalemist ja aktiivset osalemist otsustusprotsessis, suurendades samal ajal valitsusväliste organisatsioonide sektori digiteerimist, mis on eeltingimused otsuste tegemise kvaliteedi ja prognoositavuse parandamiseks, millel on positiivne mõju kodanikele ja ettevõtjatele pakutavate avalike teenuste kvaliteedile.

Selle tulemusena luuakse vähemalt 50 partnerlust kohalike haldusasutuste ja valitsusväliste organisatsioonide vahel ning käivitatakse vähemalt 15 funktsionaalset koostööd tegevat valitsusvälise sektori algatust.

Investeering viiakse lõpule 31. märtsiks 2026.

Investeering 4. Suurendada kodanikuühiskonna organisatsioonide suutlikkust edendada kodanikuaktiivsust, osaleda professionaalselt riiklikus taaste- ja vastupidavuskavas käsitletud sotsiaalõigusi käsitleva avaliku poliitika kavandamises ja rakendamises ning jälgida sellega seotud reforme

Suurendada kodanikuühiskonna organisatsioonide suutlikkust edendada kodanikuaktiivsust, osaleda professionaalselt riikliku maaelu arengu programmis käsitletud sotsiaalõiguste poliitika kavandamisel ja rakendamisel ning jälgida sellega seotud reforme.

Selle investeeringu tulemusena luuakse vähemalt 15 toimivat valitsusvälise sektori koostööalgatust (võrgustikud, koalitsioonid, platvormid, organisatsioonide rühmad, sealhulgas mõttekojad, analüüsi-

ja teadusstruktuurid), et tagada avalike konsultatsioonide järjepidevus, st jälgida vähemalt 15 avaliku poliitika/riiklike reformide rakendamist sotsiaalse funktsiooniga valdkondades.

Investeering viiakse lõpule 31. märtsiks 2026.

Investeering 5. Taastekava rakendamine ja järelevalve

Investeeringu eesmärk on luua ja võtta kasutusele integreeritud IT-süsteem, mis on osa valitsuse pilvest ning ühendatud muude riiklike ja ELi süsteemidega, mida kasutatakse taaste- ja vastupidavuskava rakendamiseks.

Investeering koosneb kahest etapist:

- esimeses etapis töötatakse süsteem välja ja see võimaldab koguda andmeid aruandluse eesmärgil (nagu on ette nähtud taaste- ja vastupidavusrahastu tulemustabelites), jälgida vahe-eesmärkide ja sihtide saavutamisel tehtud edusamme, valmistada ette liidu vahendite haldaja kinnitused, auditi kokkuvõtted ja maksetaotlused, teavitada sidusrühmi nõuetest, jälgida vastastikust täiendavust muude rahastamisallikatega, teha eelhindamine topeltrahastamise ohu vältimiseks, tagada riiklike taaste- ja vastupidavuskava toetusesaajate hankemenetluste eel- ja järelkontroll ning tagada õigusnormide rikkumiste, pettuste ja huvide konflikti õigeaegne avastamine ja kõrvaldamine.
- teises etapis valmistatakse ette ja võetakse kasutusele ühendamine teiste Euroopa fondide juhtimis- ja kontrollisüsteemidega ja riigieelarvest ning integreerimine valitsuse pilvega.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2021, enne kui esimene maksetaotlus esitatakse Euroopa Komisjonile.

N.2. Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, sihid ja näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorranr.	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
401	Reform 1. Otsustusprotsessi prognoositavuse ja tõhususe suurendamine, tugevdades poliitika koordineerimise ja mõjuanalüüsi suutlikkust valitsuse ja koordineerivate ministriumide tasandil ning tugevdades vahendeid avalike konsultatsioonide kvaliteedi tõstmiseks kõigil haldustasanditel;	Vaheeesmärk	Meetodite ja menetluste jõustumine, et parandada avaliku poliitika põhimõtteid ning planeerimist ja halduskorra lihtsustamist	Seadustes ja valitsuse otsustes sisalduvad sätted, mis osutavad seaduste ja valitsuse otsuste jõustumisele, et parandada avaliku poliitika põhimõtteid ning planeerimist ja halduskorra lihtsustamist				KVARTAL	2022	Järgmiste õigusaktide jõustumine: (1) Valitsuse otsus, millega kehtestatakse valitsuse strateegiate väljatöötamise, rakendamise, järelevalve, hindamise ja ajakohastamise kord; (2) Valitsuse otsus, millega kehtestatakse strateegilise planeerimise ja eelarve kavandamise kord, et tagada piisav seos poliitiliste prioriteetide ja eelarve koostamise vahel. Ministrite eelarveprogrammidega rakendatakse kulutuste läbivaatamise soovitusi (mis on esitatud käesoleva dokumendi maksu- ja pensionireformi komponendi jaotises) ja vastavalt meetodikale, mis on välja

										töötatud koostöös rahandusministeeriumiga. (3) Valitsuse otsus määruse eelnõu mõju eelhindamise metoodika ajakohastamise kohta. Ajakohastatud metoodika keskendub innovatsiooni ja põhimõtte „vaikimisi digitaalne“ kasutuselevõtmisele, samuti erimenetlustele tõhusama rakendamise ja iga-aastase aruandluse jaoks. (4) Valitsuse otsus kiita heaks metoodika „üks sisse, üks välja“, mille eesmärk on vähendada halduskoormust. (5) Valitsuse otsus määruste järelhindamise menetlusliku ja metoodilise raamistiku kohta.
402	Reform 1. Otsustusprotsessi prognoositavuse ja tõhususe suurendamine, tugevdades poliitika koordineerimise ja mõjuanalüüsi suutlikkust valitsuse ja koordineerivate ministeeriumide	Vahe-eesmärk	Kõigis ministeeriumides toimib uus strateegilise juhtimise ja strateegilise planeerimise süsteem	Uus süsteem toimib kõigis valdkondlikes ministeeriumides				TEINE KVARTAL	2023	Ministrite tasandil välja töötatud strateegiates ja strateegilistes kavades järgitakse vahe-eesmärgis 401 nimetatud metoodika sätteid ning need laaditakse üles institutsiooniliste strateegiakavade järelevalveplatvormile, mida laiendatakse kõigile ministeeriumidele.

	tasandil ning tugevdades vahendeid avalike konsultatsioonide kvaliteedi tõstmiseks kõigil haldustasanditel;									
403	Reform 1. Otsustusprotsessi prognoositavuse ja tõhususe suurendamine, tugevdades poliitika koordineerimise ja mõjuanalüüsi suutlikkust valitsuse ja koordineerivate ministeeriumide tasandil ning tugevdades vahendeid avalike konsultatsioonide kvaliteedi tõstmiseks kõigil haldustasanditel;	Märklaud	Vähemalt kolm ministeeriumi kavandasi ja rakendasid iga programmi kohta eelarvet		Number	0	3	TEINE KVARTAL	2025	Vähemalt kolm ministeeriumi kavandasi ja rakendasid iga programmi kohta eelarvet, kohaldades valitsuse peasekretariaadi ja rahandusministeeriumi toetusel institutsioonilise strateegilise planeerimise metoodikat. Eesmärk on täiendada programmi eelarve planeerimist ministeeriumi eelarve tegeliku programmpõhise täitmisega. Ministrite eelarveprogrammidega rakendatakse kulutuste läbivaatamise soovitusi (mis on esitatud käesoleva dokumendi maksu- ja pensionireformi osa jaos).
404	Reform 1. Otsustusprotsessi prognoositavuse ja	Vaheeesmärk	Sellise õigusakti jõustumine,	Seaduse säte, mis osutab regulatiivse				KVARTAL	2022	Õigusakt põhineb valitsuse peasekretariaadi tehtud uuringul valitsuskeskuse

	tõhususe suurendamine, tugevdades poliitika koordineerimise ja mõjuanalüüsi suutlikkust valitsuse ja koordineerivate ministriumide tasandil ning tugevdades vahendeid avalike konsultatsioonide kvaliteedi tõstmiseks kõigil haldustasanditel.		millega võetakse kasutusele tõhusa regulatiivse kvaliteedikontrolli mehhanismi rakendamise tagamise struktuur	kvaliteedikontrolli struktuuri rakendava seaduse jõustumisele						kvaliteedikontrolli mehhanismi loomise kohta. Uus struktuur teostab mõjuhinnangute ja hindamiste kvaliteedi regulatiivset kontrolli. See koosneb ekspertide kogust, mida toetab tehniline sekretariaat, mis sarnaneb praegu Euroopa Komisjoni tasandil tegutseva õiguskontrollikomiteega. Seadusandliku aktiga kehtestatakse järgmine: 1) nõukogu ekspertide valimise kord; 2) juhatuse ja tehnilise sekretariaadi eeskirjad ja menetlused (sealhulgas ametijuhendid); 3) dokumentide kvaliteedi hindamise suunised; 4) valitsusesisese ja -välise kommunikatsioonistrateegia; 5) koolitused.
405	Reform 1. Otsustusprotsessi prognoositavuse ja tõhususe suurendamine,	Vahe-eesmärk	Toimiv IT-platvorm avaliku halduse innovatsioon	IT-platvorm on välja töötatud ja toimib				NELJA S KVARTAL	2024	Töötatakse välja ja võetakse kasutusele IT-platvorm innovatsiooni jälgimiseks avalikus halduses. IT-platvorm koostab automaatselt

	tugevdades poliitika koordineerimise ja mõjuanalüüsi suutlikkust valitsuse ja koordineerivate ministeeriumide tasandil ning tugevdades vahendeid avalike konsultatsioonide kvaliteedi tõstmiseks kõigil haldustasanditel;		i jälgimiseks							iga-aastaseid seirearuandeid edusammude kohta, mida Rumeenia institutsioonid on registreerinud seoses uuenduslike tulemuste ja innovatsioonisuutlikkusega.
406	Reform 1. Otsustusprotsessi prognoositavuse ja tõhususe suurendamine, tugevdades poliitika koordineerimise ja mõjuanalüüsi suutlikkust valitsuse ja koordineerivate ministeeriumide tasandil ning tugevdades vahendeid avalike konsultatsioonide kvaliteedi tõstmiseks kõigil haldustasanditel;	Märklaud	800 kodanikuühi skonna organisatsioonide esindajat koolitati haldussuutlikkuse suurendamiseks ja oma struktuuride digiteerimiseks	Koolitatud esindajad	Number	0	800	NELJA S KVARTAL	2025	Valitsuse peasekretariaat korraldab iga-aastaseid koolitusi kodanikuühiskonna organisatsioonide töötajatele, et suurendada nende suutlikkust ja oskusi osaleda tõhusalt avalikus konsultatsiooniprotsessis. Koolituste eesmärk on kasutada digiplatvormi e-consultare.gov.ro ning muid õigusraamistikus ette nähtud mehhanisme/menetlusi.

407	Reform 1. Otsustusprotsessi prognoositavuse ja tõhususe suurendamine, tugevdades poliitika koordineerimise ja mõjuanalüüsi suutlikkust valitsuse ja koordineerivate ministeeriumide tasandil ning tugevdades vahendeid avalike konsultatsioonide kvaliteedi tõstmiseks kõigil haldustasanditel;	Märklaud	Avaliku konsultatsio oni ja huvitatud sidusrühmad e kaasamise protsess paranes, suurendades 20 % võrra selliste seadusandlik e aktide eelnõude arvu, mille suhtes kohaldatakse avalikku konsultatsio oni ja sidusrühmad e kaasamist kesktasandil		Protsent (%)	0 [2020]	20	TEINE KVART AL	2026	Konsultatsiooniprotsessi kvaliteedi parandamiseks viiakse lisaks kodanikuühiskonna organisatsioonide esindajate koolitustele (mis on ette nähtud eesmärgi 406 raames) läbi järgmised tegevused: - Võetakse vastu ajakohastatud õigusraamistik, et ühtlustada eeskirjade rakendamist avalike konsultatsioonide ja avalikku huvi pakkuvale teabele vaba juurdepääsu valdkonnas. - Olemasolevat IT-platvormi www.e-consultare.gov.ro laiendatakse nii, et see toimiks valitsuse tasandil ühtse kontaktpunktina kodanike jaoks osalemisvõimaluste kohta ning vahendina iga-aastaste edusammude jälgimiseks ja hindamiseks. - Luuakse koolitusprogrammid/metood iline toetus ja nähakse ette avalike konsultatsioonide eeskirjade rakendamise lihtsustamine ning

										keskvalitsuste (ministeeriumide) ja kohalike omavalitsuste (maavalitsused ja kohalikud omavalitsused) avalike teenistujate vaba juurdepääs avalikku huvi pakkuvale teabele. - Võetakse vastu avatud valitsemise strateegia. - Keskvalitsuste ja kohalike omavalitsuste (maakondade nõukogud ja kohalikud omavalitsused) riigiteenistujatele avatud valitsemise põhimõtete rakendamiseks luuakse koolitusprogrammid/metoodiline tugi. - Avaldatakse iga-aastased eduaruanded koos lisasuuniste ja -soovitustega. Selle eesmärgi saavutamise põhineb tulemustabelis esitatud näitajatel (osa iga-aastasest arenguhinnangust).	
408	Reform Otsustusprotsessi prognoositavuse tõhususe suurendamine,	1. ja	Märklaud	25 % esitus- ja motivatsioonivahenditest vastavad		Protsent (%)	10	25	NELJA S KVARTAL	2024	Õigusaktide kvaliteeti hinnatakse valitsuse peasekretariaadi 2019. aastal vastu võetud regulatiivse mõju hindamise esimeses

	tugevdades poliitika koordineerimise ja mõjuanalüüsi suutlikkust valitsuse ja koordineerivate ministriumide tasandil ning tugevdades vahendeid avalike konsultatsioonide kvaliteedi tõstmiseks kõigil haldustasanditel;		valitsuse metoodika kohaselt kehtestatud kvaliteedikriteeriumidele (st neid hinnatakse suurepärasel või rahuldaval tasemel).							aastaaruandes kehtestatud kriteeriumide alusel. 2019. aasta lähtetase oli 10 %, st esitlus- ja motivatsioonivahendite arv vastab kehtestatud kvaliteedikriteeriumidele (st neid hinnatakse suurepärasel või rahuldaval tasemel). Kvaliteeditaset on neli: suurepärase, rahuldava, osaliselt rahuldava ja täitmata. Keskpikas perspektiivis teeb seda kontrollinõukogu (kajastatakse vahe-eesmärgis 404).
409	Reform 1. Otsustusprotsessi prognoositavuse ja tõhususe suurendamine, tugevdades poliitika koordineerimise ja mõjuanalüüsi suutlikkust valitsuse ja koordineerivate ministriumide tasandil ning tugevdades vahendeid avalike konsultatsioonide	Märklaud	Vähemalt 50 % kavandatud seadusandlikest algatustest, mis sisalduvad valitsuse iga-aastases töökavas, mis kiideti heaks kindlaksmääratud tähtaja		Protsent (%)	35	50	KVARTAL	2026	Vähemalt 50 % valitsuse iga-aastases töökavas sisalduvatest seadusandlikest algatustest kiidetakse heaks selle algatuse jaoks üldises tööprogrammis kehtestatud tähtaja jooksul. Üldises tööprogrammis määratakse kindlaks valitsuse seadusandlik tegevuskava (st kavandatavad seadusandlikud sekkumised kogu valitsuse aasta kohta). Sellel on kaks eesmärki: I) toetada sidusat ja teostatavat õigusloome

	kvaliteedi tõstmiseks kõigil haldustasanditel;		jooksul							planeerimist ning ii) suurendada valitsuse rakendussuutlikkust, nii et seadusandlikke prioriteete järgitakse ja need kiidetakse heaks vastavalt algselt kavandatule. Seda eesmärki hinnatakse lähtuvalt lähtetasemest, milleks on 35 % (st 2020. aasta algatuste heakskiitmise tase kindlaksmääratud tähtaja jooksul).
410	Reform 1. Otsustusprotsessi prognoositavuse ja tõhususe suurendamine, tugevdades poliitika koordineerimise ja mõjuanalüüsi suutlikkust valitsuse ja koordineerivate ministeeriumide tasandil ning tugevdades vahendeid avalike konsultatsioonide kvaliteedi tõstmiseks kõigil	Vahe-eesmärk	Ühtse huvide registri (RUTI) asjakohase kasutamise ja jõustamise suuniste jõustumine	Suuniste säte, mis osutab RUTI kasutamise ja jõustamise suuniste jõustumisele				KOLM AS KVARTAL	2022	Suuniste ja nendega seotud menetlustega rakendatakse nõuetekohaselt 2016. aastal valitsuse loodud avalikku registrit, milles on loetletud (valitsuse) otsustajate kohtumised huvirühmade esindajatega, ning seda kasutatakse ka huvirühmade vabatahtliku registrina.

	haldustasanditel;									
411	Reform 1. Otsustusprotsessi prognoositavuse ja tõhususe suurendamine, tugevdades poliitika koordineerimise ja mõjuanalüüsi suutlikkust valitsuse ja koordineerivate ministeeriumide tasandil ning tugevdades vahendeid avalike konsultatsioonide kvaliteedi tõstmiseks kõigil haldustasanditel;	Vahe- eesmärk	Erakorraliste määruste kasutamise metoodika jõustumine	Valitsuse otsuse säte erakorraliste määruste kasutamise metoodika jõustumise kohta				KOLM AS KVART AL	2022	Valitsuse otsuses erakorraliste määruste (Eos) kasutamise metoodika kohta määratakse kindlaks asjaolud, mille korral võib neid korraldusi kasutada ja kuidas nende mõju hinnatakse (ex post, ex ante), samuti nendega seotud menetlused nende ettevalmistamiseks ja heakskiitmiseks ning valitsuse peasekretariaadi ja justiitsministeeriumi roll võravate säilitamise ja üldise kvaliteedikontrolli tagamisel.
412	Reform 1. Otsustusprotsessi prognoositavuse ja tõhususe suurendamine, tugevdades poliitika koordineerimise ja mõjuanalüüsi suutlikkust valitsuse	Vahe- eesmärk	Õigusaktide muudatuste jõustumine, et tagada seaduste tervikteksti avaldamine pärast muudatuste	Seaduse säte, mis viitab seaduse jõustumisele seaduse tervikteksti avaldamiseks pärast muudatuste				KOLM AS KVART AL	2022	Seadusloome tehnikat käsitleva seaduse 24/2000 muudatustega tagatakse seaduse tervikteksti avaldamine pärast muudatuste tegemist, mida praegu ei tehta süsteemiliselt.

	ja koordineerivate ministriumide tasandil ning tugevdades vahendeid avalike konsultatsioonide kvaliteedi tõstmiseks kõigil haldustasanditel;		tegemist	tegemist						
413	Reform 2. Koordineerimise tugevdamine valitsuse keskpunktis integreeritud ja sidusa lähenemisviisi abil kliimamuutustele ja säästva arengu algatustele	Vahe-eesmärk	Institutsiooni devahelise kliimakomitee töölerakendamine	Institutsiooni devaheline kliimakomitee alustas tööd				TEINE KVARTAL	2022	Kliimamuutuste komitee keskendub vastavalt oma kavandatud volitustele i) iga-aastaste prioriteetsete poliitikameetmete kehtestamisele kliimamuutuste valdkonnas kooskõlas Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärkidega ning Rumeenia poolt energia ja kliimamuutuste riikliku lõimitud kava (PNIESC) raames kehtestatud ajakavaga, ii) PNIESCi tegevuste poliitikasuundade ja meetmete rakendamise eest vastutavate ametiasutuste koordineerimisele, järelevalvele ja hindamisele, iii) Rumeenia kliimakohustuste mõõtmise näitajate heakskiitmisele. Komitee prioriteedid

										määratakse kindlaks ja otsustatakse komitee koosolekutel ning need võivad olla seadusandlikud, finants- või fiskaalsed, mis on seotud keskkonnahoidlike investeeringute avaliku poliitika väljatöötamisega või metoodilise või haldusraamistiku kehtestamisega. Valitsus kiidab prioriteedid igal aastal ametlikult heaks ning iga kavandatud prioriteedi saavutamiseks võetavate meetmete kohta võetakse vastu tegevuskava, iga etapi selged tähtajad ja vastutavad institutsioonid.
414	Reform 2. Koordineerimise tugevdamine valitsuse keskpunktis integreeritud ja sidusa lähenemisviisi abil kliimamuutustele ja säästva arengu algatustele	Märklaud	90 % institutsiooni devahelise kliimamuutuste komitee poolt 2025. aastaks seatud prioriteetide saavutamine		Protsent (%)	0	90	KVARTAL	2026	Saavutatakse 90 % institutsioonidevahelise kliimamuutuste komitee poolt 2025. aastaks seatud prioriteetidest. Prioriteedid kinnitatakse institutsioonidevahelises kliimamuutuste komitees 2024. aasta detsembris.
415	Reform 2. Koordineerimise	Märklaud	Riigiametnikud, kes on		Number	0	2 000	KOLMAS	2025	Eesmärk saavutatakse järgmiste etappide kaudu:

	tugevdamine valitsuse keskpunktis integreeritud ja sidusa lähenemisviisi abil kliimamuutustele ja säästva arengu algatustele		kvalifitseeritud „kestliku arengu eksperdiks“ kesk- ja kohaliku tasandi avalik-õiguslikes asutustes					KVARTAL		(1) Koostatakse aruanne, milles hinnatakse kesk- ja kohaliku tasandi haldusasutuste vajadusi ja oskuste taset säästva arengu valdkonnas; (2) Võetakse vastu ja jõustuvad seadusemuudatused, millega täiendatakse haldusseadustiku 5. lisa „kestliku arengu eksperdi“ funktsiooniga; (3) Koolitusprogrammi töötavad välja ja pakuvad avalik-õiguslikud, eraõiguslikud ja akadeemilised asutused.
416	Reform 3. Personalijuhtimise tulemuslikkuse arendamine avalikus sektoris	Vaheeesmärk	Riigi (katse)konkurssi järelanalüüs kahe avaliku teenistuse kategooria valimiseks keskvalitsuses	Avaldatud järelanalüüsi aruanne				TEINE KVARTAL	2023	Riiklik (piloodi)konkurss kahe avaliku teenistuse kategooria valimiseks keskvalitsuses korraldatakse ja viiakse lõpule valitsuse heakskiidetud korras. Pärast katseprojekti elluviimist tehakse tulemuste ja saavutatud mõju järelanalüüs, mille eesmärk on kohandada laiemat riiklikku värbamiskonkurssi.
417	Reform 3.	Vahe-	Vähemalt	Kahe				NELJA	2023	Tehakse järgmist:

	Personalijuhtimise tulemuslikkuse arendamine avalikus sektoris	eesmärk	kahe riigiteenistuja töölevõtmise konkursi läbimine aastas vähemalt kolme avaliku teenistuse kategooria/p algaastme jaoks	riigiteenistuja töölevõtmise konkursi läbimine				S KVART AL		(1) Valitsuse heakskiit riikliku konkursi korraldamise ja läbiviimise korrale laienes avaliku halduse teistele avaliku teenistuse kategooriatele (välja arvatud need, mille suhtes kohaldatakse piloote) vastavalt kehtivatele õigusaktidele. 2) Andmete kogumisel, uuringutel, küsitlustel ja värbamiskavadel põhinevad analüüsid, et teha kindlaks, kuidas rakendada enne seadusandliku akti eelnõu koostamist korraldatud riiklik konkurss. (3) Kahe riikliku konkursi korraldamine ja lõpuleviimine.
418	Reform 3. Personalijuhtimise tulemuslikkuse arendamine avalikus sektoris.	Vahe-eesmärk	Kahe personalijuhtimist käsitleva õigusakti jõustumine	Sätet seadustes, mis viitavad personalijuhtimist käsitlevate õigusaktide jõustumisele				NELJA S KVART AL	2024	Võetakse vastu ja jõustuvad järgmised õigusaktid: (1) riigiteenistujate karjäärijuhtimise muutmise meritokraatia alusel ning eelkõige horisontaalse/korralduva liikuvuse poliitika väljatöötamine ja karjääri struktureerimine

										sihipärasemate teenistuses olevate riigiteenistujate jaoks. 2) lepinguliste töötajate juhtimine avalikus halduses.
419	Reform 3. Personalijuhtimise tulemuslikkuse arendamine avalikus sektoris.	Vahe-eesmärk	Keskse avaliku halduse pädevusraamistikud toimivad	Pädevusraamistik toimib				NELJA S KVARTAL	2025	Vahe-eesmärk on õigusakti jõustumine ja tõhus rakendamine. Katseprojekti rakendamisel kasutatakse riigiteenistujate üldisi pädevusraamistikke käsitleva seadusandliku akti eelnõu. Seadusandliku ettepaneku eesmärk on pädevusraamistike järkjärguline rakendamine avaliku sektori asutustes ning see põhineb projekti SIPOCA 136 raames välja töötatud mudelil/kavandil. Aruandes avaliku teenistuse värbamis- ja valikumeetmete kohta kinnitatakse uute menetluste kasutamine. Pärast katseprojekti lõpuleviimist kasutatakse pärast järelanalüüsi normatiivakti kohandamiseks ja ümberkalibreerimiseks riiklikus taaste- ja

										vastupidavuskavas taotletud tehnilist tuge. Rakendamine toimub järgmiste etappide kaudu: (1) Töökohapõhiste rollide selgitamine ja ettevalmistused pädevusraamistiku kasutuselevõtuks. (2) Töökohtade klassifitseerimise lihtsustamine ja IKT-taristu seostamine personalijuhtimise protsessidega. (3) Ametialaste tulemuste hindamine pädevuse alusel. Raamistiku rakendamist ajakohastatakse korrapäraselt.
420	Reform 4. Õiglase ühtse palgasüsteemi väljatöötamine avalikus sektoris	Vahe-eesmärk	Riigiteenistujate töötasusid käsitleva uue õigusraamistiku jõustumine	Seaduse säte, mis viitab riigiteenistujate töötasu seaduse jõustumisele				TEINE KVARTAL	2023	Uues riigiteenistujate töötasu seaduses (avaliku palga seadus) kehtestatakse ühtne arvutusmeetod, et suurendada palga õiglust eelarvesektoris (võrdse töö eest võrdse tasu maksmise põhimõtte kohaldamine), mittediskrimineeriv kohtlemine lisatasude kindlaksmääramisel ning töötulemuste sidumine makstud palgaga.

										Kavandatav töötasude ümberarvutamise meetodika peab olema eelarveliselt jätkusuutlik ja põhinema järgmisel: - iga ametieelarve funktsioonipere järjestuse koefitsientide läbivaatamine; - kohalike omavalitsuste palgaskaalade taaskehtestamine vastavalt avalikele ja lepingulistele ülesannetele; - vaadata läbi preemiate süsteem ja piirata preemiate summat 20 %-ga põhipalgast peamise eelarvevahendite käsutaja/krediidivabastusasu tase tasandil. Uut õigusraamistikku rakendatakse samal ajal kõigi ametikategooriate suhtes, et vältida uue tasakaalustamatuse tekkimist riiklikus palgasüsteemis.
421	Reform 5. Kohtusüsteemi sõltumatuse tagamine, selle kvaliteedi ja	Vahe-eesmärk	Kohtusüsteemi arengustrateegiat	Valitsuse otsuses sisalduv säte, milles				KVARTAL	2022	Justiitsministeerium koostab uue strateegia siseanalüüsides ja avaliku arutelu käigus saadud ettepanekute põhjal,

	tõhususe parandamine		aastateks 2022–2025 heaks kiitva valitsuse otsuse jõustumine	osutatakse kohtusüsteemi arengustrateegia vastuvõtmisele						pärast mida strateegia heaks kiidetakse ja jõustub. Strateegia koosneb kahest sambast: 1) esimene samm puudutab kohtusüsteemi sõltumatuse tugevdamise ja õigusriigi tugevdamise poliitikat. Õigusriigi tugevdamise poliitika tulemusi hinnatakse objektiivselt sihipäraste tulemusnäitajate abil, mis töötatakse välja strateegia raames. Meetmete ja näitajate koostamisel võetakse arvesse õigusriigi olukorda käsitleva aruande järeldusi. 2) teine samm hõlmab poliitikat, mille eesmärk on tugevdada institutsioonilist suutlikkust seoses ressursside, protsesside ja juhtimisega, ning hõlmab kohtusüsteemi teenuste kvaliteedi ja tõhususe poliitikat, näiteks: a) inimressursside tõhus kasutamine (nt töökoormus); b) kohtutaristu, sealhulgas füüsilise taristu optimeerimise poliitika; C) digiüleminek – järgmiste meetmete kaudu: - õigussubjekti ja mis tahes

										huvitatud üksuse digitaalne suhtlemine kohtusüsteemiga; - e-allkiri ja e-tempel. - täiustatud andmeside kättesaadavus e-toimiku jaoks (mis annab menetlusosalistele võimaluse kohtutoimikutele elektrooniliselt juurde pääseda). - töötada välja kohtuülene valdkondlik strateegia füüsilise arhiivi digiteerimiseks. Strateegia rakendamisel tehtud edusamme jälgitakse ja hinnatakse objektiivsetel ressurssidel põhinevate näitajate abil, nagu ELi õigusemõistmise tulemustabel ja Euroopa Komisjoni õigusriigi olukorda käsitlev aruanne.
422	Reform 5. Kohtusüsteemi sõltumatuse tagamine, selle kvaliteedi ja tõhususe parandamine	Vahe-eesmärk	Riikliku arestitud vara haldamise ameti volitusi muutva	Seaduse säte, mis viitab seaduse jõustumisele, millega muudetakse arestitud vara				TEINE KVARTAL	2022	Seadusandliku aktiga võetakse üle direktiiv (EL) 2019/1153 ning tehakse mitu muudatust seoses institutsiooniliste volituste laiendamisega, käsitledes järgmisi küsimusi: arestitud vara haldamine ja

			seaduse jõustumine	haldamise riikliku büroo volitusi						väärtustamine ning koostöö teiste asjaomaste asutustega kahju hüvitamise protsessis.
423	Reform 5. Kohtusüsteemi sõltumatuse tagamine, selle kvaliteedi ja tõhususe parandamine	Vahe- eesmärk	„Õiguslaste õigusaktide“ jõustumine (kohtunike staatust käsitlevad seadused, kohtukorrald us, kõrgem kohtunike nõukogu)	Seaduse säte, mis viitab õigusemõist mist käsitlevate õigusaktide jõustumisele				TEINE KVART AL	2023	Uutes õigusemõistmist käsitlevates õigusaktides nähaakse ette järgmine: 1) kohtunike ja prokuröride sõltumatuse tugevdamine; 2) teenistusse asumine ja karjääriredelil teenete tõttu koos riikliku kohtunike instituudi rolli tugevdamisega eksamite ja konkursside korraldamisel ja läbiviimisel; 3) kohtute, kõrgema kohtunike nõukogu ja prokuratuuri tõhus toimimine; 4) kohtunike tõhus vastutus, aga ka nende kaitse mis tahes sekkumise ja kuritarvitamise eest; 5) tõhustada kohtulikku kontrolli, tagades suurema sõltumatuse ja erapooletuse.
424	Reform 5. Kohtusüsteemi sõltumatuse tagamine, selle kvaliteedi ja	Vahe- eesmärk	Kriminaalse adustiku ja kriminaalme netluse	Seaduse säte, mis viitab seaduse jõustumisele				NELJA S KVART AL	2022	Kriminaalseadustiku ja kriminaalmenetluse seadustiku vajalikud muudatused võetakse vastu ja

	tõhususe parandamine		seadustiku muutmine							need jõustuvad, et viia 2014. aastal jõustunud karistusseadustiku ja kriminaalmenetluse seadustiku sätteid kooskõlla põhiseaduse sätetega kooskõlas asjakohaste riikliku konstitutsioonikohtu otsustega kriminaalseadustikus ja kriminaalmenetluses hiljuti tehtud muudatuste põhiseaduslikkuse aspektide kohta.
425	Reform 5. Kohtusüsteemi sõltumatuse tagamine, selle kvaliteedi ja tõhususe parandamine	Märklaud	Kohtusüsteemi kvaliteedi ja tõhususe parandamiseks korraldatud koolitustel osales vähemalt 6000 kohtutöötajat (nt kohtunikud, prokurörid ja kohtuametnikud).		Number	0	6 000	NELJA S KVARTAL	2025	Kohtunikele ja kohtuametnikele korraldatakse koolitusi, et parandada kohtusüsteemi kvaliteeti ja muuta see tõhusamaks. Korraldatakse järgmised koolitused: (1) kohtupraktika ühtlustamine seoses uute seadustikudega (tsiviilseadustik, tsiviilkohtumenetluse seadustik, kriminaalseadustik ja kriminaalmenetluse seadustik); 2) riigihanked, haldusõigus, maksumenetlus, 3) rahvusvaheline õigusala

										koostöö tsiviil- ja kriminaalasjades, Euroopa Kohtu praktika põhiõiguste valdkonnas; 4) kohtuametnike töö juhtimine, (5) Euroopa Inimõiguste Kohtu praktika, 6) kriminaalasjades tehtud kohtuotsuste täitmine. 300 koolitust on suunatud ligikaudu 6000 kohtunikule, prokurörile ja kohtuametnikule.
426	Reform 6. Korruptsioonivastase võitluse tõhustamine	Vahe-eesmärk	Uue riikliku korruptsioonivastase strateegia heakskiitmis t käsitleva valitsuse otsuse jõustumine	Valitsuse otsuses sisalduv säte korruptsiooni vastase strateegia vastuvõtmise kohta				NELJA S KVART AL	2021	Uue korruptsioonivastase strateegia üldeesmärgid on järgmised: 1) Korruptsiooni mõju vähendamine kodanikele; (2) Usaldusväarsuse juhtimise ja haldussuutlikkuse tugevdamine korruptsiooni ennetamiseks ja selle vastu võitlemiseks; 3) terviklikkuse tugevdamine prioriteetsetes valdkondades; 4) parandada korruptsioonivastase võitluse tulemuslikkust kriminaal- ja haldusvahendite abil;

										(5) Suurendada korruptsioonivastaste meetmete rakendamist. Uue korruptsioonivastase strateegia eesmärgid on järgmised: 1) keskkonnakuritegude ennetamise ja selle vastu võitlemisega tegelevate spetsialistide koolitamine; 2) vajalike vahendite eraldamine DNA (riiklik korruptsioonivastase võitluse direktoraat), Euroopa Prokuratuuri tugistruktuuri, tehnilise teenistuse ja kohtupolitseinike tugevdamise optimaalseks toimimiseks; 3) korruptsiooniga seotud kohtupraktika ühtlustamise edendamine. Sellega seoses analüüsib NAD korruptsioonijuhtumitega seotud kohtupraktikat. Uues strateegias sätestatakse uued prioriteetsed valdkonnad: keskkonnakorruptsioon, seos korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse

										vahel ning ausus kultuuriväärtuste kaitsmisel. Komisjon vaatab läbi ka eetikaalased õigusaktid ja teeb seega võimalikke parandusi seoses konkreetsete õigusaktidega, mis käsitlevad järgmist: – huvide konfliktid, vastuolud; – varade deklareerimine; – pöördukse uks (pantouflage); – eetikanõustaja; – üldstandard avalikku huvi pakkuva teabe ex officio avaldamiseks kesk- ja kohalike ametiasutuste tasandil (et tagada taotluse järjepidevus).
427	Reform 6. Korruptsioonivastase võitluse tõhustamine	Märklaud	Arestitud vara haldamise riikliku büroo hallatava arestitud vara väärtuse suurenemine		Protsent (%)	0	50	NELJA S KVART AL	2025	Arestitud vara haldamise riikliku büroo hallatava arestitud vara väärtuse suurenemine saavutatakse pärast seadusemuudatusi, mis käsitlevad arestitud vara haldamise riikliku ameti (ANABI) õiguslike volituste konsolideerimist (vaheeesmärk 422) ja ladude

										ehitamist (sihteesmärk 446) arestitud vara ladustamiseks. Selle eesmärgi lähteväärtus on ameti hallatava arestitud vara väärtus 2021. aasta juunis (ligikaudu 45 miljonit eurot).
428	Reform 6. Korruptsioonivastase võitluse tõhustamine	Märklaud	Vähemalt 70 % uues korruptsioonivastases strateegias ette nähtud meetmete lõpuleviimine		Protsent (%)	0	70	NELJA S KVARTAL	2025	Strateegiaga nähakse ette tervikliku järelevalvemehhanismi rakendamine, mis sarnaneb 2016.–2020. aasta tsüklis edukalt kasutatud mehhanismiga. See hõlmab korrapärast aruandlust, vastavushindamist avaliku sektori asutustes, iga-aastaseid hindamisaruandeid, mis on kinnitatud ning mida teevad avaliku ja erasektori eksperdid. Strateegia vastavushindamise mehhanism hõlmab järgmist: – sõltumatute asutuste, korruptsioonivastaste institutsioonide, avaliku halduse, ettevõtluskeskkonna ja kodanikuühiskonna ekspertide rühmade poolt avaliku sektori institutsioonides läbi viidud vastastikuse hindamise

										missioonid (see vahend kordab osaliselt rahvusvahelisi kogemusi, nt GRECO). – strateegia rakendamisega seotud vahe- ja lõppauditite tegemine. Välishindamistes analüüsitakse strateegia eesmärgi, selle mõju, rakendusmeetmete tõhusust ja tulemuslikkust ning selle tulemuste jätkusuutlikkust.
429	Reform 6. Korruptsioonivastase võitluse tõhustamine	Märklaud	85 % riikliku korruptsioonivastase võitluse direktoraadi prokuröri ametikohtade täitumise määr		Protsent (%)	0	85	TEINE KVARTAL	2023	85 % riikliku korruptsioonivastase võitluse direktoraadi prokuröri ametikohtade täitumise määr.
430	Reform 6. Korruptsioonivastase võitluse tõhustamine	Vahe-eesmärk	Rikkumisest teatajate kaitset käsitleva seaduse jõustumine	Seaduse säte, mis viitab seaduse jõustumisele				KVARTAL	2022	Rikkumisest teatajate kaitset käsitleva seaduse jõustumine. Seadusega võetakse üle direktiiv (EL) 2019/1937 liidu õiguse rikkumisest teavitavate isikute kaitse kohta ning see sisaldab riigisisese kontekstiga seotud lisasätteid, et tõhusalt käsitleda

										eetikapoliitika küsimusi.
431	Reform Eetikaraamistikku käsitlevate õigusaktide hindamine ajakohastamine ja	7. Vahe-eesmärk	Ausust käsitlevate konsolideeritud seaduste jõustumine	Eetikaseaduse jõustumisele viitav seaduse säte				NELJAS KVARTAL	2024	Jõustuvad eetikat käsitlevad konsolideeritud seadused. Eetikat käsitlevaid õigusakte ajakohastatakse eetikat käsitlevate õigusaktide eelneva hindamise ja analüüsi alusel koos algse normatiivaktide rühmitamisega. Projekti teises etapis ühtlustatakse ja ajakohastatakse kehtivaid õigusakte või tehakse ettepanek uute normatiivaktide kohta.
432	Reform Eetikaraamistikku käsitlevate õigusaktide hindamine ajakohastamine ja	7. Vahe-eesmärk	Valitsuse eetika- ja käitumisjuhendi heakskiidetud muudetud versioon lisaks olemasolevatele avaliku teenistuse ning täitemeetmetele	Seaduse säte, mis viitab valitsuse eetika- ja käitumiskoodi muudetud versioonile				NELJAS KVARTAL	2024	Eetikakoodeksi läbivaatamisel: – selgitada huvide konflikte käsitlevate kehtivate sätete mõju valitsuse liikmetele, sõltumata sellest, kas selline konflikt võib ilmneda ka vara- ja huvide deklaratsioonides; – laiendada määratlust isiklikest finantshuvidest kaugemale – kehtestada ad hoc

			vastuvõtmise ja rakendamise juhendile							avalikustamise nõue, kui valitsuse liikme konkreetsete erahuvide vahel võib tekkida konflikt valitsuse menetluses või muus nende mandaadiga seotud töös arutatavas küsimuses; – kehtestada ranged piirangud seoses kingituste, külalislahkuse, eeliste ja muude hüvedega liikmetele ning tagada tulevase süsteemi nõuetekohane mõistmine ja jõustamine. – kehtestada eeskirjad selle kohta, kuidas valitsusliikmed suhtlevad lobistide ja muude kolmandate isikutega, kes püüavad õigusloomeprotsessi mõjutada
433	Reform 8. Riikliku hankesüsteemi reformimine	Vahe-eesmärk	Õiguskaitsev ahendeid käsitlevate siseriiklike õigusaktide (seadus nr 101/2016) muudatuse jõustumine	Õiguskaitsev ahendite seaduse jõustumisele viitav seaduse säte				KVAR TAL	2022	Õiguskaitsevahendeid käsitleva siseriikliku õigusakti (seadus nr 101/2016) muudatusega kehtestatakse kohustus allkirjastada leping võitnud pakkujaga kohe pärast riikliku vaidluste lahendamise nõukogu (CNSC) otsuse vastuvõtmist, enne kui kohus lahendab nõukogu otsuse

										peale esitatud kaebuse.
434	Reform 8. Riikliku hankesüsteemi reformimine.	Vaheeesmärk	Riigihankest rateegia jõustumine, sealhulgas horisontaalsed meetmed riikliku taaste- ja vastupidavus kava rakendamise toetamiseks	Valitsuse otsuses sisalduv säte riigihankestrateegia jõustumise kohta				TEINE KVARTAL	2023	Tulevase strateegia eesmärgid peavad olema kooskõlas Euroopa Komisjoni riigihankestrateegias esitatud strateegiliste prioriteetidega. Sellest tulenevalt keskenduvad tulevase strateegia tegevuskavasse lisatavad meetmed komisjoni strateegia kuuele strateegilisele poliitilisele prioriteedile, mille eesmärk on parandada riigihanketavasid koostöös teiste avaliku sektori asutuste ja sidusrühmadega. Strateegia ja selle täpsed meetmed koos selle rakendamise ajakava ja ülesannete jaotusega lepatakse kokku ministeeriumidevahelise riigihankekomiteega.
435	Reform 8. Riikliku hankesüsteemi reformimine	Märklaud	Toimivad tsentraliseeritud hankeasutused kohalikele omavalitsustele		Tegutsevad tsentraliseeritud hankeasutuste arv	3 [2021]	7	NELJAS KVARTAL	2025	Lisaks configureeritakse 4 kohalikku kesket tugiasutust ning neile antakse operatiivvahendid ja oskusteave. Kaupade/teenuste/tööde täpsed kategooriad, mille

										suhtes kohaldatakse tsentraliseeritud hankeid, määratakse kindlaks pärast iga keske hankija toetusesaajate vajaduste analüüsi, kuid need võivad hõlmata järgmist: I) kontoritarbed, II) kütus, III) IT-seadmed, IV) Sideteenused v) rajatisehaldusteenused VI) liikuvusteenused.
436	Reform 8. Riikliku hankesüsteemi reformimine	Märklaud	Erikoolitus riigihangete valdkonnas		Number	0	350	NELJA S KVART AL	2023	Riigihangete valdkonnas pakutakse erikoolitust vähemalt 350 isikule (nii riigiteenistujatele kui ka lepingulistele töötajatele), eelkõige riigi osalusega ettevõtete töötajatele. Erikoolitus aitab suurendada suurte ostjate ja muude avaliku sektori hankijate haldussuutlikkust, kes rakendavad taaste- ja vastupidavusraha- rahastatavaid investimisprojekte, ning seega keskendutakse riigile kuuluvatele ettevõtetele.

437	Reform 8. Riikliku hankesüsteemi reformimine	Vaheeesmärk	Riigihangete elektrooniline süsteem (SEAP) on teiste andmebaasidega ühendatud ja koostalitlusvõimeline	SEAP-süsteem on omavahel ühendatud ja koostalitlusvõimeline				NELJAS KVARTAL	2023	Riigihangete elektrooniline süsteem (SEAP) ühendatakse ja muudetakse koostalitlusvõimeliseks muude andmebaasidega: Riiklik äriregistriamet, riiklik ametialase aususe amet, riiklik maksuhaldusamet, riiklik riigihangete amet, riiklik kaebuste amet, siseministeerium, justiitsministeerium, kes kasutavad hankemenetluses osalejate huvides teavet ning lihtsustavad hankemenetlusi ja kontrolle.
438	Reform 8. Riikliku hankesüsteemi reformimine	Vaheeesmärk	Toimiv e-riigihangete süsteem	E-riigihangete süsteem toimib				KVARTAL	2025	SEAPi (e-riigihangete süsteem) raames tuleb lõpule viia ja kasutusele võtta järgmised toimingud: 1) komisjoni 23. septembri 2019. aasta rakendusmäärusega (EL) 2019/1780 (millega kehtestatakse riigihankega seotud teadete tüüpvormid ja tunnistatakse kehtetuks rakendusmäärus (EL) 2015/1986) ette nähtud uute vormide (e-vormide) väljatöötamine ja

										rakendamine; 2) elektrooniliste vormide väljatöötamine ja rakendamine pakumuste hindamisel riigihankemenetlustes; 3) 2021. aasta märtsis kasutusele võetud dunaamilise riigihankesüsteemi (SAD) funktsioonide laiendamine koos võimalustega, mis võimaldavad kvalifikatsioone automaatselt hinnata, ning elektroonilise kataloogi lisamine; 4) e-lepingud, e-arved, e-maksed ja lepingute haldamise vahendid (lisad, vastuvõttuaruanded, maksed).
439	Reform 9. Parandada menetlusraamistikku äriühingu üldjuhtimise põhimõtete rakendamiseks riigiettevõtetes	Vaheeesmärk	Riigi osalusega äriühinguid käsitlevate ajakohastatud õigusaktide jõustumine	Riigiettevõtteid käsitleva seaduse jõustumisele viitav seaduse säte				NELJAS KVARTAL	2022	Jõustub muudetud seadus nr 111/2016, millega jäetakse välja kõik erandid, sealhulgas kohaliku tasandi riigiettevõtetele. Need muudatused i) eraldavad reguleerimis- ja omandifunktsioonid, ii) kõrvaldavad kõik otsesed või kaudsed eelised, mis võivad tuleneda riigi omandist, olgu siis tegemist turueeskirjade/-eeskirjade, rahastamise,

										maksustamise või riigihangetega, iii) tagavad, et kõik riigi omanduses olevad ettevõtted püüavad saavutada kasumlikkust.
440	Reform 9. Parandada menetlusraamistikku äriühingu üldjuhtimise põhimõtete rakendamiseks riigiettevõtetes	Vahe-eesmärk	Valitsuse juhtimispoliitika koordineerimise ja järelevalve keskuse rakkerühma tööloendamise	Peaministri otsuse säte valitsuse peasekretariaadi rakkerühma korraldust ja toimimist käsitleva peaministri otsuse jõustumise kohta				NELJA S KVARTAL	2022	Sõltumatu eksperdirühma soovitude alusel luuakse kooskõlas OECD äriühingu üldjuhtimise standarditega alaline rakkerühm, mis hakkab toimima (st õiguslikult volitatud ja vahenditega varustatud), et tagada äriühingu üldjuhtimise standardite kohaldamise järelevalve, kellel on lõplik vastutus tagada läbipaistev ja konkurentsipõhine valikumenetlus haldusnõukogu liikmete ametisse nimetamise heakskiitmiseks, kes jälgib, hindab, kontrollib ja avaldab korrapäraselt aruandeid tulemusnäitajate kohta ning jõustab karistusi peamistele tulemusnäitajatele mittevastavate riigiettevõtete suhtes.
441	Reform. 9. Parandada	Vahe-	Seire	Seire				TEINE	2023	Seire töölaud töötatakse välja,

	menetlusraamistikku äriühingu üldjuhtimise põhimõtete rakendamiseks riigiettevõtetes	eesmärk	tulemustabel i avaldamine, mis sisaldab finants- ja mittefinantse eesmärke ning tulemusnäita jaid kõigi riigi osalusega äriühingute kategooriate kohta (sealhulgas sellised olulised sektorid nagu transport, energeetika, kommunaalt eenused)	töölaud, mis on avaldatud koos asjakohaste andmetega tulemusnäitaj ate dünaamika kohta				KVART AL		avaldatakse igal aastal ja seda kasutatakse keskselt, et anda aru ja jälgida tulemusnäitajate (rahalised ja mitterahalised) saavutamisel tehtud edusamme kõigi riigile kuuluvate ettevõtete kategooriate puhul. Eelistatakse kõiki ettevõtteid sellistes olulistes sektorites nagu transport, energeetika, kommunaalteenused. Selleks viiakse läbi järgmised etapid: - Hinnata kõiki riigi omandis olevaid ettevõtteid koos soovitud riigiettevõtete varade müümiseks või noteerimiseks; - Määrata kindlaks finants- ja mittefunktsionaalsed eesmärgid ning tulemustabel finants- ja mitterahaliste tulemuslikkuse põhinäitajate jälgimiseks kõigi riigile kuuluvate ettevõtete kategooriate puhul, sealhulgas sellistes sektorites nagu energiatransport, kommunaalteenused, mida täidab töökond;

										- Rakkerühm kiidab heaks kõik riigi osalusega ettevõtete, sealhulgas energia- ja transpordisektori finants- ja mitterahalised eesmärgid ning peamised tulemusnäitajad.
442	Reform 9. Parandada menetlusraamistikku äriühingu üldjuhtimise põhimõtete rakendamiseks riigiettevõtetes	Märklaud	Juhatuse ajutiste/ajutiste ametisse nimetamise vähendamine 50 % võrra riigi osalusega äriühingute puhul kesktasandil		Protsent (%)	0	50	NELJA S KVARTAL	2023	Riigi osalusega äriühingute juhtkonna ajutiste ametisse nimetamise vähendamine kesktasandil arvutatakse 2022. aastal tehtud analüüsis kindlaks määratud lähtetaseme alusel.
443	Reform 9. Parandada menetlusraamistikku äriühingu üldjuhtimise põhimõtete rakendamiseks riigiettevõtetes	Märklaud	Energeetika ja transpordi valdkonnas noteeritud/renditud/ümberkorraldatud riigi omandis olevad kesksed äriühingud		Number	0	3	TEINE KVARTAL	2026	Vähemalt kolm riigi omandis olevat kesket äriühingut, mis on noteeritud/liisingud/ümberkorraldatud energia- ja transpordivaldkonnas, lisaks vähemalt 15 % Hidroelectrica aktsiate noteerimisele, mida käsitletakse käesoleva dokumendi energiakomponenti käsitlevas osas eesmärgiga 122.
444	Reform 9. Parandada	Märklaud	Juhatuse		Protsent	0	10	NELJA	2023	Riigi osalusega äriühingute

	menetlusraamistikku äriühingu üldjuhtimise põhimõtete rakendamiseks riigiettevõtetes		ajutiste/ajutiste ametisse nimetamise vähendamine 10 % võrra riigi osalusega äriühingute puhul kohalikul tasandil		(%)			S KVARTAL		juhtkonna ajutiste liikmete arvu vähendamine kohalikul tasandil arvutatakse 2022. aastal tehtud analüüsis kindlaks määratud lähtetaseme (2020) alusel.
445	Investeering 1. Kohtusüsteemi infrastruktuuri optimeerimine, et tagada õiguskaitse kättesaadavus ja teenuste kvaliteet	Märklaud	Roheliste standardite kohaselt ehitatud kohturuumid		Number	0	3	TEINE KVARTAL	2026	Investeering on seotud kolme uue kohtuhoone ehitamisega, mis peab vastama eesmärgile saavutada vähemalt 20 % väiksem primaarenergia nõudlus kui riiklike suuniste kohane liginullenergiahoone nõue, mis tagatakse energiamärgistega. Juurdepääs hoonetele kohandatakse puuetega inimestele ning selle kohandamisega kaasneb vastavus tule- ja tehnilise kaitse standarditele, sealhulgas seismilisele vastupidavusele. Eelistatakse kohtuasutuste asukohta Rumeenia majanduslikult vähem arenenud piirkondades.

446	Investeering 2. Korruptsioonivastaseks võitluseks ning kuritegevusest saadud tulu ja kahju tagasinõudmiseks vajaliku logistilise (muu kui IT) taristu arendamine, sealhulgas koolitus nendes valdkondades;	Märklaud	Kasutusele võetud laod arestitud vara ladustamiseks		Number	0	3	KOLM AS KVARTAL	2025	Vähemalt kolme arestitud vara hoidla taastamis-/ehitustööde lõpuleviimine, mis peab vastama eesmärgile saavutada vähemalt 20 % väiksem primaarenergia nõudlus kui liginullenergiahoone nõue vastavalt riiklikele suunistele, mis tagatakse energiamärgistega.
447	Investeering 3 Kohalike omavalitsuste ja kodanikuühiskonna vaheliste kohalike partnerlusstruktuuride loomine	Märklaud	Partnerlus kohalike haldusasutuste ning loodud ja toimivate valitsusväliste organisatsioonide vahel		Number	0	50	KVARTAL	2026	Kohalike kogukondade arengut toetavate projektide väljatöötamiseks sõlmitakse valitsusväliste organisatsioonide ja kohalike haldusasutuste vahel 50 uut partnerlust. Iga kogukonna tasandil määratakse kindlaks konkreetsed partnerlusi kaasavad sekkumiskavad, milles seatakse esikohale sellised valdkonnad nagu diskrimineerimise vastu võitlemine, kaasav juhtimine ja eelarvestamine, haavatavate kogukondade (nt romad, kodutud) teenindamine, vaesuse vastu võitlemine, rohepööre. Sekkumiskavad

										sisaldavad seotud eesmärgid, lühi- ja pikaajalisi tulemusi, eelarveid ning kohustust korraldada korrapäraseid, läbipaistvaid ja kaasavaid konsulteerimisprotsesse, millega näha ette selged rollid asjaomastele isikutele). Sekkumiskavades näha ette ka töövahendid, mille eesmärk on arendada partnerluses osaleva administratsiooni sisemist suutlikkust teenida oma kodanikke. Sekkumiskavade prioriseerimiseks korraldatakse koostööpõhine ja avalik konsultatsioon. Iga sekkumiskava rakendamist jälgitakse vähemalt kahe aasta jooksul pärast iga kava lõpetamist. Pooltevaheline koostöö ja konsultatsioonide korrapärasus/tõhusus dokumenteeritakse kogu investeerimisperioodi jooksul.
448	Investeering 4. Suurendada kodanikuühiskonna organisatsioonide suutlikkust edendada kodanikuaktiivsust,	Märklaud	Toimivad funktsionaalsed koostööpõhised valitsusvälised		Number	0	15	KVARTAL	2026	Luuakse vähemalt 15 toimivat valitsusvälise sektori koostööalgatust (võrgustikud, koalitsioonid, platvormid, organisatsioonide rühmad, sealhulgas mõttekojad,

osaleda professionaalselt riiklikus taaste- ja vastupidavuskavas käsitletud sotsiaalõigusi käsitleva avaliku poliitika kavandamises ja rakendamises ning jälgida sellega seotud reforme		ed sektorialgatused								analüüsi- ja teadusstruktuurid), et tagada valitsusväliste organisatsioonide osalemine avalikus konsultatsiooniprotsessis ja nende tõhus panus sellesse. Nende algatuste eesmärk on jälgida vähemalt 15 riikliku poliitika/riikliku reformi loomist, vastuvõtmist ja rakendamist, mis on olulised riikliku taaste- ja vastupidavuskava jaoks ning sotsiaalse tähtsusega valdkondades (nt tervishoid, haridus, rohepööre). Koostöömehhanismid luuakse ja muudetakse toimivaks partnerluslepingute kaudu, millega kehtestatakse kindlaksmääratud tegevusstrateegia, millel on konkreetsed ja kindlaksmääratud tulemused ja ajakava ning mille eesmärk on tagada aktiivne osalemine konsultatsiooniprotsessides ja jälgida konkreetse riikliku avaliku poliitika rakendamist. Selliste algatuste üle teostatakse järelevalvet

										vähemalt 15 välise järelevalvearuande kaudu, mis koostatakse korrapäraselt iga algatuse kohta. Antav toetus hõlmab projekti tehnilise ja rahalise rakendamise seotud kulusid, projektiga ette nähtud meetmetega seotud otseseid ja kaudseid tegevuskulusid (st konsultatsioonide korraldamine, teabevahetus- ja levitamismeed, andmete kogumine ja töötlemine, eri valdkondade eksperditeadmised).
449	Investeering 4. Suurendada kodanikuühiskonna organisatsioonide suutlikkust edendada kodanikuaktiivsust, osaleda professionaalselt riiklikus taaste- ja vastupidavuskavas käsitletud sotsiaalõigusi käsitleva avaliku poliitika	Vaheeesmärk	Sotsiaaldialoogi käsitlevate õigusaktide jõustumine, millega nähakse ette sisukas ja õigeaegne sotsiaaldialog ja kollektiivlääbirääkimised kooskõlas	Seaduse säte, mis viitab seaduse jõustumisele sotsiaaldialoogi jaoks				NELJAS KVARTAL	2022	Sotsiaalpartneritega läbiräägitud uue sotsiaaldialoogi seaduse jõustumine. Õigusaktis käsitletakse sotsiaaldialoogi protsessis esinevaid puudusi, nagu on rõhutatud asjaomases riigipõhises soovitusel, ning see on kooskõlas Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni 2018. aasta aprillis esitatud soovitustega, millele on osutatud 2020. aasta

	kavandamises ja rakendamises ning jälgida sellega seotud reforme		ILO soovitustega;							riigipõhiste soovitude põhjenduses 25. Samuti nähakse seadusega ette majandussektorite määratluse läbivaatamine sektori tasandi kollektiivlepingu alusena.	
450	Investeering Taastekava rakendamine ja järelvalve	5.	Vahe-eesmärk	Audit ja kontroll: teave taaste- ja vastupidavuskava rakendamise jälgimiseks	Auditiaruanne, mis kinnitab andmekogu süsteemi funktsioone				NELJA S KVARTAL	2021	Enne esimest maksetaotlust peab olema loodud taaste- ja vastupidavuskava rakendamise järelvalve andmekogusüsteem, mis toimib (välja arvatud eelmaksete puhul). Süsteem peab sisaldama vähemalt järgmisi funktsioone: a) andmete kogumine ning vahe-eesmärkide ja sihtide saavutamise seire; b) koguda, säilitada ja tagada juurdepääs taaste- ja vastupidavusrahastu määruse artikli 22 lõike 2 punkti d alapunktides i-iii nõutud

											andmetele.
451	Investeering Taastekava rakendamine järelvalve	5. ja	Vahe- eesmärk	Jõustub valitsuse määrus, millega kehtestataks e investeering ute ja Euroopa projekti ministeerium i (MIPE), rahandusmin isteeriumi ja auditeerimis asutuse õiguslikud volitused	Finants-, rakendamis-, kontrolli- ja auditeerimis mehhanismi käsitleva valitsuse erakorralise määruse jõustumise seaduse säte, sealhulgas kolme institutsiooni selged volitused				NELJA S KVART AL	2021	Jõustub valitsuse määrus, millega jõustatakse riikliku taaste- ja vastupidavuskava institutsiooniline raamistik ning nende koosseisu kuuluvate institutsioonide tegevus, millega antakse MIPE-le volitused ja volitused täita kõiki seire-, kontrolli- ja sissenõudmisülesandeid, koostada ja allkirjastada Euroopa Komisjonile esitatud maksetaotlusi, liidu vahendite haldaja kinnitust ja auditi kokkuvõtet. Sama raamistikuga usaldatakse rahandusministeeriumile ka kohustused, mis on seotud laenulepingu ja rahastamislepingu allkirjastamisega koos MIPEga, ning samuti määratakse kindlaks tegevused, mida auditeerimisasutus peab täitma riikliku taaste- ja vastupidavuskavaga seotud volituste raames.

O. KOMPONENT 15: KOOLITUS

See Rumeenia taaste- ja vastupidavuskava komponent koosneb kuuest alakomponendist, mis käsitlevad haridussüsteemi peamisi probleeme. Alakomponendid tulenevad projektist „HaridusRumeenia“, mis on Rumeenia haridussüsteemi reformimise üldstrateegia. Alakomponendid on järgmised:

- i. Alusharidus ja lapsehoid: ühtse, kaasava ja kvaliteetse väikelaste haridus- ja hooldussüsteemi arendamine, parandades 0–6-aastaste juurdepääsu ja osalemist, tuginedes tõhusale institutsioonidevahelisele koostööle ja valdkondadevahelisele koordineerimismehhanismile;
- ii. Koolist väljalangenute arv: kohustusliku hariduse reform, suurendades koolide autonoomiat, et ennetada ja vähendada haridussüsteemist varakult lahkumist, sotsiaalse kaasatuse programmide ja võrdsete võimaluste tagamise kaudu;
- iii. Kutseharidus ja -õpe ning duaalne haridus: tehnilise kõrghariduse jaoks täieliku erialase karjääri loomine;
- iv. Hariduse digiteerimine: haridusprotsessi digiteerimine, sealhulgas õigusraamistiku muutmise kaudu, et võimaldada integreeritud lähenemisviise ja parandada nii õpilaste kui ka õpetajate digioskusi;
- v. Taristu: ajakohastada koolide ja ülikoolide taristut linna- ja maapiirkondades, sealhulgas muutes ja ühtlustades õigusraamistikku, et tagada keskkonnasõbralikud ohutus- ja kvaliteedistandardid;
- vi. Kooli juhtimine: ülikoolieelse hariduse juhtimise reform ja selle juhtimise professionaalsemaks muutmine koos koolide suurema autonoomiaga, et tagada stabiilsus, järjepidevus ja pädevus.

Komponent hõlmab kuut reformi ja 18 investeeringut ning üldist reformi projekti „Hariduse saanud Rumeenia“ rakendamist käsitlevate õigusaktide vastuvõtmiseks.

Rahastamisvahendiga aidatakse täita Rumeeniale esitatud riigipõhist soovitus hariduse kvaliteedi ja kaasatuse parandamise kohta, eelkõige romade ja muude ebasoodsas olukorras olevate rühmade jaoks, ning oskuste, sealhulgas digioskuste parandamise kohta, eelkõige suurendades kutsehariduse ja -õppe ning kõrghariduse vastavust tööturu vajadustele (riigipõhine soovitus 3, 2019). Samuti käsitletakse selles soovitus oskuste ja digiõppe tugevdamise ning haridusele võrdse juurdepääsu tagamise kohta (riigipõhine soovitus 2, 2020).

Lähtudes meetmete kirjeldusest taaste- ja vastupidavuskavas ja võttes arvesse põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) kohaseid leevendavaid samme, mis kavas on sätestatud, võib eeldada, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses oluliselt keskkonnamäärke.

O.1. Tagastamatu rahalise toetusega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform 1. Õigusaktide paketi väljatöötamine ja vastuvõtmine projekti „HaridusRumeenia“ rakendamiseks

Reformi eesmärk on võtta vastu ja jõustada õigusaktide pakett projekti „HaridusRumeenia“ rakendamiseks, mis on Rumeenia haridussüsteemi reformimise üldstrateegia. Kõik järgnevad reformid ja investeeringud on selle strateegia lahutamatu osa.

Reform koosneb järgmistest sammudest, mille tulemusel võetakse vastu ja jõustub õigusaktide pakett „Hariduse saanud Rumeenia“ rakendamiseks: peaministri koordineeritava ministeeriumidevahelise töörühma loomine, mis jälgib projekti rakendamist; ministri käskkiri, millega kiidetakse heaks rakendamise tegevuskava; ning õigusaktide paketi ettevalmistamine tihedas koostöös peamiste sidusrühmadega.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. septembriks 2023.

i. Alusharidus ja lapsehoid:

Reform 2. Ühtne, kaasav ja kvaliteetne väikelaste haridussüsteem

Reformi eesmärk on parandada laste juurdepääsu alusharidusele ja lapsehoiule alates sünnist kuni alghariduse alguseni, pöörates erilist tähelepanu sotsiaal-majanduslikult ebasoodsas olukorras olevatesse rühmadesse kuuluvatele lastele.

Reformi käigus võetakse vastu valdkondadevaheline raamprogramm ühtsete, kaasavate ja kvaliteetsete alusharidusteenuste arendamiseks, milles on asjaomaste ministeeriumide (haridusministeerium, töö- ja sotsiaalkaitseministeerium, tervishoiu-, arengu-, riiklike ehitustööde ja haldusministeerium) selged kohustused, ning iga-aastased rakenduskavad. Valdkondadevaheline raamprogramm võetakse vastu ministrite käskkirjaga ja see jõustub 31. detsembriks 2022.

Reform hõlmab ka ajakohastatud õigusraamistiku vastuvõtmist täiendavate alusharidusteenuste loomiseks, korraldamiseks ja toimimiseks.

Eeldatakse, et reformiga suurendatakse alusharidusteenustes osalemise määra 0–3-aastaste hulgas 19 %-ni 31. detsembriks 2025. Lisaks peaks 3–6aastaste haridusteenustes osalemise määr tõusma 31. detsembriks 2025 91 %-ni.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Reformi täiendatakse kolme seotud investeeringuga:

Investeering 1. 110 lastesõime ehitamine, varustamine ja kasutuselevõtmine

Selle investeeringu eesmärk on suurendada väikelaste haridussüsteemi suutlikkust lastesõimede pakkumise kaudu, et parandada juurdepääsu standardsetele väikelaste haridus- ja hooldusteenustele ning neis osalemist. Investeeringud hõlmavad 110 energiatõhusa lastesõime ehitamist, varustust ja kasutuselevõtmist riiklikul tasandil, pakkudes standardset väikelaste hariduse teenust 5000 kuni 10000 elaniku kohta kuni 4500 lapsele.

110 lastesõime, mille võimsus on 40–110 kohta väikestes, keskmise suurusega ja suurtes lastesõimedes, ehitavad kohalikud ametiasutused. Uued hooned peavad vastama eesmärgile saavutada vähemalt 20 % väiksem primaarenergia nõudlus kui riiklike suuniste kohane liginullenergiahoonete nõue, mis tagatakse energiamärgistega.

See investeering tehakse lastesõimede, väikelaste haridus- ja hooldusteenuste territoriaalse jaotusega kohalikele ametiasutustele antavate toetuste kaudu.

Investeering viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering 2. Ebasoodsas olukorras olevatele rühmadele 90 täiendava teenuse loomine, varustamine ja kasutuselevõtmine

Selle investeeringu eesmärk on suurendada alusharidussüsteemi suutlikkust ja kvaliteeti, parandada osalemise määra nii koolieelses kui ka koolieelses hariduses, teenindades ligikaudu 4500 ebasoodsatest oludest pärit last.

Investeering hõlmab järgmisi meetmeid:

1. Avalik-õiguslikele ja eraõiguslikele ettevõtjatele 90 lisateenuse sisseseadmiseks ja sisseseadeks toetuste andmise metoodika väljatöötamine;
2. Toetuste eraldamine avalik-õiguslikele ja eraõiguslikele ettevõtjatele 90 lisateenuse sisseseadmiseks, sisseseadeks ja kasutuselevõtmiseks;
3. 90 lisateenuse loomise, varustuse ja kasutuselevõtmise lõpuleviimine.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. märtsiks 2024.

Investeering 3. Väikelaste haridusteenuste spetsialistide täienduskoolituse raamprogrammi väljatöötamine

Selle investeeringu eesmärk on muuta väikelaste haridusteenustega tegelevate töötajate professionaalsus 2019. aastal vastu võetud alushariduse õppekavas edendatavate lähenemisviiside alusel professionaalsemaks, samuti muuta need töötajad professionaalsemaks, kes töötavad alla 3-aastastele lastele suunatud alusharidusteenuste kvaliteedi jälgimisel.

Investeering koosneb järgmisest:

1. Tehnilise abi lepingu koostamine, sõlmimine ja rakendamine kahe täiendusõppeprogrammi ettevalmistamiseks, akrediteerimiseks, läbiviimiseks ja järelmeetmete võtmiseks, nimelt:
 - üks koolitusprogramm koolitajatele väikelaste hariduse valdkonnas: konkreetse õppekava rakendamine, mis sisaldab õppejõududele ja muudele töötajatele mõeldud mooduleid, sealhulgas digiõppe moodulit;
 - üks koolitusprogramm koolitajatele (kolmest sektorist: sotsiaal-, haridus- ja tervishoiuteenused), et jälgida väikelaste haridusteenuste kvaliteeti;
2. Metoodika väljatöötamine 42 toetuse andmiseks koolituspakkujatele koolitusprogrammide läbiviimiseks, kasutades tehnilise abi lepingu alusel koolitatud koolitajaid;
3. 42 toetuse eraldamine 19950 töötajale (õpetajad ja mitteõpetavad töötajad, 475 inimest maakonna kohta), kes töötavad standard- ja täiendavates alusharidusteenustes, seades esikohale äsja loodud teenistuste töötajad.

Investeering viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

ii. Koolist väljalangenute arv:

Reform 3. Kohustusliku haridussüsteemi reform, et ennetada ja vähendada haridussüsteemist varakult lahkumist

Reformi eesmärk on a) rakendada hariduses varajase hoiatamise mehhanismi, et vähendada töölt puudumist, parandada hindamistulemusi, saavutada suurem osalemine riiklikes eksamites ja suurendada kohustuslikku haridust omandavate õpilaste osakaalu, kasutades detsentraliseeritud

lähenemisviisi ja suurendades koolide sõltumatust ressursside kasutamisel; ning b) jälgida hariduse IT-vahendi varajase hoiatamise mehhanismi kaudu koolist väljalangemise ohus olevaid õpilasi ning toetada koole asjakohaste andmete kogumisel, individuaalsete töökavade elluviimisel ja koolitustel.

Need eesmärgid saavutatakse valitsuse otsuse jõustumisega koolist väljalangemise riikliku programmi rakendamise kohta 31. detsembriks 2021 ning hariduse IT-vahendi varajase hoiatamise mehhanismi laiendamisega riiklikul tasandil ministri määrusega, mis jõustub 31. detsembril 2022.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2022.

Reformi täiendatakse kahe seotud investeeringuga:

Investeering 4. Keskmise ja suure koolist väljalangemise riskiga haridusasutuste toetamine

Selle investeeringu eesmärk on vähendada haridussüsteemist varakult lahkumist, kasutades hariduses varajase hoiatamise mehhanismi ja IT-vahendit, et eraldada koolidele rahalisi vahendeid õpilaste toetamiseks üleminekul põhiharidusest keskhariidusele. Lõppeesmärk on vähendada haridussüsteemist varakult lahkumist.

Investeering tehakse järgmiste etappidega:

1. Kahe- kuni kolmeaastaste toetuste eraldamine kahes osas 2022. ja 2024. aastal vähemalt 2500 koolile. Eraldis põhineb haridusministeeriumi välja töötatud väljalangemisohus olevate asutuste nimekirjal ja see viiakse lõpule 31. märtsiks 2024.
2. Rakendamise jälgimine kahe lõppeesmärgi abil, mille kohaselt tuleks riiklikul tasandil vähendada koolist väljalangemise koondhaavatavuse indeksis prioriteetseid koole 25 % võrra 2–3aastaste toetuste lõpus (30. juuni 2026) ning koolist väljalangemise programmis sisalduva 2500 kooli digitaliseerimine (30. september 2024).

Investeering viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering 5. Koolitused Rumeenia integreeritud haridusinfosüsteemi (SIIR) ja varajase hoiatamise mehhanismi (MATE) IT-vahendi kasutajatele ning süsteemsed sekkumised haridussüsteemist varakult lahkumise vähendamiseks

Investeeringu eesmärk on töötada välja ja rakendada Rumeenia integreeritud haridusinfosüsteemi (SIIR) ja varajase hoiatamise mehhanismi IT-vahendi (MATE IT-vahend) kasutajate koolikoolitust. Koolitusmoodulid peavad olema kohandatud vastavalt õpilaste vajadustele ja oskustele (kaasav haridus), õpilaskesksetele õpetamise meetoditele, parandades õpetamistingimusi; koolitus MATE arvutimooduli kasutamiseks; õpilastele ja õpetajatele suunatud teadlikkuse suurendamise kampaaniate väljatöötamine ja rakendamine; parandada õpilaste sotsiaal-emotaalseid oskusi kohustusliku hariduse omandamiseks.

2023. aasta märtsiks peab erikoolituse läbima 45000 õpetajat.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. märtsiks 2023.

- iii. Kutseharidus ja -õpe (kahekordne süsteem):

Reform 4. Tehnilise kõrghariduse jaoks täieliku erialase karjääri loomine

Reformi eesmärk on arendada duaalset haridust, mis keskendub õpilaste vajadustele ja on kooskõlas tööturu vajadustega, suurendades nii valdkondade, kvalifikatsioonide ja lõpetajate arvu kui ka

tagades duaalse keskharidusega õpilastele täieliku haridustee, et nad saaksid osaleda kolmanda taseme haridusprogrammides (kvalifikatsioon 3–7).

Reform hõlmab järgmist:

- Õigusraamistiku jõustumine metoodikaga, mille alusel korraldatakse nelja-aastane täielik kaheasuuniline marsruut, kusjuures juurdepääs kolmanda taseme haridusele algab 2023.–2024. õppeaastal.
- Uue bakalaureuseõppe, sealhulgas duaalõppe lõpetanute reguleerimise väljatöötamine. Pärast edutamist on kõrgkooli lõpetanutel juurdepääs ülikooliõppeprogrammidele. Ühtset küpsustunnistust kasutatakse Rumeenias alates 2027. aasta juuni istungjärgust.

Täieliku duaalse hariduse korraldamise õigusraamistik jõustub 30. septembriks 2022. Reformi rakendamist jälgitakse, suurendades 30. juuniks 2026 kutsealasele marsruudile registreerunud õpilaste osakaalu võrreldes keskkooliõpilaste koguarvuga 17 %-lt 40 %-le.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Seda reformi täiendavad neli seotud investeeringut⁴⁹:

Investeering 6. Kümne piirkondliku konsortsiumi arendamine ning kümne kutseõppelinnaku arendamine ja varustamine

Investeeringu eesmärk on tagada võrdne juurdepääs kvaliteetsele esmasele kutseharidusele ja -koolitusele, arendades partnerlusi ettevõtjate või muude asjaomaste partneritega, et kohendada kutseharidust ja -õpet tööturu vajadustega.

Investeering seisneb kümne piirkondliku konsortsiumi loomises, millest igaüks koosneb vähemalt järgmist liiki üksustest: kohalikud ametiasutused, kohalikud ettevõtted, kutse- ja tehnikakoolid, tehnikaülikoolid, et aidata töandjatel aktiivselt osaleda õpilaste ja üliõpilaste kutseõppes; ning 10 integreeritud, kesk- ja ülikoolikutselinnaku ehitamist eespool nimetatud piirkondlikes konsortsiumides kutsehariduse ja -koolituse jaoks.

Investeeringutulemused on järgmised:

- 10 integreeritud ja toimivat duaalse hariduse konsortsiumi, mis on seotud asjaomase piirkonna ettevõtjate vajadustega. Valikumenetlus põhineb haridusministeeriumi välja töötatud ühtsel metoodikal, mida kohaldatakse riiklikul tasandil, et teha kindlaks kõige asjakohasemad ja mõjukamad piirkondlikud partnerlusstruktuurid. Eelistatavalt peab iga partnerlusstruktuur asuma ühes arengupiirkonnas, et tagada võrdne geograafiline jaotus riiklikul tasandil. Kümnet valitud piirkondlikku kutsekonsortsiumi toetatakse toetuskava kaudu, et tagada üliõpilastele optimaalsed koolitustingimused ja anda rahalist toetust neljaks aastaks. Eelistatakse ebasoodsatest oludest pärit keskkooliõpilasi, sealhulgas romasid.
- 10 integreeritud kutselinnakut (kõrgkoolid ja tehnikaülikoolid), mille eesmärk on pakkuda kaasaegset füüsilist taristut piirkondlike partnerlusstruktuuride/-konsortsiumide integreeritud kombineeritud kutseelamute jaoks. Rakendamine toimub kohalikul tasandil ning linnad ja omavalitsused peaksid osalema oma territooriumil taristuprojektide elluviimise projektikonkurssides.

⁴⁹ Investeeringud 13 ja 14 on esitatud jaos O.3.

Uued hooned peavad vastama eesmärgile saavutada primaarenergia nõudlus, mis on vähemalt 20 % väiksem liginullenergiahoonete nõudest, mis tagatakse energiamärgistega.

Tagamaks, et meede vastab „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01), jäetakse tulevaste projektikonkursside juhendites sisalduvatest rahastamiskõlblikkuse kriteeriumidest välja järgmised tegevused: I) fossiilkütustega seotud tegevus, sealhulgas järgmise etapi kasutamine⁵⁰; II) ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) raames toimuv tegevus, millega saavutatakse prognoositud kasvuhoonegaaside heide, mis ei ole asjaomastest võrdlusalustest väiksem⁵¹; III) prügilate, jäätmepõletustehaste⁵² ja mehhaaniliste bioloogilise töötlemise rajatistega seotud tegevus⁵³; ning iv) tegevused, mille puhul pikaajaline jäätmete kõrvaldamine võib keskkonda kahjustada. Peale selle peab rahastamiskõlblikkuse kriteeriumides olema sätestatud tingimus, et valida võib ainult tegevusi, mis vastavad asjakohastele ELi ja riiklikele keskkonnanalastele õigusaktidele.

Kutseõppelinnakud ehitatakse 30. septembriks 2025 ja duaalse hariduse konsortsiumid toimivad täisvõimsusel 31. märtsiks 2026. Rakendamise jälgimise tagavad üliõpilased, kes on registreeritud kogu kahesuunalisel marsruudil, kasvades lähtearvult 1847. aastal 2020. aastal 3000 õpilasele 2026. aasta juunis. Rahastamisprogrammide jätkusuutlikkus pärast 2026. aastat tagatakse riigieelarve kaudu.

Investeering viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering 7. Põllumajanduskõrgkoolide muutmise kutseliseks muutmise keskusteks

Investeeringu eesmärk on toetada 57 põllumajanduskõrgkooli, mis korraldatakse viies piirkondlikus keskuses, mis vastavad viiele Rumeenias asutatud põllumajandusülikoolile. Põllumajanduskolledžite rahastamiskava, mille ülemmäär on viis aastat, hõlmab vähemalt järgmist liiki tegevusi:

- Ajakohastada, renoveerida ja laiendada koolilaboreid, õpikodasid ja IT-laboreid, sööklaid, õpilaste majutust.
- Bioloogilise materjali, põllumajandusseadmete ja -masinate ostmise põllumajandustööde tegemiseks.

⁵⁰ Välja arvatud käesoleva meetme kohased elektri- ja/või soojusenergia tootmise ning maagaasi ülekande- ja jaotustaristuga seotud projektid, mis vastavad põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) III lisas sätestatud tingimustele.

⁵¹ Kui toetatava tegevuse prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomases võrdlusalusest oluliselt madalam, tuleks esitada selgitus põhjuste kohta, miks see ei ole võimalik. Saastekvootide tasuta eraldamise võrdlusalused saastekvootidega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvate tegevuste jaoks on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/447.

⁵² Välistamist ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemisega tegelevates jaamades, ega olemasolevates jaamade suhtes, kui meetme tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda heitgaase ladustamiseks või kasutamiseks või taaskasutada põletustuhas leiduvaid materjale, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

⁵³ Välistamist ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad olemasolevates mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamades, kus nende tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõttu biojäätmete kompostimiseks ja biojäätmete anaeroobseks lagundamiseks, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

- Õpetajate koolitus, mis põhineb põllumajandusministeeriumi ja haridusministeeriumi välja töötatud põllumajandusega seotud eriõppekavadel.

Igal põllumajanduskoolil peab olema IT-labor, mis sisaldab teoreetilise ja praktilise õpetamis-/õppetegevuse jaoks vajalikke simulaatoreid ja tarkvara.

Renoveerimise puhul peavad lepingud sisaldama miinimumnõuet vähendada kütteenergiatarbimist vähemalt 50 % võrreldes aastase kütteenergia tarbimisega enne hoone renoveerimist, mis annab primaarenergia säästu 30 % võrreldes renoveerimiseelse olukorraga. Sellega seoses on vähemalt 90 % renoveerimisega seotud kuludest seotud energiatõhususe parandamisega.

Lepingutes nõutakse ka, et uued hooned vastaksid eesmärgile saavutada vähemalt 20 % väiksem primaarenergia nõudlus kui riiklike suuniste kohane liginullenergiahoonete nõue, mis tagatakse energiamärgistega.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. septembriks 2025.

iv. Hariduse digiteerimine:

Reform 5. Hariduse digitaliseerimise õigusraamistiku vastuvõtmine

Reformi eesmärk on tagada õpilaste digipädevuste arendamiseks vajalik õigusraamistik, määraes kindlaks haridustöötajate pädevusprofiili, vaadates läbi koolide kohustusliku õppekava ja IKT valdkondade raamkava kõigi koolitasete jaoks.

Reform viiakse ellu haridusprotsesside ja -sisu digitaliseerimist ning internetipõhiste hindamiste läbiviimist käsitleva õigusraamistiku jõustumisega. Lisaks kehtestatakse reformiga veebiõppe kvaliteedi tagamiseks miinimum- ja optimaalsed standardid. Reform peaks viima haridussüsteemi kooskõlla õpilaste digipädevuste Euroopa raamistikuga DigComp, sealhulgas õppekava ajakohastamise ja digitaalsete õppematerjalide väljatöötamise kaudu. Reformiga võetakse kasutusele seosed õpetaja pädevusprofiili ning kutsealusõppe, täienduskutseõppe ja oskuste koolituse õppekava vahel.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2024.

Seda reformi täiendavad neli seotud investeeringut⁵⁴:

Investeering 8. Õpetajate täiendõppe programm

Selle investeeringu eesmärk on arendada õpetajate digipedagoogika oskusi, sealhulgas neid, mis on seotud olemasolevate vahendite ja ressursside kogumise ja tõhusa kasutamisega. Investeeringud on suunatud kõigile konkreetsetele tegevustele alates õpetamisest, hindamisest, lapsevanematega suhtlemisest, digitaalse sisu ja ressursside loomisest ja vahetamisest.

Investeeringuid tehakse temaatiliste koolituskursuste väljatöötamise kaudu, et arendada digikirjaoskust ja digipedagoogika pädevusi, eelkõige maapiirkondade ja muude ebasoodsas olukorras olevate keskkondade õpetajate jaoks. Koolitusprogrammi koostamisel võetakse arvesse digitaalpädevuste Euroopa raamistikku DigComp ja rahvusvaheliselt tunnustatud digioskuste standardeid. Koolitusprogrammides osaleb eeldatavasti 100000 õpetajat. Digioskuste koolitust täiendab multimeedia õppetundide kogumise platvorm, mis toimiks heade tavade mudelitena iga

⁵⁴ Investeeringud 12 ja 13 on esitatud jaos O.3.

õppekavavaldkonna/õppeharu jaoks eri haridustasemetel. Spetsiaalse platvormi kaudu toimuvast vahetusest saab kasu 50000 õpetajat. Koolitusprogrammi pikaajalise mõju tagamiseks luuakse raamistik omandatud oskuste praktilise rakendamise jälgimiseks ja hindamiseks, digioskuste hindamise tagamiseks ja parandusmeetmete võtmiseks.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. septembriks 2025.

Investeering 9. Digitehnoloogia seadmete ja ressursside tagamine koolidele

Investeeringu eesmärk on tagada ülikoolieelsetele koolidele vajalik taristu ja tehnoloogilised ressursid, keskendudes ebasoodsas olukorras olevatele piirkondadele (eriti maapiirkondades), võimaldades õpilastele juurdepääsu tehnoloogiale IT-laborite ja spetsiaalsete seadmete kaudu.

Investeering koosneb toetustest vähemalt 4300 informaatikalabori moderniseerimiseks, rohkem kui 1100 tehnoloogiakeskuse arendamiseks (aruka laborina) ning taristu ja digiseadmete tagamiseks rohkem kui 3600 kooli jaoks, mis ei ole hõlmatud ühegi muu rahastamisprogrammiga. Nutilaborid võimaldavad õpilastel digitaalset ja tehnoloogilist kirjaoskust ning õpetajaharidust tööturul vajalike põhi- ja kõrgema taseme digioskuste ja -pädevuste kohta, kasutades samal ajal uusi tehnoloogiaid 4.0 ning arendades rakenduslikku loovust 3D-printimise ja 3D-disaini tarkvara abil.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. märtsiks 2025.

v. Infrastruktuur⁵⁵:

Reform 6. Ajakohastatud õigusraamistik, et tagada keskkonnasõbralikud projekteerimis-, ehitus- ja toetusstandardid ülikoolieelses haridussüsteemis

Reformi eesmärk on a) parandada õpikeskkondade kvaliteeti ja ohutust, sealhulgas reguleerida õppematerjale, mööblit ning laboriseadmete ja tehnoloogiaseminaride varustust; ning b) töötada välja ja võtta vastu õigusraamistik, et edendada üleminekut keskkonnasäästlikele hoonetele koolides.

Seoses üleminekuga rohelistele ja arukatele hoonetele ajakohastavad Rumeenia ametiasutused õigusakte, mis käsitlevad koolide kavandamist, rahastamist ja käitamist, sealhulgas labori- ja teaduslaborite õppematerjalide, mööbli ja seadmete reguleerimist, ning töötavad välja meetodika keskkonnasäästlike koolide käitamiseks ja korraldamiseks.

Reform viiakse ellu 30. juuniks 2022.

Reformiga kaasneb kolm investeeringut kooliga seotud taristusse:

Investeering 10. Roheliste koolide võrgu arendamine ja roheliste minibusside ostmine

Selle investeeringu eesmärk on tagada ülikoolieelsete koolide kestlikkus ülemineku kaudu keskkonnahoidlikele koolidele ja keskkonnahoidlikule liikuvusele (elektrilised minibussid). Selleks et tagada üleminek kestlikule haridussüsteemile, alustab haridusministeerium kestlike ja keskkonnasõbralike koolide võrgustiku väljatöötamist. 238 905 m²^{koolimaad} saavad kasu kestlikkuse tagamiseks vajalikest struktuurimuutustest (soojusisolatsioon, päikesepaneelid, haljasalade planeerimine, valikuline kogumine) ja ehitatakse 36 951 m² uut^{rohelist} ülikoolieelset koolipinda. Roheliste koolide valimise meetodikas võib arvesse võtta järgmisi kriteeriume: kooli kättesaadavus;

⁵⁵ Investeering 17 on esitatud jaos O.3.

õpilaste arv; auhindade õiglane geograafiline jaotus; auhindade õiglane jaotamine maa- ja linnapiirkondade vahel; piirkonna reostuse tase; varasemad kogemused projektide rakendamisel ja keskkonnaprojektide/-tegevuste elluviimisel.

Uued hooned peavad vastama eesmärgile saavutada vähemalt 20 % väiksem primaarenergia nõudlus kui riiklike suuniste kohane liginullenergiahoone nõue, mis tagatakse energiamärgistega.

Renoveerimistööde puhul peavad lepingud sisaldama miinimumnõuet vähendada kütteenergia tarbimist vähemalt 50 % võrreldes aastase kütteenergia tarbimisega enne hoone renoveerimist, mis annab primaarenergia säästu 30 % võrreldes renoveerimiseelse olukorraga. Sellega seoses on vähemalt 90 % kuludest seotud energiatõhususe parandamisega.

1218 kooli väikebussi on ette nähtud maapiirkondade eraldatud paikkondadest pärit õpilaste transportimiseks. Haridusministeerium viib läbi riigi tasandi analüüsi, kaasates kohalikke ametiasutusi, et teha kindlaks olukorrad, kus õpilaste transportimine muude paikkondade koolidesse on nõutav. See investeering täiendab ka 2. reformi koolist väljalangemise ennetamiseks, tagades liikuvusvahendid õpilastele väikese rahvastikuga piirkondades, hõlbustades nende juurdepääsu kvaliteetsele haridusele.

Elektrilised minibussid ostetakse ja võetakse kasutusele 31. detsembriks 2024 ning rohelised hooned valmivad 31. detsembriks 2025.

Investeering viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering 11. Võimaluste pakkumine ülikoolieelsetele klassiruumidele ja koolide teaduslaboritele/kooliseminariruumidele

Investeeringu eesmärk on pakkuda klassiruumides ja koolide teaduslaborites/kooliseminariruumides kvaliteedistandardite täitmiseks vajalikke vahendeid, sealhulgas pakkuda ebasoodsas olukorras olevatele õpilastele ja hariduslike erivajadustega õpilastele spetsiaalseid õppevahendeid ja -vahendeid.

Klassiruumide ja koolide teaduslaborite/kooliseminariruumide jaoks vajalikud vahendid tagatakse detsentraliseeritult kooli tasandil, maakondade kooliinspeksioonides ja kohalikes ametiasutustes. Seadmed peavad olema 75000 klassiruumis ja 10000 kooliteaduse laboris/seminariruumis.

Investeeringud seatakse prioriteediks nende haridusasutuste puhul, kes ei ole viimase viie aasta jooksul investeerinud klassiruumi ja laboriseadmetesse.

Investeering viiakse lõpule 30. juuniks 2024.

Investeering 12. Toetus maapiirkondade koolide konsortsiumidele

See investeering on suunatud külade ja väikeste omavalitsuste üliõpilastele, et parandada nende juurdepääsu kvaliteetsele haridusele kaasaegsetes maakoolilinnakutes.

Maapiirkondade hariduskeskkonna tugevdamiseks luuakse kolm maapiirkondade koolikonsortsiumi, tagades optimaalsed õpetamistingimused ja järgides sotsiaalse õigluse põhimõtet.

Kolme konsortsiumi rahastatakse toetuskava kaudu, mida haldab investeeringute ja Euroopa projektide ministeerium, kes valib välja kolm kohalikku tegevusrühma või kohalike

tegevusrühmade liidud, mis vastavad vähemalt kahele kriteeriumile: a) näidata mikropiirkonna demograafilist vähenemist vähemalt seitsme aasta jooksul; b) võib esitada kohalike ametiasutuste kindla kokkuleppe maapiirkondade koolilinnaku projekti kohta.

Seejärel töötatakse välja kolm 300–1500 kohaga kaasaegset ülikoolilinnakut. Ülikoolilinnakutele tagatakse kaasaegsed haridusruumid, õpikojad ja laborid, koolijärgsed ruumid, spordiruumid ja väljakud, mitteformaalse tegevuse rajatised, õpilastele ja õpetajatele mõeldud köögi- ja majutusrajatised ning õpetajatele mõeldud rajatised. Ülikoolilinnakutel peab olema ka lennukipark, mis võimaldab õpilastele igapäevaseid transpordi- ja koolireise.

Uued hooned peavad vastama eesmärgile saavutada vähemalt 20 % väiksem primaarenergia nõudlus kui riiklike suuniste kohane liginullenergiahoone nõue, mis tagatakse energiamärgistega.

Investeering viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

vi. Kooli juhtimine:

Reform 7. Ülikoolieelse haridussüsteemi juhtimise reform ja juhtimise professionaalsemaks muutmine

Reformi eesmärk on, et koolid saaksid kasu tõhusamast juhtimisest ja suuremast autonoomiast. Juhtimisreform suurendab kooli tasandi suutlikkust rakendada kõiki haridusvaldkonna kavandatud reforme.

Haridusministeerium sõlmib tehnilise abi lepingu, et analüüsida ülikoolieelse haridussüsteemi juhtimist, sealhulgas soovitusi ja kava süsteemi juhtimise ümberkorraldamiseks koolide suurema autonoomia raames.

Kavas esitatakse ka katsekava, milles keskendutakse 60 kooli õppekava arhitektuuriraamistikele, et testida süsteemsete muutuste mõju, et neid enne nende laiendamist vajadustega kohandada, korrigeerida ja kohandada.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. septembriks 2024.

Seda reformi täiendab üks investeering⁵⁶.

⁵⁶ Investeering 18 on esitatud jaos O.3.

O.2. Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, sihid ja näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
452	Reform 1. Õigusaktide paketi väljatöötamine ja vastuvõtmine projekti „HaridusRumee nia“ rakendamiseks	Vahe- eesmärk	Projekti „HaridusRum eenia“ rakendamist käsitleva õigusaktide paketi jõustumine	Õigusaktide paketi säte, mis osutab projekti „HaridusRumee nia“ jõustumisele				KOLMAS KVARTAL	2023	Õigusaktide pakett sisaldab järgmist: - Peaministri koordineeritava ministeeriumidevahe lise töörühma loomine, mis jälgib projekti „Hariduse saanud Rumeenia“. Järelkontrolli aruanded avaldatakse. - Võtta vastu ministri korraldus, milles sätestatakse projekti „Haridus Rumeenia“ rakendamise tähtsajad ja kohustused; - Seadusandlikud meetmed projekti „HaridusRumeenia“ rakendamise

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										tagamiseks. Õigusaktide paketi ettevalmistamiseks korraldatakse konsultatsioone sotsiaalpartnerite, lapsevanemate ühenduste esindajate, ettevõtjate ja valitsusväliste organisatsioonide, kohalike kogukondade, muude avaliku sektori asutuste/üksuste, õpilaste, üliõpilaste, õpetajate ja ekspertidega.
453	Reform 2. Ühtne, kaasav ja kvaliteetne väikelaste haridussüsteem	Vahe- eesmärk	– Sektoriülese raamprogram- mi vastuvõtmist käsitleva ministrite määruse	–MO säte, mis viitab sektoriülese raamprogrammi jõustumisele – MMi säte, mis viitab				NELJAS KVARTAL	2022	Ministrite käskkiri, millele on alla kirjutanud haridusminister, töö- ja sotsiaalkaitseminister, tervishoiuminister

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
			jõustumine – Täiendavate alusharidustee- nuste loomist, korraldamist ja toimimist reguleeriva seirekorraldus- e jõustumine	täiendavate alusharidustee- nuste loomist, korraldamist ja toimimist käsitleva määruse jõustumisele						ning arengu-, riiklike ehitustööde ja haldusminister, võtab vastu ja rakendab programmi esimesel aastal sektoriülese raamprogrammi ühtsete, kaasavate ja kvaliteetsete alusharidusteenuste arendamise kohta. Ministri käskkirja otsus sisaldab järgmist: - Valdkondadevahelin- e raamprogramm (ISFP), mille vastutusalaks on iga ministeerium. - Iga-aastased rakenduskavad ISFP rakendamiseks. Nendes iga-aastastes kavades määratakse kindlaks tähtsajad ja kohustused ning

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										selgitatakse koostöö aspekte kõnealuste meetmete rakendamise järelevalves. Järgmine samm on võtta kuni 31. detsembrini 2022 vastu ministri korraldus, millega reguleeritakse täiendavate väikelaste haridusteenuste loomist, korraldamist ja toimimist, et valmistada ette toetuskava käivitamist.
454	Reform 2. Ühtne, kaasav ja kvaliteetne laste alusharidussüsteem	Märklaud	0–3-aastaste alusharidusteenustes osalemise määr		Protsent (%)	14,1	19	NELJAS KVARTAL	2025	0–3-aastaste alusharidusteenustes osalemise määr suureneb 4,9 protsendipunkti võrra. Näitaja „osalus ametlikus lapsehoiuses 0–3“ saadakse EU-

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										SILC uuringust. 31. detsembriks 2025 loodud/loodud standard- ja lisateenuste võimalik arv on ligikaudu 15000.
455	Reform 2. Ühtne, kaasav ja kvaliteetne laste alusharidussüsteem	Märklaud	3–6-aastaste alusharidustee- nustes osalemise määr		Protsent (%)	88	91	NELJAS KVARTAL	2025	3–6-aastaste alusharidusteenustes osalemise määr suureneb 3 protsendipunkti võrra. Osalemise määra arvutused koostab igal aastal riiklik statistikainstituut (INS) väikelaste haridusasutuste esitatud teabe põhjal.
456	Investeering 1. 110 lastesõime- ehitamine, varustamine ja kasutuselevõtmi- ne	Vahe- eesmärk	Lepingute allkirjastamine avaliku sektori ettevõtjatega (omavalitsusü-	Lepingute allkirjutamine				TEINE KVARTAL	2022	Lasteaia-, eelkooli-, alusharidus- ja lapsehoiuteenuste lepingute allkirjastamine koos territoriaalse

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
			ksustega) 110 lastesõime ehitamise, varustuse ja kasutuselevõt mise kohta							jaotusega. Toetuskava põhineb järgmistel kriteeriumidel: I) kohaliku strateegia olemasolu nende teenuste arendamiseks; II) kuni kolmeaastaste laste arv võrreldes olemasolevate teenuste katvusega kuni 2/3 km raadiuses; III) vanemate poolt nende teenuste osutamiseks esitatud menetluses olevate taotluste arv (vähemalt 50); IV) vajaduste analüüs, milles võetakse arvesse marginaliseerunud kogukondade erivajadusi; v) uued hooned peavad vastama eesmärgile saavutada vähemalt

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										20 % väiksem primaarenergia nõudlus kui riiklike suuniste kohane liginullenergiahoone nõue, mis tagatakse energiamärgistega.
457	Investeering 1. 110 lastesõime ehitamine, ja varustamine ja kasutuselevõtmi ne	Märklaud	Uued, varustatud ja kasutusele võetud lastesõimed		Number	0	110	NELJAS KVARTAL	2025	Pärast toetuskava käivitamist ehitatakse 110 lastesõime, mis vastavad eesmärgi 453 nõuetele. 110 lastesõime, mille mahutavus on 40–110 kohta, ehitavad kohalikud ametiasutused. Uued hooned peavad vastama eesmärgile saavutada vähemalt 20 % väiksem primaarenergia nõudlus kui riiklike suuniste kohane liginullenergiahoone

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										nõue, mis tagatakse energiamärgistega. Vastloodud lastesõimed peavad suutma pakkuda haridusalast toetust kuni 4500 lapsele. Kavandatakse suurte, keskmise suurusega ja väikeste lastesõimede ehitamist.
458	Investeering 2. Ebasoodsas olukorras olevatele rühmadele 90 täiendava teenuse loomine, varustamine ja kasutuselevõtmine	Vahe-eesmärk	Lepingute allkirjastamine ebasoodsas olukorras olevatele rühmadele suunatud lisateenuste loomiseks, varustamiseks ja kasutuselevõtmiseks	Lepingute allakirjutamine				KVARTAL	2023	Haridusministeerium vastutab toetuskava taotluse ettevalmistamise ja käivitamise eest ning toetusesaajate nõustamise ja järelevalve eest ebasoodsas olukorras olevatele rühmadele suunatud lisateenuste loomisel, varustamisel ja kasutuselevõtmisel. Täiendavad teenused

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										luuakse, varustatakse ja võetakse kasutusele toetuskava järkjärgulise rakendamise tulemusena. Eeldatakse, et need teenused luuakse kogukonna/erinevate avaliku ja erasektori haridusasutuste pakutavates ruumides kaugetest/ebasoodsas olukorras olevatest paikkondadest, kus haridusasutus asub lapse elukohast liiga kaugel ning 0–6aastaste laste arv on väga väike, sest neil põhjustel ei ole lasteaia/lapseaia ehitamine põhjendatud, et tagada lastele õigus haridusele alates

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										sünnist kuni kuue aastani nende kodule võimalikult lähedal. Lisateenused võivad olla ludoteek, mängukeskus, multifunktsionaalne keskus jne ning need peavad olema varustatud lastelaudade ja toolidega; lastemadratsid; õppematerjalid ja -seadmed, sealhulgas digiseadmed (sülearvutid, arukad tahvelarvutid, digikaamerad ja -videod, digitaalsed vaibad haridustegevuseks, digitaalsed kirjutamis- ja joonistuskomplektid jne); materjali- ja mängukapid ning

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										raamatukoguriiulid; vannimööbel, sealhulgas mähkimismööbel; haldusruumide (bürood, istmed, kapid) mööbel; köögimööbel ja - seadmed. Igal lisateenusel peab olema kaks klassiruumi/rühma, mis luuakse ja varustatakse. Seetõttu on lisateenustega võimalik pakkuda haridusalast tuge kuni 50 lapsele sünnist kuni 6-aastaseks saamise kohta teenistuse kohta, maksimaalselt 4500 lapsele.
459	Investeering Ebasoodsas olukorras	2. Märklaud	Loodud, varustatud ja toimivad		Number	0	90	KVARTAL	2024	Vähemalt 90 täiendavat teenust, mis on loodud, varustatud

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	olevatele rühmadele 90 täiendava teenuse loomine, varustamine ja kasutuselevõtmi ne		lisateenused							ja kasutusele võetud kooskõlas vahe- eesmärgi 458 sätetega.
460	Investeering 3. Väikelaste haridusteenuste spetsialistide täienduskoolitus e raamprogrammi väljatöötamine	Märklaud	Koolitatud koolitajad õppekavades ja seirevaldkond ades		Number	0	420	TEINE KVARTAL	2024	420 koolitajat (168 koolitajat ja 252 koolitajat, kes jälgivad väikelaste haridusteenuseid) koolitatakse ja hinnatakse kahe programmi raames ning neile antakse konkreetsed tunnistused. Rakendatakse kahte täiendusõppe programmi: - üks koolitusprogramm koolitajatele väikelaste hariduse

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										valdkonnas: konkreetsed õppekava rakendamine, mis sisaldab õppejõududele ja muudele töötajatele mõeldud mooduleid, sealhulgas digiõppe moodulit; - üks koolitusprogramm koolitajatele (kolmest sektorist: sotsiaal-, haridus- ja tervishoiuteenused), et jälgida väikelaste haridusteenuste kvaliteeti. Eelistatakse äsja loodud teenistustes töötavaid isikuid.
461	Investeering 3. Alusharidusteen- uste valdkonna spetsialistide	Märklaud	Koolitatud töötajad, kes töötavad standard- ja		Number	0	19 950	NELJAS KVARTAL	2025	Koolitatakse 19950 inimest, kes töötavad standard- ja täiendavates

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	täienduskoolitus e raamprogrammi väljatöötamine		täiendavates alusharidustee nustes, seades esikohale äsja loodud teenistuste töötajad;							alusharidusteenustes (õpetajad ja mitteõpetavad töötajad), seades esikohale need, kes töötavad äsja loodud teenustes. Eelistatakse äsja loodud teenistustes töötavaid isikuid (kui need on kasutusele võetud). Samuti võib koolitusprogrammi 1 lõpuleviimine olla eelis neile, kes võetakse tööle nendes uutes teenustes. Koolituse saajad (475 õpetajat ja mitteõpetajat iga maakonna kohta) peavad läbima tehnilise abiga eelnevalt kindlaks määratud

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										koolitusprogrammid, mida tuleb eelnevalt anda, ning neid hinnatakse ja neile antakse konkreetsed tunnistused.
462	Reform 3. Kohustusliku haridussüsteemi reform, et ennetada ja vähendada haridussüsteemis t varakult lahkumist	Vahe- eesmärk	Jõustub valitsuse otsus, millega kehtestatakse haridussüsteemist varakult lahkumise vähendamise riikliku programmi rakendamine	Valitsuse otsuse säte haridussüsteemis t varakult lahkumise vähendamise riikliku programmi jõustumise kohta				NELJAS KVARTAL	2021	Jõustub valitsuse otsus, millega rakendatakse riiklikku programmi haridussüsteemist varakult lahkumise vähendamiseks, sealhulgas varajase hoiatamise mehhanismi rakendamist programmis osalevates koolides, millel on tähtajalised, tõenduspõhised ja kulutõhusad eesmärgid. Riiklik programm varajase hoiatamise

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										mehhanismi rakendamiseks hariduses võimaldab integreeritud ja süsteemset lähenemisviisi kohalikul, piirkondlikul ja riiklikul tasandil.
463	Reform 3. Kohustusliku haridussüsteemi reform, et ennetada ja vähendada haridussüsteemis t varakult lahkumist	Vahe- eesmärk	MATE vahendi kasutamist riiklikul tasandil käsitleva ministri käskkirja jõustumine	MO säte, mis osutab MATE vahendi kasutamise jõustumisele riiklikul tasandil kõigis algkoolides ja keskhariduse alumise astme koolides				NELJAS KVARTAL	2022	Ministri käskkirjaga nähaakse ette MATE IT-mooduli kasutamine riiklikul tasandil. IT-moodulis tehakse kindlaks riskid, samas kui riiklik programm hõlmab suure koolist väljalangemise riskiga haridusüksusi (keskkooli lõpetanud noorte osakaal, kes ei õpi ega osale koolitusel), st neid, kes saavad toetusi.

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
464	Investeering 4. Keskmise ja suure koolist väljalangemise riskiga haridusasutuste toetamine	Vahe-eesmärk	Avatud projektikonkurss üliõpilaste toetamiseks üleminekul madalamalt keskhariduselt keskharidusele, tuginedes viiele näitajale, mis on kindlaks määratud hariduse varajase hoiatamise mehhanismis	Konkursikutse avaldamine				NELJAS KVARTAL	2021	Projektikonkurss haridusasutustele toetuste andmiseks, et toetada õpilasi üleminekul madalamalt keskhariduselt keskharidusele, tuginedes viiele näitajale, mis on kindlaks määratud hariduse varajase hoiatamise mehhanismis. Kõik näitajad arvutatakse kaalu alusel, mis analüüsib arvu, st õpilaste ja õpetajate arvu, või kvaliteeti, st riikliku hindamise käigus saadud punkte. Koolist väljalangemise haavatavuse indeksi põhjal liigitati MATE koolid kolme

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										kategooriasse, sõltuvalt sekkumise prioriteedist: suur, keskmine ja madal. Prioriteetsed haridusüksused, mis vajavad kohest sekkumist, on need, mis saavad kokku 3,5–5 punktisumma ja millel on mitu haavatavuse elementi, nagu asendusõpetajate suur arv, koolist väljalangemise määr, madal osalemismäär ja kehvad riiklikud hindamistulemused. Neid koole rahastatakse eelisjärjekorras. Abikõlblikud tegevused hõlmavad järgmist: - pedagoogiline ja toetav tegevus

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										- õppekavaväline tegevus - vähemtähtsad ehitustööd ja kaupade ostmine, - toetused haavatavatesse rühmadesse kuuluvatele õpilastele, et tagada üleminek keskhariduse alumiselt astmelt keskharidusele ja kohustusliku hariduse omandamisele; - partnerlused valitsusväliste organisatsioonidega toetus- ja/või õppekavaväliseks tegevuseks. Koolid vastutavad õpilaste tulemuste ja saavutatud

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										edusammude korrapärase ajakohastamise eest, edastades selle teabe MATE andmekogumissüsteemi.
465	Investeering 4. Keskmise ja suure koolist väljalangemise riskiga haridusasutuste toetamine	Märklaud	Toetuskavaga hõlmatud haridusasutused (1. osa)		Number	0	750	KVARTAL	2022	750 haridusasutust saavad toetust, et toetada õpilasi üleminekul madalamalt haridustasemelt keskharidusele, tuginedes viiele näitajale, mis on kindlaks määratud hariduse varajase hoiatamise mehhanismis. Kõik näitajad arvutatakse kaalu alusel, mis analüüsib arvu, st õpilaste ja õpetajate arvu, või kvaliteeti, st riikliku hindamise

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										käigus saadud punkte. Koolist väljalangemise haavatavuse indeksi põhjal liigitati MATE koolid kolme kategooriasse, sõltuvalt sekkumise prioriteedist: suur, keskmine ja madal. Prioriteetsed haridusüksused, mis vajavad kohest sekkumist, on need, mis saavad kokku 3,5–5 punktisumma ja millel on mitu haavatavuse elementi, nagu asendusõpetajate suur arv, koolist väljalangemise määr, madal osalemismäär ja kehvad riiklikud hindamistulemused. Neid koole rahastatakse eelisjärjekorras.

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										Abikõlblikud tegevused hõlmavad järgmist: - pedagoogiline ja toetav tegevus - õppekavaväline tegevus - vähemtähtsad ehitustööd ja kaupade ostmine, - toetused haavatavatesse rühmadesse kuuluvatele õpilastele, et tagada üleminek keskhariduse alumiselt astmelt keskharidusele ja kohustusliku hariduse omandamisele; - partnerlused valitsusväliste organisatsioonidega toetus- ja/või

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										õppekavaväliseks tegevuseks. Koolid vastutavad õpilaste tulemuste ja saavutatud edusammude korrapärase ajakohastamise eest, edastades selle teabe MATE andmekogumissüsteemi.
466	Investeering 4. Keskmise ja suure koolist väljalangemise riskiga haridusasutuste toetamine	Märklaud	Toetuskavaga hõlmatud haridusasutused (2. osa)		Number	750	1 750	KVARTAL	2024	1000 täiendavat haridusasutust saavad toetust, et toetada õpilasi üleminekul põhiharidusest keskharidusele, tuginedes viiele näitajale, mis on kindlaks määratud hariduse varajase hoiatamise mehhanismis. Kõik näitajad arvutatakse

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										kaalu alusel, mis analüüsib kogust, st õpilaste ja õpetajate arvu, või kvaliteeti, st riikliku hindamise käigus saadud punkte. Kooli poolelijätmise haavatavuse indeksi põhjal liigitati MATE koolid kolme kategooriasse, sõltuvalt sekkumise prioriteedist: suur, keskmine ja madal. Prioriteetsed haridusüksused, mis vajavad kohest sekkumist, on need, mis saavad kokku 3,5–5 punktisumma ja millel on mitu haavatavuse elementi, nagu asendusõpetajate suur arv, koolist väljalangemise määr, madal osalemismäär ja

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										kehvad riiklikud hindamistulemused. Neid koole rahastatakse eelisjärjekorras. Abikõlblikud tegevused on järgmised: - pedagoogiline ja toetav tegevus - õppekavaväline tegevus - vähemtähtsad ehitustööd ja kaupade ostmine, - toetused haavatavatesse rühmadesse kuuluvatele õpilastele, et tagada üleminek keskhariduse alumiselt astmelt keskharidusele ja kohustusliku hariduse

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										omandamisele; - partnerlused valitsusväliste organisatsioonidega toetus- ja/või õppekavaväliseks tegevuseks. Koolid vastutavad õpilaste tulemuste ja saavutatud edusammude korrapärase ajakohastamise eest, edastades selle teabe MATE andmekogumissüsteemi.
467	Investeering 4. Keskmise ja suure koolist väljalangemise riskiga haridusasutuste toetamine	Märklaud	Koolist väljalangemis e programmi kuuluvad haridusasutuse d, kus on digiteeritud klassiruumid		Number	0	2 500	KOLMAS KVARTAL	2024	Väljalangemisprogram miga hõlmatud 2500 haridusasutust digiteeritakse täielikult vajalike seadmete (tahvelarvutid, printerid, ruuterid) soetamise teel.

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
468	Investeering 4. Keskmise ja suure koolist väljalangemise riskiga haridusasutuste toetamine	Märklaud	Keskmise ja suure koolist väljalangemise riskiga koolide arvu vähendamine		Number	2 500	1 875	TEINE KVARTAL	2026	Keskmise ja suure koolist väljalangemise riskiga koolide arvu vähendatakse 625 võrra. Haavatavuse indeksit kasutatakse selleks, et kinnitada kõrge prioriteediga sekkumiskohordi 25 % vähenemist, kusjuures lähtetase on 2022. aasta teises kvartalis, vahetult enne toetuste esimese osa eraldamist.
469	Investeering 5. Koolitused Rumeenia integreeritud haridusinfosüsteemi (SIIR) ja varajase hoiatamise mehhanismi	Märklaud	Rumeenia integreeritud haridusinfosüsteemi (SIIR) ja IT-vahendi MATE kasutajad on koolitatud		Number	0	45 000	KVARTAL	2023	SIIRi ja MATE IT-vahendi kasutamiseks koolitatakse vähemalt 45000 kasutajat. Koolituskursuse moodulid peavad olema kohandatud vastavalt: - õpilaste vajadused ja

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	(MATE) IT- vahendi kasutajatele_ning süsteemsed sekkumised haridussüsteemis t varakult lahkumise vähendamiseks									oskused (kaasav haridus), õpilaskesksed õpetamisviisid, kultuuridevaheline pädevus ja kujundav hindamine; - õpetamistingimuste parandamine; - koolitus MATE arvutimooduli kasutamiseks; - õpilastele ja õpetajatele suunatud teadlikkuse suurendamise kampaaniate väljatöötamine ja rakendamine, mida saaks kohandada ebasoodsas olukorras olevatest rühmadest pärit õpilastele. - parandada õpilaste sotsiaal-emotaalseid

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										oskusi kohustusliku hariduse omandamiseks.
470	Reform 4. Tehnilise kõrghariduse jaoks täieliku erialase karjääri loomine	Vahe- eesmärk	Valitsuse otsuse jõustumine, millega kiidetakse heaks kogu kahe-suunalise marsruudi korraldamise metoodika ja täielikust kahe-suunalisest marsruudist tulenevad uued kvalifikatsioonid	Valitsuse otsuse säte, millega nähakse ette kahe marsruudi täieliku korraldamise metoodika ja täielikust kahe-suunalisest marsruudist tulenevate uute kvalifikatsioonide jõustumine				KOLMAS KVARTAL	2022	Uus metoodika: - püüdma parandada kutseharidus- ja - koolitustulemusi; - tagada täielik haridustee üliõpilastele, kes on registreeritud kaheastmelise kesk- ja kolmanda taseme haridusprogrammide raames (kvalifikatsioon 3– 7). - tagada vastavus riikliku kvalifikatsiooniraam- istiku tasemetega, antavate haridus- /kvalifikatsiooniakti- de, Rumeenia kutsehariduse ja - õppe programmide

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										liikide, mille abil on võimalik saavutada kvalifikatsioonitase med, Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku võrdlustasemetega ning igale kvalifikatsioonitasele vastava juurdepääsu tingimuste vahel.
471	Reform 4. Tehnilise kõrghariduse jaoks täieliku erialase karjääri loomine	Märklaud	Kutsealasele marsruudile registreerunud üliõpilaste osakaal võrreldes keskharidust omandava õpilaskonnaga		Protsent (%)	17 %	40 %	TEINE KVARTAL	2026	Kutsepraktikas osalevate üliõpilaste osakaalu suurenemine 23 % võrreldes keskharidust omandavate üliõpilastega. SIIRi andmete kohaselt võeti 2020.–2021. õppeaastal kolmeaastasele kutsealasele marsruudile 98430

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										õpilast, mis moodustab ligikaudu 17 % keskkooliõpilaste koguarvust. Täieliku kahe-suunalise kursuse esilekerkimisel suureneb hinnanguliselt elukutselise marsruudi atraktiivsus, nii et 2025.–2026. õppeaastal suureneb nende õpilaste arv, kes on registreerunud kutsealasel marsruudil (ITPT, tehnoloogiakõrgkoolid e üliõpilased, sealhulgas kogu kahe-suunaline õppeteen, kuni 40 % võrreldes keskkooliõpilaste koguarvuga.
472	Investeering 6. Kümne	Märklaud	10 uut integreeritud		Number	0	10	KOLMAS KVARTAL	2025	Rajatakse 10 integreeritud

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	piirkondliku konsortsiumi arendamine ning kümne kutseõppelinnaku arendamine ja varustamine		kutselinnakut							kutsehariduse ja -koolituse ülikoolilinnakut. Iga konsortsium saab toetust ülikoolilinnakute taristu arendamiseks. Ülikoolilinnakud kuuluvad duaalsetesse õppekeskustesse. Uued hooned peavad vastama eesmärgile saavutada vähemalt 20 % väiksem primaarenergia nõudlus kui riiklike suuniste kohane liginullenergiahoone nõue, mis tagatakse energiamärgistega. Iga ehitatud integreeritud kutselinnak peab olema varustatud digitaalsete

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										õpikodadega, mis põhinevad tehnoloogia kõrgkoolide ja ülikoolide profiilile kohandatud digiteerimiskontseptsioonil. Seega saavad ülikoolid ja tehnoloogiakõrgkoolid, kes osalevad dualsete hariduskeskustega seotud partnerlusstruktuuris, sihtotstarbelisi toetusi.
473	Investeering 6. Kümne piirkondliku konsortsiumi arendamine ning kümne kutseõppelinnaku arendamine ja varustamine	Märklaud	Integreeritud, lõpetatud ja toimivad dualse hariduse konsortsiumid, mis on seotud asjaomase piirkonna ettevõtjate		Number	0	10	KVARTAL	2026	10 dualse hariduse konsortsiumi, millest igaüks koosneb vähemalt järgmist liiki üksustest: kohalikud ametiasutused, kohalikud ettevõtted, kutse- ja tehnikakoolid, tehnikaülikoolid, et aidata töandjatel

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
			vajadustega							õpilaste koolitamisel aktiivselt osaleda. Valikumenetlus põhineb haridusministeeriumi välja töötatud ühtsel metoodikal, mida kohaldatakse riiklikul tasandil, et teha kindlaks kõige asjakohasemad ja mõjukamad piirkondlikud partnerlusstruktuurid. Valikukriteeriumid on järgmised: - Iga partnerlusstruktuur, mille alusel luuakse duaalse hariduse konsortsium, koosneb järgmist liiki üksustest: kutse- ja tehnilise hariduse üksused, sealhulgas duaalsed

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										tehnoloogiaülikoolid , majandussubjektid ja kohalikud ametiasutused, muud asjakohased riiklikud/Euroopa partnerid, kes võivad konsortsiumile lisaväärtust anda; - Duaalse hariduse konsortsiumid osalevad funktsionaalsete struktuuridena koostöölepingu alusel, mis on sõlmitud enne osalemispakkumise esitamist; - Selle piirkonna majanduslik ja demograafiline potentsiaal, kus duaalse hariduse konsortsium tegutseb;

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										- Iga partnerlusstruktuur peab eelistatavalt asuma 1/igas arengupiirkonnas, et tagada võrdne geograafiline jaotus riiklikul tasandil. - Selleks et tagada vastavus põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01), peavad tulevaste projektikonkursside suunistes sisalduvad rahastamiskõlblikkuse kriteeriumid sisaldama välistamisloetelu.
474	Investeering 6. Kümne piirkondliku konsortsiumi arendamine ning	Märklaud	Õpilased, kes on registreerunud kogu kahe-suunalisel		Number	1 847	3 000	TEINE KVARTAL	2026	Suurendada vähemalt 60 % võrra nende õpilaste arvu, kes on registreerunud kogu kahe-suunalisel

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	kümne kutseõppelinnak u arendamine ja varustamine		marsruudil							marsruudil. 2020. aastal lõpetas 1847 õpilast kaheasuunalise kursuse. Duaalseid hariduskeskusi toetavate meetmete kohaselt peab hinnanguliselt 3000 õpilast läbima täieliku kaheasuunalise õppetee. Iga ehitatud integreeritud kutselinnak peab olema varustatud digitaalsete õpikodadega, mis põhinevad tehnoloogia kõrgkoolide ja ülikoolide profiilile kohandatud digiteerimiskontseptsioonil. Seega tuleb tagada digiüleminek.
475	Investeering 7. Põllumajandusk	Märklaud	Toetuste kaudu		Number	0	57	KOLMAS KVARTAL	2025	57 põllumajanduskooli toetatakse:

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	õrgkoolide muutmine kutseliseks muutmise keskusteks		toetatakse 57 põllumajandus kooli							- Ajakohastada, renoveerida ja laiendada koolilaboreid, õpikodasid ja IT-laboreid, sööklaid, õpilaste majutust. - Bioloogilise materjali, põllumajandusseadmete ja -masinate ostmine põllumajandustööde tegemiseks. - Õpetajate koolitus, mis põhineb põllumajandusega seotud eriõppekavadel, mille on ühiselt välja töötanud põllumajandusministerium ja haridusministerium Igal põllumajanduskoolil

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										peab olema IT-labor, mis sisaldab teoreetilise ja praktilise õpetamis-/õppetegevuse jaoks vajalikke simulaatoreid ja tarkvara. Haridusministeerium ja põllumajandusministeerium vastutavad toetuste ja materiaalsete kulutuste eest, et parandada põllumajandusliku keskhariduse kvaliteeti, suurendades hariduspakkumiste atraktiivsust. Lepingud sisaldavad miinimumnõuet vähendada kütteenergia tarbimist vähemalt 50 %

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										võrreldes aastase kütteenergia tarbimisega enne hoone renoveerimist, mis annab primaarenergia säästu 30 % võrreldes renoveerimiseelse olukorraga. Sellega seoses on vähemalt 90 % renoveerimisega seotud kuludest seotud energiatõhususe parandamisega. Uued hooned peavad vastama eesmärgile saavutada vähemalt 20 % väiksem primaarenergia nõudlus kui riiklike suuniste kohane liginullenergiahoone nõue, mis tagatakse energiamärgistega. Tööde liigid, mis on

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										vajalikud nii uute kui ka vanade hoonete energiatõhususe parandamiseks: – endiste hoonete puhul maagaasivõrguga ühendamine ja gaasiküttel töötavate katelde paigaldamine ja/või olemasolevate söeküttel või gaasiküttel töötavate katelde asendamine; - küttekatelde paigaldamine uute hoonete puhul; - päikesepaneelide paigaldamine uutele hoonetele, mille maa on selle küttesüsteemi kasutamiseks kättesaadav.
476	Investeering	7.	Märklaud	Põllumajandu	Number	18 000	20 000	KOLMAS	2025	Peamiselt

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	Põllumajandusk õrgkoolide muutmine kutseliseks muutmise keskusteks		slikes keskkoolides registreeritud õpilaste arv					KVARTAL		põllumajandusliku profiiliga 57 tehnoloogiakõrgkoolis registreeritud õpilaste arv suureneb 2025.– 2026. õppeaastal 11,1 % võrreldes 2020.–2021. õppeaastaga.
477	Reform 5. Hariduse digitaliseerimise õigusraamistiku vastuvõtmine	Vahe- eesmärk	Ministri määruse jõustumine, et tagada standardid koolide varustamiseks tehnoloogilist e seadmete ja ressurssidega hariduslikel eesmärkidel internetis ning tagada kavandatud investeeringut e jätkusuutlik	Rakendusorganis atsiooni säte, mis viitab seadmete standardeid käsitleva õigusraamistiku jõustumisele				KVARTAL	2022	Uues ministri korralduses määratakse kindlaks koolide tehnilise varustuse miinimumstandardid, et tagada virtuaalkeskkonnas ja virtuaaltehnoloogia abil toimuva haridustegevuse kvaliteet.

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
			mõju							
478	Reform 5. Hariduse digitaliseerimise õigusraamistiku vastuvõtmine	Vahe- eesmärk	Jõustub seadus, milles sätestatakse tulevase õpetaja digipädevuse profiil ja kuidas hinnata digipädevust koolieksamitel	Seaduse säte, mis viitab õigusakti jõustumisele, millega määratakse kindlaks tulevase õpetaja profiil digipädevuste ja digipädevuste hindamise seisukohast				TEINE KVARTAL	2022	Uues seaduses, milles sätestatakse tulevase digipädevuse õpetaja profiil ja kuidas hinnata digipädevust koolieksamitel, tehakse järgmist: - Sätestatakse kutsetöötaja digioskuste profiil hariduses ja mehhanism õpetajate digipädevuse valideerimiseks koolieksamitel kooskõlas haridustöötajate digipädevuse Euroopa raamistikuga ⁵⁷ . - Integreerima hariduse raamkavasse

⁵⁷ <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC107466>

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										psühhopedagoogiliste ja magistriõppeprogrammide moodulid tulevaste õpetajate digioskuste arendamiseks ning DigCompEdu raamistiku raames kaasaegsete õpetamismeetodite ja -tehnikate tutvustamiseks ja kasutamiseks. - Luua koolide inspekteerimise raamistik (virtuaalse õpetamistegevuse seire ja hindamine) Kehtestada veebikeskkonna ja õpilaste õpitulemuste hindamise meetodid, sealhulgas töötada välja platvorm õpilaste pädevuste turvaliseks

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										hindamiseks.
479	Reform 5. Hariduse digitaliseerimise õigusraamistiku vastuvõtmine	Vahe- eesmärk	Selliste õigusaktide jõustumine, millega kehtestatakse ülikoolieelse hariduse riiklik digioskuste võrdlusraamis- tik	Õigusakti säte, mis osutab riikliku digioskuste tugiraamistiku jõustumisele				TEINE KVARTAL	2024	Selliste õigusaktide jõustumine, milles sätestatakse ülikoolieelsete õpilaste digioskuste parandamise riiklik võrdlusraamistik koosõlas DigCompiga: Euroopa kodanike digipädevuse raamistik ⁵⁸ .
480	Investeering 8. Õpetajate täiendõppe programm	Märklaud	Õpetajad, kes on koolitatud veebipõhiseks õpetamiseks, parandades digipedagoogi- ka erioskusi		Number	0	100 000	KOLMAS KVARTAL	2025	Integreeritud digiõppe ja digiülemineku valdkonnas koolitatakse vähemalt 100000 õpetajat.
481	Investeering 8. Õpetajate täiendõppe programm	Märklaud	Õpetajad avaldav avatud õppematerjale		Number	0	50 000	KOLMAS KVARTAL	2025	Vähemalt 50000 vahe- eesmärgi 480 kohasel koolitusel osalevat õpetajat koostab

⁵⁸ <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC106281>

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
			tavade vahetamise platvormil							platvormil avaldatud avatud õppematerjale, mis sisaldavad multimeediatundide kogumit, mida kasutatakse heade tavade mudelitena iga õppekavavaldkonna/õp peharu jaoks eri haridustasemetel.
482	Investeering 9. Digitehnoloogia seadmete ja ressursside tagamine koolidele	Märklaud	Koolidel on uued tehnoloogilise d ressursid IT- laborite varustamiseks		Number	0	4 300	KOLMAS KVARTAL	2024	Vähemalt 4300 kooli, millel on IT-laborite jaoks uued tehnoloogilised ressursid kooskõlas vahe-eesmärgi 447 nõuetega.
483	Investeering 9. Digitehnoloogia seadmete ja ressursside tagamine koolidele	Märklaud	Tehnoloogiata ristu ja - seadmetega koolid		Number	0	3 600	NELJAS KVARTAL	2024	Vähemalt 3600 kooli, millel on uus tehnoloogiline taristu ja seadmed vastavalt punkti 477 nõuetele.
484	Investeering 9.	Märklaud	Kesk- ja		Number	0	1 100	KVARTAL	2025	Vähemalt 1100 arukat

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	Digitehnoloogia seadmete ja ressursside tagamine koolidele		keskkoolidele ostetud arukad laborid							laborit, mis on omandatud kooskõlas vahe-eesmärgi 447 nõuetega.
485	Reform 6. Ajakohastatud õigusraamistik, et tagada keskkonnasõbral ikud projekteerimis-, ehitus- ja toetusstandardid ülikoolieelses haridussüsteemis	Vahe- eesmärk	Õigusraamisti ku muudatuste jõustumine, et parandada õpikeskkonda de kvaliteeti	Õigusakti säte, mis viitab uue õigusraamistiku jõustumisele, et parandada õpikeskkondade kvaliteeti				TEINE KVARTAL	2022	Keskkonnasäästlikele ja arukatele hoonetele ülemineku kontekstis on vaja reformida koolide projekteerimist, rahastamist ja käitamist käsitlevat õigusraamistikku. Uus seadus sisaldab järgmist: - Koolide ja keskkoolide hoonete projekteerimise ja käitamise eeskirjad (normatiivne 010/1997); - Minimaalsete rahaliste vahendite

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										ajakohastamine/koostamine järgmiste õigusaktide ajakohastamise teel: Minimumtoetus V-VIII klassile, mis on heaks kiidetud ministri käskkirjaga nr 3486/2006, põhihariduse miinimumeeskirjad ministri käskkirjaga 3263/2006, koolieelse hariduse standardid ja eeskirjad, 1. lisa, õppematerjalide standardid ja 0 lisa 2 miinimumvarustuse standardite kohta, heaks kiidetud ministri korraldusega 3850/2010 Keskonnahoidlikele hoonetele üleminekul

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										tehtavate investeeringute rakendamise õigusraamistikku täiendatakse keskkonnahoidlike koolide toimimist käsitlevate määrustega ning keskkonnahoidlike koolide käitamise ja korraldamise metoodikaga, sealhulgas kohandatud õppekavaga, millega kehtestatakse õpetamise märgid õpilaste looduskeskkonda austava käitumise edendamiseks.
486	Investeering 10. Roheliste koolide võrgu arendamine ja	Märklaud	Ostetud ja kasutusel olevad elektrilised		Number	0	1 218	NELJAS KVARTAL	2024	1218 elektrilist minibussi ostetakse ja neid kasutatakse üliõpilaste

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	roheline minibusside ostmine		minibussid							transportimiseks eraldatud paikkondades, eelkõige maapiirkondades. Toetusesaajate valikul võetakse arvesse nende õpilaste arvu, kes reisivad, pendelrände vahemaad, võrdset geograafilist jaotust, koolide elektriühendust või valmisolekut paigaldada laadimisjaam. Elektriliste minibusside riiklik maksemenetlus algatatakse ISJ/UAT (riigi kooliinspeksioonid/haldus-territoriaalsed üksused) kaudu.

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
487	Investeering 10. Roheliste koolide võrgu arendamine ja roheliste minibusside ostmise	Märklaud	Ülikoolieelne koolipiirkond on taastatud, et saada rohelisteks koolideks		M ²	0	238 905	NELJAS KVARTAL	2025	Haridusministeerium töötab välja kestlike ja keskkonnasõbralike koolide võrgustiku, mille õppekava põhineb suures osas keskkonnaharidusel. 238 905 m² saab kasu renoveerimistöödest (soojusisolatsioon, päikesepaneelid, loodusteaduste laborid, haljasalad, jäätmete selektiivse kogumise rajatised). Keskkonnahoidlike koolide valiku eesmärk on tagada riiklik kaetus nii maa- kui ka linnapiirkondades. Renoveerimistööde puhul peavad lepingud sisaldama miinimumnõuet

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										vähendada kütteenergia tarbimist vähemalt 50 % võrreldes aastase kütteenergia tarbimisega enne hoone renoveerimist, mis annab primaarenergia säästu 30 % võrreldes renoveerimiseelse olukorraga.
488	Investeering 10. Roheliste koolide võrgu arendamine ja roheliste minibusside ostmise	Märklaud	Ehitatud ja toimiv uus roheliste koolide ala		M ²	0	36 951	NELJAS KVARTAL	2025	Spetsialiseerunud ehitusettevõtted ehitavad ³⁶⁹⁵¹ m ² rohekooli rahvastiku kasvu kindlaksmääratud valdkondadesse. Keskkonnahoidlikud koolid on suure energiatõhususega koolid, mis on ehitatud loomulikuma valguse, parema ventilatsiooni

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										ja keskkonnasäästlike ehitusmaterjalidega, nagu vaibad ja värvid, mis on valmistatud looduslikest ringlussevõetavatest materjalidest. Keskkonnasõbraliku kooli energia ja veega seotud tegevuskulusid võib vähendada 20–40 %. Ehitusviisi ja olemasolevate rajatiste abil vähendavad keskkonnahoidlikud koolid märkimisväärselt süsinikdioksiidi heitkoguseid ja veetarbimist kuni 32 %. Uued hooned peavad vastama eesmärgile saavutada vähemalt 20 % väiksem primaarenergia

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										nõudlus kui riiklike suuniste kohane liginullenergiahoone nõue, mis tagatakse energiamärgistega.
489	Investeering 11. Võimaluste pakkumine ülikoolieelsetele klassiruumidele ja koolide teaduslaboritele/ kooliseminariruu midele	<u>Vahe- eesmärk</u>	Mööbliga klassiruumide paigaldamise rahastamislepi ngute allkirjastamin e	Mööbliga klassiruumide paigaldamise rahastamisleping ute allkirjastamine				KOLMAS KVARTAL	2022	Rahastamislepingute allkirjastamine ülikoolieelsete koolide, maakondade ressursi- ja haridusabikeskuste ning õppekavaväliste haridusüksuste klassiruumide varustamiseks koolivõrgustikust vastavalt klassiruumide/laborite/ kooliseminaride varustamise miinimumnõuetele. Nende järjepidevuse tagamiseks annab haridusministeerium toetusesaajatele soovitusi

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										spetsifikaatidesse lisatavate tehniliste kirjelduste kohta. Eelistatakse haridusasutusi, mis ei ole viimase viie aasta jooksul sellist investeeringut saanud.
490	Investeering 11. Võimaluste pakkumine ülikoolieelsetele klassiruumidele ja koolide teaduslaboritele/ kooliseminariruumidele	<u>Vahe-eesmärk</u>	Rahastamislepingute allkirjastamine kooli teaduslaborite/ kooli seminariruumide varustamiseks	Rahastamislepingute allkirjastamine kooli teaduslaborite/ kooli seminariruumide varustamiseks				<u>KOLMAS KVARTAL</u>	2022	Rahastamislepingute allkirjastamine ülikoolieelsete koolide teaduslaborite/ kooliseminariruumide, maakondade ressursi- ja haridusabikeskuste ning õppekavaväliste haridusüksuste varustamiseks koolivõrgustikust vastavalt klassiruumide/laborite/ kooliseminariruumide varustamise miinimumnõuetele. Nende järjepidevuse

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										tagamiseks annab haridusministeerium toetusesaajatele soovitusi spetsifikaatidesse lisatavate tehniliste kirjelduste kohta. Kõik <u>kooliseminariruumid</u> ja teaduslaborid, välja arvatud ITC laborid, peavad olema varustatud didaktiliseks kasutamiseks mõeldud mööbli, materjalide ja seadmetega, mis põhinevad 6. reformi raames heaks kiidetud tagatisstandarditel. Eelistatakse haridusasutusi, mis ei ole viimase viie aasta jooksul seda liiki investeeringutest kasu

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										saanud ja mis asuvad maapiirkondades.
491	Investeering 11. Võimaluste pakkumine ülikoolieelsetele klassiruumidele jakoolide teaduslaboritele/ kooliseminariruu midele	Märklaud	Ülikoolieelsed klassiruumid, mis on varustatud mööbliga		Number	0	75 000	TEINE KVARTAL	2024	75000 ülikoolieelset klassiruumi, maakondlikke ressursi- ja haridusabikeskusi ning koolivõrgustiku õppekavaväliseid haridusüksusi varustatakse vastavalt vahe-eesmärgi 489 spetsifikatsioonidele. Klassiruumid, laborid ja kooliseminariruumid varustatakse reformi R6 raames heakskiidetud kapitalistandardite alusel. Prioriteediks seatakse kahjustatud mööbliga koolid ja koolid, kus mööbel ei ole viimase viie aasta

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										jooksul muutunud.
492	Investeering 11. Võimaluste pakkumine ülikoolieelsetele klassiruumidele ja <u>koolide</u> <u>teaduslaboritele/</u> <u>kooliseminariruu</u> <u>midele</u>	Märklaud	Teaduslaborid /kooli <u>seminariruumi</u> <u>d</u>		Number	0	10 000	TEINE KVARTAL	2024	10000 teaduslaborit ja kooli <u>seminariruumi</u> <u>varustatakse</u> vastavalt vahe-eesmärgi 490 spetsifikatsioonidele.
493	Investeering 12. Toetuskava maakoolide konsortsiumidel e	Märklaud	Maapiirkonda de koolide konsortsiumid e ehitustööde ja rahastamise lõpuleviimine		Number	0	3	TEINE KVARTAL	2026	Maapiirkondade hariduskeskkonna tugevdamiseks luuakse kolm maapiirkondade koolide konsortsiumi, tagades õpetamiseks optimaalsed tingimused, austades samal ajal sotsiaalset võrdsust. Konsortsiumid valitakse vähemalt kahe kriteeriumi alusel: I) kui nad tõendavad rahvastiku

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										vähendamist mikropiirkonna viimase seitsme aasta jooksul, ning ii) tõendavad sihtpiirkonna eest vastutavate kohalike ametiasutuste kirjalikku pühendumust. Iga konsortsium rajab haridusprotsessi kvaliteedi tagamiseks vajaliku taristu, mis hõlmab 300–1500 kohaga kaasaegse ülikoolilinnaku loomist, sealhulgas koolijärgsete ruumide, spordiruumide ja väljakute, õpikodade, laborite, mitteformaalse tegevuse ruumide, köögi- ja majutuskohade

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										pakkumist õpilastele ja õpetajatele. Uued hooned peavad vastama eesmärgile saavutada vähemalt 20 % väiksem primaarenergia nõudlus kui riiklike suuniste kohane liginullenergiahoone nõue, mis tagatakse energiamärgistega. Koolide valimisel eelistatakse maapiirkondades, äärealadel ja vähearenenud piirkondades asuvaid koole.
494	Reform 7. Ülikoolieelse haridussüsteemi juhtimise reform ja juhtimise professionaalse	Vahe-eesmärk	Juhtimisreformi tegevuskava, sealhulgas juhtide ja inspektorite	Lepingu allkirjastamine				KVARTAL	2022	Juhtimisreform põhineb kutsehariduse ja -õppe süsteemi funktsionaalsel analüüsil ning seda viiakse läbi kahel

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	maks muutmine		koolitus- ja juhendamisprogrammi väljatöötamiseks vajaliku tehnilise abi lepingu allkirjastamine							tasandil: I Juhtimisreform ja II. Detsentraliseerimise Haridusministeerium sõlmib välist tehnilist abi: - ülikoolieelse haridussüsteemi praeguse juhtimise analüüs; - soovitude ja kava esitamine kooli juhtimise parandamiseks katseprogrammi kaudu; - koolitus- ja juhendamisprogrammi kavandamise suuniste koostamine. Ülikoolieelse hariduse juhtimissüsteemi suutlikkuse suurendamiseks ja

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										koolide autonoomia suurendamiseks koostatakse meetmete kava.
495	Reform 7. Ülikoolieelse haridussüsteemi juhtimise reform ja juhtimise professionaalse maks muutmine	Vahe-eesmärk	Juhtimisreformi tegevuskava avaldamine ja rakendamine, sealhulgas juhtide ja inspektorite koolitus- ja juhendamisprogramm	Juhtimisreformi tegevuskava vastuvõtmine				KOLMAS KVARTAL	2024	Juhtimisalase tegevuskavaga reformitakse personalipoliitikat/hari dusjuhtide värbamist ning seda rakendatakse järk-järgult järgmiselt: - Direktori konkurentsimeetodi ka läbivaatamine, et siduda see ülikoolieelse hariduse juhtide hindamise meetodikaga ja aidata suurendada direktori ametikoha atraktiivsust spetsialistide seas. - Pädevuste üleandmine

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										maakondade kooliinspeksioonide lt maakonna kvaliteeditagamise direktoraatidele ja ARACIPi allkoolide inspeksioonile. - Toetuskava, millega toetatakse koole lähenemisviisi katsetamisel, tuginedes taotlusele, mida hindavad haridusministeerium i eksperdid. Katseprogrammis osalevad koolid konsulteerivad kõigepealt õpilaste ja vanemate nõukoguga. 60 kooli hõlmas katseprogrammis võetakse arvesse koolide õppekavasid,

Järjekorra -number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/ siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (vahe- eesmärgid)	Kvantitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus meetme	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										juhtimist ja juhtimist ning määratakse kindlaks valdkonnad, kus õpetamise/õppe juhtimist ja kvaliteeti saaks parandada.

O.3. Laenuga seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

vii. Kutseharidus ja -õpe (kahekordne süsteem):

Investeering 13. IT-laborite varustamine kutsehariduse ja -õppe koolides

Investeeringu eesmärk on toetada kutsehariduse ja -õppe võrgustikku kuuluvate koolide digiüleminekut ning hõlbustada e-õpet. See hõlmab investeeringuid 909 kutsehariduskooli õpetamise ja digitaalsete õpetamisvahendite digitaristusse.

Investeering hõlmab ka klassiruumi IT-seadmete ostmist ja digitaalsete õpetamisseadmete kasutamiseks vajalike alustaristuseadmete ostmist. Investeeringuid tehakse maakonna Kooliinspeksiooni või kohalike omavalitsuste või koolide kaudu, kes eeldatavasti käivitavad kutsed IT-seadmete ja -laborite pakkumiseks kutsehariduse ja -õppe üksustes.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. septembriks 2023.

Investeering 14. Kutsehariduse ja -õppe koolide praktikaseminaride korraldamine

Investeeringu eesmärk on varustada kutseharidus- ja -koolitusasutustes korraldatavad õpikojad, sealhulgas duaalsed koolitusüksused (välja arvatud need, millel on põllumajanduslik profiil, mis kuuluvad 7. investeeringu alla).

Rahastamiskava kaudu saavad kõik 909 kutseharidus- ja -koolituskoolid toetust kuni 100 000 EUR ulatuses, et valmistada praktikaseminare ette vastavalt nende spetsialiseerumisele ja konkreetsetele vajadustele. Kolmandik investeeringust eraldatakse seminaride varustamiseks digiseadmetega.

Hanked korraldatakse maakondade kooliinspeksioonide või haldusterritoriaalsete üksuste/koolide kaudu.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. septembriks 2023.

viii. Hariduse digiteerimine:

Investeering 15. Online-kool: Hindamisplatvorm ja sisu arendamine

Selle investeeringu eesmärk on pakkuda integreeritud lähenemisviisi õpetamistegevusele internetis või eriolukordades, tagades veebitundide vastastikuse täiendavuse õppeplatvormide, digitaalsete käsiraamatute ja toetavate materjalidega, mida on vaja terviklikuks ja keeruliseks protsessiks. Seetõttu luuakse digiökosüsteem digioskuste arendamiseks kooli tasandil ning kaughindamise ja -testimise tugiraamistik.

Investeering tehakse avatud õppematerjalide arendamise projektikonkursside kaudu. Investeeringuga rahastatakse: I) õpikute praeguse digiplatvormi laiendamine, lisades õpetamistoe kõigile erialadele ja keskhariduse klassidele, ii) digitaalse haridussisu loomine teadmiste süvendamise kolmeks eri tasemeks (parandamine, juurdepääsetavus, tulemuslikkus), iii) kaasavate haridusressursside väljatöötamine puuetega õpilastele, sportlastele ja haiglas viibivatele õpilastele ning iv) Euroopa parimatel tavadel põhineva hindamisplatvormi väljatöötamine.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. septembriks 2025.

Investeering 16. Ülikoolide digiteerimine ja nende ettevalmistamine tulevasteks digitaalseteks kutsealadeks

Selle investeeringu eesmärk on parandada ülikoolide ja üliõpilaste vahelist suhtlust ning luua tingimused meeskonnatööks digitaalkeskonnas, automatiseerida ülikoolide sisemised haldusprotsessid, parandada haridussisu haldamist ning luua teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni taristu kõrgtehnoloogiaga tegelemiseks.

Investeering tehakse toetuste andmise kaudu 60 ülikoolile mitut liiki investeeringute jaoks:

- ülikoolide digikeskuste kasutuselevõtmine
- digipädevuse koolitusprogrammid
- õpilaste ettevõtlusoskuste arendamine digisektoris
- kutsenõustamisprogrammid üliõpilastele uute IKT kutsealade valimiseks
- koolitusprogrammid uute õpetamis-/hindamisoskuste omandamiseks hübriidsüsteemis
- kõrgema taseme digioskuste arendamine 1000 bakalaureuse- ja magistriõppe üliõpilase jaoks
- koolitamine bakalaureuse-, magistri- ja doktoriõppe üliõpilaste kutse- ja digioskuste arendamiseks Euroopa digipädevuse raamistikuga seotud koolitusprogrammides osalemise kaudu; õpetajate ja teadustöötajate digioskuste arendamine teadus- ja praktikaprojektides osalemise kaudu, mis on seotud õpetajate digipädevuse Euroopa raamistikuga; kujunemisjärgus tehnoloogiate valdkonna spetsialistide kõrgema taseme digioskuste arendamine – kvantarvutus, tehisintellekt, plokiahel, asjade internet; oskuste täiendamise koolitusprogrammide läbiviimine digitaalse innovatsiooni keskuste kaudu.

Investeering viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

ix. Taristu:

Investeering 17. Ülikoolitaristu (kodud, sööklad, puhkerajatised) tagamine

Selle investeeringu eesmärk on ehitada/uuendada kolme tüüpi taristut ülikoolilinnakutes kooskõlas ohutus- ja kvaliteedistandarditega, et tagada kõrghariduse sotsiaalne/kaasav mõõde.

Investeering hõlmab järgmist:

- 3998 ehitamine ning 11547 puhke- ja lugemiskoha laiendamine/ajakohastamine ülikoolilinnakutes, mis tuleb lõpule viia 30. septembriks 2025;
- 2787 hoone ehitamine ja 2488 söökla laiendamine/ajakohastamine ülikoolilinnakutes, mis tuleb lõpule viia 30. septembriks 2025;
- 3749 hoone ehitamine ja 11571 majutuskoha laiendamine/ajakohastamine ülikoolilinnakutes ebasoodsa sotsiaal-majandusliku taustaga, puudega, mõnede etniliste vähemuste või üksikvanemaga perede jne üliõpilastele, kellele antakse eeliskoht uutes ülikoolilinnakutes. Tööd viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Lõppeesmärk näitab, et 31. märtsiks 2026 on vähemalt 40 % uutest ja ajakohastatud rajatistest suunatud ebasoodsatest oludest pärit üliõpilastele.

Uued hooned peavad vastama eesmärgile saavutada vähemalt 20 % väiksem primaarenergia nõudlus kui riiklike suuniste kohane liginullenergiahoone nõue, mis tagatakse energiamärgistega.

Renoveerimise puhul peavad lepingud sisaldama miinimumnõuet vähendada kütteenergiatarbimist vähemalt 50 % võrreldes aastase kütteenergia tarbimisega enne hoone renoveerimist, mis annab primaarenergia säästu 30 % võrreldes renoveerimiseelse olukorraga. Sellega seoses on vähemalt 90 % kuludest seotud energiatõhususe parandamisega.

Investeering viiakse lõpule 31. märtsiks 2026.

x. Kooli juhtimine:

Investeering 18. Koolijuhtide ja inspektorite koolitus- ja juhendamisprogramm

Investeeringu eesmärk on töötada välja ajakohastatud koolitus- ja juhendamisprogramm juhtidele ja inspektoritele, et muuta haridusjuhtimine professionaalsemaks. Koolitusprogramm koostatakse ekspertide soovitude põhjal, kes teevad haridussüsteemi juhtimise ja Euroopa parimate tavade funktsionaalse analüüsi.

10000 koolijuhi ja kooliinspektori koolitamine poolteist aastat kestvaks perioodiks, mille eesmärk on edendada institutsioonilist, finants- ja personalijuhtimist ning juhtimist, haldust ja õigusakte, et aidata arendada nende haridusasutuse suutlikkust suurendada õpilaste tulemusi. Koolitus- ja juhendamisprogrammi, millel on mentorlus- ja kontrollifunktsioonid, konkreetne eesmärk on luua oskused, mida on vaja haridussüsteemi juhtimiseks detsentraliseeritud keskkonnas, kasutades selleks personaliekspertidega akrediteeritud koolituspakkujaid.

Investeering viiakse lõpule 31. märtsiks 2026.

O.4. Laenu eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärgid	Nõuded	Aasta	
496	Investeering 13. IT-laborite varustamine kutsehariduse ja -õppe koolides	Märklaud	Arvutilaboritega varustatud kutseharidus- ja -õppeasutused		Number	0	909	KOLMAS KVARTAL	2023	909 kutseharidus- ja -koolituskooli varustatakse digitaristu ja -vahenditega õpetamiseks. Investeering hõlmab klassiruumiseadmete (nt projektorid, videosalvestussüsteemid, helisüsteemid, kaamerad ja audioseadmed õppetundide salvestamiseks, tarkvaraseadmed õppematerjalide arhiveerimiseks) ning digitaalsete õppevahendite kasutamiseks vajalike taristuseadmete (nt elektripaigaldised, LAN ja WiFi võrgud) ostmist.
497	Investeering 14. Kutsehariduse ja -õppe koolide	Märklaud	Kutsehariduse ja -õppe haridusüksused,		Number	0	909	KOLMAS KVARTAL	2023	909 kutsehariduse ja -koolituse haridusüksust, mis on varustatud funktsionaalsete

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	praktikaseminaride korraldamine		mis on varustatud funktsionaalsete laboritega							praktikalaboritega. Kohalikud omavalitsused käivitavad toetuskavad, et varustada koolide õpikodasid kutseharidus- ja -koolitusasutustes, sealhulgas duaalsed koolitusüksused, välja arvatud põllumajandusliku profiiliga koolid, maavolikogude ja linnavalitsuste kaudu. Rahastamiskava kaudu saab iga kutseharidus- ja -koolituskool toetust kuni 100 000 EUR ulatuses, et valmistada praktikaseminare ette vastavalt nende spetsialiseerumisele ja konkreetsetele vajadustele. 30 miljonit eurot investeeringust eraldatakse seminaride varustamiseks digiseadmetega (simulaatorid).
498	Investeering 15.	Vahe-	Veebipõhine	e-platvorm				KOLMAS	2025	Võetakse kasutusele veebipõhine

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	Online-kool: Hindamisplatvorm ja sisu arendamine	eesmärk	õpilaste hindamise ePlatform on kasutusel	õpilaste oskuste turvaliseks hindamiseks on toimiv ja seda kasutatakse kõigi õpilaste (v.a kutsehariduse ja -õppe õpilased) hindamiseks				KVARTAL		õpilaste hindamise ePlatform. Platvormi arendamisel võetakse arvesse iga aineklassi, teadustoote (mille puhul tuleks nõuda psühhomeetrilisi oskusi) ja tarkvara keskmist arvu (mis on koostatud vastavalt teaduslikule vajaduste analüüsile ja selle valdkonna ekspertide välja töötatud teaduskavale (kliinikutestid, oskused). Tarkvara sisaldab ka mobiilset kliendirakendust (üliõpilastele ja õpetajatele) ning veebipõhiseid järelevalvefunktsioone.
499	Investeering 15. Online-kool: Hindamisplatvorm ja sisu arendamine	Märklaud	Välja töötatud avatud õppematerjalid (õpetusmaterjalid)		Number	0	67 000	KVARTAL	2025	67000 Väljatöötatud avatud õppematerjalid (õpetusmaterjalid). Avatud õppematerjalide väljatöötamisel keskendutakse järgmisele: I) õpikute praeguse digiplatvormi laiendamine, lisades õpetamistoe kõigile erialadele ja

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										keskhariduse klassidele; II) digitaalse õppesisu loomine teadmiste süvendamise kolmel eri tasandil (parandus, juurdepääsetavus, tulemuslikkus); III) kaasavate õppematerjalide väljatöötamine puuetega õpilastele, sportlastele ja haiglaravil viibivatele õpilastele. Selle investeeringuga seotud avatud õppematerjale töötavad välja kogenud spetsialistid, samas kui investeeringu I8 raames on tegemist eksperimentaalsete spetsialistidega, mis on osa programmis osalevate õpetajate lõpphindamisest.
500	Investeering 16. Ülikoolide digiteerimine ja ettevalmistus tulevasteks	Vaheeesmärk	Ülikoolide uuenduslike tehnoloogiakeskuste toetuslepingute	Lepingute allakirjutamine				TEINE KVARTAL	2022	Lepingute allkirjastamine 60 ülikoolile, et rahastada integreeritud meetmeid digitaristu parandamiseks ning üliõpilaste ja ülikoolide õppejõudude pädevuste

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	digitaalseteks kutsealadeks		allkirjastamine							arendamiseks: - ülikoolide digikeskuste kasutuselevõtmine, - digipädevuse koolitusprogrammid; - õpilaste ettevõtlusoskuste arendamine digitaalsektoris; - kutsenõustamisprogrammid üliõpilastele uute IKT kutsealade valimiseks; - koolitusprogrammid uute õpetamis-/hindamisoskuste omandamiseks hübriidsüsteemis; kõrgema taseme digioskuste arendamine 1000 bakalaureuse- ja magistriõppe üliõpilase jaoks.
502	Investeering 16. Märklaud Ülikoolide digiteerimine ja ettevalmistus tulevasteks		Ülikoolid, mida toetavad uued uuenduslikud tehnoloogiakeskused, et luua		Number	0	60	NELJAS KVARTAL	2025	Ülikoolid, mida toetavad uued uuenduslikud tehnoloogiakeskused, et luua uusi tulevikuoskusi õppeprogrammide pideva innovatsiooni kaudu

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vahe-eesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	digitaalseteks kutsealadeks		uusi tulevikuoskusi							kooskõlas vahe-eesmärgi 500 nõuetega.
503	Investeering 17. Ülikoolitaristu (kodud, sööklad, puhkerajatised) tagamine	Märklaud	Ehitatud või uuendatud ja kasutusel olevad puhke- ja lugemiskohad		Number	0	15 545	KOLMAS KVARTAL	2025	3998 ehitamine ning 11547 puhke- ja lugemiskoha laiendamine/ajakohastamine ülikoolilinnakutes, eelkõige ebasoodsas olukorras olevate üliõpilaste jaoks. Sellega seoses on vähemalt 90 % renoveerimisega seotud kuludest seotud energiatõhususe parandamisega.
504	Investeering 17. Ülikoolide taristu (kodud, sööklad ja puhkerajatised) tagamine	Märklaud	Ehitatud või uuendatud ja kasutusel olevad sööklad		Number	0	5 275	KOLMAS KVARTAL	2025	2787 hoone ehitamine ja 2488 söökla laiendamine/ajakohastamine ülikoolilinnakutes. Lepingud sisaldavad miinimumnõuet vähendada kütteenergia tarbimist vähemalt 50 % võrreldes aastase kütteenergia tarbimisega enne hoone renoveerimist, mis annab

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										primaarenergia säästu 30 % võrreldes renoveerimiseelse olukorraga. Sellega seoses on vähemalt 90 % renoveerimisega seotud kuludest seotud energiatõhususe parandamisega. Uued hooned peavad vastama eesmärgile saavutada vähemalt 20 % väiksem primaarenergia nõudlus kui riiklike suuniste kohane liginullenergiahoone nõue, mis tagatakse energiamärgistega.
505	Investeering 17. Ülikoolide taristu (kodud, sööklad ja puhkerajatised) tagamine	Märklaud	Uued või uuendatud kasutusaegsed majutuskohad		Number	0	15 320	NELJAS KVARTAL	2025	3749. aasta hoone ehitamine ja 11571 majutuskoha laiendamine/ajakohastamine ülikoolilinnakutes ebasoodsa sotsiaal-majandusliku taustaga, puudega, mõnede etniliste vähemuste või üksikvanemaga perede üliõpilastele, kellele antakse eeliskoht uutes ülikoolilinnakutes

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										Lepingud sisaldavad miinimumnõuet vähendada kütteenergia tarbimist vähemalt 50 % võrreldes aastase kütteenergia tarbimisega enne hoone renoveerimist, mis annab primaarenergia säästu 30 % võrreldes renoveerimiseelse olukorraga. Sellega seoses on vähemalt 90 % renoveerimisega seotud kuludest seotud energiatõhususe parandamisega. Uued hoonestatud kohad peavad vastama eesmärgile saavutada primaarenergia nõudlus, mis on vähemalt 20 % väiksem kui riiklike suuniste kohane liginullenergiahoonete nõue, mis tagatakse energiamärgistega.
506	Investeering 17. Ülikoolide taristu (kodud, sööklad	Märklaud	Vähemalt 40 % uutest ja ajakohastatud		Protsent (%)	0	40 %	KVARTAL	2026	Vähemalt 40 % 15545 puhkekoha, 5276 sööklakoha ja 15320 majutuskoha arvust peavad olema

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	ja puhkerajatised) tagamine		rajatistest, mis on suunatud ebasoodsatest oludest pärit üliõpilastele							ebasoodsatest oludest pärit õpilased. Üliõpilased, kes saavad sotsiaaltipendiume, on eelisseisundis, et saada kohti ajakohastatud ülikoolitaristus. See tingimus on avalik-õiguslikele ülikoolidele kohustuslik ülikoolide infrastruktuuri ajakohastamise projektikonkursside rahastamisjuhendis. Ülikoolid saadavad haridusministeeriumile aastaaruanded ajakohastatud taristu kasutamise kohta.
507	Investeering 18. Koolijuhtide ja inspektorite koolitus- ja juhendamisprogramm	Märklaud	Läbitud koolitus- ja juhendamisprogrammiga direktorid, asedirektorid ja inspektorid		Number	0	10 000	KVARTAL	2026	Koolitusprogrammis osaleb hinnanguliselt 10000 direktorit, asedirektorit ja juhtimisülesandeid täitvat inspektorit. Koolitusprogramm hõlmab institutsioonilist, finants- ja inimressursside juhtimist ja juhtimist, haldust ja õigusakte

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad näitajad (vaheeesmärgid)	Kvantitatiivne näitajad (eesmärkide puhul)			Soovituslik ajakava täitmiseks		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus (kuupäev) mõõt	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										ning aitab arendada oma haridusasutuse suutlikkust suurendada õpilaste tulemusi. Koolitusprogramm koostatakse nende ekspertide soovitude põhjal, kes viivad läbi haridussüsteemi juhtimise ja Euroopa parimate tavade funktsionaalse analüüsi.

P. KOMPONENT 16: KAVA „REPOWEREU“

REPowerEU peatüki eesmärk on aidata vähendada Rumeenias sõltuvust fossiilkütustest, toetades taastuvate energiaallikate kasutuselevõttu ja energiatõhusaks renoveerimist, keskendudes eelkõige kõige haavatavamatele tarbijatele ja suurendades elektri ülekandevõrgu suutlikkust integreerida taastuvaid energiaallikaid.

Komponendis käsitletakse Rumeeniale 2022. ja 2023. aastal esitatud riigipõhiseid soovitusi vähendada üldist sõltuvust fossiilkütustest. Eelkõige aitab see kiirendada üleminekut puhtale energiale, eelkõige taastuvenergia kiirema kasutuselevõtu ja võrguvõimsuse parandamise kaudu, et võimaldada uuel võimsusel turul tegutseda. Samuti aitab see suurendada energiatõhusaks renoveerimise tempot ja ambitsioonikust, et parandada hoonete energiatõhusust, sealhulgas pakkudes paremat juurdepääsu teabele ja kestlikele rahastamisvõimalustele. Lisaks aitab see kaasa rohepöördeks vajalike oskuste ja pädevuste pakkumisele ja omandamisele (riigipõhised soovitusel 3 2022 ja 3 2023).

Eeldatakse, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta oluliselt keskkonnanäesmärke määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse taaste- ja vastupidavuskavas sätestatud meetmete kirjeldust ja leevendusmeetmeid kooskõlas põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suunistega (C(2023) 6454 final).

P.1. Tagastamatu rahalise toetusega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform 1: Õigusraamistiku loomine riigimaa kasutamiseks taastuvenergia investeeringute kiirendamiseks

Reformi eesmärk on luua taastuvenergia jaoks spetsiaalsed eelisarendusalad, kus on eriti lühikesed ja lihtsad loamenetlused, mis uute võimsuste puhul ei kesta kauem kui kuus kuud, välja arvatud projektid, mis nõuavad täielikku keskkonnamõju hindamise menetlust. Reformiga kehtestatakse asjakohased vahendid ja andmekogumid, et teha kindlaks piirkonnad, kus kiiresti võetakse kasutusele uued tuule- ja päikeseenergiat tootvad paigaldised, tagades samal ajal põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ järgimise. Avaliku ja erasektori investoritele tagatakse võrdsed tingimused kontsessioonilepingute sõlmimiseks korraldatavate korrapäraste konkurentsipõhiste pakkumismenetlustega.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering: Koolitus roheline energia alaste oskuste omandamiseks

Meetme eesmärk on täiendada investeeringuid taastuvenergia tootmisse, tugevdades energiasektori tööjõu vajalikke oskusi ja suutlikkust, mis on vajalik taastuvenergia kasutuselevõttule vajaliku ülemineku saavutamiseks.

Koolitusprogrammid koosnevad kursustest, mille eesmärk on parandada tööjõu oskusi taastuvenergia tootmise valdkonnas. Selle investeeringuga koolitatakse vähemalt 4000 taastuvat või säästvat energiat kasutava puhta tehnoloogia spetsialisti. Lisaks määratakse kindlaks või ajakohastatakse üheksa taastuvenergia tootmise valdkonna kutsestandardit spetsialistidele ja ehitustöötajate kvalifikatsioonidele Rumeenia ametite klassifikaatoris, võttes aluseks koolitusvajaduste kaardistamise.

Investeering viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering 2: Uued taastuvatest energiaallikatest elektri tootmise võimsused

Investeeringu eesmärk on rajada uus taastuenergia tootmisvõimsus konkurentsipõhise avaliku pakkumismenetluse kaudu. Investeeringuga saavutatakse 950 MW uus taastuenergia tootmisvõimsus eri tehnoloogiate (tuule- ja päikeseenergia) vahelise tehnoloogiliselt neutraalse võistupakkumise kaudu, mis oli varem hõlmatud komponendi C6 (energia) investeeringuga 1.

Investeering peab vastama komisjoni delegeeritud määruse (EL) (C(2021) 2800/3) asjakohastele lisadele taksonoomiamääruse (EL) 2020/852 alusel.

Investeering viiakse lõpule 31. detsembriks 2024.

Investeering 3: Üldkasutatavate hoonete energiatõhususe suurendamine

Selle meetme eesmärk on suurendada komponendi 5 (renoveerimislaine) alla kuuluvat 2. suunda (investeeringud üldkasutatavatesse hoonetesse rohe- ja vastupanuvõimelise ülemineku eesmärgil) 1. investeeringust (Renoveerimislaine fond, et rahastada olemasolevate hoonete energiatõhususe parandamise töid). Meetme laiendamine suurendab energiatõhususe eesmärgil renoveeritud üldkasutatavate hoonete pindala 466 510 m² võrra^{võrreldes lähtetasemega 1797841 m² eespool nimetatud komponendi 5 investeeringu puhul.}

Investeering viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering: Toetusvautšerite kava taastuenergia kasutuselevõtu kiirendamiseks kodumajapidamistes

Investeeringu eesmärk on suurendada taastuenergia kasutuselevõttu ja kasutamist, andes koduomanikele vautšerite vormis rahalist toetust uute päikesepaneelide süsteemide (netovõimsusega vähemalt 3 kW) või elektrisalvestussüsteemide (mille kasutatav elektrisalvestusvõimsus on vähemalt 5 kWh) paigaldamiseks väärtusega 5000 eurot. Eraldiseisvad elektrisalvestussüsteemid (mille kasutatav elektrisalvestusvõimsus on vähemalt 5 kW) on toetuskõlblikud üksnes juhul, kui koduomanikel on juba päikesepaneelide süsteem (netovõimsusega vähemalt 3 kW).

Investeering viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering 5: Riikliku elektriülekandevõrgu digitaliseerimine, tõhusus ja moderniseerimine

Investeeringu eesmärk on suurendada elektrivõrgu paindlikkust ja kõrvaldada selle kitsaskohad, et kiirendada taastuvate energiaallikate täiendava tootmisvõimsuse integreerimist ja suurendada võrgu vastupidavust, tugevdades samal ajal küberturvalisust küberrünnete reageerimise suutlikkuse suurendamise kaudu.

Investeering koosneb kolmest allinvesteeringust:

- a) Esimese allinvesteeringu eesmärk on vähendada Transelectrica oma elektritarbimist 2022. aastaga võrreldes 29 alajaamas vähemalt 50 %, võttes kasutusele võrguvälised päikesepaneelide süsteemid, mis on ühendatud elektri salvestamisega elektrialajaamades kogu elektri põhivõrgus.

Selle allinvesteeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

- b) Teise allinvesteeringuga pakutakse uusi digilahendusi ja -seadmeid, et vähendada elektri ülekandevõrgus sekkumise tundide keskmist arvu 2022. aastaga võrreldes 50 % ja hõlbustada uute taastuvenegiarajatiste võrku ühendamist.

Selle allinvesteeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

- c) Kolmanda allinvesteeringu eesmärk on saavutada elektri põhivõrkude kübervastupidavusvõime, ajakohastades võrguturbe haldamist (seadmed ja tarkvara).

Selle allinvesteeringu rakendamine viiakse lõpule 31. märtsiks 2026.

P.2. Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, sihid ja näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorranumber	Mõõt	Vaheeesmärk / Sihtrühm	Nimetus	Kvalitatiivne näitaja (vaheeesmärkide puhul)	Kvantitatiivne näitaja eesmärk			Aeg		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
508	Reform 1. Õigusraamistiku loomine riigimaa kasutamiseks taastuenergia investeeringute kiirendamiseks	Vaheeesmärk	Riigi domeeniameti (ADS) suutlikkuse suurendamine	Tarnitud seadmed				KVARTAL	2024	ADSi on tarnitud järgmised seadmed: 1. vähemalt kaks serverit, mis toetavad uut toimivat digisüsteemi, ja neli vajaliku tarkvaraga varustatud sülearvutit (nt Self-CAD, TopoLT, DIGI I Terra); 2. vähemalt neli RTK ülekandejaamaga mehitamata

Järjekorra-number	Mõõt	Vahe-eesmärk /Sihtühm	Nimetus	Kvalitatiivne näitaja (vahe-eesmärkide puhul)	Kvantitatiivne näitaja eesmärk			Aeg		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										õhusõidukit; 3. vähemalt neli heiteta maastikusõidukit.
509	Reform 1. Õigusraamistiku loomine riigimaa kasutamiseks taastuenergia investeeringute kiirendamiseks	Vahe-eesmärk	Õigusraamistiku jõustumine	Jõustumise säte				NELJAS KVARTAL	2024	Asjaomaste esmaste või teiseste õigusaktide, sealhulgas riikliku reguleeriva asutuse õigusaktide muudatused jõustuvad ning nendega kehtestatakse konkreetne regulatiivne ja toetusraamistik

Järjekorra-number	Mõõt	Vahe-eesmärk /Sihtühim	Nimetus	Kvalitatiivne näitaja (vahe-eesmärkide puhul)	Kvantitatiivne näitaja eesmärk			Aeg		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										riigimaa arendamiseks ja kasutamiseks riigi domeeniameti (ADS) juhtimisel taastuvate energiaallikate investeeringute kiirendamisaladena, sealhulgas, kuid mitte ainult: 1. taastuvenergia eelisarendusalade määramine kahjustatud maale, mida ei kasutata põllumajanduses, sealhulgas olemasolev taastuvenergia paigaldamise

Järjekorra-number	Mõõt	Vahe-eesmärk /Sihtühm	Nimetus	Kvalitatiivne näitaja (vahe-eesmärkide puhul)	Kvantitatiivne näitaja eesmärk			Aeg		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										võimsus; 2. leebemad õiguslikud nõuded ning lühemad ja lihtsustatud loamenetlused, et anda luba uutele võimsustele kuue kuu jooksul; 3. lubade andmise digiteerimine.
510	Reform 1. Õigusraamistiku loomine riigimaa kasutamiseks taastuenergia investeeringute kiirendamiseks	Vahe-eesmärk	Riigi omandis oleva maa ühtse riikliku registri loomine	Loodud ja toimiv ühtne riiklik register				NELJAS KVARTAL	2024	Luuakse riigi omandis oleva maa ühtne riiklik register, kuhu kantakse asjakohased andmed. Maa klassifitseeritakse selgete kriteeriumide alusel maa kasutuskategooriate liigitamiseks ja kindlaksmääramiseks,

Järjekorra-number	Mõõt	Vahe-eesmärk /Sihtühim	Nimetus	Kvalitatiivne näitaja (vahe-eesmärkide puhul)	Kvantitatiivne näitaja eesmärk			Aeg		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										sealhulgas 84000 hektarit maad (mis on eelnevalt kindlaks määratud kui rikutud/mittetootlik maa), mis on määratud taastuvate energiaallikate kiirendusalaadeks, välja arvatud juhul, kui sõltumatud pedoloogilised uuringud kinnitavad sobimatust.
511	Reform 1. Õigusraamistiku loomine riigimaa kasutamiseks taastuenergia investeeringute kiirendamiseks	Vahe-eesmärk	Kontsessioonilepingute allkirjastamine eelisarendusaladel	Lepingute allakirjutamine				NELJAS KVARTAL	2025	Pärast hankemenetluste esimest vooru sõlmitakse maa kontsessioonilepingud taastuvatest energiaallikatest toodetud uue tootmisvõimsuse

Järjekorra-number	Mõõt	Vahe-eesmärk /Sihtühm	Nimetus	Kvalitatiivne näitaja (vahe-eesmärkide puhul)	Kvantitatiivne näitaja eesmärk			Aeg		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										kasutuselevõtuks kiirendusaladel.
512	Investeering 1. Koolitus rohelise energia alaste oskuste omandamiseks	Märklau d	Heakskiidetud kutsestandardid taastuvenergia tootmise valdkonnas		Kutsestandardid		9	NELJAS KVARTAL	2024	Kehtestatakse vähemalt seitse uut kutsestandardit ja koolitusvajaduste kaardistamise põhjal vaadatakse läbi vähemalt kaks juba heakskiidetud kutsestandardit.
513	Investeering 1. Koolitus rohelise energia alaste oskuste omandamiseks	Märklau d	Vähemalt 4000 töötajat on läbinud koolituskursused taastuvenergia tootmise valdkonnas		Number	0	4 000	TEINE KVARTAL	2026	Tuleb tõendada, et vähemalt 4000 töötajat on läbinud koolituskursused taastuvenergia tootmise valdkonnas.

Järjekorra-number	Mõõt	Vahe-eesmärk /Sihtühim	Nimetus	Kvalitatiivne näitaja (vahe-eesmärkide puhul)	Kvantitatiivne näitaja eesmärk			Aeg		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
124	Investeering 2. Uued taastuvatest energiaallikatest elektri tootmise võimsused	Vahe-eesmärk	Millega kuulutatakse välja pakkumismenetlus taastuvatest energiaallikatest (tuule- ja päikeseenergia) energia tootmise projektidele					KVARTAL	2022	Kuulutatakse välja pakkumismenetlus taastuvatest energiaallikatest (tuule- ja päikeseenergia) energia tootmise projektide valimiseks. Valikukriteeriumidega tagatakse vastavus põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (C(2023) 6454 final). Konkursikutse on avatud nii VKEdele kui ka suurinvestoritele.
125	Investeering 2. Uued taastuvatest	Märklau d	Taastuvatest energiaallikatest (tuule- ja päikeseenergia)		Megavatid (MW)	0	950	NELJAS KVARTAL	2024	Vähemalt 950 MW taastuvatest energiaallikatest

Järjekorra-number	Mõõt	Vahe-eesmärk /Sihtühm	Nimetus	Kvalitatiivne näitaja (vahe-eesmärkide puhul)	Kvantitatiivne näitaja eesmärk			Aeg		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	energiaallikatest elektri tootmise võimsused		ülesseatud võimsus					L		(tuule- ja päikeseenergia) toodetud võimsust tellitakse ja ühendatakse võrku vastavalt eesmärgi 124 tingimustele.
514	Investeering 3. Üldkasutatavate hoonete energiatõhususe suurendamine	Märklau d	Üldkasutatavate hoonete täielik energiatõhusaks renoveerimine		Arv (m²)	1 797 841	2 264 351	TEINE KVARTAL	2026	Vähemalt 2 264 351 m² üldkasutatavaid hooneid peab olema renoveeritud kooskõlas vahe-eesmärkides 96 ja 98 sätestatud nõuetega.
515	Investeering 4. Toetusvautšerite kava taastuvenergia kasutuselevõtu kiirendamiseks kodumajapidamistes	Vahe-eesmärk	Projektikonkursside algatamine	Konkursikuts e tehnilise kirjelduse avaldamine				TEINE KVARTAL	2024	Päikesepaneelide ja elektrisalvestussüsteemide paigaldamiseks kasutatavate vautšerite projektikonkursid avaldatakse internetis.

Järjekorra-number	Mõõt	Vaheeesmärk / Sihtrühm	Nimetus	Kvalitatiivne näitaja (vaheeesmärkide puhul)	Kvantitatiivne näitaja eesmärk			Aeg		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										Vautšerite suhtes kohaldatakse valikukriteeriume, millega nähakse ette, et iga vautšeri puhul tuleb paigaldada uued päikesepaneelide süsteemid (netovõimsusega vähemalt 3 kW) või elektrisalvestussüsteemid (kasutatav elektrisalvestusvõimsus vähemalt 5 kWh). Eraldiseisvad elektrisalvestussüsteemid on toetuskõlblikud üksnes juhul, kui koduomanikel on juba päikesepaneelide süsteem (netovõimsusega

Järjekorra-number	Mõõt	Vahe-eesmärk /Sihtühim	Nimetus	Kvalitatiivne näitaja (vahe-eesmärkide puhul)	Kvantitatiivne näitaja eesmärk			Aeg		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										vähemalt 3 kW).
516	Investeering 4. Toetusvautšerite kava taastuenergia kasutuselevõtu kiirendamiseks kodumajapidamistes	Märklau d	Kodumajapidamiste tootmisvõimsus taastuvatest päikeseenergiaallikatest ja elektrisalvestussüsteemidest		Number	0	122 000	NELJAS KVARTAL	2025	Päikesepaneelide ja/või elektrisalvestussüsteemide jaoks on välja makstud 122000 vautšerit.
517	Investeering 5a. Päikesepaneelide ja elektrisalvestusrajatiste paigaldamine Transelectrica elektriijaamadesse	Vahe-eesmärk	Lepingute allakirjutamine	Allkirjastatud lepingud				TEINE KVARTAL	2025	Lepingud, mis käsitlevad vähemalt 11,25 MW päikesepaneelide installeeritud võimsust ja 5 MW salvestusvõimsust 29 alajaamas, peavad olema sõlmitud.
518	Investeering 5a. Päikesepaneelide ja	Märklau	Aastase elektritarbimise	Aastane elektrienergia	GWh	18	9	TEINE	2026	Transelectrica 29 alajaama aastast

Järjekorranumber	Mõõt	Vaheeesmärk / Sihtrühm	Nimetus	Kvalitatiivne näitaja (vaheeesmärkide puhul)	Kvantitatiivne näitaja eesmärk			Aeg		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
	elektrisalvestusrajatiste paigaldamine Transelectrica elektrialajaamadest	d	vähendamine	a tarbimine				KVARTAL		elektritarbimist on vähendatud 18 GWh-lt 2022. aastal 9 GWh-le.
519	Investeering SMART ajakohastamine	5b. SA	Tarnelepingute allkirjastamine	Allkirjastatud lepingud				NELJAS KVARTAL	2023	Lepingud peavad olema sõlmitud i) ülekandeliinide ja alajaamade hooldusseadmete (nt elektriliinide, trafode, isolatsiooni, elektrimaandus- ja teisaldatavate kõrgendatud tööplatvormide ja kraanade mõõte- ja juhtimisseadmete) ning ii) hooldusteenuste digitaliseerimise tarkvara (nt SCADA) paigaldamiseks

Järjekorra-number	Mõõt	Vahe-eesmärk /Sihtühim	Nimetus	Kvalitatiivne näitaja (vahe-eesmärkide puhul)	Kvantitatiivne näitaja eesmärk			Aeg		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus	
					Üksus	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta		
										SMART-süsteemi. Kõik sõidukid peavad olema heitevabad.	
520	Investeering SMART ajakohastamine	5b. SA	Märklauad	Põhivõrguettevõtja võrgu sekkumise keskmine pikkus		Protsent (%)	100 %	50 %	NELJAS KVARTAL	2024	Transelectrica võrgus sekkumise keskmist aega vähendatakse võrreldes 2022. aastaga vähemalt 50 %.
521	Investeering Sidevõrgu optimeerimine ja andmekeskuse loomine – Teletrans SA	5c.	Vahe-eesmärk	Tarnelepingute allkirjastamine	Sõlmitud lepingud				NELJAS KVARTAL	2024	Lepingud Teletransi varustamiseks IT-seadmete ja tarkvaraga uue andmekeskuse (nt serverid, ruuterid, tulemüürid, elektrimahutid) loomiseks, võrguliikluse analüüsimiseks (nt L2–7 liikluse analüsaator; 4 SFP sadamat;

Järjekorra-number	Mõõt	Vahe-eesmärk /Sihtühim	Nimetus	Kvalitatiivne näitaja (vahe-eesmärkide puhul)	Kvantitatiivne näitaja eesmärk			Aeg		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
										mitmemoodilised SFP-transiiverid ja ühemoodilised SFP transiiverid) ja võrgu turvalisus (nt tulemüürid, PoE lülitid, jaotusruuterid).
522	Investeering Sidevõrgu optimeerimine ja andmekeskuse loomine – Teletrans SA	5c. Vahe-eesmärk	Andmekeskuse valmimine	Andmekeskuse loomine ja toimimine				KVARTAL	2026	Teletransi andmekeskus peab olema täielikult toimiv. Andmekeskus järgib andmekeskuste energiatõhusust käsitlevat Euroopa tegevusjuhendit.

P.3. Laenu seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform: Ühtsete kontaktpunktide loomine, et pakkuda tootvatele tarbijatele energiaalaseid nõustamisteenuseid energiatõhusaks renoveerimiseks ja taastuvatest energiaallikatest energia tootmiseks

Reformi eesmärk on luua spetsiaalsed bürood, mis toimivad ühtsete kontaktpunktidenä, mis pakuvad energianõustamisteenuseid energiatõhusaks renoveerimiseks ja uute käitiste kasutuselevõtuks taastuvatest energiaallikatest energia tootmiseks. Reformi eesmärk on suurendada koduomanike teadlikkust energiatõhusaks renoveerimisest ja taastuvate energiaallikate paigaldamisest saadavast kasust, anda üldist teavet praktiliste aspektide ja toetusvõimaluste kohta ning seeläbi hõlbustada energiatõhusaks renoveerimist ja taastuvate energiaallikate paigaldamist. Reformiga luuakse ka veebipõhine kontaktpunkt, mis on ühtne kontaktpunkt, mis suunab energiatõhusaks renoveerimiseks ja taastuvate energiaallikate kasutuselevõtuks vajalike dokumentide väljatöötamist, eelkõige energiaostuvõimetute ja haavatavate energiatarbijate jaoks.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. märts 2024.

Investeering: Katseprojekt 20 MW ujuvate päikesepaneelide paigaldamiseks niisutuskanalitele

Investeeringu eesmärk on paigaldada elektrivõrku 20 MW suurused ujuvad päikesepaneelid juba renoveeritud niisutuskanalites (st Gălățui – Călărași niisutuskanalis), mis kuuluvad riigile. Investeeringu teeb riiklik maaparandusamet.

Investeering viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering 7: Toetusvautšerite kava kodumajapidamiste energiatõhususe parandamiseks

Selle investeeringu eesmärk on vähendada primaarenergia nõudlust, pakkudes koduomanikele vautšerite vormis rahalist toetust, et renoveerida oma kodu energiatõhususe parandamiseks. Iga renoveerimine peab saavutama vähemalt 30 % primaarenergia säästu võrreldes renoveerimiseelse olukorraga. Elamud, mis on liigitatud maavärinariski klassidesse RSI ja RSII, jäetakse energiatõhususega seotud sekkumiste rahastamisest välja. Toetuskõlblikud on ainult energiatõhususe kategooriatesse G, F, E või D kuuluvad hooned.

Investeering tehakse kahel suunal:

- a. I telg – kombineeritud energiatõhusaks renoveerimine ja päikesepaneelide paigaldamine ühepereelamutele üksnes energiaostuvõimetutele leibkondadele ja haavatavatele energiatarbijatele. Igale energiatõhusale renoveerimisele paigaldatakse vähemalt 3 kW netovõimsusega päikesepaneelid, mis ühendatakse võrku. Vautšerite maksimaalne rahaline toetus on 14000 eurot energiatõhususe parandamiseks, 5000 eurot päikesepaneelide paigaldamiseks ja 1200 eurot energiamärgiste ja energiaauditite jaoks.
- b. II telg – Ühepereelamute energiatõhusamaks renoveerimine. Vautšerite maksimaalne rahaline toetus energiatõhususe parandamiseks on 14000 eurot ja energiamärgiste puhul 100 eurot.

II telje projektikonkursid algatatakse pärast I telje raames algatatud projektikonkursse. Vähemalt 50 % meetme eelarvest eraldatakse I teljele.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. augustiks 2026.

P.4. Laenu eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorra-number	Mõõt	Vahe-eesmärk /Sihtühm	Nimetus	Kvalitatiivne näitaja (vahe-eesmärkide puhul)	Kvantitatiivne näitaja eesmärk			Aeg		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus	Lähtetase	Eesmärk	Nõuded	Aasta	
523	Reform 2. Ühtsete kontaktpunktide loomine, et pakkuda tootvatele tarbijatele energiaalaseid nõustamisteenuseid energiatõhusaks renoveerimiseks ja taastuvatest energiaallikatest energia tootmiseks	Vahe-eesmärk	Energianõustamisteenused pakkuvate ühtse kontaktpunkti büroode loomist ja arendamist käsitlevate seadusandlike muudatuste jõustumine	Jõustumise säte				KVARTAL	2024	Jõustunud on õigusaktid, millega luuakse õigusraamistik koduomanikele energianõustamisteenused osutavate ühtse kontaktpunkti büroode loomiseks ja arendamiseks. See sisaldab sätteid, millega määratakse kindlaks ühtse kontaktpunkti büroode ülesanded, juhtimis- ja rahastamisstruktuur.
524	Reform 2. Ühtsete kontaktpunktide loomine, et pakkuda tootvatele tarbijatele energiaalaseid	Märklau d	Suutlikkuse suurendamise meetmed		Number	0	84	KVARTAL	2024	84 ühe akna süsteemi töötajat peavad olema saanud koolituse, et täita eri ülesandeid ühtse

Järjekorra -number	Mõõt	Vahe- eesmärk /Sihtrühm	Nimetus	Kvalitatiivne näitaja (vahe- eesmärkide pühul)	Kvantitatiivne näitaja eesmärk			Aeg		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus	Lähtetas e	Eesmär k	Nõuded	Aasta	
	nõustamisteenusei d energiatõhusaks renoveerimiseks ja taastuvatest energiaallikatest energia tootmiseks									kontaktpunkti büroodes.
525	Reform 2. Ühtsete kontaktpunktide loomine, et pakkuda tootvatele tarbijatele energiaalaseid nõustamisteenusei d energiatõhusaks renoveerimiseks ja taastuvatest energiaallikatest energia tootmiseks	Märklau d	Ühtse kontaktpunkti füüsiliste kontorite avamine		Number	0	42	KVARTAL	2024	42 füüsilist ühtse kontaktpunkti bürood on toimivad ja kodanikele avatud.
526	Investeering 6. Katseprojekt 20 MW ujuvate päikesepaneelide paigaldamiseks niisutuskanalitele	Vahe- eesmärk	Lepingu(te) allkirjastamine	Allkirjastatud leping (lepingud)				TEINE KVARTAL	2024	Leping(id) vähemalt 20 MW ujuvate päikesepaneelide paigaldamiseks juba renoveeritud niisutuskanalitele peab

Järjekorra -number	Mõõt	Vahe- eesmärk /Sihtrühm	Nimetus	Kvalitatiivne näitaja (vahe- eesmärkide pühul)	Kvantitatiivne näitaja eesmärk			Aeg		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus	Lähtetas e	Eesmär k	Nõuded	Aasta	
										olema allkirjastatud.
527	Investeering 6. Katseprojekt 20 MW ujuvate päikesepaneelide paigaldamiseks niisutuskanalitele	Märklau d	20 MW võrku ühendatud ujuvate päikesepaneelide installeeritud võimsust		Megavatt (MW)	0	20	NELJAS KVARTA L	202 5	Renoveeritud niisutuskanalites peab olema tellitud ja elektrivõrku ühendatud vähemalt 20 MW päikese- ujuvpaneelide võimsus.
528	Investeering 7. Toetusvautšerite kava kodumajapidamist e energiatõhususe parandamiseks	Vahe- eesmärk	Projektikonkursside algatamine	Konkursikuts e tehnilise kirjelduse avaldamine				TEINE KVARTA L	202 4	Elamute energiatõhusaks renoveerimiseks kasutatavaid vautšereid käsitlevad projektikonkursid avaldatakse internetis. Vautšerite suhtes kohaldatakse valikukriteeriume, mille kohaselt peab iga renoveerimine saavutama vähemalt 30 % primaarenergia

Järjekorra -number	Mõõt	Vahe- eesmärk /Sihtrühm	Nimetus	Kvalitatiivne näitaja (vahe- eesmärkide puhul)	Kvantitatiivne näitaja eesmärk			Aeg		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus	Lähtetas e	Eesmär k	Nõuded	Aasta	
										säästu võrreldes renoveerimiseelse olukorraga. Toetuskõlblikud on ainult energiatõhususe kategooriatesse G, F, E või D kuuluvad hooned. Investeering tehakse kahel suunal: - I telg – rahastamiskõlblikud on ainult energiaostuvõimetud leibkonnad ja vähekaitstud energiatarbijad. Selle telje raames antakse investeeringuga vautšerite kaudu toetust koduomanikele kombineeritud energiatõhusaks renoveerimiseks ja

Järjekorra -number	Mõõt	Vahe- eesmärk /Sihtrühm	Nimetus	Kvalitatiivne näitaja (vahe- eesmärkide puhul)	Kvantitatiivne näitaja eesmärk			Aeg		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus	Lähtetas e	Eesmär k	Nõuded	Aasta	
										päikesepaneelide paigaldamiseks ühepereelamutesse. I telje kohaselt tuleb igale energiatõhusaks renoveerimisele paigaldada päikesepaneelid netovõimsusega vähemalt 3 kW. - II telg: – avatud kõigile kodumajapidamistele. Selle telje kohaselt antakse investeeringuga kupongide kaudu koduomanikele toetusi ühepereelamute energiatõhusaks renoveerimiseks. II telje projektikonkursid algatatakse pärast I telje projektikonkursse.

Järjekorra -number	Mõõt	Vahe- eesmärk /Sihtrühm	Nimetus	Kvalitatiivne näitaja (vahe- eesmärkide puhul)	Kvantitatiivne näitaja eesmärk			Aeg		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Üksus	Lähtetas e	Eesmär k	Nõuded	Aasta	
										Vähemalt 50 % meetme eelarvest eraldatakse I teljele. Elamud, mis on liigitatud maavärinariski klassidesse RsI ja RsII, jäetakse energiatõhususega seotud sekkumiste rahastamisest välja.
529	Investeering 7. Toetusvautšerite kava kodumajapidamiste energiatõhususe parandamiseks	Märklau d	Elamute täielik energiatõhusaks renoveerimine		Arv (eluruumid)	0	33 000	KOLMAS KVARTAL	2026	Vähemalt 33000 eluruumi peab olema renoveeritud kooskõlas vahe-eesmärgis 528 sätestatud nõuetega.

1.2. Taaste- ja vastupidavuskava hinnanguline kogukulu

Rumeenia läbivaadatud taaste- ja vastupidavuskava hinnanguline kogukulu on 28511575217 eurot.

2. JAOTIS: RAHALINE TOETUS

2.1. Rahalised sissemaksed

Artikli 2 lõikes 2 osutatud osamaksed korraldatakse järgmiselt.

2.1.1. Esimene osamakse (tagastamatu toetus):

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
146	C7.R2 Üleminek ELi 2025. aasta ühenduvuseesmärkidele ja erainvesteeringute stimuleerimine väga suure läbilaskevõimega võrkude kasutuselevõtuks	M	5G-võrgu turvalisust käsitleva seaduse jõustumine
69	C4.R1 Säästev transport, CO2-heite vähendamine ja liiklusohutus/ Raudteetaristu arendamine ja raudteeliikluse korraldamine	M	Raudteetaristu arendamise strateegia (2021–2025) vastuvõtmine ja tegevuskava kohaldamine
113	C6.R1 Elektrituru reform, söe asendamine energiaallikate jaotuses ning taastuvelektri tootmisel tehtavate erainvesteeringute õigusliku ja reguleeriva raamistiku toetamine	T	Sõeküttel töötava elektritootmise võimsuse kasutuselt kõrvaldamine
142	C7.R1	M	Loodud ja toimiva

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
	Ühtse raamistiku väljatöötamine valitsuse pilvandmetöötluse süsteemi struktuuri määratlemiseks		digiülemineku reformide ja investeeringute rakendamise ja jälgimise rakkerühm
150	C7.R3 Elutähtsat taristut omavate avaliku ja erasektori üksuste küberturvalisuse tagamine	M	Riikliku küberjulgeoleku strateegia (2021–2026) vastuvõtmine
211	C8.R6 Riikliku pensionisüsteemi reform	M	Lepinguline tehniline abi, mida osutab üksus, kes valitakse välja vastavalt siseriiklikele riigihankealastele õigusaktidele
212	C8.R6 Riikliku pensionisüsteemi reform	M	Jõustub ministri määrus, millega luuakse seirekomisjon, mille ülesanne on tehnilise abi pakkuja abiga läbi vaadata pensionisüsteem ja pensionisüsteemi poliitilised sekkumised
220	C8.I2 Maksu- ja maksuhaldusprotsesside parandamine, sealhulgas integreeritud riskijuhtimise rakendamise kaudu	T	Riikliku maksuameti IT-süsteemiga ühendatud kassaregistrite arv
366	C12.I1 Haiglaeelse meditsiini	M	Integreeritud kogukonnakeskustesse tehtavate investeeringute

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
	infrastruktuuri arendamine		prioriseerimise kriteeriumide vastuvõtmine
426	C14.R6 Korruptsioonivastase võitluse tõhustamine	M	Uue riikliku korruptsioonivastase strateegia heakskiitmist käsitleva valitsuse otsuse jõustumine
450	C14.I5 Taastekava rakendamine ja järelvalve	M	Audit ja kontroll: teave taaste- ja vastupidavuskava rakendamise jälgimiseks
451	C14.I5 Taastekava rakendamine ja järelvalve	M	Jõustub valitsuse määrus, millega kehtestatakse investeeringute ja Euroopa projekti ministriumide (MIPE), rahandusministriumide ja auditeerimisasutuse õiguslikud volitused
462	C15.R3 Kohustusliku haridussüsteemi reform, et ennetada ja vähendada haridussüsteemist varakult lahkumist	M	Jõustub valitsuse otsus, millega kehtestatakse haridussüsteemist varakult lahkumise vähendamise riikliku programmi rakendamine
464	C15.I4 Suure koolist väljalangemise riskiga haridusasutuste toetamine	M	Avatud projektikonkurss üliõpilaste toetamiseks üleminekul madalamalt keskhariduselt keskharidusele, tuginedes viiele näitajale, mis on kindlaks määratud hariduse varajase hoiatamise

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
			mehhanismis
		Osamakse summa	2037146414 EUROT ABI ÜLEMMÄÄR:

2.1.2. Teine osamakse (tagastamatu toetus):

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/si ht	Nimetus
124	C6.I1 Uued taastuvatest energiaallikatest elektri tootmise võimsused	M	Millega kuulutatakse välja pakkumismenetlus taastuvatest energiaallikatest (tuule- ja päikeseenergia) energia tootmise projektidele
143	C7.R1 Ühtse raamistiku väljatöötamine valitsuse pilvandmetöötamise süsteemi struktuuri määratlemiseks	M	Valitsuse pilvearhitektuuri võimaluste täielik analüüs
191	C8.R1 Riikliku maksuhalduse ameti (ANAF) reformimine digitaliseerimise kaudu	M	Sellise õigusraamistiku jõustumine, mis käsitleb juriidiliste isikute kohustuslikku registreerimist eriotstarbelistes varakogumites (virtuaalne eraruum)
195	C8.R1 Riikliku maksuhalduse ameti (ANAF) reformimine digitaliseerimise kaudu	M	Riikliku maksuameti ja tööinspektsiooni ühise tegevuskava kasutuselevõtmine/heakskiitmine halli/musta tööst kõrvalehoidumise vältimiseks ja piiramiseks
213	C8.R6 Riikliku pensionisüsteemi	M	Õigusraamistiku muudatuste jõustumine, et tagada teise samba

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/si ht	Nimetus
	reform		pensionide jätkusuutlikkus
387	C13.R4 Töökaartide kasutuselevõtt ja koduabiliste töö ametlikuks muutmine	M	Koduabiliste vautšerite süsteemi käsitlevate õigusaktide ja nende rakenduseeskirjade jõustumine
401	C14.R1 Otsustusprotsessi prognoositavuse ja tõhususe suurendamine, tugevdades poliitika koordineerimise ja mõjuanalüüsi suutlikkust valitsuse ja koordineerivate ministeeriumide tasandil ning tugevdades vahendeid avalike konsultatsioonide kvaliteedi tõstmiseks kõigil haldustasanditel;	M	Meetodite ja menetluste jõustumine, et parandada avaliku poliitika põhimõtteid ning planeerimist ja halduskorra lihtsustamist
404	C14.R1 Otsustusprotsessi prognoositavuse ja tõhususe suurendamine, tugevdades poliitika koordineerimise ja mõjuanalüüsi suutlikkust valitsuse ja koordineerivate ministeeriumide tasandil ning tugevdades vahendeid avalike konsultatsioonide kvaliteedi tõstmiseks kõigil	M	Sellise õigusakti jõustumine, millega võetakse kasutusele tõhusa regulatiivse kvaliteedikontrolli mehhanismi rakendamise tagamise struktuur

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/si ht	Nimetus
	haldustasanditel;		
421	C14.R5 Kohtusüsteemi sõltumatuse tagamine, selle kvaliteedi ja tõhususe parandamine	M	Kohtusüsteemi arengustrateegiat aastateks 2022–2025 heaks kiitva valitsuse otsuse jõustumine
430	C14.R6 Korruptsioonivastase võitluse tõhustamine	M	Rikkumisest teatajate kaitset käsitleva direktiivi ülevõtmise seaduse jõustumine
433	C14.R8 Riikliku hankesüsteemi reformimine	M	Õiguskaitsevahendeid käsitlevate siseriiklike õigusaktide (seadus nr 101/2016) muudatuse jõustumine
465	C15.I4 Suure koolist väljalangemise riskiga haridusasutuste toetamine	T	Toetuskavaga hõlmatud haridusasutused (1. osa)
477	C15.R5 Hariduse digitaliseerimise õigusraamistiku vastuvõtmine	M	Ministri määruse jõustumine, et tagada standardid koolide varustamiseks tehnoloogiliste seadmete ja ressurssidega hariduslikel eesmärkidel internetis ning tagada kavandatud investeeringute jätkusuutlik mõju
494	C15.R7 Ülikoolieelse haridussüsteemi juhtimise reform ja juhtimise professionaalsemaks muutmine	M	Juhtimisreformi tegevuskava, sealhulgas juhtide ja inspektorite koolitus- ja juhendamiskavade väljatöötamiseks vajaliku

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/si ht	Nimetus
			tehnilise abi lepingu allkirjastamine
65	C4.R1 Säästev transport, CO2-heite vähendamine ja liiklusohutus/maanteeohutus	M	Riikliku liiklusohutuse strateegia vastuvõtmine
114	C6.R1 Elektrituru reform, söe asendamine energiaallikate jaotuses ning taastuvelektri tootmisse tehtavate erainvesteeringute õigusliku ja reguleeriva raamistiku toetamine	M	CO2-heite vähendamist käsitleva seaduse jõustumine, millega võetakse vastu söe/pruunsöe järgjärgulise kasutuselt kõrvaldamise ajakava
144	C7.R1 Ühtse raamistiku väljatöötamine valitsuse pilvandmetöötluse süsteemi struktuuri määratlemiseks	M	Valitsemissektori pilveteenuste juhtimise seaduse jõustumine
145	C7.R1 Ühtse raamistiku väljatöötamine valitsuse pilvandmetöötluse süsteemi struktuuri määratlemiseks	M	Koostalitlusvõimet käsitleva õigusakti jõustumine
153	C7.I1 Valitsuse pilvandmetöötluse taristu kasutuselevõtt	M	Investeeringu rakendamise lepingu allkirjastamine pakkumismenetluse alusel, et investeering ellu viia

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/si ht	Nimetus
147	C7.R2 Üleminek ELi 2025. aasta ühenduvuseesmärkidele ja erainvesteeringute stimuleerimine väga suure läbilaskevõimega võrkude kasutuselevõtuks	M	Pakkumiskutse avaldamine telekommunikatsioonioperaatorit ele 5G litsentside andmiseks
200	C8.R3 Eelarve kavandamise mehhanismi parandamine	M	Eelarveprogrammide koostamise, järelevalve ja aruandluse metoodika heakskiitmist käsitleva valitsuse otsuse jõustumine
355	C12.R2 Suurem suutlikkus teha investeeringuid tervishoiutaristusse	M	Tervishoiu infrastruktuuri arendamise riikliku ameti (ANDIS) loomist käsitleva õigusraamistiku jõustumine
356	C12.R3 Tervishoiu juhtimise ja tervishoiu inimressursside alase suutlikkuse suurendamine	M	Tervishoiu juhtimise ja tervishoiu inimressursside alase suutlikkuse suurendamist käsitleva õigusraamistiku jõustumine
357	C12.R3 Tervishoiu juhtimise ja tervishoiu inimressursside alase suutlikkuse suurendamine	M	Tervishoiu inimressursside arendamise strateegilist raamistikku käsitlevate õigusaktide jõustumine
413	C14.R2 Koordineerimise tugevdamine valitsuse keskpunktis	M	Institutsioonidevahelise kliimakomitee töölerakendamine

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/si ht	Nimetus
	integreeritud ja sidusa lähenemisviisi abil kliimamuutustele ja säästva arengu algatustele		
422	C14.R5 Kohtusüsteemi sõltumatuse tagamine, selle kvaliteedi ja tõhususe parandamine	M	Riikliku arestitud vara haldamise ameti volitusi muutva seaduse jõustumine
456	C15-I1 110 lastesõime ehitamine, varustamine ja kasutuselevõtmine	M	Lepingute allkirjastamine avaliku sektori ettevõtjatega (omavalitsusüksustega) 110 lastesõime ehitamise, varustuse ja kasutuselevõtmise kohta
478	C15.R5 Hariduse digitaliseerimise õigusraamistiku vastuvõtmine	M	Jõustub seadus, milles sätestatakse tulevase õpetaja digipädevuse profiil ja kuidas hinnata digipädevust koolieksamitel
485	C15.R6 Ajakohastatud õigusraamistik, et tagada keskkonnasõbralikud projekteerimis-, ehitus- ja toetusstandardid ülikoolieelses haridussüsteemis	M	Õigusraamistiku muudatuste jõustumine, et parandada õpikeskkondade kvaliteeti
		Osamakse summa	2147491242 EURO ABI ÜLEMMÄÄR:

2.1.3. Kolmas osamakse (tagastamatu toetus):

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
22	C2.R1 Metsamajandamis- ja juhtimissüsteemide reform uue riikliku metsastrateegia ja sellele järgnevate õigusaktide väljatöötamise kaudu	M	Riikliku metsastrateegia 2020– 2030 vastuvõtmine
23	C2.R1 Metsamajandamis- ja juhtimissüsteemide reform uue riikliku metsastrateegia ja sellele järgnevate õigusaktide väljatöötamise kaudu	M	Jõustunud on ministri muudetud määrused, millega kehtestatakse siduvad eeskirjad metsastamise ja taasmetsastamise kohta, mis on ette nähtud riiklikus metsastrateegias 2020–2030
148	C7.R2 Üleminek ELi 2025. aasta ühenduvuseesmärkidele ja erainvesteeringute stimuleerimine väga suure läbilaskevõimega võrkude kasutuselevõtuks	M	Rakendatakse ELi ühenduvuse meetmepaketi soovitusi
149	C7.R2 Üleminek ELi 2025. aasta ühenduvuseesmärkidele ja erainvesteeringute stimuleerimine väga suure läbilaskevõimega võrkude kasutuselevõtuks	M	Raadiospektri kasutusõiguste andmine

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
152	C7.R4 Kodanike digipädevuse suurendamine avalike teenuste ja digiõppe valdkonnas kogu elu jooksul	M	Tööministri ja riikliku statistikainstituudi esimehe ministri käskkirja jõustumine, mis käsitleb uute digitaalsete kutsealade määratlemist ametite klassifikaatoris (COR)
384	C13.R3 Minimaalse kaasava tulu rakendamine	M	VMI rakenduseeskirju heakskiitva seaduse jõustumine
410	C14.R1 Otsustusprotsessi prognoositavuse ja tõhususe suurendamine, tugevdades poliitika koordineerimise ja mõjuanalüüsi suutlikkust valitsuse ja koordineerivate ministeeriumide tasandil ning tugevdades vahendeid avalike konsultatsioonide kvaliteedi tõstmiseks kõigil haldustasanditel;	M	Ühtse huvide registri (RUTI) asjakohase kasutamise ja jõustamise suuniste jõustumine
411	C14.R1 Otsustusprotsessi prognoositavuse ja tõhususe suurendamine, tugevdades poliitika koordineerimise ja mõjuanalüüsi suutlikkust valitsuse ja koordineerivate	M	Erakorraliste määruste kasutamise meetoodika jõustumine

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
	ministeeriumide tasandil ning tugevdades vahendeid avalike konsultatsioonide kvaliteedi tõstmiseks kõigil haldustasanditel;		
412	C14.R1 Otsustusprotsessi prognoositavuse ja tõhususe suurendamine, tugevdades poliitika koordineerimise ja mõjuanalüüsi suutlikkust valitsuse ja koordineerivate ministeeriumide tasandil ning tugevdades vahendeid avalike konsultatsioonide kvaliteedi tõstmiseks kõigil haldustasanditel;	M	Õigusaktide muudatuste jõustumine, et tagada seaduste tervikteksti avaldamine pärast muudatuste tegemist
470	C15.R4 Tehnilise kõrghariduse jaoks täieliku erialase karjääri loomine	M	Valitsuse otsuse jõustumine, millega kiidetakse heaks kogu kahe-suunalise marsruudi korraldamise meetodika ja täielikust kahest marsruudist tulenevad uued kvalifikatsioonid
489	C15.I11 Võimaluste pakkumine ülikoolieelsetele klassiruumidele ja koolilaboritele/õpikodadele	<u>M</u>	<u>Mööbliga klassiruumide paigaldamise</u> <u>rahastamislepingute</u> <u>allkirjastamine</u>

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
490	C15.I11 Võimaluste pakkumine ülikoolieelsetele klassiruumidele ja koolilaboritele/õpikodadele	<u>M</u>	<u>Rahastamislepingute</u> <u>allkirjastamine</u> <u>teaduslaborite/kooliseminaride</u> <u>varustamiseks</u>
<u>66</u>	C4.R1. Säästev transport, CO2-heite vähendamine ja liiklusohutus/maanteeohutus	M	Liiklusohutuslaste <u>õigusaktide</u> <u>jõustumine</u> – <u>liiklusohutusnõuete rikkumiste</u> <u>seiret, jõustamist ja karistusi</u> <u>käsitlevad õigusaktid</u>
72	C4.I1. Raudteeinfrastruktuuri ajakohastamine ja uuendamine	M	Lepingute allkirjastamine 50 % ulatuses raudteeinfrastruktuuri moderniseerimise, uuendamise ja uuendamisega seotud töödest
115	C6.R1 Elektrituru reform, söe asendamine energiaallikate jaotuses ning taastuvelektri tootmisse tehtavate erainvesteeringute õigusliku ja reguleeriva raamistiku toetamine	T	Pruunsöel põhineva elektritootmisvõimsuse kasutuselt kõrvaldamine
121	C6.R3 Riigiettevõtete üldjuhtimise parandamine sektoris	M	Riigiettevõtete juhtimise parandamine energiasektoris
151	C7.R3 Elutähtsat taristut omavate avaliku ja erasektori üksuste küberturvalisuse tagamine	M	Rumeenia kaitse- ja küberjulgeoleku seaduse jõustumine

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
192	C8.R1 Riikliku maksuhalduse ameti (ANAF) reformimine digitaliseerimise kaudu	T	Täiendavad juriidilised isikud, kes on registreeritud eriotstarbelises äriühingus
193	C8.R1 Riikliku maksuhalduse ameti (ANAF) reformimine digitaliseerimise kaudu	M	Jõustub kohaldatav õigusraamistik, millega määratakse kindlaks maksumaksjate liigitamise riskikriteeriumid. Õigusraamistik kinnitatakse ANAFi esimehe käskkirjaga.
194	C8.R1 Riikliku maksuhalduse ameti (ANAF) reformimine digitaliseerimise kaudu	M	Maksukontrolliasutuste tegevust käsitleva muudetud õigusliku raamistiku jõustumine
199	C8.R3 Eelarve kavandamise mehhanismi parandamine	M	Muudetud reguleeriva raamistiku jõustumine, et tagada oluliste avaliku sektori investeeringuprojektide mitmeaastane eelarveplaneerimine ning eelarvenõukogu tehtud kulude läbivaatamise järelhindamine
205	C8.R4 Maksuraamistiku läbivaatamine	M	Rumeenia maksusüsteemi analüüs eesmärgiga koostada soovitused tagamaks, et maksusüsteem aitab kaasa jätkusuutliku majanduskasvu

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
			edendamisele ja säilitamisele
206	C8.R4 Maksuraamistiku läbivaatamine	M	Maksuseadustiku muudatuste jõustumine, millega järk-järgult vähendatakse mikroettevõtjate maksustamise erikorra kohaldamisala
215	C8.R6 Riikliku pensionisüsteemi reform	M	Eripensionide kulude vähendamist käsitleva õigusraamistiku jõustumine
221	C8.I2 Maksu- ja maksuhaldusprotsesside parandamine, sealhulgas integreeritud riskijuhtimise rakendamise kaudu	T	Riikliku maksuameti IT-süsteemiga ühendatud kassaregistrite arv
222	C8.I2 Maksu- ja maksuhaldusprotsesside parandamine, sealhulgas integreeritud riskijuhtimise rakendamise kaudu	T	Maksuhalduri tehtud auditite koguarvu kohta teatatud dokumentide auditite osakaal – 30 %
230	C8.I4 Elektroonilise tollisüsteemi rakendamine	T	Ajakohastatud riist- ja tarkvarataristu
288	C10.R1 Säästva linnalise liikumiskeskonna raamistiku	M	Säästva linnalise liikumiskeskonna valdkonna õigusaktide jõustumine

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
	loomine		
289	C10.R1 Säästva liikumiskeskonna loomine linnalise raamistiku	M	Jõustus ministri määrus, millega luuakse struktuur tehnilise abi andmiseks loodud ja toimivate säästva liikumiskeskonna väljatöötamiseks linnalise kavade
294	C10.II Säästev liikumiskeskond linnaline	M	Ühistranspordipargi uuendamise lepingute allkirjastamine (keskkonnahoidlike sõidukite hanked)
298	C10.II Säästev liikumiskeskond linnaline	M	Lepingute allkirjastamine intelligentsete transpordisüsteemide/muu IKT-taristu pakkumiseks
301	C10.II Säästev liikumiskeskond linnaline	M	Elektrisõidukite laadimispunktide ehitamise lepingute allkirjastamine
351	C12.R1 Riiklike tervishoiufondide haldamise suutlikkuse suurendamine	M	Jõustub ministri määrus, mis käsitleb tulemus- ja kvaliteedinäitajaid, mida kasutatakse tervisekvaliteedi fondist toetust saavate meditsiiniüksuste valimisel
358	C12.R3 Tervishoiu juhtimise ja tervishoiu	M	Inimressursside arendamine tervishoius

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
	inimressursside alase suutlikkuse suurendamine		
378	C13. R1 Uue õigusraamistiku loomine, et vältida laste lahutamist oma perekonnast	M	Sellise õigusakti jõustumine, mis on vajalik laste perekonnast eraldamise ja haavatavate perekondade toetamise vältimiseks
380	C13. R2 Puuetega täiskasvanute kaitsesüsteemi reform	M	Deinstitutsionaliseerimise kiirendamise juhendi rakendamist ja rakendamist käsitleva õigusakti jõustumine
381	C13. R2 Puuetega täiskasvanute kaitsesüsteemi reform	M	Vastuvõetud institutsionaliseerimise ennetamise riikliku strateegia rakendamist toetavate õigusaktide jõustumine
424	C14.R5 Kohtusüsteemi sõltumatuse tagamine, selle kvaliteedi ja tõhususe parandamine	M	Kriminaalseadustiku ja kriminaalmenetluse seadustiku muutmine
439	C14.R9 Parandada menetlusraamistikku äriühingu üldjuhtimise põhimõtete rakendamiseks riigiettevõtetes	M	Riigi osalusega äriühinguid käsitlevate ajakohastatud õigusaktide jõustumine
440	C14.R9 Parandada menetlusraamistikku	M	Valitsuse juhtimispoliitika koordineerimise ja järelevalve

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
	äriühingu üldjuhtimise põhimõtete rakendamiseks riigiettevõtetes		keskuse rakkerühma töölerakendamine
449	C14.I4 Suurendada kodanikuühiskonna organisatsioonide suutlikkust edendada kodanikuaktiivsust, osaleda professionaalselt riiklikus taaste- ja vastupidavuskavas käsitletud sotsiaalõigusi käsitleva avaliku poliitika kavandamises ja rakendamises ning jälgida sellega seotud reforme	M	Sotsiaaldialoogi käsitlevate õigusaktide jõustumine, millega näha ette sisukas ja õigeaegne sotsiaaldialoog ja kollektiivlääbirääkimised kooskõlas ILO soovitustega;
453	C15.R2 Ühtne, kaasav ja kvaliteetne väikelaste haridussüsteem	M	– Sektoriülese raamprogrammi vastuvõtmist käsitleva ministrite määruse jõustumine – Täiendavate alusharidusteenuste loomist, korraldamist ja toimimist reguleeriva seirekorralduse jõustumine
463	C15.R3 Kohustusliku haridussüsteemi reform, et ennetada ja vähendada haridussüsteemist varakult lahkumist	M	MATE vahendi kasutamist riiklikul tasandil käsitleva ministri käskkirja jõustumine
		Osamakse summa	1858678580 EURO ABI ÜLEMMÄÄR:

2.1.4. Neljas osamakse (tagastamatu toetus):

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
207	C8.R4 Maksuraamistiku läbivaatamine	M	Jõustumine: - Maksuseadustiku (seadus nr.227/2015) muudatused, et vähendada ja/või kaotada muid maksusoodustusi eesmärgiga lihtsustada maksusüsteemi ning muuta see 2024. aastaks tõhusamaks, läbipaistvamaks ja õiglasemaks - Õigusaktid keskkonnahoidliku maksustamise laiendamiseks
214	C8.R6 Riikliku pensionisüsteemi reform	M	Uue pensionisüsteemi seaduse jõustumine, millega asendatakse seaduse nr 127/2019 sätteid
458	C15.I2 412 täiendava teenuse loomine, varustamine ja kasutuselevõtmine ebasoodsas olukorras olevatele rühmadele	M	Lepingute allkirjastamine ebasoodsas olukorras olevatele rühmadele suunatud lisateenuste loomiseks, varustamiseks ja kasutuselevõtmiseks
469	C15.I5 Koolitused Rumeenia integreeritud haridusinfosüsteemi (SIIR) ja varajase hoiatamise mehhanismi (MATE) IT-vahendi kasutajatele ning süsteemsed sekkumised haridussüsteemist varakult lahkumise vähendamiseks	T	Rumeenia integreeritud haridusinfosüsteemi (SIIR) ja IT-vahendi MATE kasutajad on koolitatud

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
24	C2.R1 Metsamajandamis- ja juhtimissüsteemide reform uue riikliku metsastrateegia ja sellele järgnevate õigusaktide väljatöötamise kaudu	M	Kehtivaid metsi käsitlevaid õigusakte muutmise ja täiendavate õigusaktide jõustumine
122	C6.R2 Riigiettevõtete juhtimise parandamine energiasektoris	M	Vähemalt 15 % Hidroelectrica aktsiate noteerimine lõpetatud
59	C4.R1 Säästev transport, CO2-heite vähendamine ja liiklusohutus/ Maanteedtranspordi CO2-heite vähendamine kooskõlas põhimõttega „saastaja maksab“	M	Uue raskesõidukite (veoautode) vahemaapõhise maksustamissüsteemi rakendamist käsitleva seaduse jõustumine ning suuremad omandimaksud kõige saastavamatele sõidautodele (autod/bussid/bussid), mis põhinevad põhimõttel „saastaja maksab“ ja keskkonnahoidliku maksustamise põhimõttel
71	C4.R1 Säästev transport, CO2-heite vähendamine ja liiklusohutus/Shipping Strategy (säästev transport, CO2-heite vähendamine ja liiklusohutus/Shipping Strategy)	M	Meresõidustrateegia vastuvõtmine
76	C4.I2	M	Lepingute allkirjastamine

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
	Raudteeveerem		avatud ja võistlevate pakkumismenetluste alusel
116	C6.R1 Elektrituru reform, söe asendamine energიაallikate jaotuses ning taastuvelektri tootmisse tehtavate erainvesteeringute õigusliku ja reguleeriva raamistiku toetamine	M	Uue energiasaaduse jõustumine
158	C7.I3 E-tervise ja telemeditsiinisüsteemi arendamine	T	Avaliku sektori tervishoiuasutused on digiteeritud
163	C7.I4 Kohtusüsteemi digitaliseerimine	M	Ärirakenduste virtualiseerimine ja tsentraliseerimine
172	C7. I7 E-vormide elektrooniliste vormide rakendamine riigihangetes	M	Elektrooniliste riiklike vormide rakendamine riigihankemenetlustes kooskõlas ELi õigusaktidega
201	C8.R3 Eelarve kavandamise mehhanismi parandamine	M	Tervishoiu- ja haridussektori kulutuste läbivaatamise lõpuleviimine
202	C8.R3 Eelarve kavandamise mehhanismi parandamine	M	Mitmeaastase strateegia ja ajakava vastuvõtmine kulude süsteemiliseks läbivaatamiseks kõigis sektorites

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
219	C8.I2 Maksu- ja maksuhaldusprotsesside parandamine, sealhulgas integreeritud riskijuhtimise rakendamise kaudu	T	Töötajate koolitus riskijuhtimissüsteemi kohta
227	C8.I3 Tagada suutlikkus reageerida praegustele ja tulevastele teabeprobleemidele, sealhulgas pandeemia kontekstis, rahandusministeeriumi/riikliku maksuhalduse ameti digiülemineku kaudu	M	Riist- ja tarkvarataristu ning maksumaksjatele elektrooniliste teenuste osutamise tugitaristu ajakohastamine
228	C8.I3 Tagada suutlikkus reageerida praegustele ja tulevastele teabeprobleemidele, sealhulgas pandeemia kontekstis, rahandusministeeriumi/riikliku maksuhalduse ameti digiülemineku kaudu	M	Rahandusministeeriumi ja ANAF-i arvutisüsteemi suurem küberturvalisus
229	C8.I3 Tagada suutlikkus reageerida praegustele ja tulevastele teabeprobleemidele, sealhulgas pandeemia kontekstis, rahandusministeeriumi/riikliku	T	80 % IT-riist- ja tarkvarataristust ei ole üle nelja aasta vanad

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
	maksuhalduse ameti digiülemineku kaudu		
352	C12.R1 Riiklike tervishoiufondide haldamise suutlikkuse suurendamine	M	Jõustub valitsuse otsus uue raamlepingu näidise kohta, millega reguleeritakse ravikindlustussüsteemi raames arstiabi, ravimite ja meditsiiniseadmete, abiseadmete ja -tehnoloogiate andmise tingimusi
367	C12.I1 Haiglaeelse meditsiini infrastruktuuri arendamine	T	Perearstide või esmatasandi tervishoiuteenuste liitude tavad, mis on varustatud või renoveeritud, seades esikohale tõrjutud piirkondades ja omavalitsusüksustes asuvad tavad
368	C12.I1 Haiglaeelse meditsiini infrastruktuuri arendamine	T	Mobiilsed meditsiiniüksused rinna- ja emakaelavähi sõeluuringuks
393	C13. I1 Lahkumineku ohus olevatele lastele mõeldud päevakeskuste võrgustiku loomine	M	Peredest lahutamise ohus olevatele lastele mõeldud vajaduste, kättesaadavate teenuste ja taristurajatiste kaardistamine, eelkõige haavatavates kogukondades
402	C14.R1 Otsustusprotsessi	M	Kõigis ministeeriumides toimib uus strateegilise juhtimise ja strateegilise planeerimise

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
	prognoositavuse ja tõhususe suurendamine, tugevdades poliitika koordineerimise ja mõjuanalüüsi suutlikkust valitsuse ja koordineerivate ministeeriumide tasandil ning tugevdades vahendeid avalike konsultatsioonide kvaliteedi tõstmiseks kõigil haldustasanditel;		süsteem
416	C14.R3 Personalijuhtimise tulemuslikkuse arendamine avalikus sektoris	M	Riigi (katse)konkursi järelanalüüs kahe avaliku teenistuse kategooria valimiseks keskvalitsuses
420	C14.R4 Õiglase ühtse palgasüsteemi väljatöötamine avalikus sektoris	M	Riigiteenistujate töötasusid käsitleva uue õigusraamistiku jõustumine
423	C14.R5 Kohtusüsteemi sõltumatuse tagamine, selle kvaliteedi ja tõhususe parandamine	M	„Õiguslaste õigusaktide“ jõustumine (kohtunike staatust käsitlevad seadused, kohtukorraldus, kõrgem kohtunike nõukogu)
429	C14.R6 Korruptsioonivastase võitluse tõhustamine	T	85 % riikliku korruptsioonivastase võitluse direktoraadi prokuröri ametikohtade täitumise määr
434	C14.R8 Riikliku hankesüsteemi	M	Riigihankestrategia jõustumine, sealhulgas

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
	reformimine		horisontaalsed meetmed riikliku taaste- ja vastupidavuskava rakendamise toetamiseks
441	C14.R9 Parandada menetlusraamistikku äriühingu üldjuhtimise põhimõtete rakendamiseks riigiettevõtetes	M	Seire tulemustabeli avaldamine, mis sisaldab finants- ja mittefinantseesmäärke ning tulemusnäitajaid kõigi riigi osalusega äriühingute kategooriate kohta (sealhulgas sellised olulised sektorid nagu transport, energeetika, kommunaalteenused)
		Osamakse summa	1003031904 EUROT ABI ÜLEMMÄÄR:

2.1.5. Viies osamakse (tagastamatu toetus):

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
123	C6.R3 Keskkonnahoidlik eelarvestamine	M	Keskkonnahoidliku eelarve planeerimise meetodika viimistlemine ja kohaldamine
452	C15.R1 Projekti „Haridus Rumeenia haridus“ rakendamise õigusaktide paketi väljatöötamine ja vastuvõtmine	M	Projekti „HaridusRumeenia“ rakendamist käsitleva õigusaktide paketi jõustumine
25	C2.I1 Riiklik metsastamise ja taasmetsastamise kampaania, sealhulgas linnametsad	T	Uued metsastatud või taasmetsastatud maa-alad
27	C2.I1 Riiklik metsastamise ja taasmetsastamise kampaania, sealhulgas linnametsad	T	Linnametsade uued alad on loodud
73	C4.I1 Raudteeinfrastruktuuri ajakohastamine ja uuendamine	M	Lepingute allkirjastamine 100 % ulatuses raudteeinfrastruktuuri moderniseerimise, uuendamise ja uuendamisega seotud tööde kohta
117	C6.R1 Elektrituru reform, söe asendamine energიაallikate	M	Taastuvate energiaallikate hinnavahelepingute allkirjastamine

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
	jaotuses ning taastuvelektri tootmisse tehtavate erainvesteeringute õigusliku ja reguleeriva raamistiku toetamine		
203	C8.R3 Eelarve kavandamise mehhanismi parandamine	M	Eelarveprojekt sisaldab tervishoiu ja hariduse valdkonna kulutuste analüüsi tulemusi.
216	C8.I1 Maksumaksjate nõuete täitmise hõlbustamine digiteenuste arendamise kaudu	M	Digiteenused ja kriitilise tähtsusega elektroonilised süsteemid toimivad
231	C8.I4 Elektroonilise tollisüsteemi rakendamine	M	Uute tolli IT-süsteemide lepingu sõlmimine
234	C8.I5 Eelarve kavandamise mehhanismi parandamine	M	IT-rakenduse BUDGET_NG ajakohastamine.
235	C8.I6 Majanduse modelleerimise vahend (pensionireformi võimaluste simulatsioonivahend), et parandada institutsioonilist suutlikkust pensionikulusid prognoosida	M	Toimiv majanduse modelleerimise vahend (Pension Reform Options Simulation Toolkit model)
236	C8.I6	T	Laiendada meeskonda 1-lt kaheksale eksperdile ning

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
	Majanduse modelleerimise vahend (pensionireformi võimaluste simulatsioonivahend), et parandada institutsioonilist suutlikkust pensionikulusid prognoosida		parandada keskmise pikkusega ja pikaajalise pensionireformi suutlikkust, pakkudes kaheksale inimesele koolitust pensionireformi variantide modelleerimise töövahendi mudeli kasutamiseks
239	C8.I9 Pensionitoimikute hindamise protsessi toetamine	M	Kõik pensionitoimikud on ümber arvutatud
359	C12.R3 Tervishoiu juhtimise ja tervishoiu inimressursside alase suutlikkuse suurendamine	M	Tervishoiuministri määruse jõustumine, millega luuakse tervishoiutöötajate ametialaste teenete ja tasustamise diferentseeritud tunnustamise raamistik
364	C12.R3 Tervishoiu juhtimise ja tervishoiu inimressursside alase suutlikkuse suurendamine	M	Tervishoiuministrium ja riikliku haigekassa (CNAS) ühiskorralduse jõustumine, mis käsitleb tervishoiuministrium ja riikliku tervisekindlustuskoja (CNAS) eelarvealdisse prioriseerimise mehhanismi
397	C13.I3 Koduabiliste töökaartide kasutuselevõtmine	M	Koduabiliste vautšerite kasutamiseks toimiva digiplatvormi kasutuselevõtmine
417	C14.R3	M	Vähemalt kahe riigiteenistuja

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
	Personalijuhtimise tulemuslikkuse arendamine avalikus sektoris		töölevõtmise konkursi läbimine aastas vähemalt kolme avaliku teenistuse kategooria/palgaastme jaoks
436	C14.R8 Riikliku hankesüsteemi reformimine	T	Erikoolitus riigihangete valdkonnas
437	C14.R8 Riikliku hankesüsteemi reformimine	M	Riigihangete elektrooniline süsteem (SEAP) on teiste andmebaasidega ühendatud ja koostalitlusvõimeline
442	C14.R9 Parandada menetlusraamistikku äriühingu üldjuhtimise põhimõtete rakendamiseks riigiettevõtetes	T	Juhatuse ajutiste/ajutiste ametisse nimetamise vähendamine 50 % võrra riigi osalusega äriühingute puhul kesktasandil
444	C14.R9 Parandada menetlusraamistikku äriühingu üldjuhtimise põhimõtete rakendamiseks riigiettevõtetes	T	Juhatuse ajutiste/ajutiste ametisse nimetamise vähendamine 10 % võrra riigi osalusega äriühingute puhul kohalikul tasandil
508	C16.R1 Õigusraamistiku loomine riigimaa kasutamiseks taastuvenergia investeeringute kiirendamiseks	M	Riigi domeeniameti (ADS) suutlikkuse suurendamine
519	C16.I5b	M	Tarnelepingute allkirjastamine

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
	SMART SA ajakohastamine		
353	C12.R1 Riiklike tervishoiufondide haldamise suutlikkuse suurendamine	Vahe- eesmärk	Sellise seadusandliku muudatuse jõustumine, mis on vajalik eelarvekulutuste läbivaatamise tulemuste lisamiseks eelarveprotsessi
459	C15.I2 412 täiendava teenuse loomine, varustamine ja kasutuselevõtmine ebasoodsas olukorras olevatele rühmadele	T	Loodud, varustatud ja toimivad lisateenused
60	C4.R1 Säästev transport, CO2-heite vähendamine ja liiklusohutus/ Maanteetranspordi CO2-heite vähendamine kooskõlas põhimõttega „saastaja maksab“	M	Selliste õigusaktide jõustumine, millega edendatakse keskkonnasõbralike sõidukite kasutamist ja sõidukite uuendamise programme kodumaiste kasutajate, eraettevõtete ja avaliku sektori asutuste poolt
392	C13.R5 Miinimumpalga kehtestamist tagama	M	Miinimumpalga kehtestamise uut süsteemi reguleeriva määruse jõustumine
360	C12.R3 Tervishoiu juhtimise ja tervishoiu inimressursside alase suutlikkuse suurendamine	T	Riiklike tervishoiutöötajate kahe uue oskuste arendamise keskuse ehitamine ja täielik varustamine
385	C13.R3	T	Täiustatud kava alusel toetuse

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
	Minimaalse kaasava tulu rakendamine		saamise tingimustele vastavate täiendavate pereliikmete arv
374	C12.I1 Haiglaeelse meditsiini infrastruktuuri arendamine	T	Ennetavate konsultatsioonide arvu suurenemine
375	C12.I2 Riikliku haiglataaristu arendamine	T	Riiklikud haiglad, kes kasutavad nakkusohu vähendamiseks seadmeid ja materjale
460	C15.I3 Väikelaste haridusteenuste spetsialistide täienduskoolituse raamprogrammi väljatöötamine	T	Koolitatud koolitajad õppekavades ja seirevaldkondades
479	C15.R5 Hariduse digitaliseerimise õigusraamistiku vastuvõtmine	M	Sellise seaduse jõustumine, millega kehtestatakse ülikoolieelse hariduse riiklik digioskuste võrdlusraamistik
491	C15.I11 Võimaluste pakkumine ülikoolieelsetele klassiruumidele ja koolilaboritele/õpikodadele	T	Ülikoolieelsed klassiruumid, mis on varustatud mööbliga
492	C15.I11 Võimaluste pakkumine ülikoolieelsetele klassiruumidele ja koolilaboritele/õpikodadele	T	<u>Laborid/kooliseminariruumid</u>
204	C8.R3	M	Selle seaduse jõustumine,

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
	Eelarve kavandamise mehhanismi parandamine		millega tehakse eelarvenõukogule ülesandeks kulude läbivaatamise korrapärane mõjuhindang ja rakendamisarunde koostamine
218	C8.I1 Maksumaksjate nõuete täitmise hõlbustamine digiteenuste arendamise kaudu	M	Veebiplatvorm olulise väärtusega (vastavalt vara liigile) kinnisvara ja mobiilse kinnisvara enampakkumiseks, mis on kasutusele võetud
466	C15.I4 Suure koolist väljalangemise riskiga haridusasutuste toetamine	T	Toetuskavaga hõlmatud haridusasutused (2. osa)
515	C16.I4 Toetusvautšerite kava taastuenergia kasutuselevõtu kiirendamiseks kodumajapidamistes	M	Projektikonkursside algatamine
		Osamakse summa	1351912566 EUROT ABI ÜLEMMÄÄR:

2.1.6. Kuues osamakse (tagastamatu toetus):

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
29	C2.I2 Metsa paljundusmaterjali kaasaegse tootmisvõimsuse arendamine	T	Uued ja renoveeritud puukoolid toimivad (loodud või taastatud)
482	C15.I9 Digitehnoloogia seadmete ja ressursside tagamine koolidele	T	Koolidel on uued tehnoloogilised ressursid IT- laborite varustamiseks
67	C4.R1 Säästev transport, CO2-heite vähendamine ja liiklusohutus/maanteeohutus	T	Paigaldatud ja funktsionaalsed seadmed kiiruse tagamise ja liiklusohutuse eeskirjade järgimise suurendamiseks
74	C4.I1 Raudteeinfrastruktuuri ajakohastamine ja uuendamine	T	Tööde lõpuleviimine vähemalt 50 % ulatuses kõigist raudteeinfrastruktuuri investeeringutest
154	C7.I1 Valitsuse pilvandmetöötluse taristu kasutuselevõtt	T	Valitsuse pilvandmetöötluse kaudu ühendatud avaliku sektori asutused
159	C7.I3 E-tervise ja telemeditsiinisüsteemi arendamine	M	Kasutusele võetud telemeditsiinisüsteem
167	C7.I5 Keskkonnavaldkonna	M	Suurem suutlikkus jälgida, kontrollida ja jälgida metsi

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
	digitaliseerimine		integreeritud IT-süsteemi kaudu
169	C7. I6 Digiüleminek tööhõives ja sotsiaalkaitstes	M	Veebipõhise süsteemi REGES kasutuselevõtmine
175	C7.I9 Valitsusväliste organisatsioonide sektori digiteerimine	T	Lõpule viidud projektid valitsusväliste organisatsioonide digiteerimiseks
182	C7.I14 Rumeenia ametiasutustele osutatavate internetiteenuse osutajate taristuteenuste vastupidavuse ja küberturvalisuse suurendamine	T	Keskused, mis võimaldavad kesksetele ja kohalikele avaliku huvi asutustele ja üksustele juurdepääsu internetiteenuse osutaja teenustele
209	C8.R5 Riikliku arengupanga asutamine ja töölerakendamine	M	Riikliku arengupanga töölerakendamine
217	C8.I1 Maksumaksjate nõuete täitmise hõlbustamine digiteenuste arendamise kaudu	T	Äriühingu tulumaksu maksjatele osutatavad internetiteenused
233	C8.I4 Elektroonilise tollisüsteemi rakendamine	T	Tollivormistuse protsent, teabevahetus ettevõtjate ja tolliasutuste vahel, teabevahetus liikmesriikide tolliasutuste vahel elektrooniliselt tehtud

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
238	C8.I8 Riikliku arengupanga töölärakendamine	M	Tarkvara (litsentsid) ja riistvara (sülearvutid) ostmise, IT-teenused töötajatele, riikliku arengupanga ja rahandusministeeriumi töötajate koolitamine
240	C8.I10 Tegevuse tõhusus ja täiustatud e-teenused pensionisüsteemi digitaliseerimise kaudu	M	Riikliku pensioniameti IT-süsteem toimib
299	C10.I1 Säästev linnaline liikumiskeskond	T	Väljaarendatud/laiendatud süsteemidega haldusüksused – intelligentsed transpordisüsteemid ja e-piletid/muud IKT-infrastruktuurid
365	C12.R3 Tervishoiu juhtimise ja tervishoiu inimressursside alase suutlikkuse suurendamine	M	Avaliku sektori vahendite kasutamist käsitleva läbipaistva a.ms.ro portaali kasutuselevõtmine
369	C12.I1 Haiglaeelse meditsiini infrastruktuuri arendamine	T	Äsja ehitatud/renoveeritud ja varustatud ambulatoorset ravi pakkuvad rajatised
376	C12.I2 Riikliku haiglataristu arendamine	T	Vastsündinute intensiivraviüksused, sealhulgas vastsündinute kiirabiautod (piirkondlike keskuste jaoks)

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
388	C13.R4 Töökaartide kasutuselevõtt ja koduabiliste töö ametlikuks muutmine	T	Toetusesaajad (värbavad koduabilised)
390	C13.R4 Töökaartide kasutuselevõtt ja koduabiliste töö ametlikuks muutmine	T	Koduabilised/teenuseosutajad, kes on varem olnud töötud või mitteaktiivsed, osutavad teenuseid töökaartide abil
394	C13.I1 Lahkumineku ohus olevatele lastele mõeldud päevakeskuste võrgustiku loomine	T	Päevakeskused laste perekonnast eraldamise vältimiseks
395	C13.I2 Puuetega inimeste sotsiaalse taristu taastamine, renoveerimine ja arendamine	T	Ajakohastatud kogukonnateenused puuetega inimestele
405	C14.R1 Otsustusprotsessi prognoositavuse ja tõhususe suurendamine, tugevdades poliitika koordineerimise ja mõjuanalüüsi suutlikkust valitsuse ja koordineerivate ministeeriumide tasandil ning tugevdades vahendeid avalike konsultatsioonide kvaliteedi tõstmiseks kõigil	M	Toimiv IT-platvorm avaliku halduse innovatsiooni jälgimiseks

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
	haldustasanditel;		
408	C14.R1 Otsustusprotsessi prognoositavuse ja tõhususe suurendamine, tugevdades poliitika koordineerimise ja mõjuanalüüsi suutlikkust valitsuse ja koordineerivate ministeeriumide tasandil ning tugevdades vahendeid avalike konsultatsioonide kvaliteedi tõstmiseks kõigil haldustasanditel;	T	25 % esitus- ja motivatsioonivahenditest vastavad valitsuse metoodika kohaselt kehtestatud kvaliteedikriteeriumidele (st neid hinnatakse suurepärasel või rahuldaval tasemel).
418	C14.R3 Personalijuhtimise tulemuslikkuse arendamine avalikus sektoris	M	Kahe personalijuhtimist käsitleva õigusakti jõustumine
431	C14.R7 Eetikaraamistikku käsitlevate õigusaktide hindamine ja ajakohastamine	M	Ausust käsitlevate konsolideeritud seaduste jõustumine
432	C14.R7 Eetikaraamistikku käsitlevate õigusaktide hindamine ja ajakohastamine	M	Valitsuse eetika- ja käitumisjuhendi heakskiidetud muudetud versioon lisaks olemasolevatele avaliku teenistuse ning täitemeetmete vastuvõtmise ja rakendamise juhendile

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
483	C15.I9 Digitehnoloogia seadmete ja ressursside tagamine koolidele	T	Tehnoloogiataristu ja - seadmetega koolid
125	C6.I1 Uued taastuvatest energiaallikatest elektri tootmise võimsused	T	Taastuvatest energiaallikatest (tuule- ja päikeseenergia) ülesseatud täiendav võimsus
467	C15.I4 Suure koolist väljalangemise riskiga haridusasutuste toetamine	T	Koolist väljalangemise programmi kuuluvad haridusasutused, kus on digiteeritud klassiruumid
486	C15.I10 Roheliste koolide võrgu arendamine ja roheliste minibusside ostmine	T	Ostetud ja kasutusel olevad elektrilised minibussid
495	C15.R7 Ülikoolieelse haridussüsteemi juhtimise reform ja juhtimise professionaalsemaks muutmine	M	Juhtimisreformi tegevuskava avaldamine ja rakendamine, sealhulgas juhtide ja inspektorite koolitus- ja juhendamisprogramm
509	C16.R1 Õigusraamistiku loomine riigimaa kasutamiseks taastuenergia investeeringute kiirendamiseks	M	Õigusraamistiku jõustumine
510	C16.R1	M	Riigi omandis oleva maa ühtse

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
	Õigusraamistiku loomine riigimaa kasutamiseks taastuenergia investeeringute kiirendamiseks		riikliku registri loomine
512	C16.I1 Koolitus rohelise energia alaste oskuste omandamiseks	T	Heakskiidetud kutsestandardid taastuenergia tootmise valdkonnas
521	C16.I5c Sidevõrgu optimeerimine ja andmekeskuse loomine – Teletrans SA	M	Tarnelepingute allkirjastamine
208	C8.R4 Maksuraamistiku läbivaatamine	M	Maksuseadustiku (seadus nr.227/2015) muudatuste jõustumine, millega järk-järgult vähendatakse ehitussektori töötajate maksusoodustusi
438	C14.R8 Riikliku hankesüsteemi reformimine	M	Toimiv e-riigihangete süsteem
484	C15.I9 Digitehnoloogia seadmete ja ressursside tagamine koolidele	T	Kesk- ja keskkoolidele ostetud arukad laborid
118	C6.R1 Elektrituru reform, söe asendamine energiaallikate jaotuses ning taastuvelektri	M	Taastuvate energiaallikate hinnavahelepingute allkirjastamine

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
	tootmisse tehtavate erainvesteeringute õigusliku ja reguleeriva raamistiku toetamine		
156	C7.I2 Pilvandmetöötluse arendamine ja ränne	T	Riiklikud digitaalteenuste rakendused, mis on üle viidud teenusena taristusse – IaaS/platvorm teenusena – PaaS/
160	C7.I3 E-tervise ja telemeditsiinisüsteemi arendamine	M	Uus tervisekindlustuse IT- platvorm toimib
161	C7.I3 E-tervise ja telemeditsiinisüsteemi arendamine	T	200 riikliku tervishoiuasutuse digiteerimine
176	C7.I9 Valitsusväliste organisatsioonide sektori digiteerimine	M	Valitsusväliste organisatsioonide digiülemineku ressursikeskus
361	C12.R3 Tervishoiu juhtimise ja tervishoiu inimressursside alase suutlikkuse suurendamine	T	Tervishoiuteenuste juhtimise alasel koolitusel osalenud isikud
362	C12.R3 Tervishoiu juhtimise ja tervishoiu inimressursside alase suutlikkuse	T	Tervishoiuasutuste personalijuhtimist käsitlevatel koolitustel osalenud isikud

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
	suurendamine		
363	C12.R3 Tervishoiu juhtimise ja tervishoiu inimressursside alase suutlikkuse suurendamine	T	Eetikaalastes koolitusprogrammides osalenud tervishoiutöötajad
370	C12.I1 Haiglaeelse meditsiini infrastruktuuri arendamine	T	Uued/renoveeritud ja varustatud integreeritud kogukonnakeskused, sealhulgas asjakohase personaliga
371	C12.I1 Haiglaeelse meditsiini infrastruktuuri arendamine	T	Alateenindatud kogukondadel, sealhulgas romadel, on juurdepääs kogukonna tervishoiuteenustele
373	C12.I1 Haiglaeelse meditsiini infrastruktuuri arendamine	T	Esmatasandi arstiabi kättesaadavuse parandamine
386	C13.R3 Minimaalse kaasava tulu rakendamine	T	Miinimumsissetuleku saaja saab vähemalt ühe aktiveerimismeetme
403	C14.R1 Otsustusprotsessi prognoositavuse ja tõhususe suurendamine, tugevdades poliitika koordineerimise ja mõjuanalüüsi suutlikkust valitsuse ja koordineerivate ministeeriumide tasandil ning	T	Vähemalt kolm ministeeriumi kavandasid ja rakendasid iga programmi kohta eelarvet

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
	tugevdades vahendeid avalike konsultatsioonide kvaliteedi tõstmiseks kõigil haldustasanditel;		
517	C16.I5a Päikesepaneelide ja elektrisalvestusrajatiste paigaldamine Transelectrica elektriijaamadesse	M	Lepingute allakirjutamine
520	C16.I5b SMART SA ajakohastamine	T	Põhivõrguettevõtja võrgu sekkumise keskmine pikkus
		Osamakse summa	1809818435 EURO ABI ÜLEMMÄÄR:

2.1.7. Seitsmes osamakse (tagastamatu toetus):

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
162	C7.I3 E-tervise ja telemeditsiinisüsteemi arendamine	T	Uue eraelu puutumatust käsitleva mõjuhinnangu platvormiga ühendatud tervishoiuteenuste osutajad
179	C7.I12 Riikliku julgeoleku seisukohast kriitilise tähtsusega info- ja kommunikatsioonitehnoloogia taristu küberturvalisuse kaitse	T	Turvalise IT- ja arvutitaristuga üksused

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
	tagamine nii avaliku kui ka erasektori IT-taristu puhul, kasutades arukaid tehnoloogiaid		
415	C14.R2 Koordineerimise tugevdamine valitsuse keskpunktis integreeritud ja sidusa lähenemisviisi abil kliimamuutustele ja säästva arengu algatustele	T	Riigiametnikud, kes on kvalifitseeritud „kestliku arengu ekspertideks“ kes- ja kohaliku tasandi avalik-õiguslikes asutustes
446	C14.I2 Korruptsioonivastaseks võitluseks ning kuritegevusest saadud tulu ja kahju tagasinõudmiseks vajaliku logistilise (muu kui IT) taristu arendamine, sealhulgas koolitus nendes valdkondades;	T	Kasutusele võetud laod arestitud vara ladustamiseks
472	C15.I6 Kümne piirkondliku konsortsiumi arendamine ning kümne kutseõppelinnaku arendamine ja varustamine	T	10 uut integreeritud kutselinnakut
475	C15.I7 Põllumajanduskõrgkoolide muutmine kutseliseks muutmise keskusteks	T	Toetuste kaudu toetatakse 57 põllumajanduskooli
476	C15.I7	T	Põllumajanduslikes

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
	Põllumajanduskõrgkoolide muutmine kutseliseks muutmise keskusteks		keskkoolides registreeritud õpilaste arv
480	C15.I8 Õpetajate täiendõppe programm	T	Õpetajad, kes on koolitatud veebipõhiseks õpetamiseks, parandades digipedagoogika erioskusi
481	C15.I8 Õpetajate täiendõppe programm	T	Õpetajad avaldavad avatud õppematerjale tavade vahetamise platvormil
61	C4.R1 Säästev transport, CO2-heite vähendamine ja liiklusohutus/ Maanteedtranspordi CO2-heite vähendamine kooskõlas põhimõttega „saastaja maksab“	T	Avaliku sektori asutuste hangitud uued keskkonnahoidlikud sõidukid, mis ületavad vähemalt 3 % keskkonnasõbralike sõidukite direktiivis sätestatud künniseid
70	C4.R1 Säästev transport, CO2-heite vähendamine ja liiklusohutus/ Raudteetaristu arendamine ja raudteeliikluse korraldamine	M	Euroopa raudteeliikluse juhtimissüsteemi (ERTMS) riikliku tegevuskava avaldamine ja rakendamine
119	C6.R1 Elektrituru reform, söe asendamine energiaallikate jaotuses ning taastuvelektri tootmisse tehtavate erainvesteeringute õigusliku ja	T	Pruunsöel põhineva elektrienergia tootmisvõimsuse kasutuselt kõrvaldamine

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
	reguleeriva raamistiku toetamine		
155	C7.I1 Valitsuse pilvandmetöötluse taristu kasutuselevõtt	T	III ja IV tasandi andmekeskused, mis on kavandatud pilveteenuste jaoks, taristu ja tehnoloogia
164	C7.I4 Kohtusüsteemi digitaliseerimine	M	ECRIS V (juhtumite elektrooniline register ja infosüsteem) kasutuselevõtmine on lõpule viidud
170	C7.I6 Digiüleminek tööhõives ja sotsiaalkaitstes	T	Digiteenuste rakendamine tööhõive ja sotsiaalkaitse valdkonnas
177	C7.I10 Digiüleminek avaliku teenistuse juhtimises	M	Luuakse ja võetakse kasutusele interaktiivsed ja koostööplatvormid standarditud personalijuhtimiseks haldusasutustes.
178	C7.I11 Sellise kava rakendamine, millega toetatakse kommunikatsiooniteenuste kasutamist toetusesaajatele mõeldud eri liiki vahendite kaudu, keskendudes valgetele piirkondadele	T	Väga kiire internetiühendusega valgetes piirkondades asuvad külad
180	C7.I12 Riikliku julgeoleku seisukohast kriitilise tähtsusega info- ja	M	Riikliku küberturbekeskuse tugevdamine

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
	kommunikatsioonitehnoloogia taristu küberturvalisuse kaitse tagamine nii avaliku kui ka erasektori IT-taristu puhul, kasutades arukaid tehnoloogiaid		
186	C7.I17 Raamatukogude digioskuste keskusteks saamise rahastamiskavad	T	Digikeskustesse ümberehitatud raamatukogud
196	C8.R1 Riikliku maksuhalduse ameti (ANAF) reformimine digitaliseerimise kaudu	T	Suurendada maksuhalduri kogutud tulude osakaalu vähemalt 2,5 protsendipunkti võrra SKPst
198	C8.R2 Tollisüsteemi ajakohastamine ja elektroonilise tolli rakendamine	M	Kehtiva õigusraamistiku muudatuste jõustumine, et parandada tolliameti toimimist
223	C8.I2 Maksu- ja maksuhaldusprotsesside parandamine, sealhulgas integreeritud riskijuhtimise rakendamise kaudu	T	Maksuameti tehtud auditite koguarvu kohta teatatud dokumentide auditite osakaal – 60 %
224	C8.I2 Maksu- ja maksuhaldusprotsesside parandamine, sealhulgas integreeritud riskijuhtimise	T	Suurendada auditite arvu 10 % võrra

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
	rakendamise kaudu		
225	C8.I2 Maksu- ja maksuhaldusprotsesside parandamine, sealhulgas integreeritud riskijuhtimise rakendamise kaudu	M	Täielikult toimiv elektrooniline riskiregister
226	C8.I2 Maksu- ja maksuhaldusprotsesside parandamine, sealhulgas integreeritud riskijuhtimise rakendamise kaudu	M	Suurandmete/analüüsi platvormi loomine ja toimimine
232	C8.I4 Elektroonilise tollisüsteemi rakendamine	T	Tolli IT-süsteemid on kasutusele võetud
237	C8.I7 Tehniline tugi maksustamisraamistiku läbivaatamiseks	M	IT-süsteem, mis võimaldab rakendada kinnisvara automaatse hindamise mudelit.
372	C12.I1 Haiglaeelse meditsiini infrastruktuuri arendamine	T	<u>Pereplaneerimise bürood on varustatud</u> või varustatud ja renoveeritud
396	C13.I2 Puuetega inimeste sotsiaalse taristu taastamine, renoveerimine ja arendamine	T	Uued kogukonnateenused puuetega inimestele

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
406	C14.R1 Otsustusprotsessi prognoositavuse ja tõhususe suurendamine, tugevdades poliitika koordineerimise ja mõjuanalüüsi suutlikkust valitsuse ja koordineerivate ministeeriumide tasandil ning tugevdades vahendeid avalike konsultatsioonide kvaliteedi tõstmiseks kõigil haldustasanditel;	T	800 kodanikuühiskonna organisatsioonide esindajat koolitati haldussuutlikkuse suurendamiseks ja oma struktuuride digiteerimiseks
419	C14.R3. Personalijuhtimise tulemuslikkuse arendamine avalikus sektoris	M	Keskse avaliku halduse pädevusraamistikud toimivad
425	C14.R5. Kohtusüsteemi sõltumatuse tagamine, selle kvaliteedi ja tõhususe parandamine	T	Kohtusüsteemi kvaliteedi ja tõhususe parandamiseks korraldatud koolitustel osales vähemalt 6000 kohtutöötajat (nt kohtunikud, prokurörid ja kohtuametnikud).
427	C14.R6. Korruptsioonivastase võitluse tõhustamine	T	Arestitud vara haldamise riikliku büroo hallatava arestitud vara väärtuse suurenemine
428	C14.R6. Korruptsioonivastase võitluse tõhustamine	T	Vähemalt 70 % uues korruptsioonivastases strateegias ette nähtud meetmete lõpuleviimine

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
435	C14.R8. Riikliku hankesüsteemi reformimine	T	Toimivad tsentraliseeritud hankeasutused kohalikele omavalitsustele
454	C15.2. Ühtne, kaasav ja kvaliteetne väikelaste haridussüsteem	T	0–3-aastaste alusharidusteenustes osalemise määr
455	C15.R2. Ühtne, kaasav ja kvaliteetne väikelaste haridussüsteem	T	3–6-aastaste alusharidusteenustes osalemise määr
457	C15.I1. 110 lastesõime ehitamine, varustamine ja kasutuselevõtmine	T	Uued, varustatud ja kasutusele võetud lastesõimed
461	C15.I3. Alusharidusteenuste valdkonna spetsialistide täienduskoolituse raamprogrammi väljatöötamine	T	Koolitatud töötajad, kes töötavad standard- ja täiendavates alusharidusteenustes, seades esikohale äsja loodud teenistuste töötajad;
487	C15.I10. Roheliste koolide võrgu arendamine ja roheliste minibusside ostmine	T	Ülikoolieelne koolipiirkond on taastatud, et saada rohelisteks koolideks
488	C15.I10. Roheliste koolide võrgu arendamine ja roheliste minibusside ostmine	T	Ehitatud ja toimiv uus roheliste koolide ala
226a	C8.I2	M	Maksuhaldussüsteemide

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
	Maksu- ja maksuhaldusprotsesside parandamine, sealhulgas integreeritud riskijuhtimise rakendamise kaudu		kasutuselevõtmine
511	C16.R1 Õigusraamistiku loomine riigimaa kasutamiseks taastuenergia investeeringute kiirendamiseks	M	Kontsessioonilepingute allkirjastamine eelisarendusaladel
516	C16.I4 Toetusvautšerite kava taastuenergia kasutuselevõtu kiirendamiseks kodumajapidamistes	T	Kodumajapidamiste ülesseatud tootmisvõimsus taastuvatest päikeseenergiaallikatest
		Osamakse summa	1548157938 EURO ABI ÜLEMMÄÄR:

2.1.8. Kaheksas osamakse (tagastamatu toetus):

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/si ht	Nimetus
63	C4.R1 Säästev transport, CO2-heite vähendamine ja liiklusohutus/ Maanteedtranspordi CO2-heite vähendamine kooskõlas põhimõttega „saastaja maksab“	T	Heiteta sõidukite arvu suurendamine
68	C4.R1 Säästev transport, CO2-heite vähendamine ja liiklusohutus/ Liiklusohutus	T	Liiklusõnnetuste ohvrite (raskelt vigastatud ja surnud) arvu vähendamine 25 % võrreldes 2019. aasta lähtetasemega
181	C7.II3 Turvasüsteemide arendamine valitsemissektori spektri kaitseks	T	Riiklikul tasandil kasutusele võetud vastuvõtukohad
292	C10.R1 Säästva linnalise liikumiskeskonna raamistiku loomine	T	Linnaomavalitsustes liiklusõnnetuste tagajärjel hukkunute või raskelt vigastatute arvu vähenemine 25 % võrreldes võrdlusaastaga 2019
391	C13.R4 Töökaartide kasutuselevõtt ja koduabiliste töö ametlikuks muutmine	T	Koduabilised/teenuseosutajad, kes on varem olnud töötud või mitteaktiivsed, osutavad teenuseid töökaartide abil
409	C14.R1 Otsustusprotsessi prognoositavuse ja tõhususe suurendamine, tugevdades	T	Vähemalt 50 % kavandatud seadusandlikest algatustest, mis sisalduvad valitsuse iga-aastases töökavas, mis kiideti heaks

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/si ht	Nimetus
	poliitika koordineerimise ja mõjuanalüüsi suutlikkust valitsuse ja koordineerivate ministeeriumide tasandil ning tugevdades vahendeid avalike konsultatsioonide kvaliteedi tõstmiseks kõigil haldustasanditel;		kindlaksmääratud tähtaja jooksul
414	C14.R2 Koordineerimise tugevdamine valitsuse keskpunktis integreeritud ja sidusa lähenemisviisi abil kliimamuutustele ja säästva arengu algatustele	T	90 % institutsioonidevahelise kliimamuutuste komitee poolt 2025. aastaks seatud prioriteetide saavutamine
447	C14.I3 Kohalike omavalitsuste ja kodanikuühiskonna vaheliste kohalike partnerlusstruktuuride loomine	T	Partnerlus kohalike haldusasutuste ning loodud ja toimivate valitsusväliste organisatsioonide vahel
448	C14.I4 Suurendada kodanikuühiskonna organisatsioonide suutlikkust edendada kodanikuaktiivsust, osaleda professionaalselt riiklikus taaste- ja vastupidavuskavas käsitletud sotsiaalõigusi käsitleva avaliku poliitika kavandamises ja	T	Toimivad funktsionaalsed koostööpõhised valitsusvälised sektorialgatused

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/si ht	Nimetus
	rakendamises ning jälgida sellega seotud reforme		
473	C15.I6 Kümne piirkondliku konsortsiumi arendamine ning kümne kutseõppelinnaku arendamine ja varustamine	T	Integreeritud, lõpetatud ja toimivad duaalse hariduse konsortsiumid, mis on seotud asjaomase piirkonna ettevõtjate vajadustega
26	C2.I1 Riiklik metsastamise ja taasmetsastamise kampaania, sealhulgas linnametsad	T	Uued metsastatud või taasmetsastatud maa-alad
28	C2.I1 Riiklik metsastamise ja taasmetsastamise kampaania, sealhulgas linnametsad	T	Linnametsade uued alad on loodud
62	C4.R1 Säästev transport, CO2-heite vähendamine ja liiklusohutus/ Maanteetranspordi CO2-heite vähendamine kooskõlas põhimõttega „saastaja maksab“	T	Lammutatud saastavad mootorsõidukid (EURO 3 või alla selle)
64	C4.R1 Säästev transport, CO2-heite vähendamine ja liiklusohutus/ Maanteetranspordi CO2-heite vähendamine kooskõlas põhimõttega „saastaja maksab“	T	Riigi tasandil paigaldatud laadimispunktid
75	C4.I1	T	Uue/ajakohastatud kasutatava

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/si ht	Nimetus
	Raudteeinfrastruktuuri ajakohastamine ja uuendamine		raudteetaristu kilomeetrid
77	C4.I2 Raudteeveerem	T	Kasutusel olev uus elektriline veerem
120	C6.R1 Elektrituru reform, söe asendamine energiaallikate jaotuses ning taastuvelektri tootmisse tehtavate erainvesteeringute õigusliku ja reguleeriva raamistiku toetamine	T	Täiendav tellitud taastuvenergia võimsus
157	C7.I2 Pilvandmetöötluse arendamine ja ränne	T	Riiklikud digiteenuste rakendused, mis on üle viidud teenusena taristusse – IaaS/platvorm teenusena – PaaS
165	C7.I4 Kohtusüsteemi digitaliseerimine	M	Õigusemõistmise valdkonna kesksed avaliku sektori asutused digiteeritud
166	C7.I4 Kohtusüsteemi digitaliseerimine	M	Andmekeskus toimib
168	C7.I5 Keskkonnavaldkonna digitaliseerimine	T	Digiteeritud avalikud keskkonnateenused
171	C7.I6 Digiüleminek tööhõives ja	T	Digioskuste alastel koolitustel osalevate töötajate arv

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/si ht	Nimetus
	sotsiaalkaitstes		
174	C7. I8 Kvalifitseeritud elektrooniline isikutunnistus ja digiallkiri	T	Kodanikud, kellele antakse välja e- ID-kaart
183	C7.I15 Uute küberturbeoskuste loomine ühiskonna ja majanduse jaoks	T	Küberjulgeolekualasel koolitusel osalevad koolitajad
184	C7.I15 Uute küberturbeoskuste loomine ühiskonna ja majanduse jaoks	T	Üksused, kes saavad küberturvalisuse küpsuse suurendamiseks valitsuse töövahendeid ja teenuseid
185	C7.I16 Riigiteenistujatele mõeldud kõrgema taseme digioskuste koolitusprogramm	T	Digitaalselt koolitatud riigiteenistujad
187	C7.I17 Raamatukogude digioskuste keskusteks saamise rahastamiskavad	T	Kodanikud, kes on saanud koolitust digipädevuste arendamiseks
197	C8.R1 Riikliku maksuhalduse ameti (ANAF) reformimine digitaliseerimise kaudu	T	Käibemaksu alalaekumise vähendamine 5 protsendipunkti võrra
210	C8.R5 Riikliku arengupanga asutamine ja töölerakendamine	M	Euroopa Komisjoni teavitamine riikliku arengupanga samba hindamise lõpuleviimisest ELi

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/si ht	Nimetus
			vahendite rakendamiseks
290	C10.R1 Säästva linnalise liikumiskeskonna raamistiku loomine	M	Kõigi ühistransporditeenuste lepingute allkirjastamine, mis aeguvad ajavahemikul 2021– 2026 40 maakonna kohta
291	C10.R1 Säästva linnalise liikumiskeskonna raamistiku loomine	T	Õhusaasteainete heitkoguste vähendamine
293	C.10.R1 Säästva linnalise liikumiskeskonna raamistiku loomine	T	Kohalikku ühistransporti kasutavate reisijate aastane kogumaht suurenes 2026. aastal 2019. aastaga võrreldes 20 %
296	C10.I1 Säästev linnaline liikumiskeskond	T	Täiendavad heiteta sõidukid (bussid, trollibussid, mis kasutavad heiteta mootorit või akut, trammid ja minibussid) (sõidukite arv)
297	C10.I1 Säästev linnaline liikumiskeskond	T	Heiteta sõidukeid (bussid, trollibussid, heiteta mootorit või akut kasutavad trollibussid, trammid) kasutavate kohalike ühistransporditeenustega seotud reiside osakaalu suurenemine halduslikes territoriaalüksustes võrreldes 2019. aastaga
300	C10.I1 Säästev linnaline	T	Väljaarendatud/laiendatud süsteemidega haldusüksused –

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/si ht	Nimetus
	liikumiskeskond		intelligentsed transpordisüsteemid ja e-piletid/muud IKT- infrastruktuurid
303	C10.I1 Säästev linnaline liikumiskeskond	T	Elektrisõidukite laadimispunktide täiendav arv
354	C12.R1 Riiklike tervishoiufondide haldamise suutlikkuse suurendamine	T	Tervishoiuteenuste kättesaadavuse parandamine, vähendades rahuldamata ravivajadustest teatanud isikute osakaalu
377	C12.I2 Riikliku haiglataristu arendamine	T	Uute tervishoiuüksuste/haiglate ehitamine ja/või varustamine
379	C13.R1 Uue õigusraamistiku loomine, et pakkuda sobivaid lahendusi, et toetada vaesuses elavaid perekondi koos ülalpeetavate lastega, et neid saaks perekonnas hoida	T	Perekonnast eraldatud ja sotsiaalkaitseüsteemi kuuluvate laste arvu vähendamine
382	C13.R2 Puuetega täiskasvanute kaitseüsteemi reform	T	Institutsionaliseeritud puuetega inimesed, kes saavad personaalset toetust oma „sõltumatu eluviisi“ deinstitutsionaliseerimiseks ja rakendamiseks
383	C13.R2	T	Institutsionaliseeritud puuetega

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/si ht	Nimetus
	Puuetega täiskasvanute kaitsesüsteemi reform		inimeste koguarvu vähenemine (võrreldes 31.12.2020 andmetega)
389	C13.R4 Töökaartide kasutuselevõtt ja koduabiliste töö ametlikuks muutmine	T	Toetusesaajad (värbavad koduabilised)
407	C14.R1 Otsustusprotsessi prognoositavuse ja tõhususe suurendamine, tugevdades poliitika koordineerimise ja mõjuanalüüsi suutlikkust valitsuse ja koordineerivate ministeeriumide tasandil ning tugevdades vahendeid avalike konsultatsioonide kvaliteedi tõstmiseks kõigil haldustasanditel;	T	Avaliku konsultatsiooni ja huvitatud sidusrühmade kaasamise protsess paranes, suurendades 20 % võrra selliste seadusandlike aktide eelnõude arvu, mille suhtes kohaldatakse avalikku konsultatsiooni ja sidusrühmade kaasamist kesktasandil
443	C14.R9 Parandada menetlusraamistikku äriühingu üldjuhtimise põhimõtete rakendamiseks riigiettevõtetes	T	Energeetika ja transpordi valdkonnas noteeritud/renditud/ümberkorralda tud riigi omandis olevad kesksed äriühingud
445	C14.I1 Kohtusüsteemi infrastruktuuri optimeerimine, et tagada õiguskaitse kättesaadavus ja teenuste kvaliteet	T	Roheliste standardite kohaselt ehitatud kohturuumid

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/si ht	Nimetus
468	C15.I4 Suure koolist väljalangemise riskiga haridusasutuste toetamine	T	Suure koolist väljalangemise riskiga koolide arvu vähendamine
471	C15.R4 Tehnilise kõrghariduse jaoks täieliku erialase karjääri loomine	T	Kutsealasele marsruudile registreerunud üliõpilaste osakaal keskharidust omandavate üliõpilaste hulgas
474	C15.I6 Kümne piirkondliku konsortsiumi arendamine ning kümne kutseõppelinnaku arendamine ja varustamine	T	Üliõpilased, kes on registreerunud kogu kahesuunalisel marsruudil
493	C15.I12 Toetus maapiirkondade koolide konsortsiumidele	T	Maapiirkondade koolide konsortsiumide ehitustööde ja rahastamise lõpuleviimine
173	C7.I8 Kvalifitseeritud elektrooniline isikutunnistus ja digiallkiri	T	Kodanikud, kellele antakse välja e-ID-kaart
513	C16.I1 Koolitus rohelise energia alaste oskuste omandamiseks	T	Vähemalt 4000 töötajat ja töötajat, kes on läbinud koolituskursused taastuvenergia tootmise valdkonnas
514	C16.I3 Üldkasutatavate hoonete energiatõhususe suurendamine	T	Üldkasutatavate hoonete täielik energiatõhusaks renoveerimine
518	C16.5a Päikesepaneelide ja elektrisalvestusrajatiste	T	Aastase elektritarbimise vähendamine

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/si ht	Nimetus
	paigaldamine Transelectrica elektrialajaamadesse		
522	C16.I5c Sidevõrgu optimeerimine ja andmekeskuse loomine – Teletrans SA	T	Andmekeskuse valmimine
		Osamakse summa	1809818435 EURO ABI ÜLEMMÄÄR:

2.2. Laen

Artikli 3 lõikes 2 osutatud osamaksed korraldatakse järgmiselt.

2.2.1. Esimene sisseseade (laenutoetus):

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
78	C4.R2 Tulemuspõhine kvaliteedijuhtimine transpordis – institutsioonilise suutlikkuse ja äriühingu üldjuhtimise parandamine	M	Seaduse nr 50/2021 (millega kiidetakse heaks erakorraline määrus nr 55/2016 Rumeenia riikliku maanteede ja maanteede ettevõtte ümberkorraldamise kohta – S.A. (C.N.A.I.R.) ja National Road Investment Company – S.A. (C.N.I.R.) asutamise kohta) jõustumine
1	C1.R1 Vee- ja reoveesektori säästva majandamise õigusraamistiku tugevdamine ning üldsuse juurdepääsu kiirendamine kvaliteetsetele teenustele Euroopa direktiivide alusel	M	Veevarustus- ja kanalisatsiooniseaduse nr 241/2006 muudatuste jõustumine
247	C9.I2.1 Erasektori rahastamisvahendid – portfelli tagatis vastupanuvõime tagamiseks	M	Euroopa Komisjoni ja Rumeenia valitsuse vahelise rahalist toetust käsitleva lepingu allkirjastamine
250	C9.I2.2 Erasektori rahastamisvahendid – kliimameetmete portfelli tagatis	M	Euroopa Komisjoni ja Rumeenia valitsuse vahelise rahalist toetust käsitleva lepingu allkirjastamine
253	C9.I2.3	M	Euroopa Investeerimisfondi ja

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
	Erasektori rahastamisvahendid – taastamise riskikapitalifond		Rumeenia valitsuse vahelise taaste riskikapitalifondi (edaspidi „fond“) loomise rahastamislepingu allkirjastamine ja fondi investeeringupoliitika vastuvõtmine
259	C9.I2.5 Erasektori rahastamisvahendid – investeeringud energiatõhususse elamu- ja hoonesektoris	M	Euroopa Komisjoni ja Rumeenia valitsuse vahelise rahalist toetust käsitleva lepingu allkirjastamine
270	C9.R2 Ühtlustada teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni juhtimist	M	Poliitika toetusvahendi reformi rakendamise üksus on loodud ja toimib
		Osamakse summa	907669494 EUROT ABI ÜLEMMÄÄR:

2.2.2. Teine sissemakse (laenutoetus):

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
2	C1.R1 Vee- ja reoveesektori säästva majandamise õigusraamistiku tugevdamine ning inimeste juurdepääsu kiirendamine kvaliteetsetele teenustele Euroopa direktiivide alusel	M	Riikliku programmi „Esimene veega ühendamine ja sanitaartingimused“ heakskiitmise seaduse jõustumine

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
95	C5.I1 Renoveerimislaine fondi loomine olemasolevate hoonete täiustamiseks tehtavate tööde rahastamiseks	M	Millega kehtestatakse riiklik toetuskava mitmepereelamute energiatõhusaks renoveerimiseks ja integreeritud renoveerimiseks (seismne konsolideerimine ja energiatõhusus)
96	C5.I1 Renoveerimislaine fondi loomine olemasolevate hoonete täiustamiseks tehtavate tööde rahastamiseks	M	Millega luuakse riiklik toetuskava üldkasutatavate hoonete energiatõhusaks renoveerimiseks ja integreeritud renoveerimiseks (seismne konsolideerimine ja energiatõhusus)
189	C7.I19 Ettevõtete töötajate täiendus- ja täiendõppe kavad	M	Digioskuste toetamise projektikonkursi käivitamine
256	C9.I2.4 Erasektori rahastamisvahendid – digitaliseerimise, kliimameetmete ja muude huvipakkuvate valdkondade fond	M	Rahastamisvahendi (edaspidi „fond“) loomine ja fondi investeeringupoliitika vastuvõtmine
262	C9.I3.1 Erasektori abikavad – VKEde digitaliseerimise abikava	M	Süsteemi haldaja valimine
326	C11.R1 Sihtkohtade haldamise	M	Kaardistatud on kõik Rumeenia piirkondlike sihtkohtade

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
	organisatsioonide töölerakendamine		korraldusorganisatsioonide jaoks optimaalsed sihtpiirkonnad
327	C11.R1 Sihtkohtade haldamise organisatsioonide töölerakendamine	M	Tegevuskava kultuuripärandi kasutamiseks Rumeenia turismisektori konkurentsivõime suurendamiseks
331	C11.I1 12 turismi-/kultuurimarsruutide edendamine	T	Kultuurimarsruutidesse lisatavad kultuuriväärtuslikud objektid
338	C11.R2 Jalgrattateede kasutuselevõtu raamistik riiklikul tasandil	M	Jalgrattaturismi reguleeriva raamistiku jõustumine
30	C2.R2 Looduskaitsealade haldamise süsteemi reform Euroopa bioloogilise mitmekesisuse strateegia ühtse ja tõhusa rakendamise kaudu	M	Sellise õigusakti jõustumine, millega luuakse institutsioonidevaheline komitee, et analüüsida bioloogilist mitmekesisust mõjutavate sektorite suhtes kohaldatavat õigusraamistikku
97	C5.I1 Renoveerimislaine fondi loomine olemasolevate hoonete täiustamiseks tehtavate tööde	M	Projektikonkursid elamute energiatõhusaks renoveerimiseks ja integreeritud renoveerimiseks (seismne

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
	rahastamiseks		konsolideerimine ja (energiatõhusus)
98	C5.I1 Renoveerimislaine fondi loomine olemasolevate hoonete täiustamiseks tehtavate tööde rahastamiseks	M	Projektikonkurss energiatõhusaks renoveerimiseks ja integreeritud renoveerimiseks (seismne konsolideerimine ja energiatõhusus) (avalikud hooned)
129	C6.I2 Taastuvatest energiaallikatest toodetud gaaside jaotustaristu (kasutades üleminekumeetmena maagaasi koos saastevaba vesinikuga) ning saastevaba vesiniku tootmisvõimsus ja/või selle kasutamine elektri salvestamiseks	M	Lepingute allkirjastamine vähemalt 100 MW uute elektrolüüsiseadmete ehitamiseks
133	C6.I3 Paindliku ja suure tõhususega gaasiküttel soojuse ja elektri koostootmise arendamine kaugküttes, et saavutada CO2- heite ulatuslik vähendamine	M	Lepingute allkirjastamine suure tõhususega gaasi koostootmise ja kaugkütte projektide jaoks
140	C6.I5 Energiatõhususe tagamine tööstussektoris	M	Sektori energiatõhususse tehtavate investeeringute pakkumismenetluse avamine

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
266	C9.I4 Piiriülesed ja mitut riiki hõlmavad projektid – väikese võimsusega protsessorid ja pooljuhtkiibid	M	Valitsuse otsuse jõustumine, millega eraldatakse 500 miljonit eurot, et toetada riikliku suutlikkuse suurendamist kuni esimese tööstusarenguni ja osalemist mitut riiki hõlmavas projektis
307	C10.R2 Linnade kestliku ümberkujundamise poliitikaraamistiku loomine – Rumeenia linnapoliitika	M	Suurlinnapiirkondade seaduse jõustumine
312	C10.R4 Eluaseme kvaliteedi parandamine	M	Õigusakti jõustumine, et rakendada riiklikku eluasemestrategie ja väga halbade elamistingimuste vähendamise tegevuskava
339	C11.R2 Jalgrattateede kasutuselevõtu raamistik riiklikul tasandil	M	Riiklik koordinatsioonikeskus Velo Routes on loodud ja toimib
398	C13.R6 Sotsiaalmajandust käsitlevate õigusaktide täiustamine	M	Sotsiaalmajandust käsitleva seaduse nr 219/2015 ja selle rakenduseeskirjade muudatuse jõustumine
500	C15.I16. Ülikoolide digiteerimine ja ettevalmistus tulevasteks	M	Ülikoolide uuenduslike tehnoloogiakeskuste toetuslepingute allkirjastamine

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
	digitaalseteks kutsealadeks		
		Osamakse summa	1080198230 EURO ABI ÜLEMMÄÄR:

2.2.3. Kolmas osamakse (laenutoetus):

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
43	C3.R1 Jäätmekäitluse juhtimise parandamine, et kiirendada üleminekut ringmajandusele	M	Riikliku ringmajanduse strateegia vastuvõtmine
46	C3.R1 Jäätmekäitluse juhtimise parandamine, et kiirendada üleminekut ringmajandusele	M	Ühtse jäätmekäitluse kasutuselevõtuks vajalike õigusaktide jõustumine kooskõlas riikliku jäätmekavaga
127	C6.R5 Majanduse energiamahukuse vähendamine, töötades välja jätkusuutliku mehhanismi energiatõhususe suurendamiseks tööstuses	M	Sellise õigusraamistiku jõustumine, millega kehtestatakse meetmed, et hõlbustada investeeringuid energiatõhususse tööstuses
241	C9.R1 Õigusloome läbipaistvus, bürokraatia vähendamine ja menetluste lihtsustamine	M	Selliste seadusandlike muudatuste jõustumine, mille eesmärk on ühtlustada, lihtsustada ja täielikult

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
	ettevõtjate jaoks		digiteerida ettevõtlusega seotud menetlusi
242	C9.R1 Õigusloome läbipaistvus, bürokraatia vähendamine ja menetluste lihtsustamine ettevõtjate jaoks	M	Õigusaktide muudatuste jõustumine, et lihtsustada ja muuta VKE-testi läbiviimine läbipaistvaks ja kohaldatavaks
328	C11.R1 Sihtkohtade haldamise organisatsioonide töölerakendamine	M	Õigusraamistiku jõustumine valitsuse otsusega, mis sisaldab sihtkohtade turismiasutuste võrgustiku arendamist toetava rahastamismehhanismi selget kirjeldust ja selget juhtimismudelit.
332	C11.I1 12 turismi-/kultuurimarsruutide edendamine	M	Lepingute allkirjastamine 12 lennuliini edendamiseks
340	C11.R2 Jalgrattateede kasutuselevõtu raamistik riiklikul tasandil	M	Põhjalik uuring riiklike jalgrattateede territoriaalse jaotuse kohta
341	C11.I3 Velo riikliku koordineerimiskeskuse loomine ja kasutuselevõtmine	M	Integreeritud riiklik eVelo platvorm ja nutitelefon rakendus
344	C11.R3 Kultuurisektori	M	Kultuurisektori rahastamissüsteemi käsitleva seaduse jõustumine

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
	rahastamissüsteemi reformimine		
3	C1.R1 Vee- ja reoveesektori säästva majandamise õigusraamistiku tugevdamine ning inimeste juurdepääsu kiirendamine kvaliteetsetele teenustele Euroopa direktiivide alusel	M	Esimeses veega ühendamise ja sanitaarprogrammis osalevate kohalike omavalitsustega sõlmitud rakenduslepingud
79	C4.R2 Tulemuspõhine kvaliteedijuhtimine transpordis – institutsioonilise suutlikkuse ja äriühingu üldjuhtimise parandamine	M	C.N.A.I.R., C.N.I.R., C.F.R., Metrorex, C.F.R. Călători direktorite nõukogu liikmete valimine ja ametisse nimetamine.
86	C4.I4 Maa-aluse transpordivõrgu arendamine Bukaresti ja Cluj-Napoca omavalitsusüksustes	M	Lepingute allkirjastamine 50 % ehitustööde kohta pärast avatud ja võistlevaid pakkumismenetlusi ning saadud asjakohaseid lube
90	C5.R1 Lihtsustatud ja ajakohastatud õigusraamistik, et toetada investeeringute tegemist üleminekul keskkonnasäästlikele ja vastupidavatele hoonetele	M	Eluhoonete energiatõhususe parandamise mitmeaastase riikliku programmi (valitsuse erakorraline määrus nr 18/2009) kehtiva õigusraamistiku muudatuste jõustumine
91	C5.R1 Lihtsustatud ja ajakohastatud õigusraamistik, et toetada	M	Keskkonnahoidlikele ja digitaalsetele hoonetele üleminekuks tehtavaid

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
	investeeringute tegemist üleminekul keskkonnasäästlikele ja vastupidavatele hoonetele		investeeringuid käsitlev tehniline õigusraamistik toimib
93	C5.R2 Strateegiline, õiguslik ja menetlusraamistik hoonete maavärikindluse toetamiseks	M	Olemasoleva hoonefondi seismilise moderniseerimise riikliku seismilise riski vähendamise strateegia vastuvõtmine ja rakendamine
94	C5.R2 Strateegiline, õiguslik ja menetlusraamistik hoonete maavärikindluse toetamiseks	M	Hoonete seismiliste riskide vähendamist käsitleva õigusraamistiku jõustumine
99	C5.I1 Renoveerimislaine fondi loomine olemasolevate hoonete täiustamiseks tehtavate tööde rahastamiseks	M	Elamute energiatõhusaks renoveerimise ja integreeritud renoveerimise (seismne konsolideerimine ja energiatõhusus) lepingute allkirjastamine
100	C5.I1 Renoveerimislaine fondi loomine olemasolevate hoonete täiustamiseks tehtavate tööde rahastamiseks	M	Lepingute allkirjastamine üldkasutatavate hoonete energiatõhusaks renoveerimiseks ja integreeritud renoveerimiseks (seismne konsolideerimine ja energiatõhusus)
243	C9.R1 Õigusloome läbipaistvus, bürokraatia vähendamine ja menetluste lihtsustamine	M	Ühtse tööstuslitsentsi seaduse jõustumine

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
	ettevõtjate jaoks		
264	C9.I3.2 Erasektori abikavad – vähese tähtsusega abi kava, millega aidatakse Rumeenia äriühingutel börsil noteerida	M	Süsteemi haldaja valimine
268	C9.I4 Piiriülesed ja mitut riiki hõlmavad projektid – väikese võimsusega protsessorid ja pooljuhtkiibid	T	Oluliste digitehnoloogiate ühisettevõtte projektikonkurssides osalevate konsortsiumide üksused
278	C9.R5 Toetus Rumeenia teadus-, arendus- ja innovatsiooniorganisatsioonide integreerimiseks Euroopa teadusruumi	M	Sellise seaduse jõustumine, mis soodustab, hõlbustab ja reguleerib teadusasutuste vabatahtlikku ja funktsionaalset integratsiooni ja ühendamist Rumeenias
280	C9.I5 Pädevuskeskuste loomine ja töölerakendamine	M	Viie pädevuskeskuse loomine
308	C10.R2 Linnade kestliku ümberkujundamise poliitikaraamistiku loomine	M	Rumeenia linnapoliitika raamistiku kehtestamist käsitleva valitsuse otsuse jõustumine
310	C10.R3 Maaelu kestliku	M	Sellise õigusakti jõustumine, millega muudetakse

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
	ümberkujundamise poliitikaraamistiku loomine: halduskonsortsiumide loomine funktsionaalsetes maapiirkondades		haldusseadustikku ja luuakse halduskonsortsiumid naabruses asuvates maa- või peamiselt maapiirkondade haldusterritoriaalsetes territoriaalüksustes, mis tegutsevad funktsionaalsete maapiirkondadena
317	C10.I2 Eluaseme ehitamine noortele ning tervishoiu- ja haridustöötajatele	M	Kõigi riigihankelepingute allkirjastamine haavatavatest kogukondadest ja rühmadest pärit noortele eluasemete, erakorralise eluaseme ning tervishoiu- ja haridustöötajate ehitamiseks linna- ja maapiirkondades
320	C10.I3 Üldkasutatavate hoonete möödukas renoveerimine, et parandada haldusterritoriaalsete üksuste avalike teenuste osutamist	M	Lepingute allakirjutamine üldkasutatavate hoonete möödukaks renoveerimiseks
323	C10.I4 Ruumilise planeerimise ja linnaplaneerimise dokumentide väljatöötamine/ajakohastamine GIS-vormingus	M	Lepingute allkirjastamine ruumilise planeerimise, linnaplaneerimise ja säästva linnaise liikumiskeskonna kavade dokumentide väljatöötamiseks/ajakohastamise ks

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
342	C11.I4 3 000 km jalgrattamarsruutide kasutuselevõtt	M	Jalgrattateede lepingute allkirjastamine
399	C13.R7 Eakate pikaajalise hoolduse teenuste reform	M	Riikliku pikaajalise karjääristrateegia vastuvõtmist ja rakendamist käsitleva seaduse jõustumine
		Osamakse summa	811026482 EUROT ABI ÜLEMMÄÄR:

2.2.4. Neljas laen (laenutoetus):

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
41	C2.I5 Investeeringud selliste nähtustega kokku puutunud metsabasseinide põlevatest äkktulvadest tingitud integreeritud riskivähendussüsteemidesse	M	Projektiivade vastuvõtmine
108	C5.I3 Renoveerimis sektori spetsialistide ja töötajate kutsealase suutlikkuse suurendamine, töötades välja energiatõhususega seotud ehitus alaseid koolitusi	T	Sertifitseerimissüsteemide kehtestamine ehitiste energiatõhususe valdkonnas

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
126	C6.R4 Soodsa õigusliku ja reguleeriva raamistiku väljatöötamine tulevikutehnoloogiate, eelkõige vesiniku- ja hoiustamislahenduste jaoks	M	Õigusraamistiku muudatuste jõustumine, millega rakendatakse riiklikku vesinikustrateegiat
334	C11.I1 12 turismi-/kultuurimarsruutide edendamine	M	12 kultuurimarsruudiga hõlmatud mälestiste restaureerimis- /renoveerimistööde lepingute allkirjastamine
336	C11.I2 Muuseumide ja mälestusmärkide ajakohastamine/loomine	M	Muuseumide ehitustööde lepingute allkirjastamine
345	C11.R3 Kultuurisektori rahastamissüsteemi reformimine	M	Kultuuritöötajate põhikirja käsitleva seaduse jõustumine
346	C11.I5 Kultuurile juurdepääsu parandamine kultuuriliselt ebasoodsas olukorras olevates piirkondades	M	Rahastamislepingute allkirjastamine
16	C1.I4.2 Selliste olemasolevate akumulatsioonide taastamine, mis nõuavad ohutuks käitamiseks hädaolukorras sekkumist	M	Projekti kavandamise vastuvõtmine valitsuse otsusega/ministri käskkirjaga (vastavalt vajadusele)
80	C4.R2	M	Peamiste soovitude

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
	Tulemuspõhine kvaliteedijuhtimine transpordis – institutsioonilise suutlikkuse ja äriühingu üldjuhtimise parandamine		rakendamine C.N.A.I.R., C.N.I.R., C.F.R., C.F.R. Calatori ja Metrorex finants- ja tegevustulemuste parandamiseks
248	C9.I2.1 Erasektori rahastamisvahendid – portfellitagatis vastupanuvõime tagamiseks	T	Rahastamis- või investeermistoimingud, mis moodustavad vähemalt 50 % InvestEU investeeringute komitee poolt heaks kiidetud rahastamisvahendile eraldatud vahendite kogusummast
251	C9.I2.2 Erasektori rahastamisvahendid – kliimameetmete portfelli tagatis	T	Rahastamis- või investeermistoimingud, mis moodustavad vähemalt 50 % rahastamisvahendile eraldatud vahendite kogusummast, mille InvestEU investeeringute komitee on heaks kiitnud
260	C9.I2.5 Erasektori rahastamisvahendid – investeeringud energiatõhususse elamu- ja hoonesektoris	T	Rahastamis- või investeermistoimingud, mis moodustavad vähemalt 50 % sihtotstarbelise rahastamise või investeeringu kogusummast, mille InvestEU investeeringute komitee on heaks kiitnud
273	C9.R2 Ühtlustada teadus- ja	M	Valitsuse määruse jõustumine, millega luuakse üks organ, mis

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
	arendustegevuse ning innovatsiooni juhtimist		hõlmab olemasolevaid nõukogusid, tagab ministeeriumidevahelise koordineerimise ning suhtleb loodud ja toimiva erasektoriga
286	C9.I10 Kaheksast piirkondlikust karjäärinõustamise keskusest koosneva riikliku võrgustiku loomine ja rahaline toetamine osana Euroopa teadusruumi talendiplatvormist	M	Avalik-õiguslike ülikoolide võrgustik, kus asuvad ja toimivad kaheksa teaduskarjäärikeskust
315	C10.R5 Planeerimissüsteemi arendamine – ruumilise planeerimise, linnaplaneerimise ja ehituse koodeks	M	Ruumilise planeerimise, linnaplaneerimise ja ehituse seadustiku jõustumine
316	C10.R5 Planeerimissüsteemi arendamine – ruumilise planeerimise, linnaplaneerimise ja ehituse koodeks	M	Koostalitlusvõimelise digitaalse linnaandmeplatvormi kasutuselevõtmine (osana territoriaalsest vaatluskeskusest)
		Osamakse summa	1677245690 EUROT ABI ÜLEMMÄÄR:

2.2.5. Viies osamakse (laenutoetus):

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
44	C3.R1 Jäätmekäitluse juhtimise parandamine, et kiirendada üleminekut ringmajandusele	M	Riikliku ringmajanduse strateegia tegevuskava vastuvõtmine
348	C11.I6 Kultuurivaldkonna rahastamisprotsesside digitaalse süsteemi väljatöötamine	M	Platvormid ja digisüsteemid toimivad
349	C11.I7 Filmide tootmise ja levitamise digiteerimise kiirendamine	M	Rahastamislepingute allkirjastamine
496	C15.I13 IT-laborite varustamine kutsehariduse ja -õppe koolides	T	Arvutilaboritega varustatud kutseharidus- ja -õppeasutused
497	C15.I14 Kutsehariduse ja -õppe koolide praktikaseminaride korraldamine	T	Kutsehariduse ja -õppe haridusüksused, mis on varustatud funktsionaalsete laboritega
9	C1.I2 Reovee kogumine vähem kui 2000 elanikuga linnastutes, mis takistavad veekogude hea seisundi saavutamist ja/või mõjutavad looduskaitsealasid	T	Alla 2000 inimekvivalendiga linnastutes ehitatud ja kasutatavad individuaalsed või muud asjakohased süsteemid

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
34	C2.I3.2 Looduslike maismaa- ja mereelupaikade ranget kaitset vajavate võimalike alade kindlaksmääramine, et rakendada ELi elurikkuse strateegiat aastani 2030	M	Rangelt kaitstud alade määramist käsitleva õigusakti jõustumine (määratletud Natura 2000 kaitsealadel olemasolevate majandamiskavadega või mis hõlmavad põlis- ja vanu metsi)
82	C4.I3 Jätkusuutliku maanteetaristu arendamine TEN-T võrgus, teemaksud, liikluskorraldus ja liiklusohutus	M	Lepingute allkirjastamine 100 % ehitustööde kohta pärast avatud ja võistlevaid pakkumismenetlusi ning saadud asjakohaseid lube koos keskkonnamõju hindamise (keskkonnamõju hindamine) ja asjakohase hindamise (elupaikade direktiivi osa) arvamustega, mis on esitatud ja lisatud investeeringute kavandamisse
87	C4.I4 Maa-aluse transpordivõrgu arendamine Bukaresti ja Cluj-Napoca omavalitsusüksustes	M	Lepingute allkirjastamine 100 % ehitustööde kohta pärast avatud ja võistlevaid pakkumismenetlusi ning saadud asjakohaseid lube
109	C5.I3 Renoveerimissektori spetsialistide ja töötajate kutsealase suutlikkuse	T	Vähemalt 8000 spetsialisti ja töötajat, kellel on sertifikaat energiatõhususega seotud koolituste läbimiseks

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
	suurendamine, töötades välja energiatõhususega seotud ehituslaseid koolitusi		
128	C6.R6 Konkurentsivõime suurendamine ja CO2-heite vähendamine kütte- ja jahutussektoris	M	Jõustub õigusraamistik, millega kehtestatakse meetmed kütte- ja jahutussektori CO2 heite vähendamiseks
274	C9.R3 Teadlaskarjääri reform	M	Teadlase karjääri ja staatust käsitlevate õigusaktide jõustumine
284	C9.I8 Programmi väljatöötamine, et meelitada välismaalt teadus-, arendus- ja innovatsioonitegevusse kõrgelt spetsialiseeritud inimressursse	T	Rahvusvaheliste teadlaste juhitavad projektid, mida rahastatakse
285	C9.I9 Marie Sklodowska Curie nimelise individuaalse stipendiumi auhinna raames saadud toetus pädevustunnistuste omanikele	T	Marie Sklodowska Curie nimelised kvaliteedimärgise saajad
329	C11.R1 Sihtkohtade haldamise organisatsioonide töölerakendamine	T	Asutatud sihtkohtade turismiasutused
135	C6.I4	M	Patareide ja akude tootmisse ja

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
	Patareide ja akude, elementide ja päikesepaneelide (sealhulgas lisaseadmete) tööstuslik tootmis- ja/või montaaži- ja/või ringlussevõtuahel ning uued elektrisalvestusvõimsused		fotogalvaanilisse tootmisahelasse tehtavate investeeringute lepingute allkirjastamine
136	C6.I4 Patareide ja akude, elementide ja päikesepaneelide (sealhulgas lisaseadmete) tööstuslik tootmis- ja/või montaaži- ja/või ringlussevõtuahel, seotud tööstuses kasutatavate toorainete tootmine ja uued elektrisalvestusvõimsused	M	Lepingute allkirjastamine aku säilitamise toetuskava raames
267	C9.I4 Piiriülesed ja mitut riiki hõlmavad projektid – väikese võimsusega protsessorid ja pooljuhtkiibid	T	Projektis osalemiseks valitud üksused
526	C16.I6. Katseprojekt 20 MW ujuvate päikesepaneelide paigaldamiseks niisutuskanalitele	M	Lepingu(te) allkirjastamine
276	C9.R4 Tihedam koostöö ettevõtete ja teadusuuringute vahel	M	Selliste seadusandlike muudatuste jõustumine, millega luuakse soodne keskkond

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
			teadus- ja arendustegevusse ning innovatsiooni tehtavatele avaliku ja erasektori investeeringutele
333	C11.I1 12 turismi-/kultuurimarsruutide edendamine	M	12 kultuurimarsruudi avamine
11	C1.I2 Reovee kogumine alla 2000 inimekvivalendiga linnastutes, mis takistavad veekogude hea seisundi saavutamist ja/või mõjutavad looduslikke kaitsealasid	T	Ehitatud ja toimiv kanalisatsioonivõrk linnastutes, mille inimekvivalent on alla 2000
249	C9.I2.1 Erasektori rahastamisvahendid – portfellitagatis vastupanuvõime tagamiseks	T	Rahastamis- või investeerimistoimingud, mis moodustavad 100 % InvestEU investeeringute komitee poolt heaks kiidetud rahastamisvahendile eraldatud vahenditest.
252	C9.I2.2 Erasektori rahastamisvahendid – kliimameetmete portfelli tagatis	T	Rahastamis- või investeerimistoimingud, mis moodustavad 100 % rahastamisvahendile eraldatud vahendite kogusummast, mille InvestEU investeeringute komitee on heaks kiitnud.

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
261	C9.I2.5 Erasektori rahastamisvahendid – investeeringud energiatõhususse elamu- ja hoonesektoris	T	Rahastamis- või investeermistoimingud, mille maht on 100 % InvestEU investeeringute komitee poolt heaks kiidetud rahastamise või investeeringute kogusummast.
263	C9.I3.1 Erasektori abikavad – VKEde digitaliseerimise abikava	T	Sõlmitud rahastamislepingute arv
347	C11.I5 Kultuurile juurdepääsu parandamine kultuuriliselt ebasoodsas olukorras olevates piirkondades	T	Väikesed piirkonnad, kus on parem juurdepääs kultuurile
269	C9.I4 Piiriülesed ja mitut riiki hõlmavad projektid – väikese võimsusega protsessorid ja pooljuhtkiibid	T	Valitud üksustele eraldatud vahendid
283	C9.I7 Tiptaseme tugevdamine ja Rumeenia osalemise toetamine programmi „Euroopa horisont“ partnerlustes ja missioonides	T	Sõlmitud teadusuuringute rahastamise lepingute arv
523	C16.R2 Ühtsete kontaktpunktide loomine energiaalase nõustamise teenuste osutamiseks	M	Energianõustamisteenuseid pakkuvate ühtse kontaktpunkti büroode loomist ja arendamist

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
	energiatõhusaks renoveerimiseks ja taastuvatest energiaallikatest energia tootmiseks		käsitlevate seadusandlike muudatuste jõustumine
524	C16.R2 Ühtsete kontaktpunktide loomine energiaalase nõustamise teenuste osutamiseks energiatõhusaks renoveerimiseks ja taastuvatest energiaallikatest energia tootmiseks	T	Suutlikkuse suurendamise meetmed
525	C16.R2 Ühtsete kontaktpunktide loomine energiaalase nõustamise teenuste osutamiseks energiatõhusaks renoveerimiseks ja taastuvatest energiaallikatest energia tootmiseks	T	Ühtse kontaktpunkti füüsiliste kontorite avamine
528	C16.I7 Toetusvautšerite kava kodumajapidamiste energiatõhususe parandamiseks	M	Projektikonkursside algatamine
		Osamakse summa	3287401552 EURO ABI ÜLEMMÄÄR:

2.2.6. Kuues laen (laenutoetus):

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
4	C1.R2 ANARi praeguse majandusmehhanismi ümberkonfigureerimine, et tagada riikliku veemajandussüsteemi ajakohastamine ja hooldamine ning veepoliitika raamdirektiivi ja üleujutuste direktiivi nõuetekohane rakendamine	M	Veeseadust nr 107/1996 muutva seaduse jõustumine
5	C1.I1 Vee- ja kanalisatsioonisüsteemide laiendamine linnastutes, mille inimekvivalent on üle 2000 ja mis on prioriteetsed Euroopa direktiivide täitmise kiirendatud kavas	T	Ehitatud ja toimivad veejaotusvõrgud
7	C1.I1 Vee- ja kanalisatsioonisüsteemide laiendamine linnastutes, mille inimekvivalent on üle 2000 ja mis on prioriteetsed Euroopa direktiivide täitmise kiirendatud kavas	T	Ehitatud ja toimivad kanalisatsioonivõrgud

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
48	C3.I1a Vabatahtlike kogumiskeskuste loomine	T	Vabatahtlikud kogumiskeskused on loodud ja toimivad
50	C3.I1b Digiteeritud ökosaares ehitamine jäätmete liigiti kogumiseks kohalikul tasandil	T	Digiteeritud ökosaares jäätmete liigiti kogumiseks, loodud ja toimivad
14	C1.I4.1 Olemasolevate kaitseliinide taastamine kooskõlas üleujutuste direktiiviga ja üleujutustega seotud riskijuhtimise riikliku strateegiaga	T	Taastatud üleujutuskaitseliinid kooskõlas üleujutuste direktiivi ja üleujutusrisi juhtimise riikliku strateegiaga
52	C3.I1c Linnastute integreeritud keskused seoses liigiti kogumisega	T	Linnastutes asuvad ja tegutsevad integreeritud jäätmekogumiskeskused
56	C3.I3a Riikliku keskkonnakaardi seire- ja kontrolliseadmed	T	National Environmental Guard County Commissioners, kellel on digitaalsed seadmed jäätmekäitluse seireks ja kontrolliks
83	C4.I3 Jätkusuutliku maanteetaristu arendamine TEN-T võrgus, teemaksud, liikluskorraldus ja liiklusohutus	M	Uute teede ehitamine, 50 % töödest on lõpetatud

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
88	C4.I4 Maa-aluse transpordivõrgu arendamine Bukaresti ja Cluj- Napoca omavalitsusüksustes	M	50 % metrooliinide investeeringutest Bukarestis ja Cluj-Napocas
107	C5.I2 Riikliku ehitusregistri rakendamine	M	Loodud ja toimiv riiklik digitaalne ehitusregister
110	C5.I4 Ringmajandus ja ajalooliste hoonete suurem energiatõhusus	M	Kasutusel on labor uute materjalide ja tehnoloogiliste lahenduste katsetamiseks ajalooliste hoonete jaoks
111	C5.I4 Ringmajandus ja ajalooliste hoonete suurem energiatõhusus	M	Kasutusel on riikliku kultuuripärandi instituudi katsekeskus ajalooliste ehitusmaterjalide kogumiseks ja taaskasutamiseks.
254	C9.I2.3 Erasektori rahastamisvahendid – taastamise riskikapitalifond	T	Rahastamis- või investeermistoimingud, mis moodustavad 50 % investeeringute komitee poolt heaks kiidetud rahastamise või investeeringute kogusummast
257	C9.I2.4 Erasektori rahastamisvahendid – digitaliseerimise, kliimameetmete ja muude	T	Vähemalt 30 % toetatud sihtrühma kuuluvatest toetusesaajatest

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
	huvipakkuvate valdkondade fond		
18	C1.I5 Valglavalitsuste asjakohane varustamine üleujutuste seire, ennetamise ja hädaolukordadele reageerimisega	T	Vesikonna haldusasutused, mis on varustatud masinatega, mis võimaldavad ligikaudset juurdepääsu ja sekkumist, mobiilsete kottide/rataste amfiibset juurdepääsu ja transporti raskesti ligipääsetavates piirkondades, droone, mis on varustatud LIDAR/Flir/fotogrammeetria anduritega, tammide kerede geoelektrilist- /georadaritehnoloogiat ning riist- ja tarkvarataristut
246	C9.I1 Digiplatvormid, mis käsitlevad õigusloome läbipaistvust, bürokraatia vähendamist ja menetluste lihtsustamist ettevõtjate jaoks.	M	Digiplatvormide loomine, ühendatud ühtse elektroonilise kontaktpunktiga ja täielikult toimivad
32	C2.I3.1 Heakskiidetud majandamiskavade ajakohastamine	T	Jõustused looduskaitsealad, millel on ajakohastatud majandamiskavad
350	C11.I7 Filmide tootmise ja levitamise digiteerimise kiirendamine	T	Suurema digipädevusega filmitootjad ja levitajad

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
499	C15.I15 Online-kool: Hindamisplatvorm ja sisu arendamine	T	Välja töötatud avatud õppematerjalid (õpetusmaterjalid)
31	C2.R2 Looduskaitsealade haldamise süsteemi reform Euroopa bioloogilise mitmekesisuse strateegia ühtse ja tõhusa rakendamise kaudu	M	Bioloogilist mitmekesisust mõjutavate sektorite suhtes kohaldatavat õigusraamistikku muutva õigusakti jõustumine
58	C3.I3b Õhukvaliteedi, radioaktiivsuse ja müra seireseadmed riiklikule keskkonnakaitseametile	T	Õhukvaliteedi, radioaktiivsuse ja müra seireseadmete kasutuselevõtmine
92	C5.R1 Lihtsustatud ja ajakohastatud õigusraamistik, et toetada investeeringute tegemist üleminekul keskkonnasäästlikele ja vastupidavatele hoonetele	T	Ehituslubade väljastamise aja lühendamine
265	C9.I3.2 Erasektori abikavad – vähese tähtsusega abi kava, millega aidatakse Rumeenia äriühingutel börsil noteerida	T	Allkirjastatud rahastamislepingute arv, mis võimaldavad noteerimist Bukaresti börsil
		Osamakse summa	1744335517 EUROT ABI ÜLEMMAÄR:

2.2.7. Seitsmes laen (laenutoetus):

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
19	C1.I6 Veekatastri rakendamine	M	Veekatastri väljaarendamine ja kasutuselevõtmine
20	C1.I7 Riikliku integreeritud meteoroloogiasüsteemi (SIMIN) riikliku vaatlusvõrgu laiendamine	T	Ostetud ja toimivad meteoroloogijaamad
35	C2.I3.2 Looduslike maismaa- ja mereelupaikade ranget kaitset vajavate võimalike alade kindlaksmääramine, et rakendada ELi elurikkuse strateegiat aastani 2030	M	Rangelt kaitstud alade määramist käsitleva õigusakti jõustumine (määratletud Natura 2000 kaitsealadel ilma olemasolevate kaitsekorralduskavadeta ja muudel aladel)
57	C3.I3a Riikliku keskkonnakaardi seire- ja kontrolliseadmed	T	400 kontrollkäiku seire- ja kontrolliseadmete abil
81	C4.R2 Tulemuspõhine kvaliteedijuhtimine transpordis – institutsioonilise suutlikkuse ja äriühingu üldjuhtimise parandamine	T	Raudteede parem tõhusus rongide täpsuse osas
112	C5.I4 Ringmajandus ja ajalooliste hoonete suurem energiatõhusus	T	Vähemalt 200 spetsialisti, kellel on sertifikaat, et nad saaksid läbida ajalooliste hoonetega

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
			seotud sekkumisi ja energiatõhusust käsitlevad koolitused
131	C6.I2 Taastuvatest energiaallikatest toodetud gaaside jaotustaristu (kasutades üleminekumeetmena maagaasi koos saastevaba vesinikuga) ning saastevaba vesiniku tootmisvõimsus ja/või selle kasutamine elektri salvestamiseks	T	Saastevaba vesiniku tootmine
141	C6.I5 Luu tööstuse energiatõhususe stimuleerimiskava ja suurendada tööstuse vastupanuvõimet	T	Lõpetatud energiatõhususe projekt
188	C7.I18 Digiüleminek ja robootiliste protsesside automatiseerimine avalikus halduses	T	Avalikus halduses rakendatud robootiliste protsesside automatiseerimine ja tehisintellekti edendamine
190	C7.I19 Ettevõtete töötajate täiendus- ja täiendõppe kavad	T	VKEd, keda rahastatakse oma töötajate digioskuste koolitamiseks
244	C9.R1 Õigusloome läbipaistvus, bürokraatia vähendamine ja menetluste lihtsustamine	T	Ettevõtluskeskkonnaga seotud regulatiivsete nõuete täitmiseks kuluva keskmise aja lühendamine

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
	ettevõtjate jaoks		
245	C9.R1 Õigusloome läbipaistvus, bürokraatia vähendamine ja menetluste lihtsustamine ettevõtjate jaoks	T	VKEdega seotud õigusaktid/muudatused, mille puhul testi kohaldati
275	C9.R3 Teadlaskarjääri reform	T	Euroopa teadlaste hartat ja teadlaste töölevõtmise juhendit järgivad institutsioonid algatasid tegevuskavade väljatöötamise, rakendamise ja hindamise protsessi.
281	C9.I5 Pädevuskeskuste loomine ja töölerakendamine	T	Pädevuskeskuste eelarve erasektori teadus-, arendus- ja innovatsiooniprojektidest
502	C15.I16 Ülikoolide digiteerimine ja ettevalmistus tulevasteks digitaalseteks kutsealadeks	T	Ülikoolid, mida toetavad uued uuenduslikud tehnoloogiakeskused, et luua uusi tulevikuoskusi
498	C15.I15 Online-kool: Hindamisplatvorm ja sisu arendamine	M	Veebipõhine õpilaste hindamise ePlatform on kasutusel
503	C15.I17 Ülikoolitaristu (kodud, sööklad, puhkerajatised) tagamine	T	Ehitatud või uuendatud ja kasutusel olevad puhke- ja lugemiskohad

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
504	C15.I17 Ülikoolide taristu (kodud, sööklad ja puhkerajatised) tagamine	T	Ehitatud või uuendatud ja kasutusel olevad sööklad
39	C2.I4.4 Metsikute tuuraliste seiresüsteemi rakendamine Alam-Doonau ääres	M	Looduslike tuuraandmete seire, edastamise ja edastamise võrk toimib
101	C5.I1 Renoveerimislaine fondi loomine olemasolevate hoonete energiatõhususe parandamiseks tehtavate tööde rahastamiseks	T	Mitmepereelamute täielik energiatõhusaks renoveerimine
104	C5.I1 Renoveerimislaine fondi loomine olemasolevate hoonete energiatõhususe parandamiseks tehtavate tööde rahastamiseks	T	Üldkasutatavate hoonete täielik energiatõhusaks renoveerimine
505	C15.I17 Ülikoolide taristu (kodud, sööklad ja puhkerajatised) tagamine	T	Uued või uuendatud kasutusaegsed majutuskohad
527	C16.I6. Katseprojekt 20 MW ujuvate päikesepaneelide paigaldamiseks niisutuskanalitele	T	20 MW tellitud ujuvate päikesepaneelide installeeritud võimsus
		Osamakse	1610155862 EURO ABI

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
		summa	ÜLEMMÄÄR:

2.2.8. Kaheksas osamakse (laenutoetus):

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
15	C1.I4.1 Olemasolevate kaitseliinide taastamine kooskõlas üleujutuste direktiiviga ja üleujutustega seotud riskijuhtimise riikliku strateegiaga	T	Taastatud üleujutuskaitseliinid kooskõlas üleujutuste direktiivi ja üleujutusrisi juhtimise riikliku strateegiaga
17	C1.I4.2 Selliste olemasolevate akumulatsioonide taastamine, mis nõuavad ohutuks käitamiseks hädaolukorras sekkumist	T	Olemasolevad tammid taastatud
45	C3.R1 Jäätmekäitluse juhtimise parandamine, et kiirendada üleminekut ringmajandusele	M	Avaliku sektori asutustele määratud riikliku ringmajanduse strateegia ja tegevuskava meetmete rakendamine
330	C11.R1 Sihtkohtade haldamise organisatsioonide töölerakendamine	T	Piirkondlikesse sihtkohtadesse kuuluvatesse maakondadesse meelitatud välituristide osakaalu suurenemine
507	C15.I18	T	Läbitud koolitus- ja

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
	Koolijuhtide ja inspektorite koolitus- ja juhendamisprogramm		juhendamisprogrammiga direktorid, asedirektorid ja inspektorid
6	C1.I1 Vee- ja kanalisatsioonisüsteemide laiendamine linnastutes, mille inimekvivalent on üle 2000 ja mis on prioriteetsed Euroopa direktiivide täitmise kiirendatud kavas	T	Ehitatud ja toimivad veejaotusvõrgud
8	C1.I1 Vee- ja kanalisatsioonisüsteemide laiendamine linnastutes, mille inimekvivalent on üle 2000 ja mis on prioriteetsed Euroopa direktiivide täitmise kiirendatud kavas	T	Ehitatud ja toimivad kanalisatsioonivõrgud, mis on ehitatud ja toimivad linnastutes, mis on prioriteetsed Euroopa direktiivide täitmise kiirendatud kavas.
10	C1.I2 Reovee kogumine alla 2000 inimekvivalendiga linnastutes, mis takistavad veekogude hea seisundi saavutamist ja/või mõjutavad looduskaitsealasid	T	Alla 2000 inimekvivalendiga linnastutes ehitatud ja kasutatavad individuaalsed või muud asjakohased süsteemid
12	C1.I2	T	Ehitatud ja toimivad

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
	Reovee kogumine alla 2000 inimekvivalendiga linnastutes, mis takistavad veekogude hea seisundi saavutamist ja/või mõjutavad looduskaitsealasid		kanalisatsioonivõrgud linnastutes, mille inimekvivalent on alla 2000
13	C1.I3 Toetada madala sissetulekuga elanikkonna ühendamist olemasolevate vee- ja kanalisatsioonivõrkudega	T	Kodumajapidamised, mis on riikliku programmi „Esimene vee- ja kanalisatsiooniühendus“ kaudu ühendatud vee- ja kanalisatsioonivõrkudega
21	C1.I7 Riikliku integreeritud meteoroloogiasüsteemi (SIMIN) riikliku vaatlusvõrgu laiendamine	M	Toimiv info- ja kommunikatsioonitehnoloogia süsteem meteoroloogia- ja agrometeoroloogiajaamade integreerimiseks riiklikku integreeritud meteoroloogiasüsteemi (SIMIN)
33	C2.I3.1 Heakskiidetud majandamiskavade ajakohastamine	T	Jõustused looduskaitsealad, millel on ajakohastatud majandamiskavad
36	C2.I4.1 Takistuste kõrvaldamine vooluveekogudes, et hõlbustada sõltuvate elupaikade ja liikide ühendatuse taastamist	T	Taastatud ühenduvusega kaldaelupaigad
37	C2.I4.2	T	Ökoloogiliselt taastatud

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
	Kaitsealustel looduslikel aladel asuvate rohumaaade elupaikade taastamine		rohumaa elupaigad
38	C2.I4.3 Doonau delta järvede värvitustamine Doonau deltas, et vähendada eutrofeerumist ja säilitada bioloogiline mitmekesisus	T	Järvealad, mis on saanud kasu veetaimede eemaldamisest
40	C2.I4.5 Doonau delta üldsuse juurdepääsu- ja külastustaristu ümberkorraldamine, et vähendada turismist tulenevat survet elupaikadele ja liikidele	T	Külastuskeskused, mis on ehitatud selleks, et leevendada turismist tulenevat survet elupaikadele
42	C2.I5 Integreeritud üleujutusrisi maandamise süsteemid metsa vesikondades	M	Üleujutuste eest kaitsmisega seotud moderniseerimistööde lõpuleviimine
47	C3.R1 Jäätmekäitluse juhtimise parandamine, et kiirendada üleminekut ringmajandusele	T	Panus 4,5 % riiklikusse ringlussevõtu ja korduskasutamiseks ettevalmistamise eesmärki 2025. aastaks
49	C3.I1a Vabatahtlike kogumiskeskuste loomine	T	Vabatahtlikud kogumiskeskused on loodud ja toimivad
51	C3.I1.b	T	Digiteeritud ökosaaed jäätmete

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
	Digiteeritud ökosaa­te ehitamine jäätmete liigiti kogumiseks kohalikul tasandil		liigiti kogumiseks, loodud ja toimivad
53	C3.I1c Linnastute integreeritud keskused seoses liigiti kogumisega	T	Linnastutes asuvad ja tegutsevad integreeritud jäätmekogumiskeskused
54	C3.I1d Ringlussevõtukohtade ehitamine ringmajanduse paketi ringlussevõtu eesmärkide saavutamiseks	T	Ehitatud ja töös olevad jäätmete ringlussevõtu kohad
55	C3.I2 Sõnniku ja muude kompostitavate põllumajandusjäätmete käitlemise taristu arendamine	T	Kompostitavate põllumajandusjäätmete kogumise integreeritud süsteemid, mis on loodud ja toimivad
84	C4.I3. Jätkusuutliku maanteetaristu arendamine TEN-T võrgus, teemaksud, liikluskorraldus ja liiklusohutus	T	Uute teede ehitamine, valmis (TEN-T standarditega)
85	C4.I3 Jätkusuutliku maanteetaristu arendamine TEN-T võrgus, teemaksud, liikluskorraldus ja	T	Liiklusohutuse mustad/kuumad kohad eemaldatud

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
	liiklusohutus		
89	C4.I4 Maa-aluse transpordivõrgu arendamine Bukaresti ja Cluj- Napoca omavalitsusüksustes	T	Bukaresti ja Cluj-Napoca uute metrooliinide kilomeetrid valmis
103	C5.I1 Renoveerimislaine fondi loomine olemasolevate hoonete energiatõhususe parandamiseks tehtavate tööde rahastamiseks	T	Mitmepereelamute täielik energiatõhusaks renoveerimine
106	C5.I1 Renoveerimislaine fondi loomine olemasolevate hoonete energiatõhususe parandamiseks tehtavate tööde rahastamiseks	T	Üldkasutatavate hoonete täielik energiatõhusaks renoveerimine
134	C6.I3 Paindliku ja suure tõhususega gaasiküttel soojuse ja elektri koostootmise arendamine kaugküttes, et saavutada CO2- heite ulatuslik vähendamine	T	Suure tõhususega koostootmisjaamad ja kaugküte
255	C9.I2.3 Erasektori rahastamisvahendid – taastamise riskikapitalifond	T	Rahastamis- või investeermistoimingud, mis moodustavad 100 % investeeringute komitee poolt heaks kiidetud rahastamise või investeeringute kogusummast

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
258	C9.I2.4 Erasektori rahastamisvahendid – digitaliseerimise, kliimameetmete ja muude huvipakkuvate valdkondade fond	T	100 % toetatud sihtrühma kuuluvatest toetusesaajatest
271	C9.R2 Ühtlustada teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni juhtimist	T	Poliitika toetusvahendis 2026. aasta lõpuks vastu võetud soovituste osakaal
272	C9.R2 Ühtlustada teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni juhtimist	M	Alalise süsteemi jõustumine teadus-, arendus- ja innovatsioonipoliitika kavandamiseks, rakendamiseks, jälgimiseks ja hindamiseks
277	C9.R4 Tihedam koostöö ettevõtete ja teadusuuringute vahel	M	40 %-l riiklikult rahastatavatest teadus-, arendus- ja innovatsiooniprojektidest on partnerina kaasatud vähemalt üks äriüksus
279	C9.R5 Toetus Rumeenia teadus-, arendus- ja innovatsiooniorganisatsioonide integreerimiseks Euroopa teadusruumi	T	Teadustaristut ja -rajatise jagavate teadusasutuste osakaal
282	C9.I6	T	Mentorlusprogrammi „Euroopa

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
	Programmi „Euroopa horisont“ mentorlusprogrammid		horisont“ raames antavad vautšerid
287	C9.I10 Kaheksast piirkondlikust karjäärinõustamise keskusest koosneva riikliku võrgustiku loomine ja rahaline toetamine osana Euroopa teadusruumi talendiplatvormist	T	Karjäärinõustamiskeskuste teenustest kasu saanud teadlased
309	C10.R2 Linnade kestliku ümberkujundamise poliitikaraamistiku loomine	T	Elukvaliteedi paranemine linnapiirkondades
311	C10.R2 Maaelu kestliku ümberkujundamise poliitikaraamistiku loomine: halduskonsortsiumide loomine funktsionaalsetes maapiirkondades	T	Vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vähendamine maapiirkondades
313	C10.R3 Eluaseme kvaliteedi parandamine parema heaolu nimel	T	Eluasemete ülerahvastatuse protsent on väiksem
314	C10.R3 Eluaseme kvaliteedi parandamine parema heaolu nimel	T	Mitteametlikes asundustes elava elanikkonna väiksem osakaal

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
318	C10.I1 Noorte elamumajandus- /eluasemeüksuste ehitamine tervishoiu- ja haridustöötajatele	T	Haavatavatest kogukondadest/rühmadest pärit noortele ehitatud eluasemeüksused
319	C10.I1 Noorte elamumajandus- /eluasemeüksuste ehitamine tervishoiu- ja haridustöötajatele	T	Tervishoiu- ja haridusvaldkonna spetsialistidele ehitatud elamuüksused
322	C10.I3 Üldkasutatavate hoonete mõõdukas renoveerimine, et parandada haldusterritoriaalsete üksuste avalike teenuste osutamist	T	Renoveeritud üldkasutatavate hoonete pindala ruutmeetrites
325	C10.I4 Ruumilise planeerimise ja linnaplaneerimise dokumentide väljatöötamine/ajakohastamine GIS-vormingus	T	Ruumilise planeerimise, linnaplaneerimise ja säästva linnalise liikumiskeskonna kavad, mis on koostatud ja üle võetud territoriaalse vaatluskeskuse platvormil
335	C11.I1 12 turismi-/kultuurimarsruutide edendamine	T	Äsja taastatud mälestised avati
337	C11.I2. Muuseumide ja mälestusmärkide ajakohastamine/loomine	T	Avati uued ja renoveeritud muuseumid

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
343	C11.I4 3 000 km jalgrattamarsruutide kasutuselevõtt	T	Kilomeetrid jalgrattateedest, mis on ehitatud ja juurdepääsetavad jalgrattaga sõitmiseks
400	C13.I4 Eakate päevahooldus- ja taastuskeskuste võrgustiku loomine (eluasemeta)	T	Eakate päevahooldus- ja taastusravikeskuste kasutuselevõtmise
137	C6.I4 Patareide ja akude, elementide ja päikesepaneelide (sealhulgas lisaseadmete) tööstuslik tootmis- ja/või montaaži- ja/või ringlussevõtuahel, seotud tööstuses kasutatavate toorainete tootmine ja uued elektrisalvestusvõimsused	T	Akude tootmis- ja/või kooste- ja/või ringlussevõtutehased
138	C6.I4 Patareide ja akude, elementide ja päikesepaneelide (sealhulgas lisaseadmete) tööstuslik tootmis- ja/või montaaži- ja/või ringlussevõtuahel, seotud tööstuses kasutatavate toorainete tootmine ja uued elektrisalvestusvõimsused	T	Tellitud fotogalvaaniliste elementide ja paneelide maht
139	C6.I4 Patareide ja akude, elementide ja	T	Paigaldatud elektrisalvestusvõimsus

Järjekorra -number	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk/sih t	Nimetus
	päikesepaneelide (sealhulgas lisaseadmete) tööstuslik tootmis- ja/või montaaži- ja/või ringlussevõtuahel, seotud tööstuses kasutatavate toorainete tootmine ja uued elektrisalvestusvõimsused		
506	C15.I17 Ülikoolide taristu (kodud, sööklad ja puhkerajatised) tagamine	T	Vähemalt 40 % uutest ja ajakohastatud rajatistest, mis on suunatud ebasoodsatest oludest pärit üliõpilastele
529	C16. I7 investeering 7. Toetusvautšerite kava kodumajapidamiste energiatõhususe parandamiseks	T	Ühepereelamute täielik energiatõhusaks renoveerimine
		Osamakse summa	3824120173 EURO ABI ÜLEMMÄÄR:

3. JAOTIS: TÄIENDAV TÕLKIMINE

3.1. Taaste- ja vastupidavuskava seire ja rakendamise kord

Rumeenia taaste- ja vastupidavuskava seire ja rakendamine toimub vastavalt järgmisele korrale:

- Kesktasandil tagab koordineerimise kava koordineerimise ministeeriumidevaheline komitee, kes vastutab kava rakendamisel tehtud edusammude uurimise eest tihedas koostöös investeringute ja Euroopa projektide ministeeriumiga (MIPE). MIPE määrati kava ettevalmistamise, läbirääkimiste ja heakskiitmise riiklikuks koordinaatoriks, keda abistas rahandusministeerium (laenulepingu ja rahastamislepingu allkirjastamisega seotud ülesannete täitmisel) ning loodi eristruktuur.
- MIPE vastutab ka kava kontrollimise ja seire eest, sealhulgas vahe-eesmärkide ja sihtide saavutamise seire eest, samuti tõsiste rikkumiste ennetamise, avastamise ja kõrvaldamise tagamise eest. Sama ministeerium vastutab ka maksetaotluste ja liidu vahendite haldaja kinnituste koostamise ja allkirjastamise eest.
- Kava rakendamise tagavad ministeeriumid ja nende allstruktuurid, sõlmides MIPEga rahastamislepingud.

3.2. Komisjoni jaoks alusandmetele täieliku juurdepääsu andmise kord

Selleks et tagada komisjonile täielik juurdepääs asjakohastele alusandmetele, kehtestab Rumeenia järgmise korra:

MIPE kui kava riiklik koordinaator vastutab kava üldise koordineerimise, kontrolli ja järelevalve eest. Eelkõige tegutseb ta koordineeriva asutusena vahe-eesmärkide ja sihtide saavutamisel tehtud edusammude jälgimiseks, samas kui auditite eest vastutab auditeerimisasutus. MIPE koordineerib vahe-eesmärkide ja sihtide aruandlust, kõiki asjakohaseid näitajaid, aga ka kvalitatiivset finantsteavet ja muid andmeid, näiteks lõppsaajate kohta. Andmete kodeerimine toimub MIPE IT-süsteemis.

Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 24 lõikele 2 esitab Rumeenia pärast käesoleva lisa punktis 2.1 esitatud asjakohaste kokkulepitud eesmärkide ja sihtide saavutamist komisjonile nõuetekohaselt põhjendatud taotluse rahalise toetuse ja vajaduse korral laenu maksmiseks. Rumeenia tagab, et komisjonil on taotluse korral täielik juurdepääs asjakohastele alusandmetele, mis toetavad maksetaotluse nõuetekohast põhjendust, nii maksetaotluse hindamiseks vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 24 lõikele 3 kui ka auditeerimiseks ja kontrollimiseks.“